

2024 ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕБІ

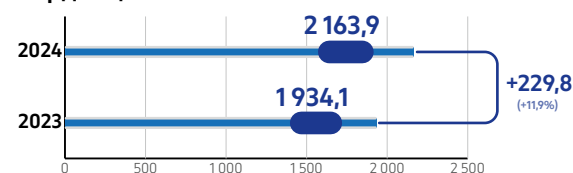

БЕРІК РЕЛЬСТЕ – ЕҢБЕК ЖӘНЕ ШЕБЕРЛІК

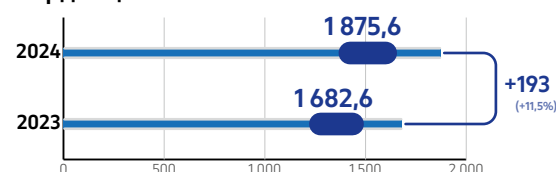
КОМПАНИЯ ЦИФРЛАРМЕН

ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

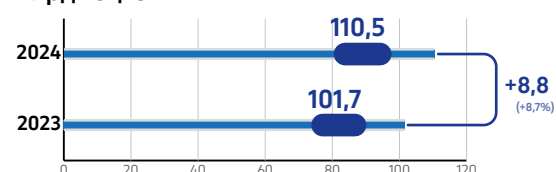
НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН КІРІС,
млрд теңге

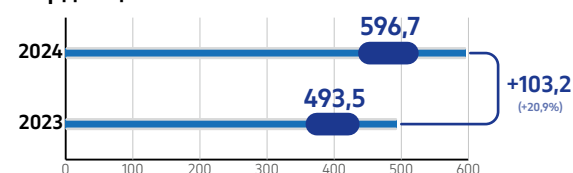
ЖҮК ТАСЫМАЛЫНАН ТҮСКЕН КІРІС,
млрд теңге

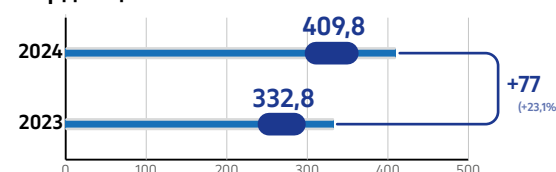
ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫНАН ТҮСКЕН КІРІС,
млрд теңге

ЕВІТДА,
млрд теңге

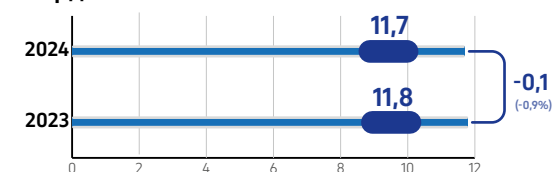
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ПАЙДА,
млрд теңге

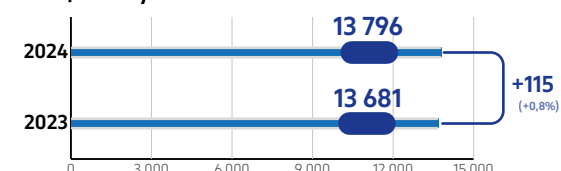
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ

ЖОЛАУШЫЛАР АЙНАЛЫМЫ,
млрд ж-км

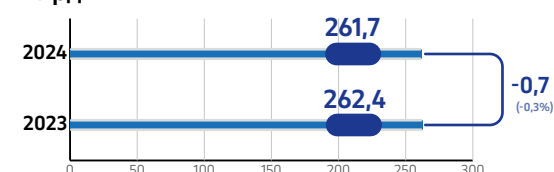

ЖӨНЕЛТІЛГЕН ЖОЛАУШЫЛАР,
мың жолаушы

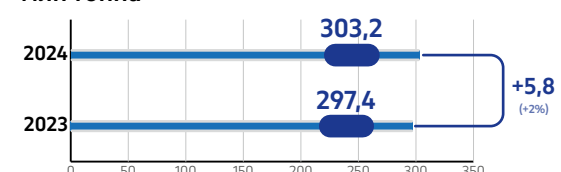

ЖҮК ТАСЫМАЛЫ

ЖҮК АЙНАЛЫМЫ,
млрд т-км

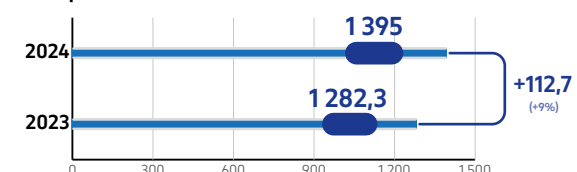

ТАСЫМАЛДАНҒАН ЖҮК,
млн тонна

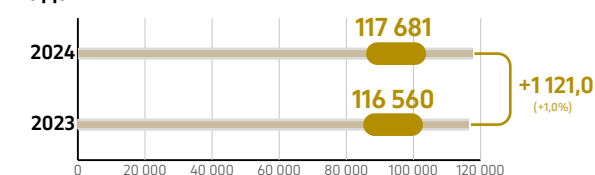
КОНТЕЙНЕРЛІК ТАСЫМАЛДАР

КОНТЕЙНЕРЛЕРДЕГІ ТРАНЗИТ,
мың ЖФБ

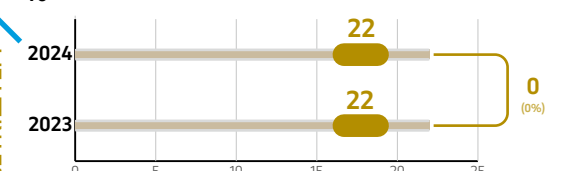

ҚОСЫМША КӨРСЕТКІШТЕР

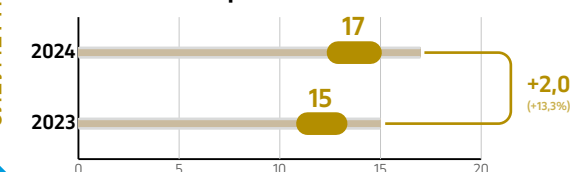
ТІЗІМДІК САНЫ,
адам

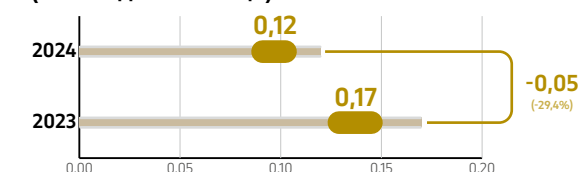
ӘЙЕЛДЕР ҮЛЕСІ,
%

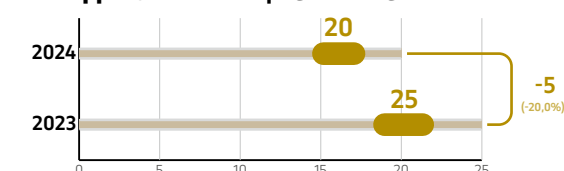
1 ҚЫЗМЕТКЕРГЕ ШАҚҚАНДАҒЫ ОҚУ
САФАТТАРЫНЫҢ САНЫ

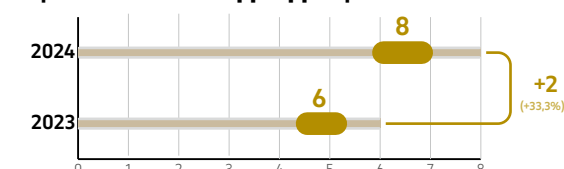
LTIR,
(1 млн адам-сағатқа)

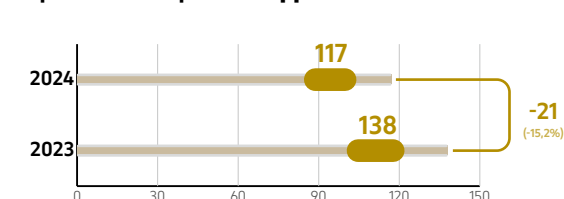
ӨНДІРІСТІК ЖАРАҚАТТАНУ
ЖАҒДАЙЛАРЫНЫҢ ЕСЕПТІК САНЫ

ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН
ҚАЙТЫС БОЛҒАНДАРДЫҢ ЕСЕПТІК САНЫ

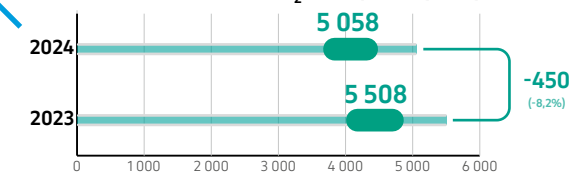

ҚОЗҒАЛЫС ҚАУІПСІЗДІГІН БҰЗУ САНЫ

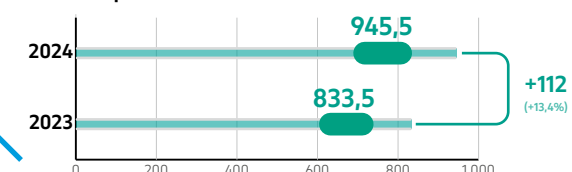

ӘЛЕУМЕТТІК КӨРСЕТКІШТЕРІ

ПАРНИКТІК ГАЗДАР ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫНЫҢ
КӨЛЕМІ, мың тонна CO₂-экв (қамту 1, 2)

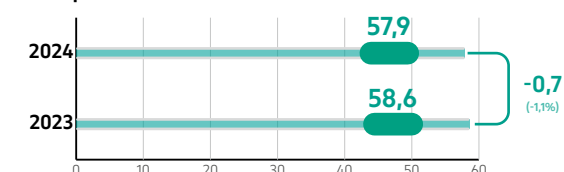

ТАБИҒАТТЫ ҚОРҒАУ ҚЫЗМЕТІНЕ ШЫҒЫСТАР,
млн теңге

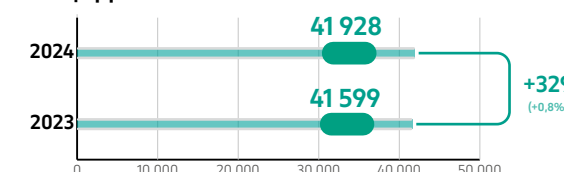

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ҚАЛДЫҚТАР КӨЛЕМІ,
мың тонна

ОЭР ТҰТЫНУ,
мың ГДж

ЕСЕП ТУРАЛЫ

Осы Біріктірілген жылдық есеп мақсаты – Компания және оның қызметі туралы **экономикалық, әлеуметтік** және **экологиялық** үш тұрақты даму аспектісі бойынша біздің мүдделі тараптарға толық және сенімді ақпаратты ұсыну. Есепте сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ 2032 жылға дейінгі даму стратегиясы туралы ақпарат көрсетілген.

ЕСЕПТЕ ПАЙДАЛАНЫЛАТЫН ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕР

GRI

GRI стандарттары ақпаратын ашу индексі

GRI индексі GRI стандарттарына сәйкес ашылатын ақпаратты көрсетеді.

TCFD

TCFD стандарттары ақпаратын ашып көрсету индексі

TCFD индексі Климаттың өзгеруіне байланысты қаржылық ақпаратты ашу жөніндегі мақсатты тобының (TCFD) ұсынымдарына сәйкес ашылатын ақпаратты көрсетеді.

SASB

SASB стандарттары ақпаратын ашып көрсету индексі

SASB индексі Тұрақты даму саласындағы есеп стандарттары кеңесінің (SASB) ұсынымдарына сәйкес ашылатын ақпаратты көрсетеді.

Компанияның даму стратегиясы

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Даму стратегиясын іске асыру, Компанияның жоспарлары мен мақсаттары туралы ақпарат ашылады.

Интернет-сілтемелер

Толығырақ ақпаратты осы көрсетілген сайттан табуға болады.

Қосымша ақпарат

Толығырақ ақпарат Есептің осы көрсетілген бөлімінде ашылады.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ АСПЕКТ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Бұл түспен белгіленген деректер Компанияның экономикалық көрсеткіштерін білдіреді.

ӘЛЕУМЕТТІК АСПЕКТ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Бұл түспен белгіленген деректер Компанияның әлеуметтік көрсеткіштерін білдіреді.

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ АСПЕКТ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Бұл түспен белгіленген деректер Компанияның экологиялық көрсеткіштерін білдіреді.

МАЗМҰНЫ

Директорлар кеңесі Төрағасының үндеуі.....	4
Басқарма Төрағасының үндеуі.....	6

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ	8
Компания тарихы	12
Компания қызметінің бағыттары	13
Бизнес-үлгі.....	13
Жылдың негізгі оқиғалары	14
Халықаралық ұйымдарға, қауымдастықтарға қатысу және халықаралық қағидаттарды ұстану	22

СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЕСЕП	24
Даму стратегиясы.....	26

№1 МАҚСАТ. Теміржол тасымалдарының тиімділігін арттыру	30
Тарифтік реттеу	30
Борыштық жүктеме	32
Нәтижелерге шолу.....	33
Өндірістік нәтижелер	35
№2 МАҚСАТ. Транзиттік тасымалдарды дамыту	36
Қаржылық нәтижелер	38
Активтер құрылымы.....	40
Негізгі бизнес-бірліктер.....	41
Қызмет тиімділігін арттыру	51
Инвестициялық қызмет	52

№3 МАҚСАТ. Клиенттердің қанағаттануын арттыру	54
Клиенттердің қанағаттануы.....	54
№4 МАҚСАТ. Цифрландыру	57
Цифрландыру	57

ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП	58
--------------------------------	----

№5 МАҚСАТ. ESG қағидаттарын енгізу	60
Тұрақты дамуды басқару	60
БҰҰ Жаһандық шартының қағидаттарына және тұрақты даму мақсаттарына берілгендік.....	65
Экономикалық әсер ету	80
Экологиялық жауапкершілік	92
Энергия тиімділігі және энергияны үнемдеу ..	107
Әлеуметтік жауапкершілік	115
№6 МАҚСАТ. Пойыздар қозғалысының қауіпсіздігін қамтамасыз ету	139
Қозғалыс қауіпсіздігі	139
Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	141

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП	152
---	-----

Корпоративтік басқару жүйесі	154
Жалғыз акционер.....	157
Директорлар кеңесі.....	157
Басқарма.....	175
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау.....	184
Ішкі аудит қызметі.....	196
Корпоративтік омбудсмен.....	198
Мүдделер қақтығысын басқару.....	199

БІРІКТІРІЛГЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК	202
--	-----

Біріктірілген қаржылық есептілік	204
Қосымша ақпарат	298
ESG қызметінің негізгі көрсеткіштері	307
Тәуелсіз аудитордың қорытындысы	325
GRI, SASB стандарттарын ашу индексі	332
Глоссарий	340
БАЙЛАНЫС АҚПАРАТЫ	343

PwC таңдамалы қаржылық емес, GRI Standards сәйкес жарияланған ақпаратқа қатысты растау ұсынды. Аудиторлық қорытынды 325-330 бетте берілген.

Барлық есептер
Компанияның ресми
сайтында қолжетімді:

GRI 2-5

Біріктірілген жылдық есебінің бұл нұсқасы орыс тілінде дайындалған түпнұсқадан аударма болып табылады. Аударманың түпнұсқаны дәл көрсетуі үшін барлық ықтимал қамқорлық жасалды. Дегенмен, ақпаратты, көзқарастарды немесе пікірлерді түсіндірудің барлық мәселелерінде біріктірілген жылдық есебінің орыс тіліндегі нұсқасы осы аудармаға қарағанда басым болады.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

GRI 2-22

АЙДАР РЫСҚҰЛОВ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің Төрағасы

Құрметті акционер, серіктестер, инвесторлар және Жылдық есеп оқырмандары!

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің атынан 2024 жылы Компанияға көрсеткен қызығушылықтарыңыз мен қолдауларыңыз үшін алғысымды білдіремін.

Өткен жыл біз үшін маңызды жетістіктер мен маңызды стратегиялық өзгерістерге дайындық кезеңі болды. Компанияның шоғырландырылған кірісі 2023 жылмен салыстырғанда 11,9%-ға ұлғайып, 2 163,9 млрд теңгеге жетті, ал таза пайда 18,2%-ға өсіп, 157,8 млрд теңгені құрады. Бұл нәтижелер компанияның инвестициялық тартымдылығын нығайтады және жоспарланып отырған IPO-ға шығу үшін берік негіз қалыптастырады, оған дайындық бүкіл есепті кезеңде жүргізілді. Компанияның тұрақтылығы мен халықаралық қаржы институттарының сенімділігі артуының қосымша дәлелі 2024 жылы Moody's рейтингін Baa3 деңгейінен Baa2 деңгейіне дейін көтеру болды.

Тұрақты даму мәселелеріне және ESG принциптерін сақтауға ерекше назар аударылды. S&P Global халықаралық агенттігінің тәуелсіз бағалауының қорытындысы бойынша компанияға 60 балдық жоғары ESG-рейтинг берілді, бұл «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ға көлік секторындағы үздік компаниялардың 10% санына кіруге мүмкіндік берді. Сонымен қатар, Компания 2024 жылы жаһандық салалық Yearbook S&P-ге қосылып, осындай халықаралық тануға ие болған алғашқы қазақстандық компания болды.

Теміржол инфрақұрылымын жаңғырту, көліктік-логистикалық әлеуетті күшейту және жолаушылар тасымалының сапасын жақсарту бойынша негізгі жобаларды іске асыру жалғасуда. Қазірдің

өзінде 2025 жылы Достық – Мойынтының екінші жолдары мен Алматы торабын айналып өтетін айналма желінің құрылысы аяқталады, сондай-ақ «Штадлер» компаниясының озық технологиясы бойынша алғашқы вагондар шығарылады деп күтілуде.

Пойыздар қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау сөзсіз басымдықтар болып қала береді. Қауіпсіздікті бұзу саны 15,2%-ға, ал өндірістік жарақаттану көрсеткіші 20%-ға төмендеді. Компания қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз ету және озық стандарттарды енгізу жөніндегі шараларды күшейтуді жалғастырады. Бұл бағыттағы маңызды оқиға 2024 жылы 6 желтоқсанда «Самұрық-Қазына» АҚ өкілдерінің, оның портфельдік компанияларының, сондай-ақ халықаралық әріптестерінің қатысуымен өткен VI өндірістік қауіпсіздік форумы болды.

Компания қол жеткізілген нәтижелерді нығайтуды және қызметтің негізгі бағыттарын дамытуды жалғастыруда. Директорлар кеңесі әрі қарай стратегиялық басымдықтарға, корпоративтік тұрақтылыққа және акционер үшін ұзақмерзімді құнды арттыруға назар аударады.

Қызметкерлерге, инвесторларға және серіктестерге бірлесіп атқарған жұмыстары және қолдаулары үшін алғыс айтамын.

Құрметпен,
«ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің Төрағасы
АЙДАР РЫСҚҰЛОВ

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

GRI 2-22

НҰРЛАН САУРАНБАЕВ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы

Құрметті Жылдық есеп оқырмандары!

2024 жылы Компанияның өндірістік және экономикалық көрсеткіштері тұрақты оң динамиканы көрсетті: пайдалану жүк айналымы 272 млрд т-км құрады, бұл 2023 жылғы деңгейден 1%-ға жоғары. Контейнерлік транзит – 1,4 млн ЖФБ, өсім – 9%. Нәтижесінде компанияның негізгі қызметтен түскен табысы 2023 жылғы деңгейге қарағанда 11,9%-ға өсіп, 2 163,9 млрд теңгені құрады, бұл ретте таза пайда 157,8 млрд теңгені құрады.

Moody's, Fitch Ratings және S&P Global Ratings халықаралық рейтингтік агенттіктерінің бағалауы бойынша Компания рейтингтері бойынша болжам тұрақты болып қалады. Осылайша, 2024 жылы Moody's компанияның ұзақ мерзімді несиелік рейтингін Баа3 деңгейінен Баа2 деңгейіне дейін көтерді.

Локомотивтер паркін жаңарту аясында 2021 жылдан 2024 жылға дейін Компания 426 бірлік сатып алды, бұл локомотивтердің тозуын азайтуға және жалпы тасымалдау сенімділігін арттыруға мүмкіндік берді.

Магистральдық теміржол желісін дамытудың 2029 жылға дейінгі бағдарламасы іске асырылуда, оған 5 000 км құрылыс және 11 000 км жол жөндеу кіреді. Бағдарламаға сәйкес жыл сайынғы жөндеу көлемі 1 400 км ұлғайтылды, ал бұрын 700 км-ден аспаған. 2024 жылы инфрақұрылымдық жобалар жеделдетілген қарқынмен іске асырылды. Нәтижесінде, 2025 жылы Достық – Мойынты учаскесінде және Алматы станциясының айналма жолын кестеден озып пайдалануға беру жоспарлануда. Дарбаза-Мақтаарал темір жолының құрылысы 2026 жылы аяқталады деп күтілуде.

Шығыс – Батыс транзиттік дәлізін дамыту шеңберінде терминалдық инфрақұрылымды белсенді кеңейту жалғасуда. Қазақстандағы (Khorgos Gateway құрғақ порты, Достық станциясындағы терминал, Құрық портындағы паром кешені) және Қытайдағы (Ляньюньган

порты, Сиань қаласындағы құрғақ порт) жұмыс істеп тұрған объектілермен қатар, 2024 жылы Ақтау және Алят (Әзірбайжан) порттарында, Селятино (Ресей), Свислоч (Беларусь) станцияларында, сондай-ақ Венгрияда жаңа жобаларды іске асыру басталды.

Жолаушылар вагондарының тапшылығын төмендету үшін 2021–2024 жылдары 369 жаңа бірлік сатып алынды. Stadler технологиясы бойынша өндірілген 557 вагонды сатып алу жоспарланған. 51 вагонның бірінші партиясы 2025 жылдың соңына дейін пайдалануға беріледі.

Әлеуметтік саясат компанияның тұрақты басымдықтарының бірі болып қала береді. 2024 жылы өндірістік персоналдың орташа айлық жалақысы 473 477 теңгені құраса, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 11%-ға және 236 мың теңге болған 2021 жылмен салыстырғанда екі есеге дейінді құрады. Мемлекет басшысының еңбек адамының мәртебесін және жұмысшы кәсіптерінің беделін арттыруға бағытталған бастамаларын іске асыру шеңберінде компанияда 20-дан астам жаңа ведомстволық наградалар енгізілді. Жекелеген наградалар 5-тен 10%-ға дейінгі мөлшерде ай сайынғы үстемеақыларды, сондай-ақ 30-дан 60 АЕК-ке дейінгі көлемде біржолғы төлемдерді көздейді.

Жалпы, 2024 жылға Компания алдына қойылған негізгі міндеттер орындалды. 2025 жылы цифрлық шешімдерді дамытуды, инфрақұрылымды жаңғыртуды және транзиттік әлеуетті одан әрі нығайтуды қоса алғанда, маңызды міндеттерді іске асыру күтіп тұр.

Толық ақпарат есептің тиісті бөлімдерінде берілген.

Құрметпен,
«ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы
НҰРЛАН САУРАНБАЕВ

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

Компания тарихы.....	12
Компания қызметінің бағыттары	13
Бизнес-үлгі	13
Жылдың негізгі оқиғалары	14
Халықаралық ұйымдарға, қауымдастықтарға қатысу және халықаралық қағидаттарды ұстану	22

**БЕРІК РЕЛЬСТЕ –
ЕҢБЕК ЖӘНЕ ШЕБЕРЛІК**

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

GRI 2-1, 201-4

«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы («ҚТЖ» ҰК» АҚ, Компания) – көлік-логистикалық холдинг, Қазақстан Республикасы магистральдық теміржол желісінің операторы, Ұлттық теміржол жүк және жолаушылар тасымалдаушысы.

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҮКІМЕТІ

«САМҰРЫҚ-ҚАЗЫНА»
ҰЛТТЫҚ ӘЛ-АУҚАТ
ҚОРЫ» АҚ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ жалғыз акционері – Қазақстан Республикасының Үкіметі құрылтайшысы және жалғыз акционері болып табылатын «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ (Қор).

«ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобы еліміздегі локомотивтердің, жүк және жолаушылар вагондарының ірі иесі болып табылады. Қазақстандағы ең ірі жұмыс берушілердің бірі.

КОМПАНИЯНЫҢ РЕСУРСТАРЫ МЕН АКТИВТЕРІ

ЛОКОМОТИВТЕР

1,8 мың

ЖОЛАУШЫ ВАГОНДАРЫ

2,3 мың

ЖҮК ВАГОНДАРЫ

40,4 мың

ЖҰМЫСКЕРЛЕР

117,7 мың

ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛДАРЫНЫҢ ҰЗЫНДЫҒЫ

БАСТЫ ЖОЛДАРДЫҢ ТОЛЫҚ
ҰЗЫНДЫҒЫНЫҢ СОЗЫЛУЫ

21,1 мың км

ПАЙДАЛАНУ ҰЗЫНДЫҒЫНЫҢ
СОЗЫЛУЫ

16 мың км

«ҚТЖ» ҰК» АҚ ҚАТЫСУЫНЫҢ ГЕОГРАФИЯСЫ

GRI 2-1

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Қазақстан Республикасының 17 облысымен және республикалық маңызы бар 3 қаламен, 16 түйісу пункті арқылы – бес көрші елмен: **Қытай, Ресей, Өзбекстан, Қырғызстан мен Түркіменстанмен** экономикалық өзара байланысты қамтамасыз етеді

Темір жолдардың ұзындығы бойынша Қазақстан ТМД және Балтық елдері арасында 1520 мм жолтабан енімен 3-орында тұр.

ЕЛДЕР	ҰЙЫМДАР	ЕЛДЕР	ҰЙЫМДАР	ЕЛДЕР	ҰЙЫМДАР
Қытай Халық Республикасы	«Ляньюньган Қытай-Қазақстан халықаралық логистикалық компаниясы» ЖШҚ («KTZ Express» АҚ – 49%)	Ресей Федерациясы	«Бірлескен көлік-логистикалық компания – Еуразиялық теміржол қауым-дастығы» АҚ («ҚТЖ» ҰК» АҚ, 33,33%)	Түркия Республикасы	«KTZ Express Hong Kong» филиалы («KTZ Express» АҚ – 100%)
	Шетел капиталы бар компания «Xinjiang KTZ International Logistics Co.LTD» («KTZ Ex-press» АҚ – 100%)				
	«KTZ Express Hong Kong» жауапкершілігі шектеулі қоғамы («KTZ Express» АҚ – 100%)				
	СП «YuXinOu (Chongjing) Logistics Co. Ltd» (АО «KTZ Express» – 16,3%)			Венгрия Республикасы	«Xinjiang KTZ International Logisnics Co.LTD» филиалы («KTZ Express» АҚ – 100%)
	«Қытай-Қазақстан сауда-логистикалық компаниясы» ЖШҚ (Сиань) («Кедентран-сервис» АҚ – 49%)				
	Сиань қаласындағы (ҚХР) «Xinjiang KTZ International Logisnics Co.LTD» филиалы («KTZ Express» АҚ – 100%)				
	Шэньчжэнь қаласындағы (ҚХР) «KTZ Express Hong Kong» («KTZ Express» АҚ – 100%) өкілдігі		Мәскеу қаласындағы «KTZ Express» АҚ филиалы		

Қытай Халық Республикасындағы (Үрімші қ.) «ҚТЖ» ҰК» АҚ өкілдігі және Ресей Федерациясындағы (Мәскеу қ.), Иран Ислам Республикасындағы (Тегеран қ.), Орталық Азия мен Кавказ аймағындағы (Ташкент қ., Баку қ.), Түркия Республикасындағы (Стамбұл қ.) «ҚТЖ» ҰК» АҚ өңірлік сыртқы қызметтері.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ БҮГІНГІ КҮНІ:

Қазақстанның жүйе құраушы көлік компаниясы

Қоғамның негізгі қажеттіліктерін қанағаттандыруға қажетті стратегиялық және қоғамдық маңызы бар жүктерді (көмір, темір кені, мұнай өнімдері, астық және т.б.) тасымалдауды жүзеге асырады

Бизнес ортаның тұрақты өсуіне сапалы негіз береді және ел экономикасының драйвері ретінде әрекет етеді

Еліміздегі жүк айналымының 64% және жолаушы айналымының 14% қамтамасыз етеді

КОМПАНИЯ ТАРИХЫ

GRI 2-6

1997

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 жылғы 31 қаңтардағы №129 қаулысымен:

- Алматы темір жол басқармасы
- Целинная темір жол басқармасы
- Батыс Қазақстан темір жол басқармасы

республикалық мемлекеттік кәсіпорындарын қосу арқылы «Қазақстан темір жол» республикалық мемлекеттік кәсіпорны құрылды.

2002

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 15 наурыздағы №310 қаулысымен «Қазақстан темір жолы» республикалық мемлекеттік кәсіпорны мен оның еншілес мемлекеттік кәсіпорындарын қосу арқылы «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» жабық акционерлік қоғамы құрылды.

2004

«ҚТЖ» ҰК» ЖАҚ компаниясы «ҚТЖ» ҰК» АҚ болып өзгертілді, салада бәсекелестікті дамытуға және жеке меншік инвестицияларды тартуға бағытталған, 2004–2006 жылдарға арналған ҚР Теміржол көлігін қайта құрылымдау бағдарламасы қабылданды. Аталған бағдарламаны іске асыру аясында «Локомотив» АҚ құрылды, ал бүкіл вагондардың түгелделген жиынтығы «Қазтеміртранс» АҚ дербес кәсіпорнына бөлініп шығарылды.

2005

Республикалық бюджеттен жолаушылар тасымалы шығыстарын жабуға субсидиялар бөлінетін болды.

2016

Тасымалдау қызметін және инфрақұрылымды бөлу арқылы «ҚТЖ – Жүк тасымалы» АҚ жүк тасымалдаушысы құрылды (2020 жылы «ҚТЖ – Жүк тасымалы» ЖШС-не өзгертілді).

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТІНІҢ БАҒЫТТАРЫ

Магистральдық теміржол желісінің қызметтері

Теміржол жолаушылар тасымалы

Теміржол жүк тасымалы

Көлік-логистикалық қызметтер

БИЗНЕС-ҮЛГІ

СЕРІКТЕСТЕР	НЕГІЗГІ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАР	ҚҰНДЫЛЫҚТЫ ҰСЫНЫСТАР	РЕСУРСТАР	ТҰТЫНУШЫЛАР СЕГМЕНТТЕРІ
- Тауарлар мен қызметтер жеткізушілері - Теміржол әкімшіліктері - Көлік-логистикалық компаниялар	- Клиенттер - Акционер - Директорлар кеңесі - Қызметкерлер - Кәсіптік одақтар - Мемлекеттік органдар - Инвесторлар мен кредиторлар - БАҚ - Тұрғындар - Серіктестер	Белгіленген талаптарға сәйкес ұсынылатын, жүктер мен жолаушыларды тасымалдау жөнінде қауіпсіз, сенімді қызметтерді көрсету	- Магистральдық теміржол желісі - Локомотивтер - Жүк вагондары - Жолаушы вагондары - Білікті қызметкерлер	- Жеке меншік жолаушы теміржол компаниялары - Жолаушылар - Жүк вагондарының меншікті паркі бар жеке меншік компаниялар - Жүк жөнелтушілер
ШЫҒЫНДАР ҚҰРЫЛЫМЫ			ПАЙДА АҒЫНДАРЫ	
- Магистральдық теміржол желісіне қызмет көрсету және күтіп ұстау - Локомотивтерді жөндеу және сервистік қызмет көрсету - Жүк және жолаушы вагондарын жөндеу және сервистік қызмет көрсету - Энергия тасымалдаушыларына арналған шығындар - Жұмыскерлердің еңбек ақысын төлеуге арналған шығындар			- Жолаушылар тасымалынан түскен кірістер - Жүк тасымалынан түскен кірістер - Жүк жөнелтуден және жүк вагондарын пайдаланудан түскен кірістер	

ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ

ҚАҢТАР

11 қаңтарда Moody's Investors Service (Moody's) халықаралық рейтингтік агенттігі «ҚТЖ» ҰК» АҚ рейтингін «тұрақты» болжаммен Baa3-тен Baa2-ге дейін көтерді.

11 қаңтарда «Қазтеміртранс» АҚ жүк вагондарының паркі жүк көтергіштігі 70 тоннаны құрайтын жергілікті кәсіпорында өндірілген 67 жаңа жарты вагонға ұлғайды.

23 қаңтарда Қытай – Орталық Азия және Қытай – Еуропа бағыттары бойынша теміржол көлігімен тасымалданатын транзиттік жүктерге декларацияларды автоматты түрде беру мен шығаруға арналған Tez Customs цифрлық платформасы пилоттық режимде енгізілді.

24 қаңтарда елордада «ҚТЖ» ҰК» АҚ ұйымдастыруымен «ӘТЖ» ЖАҚ (Әзірбайжан) және ірі отандық экспорттаушылар қатысқан халықаралық дөңгелек үстел өтті. Іс-шарада отандық экспорттаушылардың жүктерін әлемдік нарықтарға барынша тез және экономикалық тұрғыдан үнемді жеткізуге мүмкіндік беретін Транскаспий халықаралық көлік бағдарының (ТХКБ) артықшылықтары мен мүмкіндіктері талқыланды.

27 қаңтарда Анкарада (Түркия) «Транскаспий халықаралық көлік бағдары» халықаралық қауымдастығы Жұмыс тобының және Жалпы жиналысының отырыстары өтті. Жалпы жиналыс отырысында 25 қатысушының (әртүрлі елдердің көлік пен логистика саласындағы ірі халықаралық және өңірлік ұйымдары) бірауыз шешімімен «ҚТЖ» ҰК» АҚ басшысы 3 жылға «ТХКБ» ХҚ басқарма төрағасы болып қайта сайланды.

АҚПАН

1 ақпанда Мемлекет басшысы «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы Н.Сауранбаевты қабылдады. Қ.К.Тоқаевқа ұлттық компания қызметінің 2023 жылғы негізгі қорытындылары мен алдағы кезеңге арналған жоспарлары туралы баяндалды.

1 ақпанда «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен Maqсут Narikbayev University арасында кадрлар даярлау және

кадрлардың біліктілігін арттыру саласындағы ынтымақтастық туралы меморандумға қол қою рәсімі өтті. Меморандумның мақсаты – Қазақстанның теміржол саласы үшін білім беру және білікті мамандарды даярлау саласындағы қарым-қатынастарды дамыту және нығайту.

2 ақпанда Алматы қаласында Еуразиялық үкіметаралық кеңес отырысы аясында «ҚТЖ» ҰК» АҚ, «РЖД» ЖАҚ, «Белорусская железная дорога» МҚ арасында Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттер теміржол көлігінің көлік-логистика әлеуетін үйлесімді дамытуға бейілділік туралы меморандумға қол қойылды.

5 ақпанда «KTZ Express» АҚ жаңа мультимодальдық сервисті іске қосты, оған Қытай ішінде, Үрімшіге дейін автокөлік тасымалы және Үрімші – Алматы бағыты бойынша әуе тасымалы кіреді.

5 ақпанда Үрімшіде Қазақстан мен Қытай теміржол әкімшіліктерінің жұмыс кездесуі өтті. Қазақстандық делегацияны «ҚТЖ» ҰК» АҚ өндірістік процесс жөніндегі басқарушы директоры Б.Орынбасаров, қытайлық тарапты «Үрімші темір жол» ЖШҚ басқарма төрағасы Гао Цзяньян басқарды. Кездесу қорытындысы бойынша тараптар Достық – Алашанькоу шегара өткелінде инфрақұрылымды дамыту бойынша жұмыстарды синхрондауға уағдаласты.

16 ақпанда Солтүстік өңірлік тасымалдарды басқару орталығының Қырқыншы – Ерейментау және Қырқыншы – Қарағанды – Сұрыптау екі диспетчерлік учаскелерінің станцияларында пойыздар қозғалысы орындалған кестесін жүргізудің автоматтандырылған нұсқасы алғаш рет енгізілді.

24 ақпанда Астана қаласында «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы Н.Е.Сауранбаевтың CRRC Corporation Limited Басқарма Төрағасы Сунь Юнцаймен екіжақты ынтымақтастық мәселелері бойынша кездесуі өтті. Кездесу аясында ынтымақтастық туралы II негіздемелік келісімге қол қойылды.

28 ақпанда Мемлекет басшысы «ҚТЖ» ҰК» АҚ Инновациялық орталығында болды. Іс-шара барысында Президент Қ-Ж. Тоқаев телекөпір форматында Сиань қаласындағы Көлік-логистикалық орталықтың ашылу салтанатына қатысты. Мемлекет басшысы сала және жалпы Қазақстан-Қытай қарым-қатынасы үшін орталық құрудың маңыздылығын атап өтіп, нысан жұмысына бастау берді.

29 ақпанда «ҚТЖ» ҰК» АҚ, Xi'an Free Trade Port Construction and Operation Co., LTD (ҚХР) және «Славтранс-Сервис» АҚ (РФ) ынтымақтастық туралы үшжақты меморандумға қол қойды. Тараптар Қытай-Қазақстан-Ресей импорттық-экспорттық экономикалық және сауда ынтымақтастығын одан әрі ілгерілету және тереңдету үшін «Селятино» КЛО-да (РФ) жаңа көлік-қойма базасын құруға бірлескен инвестиция салу мүмкіндігін қарастыруда.

29 ақпанда Чунцин қаласында (ҚХР) «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасының логистика жөніндегі орынбасары Е.Қойшыбаев Чунцин муниципалитетінің порттық логистикалық аймағының және Yuxinou (Chongqing) Logistics Co., Ltd логистикалық платформасының басшыларымен кездесті. Кездесу барысында «KTZ Express» АҚ мен Yuxinou Қазақстан арқылы, оның ішінде Транскаспий халықаралық көлік бағдары (ТХКБ) бойымен жүк көлемі 20 мың ЖФБ астам 200 контейнерлік пойызды ұйымдастыру және жөнелту туралы келісімге қол қойды.

НАУРЫЗ

5 наурызда Астана қаласында Достастыққа қатысушы мемлекеттер Теміржол көлігі жөніндегі кеңесі Вагон шаруашылығы комиссиясының 77-ші отырысы өтті. Іс-шараға Әзірбайжан, Беларусь, Қырғызстан, Ресей, Тәжікстан, Өзбекстан, Грузия, Эстония, Латвия теміржол әкімшіліктері Вагон шаруашылығы комиссиясының мүшелері, ТМД Теміржол көлігі кеңесі дирекциясының, ғылыми-зерттеу ұйымдарының, вагон жасау және жөндеу кәсіпорындарының өкілдері, жылжымалы

құрам иелері мен теміржол көлігі операторлары қатысты.

5 наурызда Цзянсу провинциясының (ҚХР) Нанкин қаласында «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасының логистика жөніндегі орынбасары Е.Қойшыбаев Цзянсу провинциясының Халық үкіметі көлік департаментінің және осы провинциядағы Jiangsu SOHO Holdings Group ең ірі мемлекеттік сауда тобының басшыларымен кездесті. Кездесу барысында «KTZ Express» АҚ мен Jiangsu International Rail Freight Express Стратегиялық ынтымақтастық туралы келісімге қол қойып, Қазақстан арқылы, оның ішінде Транскаспий халықаралық көлік бағдары (ТХКБ) бойымен контейнерлік пойыздарды ұйымдастыру және жөнелту туралы уағдаластыққа келді.

11 наурызда Қазақстан мен Әзірбайжан Президенттері Қ-Ж. Тоқаев пен И.Әлиев телекөпір арқылы Сиань қаласындағы жаңа Қазақстан-Қытай көлік-логистикалық орталығынан Транскаспий халықаралық көлік бағдар (ТХКБ) бойынша Апшерон станциясына (Әзірбайжан) контейнерлік пойызының келуі рәсіміне қатысты.

СӘУІР

2 сәуірде Астана қаласында Халықаралық теміржол жүк қатынасы туралы келісімді (ХТҚК) жетілдіру мәселелері бойынша Темір жолдар ынтымақтастығы ұйымының (ТЖЫҰ) Көлік заңнамасы жөніндегі комиссиясы сарапшыларының отырысы өтті. Іс-шараға Әзірбайжан, Беларусь, Венгрия, Грузия, Қазақстан, Қытай, Қырғызстан, Моңғолия, Польша, Ресей және ТЖЫҰ комитетінің өкілдері қатысты.

10 сәуірде «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да Транскаспий халықаралық көлік бағдарын (ТӨКБ) дамыту мәселелеріне арналған дипломатиялық өкілдіктермен жыл сайынғы кездесу өтті. Іс-шараға

30 астам шет мемлекеттер елшілері, сонымен қатар Еуропалық қайта құру және даму банкі (ЕҚДБ) мен Дүниежүзілік банк өкілдері қатысты.

16 сәуірде «ҚТЖ» ҰК» АҚ Инновациялық орталығында «Солтүстік – Оңтүстік» халықаралық көлік бағдары» тақырыбында шет мемлекеттер елшілерімен кеңейтілген кездесу өтті.

19 сәуірде Ашхабад қаласында (Түркіменстан) Темір жолдар ынтымақтастығы ұйымының (ТЖЫҰ) темір жолдардың Бас директорлары (жауапты өкілдері) конференциясының XVIII отырысы өтті.

26 сәуірде «ҚТЖ» ҰК» АҚ, «Славтранс-Сервис» АҚ (РФ) және «Xian Free Trade Port Construction and Operation Co., Ltd.» қытайлық компаниясы Селятино станциясында (Мәскеу облысы, РФ) жаңа CRK Terminal көлік-логистикалық орталығының құрылысын бастады. Құрылысты салтанатты түрде іске қосу аясында Селятино станциясынан Сиянь қаласына 53 контейнерден тұратын «HUB to HUB» контейнерлік пойызы жөнелтілді.

МАМЫР

23 мамырда Мемлекет басшысы Қ-Ж. Тоқаев Сингапурге мемлекеттік сапар аясында «ҚТЖ» ҰК» АҚ, PSA, KPMC Ltd және G-trans Service арасындағы одан әрі ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойды. «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен PSA Қазақстанның көліктік-транзиттік әлеуетін дамыту бойынша стратегиялық серіктестікті жалғастырады, оның аясында ТХКБ дамыту

үшін KPMC Ltd бірлескен кәсіпорны құрылды. Сондай-ақ, PSA тобына кіретін Global DTC Pte Ltd компаниясымен бірге тасымалдау құжаттарының үздіксіз алмасуын қамтамасыз ететін және халықаралық жүк жөнелтушілер үшін Қазақстанды тартымды ететін цифрлық көлік дәлізі әзірленді.

МАУСЫМ

5 маусымда «Жетіген» көлік-логистикалық орталығы (КЛО) China Railway Container Transport, «KTZ Express» АҚ және «Исткомтранс» ЖШС бірлесіп құрған жаңа толассыз мультимодальдық сервис аясында импортты алғашқы контейнерлік пойыздарды қабылдады. Бұл сервис «Жетіген» КЛО арқылы Қытайдың орталық бөлігінен Қазақстанға контейнерлік жүктерді жеткізуді қамтамасыз етеді.

6 маусымда «KTZ Express» АҚ мен «QazTrade» АҚ экспорттық әлеуетін дамыту бойынша ынтымақтастық аясында National Logistics Corporation (NLC) пәкістандық логистикалық операторымен серіктестікте Ауғанстан мен Пәкістан арқылы Джебел Али портына (БАӘ) пилоттық мультимодальдық тасымалдауды жүзеге асырды.

6-7 маусымда компания Санкт-Петербург қаласында (РФ) Петербург халықаралық экономикалық форумына қатысты. Форум аясында «Самұрық-Қазына» АҚ, «ҚТЖ» ҰК» АҚ және Мәскеу облысының үкіметі арасында ынтымақтастық туралы келісімге және «KTZ Express» АҚ, Xi'an Free Trade Port Construction and Operation Co. Ltd. мен «Славтранс-Сервис» АҚ арасында ҚХР – ҚР – РФ бағытында цифрлық экожүйені құру мен іске қосу туралы декларацияға қол қойылды.

11 маусымда «ҚТЖ» ҰК» АҚ басшылығы Қытайға жұмыс сапары аясында Чжэцзян провинциясының Цзиньхуа қалалық округінің әкімдігімен кездесу өткізді. Кездесуде тиімді логистикалық инфрақұрылымды құру саласындағы өзара іс-қимыл мәселелері талқыланды. Тараптар екіжақты қарым-қатынастарды одан әрі нығайтуға

келісті және Қазақстан мен Қытай аумағында терминалдық қызметті бірлесіп дамыту туралы меморандумға қол қойды.

25 маусымда «KTZ Express» АҚ, Xi'an Free Trade Port Construction and Operation Co., Ltd. және «Юнионвэй» ЖШҚ арасында Бірлескен логистикалық қызметтерді дамыту ниеті туралы меморандумға қол қойылды. Меморандумға Шанхай қаласында (ҚХР) Transport logistic China 2024 аясында қол қойылды.

26 маусымда Ляньюньган портындағы Қазақстан-Қытай логистикалық терминалында Корея – Қытай – Қазақстан – Өзбекстан бағыты бойынша пилоттық пойызды іске қосудың ресми салтанаты өтті.

ШІЛДЕ

2 шілдеде Алтынкөл станциясында Президент Қ-Ж. Тоқаевтың Қытайға ресми сапары барысында 2023 жылғы 17 қазанда қол қойылған «CRRC Corporation Limited» қытайлық компаниясымен ынтымақтастық туралы келісім шеңберінде мерзімінен бұрын алынған алғашқы маневрлік тепловоздарды қабылдаудың ресми салтанаты өтті.

2 шілдеде Астана қаласында өткен Қазақстан-Қытай іскерлік кеңесі аясында «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен

қытайлық компаниялар арасында бірқатар құжаттарға қол қойылды. Атап айтқанда, «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен «Порт Ляньюньган» МК» ЖШҚ Ақтау порты базасында контейнерлік хабтың құрылысын инвестициялау туралы келісімге қол қойды. Сондай-ақ «KTZ Express» АҚ, «Славтранс-Сервис» АҚ (Ресей) және Xi'an Free Trade Port (Қытай) арасында Контейнерлік тасымалдардың бірыңғай цифрлық платформасын (БЦП) құру туралы келісімге қол қойылды. БЦП кедендік ресімдеу процестерін, электрондық сауданы және басқа да функцияларды біріктіретін интеграцияланған біртұтас жүйеге айналады. Сонымен қатар, «CRRC Corporation Limited» қытайлық корпорациясымен 200 локомотив жеткізу туралы шартқа қол қойылды.

21 шілдеде Априн станциясында (Иран) Иран, Қытай, Қазақстан және Түркіменстан өкілдерінің қатысуымен иран-қытайлық контейнерлік пойыздың салтанатты түрде жөнелту рәсімі өтті. Гипс ұнтағы бар 50 қырық футтық контейнерден тұратын құрам жалпы жол жүру ұзақтығы 12 күн Иран-Қазақстан-Қытай бағыты бойынша жөнелтілді. Бұл оқиға көлік дәлізін қалпына келтіру, сондай-ақ бағытқа қатысушы елдер арасындағы халықаралық сауда байланыстарын нығайту жолындағы маңызды қадам болды.

ТАМЫЗ

2 тамызда Көлік қызметкерлері күні қарсаңында саланың 2,5 мыңнан астам лайықты өкілдері марапатталды. Мереке күні «ҚТЖ» ҰК» АҚ басшылығы теміржолшыларға кәсіби шеберліктері, жұмыстарына жауапкершілікпен қарағаны үшін алғыс айтып, үздіктеріне салалық марапаттарды табыс етті.

23 тамызда Мемлекет басшысының Тәжікстанға мемлекеттік сапары аясында «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен «Рохи охани Точикистон» мемлекеттік унитарлық кәсіпорны көлік және логистика саласындағы

ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойды. Меморандум екі елдің темір жолдары арасында орнатылған өзара іс-қимылды дамытуға бағытталған. Құжат тараптардың жүк тасымалдарды ұйымдастыру, терминалдық қуаттылықтарды дамыту, сыртқы сауда операцияларына жәрдемдесу және т.б. бойынша бірлескен жобаларды жүзеге асыруға дайындығын көздейді.

ҚЫРКҮЙЕК

6 қыркүйекте «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да компания басшылығының Зимбабвенің Қаржы, экономикалық даму және инвестицияларды ілгерілету министрінің орынбасары Дэвид Кудакваше Мнангагвамен кездесуі өтті. Тараптар көлік пен логистика мәселелері бойынша пікір алмасты. Темір жол саласында бірлескен жобаларды жүзеге асыру мүмкіндіктері талқыланды.

17 қыркүйекте «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да Азия инфрақұрылымдық инвестициялар банкінің вице-президенті Константин Лимитовскиймен кездесу өтті. Кездесу барысында «Дарбаза-Мақтаарал теміржол желісінің құрылысы» жобасын қаржыландыру бойынша мандаттық келісімге қол қойылып, теміржол саласын дамыту және оны қаржыландыру мәселелері талқыланды.

19 қыркүйекте «ҚТЖ» ҰК» АҚ басшылығы Сиань қаласында (ҚХР) Транскаспий халықаралық көлік бағдарының форумы аясында Шэньси провинциясының губернаторы Чжао Ханьмырзамен кездесті.

20 қыркүйекте Сиань қаласында (Қытай) 8-ші Халықаралық «Жібек жолы» көрмесі аясында «KTZ Express» АҚ (ҚТЖ еншілес компаниясы), «ГК Порт Ляньюньган» ЖШҚ және «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ҰК» АҚ арасында «Ақтау портында контейнерлік хаб салу» жобасын жүзеге асыру бойынша бірлескен кәсіпорынның құрылтай құжаттарына қол қойылды.

20 қыркүйекте Сиань қаласында (ҚХР) ТХКБ (Сиань – Алтынкөл – Ақтау – Баку – Поти – Бургас – Белград – Гамбург/ Дуйсбург/ Будапешт) бойымен Қытай – Еуропа контейнерлік пойызының салтанатты жөнелтілімі болып өтті.

24 қыркүйекте «ҚТЖ» ҰК» АҚ Сиань қаласында өткен 8-ші Халықаралық «Жібек жолы» көрмесіне қатысты, компания стенді көлік компаниялары арасында ең көп келетіндердің бірі болды.

ҚАЗАН

15 қазанда «KTZ Express» АҚ Еуропадағы жетекші интермодальдық тасымалдау операторы – Bahnpoperator Austria GmbH австриялық компаниясымен меморандумға қол қойды. Құжат шеңберінде тараптар Констанца портындағы (Румыния) терминалдық инфрақұрылымды жаңғыртуға, сондай-ақ Транскаспий халықаралық көлік бағдары арқылы Қытай – Еуропа – Қытай бағыты бойынша көліктік қызмет көрсетуді жақсарту бойынша ынтымақтастықты кеңейтуге келісті.

16 қазанда «KTZE – Khorgos Gateway» құрғақ портында «KTZ Express» АҚ ұйымдастыруымен Алтынкөл – Жетіген – Алтынкөл бағыты бойынша контейнерлерді екі деңгейлі тиеу арқылы жүктің алғашқы тәжірибелік жөнелтілімі болып өтті. Бұл технологияның басты артықшылығы – өткізу қабілеті мен ұтқырлығын арттыру

арқылы тасымалдардың тиімділігін арттыру. Контейнерлерді екі деңгейлі тиеу бір сапарда көбірек жүк тасымалдауға мүмкіндік береді, бұл логистикалық шығындарды азайтуға және жеткізуді жылдамдатуға көмектеседі.

17 қазанда елордада «KTZ Express» АҚ мен Midia International SA румыниялық компания өкілдерінің ресми кездесуі өтті. Кездесу барысында елдер арасындағы көлік және логистикалық байланыстарды дамыту келешектері, сондай-ақ жүк тасымалы саласындағы ықтимал бірлескен жобалар талқыланды. Келіссөздер нәтижесінде ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды. Құжат жүк тасымалы саласындағы ынтымақтастықты нығайтуға бағытталған. Тараптар бірлескен жобаларды қолдау және дамыту ниеттерін білдірді, бұл Еуропа мен Азия арасындағы көлік ағындарының тиімділігін арттыруға тиіс.

21 қазанда Мәскеуде Қазақстан Республикасының Ресей Федерациясындағы Елшілігі мен Мәскеу облысының үкіметі өкілдерінің қатысуымен «KTZ Express» АҚ, Polyking New Horizons Technology Industry Co., Ltd. және «Славтранс-Сервис» АҚ арасында трансшекаралық электрондық сауда саласындағы одан әрі ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды. Тараптар CRK Terminal қатысуымен Селятино станциясында қатысушылардың цифрлық үйлестіруін қамтамасыз ететін және логистикалық процестердің ашықтығын арттыратын жобаны жүзеге асыруға келісті.

30 қазанда Еуропалық қайта құру және даму банкі (ЕҚДБ) мен «ҚТЖ» ҰК» АҚ арасында ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды. Бұл меморандумның мақсаты – ЕҚДБ мен «ҚТЖ» ҰК» АҚ арасындағы болашақ ынтымақтастықтың стратегиялық негізін құру және басты бағыттарын айқындау, оның ішінде Қазақстанның теміржол секторының инфрақұрылымын жаңғырту.

ҚАРАША

4 қарашада «ҚТЖ» ҰК» АҚ, «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС және ALSTOM 2028 жылға дейін 117 жүк электровозын жеткізу және сервистік орталықтар құру туралы келісімге келді. Тиісті құжатқа Парижде Қазақстан-Франция іскерлік кеңесінде қол қойылды. Сол жерде «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен Société Générale француздық банкі арасында Alstom электровоздарын сатып алуды қаржыландырудың негізгі шарттары туралы келісімге қол қойылды.

5 қарашада «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен «ALSTOM Transport SA» компаниясы Қазақстанда жаңа үлгідегі жүк электровозын шығару туралы келісімге қол қойды. Қол қою рәсімі Парижде Мемлекет басшысы Қ.Ж. Тоқаевтың Францияға мемлекеттік сапары аясында өтті.

7 қарашада «ҚТЖ» ҰК» АҚ Достастыққа қатысушы мемлекеттердің Теміржол көлігі жөніндегі кеңесінің Сексен бірінші отырысына қатысты.

12 қарашада Баку қаласында БҰҰ-ның Климаттың өзгеруі жөніндегі 29-шы конференциясы аясында Алят теңіз портында интермодальдық жүк терминалын құру жобасын іске асыру туралы келісімге қол қойылды. Құжатқа SK-AIH Investment Fund Ltd («Самұрық-Қазына» АҚ, Azerbaijan Investment Holding), «ҚТЖ» ҰК» АҚ, «Бакинский международный морской торговый порт» ЖАҚ (Әзірбайжан), Xi'an Free Trade Port Construction and Operation Co., Ltd (ҚХР) басшылығы қол қойды.

21 қарашада «ҚТЖ» ҰК» АҚ, L.A.C. Holding (Венгрия) мен Xi'an Free Trade Port Construction and Operation Co., Ltd (Қытай) Көлік және логистика саласындағы ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойды. Құжатқа Будапештте Мемлекет басшысы Қ-Ж. Тоқаевтың Венгрияға мемлекеттік сапары аясында қол қойылды. Тараптар Будапешт қаласында бірлескен интермодальдық жүк терминалын құруға келісті.

21 қарашада Құрық портында түпті тереңдету жұмыстары мерзімінен бұрын аяқталды. Түпті тереңдету жұмыстары порттың терминалдық қуаттылығын одан әрі арттыруға жағдай жасады. Бұл жұмыстар Транскаспий халықаралық көлік бағдарын дамыту шеңберінде қабылданып жатқан кешенді шаралардың бір бөлігі болып табылады және осы маршрут бойынша жүктерді тасымалдауға өсіп келе жатқан қажеттіліктерге қызмет көрсетуге мүмкіндік береді.

24 қарашада ТХКБ бағыты бойынша Бакүден (Әзірбайжан) Сианьға (ҚХР) Қазақстан арқылы қайтатын алғашқы контейнерлік пойызды іске қосудың салтанатты рәсімі өтті. Мұнай коксы бар 62 контейнерден тұратын пойыз Транскаспий халықаралық көлік бағдары (ТХКБ) бойымен «қайта тиеу» аясында өтіп, белгіленген жеріне небәрі 12 тәулікте жетеді.

27 қарашада «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен «Российские железные дороги» ААҚ Ресей Президенті В.Путиннің Қазақстанға мемлекеттік сапары аясында Стратегиялық ынтымақтастық туралы келісімге қол қойды. Тараптар тоғыз мемлекетаралық түйіспелік орындардың өткізу қабілетін арттыру бойынша жұмысты синхрондау ниетінде Бірыңғай цифрлық кеңістікті қалыптастыру үшін шегаралық станциялардың теміржол инфрақұрылымын жаңғырту, тасымалдау мен трансшегаралық операцияларды цифрландыруды дамытуды жоспарлауда.

27 қарашада «ҚТЖ» ҰК» АҚ, Xi'an Free Trade Port Construction and Operation Co., Ltd. (ҚХР), «Славтранс-Сервис» АҚ (РФ) Ресей Президенті В.Путиннің Қазақстанға мемлекеттік сапары аясында келісімге қол қойды. Тараптар Селятино станциясында (РФ) CRK Terminal көлік-логистикалық орталығын салу туралы уағдаластықтарды бекітті. Сондай-ақ Сиань (ҚХР) – Достық/Алтынкөл (ҚР) – Селятино (РФ) бағыты бойынша Бірыңғай цифрлық платформаны бірлесіп пайдалану туралы келісімге қол жеткізілді.

27 қарашада «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен «ФинИнвест» ЖШҚ компаниялардың көлік-логистикалық тобы Контейнерлік тасымал мен байланысты терминалдық инфрақұрылымды дамыту саласындағы ынтымақтастық жөніндегі ниеттер туралы меморандумға қол қойды. Құжатқа Астана қаласында Ресей Президенті В.Путиннің Қазақстанға мемлекеттік сапары аясында қол қойылды. Тараптар Астана қаласында Қазақстан арқылы ресейлік жүктердің транзитін ұлғайтуға мүмкіндік беретін заманауи мультимодальдық көлік-логистикалық орталық салу мүмкіндігін қарастыруда.

28 қарашада Уфа қаласында (РФ) Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясының мемлекет басшылары деңгейіндегі мерейтойлық XX өңіраралық ынтымақтастық форумы аясында электронды коммерция саласындағы ынтымақтастық туралы келісімге қол қойылды. Келісімге қатысушылар – «KTZ Express» АҚ, Polyking New Horizons Technology Industry Co., Ltd. (ҚХР) және «Славтранс-Сервис» АҚ (РФ). Құжат Қытай – Қазақстан – Ресей бағыты бойынша логистикалық процестерді жетілдіруді қоса алғанда, электрондық коммерция саласындағы инновациялық шешімдерді бірлесіп әзірлеу мен енгізуді көздейді.

ЖЕЛТОҚСАН

5 желтоқсанда Жетіген станциясында салынып жатқан Алматыны айналып өтетін теміржол желісінің рельс-шпалды торын төсеу жұмыстары басталды. Бұл – өңірдің дамуына, еліміздің көлік-транзиттік әлеуетіне әсер ететін ірі инфрақұрылымдық жобалардың бірі. Жаңа тармақ Алматы торабындағы жүктемені 40%-ға азайтып, жүк жеткізу уақытын 1-2 күнге қысқартады.

6 желтоқсанда «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да VI Өндірістік қауіпсіздік форумы өтті. Еңбек қауіпсіздігінің өзекті мәселелері және өндірістік жарақаттануды болдырмаудың жаңа технологияларын енгізу мәселелері талқыланды. Форумға «Самұрық-Қазына» АҚ, Австрия темір жолы, «KEGOC» АҚ, WABTEC өкілдері, сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ басшылығы, еңбекті қорғау мамандары мен Директорлар кеңесінің мүшелері қатысты.

6 желтоқсанда Қазақстанның Қытаймен шегарасында Транскаспий халықаралық көлік

бағдары (ТХКБ) бойынша жүретін жүктердің кедендік транзитін декларациялау процесі автоматтандырылды. Global DTC компаниясы «KTZ Express» АҚ-мен бірлесіп Tez Customs цифрлық платформасын іске қосты. Tez Customs платформасын енгізу қағазсыз құжат айналымына көшуге және кедендік рәсімдерден өту уақытын пойыз шегаралық станцияға келген сәттен бастап 30 минутқа дейін қысқартуға мүмкіндік берді.

11 желтоқсанда «ҚТЖ» ҰК» АҚ ESG ақпаратын ашып көрсету деңгейі бойынша Қазақстанның 50 үздік компаниясының рейтингінде екінші орынға және көлік-логистика секторындағы компаниялар арасында бірінші орынға ие болды. Рейтингті жыл сайын PricewaterhouseCoopers (PwC) компаниясы жүргізеді. 2024 жылы зерттеуге 98 қазақстандық компания қатысты. 2023 жылға арналған жылдық есептер мен тұрақты даму туралы есептер бағаланды.

12 желтоқсанда Fitch Ratings халықаралық агенттігі «ҚТЖ» ҰК» АҚ кредиттік рейтингін «Тұрақты» болжаммен «BBB-» деңгейінде растады. Рейтингті растау ұлттық компанияның тұрақты жұмысы мен тиімді операциялық қызметін көрсетеді.

19 желтоқсанда «ҚТЖ» ҰК» АҚ жобалары көлік және логистика саласындағы «Магистраль Awards-2024» Еуразиялық сыйлығының бірнеше

номинациялары бойынша марапатталды, соның ішінде: «Жылдың үздік жобасы», «Үздік бастау» және «Көлік саласындағы үздік кадрлық HR бастамалары».

20 желтоқсанда «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да Теміржолшы әйелдер қауымдастығының Бірінші әйелдер форумы өтті. Іс-шараға жүзден астам қатысушы, оның ішінде мемлекеттік билік өкілдері, Парламент Мәжілісінің депутаттары, «Самұрық-Қазына» АҚ және Қазақстанның барлық өңірлерінен теміржол саласының өкілдері жиналды. Теміржолшы әйелдер қауымдастығы саладағы әйелдер үшін диалог, тәлімгерлік және қолдау көрсетудің маңызды алаңына айналады.

24 желтоқсанда S&P Global Ratings халықаралық агенттігі «ҚТЖ» ҰК» АҚ кредиттік рейтингін «Тұрақты» болжаммен «BB» деңгейінде растады. Рейтингті растау ұлттық компанияның тұрақты жұмысының және операциялық қызметі жалғасуының нәтижесі болып табылады.

25 желтоқсанда S&P Global тәуелсіз халықаралық рейтингтік агенттігі «ҚТЖ» ҰК» АҚ-на Корпоративтік тұрақтылықты жаһандық бағалауда (CSA Corporate Sustainability Assessment) 100-ден 60 балл деңгейінде ESG рейтингін берді.

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҰЙЫМДАРҒА, ҚАУЫМДАСТЫҚТАРҒА ҚАТЫСУ ЖӘНЕ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАҒИДАТТАРДЫ ҰСТАНУ

GRI 2-23, 2-28

	1992 жылдан бастап Достастыққа қатысушы мемлекеттердің темір жол көлігі жөніндегі кеңесі (ТККО)	Мәскеу қ., Ресей Федерациясы www.sovetgt.org
	1993 жылдан бастап Темір жолдар ынтымақтастығы ұйымы (ТЖЫҰ) (ҚР қатысуы)	Варшава қ., Польша Республикасы www.osjd.org
	1993 жылдан бастап «Еуропа – Кавказ – Азия» көлік дәлізі Үкіметаралық комиссиясы (ТРАСЕКА ХКД) (ҚР қатысуы)	Баку қ., Әзірбайжан www.traceca-org.org
	1994 жылдан бастап Біріккен Ұлттар Ұйымының Еуропалық экономикалық комиссиясы (БҰҰ ЕЭК) (ҚР қатысуы)	Женева қ., Швейцария мемлекеті www.unece.org
	1998 жылдан бастап Трансеуразиялық тасымалдар жөніндегі халықаралық үйлестіру кеңесі (ТТҮК)	Берн қ., Швейцария Конфедерациясы www.icctt.com
	2001 жылдан бастап Шанхай ынтымақтастық ұйымы (ШЫҰ) (ҚР қатысуы)	Бейжің қ., Қытай Халық Республикасы www.sectsc.org
	2001 жылдан бастап Қазақстан Ұлттық экспедиторлар қауымдастығы (ҚҰЭК)	Алматы қ., Қазақстан Республикасы www.kffanek.kz
	2004 жылдан бастап Халықаралық темір жолдар одағы (ХТЖО)	Париж қ., Француз Республикасы www.uic.org
	2006 жылдан бастап Біріккен ұлттар ұйымының Азия және Тынық мұхиты үшін экономикалық және әлеуметтік комиссиясы (БҰҰ АТМЭЭК) (ҚР қатысуы)	Бангкок қ., Таиланд Корольдігі www.unescap.org
	2008 жылдан бастап Экономикалық ынтымақтастық ұйымы (ЭЫҰ) (ҚР қатысуы)	Тегеран қ., Иран Ислам Республикасы www.eco.int
	2009 жылдан бастап Түркі мемлекеттерінің ұйымы (ТМҰ) (ҚР қатысуы)	Стамбул қ., Түркия Республикасы turkicstates.org
	2009 жылдан бастап «Қазақстан салық төлеушілер қауымдастығы» ЗТБ	Алматы қ., Қазақстан Республикасы www.ank.kz
	2010 жылдан бастап «Қазақстан машина жасаушыларының одағы» ЗТБ	Астана қ., Қазақстан Республикасы www.smkz.kz

	2010 жылдан бастап Халықаралық теміржолшы-спортшылар одағы (USIC)	Прага қ., Чех Республикасы www.usic-sports.org
	2012 жылдан бастап БҰҰ Жаһандық шарты	Нью-Йорк қ., Америка Құрама Штаттары www.unglobalcompact.org
	2013 жылдан бастап «KAZLOGISTICS» көліктік және логистикалық ұйымдар мен қауымдастықтар одағы» ЗТБ	Астана қ., Қазақстан Республикасы www.kazlogistics.kz
	2015 жылдан бастап «KAZLOGISTICS» корпоративтік қоры	Астана қ., Қазақстан Республикасы www.kazlogistics.kz
	2014 жылдан бастап «Теміржол техникасын өндірушілер бірлестігі» коммерциялық емес серіктестігі	Мәскеу қ., Ресей Федерациясы www.opzt.ru
	2014 жылдан бастап «Атамекен» ҚР Ұлттық кәсіпкерлер палатасы	Астана қ., Қазақстан Республикасы www.atameken.kz
	2015 жылдан бастап Еуразиялық экономикалық одақ (ЕАЭО) (ҚР қатысуы)	Мәскеу қ., Ресей Федерациясы www.eaeunion.org
	2017 жылдан бастап «Транскаспий халықаралық көлік бағдары» халықаралық қауымдастығы» ЗТБ (ТХКБ)	Астана қ., Қазақстан Республикасы www.middlecorridor.com
	2019 жылдан бастап Нөлдік жарақаттар тұжырымдамасын ілгерілету жөніндегі халықаралық әлеуметтік қамсыздандыру қауымдастығының (ХӘҚҚ) «Vision Zero» халықаралық қозғалысы	visionzero.global
	2022 жылдан бастап Ұлттық ESG-Клуб	Астана қ., Қазақстан Республикасы

GRI 2-23, 2-24

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның саяси міндеттемелеріне Қазақстан заңнамасының талаптарын орындау, сондай-ақ елдің көлік инфрақұрылымын дамытуға және оның қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған стратегиялық ұлттық бағдарламалар мен жобаларды іске асыру кіреді.

Сонымен қатар, «ҚТЖ» ҰК» АҚ әлемдік көлік жүйесіне бірігу, теміржол көлігінің жұмыс істеуі үшін қолайлы жағдайлар жасау және дамыту, халықаралық қатынаста жүктер мен жолаушыларды тасымалдаудың халықаралық құқықтық негіздерін жетілдіру, теміржол көлігі қызметтерін тұтынушылармен диалог жүргізу және т.б. мақсатында халықаралық ұйымдар мен қауымдастықтардың жұмысына белсенді түрде қатысады.

Теміржол көлігінің сапалы қызметі мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін «ҚТЖ» ҰК» АҚ жүктер

мен жолаушыларды тасымалдауға қатысты халықаралық стандарттар мен нормативтерді, соның ішінде келесі халықаралық шарттардан туындайтын міндеттемелерді ұстанады:

- Халықаралық теміржол қатынасында жолаушыларды, багажды және тауар-багажды тасымалдау тәртібін реттейтін Халықаралық жолаушылар тасымалы туралы келісім (ТЖЫҰ комитеті, Варшава).
- Тікелей халықаралық теміржол қатынасында және тікелей халықаралық теміржол-паромдық қатынаста жүк тасымалы шартының бірыңғай құқықтық нормаларын белгілейтін Халықаралық теміржол жүк қатынасы туралы келісім (ТЖЫҰ Комитеті, Варшава).
- ЕАЭО шеңберінде тауарлардың, қызметтердің, капиталдың және жұмыс күшінің еркін қозғалысын және үйлестірілген (келісілген) көлік саясатын жүргізуді қамтамасыз ететін Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарт.

СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЕСЕП

Даму стратегиясы	26
№1 МАҚСАТ. Теміржол тасымалдарының тиімділігін арттыру	30
Тарифтік реттеу	30
Борыштық жүктеме	32
Нәтижелерге шолу	33
Өндірістік нәтижелер	35
№2 МАҚСАТ. Транзиттік тасымалдарды дамыту	36
Активтер құрылымы	40
Негізгі бизнес-бірліктер	41
Қызмет тиімділігін арттыру	51
Инвестициялық қызмет	52
№3 МАҚСАТ. Клиенттердің қанағаттануын арттыру	54
Клиенттердің қанағаттануы	54
№4 МАҚСАТ. Цифрландыру	57
Цифрландыру	57

**БЕРІК РЕЛЬСТЕ –
ЕҢБЕК ЖӘНЕ ШЕБЕРЛІК**

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 2032¹ жылға дейінгі даму стратегиясы Компанияның миссиясын, болжалдары мен стратегиялық мақсаттарын, сондай-ақ он жылдық кезеңге қойылған мақсаттарға қол жеткізудің стратегиялық даму бағыттарын айқындайды.

МИССИЯ

Қазақстанның жүйе құраушы көлік компаниясы ретінде, біз жүктер мен жолаушыларды тасымалдауда ұлттық экономика мен қоғамның қажеттіліктерін қанағаттандырамыз, бәсекеге қабілетті көлік-логистикалық қызметтерді ұсына отырып, еліміздің транзиттік әлеуетін дамытуға ықпал етеміз.

БОЛЖАЛ

Біз экономикалық тиімділік, қауіпсіздік, әлеуметтік және экологиялық жауапкершілік қағидаттарына негізделген көлік қызметтерін ұсынатын жетекші компаниямыз. Өз клиенттерімізге жоғары деңгейдегі қызмет көрсету үшін басқарудың озық әдістерін, инновациялық технологиялар мен цифрлық шешімдерді пайдаланамыз.

КОМПАНИЯНЫҢ МИССИЯСЫ МЕН ПАЙЫМЫНА ЖЕТУ 2032 ЖЫЛҒА ҚАРАЙ АЛТЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТТЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ АРҚЫЛЫ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТІЛЕДІ:

Теміржол тасымалдары тиімділігін арттыру

Транзиттік тасымалдарды дамыту

Клиенттердің қанағаттануын арттыру

Цифрландыру

ESG қағидаттарын енгізу

Пойыздар қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету

1-МАҚСАТ. «ТЕМІРЖОЛ ТАСЫМАЛДАРЫНЫҢ ТИІМДІЛІГІН АРТТЫРУ»

Компания қызметінің тиімділігін арттыру инфрақұрылым мен жылжымалы құрам жұмысының операциялық тиімділігін арттыру, тарифтік реттеуді жетілдіру және жобалық-талдамалық орталықты дамытуды қамтитын

бірқатар бастамаларды іске асыру арқылы жүзеге асырылатын болады.

Толығырақ [«№1 мақсат. Теміржол тасымалдарының тиімділігін арттыру»](#) бөлімінен қараңыз.

2-МАҚСАТ. «ТРАНЗИТТІК ТАСЫМАЛДАРДЫ ДАМУ»

Еуропа мен Азия арасындағы тұрақты сауда көлемі, сондай-ақ теміржол тасымалына сұраныстың артуы Қазақстан арқылы транзиттік тасымалдарды дамытудың маңыздылығын ерекше көрсетеді.

негізгі транзиттік бағыттарда операторларды құру, халықаралық деңгейдегі логистикалық компанияларды тарту және дәліздерді цифрландыру арқылы орындалады.

Толығырақ [«№2 мақсат. Транзиттік тасымалдар»](#) бөлімінен қараңыз.

3-МАҚСАТ. «КЛИЕНТТЕРДІҢ ҚАНАҒАТТАНУЫН АРТТЫРУ»

Компания клиенттермен белсенді өзара әрекеттесу, жүйелі түрде кері байланыс жинау және көрсетілетін қызметтердің сапасын арттыру бойынша шараларды жедел қабылдау арқылы клиенттердің қанағаттануын үнемі жақсартуға бағытталған.

жоспарлануда. Сонымен қатар онлайн-сату үлесін ұлғайту мақсатында электронды билеттерді сату жүйесі де жетілдіріледі.

Жолаушылар тасымалы саласында вагон паркін жаңарту, станциялар мен пойыздарда қызмет көрсетуді жақсарту, персонал даярлау, кестелер мен бағыттарды оңтайландыру, цифрлық технологияларды енгізу және басқа да шаралар

Жүк тасымалы саласында негізгі жұмыс көлік және логистика саласындағы қызметтерді алуға байланысты барлық қажетті рәсімдерді қысқартуға және жеңілдетуге, қызметтің ашықтығын арттыруға бағытталатын болады.

Толығырақ [«№3 мақсат. Клиенттердің қанағаттануын арттыру»](#) бөлімінен қараңыз.

4-МАҚСАТ. «ЦИФРЛАНДЫРУ»

Компания қызметінің тиімділігін арттыру үшін цифрлық технологияларды дамыту және қолдану Компанияның IT жүйесін жаңғырту, клиенттерге бірыңғай қызмет көрсету орталығын (БҚКО) енгізу, тасымалдау үдерістерін басқару тиімділігін

арттыру үшін платформаларды енгізу және т.б. арқылы жүзеге асырылатын болады.

Толығырақ [«№4 мақсат. Цифрлық трансформация»](#) бөлімінен қараңыз.

5-МАҚСАТ. «ESG ҚАҒИДАТТАРЫН ЕНГІЗУ»

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Даму стратегиясының іргелі бағыттарының бірі ретінде ESG қағидаттарын енгізуді белгіледі, ол үш стратегиялық бастаманы жүзеге асыруды көздейді:

- Әлеуметтік тұрақтылықты арттыру және кадрлық әлеуетті дамыту.

- Экологиялық тұрақтылық.
- Корпоративтік басқаруды жетілдіру.

Қойылған мақсаттарға жету үшін қолайлы жұмыс ортасын құру, кадрлық әлеуетті дамыту, ынталандырудың кешенді жүйесін енгізу

¹ «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 29 наурыздағы шешімімен бекітілген (№3 хаттама).

және гендерлік теңдікке қол жеткізу жөніндегі шараларды жүзеге асыру жоспарлануда.

Компания өзінің қоршаған ортаға әсерінің маңыздылығын мойындайды, сондықтан климаттың өзгеруіне қарсы күрес біздің басымдылықтарымыздың біріне айналдырады. Төмен көміртекті технологиялар мен энергияға көшуді жүзеге асыру, сондай-ақ қоршаған ортаға әсер етумен тиімді күресу үшін ресурстар мен энергия тиімділігін арттыру және шығарындыларды басқару жөніндегі шараларды енгізу жоспарлануда.

6-МАҚСАТ. «ПОЙЫЗДАР ҚОЗҒАЛЫСЫ ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ»

Пойыздар қозғалысы қауіпсіздігін және еңбекті қорғауды қамтамасыз ету Компания қызметінің ажырамас бөлігі болып табылады.

Компания тасымалдау процесінің қажетті қауіпсіздігін қамтамасыз ету және нөлдік

Стратегиялық мақсат шеңберінде Компания үздік әлемдік іс-тәжірибелерге және сыртқы сарапшылардың ұсынымдарына назар аудара отырып, корпоративтік басқарудың тәсілдері мен қағидаттарын одан әрі жетілдіретін болады.

Сонымен қатар, қызметтің ашықтығын арттыру бастамаларына ерекше назар аударылатын болады.

Толығырақ [«№ 5 мақсат. ESG қағидаттарын енгізу»](#) бөлімінен қараңыз.

жарақаттану жағдайларына қол жеткізу үшін барлық қажетті қадамдарды жасайды.

Толығырақ [«№ 6 мақсат. Пойыздар қозғалысының қауіпсіздігін қамтамасыз ету»](#) бөлімінен қараңыз.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ 2024 ЖЫЛҒЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТТАРДЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУДАҒЫ НЕГІЗГІ ЖЕТІСТІКТЕРІ

ТЕМІРЖОЛ ТАСЫМАЛДАРЫНЫҢ ТИІМДІЛІГІН АРТТЫРУ

Акционерге қатысты таза пайда 157,8 млрд теңге, бұл өткен кезеңдегі фактіден 18,2%-ға жоғары

ТРАНЗИТТІК ТАСЫМАЛДАРДЫ ДАМУ

Контейнерлік тасымалдар көлемі 1 395 мың ЖФБ құрады, бұл 2023 жылғы деңгейден 9%-ға жоғары

КЛИЕНТТЕРДІҢ ҚАНАҒАТТАНУЫН АРТТЫРУ

Экспорттық қатынастағы отандық тауар өндірушілерді тасымалдау көлемі 83 251 мың тоннаны құрады, бұл өткен жылмен салыстырғанда 3%-ға жоғары

ESG ҚАҒИДАТТАРЫН ЕНГІЗУ

S&P Global 100-ден 60 балл деңгейінде ESG рейтингін берді

ПОЙЫЗ ҚОЗҒАЛЫСЫ ҚАУІПСІЗДІГІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ

Пойыздар қозғалысының қауіпсіздік деңгейі 0,60 құрады, бұл өткен кезеңдегі деректен 16,7%-ға төмен

НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТКІШТЕРІНІҢ ЖҮЙЕСІ

Даму стратегиясының шеңберінде алға қойылған мақсаттарға жетуді өлшеу стратегиялық негізгі қызмет көрсеткіштерін орындау арқылы жүзеге асырылады.

Компанияның тиімділік көрсеткіштері жүйесінің мақсаты – Даму стратегиясы мен Бизнес-жоспарды нақты қызмет көрсеткіштері нысанына бөлшектеп байланыстыру және оларды Компанияны басқарудың барлық деңгейлеріне каскадтау.

Негізгі қызмет көрсеткіштері (НҚК): корпоративтік және функционалдық көрсеткіштер стратегиялық мақсаттарға дәйекті жетуге бағытталған Компанияның басшы қызметкерлерін ынталандыру процесінде басты рөл атқарады. Басшы қызметкердің нәтижелілігіне бағытталған НҚК орындаудың әсері оның сыйақысының мөлшерінде тікелей көрінеді.

Корпоративтік НҚК Басқарма Төрағасы мен мүшелері үшін бірыңғай болып белгіленеді, ал

функционалдық НҚК әр басшы қызметкер үшін әртүрлі болып белгіленеді.

Нысаналы көрсеткіштер белгіленген, 2024 жылға арналған корпоративтік НҚК негізгі көрсеткіштері:

- EBITDA margin;
- Инвестициялық жобаларды жүзеге асыру;
- Өндірістік қауіпсіздік деңгейі;
- Жүк қозғалысындағы орташа учаскелік жылдамдық;
- Уақытша кешіктірілген пойыздар;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды болдырмау және олардың алдын алу бойынша іс-тәжірибелік қолдану жөніндегі кешенді іс-шаралар жоспарын әзірлеу және бекіту;
- Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алудағы елішілік құнның үлесі.

Толығырақ [«Компанияның лауазымдық тұлғаларына сыйақы беру»](#) бөлімінен қараңыз.

СТРАТЕГИЯЛЫҚ НҚК

НҚК АТАУЫ	ӨЛШЕМ БІРЛІГІ	2023 ЖЫЛҒЫ ДЕРЕК ²	2024 ЖЫЛҒЫ МАҚСАТ ³	2032 ЖЫЛҒЫ МАҚСАТ ²	2024 ЖЫЛҒЫ ДЕРЕК ⁴	2024 ЖЫЛҒЫ ДЕРЕК/МАҚСАТ ӨЗГЕРІСТЕРІ, %	2024 ЖЫЛҒЫ ДЕРЕК/ 2023 ЖЫЛҒЫ ДЕРЕК ӨЗГЕРІСТЕРІ, %
1-мақсат. Теміржол тасымалдарының тиімділігін арттыру							
4-мақсат. Цифрландыру							
ROACE	%	6,97	7,12	>8,31	6,20	-12,9	-11
Ebitda margin	%	25,5	26,0	>32,1	27,5	5,8	7,8
2-мақсат. Транзиттік тасымалдарды дамыту							
Транзиттік контейнерлік тасымалдар көлемі	мың ЖФБ	1282	1348	>2 000	1395	3,5	8,8
	млн тонна	27,3	26,0	>30	27,5	5,8	0,7
3-мақсат. Клиенттердің қанағаттануын арттыру							
Клиенттердің қанағаттану деңгейі	%	69	70	75	73,75	5,4	6,9
5-мақсат. ESG қағидаттарын енгізу							
ESG рейтингі	баллдар	54	60	68	60	0	11,1
Әлеуметтік тұрақтылық деңгейі	коэффициент	66	67	75	69	3,0	4,5
Көміртегі ізі	%	-5,1	-2,7	>3,5	-6	122,2	17,6
6-мақсат. Пойыздар қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету							
Қозғалыс қауіпсіздігінің деңгейі	коэффициент	0,72	1,03	0,7	0,62	-39,8	-13,9
LTIR еңбекке қабілеттілігін жоғалтқан жазатайым оқиғалар (есепке алынған) коэффициенті	коэффициент	0,17	0,16	0,12	0,12	-25,0	-29,4

² «ҚТЖ» «ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 25 сәуірдегі № 4 шешімімен бекітілген.

³ «ҚТЖ» «ҰК» АҚ-ның 2032 жылға дейінгі даму стратегиясына сәйкес.

⁴ «ҚТЖ» «ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 23 сәуірдегі № 5 шешімімен бекітілген.

2024 жылдың қорытындысы бойынша НҚК барлық жоспарланған көрсеткіштеріне қол жеткізілді. Компанияның басқару жүйесі 2024 жылдың қорытындысы бойынша өзінің жарамдылығын, барабарлығын және нәтижелілігін көрсетті. Бұл дерек сонымен қатар ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018, ISO 50001:2018 менеджмент жүйелерінің халықаралық стандарттар талаптарына сәйкестігі жөнінде Компанияның басқару жүйесіне сыртқы аудит жүргізумен расталды.

КОМПАНИЯНЫҢ 2025 ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

2025 жылы Компания келесі мәселелерді іске асыруды жоспарлап отыр:

- пайдалану жүк айналымын 273,8 млрд т-км дейін ұлғайту (2024 жылға қарай 4,6%);
- контейнерлік транзит көлемін 1553 мың ЖФБ-ға дейін ұлғайту (2024 жылға қарай 11,3%);
- мыналардың құрылысының жоғары қарқынын қамтамасыз ету:
 - «Достық – Мойынты» учаскесіндегі екінші жолының;
 - Алматы ст. айналып өтетін теміржол желісінің;
- темір жол желілерін салу бойынша жаңа жобаларды іске асыруды және қолданыстағы

Басқару жүйесінің жұмыс істеуі шеңберінде алға қойылған мақсаттарға жету үшін қажетті тиісті ресурстарды бөлу бойынша іс-шаралар жүргізілді, сондай-ақ Компания қызметін жақсарту және жетілдіру мүмкіндіктері туралы ақпарат талданды.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ 2032 жылға дейінгі даму стратегиясын іске асыру туралы толығырақ ақпаратты Есептің шартты белгісі бар беттерінен қараңыз.

темір жолдардың шамамен 3 000 километрін жаңғыртуды бастау;

- Ақтау портында, Алматы қаласында, Селятино (Ресей) және Свислоч (Беларусь) станцияларында терминалдарды іске қосу;
- «Штадлер» компаниясының озық технологиясы бойынша алғашқы вагондарды шығаруды бастау.

Сондай-ақ, 2025 жылы алға қойылған мақсаттарға жету үшін қызметті жақсарту және тиісті ресурстарды бөлу бойынша іс-шаралар жалғасатын болады.

№1 МАҚСАТ. ТЕМІРЖОЛ ТАСЫМАЛДАРЫНЫҢ ТИІМДІЛІГІН АРТТЫРУ

ТАРИФТІК РЕТТЕУ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ борыштық жүктемені азайту мақсатында тарифтік саясатты өзгерту бойынша ұзақ мерзімді шараларды жүзеге асыру шеңберінде 2023 жылдан бастап табыстылық деңгейіне жеткізу мақсатында жүктерді тасымалдауға реттелетін тарифтерді көтеру жөнінде ҚР Үкіметімен бірлесіп жұмыс жүргізіп келеді.

2023–2024 жылдары Мемлекет басшысы Қазақстан халқына жолдауларында «ҚТЖ» ҰК» АҚ борыштық жүктемесін азайту бойынша жүргізіліп жатқан жұмысты ескеретін және көлік-логистика саласына

жеке меншік инвестицияларды белсенді тартуға ықпал ететін, теміржол көлігі саласында барабар реттеу саясатын қалыптастыру қажеттілігі туралы және теміржол желісінің тиісті жағдайын қамтамасыз етуге және оның өткізу қабілетін кеңейтуге бағытталған ауқымды жобаларды іске асыруды ескере отырып, «ҚТЖ» ҰК» АҚ қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз ететін табыстылық деңгейіне дейін теміржол тасымалдарының реттелетін тарифтерінің 2024–2026 жылдары кезең-кезеңімен өсуін қамтамасыз ету қажеттілігі туралы айтты.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-мен Ұлттық экономика және көлік министрліктерімен бірлесіп тарифтік шаралар әзірленді және ҚР Үкіметімен келісілді, оларға МТЖ және локомотив тартымының реттеліп көрсетілетін қызметтері тарифтерін 3 жыл ішінде 24%-ға көтеру, МТЖ қызметтері тарифтеріне шекті бағалар қолдану, сондай-ақ МТЖ қызметтеріне жаңа тарифтік әдістемені әзірлеу кіреді. МТЖ және локомотив тартымының реттеліп көрсетілетін қызметтері тарифтерін 24%-ға көтеру және МТЖ қызметтері тарифтеріне шекті бағалар қолдану жөніндегі тарифтік шаралар ҚР Экономиканы жаңғырту жөніндегі мемлекеттік комиссияның шешімімен келісілген (18.11.2024 ж. № 21-05/07-1413 хаттама).

- 1) МТЖ және локомотив тартымы қызметтеріне тарифтерді 3 жыл ішінде 24%-ға көтеруге қатысты.

2024 жылы МТЖ және локомотив тартымына реттелетін тарифтерінің 24%-ға өсуі қамтамасыз етілді, оның ішінде:

1. МТЖ қызметтері тарифтерінің өсуі 20,6% құрады:
 - 01.01.2024 ж. бастап 4%-ға (ҚР Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің 20.04.2023 ж. № 50-НҚ бұйрығы);
 - 04.06.2024 ж. бастап 8,8%-ға (ҚР Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің 28.06.2024 ж. № 67-НҚ бұйрығы);
 - 06.12.2024 ж. бастап 7,8%-ға (ҚР Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің 29.11.2024 ж. № 109 – НҚ бұйрығы).

2. Локомотив тартымының қызметтері тарифтерінің өсуі 29,3% құрады:
 - 20.09.2024 ж. бастап 13,3%-ға (ҚР Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің 10.09.2024 ж. № 32-08-03/1161-И хаты);
 - 12.12.2024 ж. бастап 16%-ға («ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС-нің 29.11.2024 ж. № 157-ЖТ локомотив тартымының қызметтері тарифтерін төмендету коэффициенттерін жою туралы бұйрығы).

2025–2026 жылдарға арналған «ҚТЖ» ҰК» АҚ реттелетін тарифтерін одан әрі өсіру бойынша жұмыс ҚР заңнамасына сәйкес жалғасатын болады.

- 2) МТЖ қызметтерінің тарифіне шекті бағалар механизмін қолдануға қатысты.

2024 жылғы 16 сәуірден бастап ЕАЭО елдерінің шекараларында транзиттік жүктерді

тасымалдауға арналған халықаралық жүк транзиттік тарифіне шекті баға механизмі қолданылады.

ҚР экономикасын жаңғырту жөніндегі мемлекеттік комиссияның шешімімен (18.11.2024 ж. № 21-05/07-1413 хаттама) «ҚТЖ» ҰК» АҚ бекітілген баға шегі шеңберінде жүктерді экспорттық тасымалдау үшін МТЖ қызметтерінің тарифтеріне ең жоғары индекстерді қолдануды қамтамасыз ету тапсырылды.

- 3) МТЖ қызметтерінің жаңа тарифтік әдістемесін әзірлеуге қатысты.

Мемлекет басшысының 2023 жылғы 1 қыркүйектегі «Әділетті Қазақстанның экономикалық бағдары» Қазақстан халқына жолдауын іске асыру жөніндегі ұлттық іс-шаралар жоспарының 40-тармағын орындау үшін ҚР Премьер-Министрінің бірінші орынбасары Р.В. Скляр «ҚТЖ» ҰК» АҚ МТЖ қызметтерінің жаңа тарифтік саясатын әзірлеу бойынша Жол картасын бекітті.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Жол картасына сәйкес МТЖ қызметтерінің жаңа тарифтік әдістемесін әзірлеу үшін «Прайсуотерхаускуперс такс энд эдвайзори» ЖШС консультантын тартты.

Жаңа тарифтік әдістемені әзірлеу шеңберіндегі консультант жұмысының нәтижелері ҚР Көлік министрлігінің, ҚР Ұлттық экономика министрлігінің, «Атамекен» ҰКП және басқа да мүдделі мемлекеттік органдардың/қауымдастықтардың лауазымды адамдарынан тұратын Жұмыс органымен келісіледі.

Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне теміржол көлігі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

2024 жылы келесі нормативтік құқықтық актілер қабылданды:

- 1) «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Транскаспий халықаралық көлік бағытын дамыту жөніндегі келісімді ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының 2024 жылғы 1 шілдедегі № 100-VIII Заңы.
- 2) «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Транскаспий халықаралық көлік бағытын, оның ішінде Қытай – Еуропа қатынасындағы контейнерлік пойыздар үшін дамыту жөніндегі келісімді ратификациялау туралы» Қазақстан

Республикасының 2024 жылғы 1 шілдедегі №101-VIII Заңы.

- 3) «Мемлекеттік кәсіпорындар, акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу пайызынан астамы мемлекетке тиесілі заңды тұлғалар және олармен үлестес тұлғалар жүзеге асыратын қызмет түрлерінің тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 28 желтоқсандағы №1095 қаулысына өзгеріс енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 31 мамырдағы №430 қаулысы. Қаулымен заңды тұлғалардың атаулары және олар жүзеге асыратын қызмет түрлері көрсетілген жаңа үлгідегі Қызмет түрлерінің тізбесі бекітілді. Осы Қаулы шеңберінде ҚТЖ компаниялар тобы жүзеге асыратын, оның ішінде мұнай сақтау, қызмет түрлері бойынша ҚТЖ ұсыныстары ескерілді.
- 4) «Тарифтерді қалыптастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 19 қарашадағы №90 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық

экономика министрлігінің 2024 жылғы 19 ақпандағы №2 бұйрығы. Бұйрықпен жекелеген бағыттар, жүктердің түрлері, жылжымалы құрамның түрлері бойынша және тасымалдау қашықтығына байланысты магистральдық теміржол желілерінің қызметтері тарифтеріне ең төменгі және ең жоғары индекс түрінде айқындалған тарифтердің ең төменгі және ең жоғары деңгейі белгіленді.

5) «Магистральдық темір жол желісіне кіретін магистральдық жолдардың тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушының 2015 жылғы 23 ақпандағы №144 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Көлік министрлігінің 2024 жылғы 13 тамыздағы №278 бұйрығы. Бұйрықпен жаңа облыстардың құрылуына, жаңа теміржол желілерінің салынуына және РФ учаскелерін сенімгерлік басқаруға беру кезінде шегараларды белгілеуге, шегараларды шегендеуге байланысты МТЖ құрамына кіретін магистральдық бағыттардың тізбесі жаңартылды.

БОРЫШТЫҚ ЖҮКТЕМЕ

Компанияның шоғырландырылған борышы 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша номиналды құны бойынша 3,7 трлн теңгені немесе баланстық құны бойынша 2,8 трлн теңгені құрады. 2024 жылдың соңына қарай қатты валютадағы борыштың үлесі борыштың номиналды құнының 40,5% құрады.

Борыш/EBITDA көрсеткіші Қаржылық міндеттемелердің артуына байланысты 2024 жылдың қорытындысы бойынша 2023 жылғы 4,52-ден 4,80-ге дейін ұлғайды.

2024 жылы Компания қарыздарды белгіленген мерзімде және толық көлемде, оның ішінде 75 млрд теңге және 118,9 млрд теңге мөлшеріндегі жергілікті облигацияларды жоспарлы өтеуді жүзеге асырды.

Сонымен қатар, 2024 жылы компаниялар тобы жүк және жолаушылар локомотивтері мен вагондарын жаңартуға, сондай-ақ ірі инфрақұрылымдық жобаларды іске асыруға қаржылық міндеттемелер тартты.

GRI 201-4

«ҚТЖ» ҰК» АҚ тобы 2024 жылдың қорытындысы бойынша республикалық бюджеттен 68,5 млрд теңге:

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ облигациялары бойынша купондық сыйақы мөлшерлемесін субсидиялауға 22,3 млрд теңге мөлшерінде;
- «Жолаушылар тасымалы» АҚ жолаушыларды тасымалдау шығындарын субсидиялауға 27,1 млрд теңге мөлшерінде;
- «ҚТЖ-Жолаушылар локомотивтері» ЖШС-нің жолаушылар локомотив тартымы шығындарын субсидиялауға 11,4 млрд теңге мөлшерінде;
- «Қазтеміртранс» АҚ жүк вагондарын сатып алуға қаржылық лизинг шарттары бойынша мөлшерлемені субсидиялауға 2,1 млрд теңге мөлшерінде;
- «KTZ Express» АҚ фитингтік платформаларын сатып алуға қаржылық лизинг шарты бойынша мөлшерлемені субсидиялауға 5,6 млрд теңге мөлшерінде субсидия алды.

НӘТИЖЕЛЕРГЕ ШОЛУ

2024 ЖЫЛҒЫ ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫ

2024 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстанның ЖІӨ 2023 жылдың деңгейіне қатысты 4,8%-ға өсті, экономиканың мынадай секторларында оң динамика байқалды:

- ауыл шаруашылығы, орман және балық шаруашылығы – 13,7%;
- құрылыс – 13,1%;
- көтерме және бөлшек сауда – 9,1%;
- көлік және қоймалау – 8,5%;
- өңдеу өнеркәсібі – 5,9%;
- ақпарат және байланыс – 5,0%;
- өнеркәсіп – 2,8%.

Өсу қарқынының төмендеуі тау-кен өнеркәсібінде – 0,2%-ға байқалды.

Қазақстанның сыртқы сауда айналымы 2024 жылы 2023 жылмен салыстырғанда 1,3%-ға ұлғайды, оның ішінде экспорт 3,1%-ға ұлғайды, импорт 1%-ға азайды.

Қазақстан Республикасындағы Инфляция 2023 жылғы 9,8%-дан 2024 жылы 8,6%-ға дейін баяулады.

ЖҮК ТАСЫМАЛЫ НАРЫҒЫНА ШОЛУ

2024 жылы Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросының статистикалық мәліметтері бойынша 1 078,8 млн тонна жүк тасымалданды, бұл 2023 жылғы деңгейден 10%-ға артық.

2024 жылы көліктің барлық түрлерінің жүк айналымы 2023 жылғы деңгейден 2,6%-ға асып, 514,5 млрд т-км құрады.

Теміржол көлігі елдегі жалпы жүк айналымының 63,7% үлесін алатын негізгі тасымалдау түрі болып қала береді. Теміржол көлігінің жүк айналымы 2024 жылдың қорытындысы бойынша 0,3%-ға өсіп, 327 943,6 млн т-км құрады.

Ең жоғары өсімді теңіз көлігі (+84,1%) және су көлігі (+34,4%) көрсетіп тұр.

Құбыр көлігінің жүк айналымы 149 054,9 млн т-км құрады, бұл 2023 жылғы деңгейден 3,7%-ға жоғары. Жалпы жүк айналымындағы үлесі 29,0%-ға дейін ұлғайды.

Автомобиль және қалалық электр көлігінің үлесі 6,0%-дан 6,9%-ға дейін ұлғайды, бұл ретте жүк айналымы 35 729,9 млн т-км құрады, бұл 2023 жылғы деңгейден 19,7%-ға артық.

Автомобиль және қалалық электр көлігі жалпы жүк айналымында кішігірім үлеске ие (6,0%), 2023 жылы 29 841,2 млн т-км көрсеткішіне жетіп, 1,7%-ға өсім көрсетті.

Әуе көлігінің жүк айналымының көлемі 2023 жылмен салыстырғанда 22,5%-ға өсіп, 65,7 млн т-км құрады.

КӨЛІК ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША 2022-2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖҮК АЙНАЛЫМЫ, МЛН Т-КМ⁵

КӨЛІК ТҮРІ	ЖҮК АЙНАЛЫМЫ, МЛН Т-КМ				ЖАЛПЫ ЖҮК АЙНА- ЛЫМЫНДАҒЫ ҮЛЕСІ, %	
	2022	2023	2024	2024/2023 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %	2023	2024
Бүкіл көлік	486 072,7	501 340,9	514 455,5	2,6	100	100
Құбыр көлігі	143 969,6	143 715,9	149 054,9	3,7	28,7	29,0
Әуе көлігі	54,4	53,7	65,7	22,5	0,0	0,0
Су көлігі	102,6	59,5	80,0	34,4	0,0	0,0
Теміржол көлігі	311 927,0	326 811,7	327 943,6	0,3	65,2	63,7
Автомобиль және қалалық электр көлігі	29 337,4	29 841,2	35 729,9	19,7	6,0	6,9
Теңіз көлігі	681,9	859,0	1 581,4	84,1	0,2	0,3

ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ НАРЫҒЫНА ШОЛУ

2024 жылы ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросының ақпараты бойынша жолаушы айналымы 82,8 млрд ж-км құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 13,8%-ға жоғары.

Тасымалданған жолаушылардың жалпы саны 1 727,2 млн адамға жетті, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 9,3%-ға артық.

Жалпы жолаушы айналымындағы автомобиль және қалалық электр көлігінің үлесі бұрынғыдай басым және 2024 жылдың қорытындысы бойынша 42,3%-дан 46,3%-ға дейін өсті.

Әуе көлігінің жолаушы айналымы 2023 жылмен салыстырғанда 9,2%-ға ұлғайып, 28 275,7 млн ж-км көрсеткішіне жетті. Тасымал көлемінің жалпы өсуіне қарамастан, әуе көлігінің үлесі 35,6%-дан 34,2%-ға төмендеді.

Теміржол көлігінің жолаушы айналымында 2023 жылғы деңгеймен салыстырғанда 0,5%-ға аздап өсу байқалды, бұл ретте жалпы жолаушы айналымындағы үлесі 22,1%-дан 19,6%-ға төмендеді.

КӨЛІК ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША 2022-2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖОЛАУШЫ АЙНАЛЫМЫ, МЛН Ж-КМ⁶

	ЖОЛАУШЫ АЙНАЛЫМЫ, МЛН Ж-КМ			2024/2023, ӨЗГЕРІСТЕРІ, %	ЖАЛПЫ ЖОЛАУШЫ АЙНАЛЫМЫН- ДАҒЫ ҮЛЕСІ, %	
	2022	2023	2024		2023	2024
Бүкіл көлік	65 970,0	72 753,7	82 785,7	13,8	100	100
Автомобиль және қалалық электр көлігі	29 494,7	30 739,8	38 306,8	24,6	42,3	46,3
Әуе көлігі	20 109,3	25 898,5	28 275,7	9,2	35,6	34,2
Теміржол көлігі	16 363,0	16 113,0	16 198,2	0,5	22,1	19,6
Су көлігі	2,4	2,2	4,4	100	0,0	0,0
Теңіз көлігі	0,7	0,2	0,6	200	0,0	0,0

⁵Дереккөз: ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы.

⁶Дереккөз: ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы.

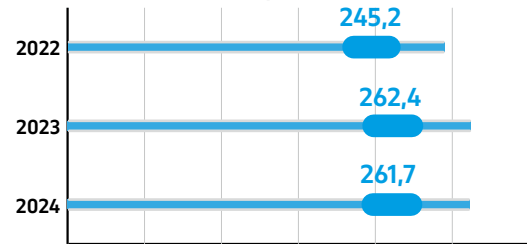
ӨНДІРІСТІК НӘТИЖЕЛЕР

GRI 2-6

ЖҮК ТАСЫМАЛЫ

2024 жылы Компанияның тарифтік жүк айналымы 261,7 млрд т-км құрады, бұл 2023 жылғы деңгейден 0,3%-ға төмен (2023 жыл – 262,4 млрд т-км). Азаю экспорттық және импорттық қатынастардағы жүк айналымының төмендеуіне байланысты.

2022-2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ
ЖҮК АЙНАЛЫМЫ, млрд т-км

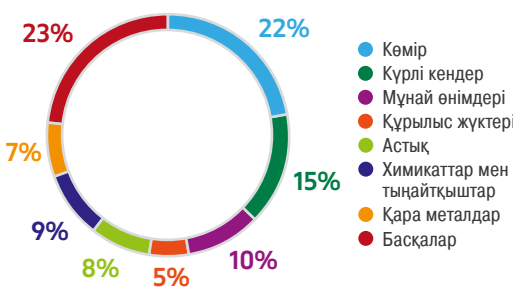

Қатынас түрлері бойынша жүк айналымының құрылымы келесідей қалыптасты:

- республикаішілік тасымалдар 2023 жылмен салыстырғанда 1,9%-ға өсті, бұл тасымал көлемдерінің 4,9%-ға артуына байланысты. Көмірді, шикі мұнайды және тыңайтқыштарды қоспағанда, жүктердің барлық номенклатурасы бойынша өсім тіркелді;
- әкету бойынша жүк айналымы жүк тасымалы көлемдерінің 2,8%-ға азаюы есебінен 2023 жылғы деңгеймен салыстырғанда 4,1%-ға төмендеді. Көмірді, темір кенін, құрылыс материалдарын, астықты, қара металл сынықтарын және түсті кенді тасымалдау көлемінің төмендеуі байқалды;
- әкелу бойынша жүк айналымы 2023 жылмен салыстырғанда 2,7%-ға азайды, бұл орташа ұзақтықтың 2,9%-ға қысқаруымен байланысты. Орташа ұзақтықтың төмендеуі көмір, құрылыс материалдары және басқа жүктер бойынша тіркелді;
- транзиттік тасымалдар тасымал көлемдерінің 0,5%-ға артуы арқасында 4,3%-ға ұлғайды. Ресейден Өзбекстанға мұнайды, Қытайдан Орталық Азия елдеріне құрылыс материалдарын, Ресейден Қытайға, Қытайдан Орталық Азия елдеріне химикаттар мен сода, Беларусь пен Ресейден Қытайға, Өзбекстаннан Латвияға, Литваға және Қытайға тыңайтқыштар, Ресейден Қытайға басқа да жүктер: қағаз және картон, целлюлоза тасымалдары өсті.

2024 жылы теміржол көлігімен тасымалданатын негізгі жүктердің құрылымы мен үлесі келесідей қалыптасты:

2024 ЖЫЛҒЫ КОМПАНИЯНЫҢ ЖҮК
АЙНАЛЫМЫНДАҒЫ НЕГІЗГІ ЖҮКТЕРДІҢ ҮЛЕСІ, %

2024 жылы 2023 жылмен салыстырғанда келесі жүктердің жүк айналымының өсімі орын алды:

- химикаттар мен тыңайтқыштар – 13,3%-ға;
- қара металдар – 10,4%-ға;
- түсті кен – 4,7%-ға.

№2 МАҚСАТ. ТРАНЗИТТІК ТАСЫМАЛДАРДЫ ДАМУ

GRI 2-6

ТРАНЗИТТІК ТАСЫМАЛДАР

2024 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстан аумағы арқылы транзиттік тасымалдар 27,4 млн тонна (2023 жылы +0,5%) рекордтық көлемге жетті, оның ішінде келешекті контейнерлік тасымал сегментінде 1 395,0 мың ЖФБ (2023 жылы +9%) тасымалданды.

Транзиттік тасымалдарды арттырудың негізгі бағыттары:

- Ресейден Орталық Азия мен Ауғанстанға мұнай өнімдері мен мұнай тасымалдарының өсуін жалғастыру;
- Ресейден Қырғызстанға астық тасымалы көлемдерін ұлғайту;
- Қытайдан Ресейге және Орталық Азия елдеріне химиялық жүктерді тасымалдау логистикасын өзгерту;
- Беларусьтен Қытайға контейнерлердегі калий тыңайтқыштары тасымалдарын айтарлықтай арттыру.
- Транзиттік қатынастағы контейнерлер тасымалының өсуі Қытай-Ресей-Қытай, Қытай-Беларусь-Қытай, Қытай-Еуропа-Қытай бағыттары бойынша тасымал көлемінің артуына байланысты.

2024 жылы Шығыс-Батыс дәлізі арқылы контейнерлік тасымалдау нарығы сенімді өсуді көрсетті. Тасымалдау көлемі құрлық маршруттарына тұрақты сұраныстың және теміржол әкімшіліктері арасындағы ынтымақтастықтың күшеюінің арқасында өсті.

Достық және Алтынкөл станциялары арқылы транзиттік контейнерлік пойыздар қозғалысының жобасы Қытайдан және Еуропадан апта сайын жөнелтуге расталған шығумен сәтті жүзеге асырылды.

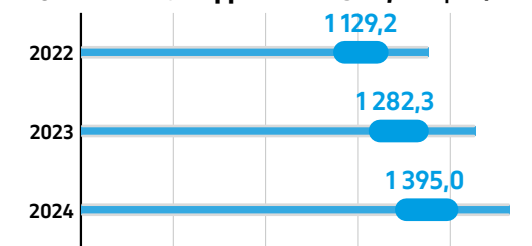
Достық-Мойынты учаскесінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ инфрақұрылымын жаңғыртуды жүргізу кезінде өткізу қабілетін шектеу жағдайында тасымалдау көлемін сақтау мақсатында Қыркыншы, Астана және Ақтөбе-2 станциялары бойынша контейнерлерді шамадан тыс жүктей отырып, контейнерлік сервисте жартылай вагондарды пайдалану технологиясын сәтті сынады және енгізді.

ТХКБ бойымен жүк ағынын одан әрі ұлғайту үшін Қазақстан аумағында да, одан тыс жерлерде де логистикалық қызметтер сервисін жақсарту бойынша белсенді жұмыстар жүргізілуде.

Есепті жылы ел ішінде және шетелде терминалдар желісін кеңейту бойынша жұмыстар жүргізілді, Сиань қ. (Қытай) құрғақ портында терминал ашылды, ол ТХКБ бағыты бойынша контейнерлік транзиттің дамуына серпін берді.

Сиань құрғақ портында Қазақстан-Қытай терминалының ашылуының арқасында 2024 жылы ТХКБ бағыты бойынша Қытайдан контейнерлік транзит 2023 жылғы деңгеймен салыстырғанда 33 есеге артып, 35,6 мың ЖФБ құрады.

2022-2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ КОНТЕЙНЕРЛЕРДЕГІ ТРАНЗИТ, мың ЖФБ

НЕГІЗГІ ТРАНЗИТТІК БАҒЫТТАР

Контейнерлердегі транзит 2023 жылғы деңгеймен салыстырғанда 9%-ға өсті

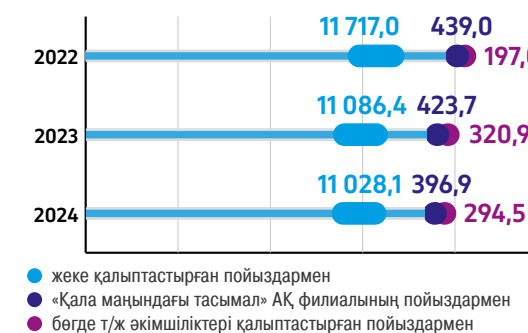

ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ

GRI 2-6

2024 жылы Компанияның ҚР шекарасындағы жолаушы айналымы 11 720 млн ж-км құрады, бұл 2023 жылғы деңгейден 0,9%-ға төмен (2023 жылы – 11 831 млн ж-км).

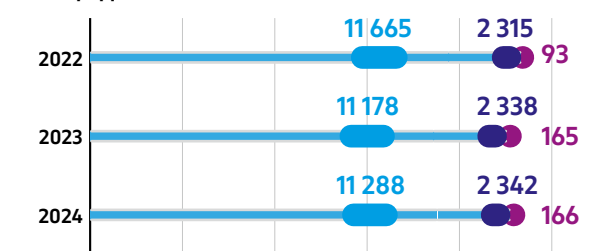
ЖОЛАУШЫ АЙНАЛЫМЫ, млн жол.-км

«Жолаушылар тасымалы» АҚ 2024 жылы ҚР шекарасында жөнелтілген жолаушылар саны 13 796 мың адамға жетті (2023 жылы – 13 681 мың адам), оның ішінде:

- «Жолаушылар тасымалы» АҚ қалыптастырған пойыздармен – 11 288 мың жолаушы;
- «Қала маңындағы тасымал» АҚ филиалының пойыздарымен – 2 342 мың жолаушы;
- бөгде т/ж әкімшіліктері қалыптастырған пойыздармен – 166 мың жолаушы.

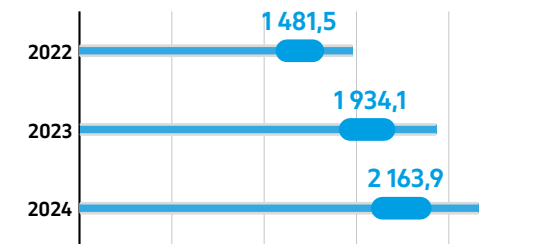
ЖӨНЕЛТІЛГЕН ЖОЛАУШЫЛАР САНЫ, мың адам

ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

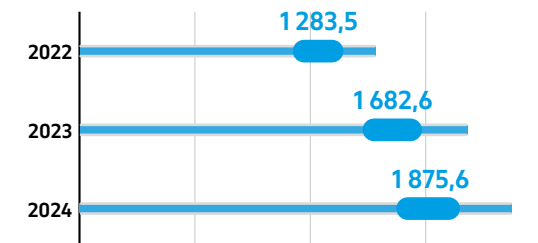
2024 жылғы негізгі қызметтен түскен кірістер 2 163,9 млрд теңгені құрады, бұл 2023 жылғы деректен 11,9%-ға жоғары. Бұл өсім жүк тасымалынан және жолаушылар тасымалынан түскен кірістердің тиісінше 11,5% және 8,7%-ға өсуіне байланысты.

НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН КІРІСТЕР, млрд теңге

Жүк тасымалдаудан түскен кірістер 2023 жылғы деңгеймен салыстырғанда 11,5%-ға өсті, бұл бірінші кезекте транзиттік тасымалдаудан түсетін кірістердің ұлғаюы, тарифтердің көтерілуінің орташа деңгейінің өзгеруі, жүк вагондары паркінің операциялары, үшінші тарап ұйымдарына жүк вагондарын жалға беру қызметтері және т.б.

ЖҮК ТАСЫМАЛЫНАН ТҮСКЕН КІРІСТЕР, млрд теңге

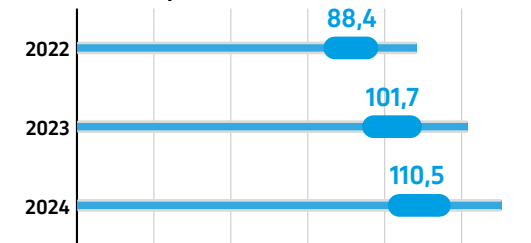
2024 жылы жолаушылар тасымалынан түскен кірістер 110,5 млрд теңгені құрады, бұл тарифтерді 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап 7,0%-ға және әлеуметтік маңызы бар маршруттар бойынша 2024 жылғы 1 қазаннан бастап 19,9%-ға арттыру есебінен 2023 жылдан 8,7%-ға жоғары.

MD&A ТАЛДАУ

Борыш/EBITDA 4,80 құрады, бұл борыштың 6,7%-ға өсуі және EBITDA көрсеткішінің 4,6%-ға төмендеуі нәтижесінде бекітілген жоспардан (4,29) 12%-ға жоғары.

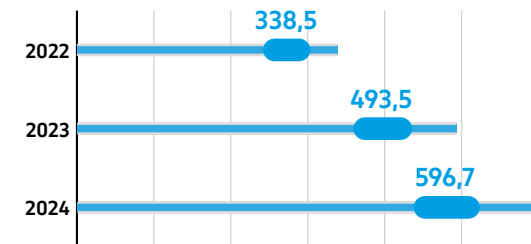
2024 жылғы **Таза кіріс** көрсеткіші 157 818 млн теңге көлемінде пайда құрайды, бұл бекітілген жоспардан 48 665 млн теңгеге төмен (пайда 206 482 млн теңге), негізінен мыналардың есебінен:

ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫНАН ТҮСКЕН КІРІСТЕР, млрд теңге

2024 жылғы EBITDA көрсеткіші 596,7 млрд теңгені құрады, бұл 2023 жылғы деректен 20,9%-ға жоғары.

EBITDA, млрд теңге

Акционерге тиесілі 2024 жылғы таза кіріс 157 818 млн теңгені құрады, бұл негізінен 69 620 млн теңге көлеміндегі бағамдық айырмадан (таза) залал дерегі бойынша көрсету, сондай-ақ жүк айналымының 8,6%-ға және жолаушы айналымының 2,5%-ға төмендеуіне байланысты негізгі қызметтен түскен кірістердің 4,8%-ға (108 953 млн теңге) азаюы есебінен жоспардан 23,6%-ға (48 665 млн теңге) төмен.

2023 жылғы дерекпен салыстырғанда Акционерге тиесілі таза кіріс негізінен операциялық қызметтен түскен пайданың 23,1%-ға (76 971 млн теңге) артуы есебінен 18,2%-ға (24 310 млн теңге) ұлғайды.

- жүк тасымалынан түскен кірістердің 124 437 млн теңгеге азаюы, бұл жүк тасымалы көлемінің 8,6%-ға төмендеуімен және 2024 жылғы 1 сәуірден бастап экспортта шекті бағалармен жүк қозғалысында МТЖ қызметтеріне жоспарланған тарифтерді көтермеумен, жүк айналымы құрылымының өзгеруімен және жүк вагондарының паркін пайдалану мен жүктерді ауыстырып тиеу қызметінен түскен кірістердің азаюымен байланысты;

- шетелдік валюта бағамдарының өзгеруіне байланысты 69 620 млн теңге көлеміндегі бағамдық айырмадан (таза) залалды нақты көрсету;
- салық салынатын базаның өзгеруіне байланысты КТС бойынша шығыстардың 15 149 млн теңгеге ұлғаюы;
- ҚР Көлік министрлігінен күтілетін субсидиялардың нақты бөлінуіне байланысты жолаушылар тасымалындағы шығындарды жабуға субсидияларды 9 193 млн теңгеге азайту;
- жалпы және әкімшілік шығыстардың 8 555 млн теңгеге ұлғаюы, бұл әлеуметтік сипаттағы шығыстардың (Қазақстан Республикасының 2024 жылғы көктемде су тасқынынан зардап шеккен өңірлеріне қайырымдылық көмек көрсетуге, инфляция индексінің, АЕК, ең төменгі жалақының өзгеруіне байланысты) және салықтардың (есепке жатқызылмаған ҚҚС нақты көрсету) өсуіне байланысты;
- дебиторлық берешек пен қаржылық емес активтерге резервтерді құруға байланысты активтердің құнсыздануы бойынша шығыстардың 4 764 млн теңгеге ұлғаюы;
- миноритарлық акционерлері бар еншілес ұйымдардың қаржылық нәтижесін жақсарту есебінен бақыланбайтын үлесті (азшылық үлесін) 432 млн теңгеге ұлғайту.

Бұл ретте көрсеткішке оң әсер ететін факторлар:

- негізінен жұмыстар мен қызметтерге ақы төлеу шығындарын төмендету есебінен, жылжымалы құрамды жөндеу бағдарламасын өзгерту және шығындарды оңтайландыру есебінен, сондай-ақ тасымалдау жұмыстарының 5,8%-ға қысқаруы есебінен жанар-жағармай шығындарын азайту есебінен өзіндік құн шығындарын 83 130 млн теңгеге үнемдеу;
- инфрақұрылымдық жобалар бойынша негізгі құралдарға банктерге пайыздар шығыстарын капиталдандыру есебінен қаржыландыру шығындарын 42 577 млн теңгеге үнемдеу;
- негізінен қаржылық кірістердің 23 496 млн теңгеге өсуі есебінен негізгі емес (таза) қызметтен түскен пайданың 27 673 млн теңгеге артуы.

2024 жылғы **ROACE** көрсеткіші 6,20% құрайды, ол бақыланбайтын қатысу үлесін шегергенге дейінгі таза кірістің 48 232 млн теңгеге азаюына байланысты NOPAT көрсеткішінің 90 539 млн теңгеге азаюы есебінен, сондай-ақ банктерге сыйақы беруге арналған шығыстардың 42 307 млн теңгеге (КТС есепке алғанда) төмендеуіне байланысты жоспардан (8,28%) 2,08 пайыздық тармаққа төмен, бұл инфрақұрылымдық жобалар бойынша негізгі құралдарға банктер пайыздары шығындарын капиталдандыруға байланысты.

Бақыланбайтын үлесті шегергенге дейінгі таза кірістің төмендеуінің негізгі себептері:

- жүк тасымалынан түскен кірістердің 124 437 млн теңгеге азаюы, бұл жүк тасымалы көлемінің 8,6%-ға төмендеуімен және 2024 жылғы 1 сәуірден бастап экспортта шекті бағалармен жүк қозғалысында МТЖ қызметтеріне жоспарланған тарифтерді көтермеумен, жүк айналымы құрылымының өзгеруімен және жүк вагондарының паркін пайдалану мен жүктерді ауыстырып тиеу қызметінен түскен кірістердің азаюымен байланысты;
- шетелдік валюта бағамдарының өзгеруіне байланысты 69 620 млн теңге көлеміндегі бағамдық айырмадан (таза) залалды нақты көрсету;
- салық салынатын базаның өзгеруіне байланысты КТС бойынша шығыстардың 15 149 млн теңгеге ұлғаюы;
- ҚР Көлік министрлігінен күтілетін субсидиялардың нақты бөлінуіне байланысты жолаушылар тасымалындағы шығындарды жабуға субсидияларды 9 193 млн теңгеге азайту;
- жалпы және әкімшілік шығыстардың 8 555 млн теңгеге ұлғаюы, бұл әлеуметтік сипаттағы шығыстардың (Қазақстан Республикасының 2024 жылғы көктемде су тасқынынан зардап шеккен өңірлеріне қайырымдылық көмек көрсетуге, инфляция индексінің, АЕК, ең төменгі жалақының өзгеруіне байланысты) және салықтардың (есепке жатқызылмаған ҚҚС нақты көрсету) өсуіне байланысты;
- дебиторлық берешек пен қаржылық емес активтерге резервтерді құруға байланысты активтердің құнсыздануы бойынша шығыстардың 4 764 млн теңгеге ұлғаюы.

Сонымен қатар, ROACE көрсеткішіне іске қосылған капиталдың орташа мәнінің 7 220 млн теңгеге шамалы өсуі теріс әсер етеді, бұл «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 2024 жылы еліміздің транзиттік әлеуетін дамытуға, инфрақұрылымды жаңғыртуға және жылжымалы құрамды (локомотивтер мен вагондар) жаңартуға қатысты инвестициялық жобаларды қаржыландыруға қарыз қаражатын тартуы себебімен есепті кезеңнің соңында қарыз капиталы мәнінің 186 285 млн теңгеге ұлғаюымен байланысты. Бұл ретте, есепті кезеңнің соңындағы меншікті капиталдың орташа мәні 1 342 млн теңгеге өсті.

АКТИВТЕР ҚҰРЫЛЫМЫ

GRI 2-6

Оңтайлы бизнес-үлгісін және Компания активтерінің мақсатты құрылымын қалыптастыру Компанияның Даму стратегиясында Компания қызметінің тиімділігін арттырудың стратегиялық бастамасы ретінде айқындалған.

2019–2024 жылдар аралығында «ҚТЖ» ҰК» АҚ периметрінен барлығы 30 ұйым шығарылды.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобына 45 ұйым кіреді.

КОМПАНИЯНЫҢ КОРПОРАТИВТІК ПОРТФЕЛІ БЕС БЛОКПЕН ҰСЫНЫЛҒАН:

БАҒЫТ	2-ДЕҢГЕЙДЕГІ ҰЙЫМДАРДЫҢ АТАУЫ	ҚАТЫСУ ҮЛЕСІ ⁷
Магистральдық теміржол желісі	«Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ-ның «Магистральдық желі дирек-циясы» филиалы	–
Жүк тасымалы	«ҚТЖ – Жүк тасымалы» ЖШС	100%
	«Қазтеміртранс» АҚ	100%
Жолаушылар тасымалы	«Жолаушылар тасымалы» АҚ	100%
	«ҚТЖ – Жолаушылар локомотивы» ЖШС	100%
Көлік-логистикалық блок	«КТZ Express» АҚ	100%
	«Кедентранссервис» АҚ	100%
	«Бірлескен көлік-логистикалық компания – Еуразиялық теміржол альянсы» АҚ (БКЛК-ЕТА)	33,33%
	«Құрық порты» ЖШС	100%
	Middle Corridor Multimodal Ltd жеке меншік компаниясы	33.33%
	«Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ҰК» АҚ	сенімгерлік басқаруда
Бейінді-көмекші блок	«Транстелеком» АҚ	25%
	«Әскерилендірілген темір жол күзеті» ЖШС	100%
	«Теміржолсу» АҚ	100%
	«Dosjan temir zholy» АҚ	46,016%
	«Мұхаметжан Тынышпаев атындағы АЛТ университеті» АҚ	4,03%

Компанияның негізгі бизнес-бірліктері туралы толығырақ ақпарат [Компанияның негізгі бизнес-бірліктері](#) бөлімінде берілген.

КОМПАНИЯНЫҢ НЕГІЗГІ БИЗНЕС-БІРЛІКТЕРІ

GRI 2-6

«ҚТЖ-ЖҮК ТАСЫМАЛЫ» ЖШС

«ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС Қазақстан Республикасындағы ең ірі жүк тасымалдаушы және локомотив тартымының операторы болып табылады.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 29 қыркүйектегі қаулысымен «ҚТЖ-Жүк тасымалы»⁸ АҚ-на Ұлттық жүк тасымалдаушы мәртебесі берілді.

БИЗНЕС-БІРЛІККЕ ШОЛУ

РЕСУРСТАРЫ

ИНФРАҚҰРЫЛЫМЫ

ІСКЕРЛІК ҚЫЗМЕТІ

⁷ 01.01.2025 жағдай бойынша «ҚТЖ «ҰК» АҚ компаниялар тобының құрылымы (1, 2-деңгей).

⁸ 2020 жылы «ҚТЖ – Жүк тасымалы» ЖШС болып қайта құрылды.

ІСКЕРЛІК ҚЫЗМЕТІ

ТҰТЫНУШЫЛАР СЕГМЕНТТЕРІ:

-
- жүк жөнелтушілер
 - жүк қабылдап алушылар
 - экспедиторлар
 - тармақ иелері
 - тасымалдау процесіне қатысушылар

ҚҰНДЫҚ ҰСЫНЫСЫ:

-
- пойыздар қозғалысының қауіпсіздігін және жүктер мен багаждың сақталуын қамтамасыз ету кезінде экономика мен халықтың жүктерді темір жол көлігімен тасымалдаудағы қажеттіліктерін үздіксіз және сапалы қамтамасыз ету;
 - мультимодальды тасымалдарды пайдалануды, жылжымалы құрамның операторларымен және иелерімен өзара іс-қимылды ескере отырып, бірыңғай оператордың функцияларын қалыптастыру және магистральдық теміржол желісіне қол жеткізуді қамтамасыз ету;
 - көлік дәліздерінің магистральдық және терминалдық инфрақұрылымын дамыту.

НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТІ:

-
- жүктерді темір жол көлігімен тасымалдау;
 - темір жол көлігімен әлеуметтік жүктерді тасымалдау;
 - локомотив тартым қызметін көрсету;
 - локомотив бригадасының қызметтерін көрсету;
 - тартқыш жылжымалы құрамды және мотор-вагондық жылжымалы құрамды магистральдық желіге шығуға дайындау;
 - тарту құрастырушылардың, тауар кассирлерінің және қабылдау-тапсырушылардың қызметтерін көрсету;
 - жүк вагондарын тиеуге дайындау.

НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТКІШТЕРІ

КӨРСЕТКІШТЕРІ	2022	2023	2024	2023/2022 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %	2024/2023 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %
Түсім, млрд теңге	1 332,6	1 655,8	1 849,8	24,3	11,7
Операциялық пайда, млрд теңге	26,1	-1,8	44,8	-106,9	26 есе өсу
EBITDA, млрд теңге	44,8	22,5	75,3	-49,8	234,7
Тарифтік жүк айналымы, млрд ткм	232,5	248,8	247,2	7,0	-0,6
Тасымалданған жүктер, млн тонна	259,8	270,6	275,1	4,2	1,7
Жұмыскерлер саны, адам, оның ішінде:	44 944	43 315	46 825	-3,6	8,1
Әйелдер үлесі, %	26	26	25	0	-3,8
Әкімшілік-басқарушы персонал, адам	1 494	1 356	1 515	-9,2	11,7
Өндірістік персонал, адам	43 450	41 959	45 310	-3,4	8,0
Әлеуметтік тұрақтылық индексі, %	61	65	68	6,6	4,6
Қалдықтар көлемі, мың тонна	8,7	8,3	8,2	-4,6	-1,2

2024 жылы «КТЗ-Жүк тасымалы» ЖШС-нің жүк айналымы 247,2 млрд т-км құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 0,6%-ға аз. Төмендеу экспорттық және импорттық қатынастардағы тасымал көлемдерінің азаюына байланысты.

«ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС-нің есепті кезеңдегі түсімі 2023 жылмен салыстырғанда 11,7%-ға өсті, бұл транзиттік қатынастағы тасымал көлемдерінің өсуіне, транзиттік тасымалдан түскен кірістерді есептеу және теміржол әкімшіліктері арасындағы

есеп айырысулар кезіндегі валюта бағамының өзгеруіне, сондай-ақ МТЖ мен локомотив тартымының қызметтеріне тарифтерді көтеруге байланысты.

2024 жылғы EBITDA және операциялық пайда көрсеткіштері 2023 жылмен салыстырғанда кірістердің 11,7%-ға өсуі арқасында жақсартылды, ол операциялық шығыстардың өсу динамикасынан (8,9%) асып түсті.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

«Жолаушылар тасымалы» АҚ ауданаралық, облысаралық және халықаралық қатынастарда жолаушыларды, пошта жөнелтімдерін, багажды және жүк-багажды теміржол көлігімен тасымалдауды жүзеге асырады.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 25 желтоқсандағы қаулысымен «Жолаушылар тасымалы» АҚ-на жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және пошта жөнелтімдерін тасымалдау жөніндегі Ұлттық тасымалдаушы мәртебесі берілді.

БИЗНЕС-БІРЛІККЕ ШОЛУ

ҚҰРЫЛҒАН ЖЫЛЫ

1998

«ҚТЖ» ҰК» АҚ ИЕЛЕНУ ҮЛЕСІ

100%

РЕСУРСТАРЫ

ТІЗІМДІК САНЫ

10,4 мың адам

ЖЫЛЖЫМАЛЫ ҚҰРАМЫ

2,1 мың жолаушы вагоны

АЙМАҚТЫҚ ФИЛИАЛДАРЫ

БАТЫС, СОЛТҮСТІК, ОҢТҮСТІК, ЭКСПРЕСС, «ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» – «ҚАЛА МАҢЫНДАҒЫ ТАСЫМАЛ» АҚ

ІСКЕРЛІК ҚЫЗМЕТІ

ТҰТЫНУШЫЛАР СЕГМЕНТТЕРІ:

-
- жолаушылар;
 - багажды және жүк-багажды жөнелтушілер;
 - тасымал қызметтері көрсетілетін ұйымдар.

ҚҰНДЫЛЫҚ ҰСЫНЫСЫ:

-
- Халықаралық, облысаралық, ауданаралық, ішкі және қала маңындағы қатынастарда жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және пошта жөнелтімдерін теміржол көлігімен тасымалдау бойынша сапалы және қауіпсіз қызметтерді көрсету.

НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТІ:

-
- жолаушыларды теміржол көлігімен тасымалдау;
 - багажды, жүк-багажды және пошта жөнелтімдерін тасымалдау.

НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТКІШТЕРІ

КӨРСЕТКІШТЕР	2022	2023	2024	2023/2022 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %	2024/2023 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %
Түсім, млрд теңге	122,5	137,5	150,4	12,2	9,4
Операциялық пайда, млрд теңге	2,3	-4,8	-11,5	-308,7	-139,6
EBITDA, млрд теңге	14,4	6,5	3,7	-54,9	-43,1
Жолаушы айналымы, млрд жол-км	12,4	11,8	11,7	-4,8	-0,8
Жөнелтілген жолаушылар, млн жол.	14,1	13,7	13,8	-2,8	0,7
Жұмыскерлер саны, адам, оның ішінде:	10 642	10 504	10 358	-1,3	-1,4
Әйелдер үлесі, %	32	33	32	3,1	-3,0
Әкімшілік-басқарушы персонал, адам	617	590	584	-4,4	-1,0
Өндірістік персонал, адам	10 025	9 914	9 774	-1,1	-1,4
Әлеуметтік тұрақтылық индексі, %	58	61	64	5,2	4,9
Зиянды заттар шығарындылары, тонна	546,1	450,6	425,0	-17,5	-5,7
Қалдықтар көлемі, мың тонна	9,9	9,2	9,1	-7,1	-1,1

2024 жылдың қорытындысы бойынша «Жолаушылар тасымалы» АҚ 150,4 млрд теңге көлемінде түсім алды, 2023 жылғы дерекпен салыстырғанда өсім 9,4%-ды құрады.

- 2023 жылғы деңгеймен салыстырғанда операциялық пайданың 6,7 млрд теңгеге және EBITDA 2,8 млрд теңгеге төмендеуі мыналарға байланысты:
- жалақының 7%-ға өсуі және ең төменгі жалақының 85 000 теңгеге дейін өсуі;

■ әлеуметтік салық ставкаларының және жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарналарының өсуі;

■ DB Engineering консалтингтік қызметтеріне шығындарды қосу;

■ дизельдік отын мен көмір бағасының өсуі.

«KTZ EXPRESS» АҚ

«KTZ Express» АҚ порт инфрақұрылымын, қоймалар мен терминалдар желісін пайдалана отырып, темір жол, теңіз және автомобиль көлігімен тасымалдауды біріктіріп, барлық қатынас түрлері бойынша көлік-логистикалық қызметтердің толық кешенін ұсынады. Құрама жүктерді LCL қағидаты бойынша тасымалдауды, жүктерді ұйымдастырылған шаттл-пойыздарда тасымалдауды, сондай-ақ температура режиміне сезімтал жүктерді тасымалдауды жүзеге асырады.

БИЗНЕС-БІРЛІККЕ ШОЛУ

ҚҰРЫЛҒАН ЖЫЛЫ

2013

«ҚТЖ» ҰК» АҚ ИЕЛЕНУ ҮЛЕСІ

100%

РЕСУРСТАРЫ

ТІЗІМДІК САНЫ

1 мың адам

ЖЫЛЖЫМАЛЫ ҚҰРАМЫ

4,3 мың бірлік 20 және 45 фут. контейнер

6,8 мың бірлік фитингтік платформа

АЙМАҚТЫҚ ФИЛИАЛДАРЫ

5 аймақтық филиал

5 шетелдік өкілдік – Мәскеу қ. (Ресей), Берлин қ. (Германия), Сиань қ. (Қытай), Шеньчжень қ. (Қытай), Будапешт қ. (Венгрия)

ІСКЕРЛІК ҚЫЗМЕТІ

ТҰТЫНУШЫЛАР СЕГМЕНТТЕРІ:

- экспедиторлар;
- жүк жөнелтушілер.

ҚҰНДЫЛЫҚ ҰСЫНЫСЫ:

Кедендік рәсімдеу, жүктерді ауыстырып тиеу, «Бірыңғай терезе» арқылы қызмет көрсету сияқты қосымша сервистерді ұсына отырып, клиенттерге кешенді қызмет көрсету.

НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТІ:

- көлік-экспедиторлық қызметтер көрсету;
- логистикалық қызмет;
- габаритті емес, ауыр және қауіпті жүктерді тасымалдау;
- көлік-логистикалық инфрақұрылым объектілерін басқару;
- жүк тасымалдауға ақпараттық сүйемелдеуді қамтамасыз ету;
- кедендік рәсімдеу, сақтандыру, тәуекелдің барлық түрлеріне кепілдіктер беру, жүктерді ұйымдастыру, алып жүру, күзету, сертификаттау.

НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТКІШТЕРІ

КӨРСЕТКІШТЕР	2022	2023	2024	2023/2022 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %	2024/2023 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %
Түсім, млрд теңге	38,6	61,6	85,8	59,6	39,3
Операциялық пайда, млрд теңге	15,9	45,9	40,5	188,7	-11,8
EBITDA, млрд теңге	22,9	43,8	45,7	91,3	4,4
Контейнерлік тасымалдарды жөнелту, мың ЖФБ	378,0	752,9	796,2	99,2	5,8
Теміржол тасымалдарын жөнелту, мың тонна	1 433,0	1 875	4 193	30,8	123,6
Жұмыскерлер саны, адам, оның ішінде:	740	963	1 021	30,1	6,0
Әйелдер үлесі, %	41	35	36	-14,6	2,9
Әкімшілік-басқарушы персонал, адам	210	212	208	0,95	-1,9
Өндірістік персонал, адам	530	751	813	41,7	8,3
Әлеуметтік тұрақтылық индексі, %	85	74	86	-12,9	16,2
Қалдықтар көлемі, тонна	366,66	377,2	447,96	2,9	18,8
Стационарлық көздерден атмосфераға ластаушы заттардың шығарылуы, тонна	14,29	8,1	10,4	-43,3	28,4

2024 жылы «KTZ Express» АҚ түсімі 85 829 млн теңгеге жетті, бұл 2023 жылғы деңгейден 39,3%-ға жоғары. Түсімнің өсуіне «Кедентранссервис» АҚ-нан «KTZ Express» АҚ-на 4 401 бірлік вагон табыстау себеп болды (пайдалану бойынша түсімнің өсуі).

Есепті жылы 2023 жылмен салыстырғанда контейнерлік тасымалдарды жөнелту көлемінің

5,8%-ға артуы ҚХР-ЕО-ҚХР, ҚХР-ОА және ТХКБ бағыттары бойынша тасымалдар көлемінің ұлғаюымен байланысты.

Теміржол тасымалдарын жөнелту көлемінің өсуі Ресейден Орталық Азияға ағаш, қара металдар мен мұнай өнімдерін вагондармен транзиттік тасымалдау көлемдерінің ұлғаюымен байланысты.

«ҚАЗТЕМІРТРАНС» АҚ

«Қазтеміртранс» АҚ еліміздің жүк вагондары паркінің ірі операторы болып табылады, жүк вагондарын пайдалануға береді, арнайы жылжымалы құрамды жалға беруді, металл сынықтарын сақтауды және өткізуді жүзеге асырады.

«Қазтеміртранс» АҚ вагондарымен тасымалданатын жүктердің негізгі үлесін көбінесе көмір, астық, ұн және ұнтақталған өнімдер, кен, минералды тыңайтқыштар және цемент сияқты үйінді жүктер құрайды.

БИЗНЕС-БІРЛІККЕ ШОЛУ

ҚҰРЫЛҒАН ЖЫЛЫ

2003

«ҚТЖ» ҰҚ» АҚ ИЕЛЕНУ ҮЛЕСІ

100%

РЕСУРСТАРЫ

ТІЗІМДІК САНЫ

1,4 мың адам

ЖЫЛЖЫМАЛЫ ҚҰРАМЫ

38,9 мың бірлік жүк вагоны

АЙМАҚТЫҚ ФИЛИАЛДАРЫ

10 аймақтық филиал

ИНФРАҚҰРЫЛЫМЫ

«САРЫӨЗЕК» ӨНДІРІСТІК БАЗАСЫ

ІСКЕРЛІК ҚЫЗМЕТІ

ТҰТЫНУШЫЛАР СЕГМЕНТТЕРІ:

негізгі сегмент – үйінді жүктердің иелері (көмір, астық, ұн және ұнтақталған өнімдер, кен, минералды тыңайтқыштар және цемент).

ҚҰНДЫЛЫҚ ҰСЫНЫСЫ:

Жүк тасымалы бойынша сапалы қызметтер көрсету.

НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТІ:

- жүк вагондарын пайдалану бойынша қызметтер көрсету;
- жылжымалы құрамды мүліктік жалдауға (жалға) беру;
- металл сынықтарын сақтау және өткізу;
- өз жылжымайтын мүлкін жалға беру және басқару.

НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТКІШТЕРІ

КӨРСЕТКІШТЕР	2022	2023	2024	2023/2022 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %	2024/2023 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %
Түсім, млрд теңге	135,1	183,0	220,3	35,5	20,4
Операциялық пайда, млрд теңге	24,3	66,2	96,2	172,4	45,3
EBITDA, млрд теңге	44,6	93,2	125,1	109,0	34,2
Вагондардың, вагондарды жөнелтудің өнімділігі/млн	1,035	0,701	0,691	-32,3	-1,4
Жұмыскерлер саны, адам, оның ішінде:	1 023	1 338	1 490	30,8	11,4
Әйелдер үлесі, %	45	60	36,6	33,3	-38,9
Әкімшілік-басқарушы персонал, адам	328	315	324	-4,0	2,9
Өндірістік персонал, адам	695	1 023	1 166	47,2	14,0
Әлеуметтік тұрақтылық индексі, %	79	77	79	-2,5	2,6

2024 жылдың қорытындысы бойынша «Қазтеміртранс» АҚ түсімі 220,3 млрд теңгені құрады, бұл 2023 жылғы деңгейден 20,4%-ға артық. Түсімнің өсуі пайдалану мен жалға беруден түскен кірістерінің артуына байланысты.

Операциялық пайда 2023 жылғы көрсеткіштен 45,3%-ға асып, 96,2 млрд теңгені құрады. Негізгі қызмет көрсеткіштері жақсаруының негізгі себебі – жүк вагондарын пайдалану және жалға беру.

«КЕДЕНТРАССЕРВИС» АҚ

«Кедентранссервис» АҚ Қазақстан Республикасындағы логистикалық терминалдардың жетекші операторы болып табылады. Қоғамның жүктерді терминалдық өңдеу саласында активтері мен құзыреттері бар, сонымен қатар Достық және Алтынкөл шекаралық станцияларында ҚХР-дан әкелінетін жүктерді ауыстырып тиеу қызметтерін көрсетеді.

БИЗНЕС-БІРЛІККЕ ШОЛУ

ҚҰРЫЛҒАН ЖЫЛЫ

1997

«ҚТЖ» ҰК» АҚ ИЕЛЕНУ ҮЛЕСІ

100%

РЕСУРСТАРЫ

ТІЗІМДІК САНЫ

1,6 мың адам

АЙМАҚТЫҚ ФИЛИАЛДАРЫ

11 аймақтық филиал

ІСКЕРЛІК ҚЫЗМЕТІ

ТҰТЫНУШЫЛАР СЕГМЕНТТЕРІ:

- жүк жөнелтушілер;
- жүк алушылар;
- экспедиторлар.

ҚҰНДЫЛЫҚ ҰСЫНЫСЫ:

Жүктерді терминалдық өңдеу қызметтерін көрсету, Достық және Алтынкөл шекаралық станцияларында ауыстырып тиеуді жүзеге асыру, әртүрлі бағыттар бойынша контейнерлік тасымалдарды жүзеге асыру.

НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТІ:

- ауыстырып тиеу қызметтері (Достық және Алтынкөл станцияларында);
- терминалдық қызметтер;
- контейнерлік тасымал сервисі.

НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТКІШТЕРІ

КӨРСЕТКІШТЕР	2022	2023	2024	2023/2022 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %	2024/2023 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %
Түсім, млрд теңге	43,2	45,3	31,5	4,9	-30,5
Операциялық пайда, млрд теңге	15,2	10,7	8,1	-29,6	-24,3
EBITDA, млрд теңге	20,1	15,1	10,6	-24,9	-29,8
Тасымалданған жүктер, ЖФБ	544	546	521	0,4	-5
Жұмыскерлер саны, адам, оның ішінде:	1716	1725	1640	0,5	-4,9
Әйелдер үлесі, %	21	19	20	-9,5	5,3
Әкімшілік-басқарушы персонал, адам	503	505	443	0,4	-12,3
Өндірістік персонал, адам	1212	1220	1197	0,7	-1,9
Әлеуметтік тұрақтылық индексі, %	77	67	74	-13,0	10,4
Қалдықтар көлемі, мың тонна	3,8	3,8	3,7	-0,1	-2,6

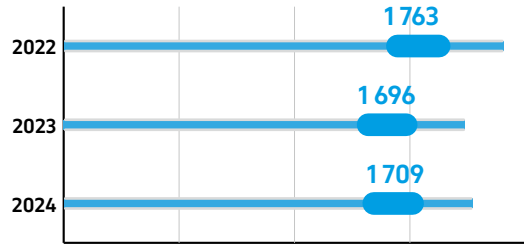
2024 жылы кіріс 2023 жылмен салыстырғанда 30,5%-ға төмендеді. Төмендеудің негізгі себебі міндеттемелер мен активтерді аудару шеңберінде 2023 жылғы 1 желтоқсаннан бастап «KTZ Express» АҚ меншігіне вагондарды беру болды.

EBITDA көрсеткішінің 2023 жылға қатысты – 29,8% ауытқуы вагондар паркінің берілуіне, сондай-ақ Достық станциясындағы контейнерлік алаңның қайта құрылуына байланысты.

Қайта құрудан кейін контейнерлік алаңның жол ұзындығы артық жүктемені жүзеге асыру үшін толық құрамды контейнерлік пойызды орналастыруға мүмкіндік берді.

ҚЫЗМЕТ ТИІМДІЛІГІН АРТТЫРУ

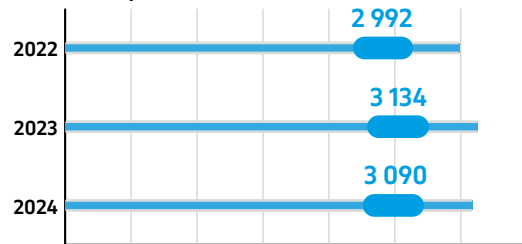
ЛОКОМОТИВТІҢ ОРТАША ТӘУЛІКТІК ӨНІМДІЛІГІ, брутто мың т-км

2024 жылы локомотивтің орташа тәуліктік өнімділігі 2023 жылғы деңгеймен салыстырғанда 0,8%-ға өсті, бұл мыналармен байланысты:

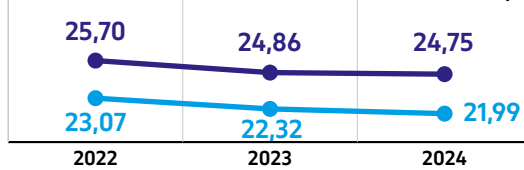
- локомотивтің орташа тәуліктік жүрісін арттыру;
- инфрақұрылымның жүктелуін азайту және вагон паркін реттеу шаралары, бұл пойыздар қозғалысының учаскелік және техникалық жылдамдығын арттыруға оң әсер етті.

ЕҢБЕК ӨНІМДІЛІГІ, КЕЛТІРІЛГЕН, мың тн. км/адам.

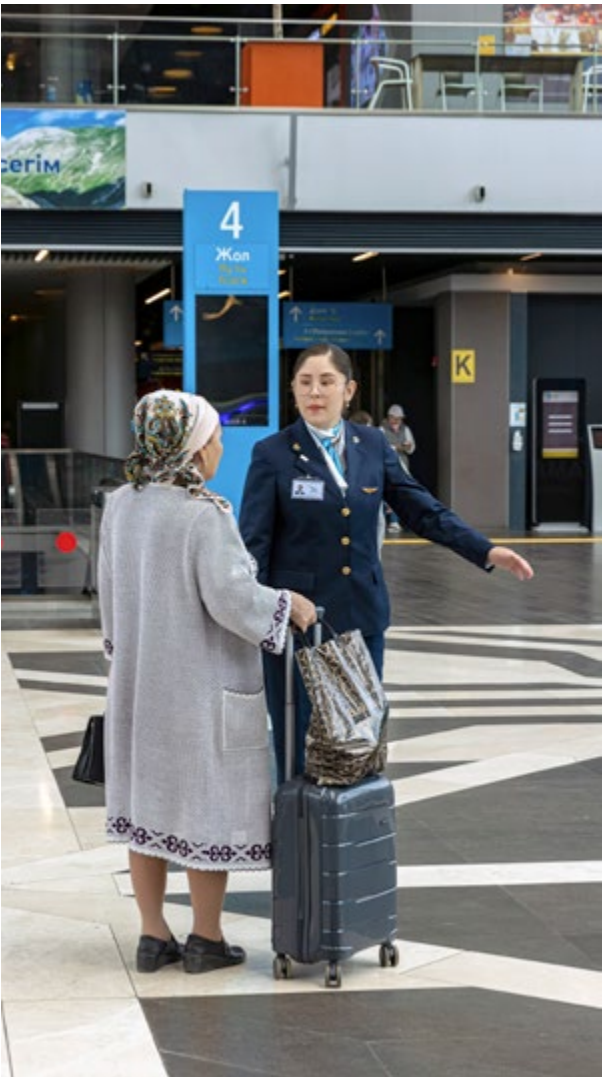
Еңбек өнімділігінің төмендеуі «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС-нің – «Отын ресурстық орталығы» филиалының (бұрынғы «ТЭК-Қазақстан» ЖШС) «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобына қосылуымен байланысты.

ПОЙЫЗДАР ТАРТЫМЫНА АРНАЛҒАН ДИЗЕЛЬДІК ОТЫННЫҢ ҮЛЕСТІК ШЫҒЫНЫНЫҢ ӨЗГЕРУ ДИНАМИКАСЫ, кг/өзг.

- пойыздарды тарту бойынша барлығы, кг/өзг.
- жүк қозғалысында, кг/өзг.

2024 жылы пойыздар тартымына жалпы үлестік шығын 2023 жылмен салыстырғанда 0,42%-ға төмендеді. Төмендеу келесі себептерге байланысты болды: жүк қозғалысында пайдаланылатын тепловоздар паркінің орындалатын тасымал көлеміне оңға қарай 1 бірлікке қысқаруы, бұл дизель отынының шығынын 1137 тоннаға азайтуға мүмкіндік берді; жүк түріндегі қозғалыстың техникалық жылдамдығының 0,24%-ға төмендеуі, бұл отын шығынының 330 тоннаға азаюына әкелді; шаруашылық пойыздардың орташа салмағының 37,5%-ға артуы, бұл отын шығынын 1090 тоннаға азайтты; жүк қозғалысында вагондардың салтаң жүрісін 3,31%-ға қысқарту, бұл 3 162 тонна жанар-жағармайды үнемдеуге мүмкіндік берді.

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ инвестициялық қызметі теміржол көлігінің тұрақты жұмысын қамтамасыз ету, тасымалдау қызметінің сапасы мен қауіпсіздігін арттыру бойынша іс-шаралар кешенін жүзеге асыруға бағытталған.

2024 жылы теміржол инфрақұрылымын дамытуға және жылжымалы құрамды жаңартуға 1 085 млрд теңге көлемінде инвестиция жіберілді.

- Осы қаражат есебінен келесі негізгі үлкен іс-шаралар жүзеге асырылды:
- Достық-Мойынты учаскесінде екінші жолдардың құрылысы бойынша жұмыстар жалғасты;
 - Құрық портындағы құрылыс жұмыстары аяқталды;
 - Алматы станциясының теміржол торабын және Дарбаза – Өзбекстанмен мемлекеттік шекара

- теміржол желісін айналып өтетін айналма теміржол желісін салу жұмыстары жалғасты;
- 1 520 мм және 1 435 мм жолтабанмен Достық – Алашаңқай шекаралық станциялары арасындағы екінші жолдардың құрылысы басталды;
 - 570 км жолдың жоғарғы құрылысын жаңғырту және жөндеу жұмыстары атқарылды;
 - 171 бірлік локомотив сатып алынды және 29 бірлік локомотивке күрделі жөндеу жүргізілді;
 - 2 255 бірлік жүк вагоны сатып алынды және 2 597 бірлік жүк вагонына күрделі жөндеу жүргізілді;
 - 118 бірлік жолаушылар вагоны сатып алынды және 15 бірлік жолаушылар вагонына күрделі жөндеу жүргізілді;
 - теміржол инфрақұрылымын жаңарту мен қалпына келтіруге, көлік логистикасын дамытуға және қозғалыс қауіпсіздігі деңгейін арттыруға бағытталған іс-шаралар жүзеге асырылды.

ЕСЕПТІ ЖЫЛДАҒЫ СЫРТҚЫ ӘЛЕУМЕТТІК БАҒДАРЛАМАЛАРҒА ИНВЕСТИЦИЯ КӨЛЕМІ, МЛН ТЕҢГЕ

GRI 203-1

	СОМАСЫ, МЛН ТЕҢГЕ
Құрық портындағы паром кешенінің құрылысы	1 246
Достық-Мойынты учаскесіндегі екінші жолдардың құрылысы	209 412
Алматы ст. айналып өтетін айналма теміржол желісінің құрылысы	34 548
Дарбаза – Мақтаарал теміржол желісінің құрылысы	17 783
Астана ст. т/ж торабын дамыту, оның ішінде вокзал кешенін салу	270
Фитингтік платформаларды сатып алу	17 185
Барлығы	280 444

2024 жылы жоғарыда аталған инвестициялық жобаларды іске асыру барысында қоғамдастықтар мен экономикаға оң әсер еткен келесі нәтижелерге қол жеткізілді: өткізу қабілетін ұлғайту, көлік әлеуетін арттыру, шегаралық сауда-экономикалық

қатынастарды дамыту және өңірлердің әлеуметтік-экономикалық дамуы, көлік инфрақұрылымын және жолаушыларға қызмет көрсету деңгейін дамыту.

2025 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТА МЕРЗІМДІ КЕЛЕШЕККЕ АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ 2025 жылға келесі іс-шараларды жоспарлап отыр:
- Достық – Мойынты теміржол учаскесінің екінші жолдарын салу;
 - Алматы станциясының теміржол торабын айналып өтетін айналма теміржол желісін салу;
 - Дарбаза – Өзбекстанмен мемлекеттік шекара теміржол желісін салу;
 - 1 520 мм және 1 435 мм жолтабанмен Достық – Алашаңқай шекаралық станциялары арасында екінші жолдарды салу;
 - Мойынты – Қызылжар теміржол желісін салу;
 - Алтынкөл – Жетіген теміржол учаскесін жаңғырту;
 - Бейнеу – Маңғыстау теміржол учаскесінде қабылдау-жөнелту жолдарын салу;
 - автоматты бұғаттаулар құрылысы;
 - 1 200 бірлік фитингтік платформа сатып алу.

- Сонымен қатар, ағымдағы қызметті үздіксіз режимде қолдауға және қозғалыс қауіпсіздігі деңгейін арттыруға бағытталған іс-шараларды жүзеге асыру жоспарлануда, оның ішінде:
- 513 км көлемінде жолдың жоғары құрылысына күрделі жөндеу жүргізу;
 - 272 көлемінде жол жөндеудің баламалы түрлері;
 - 199 бірлік локомотив сатып алу;
 - 1 069 бірлік жүк вагонын сатып алу;
 - 3 844 жүк вагонына күрделі жөндеу жүргізу;
 - 170 бірлік жолаушылар вагонын сатып алу;
 - 15 бірлік жолаушылар вагонына күрделі жөндеу жүргізу;
 - теміржол инфрақұрылымын жаңартуға және қалпына келтіруге, көлік логистикасын дамытуға және қозғалыс қауіпсіздігін арттыруға бағытталған жобалар.

ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫҚ ЖОБАЛАР

«Қуатты өңірлер – ел дамуының драйвері» ұлттық жобасы және ҚР 2030 жылға дейінгі көлік-логистикалық әлеуетін дамыту тұжырымдамасы аясында 2022 жылдың қарашасында Достық – Мойынты теміржол учаскесінде екінші жолдардың құрылысы басталды. Жобаның мақсаты – учаскенің өткізу қабілетін арттыру және елдің транзиттік әлеуетін дамыту.

Ұзындығы 836 км екінші жолдың құрылысы учаскенің өткізу қабілетін 5 есеге арттыруға мүмкіндік береді (тәулігіне 12 жұп жүк пойыздан 60 жұпқа дейін). Бұл отандық өнімді үзіліссіз экспорттауды қамтамасыз етудің маңызды міндетін шешеді және қазақстандық экспорттаушылардың жүктерін осы бағытта тасымалдау мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

2023 жылы келесі инфрақұрылымдық жобалардың құрылысы басталды:

1. «Алматы айналма теміржол желісінің құрылысы»

Жобаны іске асыру Алматы торабын 30%-ға жеңілдетуді, транзиттік контейнерлік пойыздардың жылдамдығын орта есеппен 24 сағатқа арттыруды, транзиттік жүк ағынының жаңа ең қысқа бағытқа қайта бағыттауды, сондай-ақ Алматы агломерациясында қала маңындағы жолаушылар тасымалын дамытуды қамтамасыз етеді.

2. «Дарбаза – Мақтаарал теміржол желісінің құрылысы»

Жобаның мақсаты – Қазақстан мен Өзбекстан арасындағы мемлекеттік шекарада жаңа өткізу пүнктін ашу арқылы еліміздің көлік әлеуетін дамыту.

Құрылыс Сарыағаш МАТП мен Ташкент торабында инфрақұрылымдық мүмкіндіктерін кеңейтуді, жүк ағынын қайта бөлуді және учаскені осы бағытта және Орталық Азия елдері арқылы жеңілдетуді көздейді.

3. «Қолданыстағы «Семей – Ақтоғай» теміржол учаскесіне шығатын Қазақстан-Қытай шекарасындағы үшінші шекаралық «Бақты» теміржол өткелінің құрылысы»

Бұл жобаның мақсаты – Қытаймен үшінші шекаралық өткелдің ашылуы арқылы еліміздің транзиттік-көліктік әлеуетін арттыру.

№3 МАҚСАТ. КЛИЕНТТЕРДІҢ ҚАНАҒАТТАНУЫН АРТТЫРУ

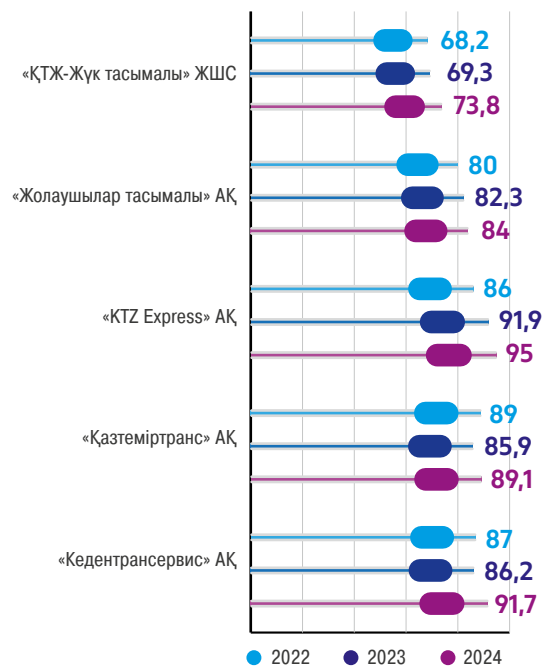
Компания стратегиялық мақсаттарының бірі – жүк және жолаушылар тасымалы саласындағы қызметтердің, сондай-ақ көлік-логистикалық қызметтердің сапасына Компания тұтынушыларының қанағаттануының жоғары деңгейін қамтамасыз ету.

КЛИЕНТТЕРДІҢ ҚАНАҒАТТАНУЫ

Клиенттердің қанағаттануын жүйелі түрде бағалау бізге клиенттермен қарым-қатынастың күшті және әлсіз жақтарын анықтауға және клиенттердің қанағаттануы мен адалдығын арттыруға бағытталған Компанияның еншілес ұйымдарын одан әрі дамыту қадамдары туралы уақтылы шешім қабылдауға мүмкіндік береді.

Клиенттер арасында сауалнама Компанияның еншілес ұйымдарының корпоративтік сайттарында орналастырылған сауалнамаларды толтыру арқылы жүргізіледі.

**2022-2024 ЖЫЛДАРЫ АРАЛЫҒЫНДАҒЫ
КЛИЕНТТЕРДІҢ ҚАНАҒАТТАНУ ДЕҢГЕЙІ, %**

ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ САЛАСЫНДА

2024 жылы «Жолаушылар тасымалы» АҚ тарифтердің қолжетімділігін арттыруға және имиджін нығайтуға бағытталған бірқатар бастамаларды жүзеге асырды:

- жол жүруге 25% жеңілдігі бар «Алтын» және «Күміс» жаңа ақылы дисконттық карталары енгізілді. Есепті жылы 436 карта сатылды, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 89,6%-ға артық (344 карта);
- халықаралық және ішкі туризмді дамытуға бағытталған жобалар іске асырылды: Алматы – Түркістан – Ташкент бағыты бойынша халықаралық «Jibek Joly» пойызы және тақырыптық стильде безендірілген, музыкалық сүйемелдеуі бар «Астана – Бурабай курорты» электр пойызы іске қосылды;

- әртүрлі кезеңдерде жеңілдіктер енгізілді:
 - кондиционері жоқ купе-вагондарда 7%-дан 20%-ға дейін;
 - коммерциялық сегмент үшін 30%-ға дейін;
 - аз толтырылатын пойыздардың купе-вагондарына 20%.
- мерекелерге вагондарды тақырыптық безендіру ұйымдастырылды: Халықаралық әйелдер күніне, Наурызға, Жеңіс күніне және т.б.

Тарифтік саясат

Қазақстан Республикасы Көлік министрлігімен келісе отырып, әлеуметтік маңызы бар бағыттар бойынша тасымалдаушының шығыстарын ұзақ

мерзімді субсидиялау туралы шарттардың талаптарына сәйкес тарифті 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап 7%-ға, 2024 жылғы 1 қазаннан бастап – 19,99%-ға көтеру жұмыстары жүргізілді.

Электронды билеттер сату жүйесі

2024 жылы «Жолаушылар тасымалы» АҚ келесі жақсартуларды енгізу арқылы электронды билеттерді сату жүйесін жетілдіру бойынша жұмысты жалғастырды:

- Жол жүру және тасымалдау құжаттары бланкілерінің альбомына енгізілген билеттің жаңа нысаны әзірленіп, бекітілді;

- www.billet.railways.kz сайтында «вагон+вагон» немесе «орын+орын» түйісуі бойынша бір пойыздың құрамында орын ауыстырумен билеттерді рәсімдеу мүмкіндігі қосылды;
- билет кассаларында вагонды немесе пойызды ауыстыру кезінде жол жүру құнының айырмасын есептеу және төлеу процесі автоматтандырылды.

2024 жылдың соңына қарай билеттерді онлайн сату үлесі 2023 жылдың аяғындағы 77%-дан ұлғайып, нысаналы көрсеткіш 81% болып тұрғанда 80%-ға жетті.

2021-2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ БИЛЕТТЕРДІ ОНЛАЙН САТУ ҮЛЕСІ

ЖЫЛДАР	2021	2022	2023	2024	
				ЖОСПАР	ДЕРЕК
Онлайн сату үлесі, %	60	72	77	81	80

Жылжымалы құрам паркін жаңарту

2024 жылы «Жолаушылар тасымалы» АҚ-на «ЗИКСТО» АҚ зауытынан 118 жаңа жолаушылар вагоны, оның ішінде 112 стандартты вагон және мотор-вагондық жылжымалы құрамның 6 вагоны жеткізілді.

Паркті жаңарту қызметтер көрсету сапасын арттырып, жолаушыларға қосымша жайлылықты қамтамасыз етті.

Қызметтерді жақсарту

Жолаушылар өтініштеріне жедел жауап беру үшін жол бойында туындаған мәселелерді жылдам шешуге және кері байланыс орнатуға мүмкіндік беретін QR-код (WhatsApp) енгізілді.

Сонымен қатар, жазғы кезеңде санитарлық-гигиеналық құралдарды беру нормалары 20%-ға үлкейтіліп, вагондардағы тазалықты неғұрлым мұқият бақылау үшін ультракүлгін қол шам енгізілді.

ЖҮК ТАСЫМАЛЫ САЛАСЫНДА

«ҚТЖ-ЖҮК ТАСЫМАЛЫ» ЖШС

«ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС жүк жөнелтушілермен, жүк алушылармен, экспедиторлық компаниялармен және мемлекеттік органдардың өкілдерімен тұрақты кездесулер өткізеді, сондай-ақ өзінің корпоративтік сайтында өзекті ақпаратты орналастырады.

«ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС халық пен ЖЭО-ға көмірді уақтылы жеткізу бойынша міндеттемелердің орындалуын қадағалайды, көмір компанияларының қатысуымен жедел штаб отырыстарын өткізеді.

«ҚАЗТЕМІРТРАНС» АҚ

«Қазтеміртранс» АҚ-да цифрлық жетілуді және ақпараттық жүйелердің бірігуін арттыру мақсатында «Цифрлық экожүйе тұжырымдамасын» әзірленіп, Бизнес-процестерді цифрландыру деңгейін арттыру бойынша іс-шаралар жоспарын бекітілді.

Жүк жөнелтушілер арасында вагондарды бөлу процесін автоматтандыру және деректердің ашықтығын арттыру үшін «Қазтеміртранс» АҚ «Өндірістік қызметті басқарудың бірыңғай платформасы» автоматтандырылған жүйесінің

«Жоспарлау және қамтамасыз ету» бірінші блогын әзірлеу және енгізу бойынша жұмыстар жүргізілді.

Клиенттерге ыңғайлы болу үшін «Қазтеміртранс» АҚ ақпараттық жүйелері Бірыңғай цифрлық тереземен (БЦТ) біріктірілген. ШКЖ АБЖ жүйесінде Достық және Алтынкөл МАТП арқылы транзиттік қатынаста тасымалдау үшін оператор тарифін өндіріп алу автоматтандырылды.

КӨЛІК-ЛОГИСТИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕР КӨРСЕТУ САЛАСЫНДА

«KTZ EXPRESS» АҚ

Көрсетілетін қызметтердің сапасын арттыру мақсатында келесі іс-шаралар жүзеге асырылды:

- электронды коммерция тауарлары мен автомобильдерді тасымалдау жүзеге асырылды;
- Ченду, Сиань, Иу, Чунцин және Будапешт қалаларында агенттер желісі кеңейтілді;
- терминал инфрақұрылымын дамыту және жүк тасымалының барлық бағыты бойынша (ҚХР-Қазақстан-Ресей және кері) қызмет көрсетуді қамтамасыз ету үшін «Xi'an Free Trade Port Construction and Operation Co., Ltd», «Славтранс-Сервис» АҚ және «KTZ Express» АҚ компанияларымен «CRK Terminal» ЖШҚ бірлескен кәсіпорны құрылды. 2025 жылы Селятино станциясында (РФ) көлік-логистикалық орталық салу жоспарлануда;
- PSA International Pte Ltd компаниясымен құрылған KPMC Ltd. бірлескен кәсіпорны операциялық қызметіне кірісті;
- AD Ports Group компаниясымен Gulfink Ltd. бірлескен кәсіпорны құрылды. 2025 жылы бірлескен кәсіпорынның қызметі келесі ықтимал бағыттар бойынша логистикалық сервистерді қамтитын болады:
 - Қазақстан/Орталық Азия – Пәкістан/БАӘ;
 - Қазақстан/ Орталық Азия – Қара теңіз порттары;
 - Қытай – Қара теңіз порттары.
- Ляньюньган порты мен «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ҰК» АҚ-мен бірігіп «Ақтау халықаралық контейнерлік хабы» ЖШС бірлескен кәсіпорны құрылды. Құрылыс-монтаж жұмыстары басталып, 2025 жылдың соңына дейін аяқталады деп жоспарлануда;
- Қазақстаннан экспортты және Қытайдан Түркия мен Еуропа және т.б. бағытында транзитті қамтамасыз ету үшін MSC және Maersk серіктестігімен Ыстамбұл (Түркия) және Констанца (Румыния) бағытында Поти/

«Қазтеміртранс» АҚ инфрақұрылымында құпия ақпаратты қорғау деңгейін арттыру, сондай-ақ ақпараттық қауіпсіздік деңгейін арттыру мақсатында «РАМ-шешім: артықшылықты пайдаланушылардың іс-әрекеттеріне мониторинг жүргізу» жобасын енгізу бойынша жұмыстар жүргізілді және т.б.

- Батумиден (Грузия) фидерлік сервис жүзеге асырылды.
- Трансауған бағыты бойынша сервис іске қосылды;
- Қытай – Қазақстан – Өзбекстан бағыты бойынша жеткізу мерзімі 10 тәуліктен 5 тәулікке дейін қысқартылды;
- Оңтүстік Корея – Ляньюньган – Орталық Азия жаңа бағыты және т.б. ашылды.

«КЕДЕНТРАНССЕРВИС» АҚ

Терминалдық өңдеу жұмысын жақсарту және «Кедентранссервис» АҚ-ның географиялық қатысуын кеңейту мақсатында төмендегілер жүзеге асырылды:

- Сиань қаласында (ҚХР) «Қытай-Қазақстан сауда-логистикалық компаниясы» бірлескен кәсіпорны ашылды;
- «Баку халықаралық теңіз сауда порты» ЖАҚ-мен, Xi'an Free Trade Port Construction and Operation Co., Ltd (ҚХР) SK-AIH Investment Fund Ltd. компанияларымен бірлесіп Алят теңіз портында интермодальдық жүк терминалын құру жобасын іске асыру туралы келісімге қол қойылды;
- «ФиниИвест» ЖШҚ-мен бірге Контейнерлік тасымалдарды және ілеспе терминалдық инфрақұрылымды дамыту саласындағы ынтымақтастық туралы ниет туралы меморандумға қол қойылды, оның шеңберінде Астана қаласында заманауи мультимодальдық көлік-логистикалық орталық салу жоспарлануда, бұл Қазақстан арқылы ресейлік жүктер транзитін ұлғайтуға мүмкіндік береді;
- Астана және Ақтөбе қалаларында «Тылдық» терминал жобасы іске асырылды;
- Xi'an Free Trade Port Construction and Operation Co., Ltd (ҚХР) компаниясымен Алматы қаласында көлік-логистикалық кешен (ГТС-2) құрылысы жобасын бірлесіп жүзеге асыру туралы меморандумға қол қойылды.

№4 МАҚСАТ. ЦИФРЛАНДЫРУ

ЦИФРЛАНДЫРУ

Цифрландыру «ҚТЖ» ҰК» АҚ дамуындағы стратегиялық бағыт болып табылады және заманауи АТ шешімдерін енгізу арқылы тиімділікті арттыруға және процестерді оңтайландыруға бағытталған.

2024 жылы орындалған негізгі міндеттер:

- **Цифрлық сауда дәлізі: Global DTC Ltd. компаниясымен** (PSA Group компаниялар тобының еншілес ұйымы) бірлесіп Транскаспий халықаралық көлік бағытында (ТХКБ) цифрлық дәліз құру бойынша пилоттық жоба жүзеге асырылды. 2024 жылдың 2 қазанында ТХКБ бойынша транзиттік декларацияларды автоматтандырылған режимде беру және шығару үшін Tez Customs платформасы іске қосылды. Барлық операциялар «ҚТЖ» ҰК» АҚ біріктірілген ақпараттық жүйелері және DTC платформасы арқылы жүзеге асырылады, бұл деректерді автоматтандырылған өңдеуді және белгіленген талаптарға сәйкес жүктерді рәсімдеуді қамтамасыз етеді. Жобаны жүзеге асыру нәтижесінде транзиттік декларацияларды рәсімдеу уақыты 8 сағаттан 30 минутқа дейін қысқартылды, бұл ретте құжаттарды қағаз жүзінде рәсімдеу толығымен алынып тасталды.
- **«Бірыңғай цифрлық терезе» жобасы (БЦТ):** БЦТ көліктік және логистикалық қызметтерге тапсырыс беру процесін жеңілдетуге, «ҚТЖ» ҰК» АҚ еншілес ұйымдарының барлық коммерциялық функцияларын біріктіруге және клиенттер үшін бірыңғай цифрлық кеңістікті құруға арналған. БЦТ Компания клиенттеріне мультимодальды тасымалды, көлік-экспедиторлық қызметтерді, сондай-ақ контейнерлермен және вагондармен операцияларды және т.б. қоса алғанда, қызметтердің кең ауқымына орталықтандырылған қолжетімділікті ұсынады. «KTZ Express» АҚ, «Кедентранссервис» АҚ, «Қазтеміртранс» АҚ және «KTZ Express» АҚ-ның – «KTZE Commerce» филиалы жүйелерін біріктіру жүргізілді. 2024 жылдың тамызында «ҚТЖ» ҰК» АҚ еншілес ұйымдарының

қызметтеріне консультациялық қолдау көрсететін Бірыңғай байланыс орталығы іске қосылды. 2024 жылғы 30 желтоқсанда БЦТ цифрлық платформасын тұрақты пайдалануға енгізу туралы нормативтік құжаттар бекітілді.

- **«KTZ Cargo Reporting» АЖ енгізу:** «Жол ведомосын ықпалдастырып өңдеу» бірыңғай кешені жүйесін платформалық-тәуелсіз заманауи аппараттық инфрақұрылымға ауыстыру шеңберінде бір құралда мөлдір алгоритмдер мен есептілік әдістемелерін қолдану арқылы есептілікті орталықтандыруға, сондай-ақ нормативтік-анықтамалық ақпаратты автоматты түрде жаңартуға арналған «KTZ Cargo Reporting» АЖ сынақтық пайдалануға берілді.
- **«Trip Optimizer» жобасы:** Wabtec компаниясымен бірлесіп «Trip Optimizer» зияткерлік жүйесін енгізу бойынша жұмыс жүргізілуде, оның мақсаты – отын шығыстарының оңтайлы үлгісі негізінде пойыздың жылдамдығын бақылау арқылы, оның ішінде бағыт, бағыт бейіні, пойыз құрамы және т.б. параметрлерді ескере отырып, локомотивтер үшін бейімделген круиз-бақылауды енгізуді қамтамасыз ету.
- **«Цифрлық жақтаулар» жобасы:** Wabtec компаниясымен келісім аясында 2024 жылдың 1 қарашасында «ҚТЖ» ҰК» АҚ-на жасанды интеллект негізінде жылжымалы құрамды есепке алуды, бақылауды және диагностикалауды қамтамасыз ететін KinetiX цифрлық жүйесі тегін табысталды, бұл тасымалдау процесінің тиімділігі мен қауіпсіздігін арттыруға мүмкіндік береді. Енгізу орны – Нұр-Сұлтан (Астана) – Сороковая теміржол өткелігі.
- **«Pangu Model» жасанды интеллекті» жобасы:** Huawei компаниясымен ынтымақтасуда шоғырландырылған өндірістік деректердің талдамасына негізделген жасанды интеллект көмегімен тасымалдарды болжау және оңтайландыру үлгісін жасау бойынша жұмыс жүргізілуде.

ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП

№5 МАҚСАТ. ESG қағидаттарын енгізу.....	60
Тұрақты дамуды басқару	60
БҰҰ Жаһандық шартының қағидаттарына және тұрақты даму мақсаттарына берілгендік.....	65
Экономикалық әсер ету	80
Экологиялық жауапкершілік	92
Энергия тиімділігі және энергияны үнемдеу	107
Әлеуметтік жауапкершілік	115
№6 МАҚСАТ. Пойыздар қозғалысының қауіпсіздігін қамтамасыз ету	139
Қозғалыс қауіпсіздігі	139
Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	141

№5 МАҚСАТ. ESG ҚАҒИДАТТАРЫН ЕНГІЗУ

ТҰРАҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ ESG қағидаттарын (экологиялық, әлеуметтік және басқару факторлары) енгізуді 2032 жылға дейінгі Даму стратегиясының негізгі бағыты ретінде қарастырады. Компания тұрақты

экономикалық өсу үшін өзінің жауапкершілігін сезінеді, экономикалық даму, әлеуметтік тұрақтылық және қоршаған ортаға әсерді азайту арасындағы теңгерімге ұмтылады.

ESG ҚАҒИДАТТАРЫН ЕНГІЗУ: КОМПАНИЯНЫҢ
2032 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСЫМДЫҒЫ

ESG стратегиялық бастамалары

ESG күн тәртібін іске асыру үшін үш стратегиялық бастама айқындалды:

- Әлеуметтік тұрақтылықты арттыру және кадрлық әлеуетті дамыту;
- Экологиялық тұрақтылық;

- Корпоративтік басқаруды жетілдіру.

Әрбір стратегиялық бастама бойынша іске асыру шаралары айқындалды және алға қойылған мақсаттарға қол жеткізу қадағаланатын стратегиялық негізгі қызмет көрсеткіштері (НҚК) белгіленді.

СТРАТЕГИЯЛЫҚ НҚК ҚОЛ ЖЕТКІЗУ:

НҚК АТАУЫ	ӨЛШЕМ БІРЛІГІ	2023 ЖЫЛҒЫ ДЕРЕК	2024 ЖЫЛҒЫ ДЕРЕК	2024 ЖЫЛҒЫ МАҚСАТ	2025 ЖЫЛҒЫ МАҚСАТ	2032 ЖЫЛҒЫ МАҚСАТ	2024 ЖЫЛҒЫ ДЕРЕК/2023 ЖЫЛҒЫ ДЕРЕК ӨЗГЕРІСТЕРІ, %	2024 ЖЫЛҒЫ ДЕРЕК/2024 ЖЫЛҒЫ МАҚСАТ ӨЗГЕРІСТЕРІ, %
ESG рейтингі	балл-дар	54	60	60	61	68	11	0
Әлеуметтік тұрақтылық деңгейі	коэф-фици-ент	66	69	67	68	75	5	3,0
Көміртегі ізі, %	%	-5,1	-6	-2,7	-2,5	>3,5	18	122,2

«ҚТЖ» ҰК» АҚ ТҰРАҚТЫ ДАМУ ҚАҒИДАТТАРЫ:

АШЫҚТЫҚ

ЕСЕПБЕРУШІЛІК

АЙҚЫНДЫЛЫҚ

ӘДЕПТІ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ

ҚҰРМЕТТЕУ

ЗАҢДЫЛЫҚ

АДАМ ҚҰҚЫҚТАРЫН САҚТАУ

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ТӨЗБЕУШІЛІК

МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫНА ЖОЛ БЕРМЕУ

ТҰЛҒАЛЫҚ ҮЛГІ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ ӨЗ ҚЫЗМЕТІНДЕ МЫНАЛАРҒА ҰМТЫЛАДЫ:

Транзиттік және экспорттық әлеуетті дамыту арқылы Қазақстанның экономикалық өсуіне ықпал ету.

Қауіпсіз еңбек жағдайларын және пойыздар қозғалысын қамтамасыз ету.

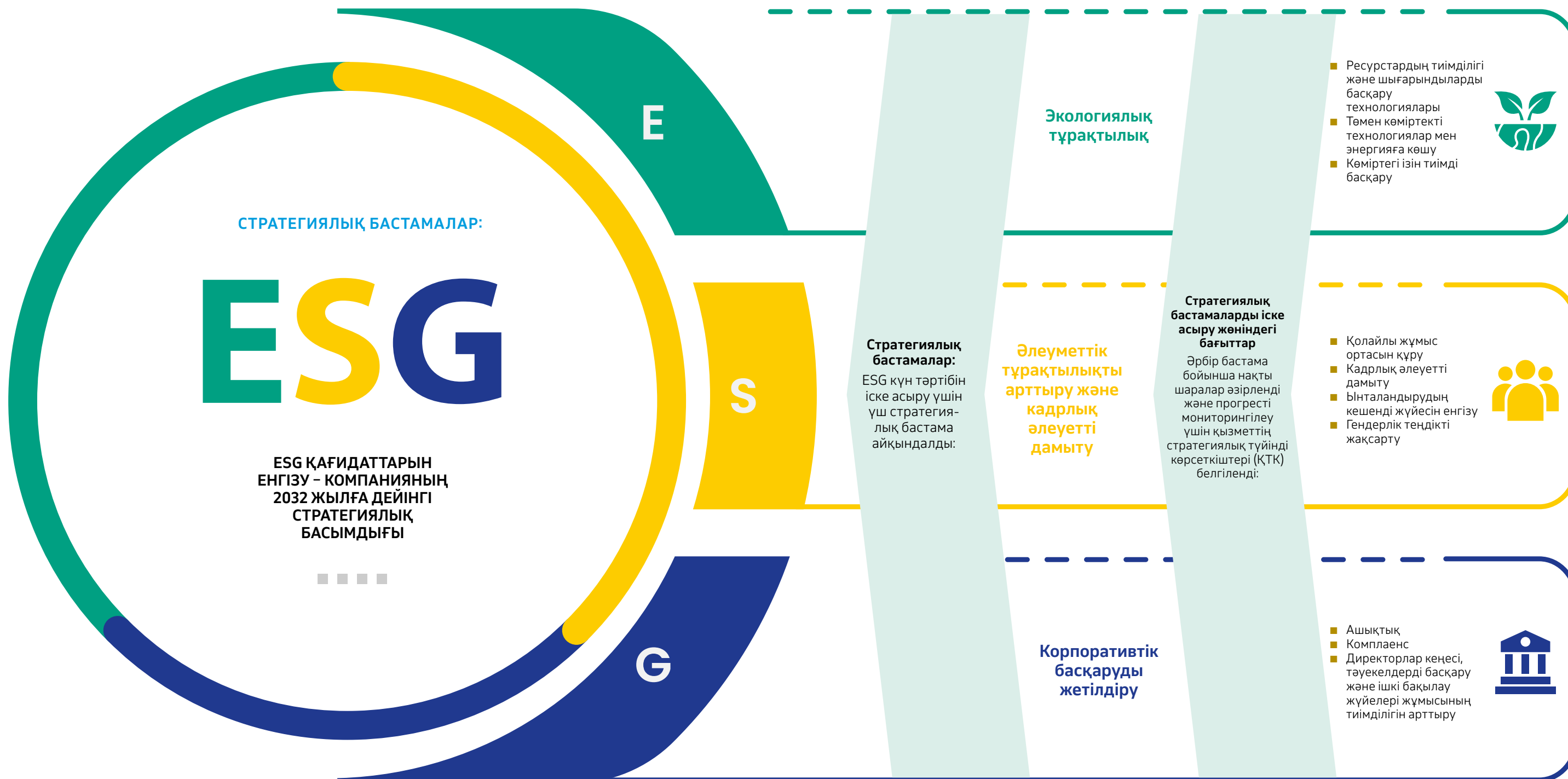
Жұмыс орындарын құру және көлік инфрақұрылымын дамыту арқылы халықтың өмір сүру жағдайын жақсарту.

Жаңа технологиялар мен заманауи жылжымалы құрамды енгізу арқылы қоршаған ортаға кері әсерді азайту.

Өз қызметкерлерінің өмірі мен жұмысына қолайлы жағдай жасау, оларды әлеуметтік пакетпен қамтамасыз ету, оқуға және кәсіби дағдыларын арттыруға мүмкіндік беру.

2024 ЖЫЛДАҒЫ МАРАПАТТАР МЕН ЖЕТІСТІКТЕР

**PWC ПІКІРІ БОЙынША
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ 50
ІРІ КОМПАНИЯНЫҢ
АРАСЫНДА «ESG
АҚПАРАТЫНЫҢ ЕҢ
ЖАҚСЫ АШЫЛУЫ»
РЕЙТИНГІНДЕ ТОП-2.**

**PWC ПІКІРІ
БОЙынША «КӨЛІК
ЖӘНЕ ЛОГИСТИКА
СЕКТОРЫНДАҒЫ ESG
АҚПАРАТЫНЫҢ ЕҢ
ЖАҚСЫ АШЫЛУЫ»
РЕЙТИНГІНДЕ ТОП-1.**

«ҚТЖ» ҰК» АҚ 2023 жылға арналған біріктірілген жылдық есебі ESG ақпаратын ашу деңгейі бойынша Қазақстанның ТОП-50 үздік компаниялары рейтингінде екінші орынды, сондай-ақ көлік-логистика секторындағы компаниялар арасында бірінші орынды иеленді.

Рейтингпен мына сілтеме бойынша танысуға болады:

<https://www.pwc.com/kz/ru/publications/esg/esg-top-50-december-2024.html>

S&P Global Ratings рейтингтік агенттігі (корпоративтік тұрақтылықты бағалау) **100-ден 60 балл** деңгейінде CSA (Corporate Sustainability Assessment) бағасын берді.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ S&P Global Sustainability Yearbook 2025 жылнамасына енгізілді

Толығырақ ақпарат алу үшін [«ESG РЕЙТИНГІ»](#) бөлімін қараңыз.

БҰҰ ЖАҒАНДЫҚ ШАРТЫНЫҢ ҚАҒИДАТТАРЫНА ЖӘНЕ ТҰРАҚТЫ ДАМУ МАҚСАТТАРЫНА БЕРІЛГЕНДІК

2012 жылдан бері «ҚТЖ» ҰК» АҚ 160 астам елден 20 мыңнан артық компанияны біріктіретін әлеуметтік жауапкершілік саласындағы ең ірі халықаралық бастама – БҰҰ Жаһандық шартының (UN Global Compact) қатысушысы болып табылады.

Осы есеп БҰҰ Жаһандық шарты шеңберіндегі Компанияның алға басуы туралы хабарлама болып табылады.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ адам құқықтарына, еңбек қатынастарына, қоршаған ортаны қорғауға және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға қатысты Жаһандық шарттың он қағидатына өзінің тұрақты берілгендігін растайды және осы маңызды қағидаттарды Компания қызметінің барлық аспектілеріне біріктіру бойынша күш-жігерімізді көрсетеді.

Компанияның алға басуы туралы хабарлама БҰҰ Жаһандық шартының ресми сайтында:

ҚАҒИДАТТАР

ЕСЕП БӨЛІМІ

Адам құқықтары	1-қағидат	Іскерлік топтар халықаралық деңгейде жари-яланған адам құқықтарын қорғауды қолдауға және құрметтеуге тиіс.	Адам құқықтары
	2-қағидат	Іскерлік топтардың адам құқықтары бұзылуына қатысы жоқ болуы тиіс.	Адам құқықтары
Еңбек қатынастары	3-қағидат	Іскерлік топтар бірлесу бостандығын және ұжым-дық шарттар жасау құқығын нақты мойындауды қолдауға тиіс.	Ұжымдық шарт
	4-қағидат	Іскерлік топтар мәжбүрлі және міндетті еңбектің барлық түрлерін жоюды жақтауға тиіс.	Адам құқықтары
	5-қағидат	Іскерлік топтар балалар еңбегін толығымен жою-ды жақтауға тиіс.	Адам құқықтары
	6-қағидат	Іскерлік топтар еңбек пен жұмыспен қамту сала-сындағы кемсітушілікті жоюды жақтауға тиіс.	Адам құқықтары
Қоршаған орта	7-қағидат	Іскерлік топтар экологиялық мәселелерге сақтық қағидатын негізге алып қарауды қолдауы тиіс.	Экологиялық жауапкершілік
	8-қағидат	Іскерлік топтар қоршаған ортаға жауапкершілікті арттыруға бағытталған бастамалар көтеруі тиіс.	Экологиялық жауапкершілік
	9-қағидат	Іскерлік топтар экологиялық қауіпсіз технология-ларды дамытуға және таратуға ықпал етуі тиіс.	Экологиялық жауапкершілік
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	10-қағидат	Іскерлік топтар сыбайлас жемқорлықтың барлық түрлеріне, соның ішінде бопсалаушылық пен парақорлыққа қарсы тұруы тиіс.	Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл

БҰҰ ТҰРАҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ МАҚСАТТАРҒА ҚОЛ ЖЕТКІЗУГЕ ҮЛЕС ҚОСУ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ «Әлемді өзгерту: 2030 жылға дейінгі тұрақты даму саласындағы күн тәртібі» бағдарламасы аясында БҰҰ қабылдаған тұрақты даму саласындағы Біріккен Ұлттар Ұйымының (БҰҰ) барлық мақсаттарын жақтайды.

Компанияның қызметін БҰҰ мақсаттарымен салыстыра отырып, біз көңілімізді тоқтатып, оларға қол жеткізуге ықпал ететін 6 мақсатты айқындадық.

Біз қол жеткізуге елеулі үлес қоса алатын мақсаттар:

ЖОБАНЫҢ АТАУЫ	ЖОБАНЫҢ МАЗМҰНЫ	ҚОЛ ЖЕТКІЗІЛГЕН НӘТИЖЕЛЕР	ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ МЕРЗІМДЕРІ
3 ЖАҢСЫ ДЕНСАУЛЫҚ ЖӘНЕ ӘЙ-АУҚАТ	Салауатты өмір салтын қамтамасыз ету және барлық жастағы адамдардың аман-есен болуы- на жәрдемдесу		
«ҚТЖ» ҰК» АҚ- да жұмыстағы стресстің алдын алу және қыз- меткерлердің психикалық денсаулығын жақсарту жөнін- дегі іс-шаралар жоспары	2023 жылғы 30 қараша- да 2023–2025 жылдарға арналған «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да жұмыстағы стресстің алдын алу және қызметкерлердің психикалық денсаулығын жақсарту жөніндегі іс-шара- лар жоспары бекітілді.	Іс-шаралар жоспары шеңберінде қызметкерлердің психоземоционалдық күйін өзін-өзі реттеу бойынша оқытушы тренингтер өткізіліп, 19 мыңнан астам қызметкер арасында сауалнама жүргізілді.	2023–2025 жж.
«ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұй- ымдарында қызметкерлер арасында жүрек- қан тамырлары ауруларының алдын алу жөнін- дегі іс-шаралар жоспары.	2024 жылғы 6 мамыр- да 2024–2025 жылдарға арналған «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлері арасында жүрек-қан тамырлары ауру- ларының алдын алу жөнін- дегі іс-шаралар жоспары бекітілді.	Іс-шаралар жоспары аясында 25,6 мыңнан астам қызметкерге медициналық қызметтер көрсету сапасы бойынша сауалнама жүргізілді. 2024 жылдың қыркүйегінде Дүниежүзілік жүрек күніне орай «Қан қысымыңды біл», «Өз холестериніңді біл», «Қантың- ды біл» акцияларымен семинар ұйымдастырылып, дәрігерлердің кеңес беруі және жүрек-қан тамырла- ры аурулары кезінде алғашқы медициналық көмек көрсету бойынша оқыту жүргізілді.	2024–2025 жж.
Жыл сайынғы медициналық сақтандыру.	Ұжымдық шартқа сәй- кес «ҚТЖ» ҰК» АҚ ерікті медициналық сақтандыру арқылы қызметкерлерге медициналық қызмет көр- сетуді қамтамасыз етеді.	2024 жылы 85,2 мыңнан астам қызметкер 5,07 млрд теңге сомасына ерікті медициналық сақтандыруға ие болды.	Тұрақты негізде
5 ГЕНДЕРЛІК ТЕҢДІК	Гендерлік теңдікті қамтамасыз ету және барлық әйелдердің құқықтары мен мүмкіндіктерін кеңейту		
Гендерлік теңдік- ті қамтамасыз ету және құқықтарды кеңейту.	Компанияда әйелдердің әлеуетін дамыту және гендерлік теңгерімге қол жеткізу үшін «Railway Ladies Club» әйелдер клубын құру.	2024 жылғы 20 желтоқсанда Астана қаласында Қазақстан Республикасы Мәжілісінің депутаты Қа- рақат Әбденнің және Компанияның, «Самұрық-Қа- зына» АҚ басқарушы әйелдерінің қатысуымен Теміржолшы әйелдер қауымдастығының Бірінші әйелдер форумы өтті. Форум барысында гендерлік теңдік мәселелері талқыланып, мансап пен өмір теңгерімі, психоло- гиялық денсаулық, кәсіби шаршаудың алдын алу бойынша тренингтер өткізілді.	2024 ж.
	Атқарушы органдарда және басқару органдарында әйелдердің болуы.	Компания атқарушы және басқару органдарындағы әйелдер өкілдігін арттыру бойынша белсенді жұмыс жүргізеді. 2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ Аппарат басшысының (Басқарма мүшесі) негізгі қызмет көрсеткіштеріне «Атқарушы және басқару органдарындағы әйел- дердің өкілдігін арттыру» көрсеткіші енгізілді, бұл Компанияның неғұрлым жан-жақты басшылық құрамын қалыптастыруға деген ұмтылысын көрсе- теді. Гендерлік теңгерім қағидаттарын іске асыру және Корпоративтік басқару кодексінің нормаларын сақтау шеңберінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ еншілес ұй- ымдарының Директорлар кеңесі мен Байқау кеңесі құрамының бейінін қалыптастыру бойынша жұмыс жүргізілді.	2024 ж.

ЖОБАНЫҢ АТАУЫ	ЖОБАНЫҢ МАЗМҰНЫ	ҚОЛ ЖЕТКІЗІЛГЕН НӘТИЖЕЛЕР	ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ МЕРЗІМДЕРІ
		Бұл жұмыстың нәтижелері бойынша: • «ҚТЖ» ҰК» АҚ еншілес ұйымдарының Директор- лар кеңесі мен Байқау кеңесіндегі әйелдердің үлесі 30%-ға жетті; • атқарушы органдардағы әйелдердің өкілдігі 13%-ға өсті; • 2024 жылдың қорытындысы бойынша атқарушы және басқару органдарындағы әйелдердің үлесі 22% құрады.	
8 ЛАЙЫҚТЫ ЖҰМЫС ЖӘНЕ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСІ	Ілгерілемелі, ауқымды және тұрақты экономикалық өсуге, толық және өнімді жұмыспен қамтуға және барлығы үшін лайықты еңбекке жәрдемдесу		
«Жас Темір» бағдарламасы	ЖОО-мен өзара іс-қимыл аясында теміржол саласына білікті мамандарды, бейінді ЖОО түлектерін тарту және даярлау.	1-ағым (жүзеге асырылды): «ҚТЖ» ҰК» АҚ құрылымдық бөлімшелерінде 5 жас маман даярланып, жұмысқа орналастырылды. 2-ағым (жүзеге асырылуда): 2024 жылы 8 тағылымгер іріктеп таңдалды, кейін- нен жұмысқа орналасумен «ҚТЖ» ҰК АҚ еншілес ұйымдарында тағылымгерлердің 3 алмастыруы жоспарлануда.	2022– 2024 жж. 2024– 2026 жж.
«ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлеріне арналған кор- поративтік даму бағдарламалары	Кәсіби және тұлға- лық-іскерлік құзыреттерін арттыруға бағытталған өн- дірістік персоналды оқыту және дамытудың корпора- тивтік бағдарламалары.	2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлерін дамы- тудың корпоративтік бағдарламалары жүзеге асырылды: • «Үздіктер алаңы» – Магистральдық желі дирек- циясының қызметкерлерін, оның ішінде жол шаруашылығы, электр энергетикасы, сигнал беру және байланыс қызметкерлерін дамыту бағдар- ламасы; • «Топжарған 2024» көшбасшылық бағдарламасы; • вагон паркінің жұмыскерлерін дамыту бағдарла- масы.	2024 ж.
Еңбек жағдай- лары зиянды жұмыстан жұмыскерлерге жұмыс берушінің кәсіптік төлемі	Еңбек жағдайлары зиянды жұмыстарда істейтін және ҚР Әлеуметтік кодексінде көзделген арнаулы әлеу- меттік төлем алуға құқығы бар жұмыскерлерді әлеу- меттік қорғау.	2024 жылдың қорытындысы бойынша бұл құқықты 2 063 жұмыскер пайдаланды.	Жыл сайын
Жасы бойынша салалық жәр- демақы төлеу (машинистер, машинист көмекшілері, жол монтерлері, жол бригадирлері, поезд құрасты- рушылары және олардың көмек- шілері)	ҚР Әлеуметтік кодексінде көзделген арнаулы әлеу- меттік төлемдерді төлеу шарттары қолданылмайтын еңбек жағдайлары зиян- ды жұмыстарда істейтін қызметкерлерді әлеуметтік қорғау.	2024 жылдың қорытындысы бойынша салалық жәр- демақы құқығын 1 412 жұмыскер пайдаланды.	Жыл сайын
Мүгедектігі бар адамдарды жұмысқа орна- ластыру	Мүгедектігі бар адамдарды «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобы бойынша жұмысқа орналастыру.	2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-на 258 адам жұмысқа орналастырылды.	2024 ж.

ЖОБАНЫҢ АТАУЫ	ЖОБАНЫҢ МАЗМҰНЫ	ҚОЛ ЖЕТКІЗІЛГЕН НӘТИЖЕЛЕР	ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ МЕРЗІМДЕРІ
Зейнетке ерте шығу бағдарламасы	Лауазымы қысқартылған, қысқартуға жататын және оларды жұмысқа орналастырудың объективті мүмкіндігі жоқ жұмыстан босатылатын жұмыскерлерге зейнетке ерте шығуға мүмкіндік беру үшін өтемақы (зейнеткерлік жасқа толғанға дейін 6 жылдан аз уақыт қалған жұмыстан босатылған қызметкерлерге зейнеткерлік жасқа жеткенге дейін ағымдағы жалақысының шамамен 70% мөлшерінде ай сайынғы өтемақы алумен).	2024 жылы Бағдарламаны 343 адам пайдаланды.	Жыл сайын
«Автоматтандырылған рекрутинг жүйесіндегі» «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының жұмыстан босатылатын, жұмыстан босатылған жұмыскерлерінің бірыңғай деректер базасы	Рекрутинг жүйесінің еңбек ресурстарын қайта құрылымдау модуліне «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының жұмыстан босатылатын, жұмыстан босатылған жұмыскерлерінің деректерін енгізу және автоматтандырылған есепке алу.	2024 жылы еңбек ресурстарын қайта құрылымдау модулі арқылы 456 адам жұмысқа орналастырылды.	Жыл сайын
«ҚТЖ» ҰК» АҚ 100 жас есімі» даму бағдарламасы	Бағдарламаның мақсаты – Компанияның нақты жас қызметкерлерінің мысалдарын пайдалана отырып, әдептілік, меритократия, кәсібилік және белсенді адалдық идеяларын ілгерілету.	2019 жылдан бастап «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да қызметкерлерді дамыту бағдарламасының үш ағымы (әрқайсысында 100 адам) жүзеге асырылды: 1-ағым (2019–2022 жж.), 492 үміткер: 30 қатысушы ішкі жаттықтырушылар болды; 45 жұмыскер алмастыруға ие болды; - үнемді өндіріс бойынша 11 жоба әзірленді; 100% «Жеңіс» әлеуметтік мемлекеттік жобасына тартылды. 2-ағым (2022–2024 жж.), 543 үміткер: 52 жұмыскер алмастыруға ие болды; - Компанияның бизнес-процестерін оңтайландыруға және жақсартуға бағытталған 15 жоба әзірленді.	2019 жылдан бастап
Өндірістік қатынастарды дамыту	«Самұрық-Қазына» АҚ Өндірістік қатынастарды дамыту жөніндегі корпоративтік стандартына сәйкес «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да Өндірістік қатынастарға мониторинг жүргізу қағидалары әзірленді. Өндірістік қатынастарды дамытудың мақсаты – «ҚТЖ» ҰК АҚ бөлімшелеріндегі өндірістік қатынастардың жай-күйін бағалау процестерін ретке келтіру, оларды жақсартуға бағытталған іс-шараларды әзірлеу және жүзеге асыру. Міндеттердің қамтитыны: - әлеуметтік-тұрмыстық жағдайларды жақсарту; - әлеуметтік пакетті және материалдық емес ынталандыру құралдарын дамыту; - ішкі коммуникацияларды күшейту.	2023 жылдан бастап ғимараттар мен санитарлық-тұрмыстық үй-жайларды жөндеу, модульдік құрылыстарды, өндірістік жұмыскерлерге жылыту пункттерін орнату, жұмыскерлерді көлікпен, техникамен, жиназдармен қамтамасыз ету жұмыстары жүргізілуде. 2024 жылы бұл мақсаттарға 17,5 млрд теңге бөлінді. Сондай-ақ өндірістік қатынастардың мониторингі шеңберінде еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, санитарлық-тұрмыстық жағдайлар, медициналық қызметтер сапасы, арнайы киім мен жеке қорғаныс құралдары, формалы киім, ішкі коммуникациялар, әлеуметтік пакет туралы хабардар болу, оқыту және корпоративтік мәдениет мәселелерін қамтитын сауалнамалар (жылына екі рет) жүргізіледі. 2024 жылы «Мақсаттар» (Компанияның миссиясы мен орындалатын мақсаттарын түсіну) және «Бақыт» (жұмыс орнында бақытты сезіну) блоктары толықтырылды. Сауалнамалар 25 мың қызметкерді қамтып (персоналдың жалпы санының кемінде 25%), проблемалық аймақтарды анықтауға және жоюға көмектесті.	2018 жылдан бастап

ЖОБАНЫҢ АТАУЫ	ЖОБАНЫҢ МАЗМҰНЫ	ҚОЛ ЖЕТКІЗІЛГЕН НӘТИЖЕЛЕР	ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ МЕРЗІМДЕРІ
Корпоративтік волонтерлер мектебі	«Корпоративтік волонтерлер мектебі» – өңірлердегі волонтерлік қызметке тартылған Компанияның белсенді қызметкерлеріне арналған платформа.	Бірінші «Корпоративтік волонтерлер мектебі» барлық аймақтардан 120 белсенді қатысушыларды біріктіріп, 2023 жылы жүзеге асырылды. 5 номинация бойынша жыл сайынғы «Корпоративтік волонтер» конкурсы басталды. 2024 жылы ҚР Ұлттық волонтерлік желісімен ынтымақтастық, 120 волонтер қатысқан екінші Форум өтті.	2023 жылдан бастап
9 ИНДУСТРИЯЛАНДЫРУ, ИННОВАЦИЯЛАР, ИНФРАҚҰРЫЛЫМ Тұрақты инфрақұрылымды құру, ауқымды және орнықты индустрияландыру мен инновацияларға жәрдемдесу			
Пойыздар қозғалысының қауіпсіздігі	Жоба оқыс оқиғалардың алдын алуға және теміржол көлігінің қауіпсіз жұмысын қамтамасыз етуге, пойыздар қозғалысына байланысты оқыс оқиғалар мен апаттардың санын азайтуға бағытталған.	«ҚТЖ» ҰК» АҚ қозғалыс қауіпсіздігін бұзудың алдын алу шараларын жүзеге асырды. Құрылымдық бөлімшелердің қызметіне 7 ревизия және 10 мың тексеру жүргізілді. 2024 жылы көлік прокуратурасы мен полиция өкілдерінің қатысуымен Үйлестіру кеңесінің 298 отырысы, халықпен 12 144 кездесу (166 885 адам), құқық қорғау органдарымен 3 777 бірлескен рейд өткізілді, бұқаралық ақпарат құралдарында 551 жарияланым жасалды. Басқарушылық шешімдерді жедел қабылдау үшін «Ескертулер», «Жол диагностикасы» және «Жолаушылар тасымалы» модульдері бар «Ақпараттық орталық» құрылды. Адам факторының ықпалын барынша азайту мақсатында желілік деңгейде «Қозғалыс қауіпсіздігі тәуекелдерін талдау» автоматтандырылған жүйесі әзірленіп, енгізілді.	Тұрақты негізде
12 ЖАМАТТЫ ТҰТЫНУ ЖӘНЕ ӨНДІРІС Ұтымды тұтыну және өндіріс үлгілеріне көшуді қамтамасыз ету			
Ұтымды тұтыну және өндіріс үлгілеріне көшу	2014 жылдан бастап Компанияда энергетика менеджменті жүйесі енгізілді. Компания ISO 50001:2018 стандартына сәйкестігіне жыл сайын сыртқы аудиттен өтеді	Энергетика менеджменті жүйесі Компанияның біріктірілген менеджмент жүйесінің бөлігі болып табылады және магистральдық теміржол желісін пайдалану, сондай-ақ жүк және жолаушылар тасымалы сияқты процестерде энергия тиімділігін арттыруға бағытталған. 2024 жылы «ТЮФ Тюринген» халықаралық аудиторлық компаниясы сыртқы аудит жүргізді, ол энергетика менеджменті жүйесінің ISO 50001:2018 халықаралық стандартының талаптарына сәйкестігін растады. 2019 жылы Энергия тиімділігі және энергия үнемдеу жөніндегі 2025 жылға дейінгі іс-шаралар жоспары бекітілді. Жоспар шеңберінде энергия ресурстары шығынын 3 160 тонна шартты отынға азайтуды көзделген, бұл 2018 жылғы деңгеймен салыстырғанда ОЭР жалпы тұтынудың 2,6% құрайды. 2023 жылы аталған Энергия тиімділігі және энергия үнемдеу жөніндегі 2025 жылға дейінгі іс-шаралар жоспарының іс-шаралары «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының 2023–2027 жылдарға арналған төмен көміртекті даму жөніндегі іс-шаралар жоспарына енгізілді, оның қорытындысы бойынша 2024 жылы отын-энергетикалық ресурстар шығыны 164 мың ГДж мөлшерінде үнемделді.	Тұрақты негізде

ЖОБАНЫҢ АТАУЫ	ЖОБАНЫҢ МАЗМҰНЫ	ҚОЛ ЖЕТКІЗІЛГЕН НӘТИЖЕЛЕР	ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ МЕРЗІМДЕРІ
13 КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУІМЕН КҮРЕС	Климаттың өзгеруімен және оның салдарымен күресу бойынша шұғыл шаралар қабылдау		
Қалдықтарды бөлу	Қайта өңдеуге жататын қалдықтарды бөлек жинауды және оларды ақылы негізде тапсыруды ұйымдастыру.	2024 жылы 24 397 кг макулатура, 7 460 кг пластик, 989 кг шыны, 29 415 кг пайдаланылған аккумуляторлық батарея, 2 283 кг пайдаланылған кеңсе техникасы және 11 814 кг пайдаланылған автомобиль шиналарын тапсыру ұйымдастырылды. Қайта өңдеуге жататын барлығы 76,4 тонна қалдық өткізілді.	Тұрақты негізде
Фандоматтар орнату	Қалдықтарды көмуге тапсыруды қысқарту шеңберінде 2023 жылы пластик бөтелкелер мен алюминий құтыларды қабылдайтын терминалдар (фандоматтар) орнатылды, оның ішінде екі фандомат «ҚТЖ» ҰК» АҚ әкімшілік ғимаратында, бір фандомат Нұр-Сұлтан-1 вокзалында және үшеуі Нұрлы жол вокзалында орналастырылды.	Компания объектілерінде фандоматтар орнатылғаннан бері 90 353 дана пластик бөтелкелер мен алюминий құтылар жинастырылды. оларды фандоматтардың иелері кәдеге жаратты.	Тұрақты негізде
«ҚТЖ» ҰК» АҚ төмен көміртекті даму тұжырымдамасы	Парниктік газдар шығарындыларын азайтуға үлес қосу үшін 2022 жылғы 26 желтоқсанда «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасының шешімімен «ҚТЖ ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының 2060 жылға дейінгі төмен көміртекті даму тұжырымдамасы» бекітілді.	«ҚТЖ» ҰК» АҚ төмен көміртекті даму және балама отын түрлерін пайдалану бойынша шараларды белсенді түрде енгізуде. 2024 жылдың 26 сәуірінде ТЭЗЗА локомотивтерінде СТГ, екі қабатты контейнерлік пойыздарды және KinetiX технологиясын қолдану бойынша зерттеулер мақұлданып, балама отын түрлерінің келешектері қарастырылды. 2024 жылдың 11 шілдесінде Wabtec және Condor Energies Inc. компанияларымен локомотивтерді СТГ пайдаланатын етіп қайта жабдықтау және өндіру туралы ұшжақты келісімге қол қойылды.	2060 жылға дейін

Әрбір Мақсат үшін белгіленген мақсаттарға жетуді бағалайтын тұрақты даму саласындағы Негізгі қызмет көрсеткіштері (НҚК) айқындалды.

2021-2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ТҰРАҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ «ҚТЖ» ҰК» АҚ МАҚСАТТАРЫН ОРЫНДАУ

БҰҰ МАҚСАТТАРЫ	«ҚТЖ» ҰК» АҚ МАҚСАТТАРЫН ОРЫНДАУ				
3 ЖАҢСЫ ДЕНСАУЛЫҚ ЖӘНЕ ӘІ-АУҚАТ	ЕҢБЕККЕ ҚАБІЛЕТТІЛІКТІ ЖОҒАЛТУМЕН БОЛҒАН ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДЫҢ (ЕСЕПКЕ АЛЫНҒАН) LTIR КОЭФФИЦИЕНТІ				
	2021	2022	2023	2024	
	–	–	0,17	Жоспар	Дерек
				0,16	0,12
5 ГЕНДЕРЛІК ТЕНДІК	БАСШЫ ҚЫЗМЕТТЕГІ ӘЙЕЛДЕР ҮЛЕСІ, %				
	2021	2022	2023	2024	
	21	24	24	Жоспар	Дерек
				26	22

БҰҰ МАҚСАТТАРЫ	«ҚТЖ» ҰК» АҚ МАҚСАТТАРЫН ОРЫНДАУ				
8 ЛАЙЫҚТЫ ЖҮМІС ЖӘНЕ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСІ	ӘЛЕУМЕТТІК ТҰРАҚТЫЛЫҚ ДЕҢГЕЙІ, %				
	2021	2022	2023	2024	
	72	65	66	Жоспар	Дерек
				67	69
9 ИНДУСТРИАЛАНДЫРУ, ИННОВАЦИЯЛАР, ИНФРАҚИРЯЛЫМ	ТАСЫМАЛДАР ҚАУІПСІЗДІГІ ДЕҢГЕЙІ, ОҚИҒА/МЛН ПОЙЫЗ-КМ				
	2021	2022	2023	2024	
	0,81	0,7	0,62	Жоспар	Дерек
				1,03	0,60
12 ЖАУАПТЫ ТҰТЫНУ ЖӘНЕ ӨНДІРС	ПОЙЫЗДАР ТАРТЫМЫНА АРНАЛҒАН ДИЗЕЛЬДІК ОТЫННЫҢ ҮЛЕСТІК ШЫҒЫНЫ, КГ/ӨЗГ.				
	2021	2022	2023	2024	
	–	–	24,8	Жоспар	Дерек
				23,51	24,75
13 КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУІМЕН КҮРЕС	КӨМІРТЕГІ ІЗІ, %				
	2021	2022	2023	2024	
	–	–	–5,1	Жоспар	Дерек
				–2,7	–6

Басшы қызметтегі әйелдер үлесінің азаюы басқарушылардың жалпы санының өсуімен байланысты. 2024 жылы әйел басшылардың саны 2023 жылмен салыстырғанда өскеніне қарамастан, «ҚТЖ» ҰК» АҚ – «Магистральдық желі дирекциясы» филиалы штатының кеңеюі жалпы басқарушы лауазымдар санының өсуіне әкеліп соқты, бұл пайыздық ара қатынасқа әсер етті.

Пойыздар тартымына арналған дизельдік отынның үлестік шығынының жоспарынан асып кету келесі факторларға байланысты болды:

- жүк тасымалындағы пойыздың орташа салмағын 1,5%-ға орындамау;
- жүк тасымалында учаскелік жылдамдық коэффициентінің көрсеткішін 0,09%-ға орындамау;
- шаруашылық қозғалыста пайдаланылатын тепловоздар паркінің 37,5%-ға ұлғаюы;
- 2023 жылмен салыстырғанда локомотивтердің ыстық күйінде депода шаруашылық қозғалыста болу уақытының 52%-ға, сондай-ақ 2023 жылмен салыстырғанда станцияда шаруашылық қозғалыста болу уақытының 32,9%-ға артуы.

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ

GRI 2-29

«ҚТЖ» ҰК» АҚ мүдделі тараптармен өзара іс-қимылды өз қызметінің негізгі бағыттарының бірі деп санайды. Ашықтық, сенімділік және құрмет қағидаттары мүдделі тараптармен өзара іс-қимылдың негізін құрайды. Мүдделі тараптармен жүйелі диалог Компанияның корпоративтік мәдениетінің негізі болып табылады. Біз уақтылы хабардар етуді және бизнесіміздің

барлық қатысушыларының мүдделерін ескеруді қамтамасыз ету үшін өзара іс-қимыл тетіктерін үнемі дамытып тұрамыз.

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл мыналарға мүмкіндік береді:

- қызметіндегі ашықтық пен айқындық арқылы Компанияға сенім деңгейін арттыру;
- серіктестердің пікірлері мен мүдделерін ескеру, өзара тиімді ынтымақтастық үшін жағдай жасау;

- мүдделі тараптардың күтулері мен қажеттіліктеріне байланысты тәуекелдерді жедел анықтау және азайту;
- қызметтің экономикалық, әлеуметтік және экологиялық аспектілері арасындағы теңгерімді қамтамасыз ету арқылы тұрақты дамуға ықпал ету;
- Компанияның беделін нығайту және оның инвестициялық тартымдылығын арттыру;
- процеске барлық қатысушылардың мүдделерімен келісілген стратегиялық мақсаттар мен даму жоспарларын тиімді жүзеге асыру және т.б.

Мұндай тәсіл Компанияға бизнес мақсаттарына жетуге ғана емес, сонымен қатар қоғамның дамуына елеулі үлес қосуға көмектеседі.

Компанияның корпоративтік веб-сайтында орналастырылған «ҚТЖ» ҰК» АҚ Тұрақты даму саясаты БҰҰ Жаһандық шартында бекітілген тұрақты даму қағидаттарына негізделген біздің мүдделі тараптармен іс-қимыл стратегиямызды нақтылап ашып көрсетеді, сондай-ақ анықтау әдістемесі, сондай-ақ мүдделі тараптардың әрқайсысымен өзара әрекеттесу әдістерін сипаттайтын Компанияның негізгі мүдделі тараптарының картасын қамтиды.

2024 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛДЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫҢ КҮТУЛЕРІ	ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ АРНАЛАРЫ	ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ-ДЫҢ ЖИІЛІГІ	НЕГІЗГІ НӘТИЖЕЛЕР
Жалғыз акционер			
- Пайданың өсуі; - дивидендтерді уақтылы төлеу; - өзіндік құнның артуы.	- Жалғыз акционер өкілдерінің қатысатын Директорлар кеңесінің отырыстары - Директорлар кеңесі мүшелерінің Жалғыз акционер өкілдерімен отырыстар мен жұмыс кездесулеріне қатысуы - Жалғыз акционердің өкілдерімен стратегиялық сессиялар	жүйелі түрде	Жалғыз акционердің 2024 жылы қарастырған мәселелер: «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі туралы ережеге өзгерістер енгізу (29.02.2024 ж.); 2023 жылғы «ҚТЖ» ҰК» АҚ жылдық қаржылық есептілігін бекіту және дивидендтердің төленбеуі, сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның лауазымды тұлғаларының әрекеттері бойынша Жалғыз акционердің өтініш жасауы және оларды қарау нәтижелері туралы ақпаратты қарау (30.05.2024 ж.); «Достық-Мойынты теміржол учаскесінің құрылысы» жобасын іске асыру (14.06.2024 ж.); 2025–2029 жылдарға арналған «ҚТЖ» ҰК» АҚ қаржылық есептілігінің аудиторын белгілеу және оның қызметтеріне ақы төлеу (22.08.2024 ж.); «ҚТЖ» ҰК» АҚ облигацияларын сатып алу (12.12.2024 ж.); - China Development Bank және Exim China пайдасына тепловоздарды сатып алуға «Самұрық-Қазына» АҚ кепілдігін шығару (12.12.2024 ж.) Стратегиялық сессиялар: «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ны IPO-ға дайындау» (14.06.2024 ж.); «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ны цифрландыру (13.12.2024 ж.).

- Компанияның мүдделі тараптармен өзара іс-қимылы келесі қағидаттарға негізделген:
- мүдделі тараптардың мүдделерін, пікірлерін және қалауларын құрметтеу және ескеру;
 - мүдделі тараптарды уақтылы және жүйелі түрде хабардар ету;
 - қабылданған міндеттемелерді жауапкершілікпен орындау.

Негізгі мүдделі тараптарды айқындау үшін Компания мүдделі тараптардың үлесі мен олардың мүдделерін сипаттай отырып, өз қызметі барысында өзара әрекеттесетін адамдар мен ұйымдар топтарын анықтайды.

Компания өз қызметіне әсер етуі мүмкін немесе, керісінше, өзі әсер етуі мүмкін адамдар мен ұйымдардың барлық топтарын анықтайды. Бұл процесс барысында олардың маңыздылығы, мүдделер деңгейі және компанияға әсер ету дәрежесі бағаланады.

Компанияның негізгі мүдделі тараптары деп белгіленді: Жалғыз акционер, мемлекеттік органдар, қауымдастықтар/бірлестіктер, кәсіптік одақтар, жұмыскерлер, қоғам/жергілікті халық, бұқаралық ақпарат құралдары, жеткізушілер/мердігерлер, серіктестер, клиенттер, инвесторлар/кредиторлар, халықаралық ұйымдар.

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫҢ КҮТУЛЕРІ	ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ АРНАЛАРЫ	ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ-ДЫҢ ЖИІЛІГІ	НЕГІЗГІ НӘТИЖЕЛЕР
Мемлекеттік органдар			
- экономикалық өсу; - әлеуметтік міндеттерді шешу; - заңнамалық талаптарды орындау.	- Ресми хат алмасу; - жұмыс топтары, кеңестер, дөңгелек үстелдер; - электрондық құжат айналымы және электрондық пошта арқылы келіссөздер жүргізу	жүйелі түрде	- ҚТЖ» ҰК» АҚ бастамашылық еткен нормативтік-құқықтық актілердің жобаларын әзірлеу, келісу және қолдау. - ҚР темір жол көлігі саласындағы нормативтік-құқықтық актілерін жетілдіру жөніндегі мемлекеттік органдардың ұсынымдары бойынша компанияның ұстанымын білдіру. «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның Индонезия, БАӘ, Зимбабве, Түркіменстан, Қытай, Словакия, Тәжікстан дипломаттарымен және ресми өкілдерімен халықаралық кездесулерге қатысуы. - Сербия, Италия, Қытаймен және т.б. үкіметаралық комиссиялар отырыстарын өткізу.
Қауымдастықтар/ бірлестіктер			
коммерциялық мүдделер.	- ресми хат алмасу; - жұмыс топтары, отырыстар, келіссөздер.	жүйелі түрде	Логистикалық қызметтер сервисін жақсарту бойынша «ТХКБ» халықаралық қауымдастығы» ЗТБ-мен ынтымақтастық шеңберінде: - Сиань қаласында ҚХР экспедиторлары мен жүк жөнелтушілерінің қатысуымен Көлік-логистика көрмесі мен ТХКБ бағытын жылжыту форумы өтті. - Астана қаласында ҚР мен ҚХР арасындағы ынтымақтастық және ҚХР мен ТХКБ бағытында жүк тасымалын дамыту мәселелері бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы Н.Е.Сауранбаевтың ҚХР Мемлекеттік даму және реформалар комитетінің өкілі Лян Линьчунмен кездесуі өтті.
Кәсіптік одақтар			
- жұмыскерлердің құқықтарын сақтау және қорғау; - әлеуметтік тұрақтылықты қамтамасыз ету; - еңбек қатынастарын реттеу.	- басшылықпен тұрақты кездесулер, ұжымдардың, еншілес компаниялар өкілдерінің келіссөздері/ жиналыстары; - Компания қызметкерлерімен еңбек қатынастарын реттеу; - ҚР еңбек заңнамасына сәйкес персоналға еңбек ақысын төлеу	жүйелі түрде	- Жұмыскерлердің 100%-ы Ұжымдық шартпен, 94,6%-ы кәсіподақпен қамтылған. 2024–2026 жылдарға арналған жаңа Ұжымдық шарт әзірленді. - Жұмыскерлердің әлеуметтік пакетін кеңейту үшін жаңа жеңілдіктер енгізілді.
Жұмыскерлер			
- қауіпсіз еңбек жағдайлары; - әділ бәсекеге қабілетті жалақы; - әлеуметтік пакет; - кәсіби өсу.	- омбұдсмен кеңсесіне «ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік веб-сайты, «Нысана» байланыс орталығы және басқа байланыс арналары арқылы келіп түскен өтініштерді қарау; - кері байланыс онлайн тетіктерін пайдалану; - Компанияның құрылымдық бөлімшелерінде және еншілес ұйымдарында, оның ішінде әлеуметтік тұрақтылықты бағалау үшін көшпелі кездесулер өткізу; - кадрлық әлеуетті дамыту; - өндірістік қауіпсіздік және еңбек жағдайларын жақсарту бойынша нұсқаулықтар;	қажеттілігіне қарай	2024 жылы омбұдсмен кеңсесіне 248 өтініш, жедел желіге 194 өтініш келіп түсті. - Қызметкерлерді оқытуға кеткен шығындар 2,1 млрд теңгені құрады. 2024–2026 жылдарға арналған Ұжымдық шарттың талаптары жетілдірілді. - Жұмыскерлер мен зейнеткерлерге шипажайлық-курорттық сауықтыруға жолдамалар мен материалдық көмек беру шарттары кеңейтілді. - Компанияның кадр резервіне 1729 қызметкер енгізілді. «Самұрық-Қазына» қоры мен ҚР Парламенті Мәжілісі өкілдерінің қатысуымен Теміржолшы әйелдер қауымдастығының бірінші әйелдер форумы өткізілді. 14 бос жұмыс орындары жәрмеңкесіне қатысу, оның ішінде инклюзивтілігі бар адамдар мен түлектерді жұмысқа орналастыру. «ҚТЖ» ҰК» АҚ басшылығының, «Самұрық-Қазына» қорының және өнеркәсіптік серіктестердің қатысуымен VI Өндірістік қауіпсіздік форумы өткізілді.

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫҢ КҮТУЛЕРІ	ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ АРНАЛАРЫ	ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ-ДЫҢ ЖИІЛІГІ	НЕГІЗГІ НӘТИЖЕЛЕР
	- қызметкерлер мен олардың отбасы мүшелерін әлеуметтік қолдау; - аймақтық және желілік деңгейдегі қызметкерлерді оқыту; - оқыту және біліктілік-ті арттыру бағдарламалары; - пікірлер сұрау, сауалнамалар және қызметкерлердің құштарлығына мониторинг жүргізу.		- Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша корпоративтік олимпиада ұйымдастырылып, екі қызметкер «Адал еңбегі үшін» және «Үздік маман» төсбелгілерімен марапатталды. «Archimedes Medical Group» ЖШС медицина қызметкерлерімен бірге Дүниежүзілік жүрек күніне арналған «Жүрек – өмір үшін» семинары өткізілді және т.б.
Қоғам (жергілікті тұрғындар)			
- қызмет жүргізілетін жерлерде қолдау көрсету; - жұмысқа орналасу мүмкіндігі; - әлеуметтік мәселелерді шешу.	- елді мекендердің тұрғындарымен жиналыстар; - құқық қорғау органдарымен бірлескен рейдтер; - БАҚ-тағы жарияланымдар және сөйлеген сөздер.	қажеттілігіне қарай	- Оқу орындарында, аттестаттау комиссияларында 100 қонақтық дәрістерге және студенттердің дипломдық жобаларына жетекшілік етуге қатысу. 7000-нан астам мектеп түлектеріне кәсіптік бағдар беру жұмыстары аясында «Ашық есік күнін», өндіріс орындарына экскурсиялар өткізу, мұражайларға бару, теміржол саласының ардагерлерімен кездесулер өткізу. «Білім экспресі» жобасы аясында 6991 қатысушыға 14 станцияда «Soft Skills» тренингтері өткізілді. «Бизнес-серіктестер» клубының медициналық ұйымдармен тоқсан сайынғы кездесулері ұйымдастырылды. - Халықпен 12 000-нан астам жиналыстар өткізілді, 166 000-нан астам адам қамтылды. - Ішкі және халықаралық туризмді танымал ету аясында «Jibek Joly» (Алматы – Түркістан – Ташкент – Алматы) туристік пойызының бағыты бойынша блог-тур ұйымдастырылды. - БАҚ-та 551 жарияланым мен сөз сөйлеу жасалды.
Бұқаралық ақпарат құралдары (БАҚ)			
- компания қызметі туралы жарияланымдар мен ақпарат беру; - коммерциялық мүдделер.	мессенджерлер, телефон қоңыраулары, корпоративтік веб-сайт, электрондық пошта.	жүйелі түрде	- ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік веб-сайтында 753 баспасөз мәлімдемесі жарияланды. - E-otinish, электрондық пошта және WhatsApp арқылы БАҚ сұрауларына 530-дан астам жауап берілді. - Жолаушылар тасымалын дамыту, халықты көмірмен қамтамасыз ету және астық тасымалдау мәселелері бойынша үш брифинг өткізілді.
Жеткізушілер мен мердігерлер			
- коммерциялық мүдделер; - жеткізу желісінің және құнды құру тізбегінің тиімділігі; - жұмыстар мен қызметтерді уақтылы және сапалы орындау.	- баға ұсыныстарын сұрау және конкурстарға қатысуға тең қолжетімділікті қамтамасыз ету; - тұрақты талдамалық кездесулер, келіссөздер өткізу, іскерлік хат алмасу; - стратегиялық ынтымақтастық туралы келісімдерге, меморандумдарға, шарттарға қол қою	қажеттілігіне қарай	19 223 шарт жасалды. 2024 жылдың қазанында «Самұрық-Қазына Контракт», «QazCloud» және ірі қазақстандық компаниялардың қатысуымен отандық өндірушілерді қолдауға арналған дөңгелек үстел өткізілді. Үш офтейк-келісімшартқа қол қойылды. - Адам құқықтарын сақтау, экология, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және мүдделер қақтығысының алдын алу жөніндегі «ҚТЖ» жеткізушісінің кодексі әзірленіп, бекітілді. - Жұмыстарға, қызметтер көрсетуге және тауарларды жеткізуге арналған шарттарға еңбек қауіпсіздігі мен экология бойынша талаптар енгізілді. «Еңбек қауіпсіздігі мәдениеті» курсы бойынша мердігерлік ұйымдардың 332 қызметкері оқытылды. - Мердігерлік ұйымдарда жарақаттану жағдайларын есепке алу енгізілді.

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫҢ КҮТУЛЕРІ	ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ АРНАЛАРЫ	ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ-ДЫҢ ЖИІЛІГІ	НЕГІЗГІ НӘТИЖЕЛЕР
Серіктестер			
- коммерциялық мүдделер; - жобаларды бірлесіп жүзеге асыру; - технологияларды, құзыреттерді және инновацияларды трансферттеу.	- ресми хат алмасу; - отырыстар, кездесулер, конференциялар, дөңгелек үстелдер, форумдар.	қажеттілігіне қарай	«ҚТЖ» ҰК» АҚ CRRC, Alstom, Huawei, Wabtec және Ресей, Беларусь, Қытай және Еуропадан келген көлік операторларымен стратегиялық келісімдер мен меморандумдарға қол қойды. Негізгі бағыттар: - ЕАЭО, Қазақстан мен Қытай арасындағы көлік-логистикалық әлеуетті және терминалдық қызметті дамыту; - жылжымалы құрамды және контейнерлік платформаларды жеткізу; - бірлескен кәсіпорындар мен көлік хабтарын құру; - ЖИ, LTE-R, бұлттық шешімдер мен автоматтандыру жүйелерін пайдалануды қоса алғанда, цифрландыруға инвестициялар; - бағдарламалық жасақтама мен телекоммуникациялық жабдықты сатып алу.
Клиенттер			
- коммерциялық мүдделер; - қызметтерге қажеттіліктерін қанағаттандыру; - тасымал қауіпсіздігін қамтамасыз ету.	брифингтер, БАҚ-тағы жарияланымдар, корпоративтік веб-сайт.	қажеттілігіне қарай	- Мереке күндері сұранысқа ие бағыттар (Астана-Алматы, Астана-Шымкент, Ақтөбе-Шымкент, Ақтөбе-Астана) бойынша қосымша пойыздар тағайындалды. - Жазда Алакөл көлі бағытында (Астана-Достық, Алматы-Достық, Өскемен-Достық, Семей-Достық) қосымша пойыздар және Қызылорда-Достық жолда тоқтамайтын вагондары іске қосылды. 2024 жылдың желтоқсанында «Астана – Бұрабай курорты» жаңа жүрдек туристік электр пойызы іске қосылды.
Инвесторлар мен кредиторлар			
- негізгі борышты және сыйақыны уақтылы төлеу; - салынған инвестициялардың табыстылығы; - бос ақша қаражаттарын депозиттік шоттарға орналастыру; - компанияның қаржылық және қаржылық емес есептілігінің ашықтығы.	онлайн форматтағы талдамалық қоңыраулар, ресми хат алмасу, кездесулер, корпоративтік веб-сайт.	қажеттілігіне қарай	Қаржы институттарымен және инвесторлармен кездесулер өткізілді: - Citibank, Santander, Exim Bank US – жүк және жолаушылар локомотивтерін қаржыландыру. - Қытай даму банкі және China Export & Credit Insurance Corporation (Sinosure) – жүк локомотивтерін қаржыландыру. - Societe Generale және Natixis – жолаушылар локомотивтерін қаржыландыру. - ЕҚДБ – облигацияларды қайта қаржыландыру. - АДБ, АИИБ, Дүниежүзілік банк – инфрақұрылымдық жобаларды қаржыландыруды талқылау. «Самұрық-Қазына» қорымен, ҚДМ-мен және Өнер-кәсіпті дамыту қорымен валюталық міндеттемелерді қайта қаржыландыру, инфрақұрылымдық жобаларды қаржыландыру және жолаушылар вагондарын жаңарту мәселелері бойынша өзара іс-қимыл.
Халықаралық ұйымдар			
компанияның халықаралық бастамаларға қатысуы.	- ресми хат алмасу, қоңыраулар; - отырыстар, келіссөздер; - сауалнамаларға, рейтингтерге қатысу.	қажеттілігіне қарай	- Moody's «ҚТЖ» ҰК» АҚ кредиттік рейтингін Баа3-тен Баа2-ге көтерді. - S&P Global Ratings «BB» кредиттік рейтингін, «Тұрақты» болжамды растады. - Fitch Ratings «BBB-» кредиттік рейтингін, «Тұрақты» болжамды растады. - S&P Global 100-ден 60 балл деңгейінде ESG рейтингін берді.

Өзара іс-қимыл мысалдары

Жұмыскерлермен өзара іс-қимыл:
VI Өндірістік қауіпсіздік форумы

2024 жылдың 6 желтоқсанында Компанияда «ҚТЖ» ҰК» АҚ, «Самұрық-Қазына» АҚ басшылығының өкілдері, «Самұрық-Қазына» АҚ портфельдік компанияларының, серіктес өнеркәсіптік кәсіпорындардың өкілдері, сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ желілік және өңірлік деңгейдегі басшылары қатысқан VI Өндірістік қауіпсіздік форумы өтті.

Форум шеңберінде аймақтық деңгейдегі бас инженерлер мен орталық және желілік деңгейдегі департамент директорлары үшін екі қатар сессия өткізілді. Іс-шаралар қорытындысы бойынша 20 адам төсбелгілермен және құрмет грамоталарымен марапатталды.

Клиенттермен өзара іс-қимыл: Астана – Бурабай курорты бағытында жаңа жүрдек электр пойызын іске қосу

2024 жылдың 13 желтоқсанында Астана – Бурабай курорты бағытында жаңа жүрдек электр пойызын іске қосу өтті. Оның жол жүру уақыты 2,5 сағатты құрайды.

Бұл туристік пойыз Қазақстандағы ішкі туризмді дамыту стратегиясының бір бөлігі болды.

Жоба қызмет көрсету деңгейін арттыруға, туристік бағыттарды кеңейтуге және көлік инфрақұрылымын жаңғыртуға бағытталған. Ыңғайлы жағдайлар мен жол жүру уақытының қысқаруы шетелдік саяхатшылардың аймаққа деген қызығушылығының артуына ықпал етеді.

Әріптестермен өзара іс-қимыл: «ҚТЖ» ҰК» АҚ және Huawei көлік ағындарын басқаруда жасанды интеллектті (ЖИ) енгізуді зерттеуде

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ жұмыс тобы «Huawei» компаниясымен бірлесіп, көлік ағындарын басқаруда ЖИ қолдану мүмкіндіктеріне зерттеу жүргізді. Нәтижесінде деректер көздерінің каталогы қалыптастырылды және әлемдік стандарттарға сәйкес келетін талдамалық қойма архитектурасы әзірленді.

Сондай-ақ ЖИ көмекшісін жасау үшін тіл үлгілері, соның ішінде отандық үлгілер де сынақтан өтті. Huawei әртүрлі көздерден ақпаратты шоғырландыру үшін талдамалық қойма мен деректер көлін өрістетті, бұл нақтылап талдау мен көрнекі талдама жүргізуге мүмкіндік береді. ЖИ үлгілерін енгізу бойынша іске асырылып жатқан пилоттық жоба «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметінде ЖИ қолданудың ең тиімді жерлерін анықтауға көмектеседі. Сонымен қатар, «Пойыздардың жүру кестесі» модулін әзірлеу бойынша жоба алдындағы жұмыстар басталды.

ТҰРАҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ ҚҰРЫЛЫМЫ

GRI 2-9, 2-12, 2-13

	Директорлар кеңесі ■ Компанияның тұрақты даму саласындағы қызметіне стратегиялық басшылықты қамтамасыз ету ■ тұрақты даму саласындағы есепті бекіту
	Директорлар кеңесі жанындағы комитеттер СТРАТЕГИЯ ЖӘНЕ ҚАРЖЫ КОМИТЕТІ АҚ Даму стратегиясын, Даму жоспарын қарау және жүзеге асырылуын бақылау, «ҚТЖ» ҰК» инвестициялық стратегиясы, қаржылық тұрақтылығы жөнінде ұсынымдар беру АУДИТ ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТ Корпоративтік басқару жүйесінің дамуын, қаржылық есептіліктің сапасы мен сенімділігін, тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және сыртқы аудит жүйелерін бақылауды жүзеге асыру ТАҒАЙЫНДАУЛАР МЕН СЫАҚЫЛАР ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТ Кадр саясаты, тағайындаулар, бағалау және сыйақылар, корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік саласындағы мәселелерді қарау ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ КОМИТЕТІ Қауіпсіздік және еңбекті қорғау, қоршаған ортаны қорғау, қозғалыс қауіпсіздігі саласындағы мәселелерді қарау
	Ішкі бақылау және дауларды шешу ІШКІ АУДИТ ҚЫЗМЕТІ КОРПОРАТИВТІК ОМБУДСМЕН
	Басқарма ■ тұрақты даму саласындағы қағидаттарды жүзеге асыру және енгізу ■ тұрақты даму саласындағы қызметке мониторинг жүргізу
Стратегия жөніндегі басқарушы директор Дайындауды бақылау: ■ біріктірілген жылдық есепті; ■ тұрақты даму саласындағы НҚК орындалуын; ■ ESG рейтингі алуды Құрылымдық бөлімшелер ■ тұрақты даму саласындағы бастамалар мен іс-шараларды әзірлеу және жүзеге асыру	
Жұмыскерлер тұрақты даму саласындағы қағидаттар мен іс-шараларды енгізу және тұлғалық жүріс-тұрысы, тиісті саясаттар мен стандарттарды орындау арқылы ТДМ қол жеткізу	

Осылайша, ESG қағидаттары «ҚТЖ» ҰК» АҚ стратегиялық ұмтылыстарын жаһандық тұрақты даму бастамаларымен біріктіреді, біздің жаһандық мақсаттармен ажырамас байланысымызды және орнықты болашаққа қосқан үлесімізді атап көрсетеді.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Тұрақты даму саласындағы саясаты Компаниядағы тұрақты даму саласындағы басқару жүйесін жетілдіру бойынша Компанияның негізгі құжаты болып табылады.

Саясат тұрақты даму саласындағы мақсаттар мен қағидаттарды айқындайды, мақсаттарға қол жеткізу және тұрақты даму қағидаттарын енгізу тетігін, мүдделі тараптармен өзара іс-қимылды басқарудың тиімді жүйесін құруды белгілейді.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ бүгінгі таңда қабылданатын шешімдердің ықтимал салдарын түсіне отырып, экономикалық өсуді, әлеуметтік әл-ауқат пен экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ететін тұрақты даму қағидаттарын басшылыққа алады.

GRI 2-12, 2-16, 403-4

Тұрақты даму мәселелері Компанияның барлық иерархиялық деңгейлерінің жауапкершілік аймағында болады – Директорлар кеңесінен бастап әрбір жеке қызметкерге дейін.

Директорлар кеңесі негізгі стратегиялық мақсаттар мен бағдарларды белгілей отырып, Компанияның тұрақты даму саласындағы қызметінің стратегиялық бағытын қалыптастыруда шешуші рөл атқарады, сондай-ақ оларды Компанияның жалпы даму стратегиясына енгізуге ықпал етеді.

Директорлар кеңесінің комитеттері Директорлар кеңесі отырысының алдында тұрақты даму мәселелерін мұқият анықтап алуды қамтамасыз етеді.

Компанияның тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуді бақылау тетігі ретінде оның осы саладағы іс-әрекеттерінің тиімділігіне жылдық тексеру жүргізіледі. Жетістіктерді талдау тұрақты дамудың үш негізгі саласы бойынша жүргізіледі: экономика, экология және әлеуметтік сала. Нәтижелер Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау комитетіне ұсынылады, ол осы көрсеткіштерді жақсарту бойынша ұсыныстар мен ұсынымдар әзірлейді.

Компанияның атқарушы органының құрылымына тұрақты дамуға қатысты мәселелерді қоса алғанда, міндеттерді және құзырет салаларын бөлудің айқын жүйесі енгізілді:

Басқарма Төрағасы «ҚТЖ» ҰК» АҚ тәуекелдерді басқару жүйелерін, ішкі бақылауды және қызметтің үздіксіздігін жетілдіру, сондай-ақ кадр саясатының тұжырымдамасы мен стратегиясын айқындау жөніндегі қызметіне жалпы басшылықты жүзеге асырады.

Стратегия жөніндегі басқарушы директор

Компанияның Даму стратегиясын әзірлеуді, мониторинглеуді және іске асыруды, сондай-ақ тұрақты даму қағидаттарын енгізу мәселелерін үйлестіреді.

Басқарма Төрағасының орынбасары қозғалыс қауіпсіздігін басқару жүйелерін, еңбекті қорғауды, өрт және өнеркәсіптік қауіпсіздікті, сондай-ақ экологиялық және энергетикалық менеджмент мәселелерін жетілдіруге жетекшілік етеді. Оның құзыретіне төмен көміртекті даму, энергияны үнемдеу және энергия тиімділігі бағдарламаларын әзірлеу және енгізу, т.б. кіреді.

Аппарат басшысы кадр саясаты, еңбекақы төлеу және еңбекті ынталандыру жүйелерін жетілдіру, біртұтас корпоративтік мәдениетті қалыптастыру, еңбек ресурстарын қайта құрылымдау және әлеуметтік саясатты іске асыру және т.б. үшін жауапты.

⁹ «ҚТЖ «ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2021 жылғы 24 мамырдағы шешімімен бекітілген (№ 8 хаттама).

ESG РЕЙТИНГІ

Kazakhstan Temir Zholy National Company JSC ESG Score

Ticker: N/A Industry: TRA Transportation and Transportation Infrastructure Location: Republic of Kazakhstan

S&P Global ESG Score

60

Data Availability:

Very High

Methodology Year: 2024

Last Updated: December 24, 2024. Updated annually or in response to major developments

2024 жылдың 25 желтоқсанында «S&P Global» тәуелсіз халықаралық рейтингтік агенттігі «ҚТЖ» ҰК» АҚ-на Жаһандық корпоративтік тұрақтылықты бағалауда (CSA Corporate Sustainability Assessment) 100-ден 60 балл деңгейінде ESG рейтингін берді, бұл 2023 жылғы деңгейден (54 балл) 6 тармаққа жоғары.

«Көлік және көлік инфрақұрылымы» саласындағы орташа көрсеткіш 34 баллды құрады.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ S&P Global бағалаған үздік көлік компанияларының (300-ден астам компанияның ішінде) 10%-на енді.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның үш ESG компоненті бойынша бағалауы: экологиялық – 63 балл, әлеуметтік – 65 балл және корпоративтік басқару – 49 балл.

Бұл нәтиже Компанияның тұрақты даму қағидаттарына берілгендігін және оның үздіксіз жетілуге дайындығын көрсетеді.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ ESG рейтингінің жоғарылауы стратегиялық жоспарлауды, басшылықтың белсенді қатысуын және халықаралық стандарттарға сәйкес келуді қамтитын кешенді жұмыстың нәтижесі болды.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ тұрақты дамудың маңыздылығын түсінеді және инвесторлардың, серіктестердің және қоғамның сенімін нығайта отырып, барлық мүдделі тараптар үшін ұзақ мерзімді құндылық жасауға ұмтылады.

Анықтама ретінде: S&P Global ESG Score рейтингі – бұл ESG тәуекелдерін, мүмкіндіктерін және әсерлерін басқару саласындағы компанияның өнімділігін оның бір салалық жіктеудегі аналогтарымен салыстырып өлшейтін салыстырмалы бағалау.

Компанияның нәтижелерін S&P Global мойындады, «ҚТЖ» ҰК» АҚ беделді S&P Global Sustainability Yearbook 2025 жылнамасына енгізіліп, бұл марапатқа ие болған алғашқы қазақстандық компания болды.

Sustainability Yearbook Member – бұл тұрақты даму саласында көрнекті нәтижелер көрсететін және ESG факторларын, соның ішінде экологиялық, әлеуметтік және басқару аспектілерін тиімді басқаратын компанияларға 2004 жылдан бері берілетін беделді мәртебе. 2025 жылы оның құрамына 2024 жылдың қорытындысы бойынша S&P Global бағалаған 7 690 компанияның 780-і кірді. ҚТЖ ұсынылған «Көлік және көлік инфрақұрылымы» саласында 198 компанияның 28-і атап өтілді.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӘСЕР ЕТУ

GRI 3-3, 201-1

«ҚТЖ» ҰК» АҚ өңірлердің дамуына және халықтың әл-ауқатын арттыруға жағдай жасай отырып, Қазақстанның ұлттық экономикасын қолдауда шешуші рөл атқарады. Компания экономиканың әртүрлі секторларына маңызды көлік қызметтерін қамтамасыз етеді, еліміздің өңірлері мен елді мекендерін байланыстырып, олардың бірігуі мен дамуына мүмкіндік туғызады. Компанияның экономикалық және әлеуметтік дамуға қосқан негізгі үлесі:

■

Әртүрлі салалардағы, соның ішінде мұнай-газ, көмір, металлургия және ауыл шаруашылығы салаларындағы кәсіпорындардан шикізат пен дайын өнімді тасымалдауды қамтитын жүк тасымалы. Бұл экономиканың өсуіне ықпал етеді, экспорт көлемін ұлғайтады.

■

Қазақстанның әртүрлі аймақтарын байланыстыратын жолаушылар тасымалы, бұл туризм мен демалысты дамытуға ықпал етеді.

■

Көлік логистикасын және транзиттік тасымалдарды дамыту, бұл халықаралық жүк ағындарына сапалы және жылдам қызметтерді қамтамасыз етіп, Қазақстанның жаһандық логистикалық жүйенің негізгі буыны ретіндегі орнын нығайтады.

■

Жұмыс орындарын құру және сақтау, бұл әлеуметтік тұрақтылық пен халықтың әл-ауқаты үшін маңызды.

■

Еліміздің қаржы жүйесін нығайта отырып, салық аударымдары арқылы мемлекеттік бюджетке үлес қосу.

■

Қызметкерлердің еңбекақысының лайықты деңгейін, олардың кәсіби және тұлғалық дамуын қамтамасыз ету.

■

Бизнесті кеңейту мен оның тиімділігін арттыруға бағытталған инвестициялық жобаларды және инвестицияның басқа да нысандарын жүзеге асыру.

КӨРСЕТКІШ	2024
Дивидендтер	2 225
Қоғамға салынған инвестициялар	280 875
Әлеуметтік салаға арналған шығындар	431
Даму жобалары	280 444
Мемлекетке төлемдер	62 510
Табыс салығынан басқа салықтар	47 758
Корпоративтік табыс салығы	14 752
Өзге шығындар	22 235
Жалдау шығындары (%)	19 502
Өзге қаржылық шығындар	2 733
3. Бөлінбеген экономикалық құн	181 806,0
Пайда	160 805
Капитал жеткізушілеріне төлемдер	155 002
Мемлекетке төлемдер	62 510
Күрделі салымдар	1 085 036

МЕМЛЕКЕТТЕН АЛЫНҒАН ҚАРЖЫЛАЙ КӨМЕК

«Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-мен жалдау шарттары

Вагон-платформалар

2020 жылдың қарашасында Компания, еншілес ұйымы «KTZ Express» АҚ атынан, жалпы құны 47,391 млн теңгені құрайтын (2023 жылғы 29 қыркүйектегі қосымша келісімді ескере отырып) және 10%-ын мемлекет субсидия ретінде беретін 15% жылдық пайыздық мөлшерлемен саны 2 000 бірлік вагон-платформаларды жалдау шартын жасасты. Негізгі борышты төлеу бойынша жеңілдік мерзімі 2 жылды құрайды. Компания жалға алушы ретінде әрекет етеді.

2024 жылдың ішінде осы шарттың шеңберінде Компания саны 193 бірлік вагон-платформаларды алып, 32 жыл мерзімге 5,077 млн теңге мөлшерінде пайдалану құқығы нысанында активтерді және 15 жыл мерзімге 2,734 млн теңге мөлшерінде жалдау міндеттемесін таныды.

2024 жылдың шілдесінде Компания, еншілес ұйымы «KTZ Express» АҚ атынан, жалпы құны 63,356 млн теңгені құрайтын және 7%-ын мемлекет субсидия ретінде беретін 13.75% жылдық пайыздық мөлшерлемен саны

2 000 бірлік вагон-платформаларды жалдау шартын жасасты. Негізгі борышты төлеу бойынша жеңілдік мерзімі 5 жылды құрайды. Компания жалға алушы ретінде әрекет етеді.

2024 жылдың ішінде осы шарттың шеңберінде Компания саны 373 бірлік вагон-платформаларды алып, 32 жыл мерзімге 12,108 млн теңге мөлшерінде пайдалану құқығы нысанында активтерді және 15 жыл мерзімге 7,583 млн теңге мөлшерінде жалдау міндеттемесін таныды.

Жолаушылар вагондары

2023 жылдың қыркүйегінде Компания, еншілес ұйымы «Жолаушылар тасымалы» АҚ атынан, жалпы құны 65,796 млн теңгені құрайтын және 10%-ын мемлекет субсидия ретінде беретін 13.15% жылдық пайыздық мөлшерлемен саны 100 бірлік жолаушылар вагонын жалдау шартын жасасты. Негізгі борышты төлеу бойынша жеңілдік мерзімі 5 жылды құрайды. Компания жалға алушы ретінде әрекет етеді.

2024 жылдың ішінде осы шарттың шеңберінде Компания саны 62 бірлік жолаушылар вагонын алып, 40 жыл мерзімге 41,244 млн теңге мөлшерінде пайдалану құқығы нысанында активтерді және

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ ҚҰРЫЛҒАН ЖӘНЕ БӨЛІНГЕН ТІКЕЛЕЙ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚҰН, МЛН ТЕҢГЕ

GRI 201-1

КӨРСЕТКІШ	2024
1. Құрылған тікелей экономикалық құн	2 232 275
Түсім	2 163 942
Қаржылық кірістер	52 955
Тоқтатылған қызметтің компоненті болып табылмайтын еншілес ұйымдардың сатуынан түскен пайда	0
Қауымдастырылған ұйымдардың және бірлескен кәсіпорындардың пайдасындағы үлес	10 772
Өзге пайда мен залал	4 606
2. Бөлінген экономикалық құн	2 050 469
Операциялық шығындар	734 212
Қызметкерлердің жалақысы мен жеңілдіктері	795 635
Жалақы	780 973
Қызметкерлерге берілетін өзге жеңілдіктер мен жәрдемақылар	14 662
Капитал жеткізушілеріне төлемдер	155 002
Пайыздық шығындар	152 777

80 | БЕРІК РЕЛЬСТЕ – ЕҢБЕК ЖӘНЕ ШЕБЕРЛІК

ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП 2024 | 81

15 жыл мерзімге 19,581 млн теңге мөлшерінде жалдау міндеттемесін таныды.

2024 жылдың мамырында Компания, еншілес ұйымы «Жолаушылар тасымалы» АҚ атынан, жалпы құны 103,432 млн теңгені құрайтын және 10%-ын мемлекет субсидия ретінде беретін 13.75% жылдық пайыздық мөлшерлемемен саны 157 бірлік жолаушылар вагонын жалдау шартын жасасты. Негізгі борышты төлеу бойынша жеңілдік мерзімі 5 жылды құрайды. Компания жалға алушы ретінде әрекет етеді.

2024 жылдың ішінде осы шарттың шеңберінде Компания саны 50 бірлік жолаушылар вагонын алып, 40 жыл мерзімге 32,830 млн теңге мөлшерінде пайдалану құқығы нысанында активтерді және 15 жыл мерзімге 15,235 млн теңге мөлшерінде жалдау міндеттемесін таныды.

2024 жылдың тамызында Компания, еншілес ұйымы «Жолаушылар тасымалы» АҚ атынан, жалпы құны 11,802 млн теңгені құрайтын (2024 жылғы 29 тамыздағы қосымша келісімді ескере отырып) және 10%-ын мемлекет субсидия ретінде беретін 14.5% жылдық пайыздық мөлшерлемемен саны 3 бірлік электр пойызын жалдау шартын жасасты. Негізгі борышты төлеу бойынша жеңілдік мерзімі

5 жылды құрайды. Компания жалға алушы ретінде әрекет етеді.

2024 жылдың ішінде осы шарттың шеңберінде Компания 1 электр пойызын алып, 40 жыл мерзімге 3,911 млн теңге мөлшерінде пайдалану құқығы нысанында активтерді және 15 жыл мерзімге 1,817 млн теңге мөлшерінде жалдау міндеттемесін таныды.

Жартылай жүк вагондары

2023 жылдың шілдесінде Компания, еншілес ұйымы «Қазтеміртранс» АҚ атынан, жалпы құны 88,125 млн теңгені құрайтын және 6%-ын мемлекет субсидия ретінде беретін 13.15% жылдық пайыздық мөлшерлемемен саны 3,000 бірлік жартылай вагондар жалдау шартын жасасты. Негізгі борышты төлеу бойынша жеңілдік мерзімі 2 жылды құрайды. Компания жалға алушы ретінде әрекет етеді.

2024 жылдың ішінде осы шарттың шеңберінде Компания саны 1,689 бірлік жартылай вагон алып, 22 жыл мерзімге 49,090 млн теңге мөлшерінде пайдалану құқығы нысанында активтерді және 14 жыл мерзімге 33,524 млн теңге мөлшерінде жалдау міндеттемесін таныды.

ҰЙЫМНЫҢ ЕСЕПТІ КЕЗЕҢДЕ КЕЗ КЕЛГЕН ҮКІМЕТТЕН АЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ КӨМЕГІНІҢ ЖАЛПЫ АҚШАЛАЙ ҚҰНЫ, МЛН ТЕҢГЕ

GRI 201-4

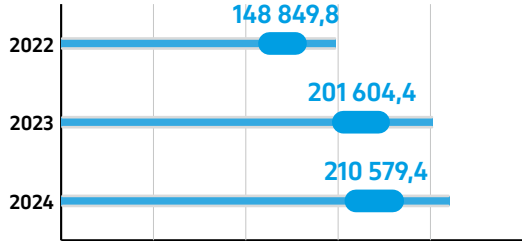
САНАТЫ	2024
Субсидиялар	68 594
Кез келген операция үшін кез келген үкіметтен алынған немесе алынуы тиіс басқа қаржылық пайда	208 168
ЖИЫНЫ	276 762

Кез келген операция үшін кез келген үкіметтен алынған немесе алынуы тиіс қаржылық көмек туралы толығырақ ақпарат «Борыштық жүктеме» бөлімінде берілген.

САЛЫҚ АУДАРЫМДАРЫ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ еліміздегі ең ірі салық төлеушілердің бірі, «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдары есепті жылы Қазақстан Республикасының бюджетіне төлеген салықтар мен басқа да міндетті төлемдердің сомасы 210 579,4 млн теңгені (2023 жылы – 201 604,4 млн теңге) құрады.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-НЫҢ 2022 ЖЫЛДАН 2024 Ж. ДЕЙІНГІ КЕЗЕҢДЕГІ САЛЫҚ АУДАРЫМДАРЫ, млн теңге

ЖАНАМА ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӘСЕР ЕТУ

- Компания ел экономикасы мен қоғамына айтарлықтай жанама әсер етеді:
- **Салалардың дамуы:** жүк тасымалы операциялық қызметті қолдайды, өнеркәсіптік және коммерциялық нарық сегменттерін қоса алғанда, көлік қызметтеріне тәуелді салалардың өсуіне ықпал етеді.
 - **Инфрақұрылымдық даму:** көлік желісін дамыту жаңа жұмыс орындарын жасайды және жергілікті деңгейде экономикалық өсуді ынталандырады.
 - **Экспортты қолдау:** теміржол көлігінің қолжетімділігі мен сенімділігі экспорттаушы компанияларға нарықтарды кеңейту және табыстылықты арттыру үшін жаңа мүмкіндіктер ашады.
 - **Мультипликативтік әсер:** сатып алулар мен қызметкерлердің шығындары мердігерлерде қосымша жұмыс орындарын құруға, кіріс тудыруға және бюджетке салық аударымдарын ұлғайтуға ықпал етеді.
 - **Әлеуметтік әл-ауқат:** Компания қызметкерлерді тұрақты жұмыспен, лайықты жалақымен және әлеуметтік кепілдіктермен қамтамасыз етеді, бұл олардың отбасыларының әл-ауқатына оң әсер етеді.

Қоғамға арналған жобалар: 2024 жылғы үлес

GRI 203-2

2024 жылы Компания қоғамды қолдауға бағытталған бірқатар әлеуметтік бастамаларды жүзеге асырды. Гуманитарлық бағдарламалар аясында су тасқынынан зардап шеккен Компания қызметкерлеріне көмек жинау ұйымдастырылды.

Сондай-ақ Компания «Самұрық-Қазына» АҚ ұйымдастырған қайырымдылық іс-шараларына, соның ішінде марафон мен КТК (КВН) ойынына белсенді қатысты.

«Samruk-Kazyna Trust» қорының «Медициналық пойыз» және «Туған елге саяхат» (балалар пойызы) сияқты әлеуметтік жобаларына қомақты үлес қосылды.

Қызметкерлер арасында әлеуметтік жауапкершілікті нығайтуға көмектесетін корпоративтік волонтерлікті дамытуға ерекше көңіл бөлінеді. Толық ақпарат «Қайырымдылық және демеушілік қызмет» бөлімінде берілген.

Толығырақ «Қайырымдылық және демеушілік қызмет» бөлімінен қараңыз.

Сервистерді дамыту және тасымалдардың қолжетімділігі

Жолаушыларға қызмет көрсету сапасын арттыру үшін 2021 жылдан бастап әйелдер вагондары бар пойыздар енгізілді. www.bilet.railways.kz веб-сайтында қолжетімді онлайн сауалнама бойынша, респонденттердің 82%-ы бастаманы қолдаған.

2024 жылы әйелдер вагондары жүретін бағыттардың саны 8-ден 11-ге дейін ұлғайтылып, қызметті 242 мың адам пайдаланды (2023 жылы – 161,8 мың адам).

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі №545 бұйрығымен бекітілген Жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және почта жөнелтілімдерін темір жол көлігімен тасымалдау қағидаларына сәйкес,

мүгедектігі бар адамдарға жол жүруге 50% жеңілдік беріледі: әлеуметтік маңызы бар бағыттар бойынша кәдімгі орындарға; Тальго пойыздарында мамандандырылған күпелерде, соның ішінде ілесіп жүретін адам үшін.

2024 жылы мүгедектігі бар адамдарға 533 мың билет рәсімделді.

Сондай-ақ, осы Қағидаларға сәйкес балаларға жеңілдікпен жол жүру қарастырылған: 7 жасқа дейін – тегін; 7 жастан 15 жасқа дейін – 50% жеңілдік.

Сонымен қатар, «Жолаушылар тасымалы» АҚ тарифтік комиссияларының шешімдері негізінде келесі жеңілдіктер қарастырылған:

1. Әлеуметтік маңызы бар бағыттар бойынша: «Алтын» және «Күміс» дисконттық карталарымен 25%
2. Тальго коммерциялық бағыттары бойынша: ■ «Алтын» және «Жастар» дисконттық карталарымен 25%; ■ «Саяхатшы» дисконттық карталарымен 20%.

2024 жылы жолаушылар тасымалын дамыту

2024 жылы «Жолаушылар тасымалы» АҚ бағыт желісін кеңейту, жаңа сервистерді енгізу және қызмет көрсету сапасын жақсарту арқылы жолаушылар теміржол тасымалын дамытуды жалғастырды:

САТЫП АЛУ ІС-ТӘЖІРИБЕСІ

GRI 3-3, 2-6, 204-1

«ҚТЖ» ҰК» АҚ теміржол бағыттарының жұмысын қолдау және жолаушылар мен жүктердің қауіпсіздігіне кепілдік беру үшін қажетті ресурстар мен материалдармен уақтылы қамтамасыз етуге үлкен мән береді. Компания өз қызметтерінің жоғары сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ете отырып, өз қажеттіліктерін тиімді қанағаттандыру, жеткізушілермен өзара іс-қимылды оңтайландыру және сатып алу процестерін басқару үшін сатып алуға жауапты қарауға аса назар аударады. Сатып алу қызметін жүзеге асыру кезінде Компания «Квазимемлекеттік сектордың жекелеген субъектілерінің сатып алуы туралы» Қазақстан Республикасының Заңын, дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан

- Қызылорда-Семей бағытында «ЗИКСТО» АҚ жаңа вагондарын іске қосу.
- «Астана-Бурабай курорты» жүрдек электр пойызының жүру уақытын 4 сағаттың орнына 2,5 сағатқа дейін қысқарту.
- бағыттарды ұзарту:

• «Астана-Қостанай» № 81/82 Тальго пойызының Ақтөбе станциясына дейін, одан әрі қыркүйектен бастап Орал станциясына дейін;

• «Астана-Көкшетау» № 7507/7508 пойызының Саумалкөл станциясына дейін;

• «Павлодар-Астана» электр пойызының Көкшетау мен Бурабай курортына дейін.
- пилоттық жоба аясында 2024 жылдың қарашасында Алматы-Түркістан-Ташкент-Алматы бағыты бойынша «Jibek Joly» туристік пойызы іске қосылды.
- Қарағанды-Мәскеу бағытындағы жолаушылар тасымалы 2024 жылдың желтоқсанында қалпына келтірілді.

Төтенше жағдайларда қолдау

«Жолаушылар тасымалы» АҚ зардап шеккен аймақтарда су тасқынына қарсы іс-шараларды жүргізу үшін жеке құрам мен мамандарды теміржол көлігімен тасымалдауды қамтамасыз ету арқылы мемлекеттік органдарға, жергілікті атқарушы органдарға және басқа да мүдделі ұйымдарға қолдау көрсетті. Осы көмек аясында «Жолаушылар тасымалы» АҚ есебінен 30 мың адам тасымалданды.

да көп пайызы Қордың Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілген меншік немесе сенімгерлік басқару құқығымен Қорға тиесілі заңды тұлғалардың және Қордың сатып алуды жүзеге асыру тәртібін басшылыққа алады.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ сатып алуы туралы барлық қажетті ақпарат Компанияның <http://www.railways.kz> корпоративтік сайтында, сондай-ақ Қордың <http://www.zakup.sk.kz> электрондық сатып алу порталында орналастырылған және барлық әлеуетті жеткізушілерге қолжетімді. Электрондық сатып алу жүйесін енгізудің арқасында сатып алу процесінің тиімділігі айтарлықтай артып, процестің ашықтығы бірталай жақсарды. Жүйе сатып алу процесін дәлірек бақылауға және әлеуетті

жеткізушілермен өзара іс-қимылды жақсартуға мүмкіндік береді.

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ тобы бойынша жеткізушілермен жасасқан шарттарының сомасы 942 млрд теңгені, оның ішінде бәсекелестік сатып алу үлесі – 40%, холдингішілік кооперация – 47%, бір көзден сатып алу – 13% құрады.

2022 жылдан 2024 жылға дейінгі кезеңдегі сатып алу әдістері бойынша

GRI 204-1

	ӨЛШЕМ БІРЛІГІ	2024
Жеткізушілер саны, барлығы	бір.	4 027
Жалпы сатып алу сомасы	млрд теңге	942
Жергілікті жеткізушілер саны ¹⁰ , барлығы	бір.	3 995
Жергілікті жеткізушілерден сатып алу сомасы	млрд теңге	938
%, саны бойынша	бір.	99,2%
%, сомасы бойынша	млрд теңге	99,6%

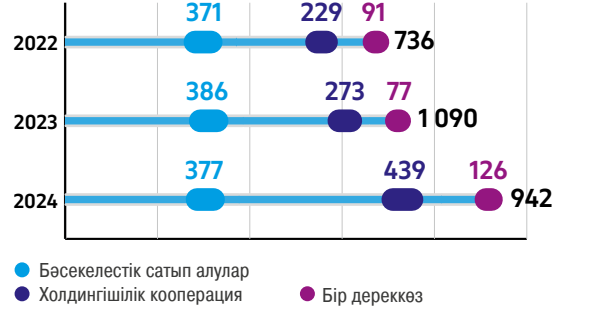
ЕЛ ІШІНДЕГІ ҚҰНДЫЛЫҚТЫ ДАМУТУ

GRI 3-3

Компания жергілікті жеткізушілермен және мердігерлермен¹⁰ ынтымақтасу арқылы жергілікті бизнестің дамуына белсенді түрде қолдау көрсетеді, осылайша жергілікті экономиканың өсуін ынталандырады және аймақ халқы үшін қолайлы экономикалық және әлеуметтік орта қалыптастырады. Осы саясатты жүзеге асыру үшін «ҚТЖ» ҰК» АҚ бірқатар шараларды жүзеге асыруда:

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ басқарушылық құрамы үшін, сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ еншілес ұйымдары үшін жыл сайынғы негізде «тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді сатып алудағы ел ішіндегі құндылықтың үлесі» корпоративтік көрсеткіші белгіленеді;
- отандық тауар өндірушілермен ұзақ мерзімді шарттар жасалады;

2022 жылдан 2024 жылға дейін «ҚТЖ» ҰК» АҚ сатып алу тәсілдері бойынша сатып алу, млрд теңге

● Бәсекелестік сатып алулар
● Холдингішілік кооперация
● Бір дереккөз

- жаңа өндірістерді құру жолымен жаңа өнімдерді шығаруды ынталандыру, сондай-ақ жұмыс істеп тұрған өндірістер өнімдерінің номенклатурасын кеңейту, бәсекеге қабілетті отандық өнімді қамтамасыз ету;
- басымдықты беру – тауар өндірушілер және кәсіпкерлік қызметімен айналысатын мүгедектер ұйымы сатып алуды жүзеге асыру, олар үшін де басқа бірқатар преференциялар қарастырылған: тендерлік өтінімдерді қамтамасыз етуді ұсынудан босату, шартты орындау, аванстық төлемді қайтару, 5 жұмыс күні ішінде есеп айырысу, шартты сомасының кемінде 30% мөлшерінде алдын ала төлемді төлеу, тендерлік өтінімдерді қарау кезінде бағаны шартты төмендетуді қолдану, бағалар тең болған жағдайда басымдылық беру және т.б., сондай-ақ бағдарламалық жасақтама және электрондық өнеркәсіп өнімдері өндірушілерінің арасында сатып алу;

¹⁰ Қазақстан Республикасының аумағында кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының резиденттері.

■ жобалау-құрылыс құжаттамасы бар құрылыс-монтаждау жұмыстарын сатып алу кезінде жұмыстар мердігерінің тауарды міндетті түрде өндірушілерден сатып алуы туралы талап белгіленеді.

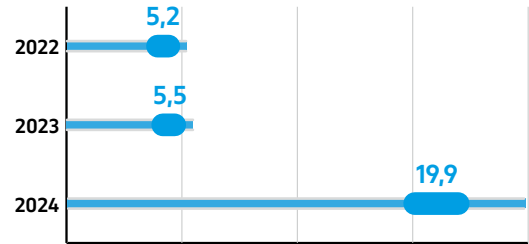
2024 жылы сатып алудағы ел ішіндегі құндылықтың үлесі: тауарларда – 64%, жұмыстар мен қызметтерде – 95% құрады.

2022 ЖЫЛДАН 2024 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ КЕЗЕҢДЕ ТАУАРЛАРДЫ, ЖҰМЫСТАРДЫ, ҚЫЗМЕТТЕРДІ САТЫП АЛУДА ЕЛ ІШІНДЕГІ ҚҰНДАРДЫҢ ҮЛЕСІ, %

КӨРСЕТКІШТЕР	2022	2023	2024	2023/2022 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %	2024/2023 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %
Тауарлар	69	54	64	-15	10
Жұмыстар мен қызметтер	96	93	95	-3	2

Жергілікті бизнесті қолдау аясында 2024 жылы жалпы сомасы 19,9 млрд теңге 25 офтейк шарт жасалды.

2022 ЖЫЛДАН 2024 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ
КЕЗЕҢДЕГІ ОФТЕЙК ШАРТТАР, млрд теңге

САНАТТЫ САТЫП АЛУЛАР

Сатып алу санаттарын басқару шығындарды және сыртқы ортаны санат бойынша неғұрлым нақтылап талдау, сатып алудың оңтайлы тәсілдерін анықтау арқылы сатып алу қызметінің тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

2024 жылы санатты сатып алу көлемі 106 млрд теңгені құрады. 12 санатты сатып алу стратегиясын іске асырудан түскен нақты пайда 1 млрд теңгеден астам соманы құрады.

Бұл стратегиялар сонымен қатар жергілікті жеткізушілерді дамытуға, ТЖҚ сапасын жақсартуға, сатып алу рәсімдерін оңтайландыруға, қамтамасыз етудің сенімділігі мен уақтылығын арттыруға бағытталған.

10-қағидат
Іскерлік топтар сыбайлас жемқорлықтың барлық түрлеріне, соның ішінде бопсалаушылық пен паракорлыққа қарсы тұруы тиіс.

ІСКЕРЛІК ӘДЕП ЖӘНЕ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ

GRI 3-3

«ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат мәселелеріне ерекше көңіл бөледі. «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының¹¹ Әдеп және мінез-құлық кодексі корпоративтік мәдениетті дамытуға, іскерлік беделді нығайтуға бағытталған және Компанияның іскерлік әдеп қағидаттарына және реттеуші нормаларды сақтауға ұмтылатынын айқындайды.

Кодекс Компания қызметкерлері ұстанатын және Компания өз клиенттеріне, іскерлік серіктестеріне, инвесторларына және жалпы қоғамға мәлімдейтін Компанияның негізгі құндылықтарын, миссиясын және мәдениетін көрсетеді.

Кодекске қоса «ҚТЖ» ҰК» АҚ¹² Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты қолданылады, оның негізгі мақсаты – Компанияның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлық әрекеттерге тартылу тәуекелдерін

барынша азайту. Саясат сыбайлас жемқорлыққа мүлдем төзбеушілік атмосферасын қалыптастыру, іскерлік мінез-құлықтың жоғары стандарттарына ұмтылу, ашық әрі адал бизнес жүргізу және Компанияға сенімді нығайту арқылы жүзеге асырылады.

Компанияның барлық қызметкерлері Әдеп және мінез-құлық кодексімен, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатпен танысады, сонымен қатар оқу іс-шараларына үнемі қатысып, білімдерін растайды. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет деңгейін көтеру үшін түсіндірме сессиялары, оның ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет өкілдерімен кездесулер өткізіледі.

Әдеп және мінез-құлық кодексі, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат «ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік сайтында ашық қолжетімділікпен орналастырылған, сонымен қатар корпоративтік ақпараттық порталда «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлеріне қолжетімді.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ МӘДЕНИЕТТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУ

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға бағытталған 39 іс-шара, оның ішінде жоғары басшылықтың қатысуымен 20 іс-шара өткізілді.

Іс-шараға барлығы 57 100 қызметкер, оның ішінде ҚОТЖ (қашықтықтан оқыту және тестілеу жүйесі) арқылы оқуды аяқтаған 52 915 қызметкер қатысты.

КОМПЛАЕНС ЖӘНЕ ӨТІНІШТЕРМЕН ЖҰМЫС ЖАСАУ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Комплаенс қызметі Компания мен оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтауын, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл іс-шараларының орындалуына мониторингті қамтамасыз етеді.

- Комплаенс қызметінің міндеттері:
- Компания мен оның қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының алдын алу құралдарын енгізуді қамтамасыз ету;
 - Компанияда сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұру іс-шаралары жүйесін іске асыру;

¹¹ «ҚТЖ «ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 20.09.2019 шешімімен бекітілген (№14 хаттама).
¹² «ҚТЖ «ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 14.02.2019 шешімімен бекітілген (№2 хаттама).

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша сыртқы реттеуші талаптар мен үздік халықаралық іс-тәжірибенің сақталуын қамтамасыз ету;
- «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ету;
- мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу және т.б.

Комплаенс қызметі өз жұмысында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнаманы, «Самұрық-Қазына» АҚ¹³ тобының COMPLAINTS функциясының корпоративтік стандартын және COMPLAINTS қызметі¹⁴ туралы ережені басшылыққа алады.

2024 жылы Қор COMPLAINTS функциясының корпоративтік стандарты шеңберінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ COMPLAINTS қызметі КОНТРАГЕНТТЕРДІҢ сенімділігін тексеру қағидаларын, COMPLAINTS мәдениетін бағалау әдістемесін бекітті, сондай-

ақ COMPLAINTS қызметі туралы ережені және оның қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтарын жаңартты.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобындағы COMPLAINTS-бақылау жүйесінің тиімділігін арттыру мақсатында COMPLAINTS қызметінің еншілес ұйымдардың COMPLAINTS-бақылаушыларымен өзара әрекеттесуі туралы ереже әзірленіп, бекітілді.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ адалдық пен ашықтық қағидаттарын ұстана отырып, сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілікке негізделген құндылықтар жүйесін нығайтады, Құпия хабардар¹⁵ ету саясатына сәйкес, қызметкерлер, клиенттер, іскерлік серіктестер және басқа да мүдделі тұлғалар бұзушылықтар туралы, оның ішінде Әдеп және мінез-құлық кодексінің орындалмағаны, алаяқтық, сыбайлас жемқорлық, кемсітушілік жағдайлары және Компанияның қызметіне қатысты басқа да құқық бұзушылықтар туралы ашық немесе жасырын түрде хабарлай алатын қолжетімді құпия хабардар ету арналары туралы ақпаратты ұсынады.

«Жедел желі» компания қызметкерлеріне де, компаниямен өзара әрекеттесетін үшінші тұлғалар (клиенттер, контрагенттер және басқа да мүдделі тұлғалар) үшінші де қолжетімді.

Оператор қамтамасыз етеді:

- құпиялылық пен жасырын болуды (жүгінген адамның қалауы бойынша);
- барлық өтініштерді тіркеу мен өңдеуді.

«ЖЕДЕЛ ЖЕЛІ» БАЙЛАНЫС АРНАЛАРЫ:

8 800 080 4747

ҚР аумағында қоңырау шалу тегін

www.sk-hotline.kz

+7 771 191 8816

mail@sk-hotline.kz

2024 жылы Жедел желіге 146 өтініш келіп түсті, оның 20-сы түрлі себептермен қаралмады: 17-сін өтініш берушілер қайтарып алды, 2-і жеке тасымалдаушы/линиялық полиция бөліміне жіберілді, 1-і өтініш түскен тұлғаның еңбек шартын бұзуға байланысты болды. 35 жағдайда бұзушылықтар фактілері толық немесе ішінара расталды.

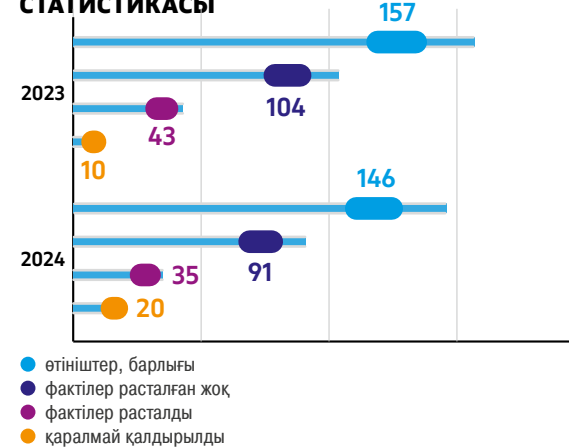
Оператордан Жедел желіге келіп түскен барлық өтініштерді қабылдау, өңдеу және қаралуын бақылау «Самұрық-Қазына» АҚ әкімшілендіретін «E-compliance» ақпараттық жүйесінде жүзеге асырылады.

¹³ «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2023 жылғы 21 желтоқсандағы № 60/23 шешімімен бекітілген.

¹⁴ «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 15 маусымдағы шешімімен бекітілген (№ 7 хаттама).

¹⁵ «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2019 жылғы 14 ақпандағы шешімімен бекітілген (№ 2 хаттама).

2023 ЖЫЛДАН 2024 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ КЕЗЕҢДЕ ЖЕДЕЛ ЖЕЛІГЕ КЕЛІП ТҮСКЕН ӨТІНІШТЕР СТАТИСТИКАСЫ

2024 ЖЫЛЫ ЖЕДЕЛ ЖЕЛІГЕ КЕЛІП ТҮСКЕН ӨТІНІШТЕР СТАТИСТИКАСЫ

2024 ЖЫЛЫ КЕЛІП ТҮСКЕН ЖЕДЕЛ ЖЕЛІНІҢ РАСТАЛҒАН ӨТІНІШТЕР ҚҰРЫЛЫМЫ

Расталған өтініштер бойынша келесі ден қою шаралары қабылданды:

- 3 жағдай бойынша материалдар тергеп-тексеру үшін құқық қорғау органдарына берілді;
- келесі тәртіптік жазалар қолданылды:
 - сөгіс – 7;
 - қатаң сөгіс – 9;
 - ескерту – 6;
 - төменгі лауазымға ауыстыру – 2;
 - еңбек қатынастарын тоқтату – 5.

ЕСЕПТІ ЖЫЛДАҒЫ РАСТАЛҒАН СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ЖАҒДАЙЛАРЫ

GRI 205-3

Расталған сыбайлас жемқорлық жағдайларының жалпы саны	4
Сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттері үшін қызметкерлерді жұмыстан босату немесе жазалау жағдайларының жалпы саны.	12
Есепті кезең ішінде ұйымға немесе оның қызметкерлеріне қарсы қозғалған мемлекеттік сыбайлас жемқорлық туралы істер және осындай істерді қарау нәтижелері.	1

Есепті жылы Компания қызметкерлеріне қатысты төрт қылмыстық іс қозғалып, сотқа жолданды. Аталған істер бойынша ҚР Қылмыстық кодексінің түрлі баптары бойынша, соның ішінде қызметтік өкілеттігін теріс пайдалану, пара алу және беру бойынша үкімдер шығарылды.

Әрбір сот үкімі бойынша бөлімшелер басшылары мен ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметі өкілдерінің қатысуымен туындау себептері мен жағдайларын нақтылап зерделей отырып, талдау жүргізілді. Нәтижесінде жауапты қызметкерлер тәртіптік жауапкершілікке тартылды.

Алдағы уақытта осындай жағдайлардың алдын алу мақсатында ұжымдармен түсіндірме іс-шаралары өткізіліп, «ҚТЖ» ҰК АҚ және оның еншілес ұйымдарының Әдеп және мінез-құлық кодексінің

нормаларын және ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл заңнамасын сақтау бойынша ұсынымдар берілді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау және төмендету

Компанияның еншілес ұйымдарының бизнес-процестеріндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау және оларды жою немесе азайту бойынша шаралар қабылдау мақсатында COMPLAINTS қызметі жыл сайын «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізеді.

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да, оның ішінде он еншілес ұйымда тәуекелдерді бағалау жүргізілді.

Орта мерзімді келешекте Комплаенс қызметі
сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты (ҚР СТ
ISO 37001 «Парақорлықпен күрес менеджменті

жүйесі. Қолдану жөніндегі талаптар мен
нұсқаулық») енгізуге бағытталған бірқатар іс-
шараларды жоспарлап отыр.

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА БАЙЛАНЫСТЫ
ТӘУЕКЕЛДЕРГЕ БАҒАЛАНҒАН ҚҰРЫЛЫМДЫҚ БӨЛІМШЕЛЕРДІҢ/БИЗНЕС-
ПРОЦЕСТЕРДІҢ ЖАЛПЫ САНЫ

GRI 205-1

	2024
Сыбайлас жемқорлыққа байланысты тәуекелдерге бағаланған құрылымдық бөлімшелердің/биз- нес-процестердің жалпы саны.	11
Құрылымдық бөлімшелердің/бизнес-процестердің жалпы саны.	11
Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне бағаланған құрылымдық бөлімшелердің/ бизнес-процестердің пайызы.	100%

- 2024 жылдың басында 47 тәуекел негізгі (тән)
болды, оның 31-і тәуекелдер картасының қызыл
және сары аймақтарында болды.

Қалдық тәуекелді бағалау кезінде мыналар
ескерілді:
1) 2022–2023 жылдарға арналған сыбайлас
жемқорлық тәуекелдерін барынша азайту
жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау,
сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-
қимыл бойынша жұмыс шеңберінде процестер
мен іскерлік операциялардың иелері 2022–
2024 жылдары енгізген жаңа бақылау рәсімдерін
іске асыру;
2) «жедел желіге» келіп түскен хабарламалар;
3) БАҚ пен әлеуметтік желілердегі
жарияланымдар;
4) сыртқы және ішкі тексерулердің, қызметтік
тергеп-тексерулердің актілері;
5) бизнес-процесс иелерімен сұхбаттасу.
- 2025 жылға арналған сыбайлас жемқорлық
тәуекелдерінің картасы 47 тән тәуекелдердің
қызыл және сары аймақтарда тұрған қалдық
негізгі тәуекелдер ретінде 31-і қалады деп көрсетіп
тұр.

2024 жылы сыбайлас жемқорлық схемаларына
тосқауыл қоюға бағытталған бақылау рәсімдері
кейбір тәуекелдердің қызыл және сары
аймақтардан жасыл аймаққа өтуіне жол бермеді.

Қызыл аймақта әлі де сатып алу, персоналды
басқару, қызметтер көрсету, ішкі тексерулер,
сондай-ақ күзет пен қауіпсіздік саласындағы
тәуекелдер қалып тұр.

Қалдық негізгі тәуекелдер үшін оларды азайту
жөніндегі 2025 жылға арналған іс-шаралар
жоспары әзірленді, оған ағымдағы рәсімдер тиімсіз
немесе ішінара тиімді деп танылған жағдайларда
қосымша шараларды қоса алғанда, бақылау
рәсімдері кіреді.

КЕМСІТУШІЛІК ЖАҒДАЙЛАРЫ ЖӘНЕ ҚАБЫЛДАНҒАН
ТҮЗЕТУ ШАРАЛАРЫ

GRI 406-1

- Есепті кезеңде құпия хабардар ету арналары,
оның ішінде «жедел желі» арқылы кемсітушіліктің
ықтимал жағдайларына қатысты 6 өтініш келіп
түсті. Тексерулер нәтижесінде кемсітушілік
фактілері үш жағдайда расталды.
- Әрбір оқиға бойынша орын алу себептері мен
жағдайларын нақтылап зерделей отырып,
қызметтік тергеп-тексерулер жүргізілді.
- Нәтижесінде келесі шаралар қолданылды:
бір қызметкермен еңбек шарты бұзылды, бір
қызметкер лауазымы төмендеумен басқа заңды
тұлғаға ауыстырылды, бес қызметкер тәртіптік
жауапкершілікке тартылды.
- Алдағы уақытта осындай жағдайлардың алдын алу
мақсатында ұжымдармен түсіндірме іс-шаралары
өткізіліп, «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес
ұйымдарының Әдеп және мінез-құлық кодексінің
нормаларын сақтау бойынша ұсынымдар берілді.

ЗАҢДАР МЕН ЕРЕЖЕЛЕРДІ ОРЫНДАУ

GRI 2-27

- Заңдар мен ережелерді орындау Компания
қызметінің маңызды аспектілерінің бірі болып
табылады. Компания қауіпсіздік, экологиялық
стандарттар, тұтынушылардың құқықтары,
еңбек қатынастары және өз қызметінің басқа
аспектілеріне қатысты барлық тиісті заңдар мен
ережелерді орындайды.
- Уәкілетті мемлекеттік органдар Компанияға
қатысты жүргізген жоспарлы және жоспардан тыс
тексерулер нәтижесінде 2024 жылы заңнамалық
және нормативтік талаптарды орындамаудың
1443 жағдайы тіркелді, оның ішінде 1436 жағдай
бойынша ақшалай айыппұл салынды, 7 жағдайда
ескертүлер берілді. Айыппұлдардың жалпы сомасы
343,5 млн теңгені құрады.
- 2024 жылы негізгі бұзушылықтар Қазақстан
Республикасы заңнамасының талаптарын келесі
салаларда орындамаумен байланысты болды:
■ кеден заңнамасы («Әкімшілік құқық бұзушылық
туралы» Қазақстан Республикасы Кодексінің 528
және 535-баптары);
- жүктерді, жолаушыларды, багажды және
жүк-багажды теміржол көлігімен тасымалдау
қағидалары («Әкімшілік құқық бұзушылық
туралы» Қазақстан Республикасы Кодексінің
571-бабы);
- теміржол көлігіндегі қозғалыс қауіпсіздігін
қамтамасыз ететін қағидалар («Әкімшілік құқық
бұзушылық туралы» Қазақстан Республикасы
Кодексінің 559-бабы);
- азаматтық және қызметтік қару айналымы
қағидалары («Әкімшілік құқық бұзушылық
туралы» Қазақстан Республикасы Кодексінің
484-бабы);
- мемлекеттік инспекциялар мен мемлекеттік
бақылау және қадағалау органдарының
лауазымды адамдарына өздерінің қызметтік
міндеттерін орындауына кедергі келтіру,
қаулыларды, нұсқамаларды және өзге де
талаптарды орындамау («Әкімшілік құқық
бұзушылық туралы» Қазақстан Республикасы
Кодексінің 462-бабы);
- халықтың санитариялық-эпидемиологиялық
саламаттылығы, сондай-ақ гигиеналық
нормативтер («Әкімшілік құқық бұзушылық
туралы» Қазақстан Республикасы Кодексінің
425-бабы).

ЕСЕПТІ КЕЗЕҢДЕ ЗАҢДАРДЫ ЖӘНЕ НОРМАТИВТІК АКТІЛЕРДІ САҚТАМАУ
ЖАҒДАЙЛАРЫНЫҢ САНЫ

Айыппұл салынған жағдайлардың саны	1436
Ақшалай емес санкциялар қолданылған жағдайлардың саны	7
Жағдайлардың жалпы саны	1443
Заңдар мен нормативтік актілерді сақтамау жағдайларының жалпы саны, оның ішінде:	1443
Айыппұл салынған жағдайлар	1436
Ақшалай емес санкцияларды қолдану жағдайлары	7
Заңдар мен нормативтік актілерді сақтамағаны үшін айыппұлдар төленген жағдайлардың жалпы саны	1540
есепті жылы ұсынылды	1434
өткен есепті жылдары ұсынылды	106
Заңды және нормативтік актілерді сақтамағаны үшін төленген айыппұлдардың жалпы сома- сы, теңге	343 466 020
есепті жылы ұсынылды	324 249 160
өткен есепті кезеңдерде ұсынылды	19 216 860

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІК

GRI 3-3

7-қағидат
Іскерлік топтар экологиялық мәселелерге сақтық қағидатын негізге алып қарауды қолдауы тиіс.

8-қағидат
Іскерлік топтар қоршаған ортаға жауапкершілікті арттыруға бағытталған бастамалар көтеруі тиіс.

9-қағидат
Іскерлік топтар экологиялық қауіпсіз технологияларды дамытуға және таратуға ықпал етуі тиіс.

Теміржол көлігі басқа көлік жүйелерімен салыстырғанда отынның жоғары тиімділігі және атмосфералық ауаға айтарлықтай төмен әсер етуі арқасында ең экологиялық таза көлік түрлерінің бірі ретінде танылған.

Дегенмен, теміржол көлігі қызметінің экологиялық әсерлері бар. Теріс экологиялық әсерлер ластаушы заттардың шығарындыларын, экожүйелерге әсерді және шудың ластануын тудыратын отынды пайдаланумен байланысты.

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУДЫ БАСҚАРУ

Компанияның қоршаған ортаны қорғаудағы негізгі мақсаттары – ластаушы заттардың шығарындыларын азайту, биоәртүрлілікті сақтау, табиғи ресурстарды тиімді пайдалану, тұрақты технологияларды дамыту және тұрақты дамуды қамтамасыз ету үшін Компания қызметкерлерінің экологиялық таза өмір салтын насихаттау.

Қоршаған ортаны қорғауды басқарудың негізгі тәсілдері:

Нормативтік талаптарды орындау. Компания қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнамалық және халықаралық талаптарды қатаң сақтай отырып, табиғат пен қоғамға тигізетін теріс әсерді барынша азайтуға тырысады.

Экологиялық менеджмент жүйесі. Компанияда ISO 14001 стандарттары енгізілген, бұл бизнестің экологиялық аспектілерін тиімді басқаруға, мақсаттар қоюға және қоршаған ортаға әсерді дәйекті түрде азайтуға мүмкіндік береді.

Ресурстарды тиімді пайдалану. Энергияны, суды және басқа да ресурстарды тұтынуды оңтайландыру, сондай-ақ Компанияның көміртегі ізін азайту және тұрақтылығын арттыру мақсатында «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының 2060 жылға дейінгі төмен көміртекті дамуы тұжырымдамасы әзірленіп, бекітілді.

Қызметкерлерді оқыту және ақпараттандыру. Қызметкерлерді экологиялық мәселелер бойынша жүйелі түрде оқыту және тұрақтылық қағидаттарын ұстануға ынталандыру қоршаған ортаны қорғауды басқарудың негізгі элементтері болып табылады.

Қоғамдастыққа қатысу. Жоспарланған іс-әрекетті жобалау сатысында Қоршаған ортаға әсерді бағалау (ҚОӘБ) міндетті түрде жүргізіледі.

ҚОӘБ нәтижелері қоғамдық талқылауға жатады. Жергілікті қоғамдастықпен өзара әрекеттесу және тұрғындардың экологиялық жобаларға қатысуы консенсусқа жетуге және қоршаған ортаны қорғау саласында оң әсерлер жасауға көмектеседі.

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ МЕНЕДЖМЕНТ ЖҮЙЕСІ

Компанияның экологиялық менеджмент жүйесі (ЭМЖ) ISO 14001 халықаралық стандартының талаптарына сәйкес келеді.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобын басқару жүйесінің ISO 14001 халықаралық стандартының талаптарына сәйкестігін бағалау үшін жыл сайын сыртқы аудиттер жүргізіледі.

2024 жылы «ТЮФ Тюринген» халықаралық аудиторлық компаниясы жүргізген инспекциялық аудит экологиялық менеджмент жүйесінің ISO 14001:2015 талаптарына сәйкестігін растады.

Сонымен қатар, жыл сайын ішкі аудиттер жүргізіледі. 2024 жылы ішкі аудит шеңберінде үш сәйкессіздік анықталды. Халықаралық стандарттарға сәйкес, кез келген сәйкессіздік жақсарту мүмкіндігі ретінде қарастырылады. Әрбір анықталған сәйкессіздік бойынша себептерге талдау жүргізіліп, түзету шаралары жүзеге асырылды.

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ САЛАСЫНДАҒЫ САЯСАТ

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы саясат «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының Экологиялық менеджмент жүйесі жөніндегі нұсқаулығының бөлігі болып табылады.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы саясат қоршаған ортаны қорғау міндеттерін анықтауға негізді қамтамасыз етеді, Компанияның қоршаған ортаны қорғау саласындағы міндеттемелерін қамтиды, сондай-ақ атмосфералық ауаны, су және жер ресурстарын қорғау талаптарын белгілейді.

Саясат экологиялық аспектілерді сәйкестендіруді, тәуекелдерді бағалауды, мақсаттарды белгілеуді, табиғатты қорғау іс-шараларын жоспарлауды, қажетті ресурстарды бөлуді, хабардарлықты арттыруды, коммуникациялар мен есептілікті ұйымдастыруды қамтитын, жоғары тиімділікті және нәтижелі экологиялық іс-шараларды жүзеге асыруды көздейді.

Директорлар кеңесі бастамалардың іске асырылуын және нормативтік талаптардың сақталуын бақылауды қамтамасыз ете отырып, Компанияның стратегиялық бағыттары мен экологиялық саясатын бекітеді.

Саясаттың орындалуын бақылауды «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау комитеті жүзеге асырады. Компанияның мамандандырылған бөлімшелері қоршаған ортаға әсерді азайтуға, табиғи ресурстарды басқаруға және экологиялық қағидаларды сақтауға бағытталған Компанияның экологиялық стандарттары мен мақсаттарының орындалуын үйлестіреді және бақылайды.

Нұсқаулық Компанияның корпоративтік веб-сайтында мына сілтеме бойынша орналастырылған: [«ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарындағы экологиялық менеджмент жүйесі жөніндегі нұсқаулықты қараңыз.](#)

ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ЭМИССИЯЛАР

Компания табиғи ресурстарды ұтымды тұтынуды, ластаушы заттардың шығарындылары мен төгінділерін төмендетуді, қалдықтардың көлемін азайтуды және энергия үнемдейтін технологияларды енгізуді қоса алғанда, қоршаған ортаға теріс әсерді азайту бойынша шаралар кешенін жүзеге асырады.

Компанияның жыл сайынғы іс-шаралары шеңберінде ластаушы заттардың эмиссиялары жылына 1,5-5%-ға төмендейді, бұл экологиялық мақсаттардың орындалуын растайды. 2024 жылы эмиссиялар 2023 жылмен салыстырғанда 1,6%-ға – 63,9 мың тоннадан 62,9 мың тоннаға дейін қысқартылды, оның ішінде:

- атмосфераға ластаушы заттардың шығарындылары 2,2%-ға қысқартылды (4 852 тоннадан 4 749,4 тоннаға дейін);
- ластаушы заттардың ағынды сулармен төгіндісі 15%-ға қысқартылды (273,5 тоннадан 233,2 тоннаға дейін);
- қалдықтардың түзілуі 1,5%-ға қысқартылды (58 793,4 тоннадан 57 931,9 тоннаға дейін).

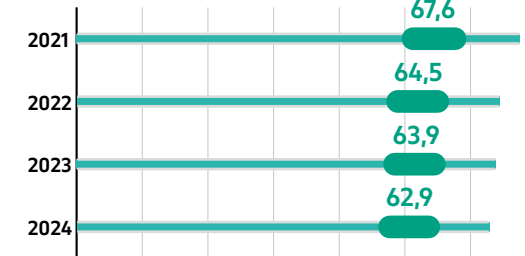
Есепті жылы ластаушы заттардың апаттық немесе тұрақсыз төгінділері тіркелген жоқ.

Эмиссияларды азайтудың негізгі іс-шаралары

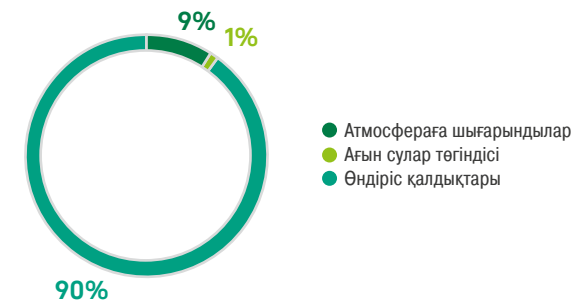
Ластаушы заттардың шығарындылары мен төгінділерін азайту келесі шаралармен қамтамасыз етіледі:

- «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС-нің бірқатар объектілерінде және «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның – «Магистральдық желі дирекциясы» филиалында электрмен жылытуға көшу;
- Жылжымалы құрамды жаңарту, оның ішінде аралас жылытуы бар жолаушылар вагондарын сатып алу және ескірген вагондарды алып тастау;
- Ағынды суларды биологиялық тазарту қондырғысын магистральдық желінің Алматы бөлімшесінен Жетісу облысы әкімдігінің коммуналдық меншігіне беру;
- Анар Ақмола жол бөлімшесінің вагон жуу пункттерінде жууға арналған вагондарды жеткізуді қысқарту;
- Шу және Тараз станцияларындағы «Теміржолсу» АҚ объектілерін сүзгілеу алаңдары бар жергілікті атқарушы органдарға беру.

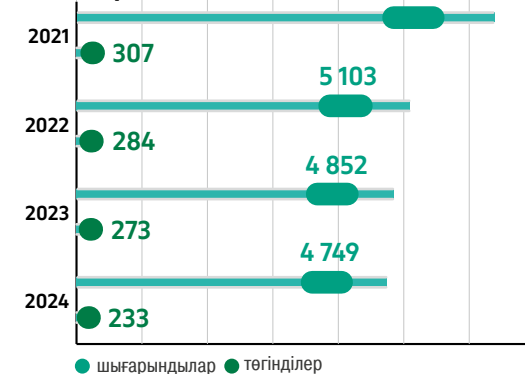
2021-2024 ЖЫЛДАРДАҒЫ ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ЭМИССИЯЛАР ДИНАМИКАСЫ, мың тонна

ЛАСТАУШЫ ЗАТТАР ЭМИССИЯЛАРЫНЫҢ ҮЛЕСІ, %

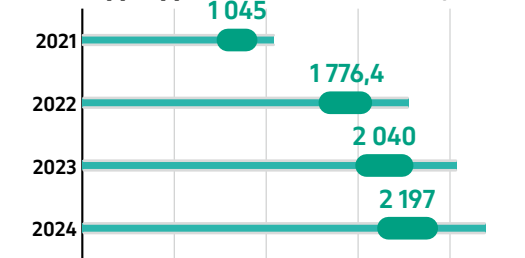
2021-2024 ЖЫЛДАРДАҒЫ ЛАСТАУШЫ ЗАТТАРДЫҢ ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫ МЕН ТӨГІНДІЛЕРІНІҢ КӨЛЕМІ, тонна

Экологиялық төлемдер мен санкциялар

Есепті жылы экологиялық төлемдер сомасы 2 197 млн теңгені, ал айыппұл санкцияларының сомасы 1,4 млн теңгені құрады.

2021-2024 ЖЫЛДАРДАҒЫ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ТӨЛЕМДЕР ДИНАМИКАСЫ, млн теңге

2021-2024 ЖЫЛДАРДАҒЫ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТАР ҮШІН АЙЫППҰЛ САНКЦИЯЛАРЫНЫҢ ДИНАМИКАСЫ, млн теңге

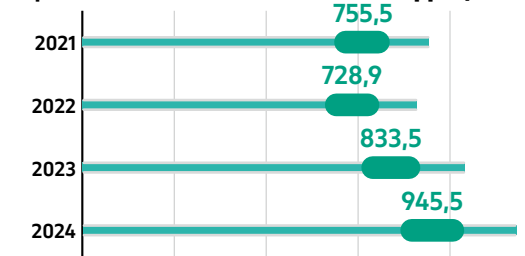

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ШЫҒЫНДАРЫ

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы мақсаттарға қол жеткізу үшін Компания бөлімшелерінің барлық деңгейлерінде табиғатты қорғау жоспарлары әзірленеді. Экологиялық іс-шараларды жоспарлау Компанияның жалпы жоспарлау цикліне біріктіріледі және мыналарды ескереді: Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің талаптары, Компания мен оның еншілес ұйымдарының қоршаған ортаны қорғау саласындағы қызметін реттейтін халықаралық стандарттар; маңызды экологиялық аспектілер, тәуекелдер мен мүмкіндіктер.

Қаржыландырудың басымдығы маңызды экологиялық аспектілерді бағалау негізінде айқындалады.

2021-2024 ЖЫЛДАРДАҒЫ ТАБИҒАТТЫ ҚОРҒАУ ҚЫЗМЕТІНЕ АРНАЛҒАН ШЫҒЫНДАР, млн теңге

ТАБИҒАТТЫ ҚОРҒАУ ІС-ШАРАЛАРЫНА АРНАЛҒАН ШЫҒЫНДАР ҚҰРЫЛЫМЫ, %

Есепті жылы экологиялық қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау бойынша оқытудан 409 қызметкер бойынша өтті.

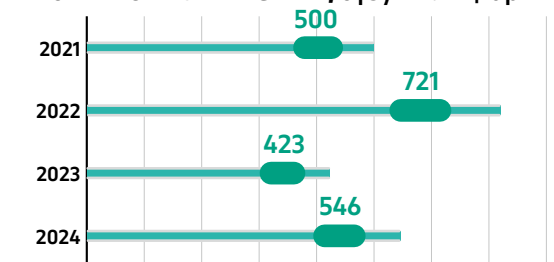
Ішкі бақылау және тексерулер

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнамалық және басқа да нормативтік талаптардың сақталуын қамтамасыз ету мақсатында Компанияның бөлімшелерінде ішкі бақылау жүзеге асырылады.

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ Еңбек қауіпсіздігі және экология инспекциясы Маңғыстау, Қызылорда, Павлодар, Семей, Қостанай, Орал, Жамбыл және Ақтөбе облыстарында жоспарлы тексерулер жүргізді.

Тексерулер нәтижелері бойынша ұйғарым актілері беріліп, түзету шаралары әзірленді.

2021 ЖЫЛДАН 2024 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ КЕЗЕҢДЕ КОМПАНИЯНЫҢ ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ САЛАСЫНДАҒЫ ТАЛАПТАРДЫ БҰЗУЫНЫҢ ІШКІ БАҚЫЛАУ ЖҮРГІЗУ КЕЗІНДЕ АНЫҚТАЛҒАН ЖӘНЕ ЖОЙЫЛҒАН САНЫ, бұзушылықтар

КОМПАНИЯНЫҢ ІШКІ БАҚЫЛАУ ЖҮРГІЗУ
КЕЗІНДЕ АНЫҚТАЛҒАН ТАЛАПТАР
БҰЗУШЫЛЫҚТАРЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ, %

СУ РЕСУРСТАРЫН
БАСҚАРУ

GRI 303-1, 303-2, 303-3, 303-4, 303-5

Компания су ресурстарын ұтымды пайдаланудың маңыздылығын мойындайды және су ортасына әсерді барынша азайтуға тырысады.

Су ресурстарын басқару және оларды ұтымды пайдалану саласындағы саясат пен міндеттемелер «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының Экологиялық менеджмент жүйесі жөніндегі нұсқаулығында бекітілген.

Біздің қызметіміздің негізгі бағыттары – теміржол кәсіпорындары мен халықты үздіксіз сумен жабдықтау, тазарту және кәріз жүйелерін пайдалану, сондай-ақ ағынды суларды теміржол көлігі объектілерінен және тұрғындардан сүзгілеу алаңдарына қабылдауды және жіберуді қамтамасыз ету.

Компанияның сумен жабдықтау жүйесіне су жинағыш ұңғымалар, суағарлар, тазарту қондырғылары, таза су резервуарлары, сорғы станциялары, су айдауыш мұнаралар және таратушы тораптар кіреді. Компания су ресурстарының пайдаланылуына қатаң бақылау жүргізіп, оларды оңтайландыру және тиімді пайдалану бойынша тұрақты жұмыс жүргізеді.

Су ресурстарын пайдалану Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады және өз қажеттіліктерін қанағаттандыруға, көбінесе шаруашылық-ауызсу мақсаттарына бағытталған.

Компания филиалдарын негізгі сумен жабдықтауды «Теміржолсу» АҚ жүзеге асырады, оның негізгі міндеті – теміржол кәсіпорындары

мен халықты үздіксіз сумен жабдықтау, сондай-ақ тазарту және кәріз құрылыстарын пайдалану, оның ішінде ағынды суларды сүзгілеу алаңдарына қабылдау және жіберу.

Сумен жабдықтау жүйесінің негізгі элементтеріне кіретіндер:

- су жинағыш ұңғымалар;
- суағарлар;
- тазарту қондырғылары;
- таза су резервуарлары;
- сорғы станциялары;
- су айдауыш мұнаралар;
- таратушы тораптар.

Өндірістік процестерге сәйкес «Теміржолсу» АҚ су алуды ұңғымалардан және жер үсті көздерінен жүзеге асырады. Компания бөлімшелері сондай-ақ орталықтандырылған сумен жабдықтау жоқ өңірлерге суды тасымалдаумен айналысады.

«Теміржолсу» АҚ балансында ағынды суларды кешенді механикалық, биологиялық және химиялық тазарту жүргізілетін тазарту қондырғылары бар. Тазартудан кейін ағынды сулар кейіннен техникалық мақсатта пайдалану үшін сүзгілеу алаңдарына жіберіледі.

Компания су қоймаларына ағынды сулар төгіндісін жасамайды.

Су ресурстарына әсер етуді азайту және мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл мақсатында келесі шаралар жүзеге асырылуда:

- Компанияның құрылымдық бөлімшелері мен еншілес ұйымдарын сумен жабдықтауды қамтамасыз ету шеңберінде жер асты суларының және ағынды сулардың сапасына мониторинг жүргізу үшін жыл сайын сыртқы зертханалармен шарттар жасасу;
- аумақтарды абаттандыру және көгалдандыру, сондай-ақ ағынды сулар төгіндісі үшін пайдаланылатын сүзгілеу алаңдарын қалпына келтіру бойынша іс-шаралар.

Компания жыл сайын су ресурстарын қамтамасыз ету және тұтыну саласында мақсаттар мен міндеттер қояды. 2024 жылға мақсатты тұтыну көрсеткіші 5 335 мың м³ деңгейінде белгіленді, нақты тұтыну 5 253 мың м³ құрады.

2024 жылы Компанияның жалпы су алу көлемі 5 253,03 мың м³ құрады, оның 1 158,02 мың м³ (22%) су тапшылығы бар аймақтардан келеді. Негізгі үлесті жер асты сулары құрайды – 3 672,26 мың м³ (70%), оның 824,96 мың м³ (22%) – су тапшылығы

бар аймақтарда. Жер үсті көздерінен су алу 824,51 мың м³ құрады, бұл ретте су тапшылығы бар аймақтарда ол көбінесе басқа сумен (302,12 мың м³) ұсынылған. Бөгде ұйымдардан алынған су 756,26 мың м³ құрады, оның 141,67 мың м³ (19%) су ресурстары тапшылығы бар аймақтарда пайдаланылды.

Ағынды сулар төгіндісі

2024 жылы ластаушы заттардың ағынды сулармен төгіндісі көлем 233,5 тоннаны құрады, бұл 2023 жылғы деңгейден 15%-ға төмен.

Ағынды сулар төгіндісін Компанияның еншілес ұйымдарының бөлімшелері шекті рұқсат етілген төгінділердің белгіленген нормативтеріне сәйкес жүзеге асырады.

Ластаушы заттардың шекті рұқсат етілген төгінділерінің нормативтері Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес белгіленеді.

ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ

GRI 306-1

Теміржол саласында қалдықтар алуан түрлері, соның ішінде вагондар, станциялар мен жолдарды жөндеуден және қызмет көрсетуден шыққан қалдықтар, теміржол желілерін пайдаланудан шыққан қалдықтар пайда болады. Бұл қалдықтардың құрамында қоршаған ортаға теріс әсер етудің алдын алу үшін қауіпсіз кәдеге жаратуды қажет ететін зиянды заттар болуы мүмкін.

Су тарту жүйе бойынша қабылданған техникалық шешімдерді ескере отырып, ластаушы заттардың төгіндісі шарттарын анықтау үшін ластаушы заттардың шекті рұқсат етілген концентрациясы есептелді және келесі ингредиенттер үшін рұқсат етілетін шекті төгінді нормативтері белгіленді: өлшенген заттар, хлоридтер, сульфаттар, аммоний азоты, фосфаттар, анионды беттік белсенді заттар (АББЗ), мұнай өнімдері.

2024 жылы барлық көрсеткіштер белгіленген нормативтерге сәйкес болды.

2024 жылы су тартудың жалпы көлемі 975,72 мың м³ құрады, оның 179,42 мың м³ (18%) су тапшылығы бар өңірлерде болды. Негізгі бөлігін жер асты сулары (738,80 мың м³), ал бөгде ұйымдар суының үлесі 236,92 мың м³ құрайды.

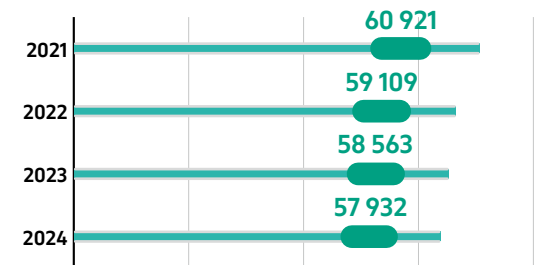
Компанияның жалпы су тұтынуы 4 277,31 мың м³ құрады, оның 978,60 мың м³ (23%) су тапшылығы бар аймақтарға келеді.

GRI 306-3

Сондықтан теміржол саласындағы қалдықтарды басқару және кәдеге жарату тұрақты дамудың маңызды элементі болып табылады.

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да 57 932 тонна қалдық пайда болды, бұл 2023 жылғы деңгейден 1,1%-ға аз.

2021-2024 ЖЫЛДАРДАҒЫ ҚАЛДЫҚТАР КӨЛЕМІ, тонна

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ ТҮЗІЛГЕН ҚАЛДЫҚТАР ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША, ТОННА

	2024
Қауіпті қалдықтар	3 739,71
Қауіпті емес қалдықтар, соның ішінде:	54 192,19
Аршыма жыныстар	0
Күл-қоқыс қалдықтары	8 036,25
Өзге қауіпті емес қалдықтар	46 155,94
Барлығы:	57 931,90

GRI 306-2

Қалдықтарды басқару үшін жауапкершілік Қазақстан Республикасының заңнамасына, «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарында Қалдықтарды басқару қағидаларына сәйкес айқындалады. Қалдық шығарушылар қалдықтар пайда болған кезден бастап лицензия негізінде қалдықтарды қалпына келтіру немесе жою жөніндегі операцияларды жүзеге асыратын тұлғалардың иеленуіне берілгенге дейін оларды қауіпсіз қолдану үшін жауапты болады.

Компания өзінің құрылымдық бөлімшелері мен еншілес ұйымдарында қалдықтарды есепке алуды жүргізеді, деректерді арнайы журналға тіркейді. Есепке алу қалдықтар массасының нақты өлшемдері негізінде жүргізіледі.

Компания жыл сайын уәкілетті мемлекеттік органға қалдықтарды түгендеу есебін ұсынады. Есеп қағаз және электрондық форматта Мемлекеттік қалдықтар кадастры ақпараттық жүйесі арқылы ұсынылады.

Компания коммуналдық қызметтермен және қалдықтарды кәдеге жарату және көму қызметтерін жеткізушілермен шарттар жасайды.

GRI 306-5

Полигондарға әкетілетін қалдықтарды азайту мақсатында кейіннен кәдеге жарату және мүдделі ұйымдарға тапсыру үшін қалдықтарды бөлек жинау жұмыстары жүргізілуде.

2024 жылы үшінші бөгде ұйымдарға өтеулі негізде 102 246 кг қалдық берілді, оның ішінде:

- Макулатура – 34 834 кг;
- Пластик – 12 373 кг;

- Шыны – 1 537 кг;
- Пайдаланылған аккумуляторлық батареялар – 36 255 кг;
- Пайдаланылған кеңсе техникасы – 5 426 кг;
- Пайдаланылған автомобиль шиналары – 11 821 кг.

Экологиялық бастамалар мен марафондар

Компания қоршаған ортаны жақсартуға бағытталған экологиялық бастамаларға белсенді қатысады. Осы шаралар аясында аумақтарды тазарту, көгалдандыру, ағаштар мен басқа да өсімдіктерді отырғызу сияқты түрлі жұмыстар атқарылуда. Экологиялық бағдарламаларды кеңейтуді жалғастыра отырып, Компания табиғатқа әсерін азайтып қана қоймайды, сонымен қатар қызметкерлер мен жұртшылықты табиғатты қорғау жобаларына белсенді түрде тартады.

Есепті жылы 8 367 түп ағаш отырғызылды, «ҚТЖ» ҰК» АҚ әкімшілік ғимаратының аумағында 309 түп бұта (ырғай, гортензия, жайылып өсетін арша) отырғызылды.

Тұщы су ресурстарының маңыздылығына назар аударту және оларды тұрақты басқаруды насихаттау мақсатында Компания есепті жылы «Су – тіршілік нәрі» ұранымен экологиялық айлық өткізді.

«Таза Қазақстан» акциясы аясында сонымен қатар «Қағазсыз күн», «Автокөліксіз күн», «Пластик күні», «Электр энергиясын үнемдеу күні», «Қалдықтарды бөлек жинау күні» және т.б. сияқты экологиялық челленджер өткізілді.

БИОЛОГИЯЛЫҚ АЛУАНТҮРЛІЛІКТІ САҚТАУ

GRI 304-1, 304-2, 304-3, 304-4

«ҚТЖ» ҰК» АҚ өз қызметінің шеңберінде табиғи ресурстарды тұрақты пайдалануды және биологиялық алуантүрлілікті сақтауды қамтамасыз етуге күш салады.

Компанияның биоалуантүрлілікті сақтау саласындағы міндеттемелері «ҚТЖ» ҰК» АҚ Экологиялық менеджмент жүйесі жөніндегі нұсқаулығында баяндалған, мұнда басты назар экожүйелерге теріс әсер етудің алдын алуға аударылады.

Биоалуантүрлілікті қорғау Компанияның маңызды міндеттерінің бірі болып табылады, оған жоспарлау мен құрылыстан бастап, теміржол объектілерін пайдалануға дейін барлық кезеңде көңіл бөлінеді. Қоршаған ортаға әсерді бағалау экологияға және адам денсаулығына әсер етуі мүмкін барлық қызмет түрлері үшін міндетті болып табылады.

Жобаларды іске асыру тәуекелдерін талдау үшін тиімді құралдар, соның ішінде әлеуметтік және экологиялық тәуекелдерді талдау қолданылады. Қоршаған ортаға әсерді бағалау нәтижелері ескеріліп, қоршаған ортаға және адам денсаулығына ең аз зиян келтіретін нұсқа таңдалады. Жобалар тәуекелдерін сәйкестендіру және бағалау жобаларды іске асырудың барлық кезеңдерінде тұрақты негізде жүзеге асырылады. Атмосфералық ауаға, жер үсті және жер асты суларына, ландшафттарға, жер ресурстары мен топырақ жамылғысына, биоалуантүрлілікке және басқа факторларға әсер бағаланады.

Темір жолдардың жұмыс істейтін учаскелерінде сирек кездесетін және Қызыл кітапқа енгізілген түрлер шоғырланған аймақтар жоқ.

Өз қызметінде экожүйелерге әсерді барынша азайтуды және биологиялық алуантүрліліктің нөлдік таза ысыраптарына қол жеткізуді қамтамасыз ету үшін Компания биологиялық алуантүрлілік үшін әлемдік немесе ұлттық маңызы бар табиғи объектілердің маңында операциялық іс-әрекет жүргізуді болдырмауға басымдық береді.

Шаруашылық қызмет құрылысын жоспарлау кезінде Компания биоалуантүрлілікке әсер етуді қатаң ескереді және әсер етудің алдын алу мен азайтудан бастап залалды өтеуге дейінгі биоалуантүрлілікке әсер ету салдарын жұмсарту шараларын қолданады.

Компания құрылыс объектілер құрылысы жобаларын жоспарлау және жүзеге асыру кезінде биоалуантүрлілікті тиімді сақтауды қамтамасыз ету үшін мемлекеттік органдармен, экологиялық ұйымдармен және жергілікті қоғамдастықтармен белсенді өзара әрекеттеседі.

Биоалуантүрлілік тәуекелін бағалау

Компания биоалуантүрлілікті сақтауға байланысты қауіптерді сәйкестендіру және тәуекелдерді бағалау процесін әзірледі, оған мыналар кіреді:

1. Орналасқан жерді талдау – тәуекелдерді бағалау кезінде объектілердің орналасуы, оның ішінде қорғалатын табиғи аймақтарға, биоалуантүрлілік құндылығы жоғары аймақтарға және табиғи резервтерге жақындығы ескеріледі.
2. Тәуекелдерді басқарудың жалпы корпоративтік жүйесіне бірігу – биоалуантүрлілік тәуекелдерін бағалау жалпы тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесіне енгізілген, бұл неғұрлым кең бизнес-процестер шеңберінде тәуекелдерді проактивті басқаруды және оларға мониторинг жүргізуді қамтамасыз етеді.
3. Табиғи ресурстарға тәуелділікті бағалау – табиғи ресурстарға, оның ішінде су және жер ресурстарына тәуелділікке байланысты тәуекелдер, жалпы тәуекелдер деңгейін бағалау кезінде ескеріледі, бұл экожүйелік қызметтерді неғұрлым жауапты пайдалануға ықпал етеді.
4. Биоалуантүрлілікке әсер ету тәуекелдерін есепке алу – Компания су қоймаларын ластау, түрлердің мекендеу орындарын бұзу және экожүйе қызметтерін өзгерту сияқты экожүйелерге тікелей әсер етумен байланысты тәуекелдерді есепке алады.

2024 жылы биоалуантүрлілікке төнген қауіп анықталған жоқ.

Биоалуантүрлілікке әсерді азайту шаралары

2024 жылы Транскаспий халықаралық көлік бағыты көлік дәлізінің өткізу қабілетін арттыру мақсатында Құрық портының акваториясында түпті тереңдету жұмыстарының бірінші кезеңі жүргізілді.

Биоалуантүрлілікке теріс әсер етудің алдын алу жөніндегі іс-шараларды жүргізу шеңберінде «Құрық портының акваториясында жөндеу түпті тереңдету жұмыстары» жұмыс жобасына

Қоршаған ортаны қорғау іс-шаралары жоспары іске асырылды.

Аталған Жоспарға сәйкес жобалау сатысында экологиялық-ландшафттық сараптама жүргізу, экологиялық стандарттарды сақтау, жобаларды іске асырудан кейін мониторинг жүргізу, балық өсіру маусымында құрылыс жұмыстарын шектеу, су ресурстарына жүйелі талдау жүргізу және қалдықтарды басқарудың тұрақты іс-тәжірибесін қамтамасыз ету бойынша шаралар жүзеге асырылды.

2024 жылы нәтижесінде Ертіс өзеніне мыс-мырыш кендері мен үйінді кож бар алты вагон құлаған, 2022 жылғы теміржол көпіріндегі апаттың салдарын жою жұмыстары жалғастырылды.

Биоалуантүрлілікті сақтау үшін балық шаруашылығына келтірілген залалды бағалау жүргізілді. Балық шаруашылығына залал мен ысырап келтіруді болдырмау мақсатында 2024 жылы Ермаковка ауылының ауданында 3 518 663 рипус дернәсілдері (салмағы 3-3,5 мг) шығарылды.

ЖЕТКІЗУШІНІ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БАҒАЛАУ

GRI 308-1, 308-2

Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алу кезінде жеткізушілермен өзара іс-қимыл жасау кезінде Компания жеткізушілерге қажетті іс-шараларды жүргізу және қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі, еңбекті қорғау және экология бойынша Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін сақтау бойынша талаптар қояды.

Компанияда «Мердігерлік ұйымдардың «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарында жұмыстар орындау кезінде қауіпсіздікті басқару» корпоративтік стандарты қабылданған. Стандарт Компанияның заңнамалық және жергілікті актілерін сақтау, мердігерлер персоналымен еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау мәселелері бойынша бағдарлау кеңестерін және кіріспе нұсқаулықтар өткізу, сондай-ақ олардың

Сондай-ақ, биоалуантүрлілікті сақтауға маманданған ұйымдармен ынтымақтастық аясында Компания филиалдары «Қазақстан биоалуантүрлілікті сақтау ассоциациясы» РҚБ қызметкерлерінің қатысуымен мерзімді түрде орман шаруашылығы мен жануарлар дүниесі аумақтық инспекциясымен бірлесіп бару мен зерттеулер жүргізеді.

2023–2024 жылдары киіктердің, еліктердің және басқа түрлердің қоныс аудару жолдары өтетін Қызылорда, Қарағанды және Ұлытау облыстарындағы темір жол учаскелері зерттелді.

Іс-шаралардың мақсаты – жабайы жануарлардың (киіктердің, еліктердің және басқа да түрлердің) қоныс аудару жолдарын анықтау үшін темір жол учаскелерін зерттеу. Зерттеулер барысында сонымен қатар жабайы жануарлардың қоныс аударуына төнетін қауіпті азайту және жазатайым оқиғаларды болдырмау үшін темір жол арқылы қауіпсіз өтуді ықтимал жасау аймақтары анықталады.

сақталуын бақылау жөніндегі міндеттемелерді қамтиды.

Сондай-ақ, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы шарттардың типтік үлгілерінде қоршаған ортаны қорғау туралы Қазақстан Республикасының заңнамасының нормаларын сақтау, жұмыс жүргізілетін немесе қызметтер көрсетілетін аумақтағы қоршаған орта объектілеріне өзінің техногендік әсерінің теріс салдарын жою жөнінде жеткізушілерге қойылатын міндеттемелер белгіленген.

2024 жылы осы стандарт талаптарына сәйкес экологиялық және әлеуметтік аспектілер бойынша жеткізушілерге қолдау көрсету шеңберінде бағдарлау кеңестері барысында 361 экологиялық аудит жүргізілді.

КЛИМАТТЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІК

GRI 201-2, TCFD

Климаттың өзгеруі теміржол көлігі мен оның инфрақұрылымына елеулі әсер етіп, физикалық және қаржылық тәуекелдерді тудырады. Климаттың өзгеруіне байланысты тәуекелдерді басқару Компанияның жалпы тәуекелдерді басқару жүйесіне біріктірілген.

Климаттың өзгеруі қаржылық тәуекелдерге әкелуі мүмкін: төтенше ауа райы жағдайлары қалпына келтіру үшін айтарлықтай шығындарды талап етіп, теміржол инфрақұрылымына зақым келтіруі мүмкін. Ауа райының өзгеруі де компанияның кірісін азайта отырып, тасымалдар санын азайтуы мүмкін. Бұған қоса, климаттың өзгеруіне бейімделу шаралары жанармай шығындарын арттырып, операциялық шығындарды ұлғайтуы мүмкін.

Бұл тәуекелдер Компанияның қаржылық жағдайына, оның кірістілігіне және табыстылығына елеулі әсер етуі мүмкін.

Толығырақ ақпарат [TCFD \(Task Force on Climate-related Financial Disclosures\)](#) Климатқа байланысты қаржылық ақпаратты ашып көрсету жөніндегі жұмыс тобының ұсынымдарына сәйкес дайындалған Есепте берілген.

Компания қызметіне және стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуге әсерін ескергенде, климаттық тәуекелдер тәуекелдерді корпоративтік басқару жүйесінің маңызды құрамдас бөлігі болып табылады. Осы тәуекелдерді басқару шеңберінде Компания оларға жүйелі түрде мониторинг жүргізеді және климаттық тәуекелдерді

Тәуекелдер тізіліміне енгізеді, бұл ықтимал қауіптерді уақтылы анықтауға және оларды азайту бойынша тиісті шараларды әзірлеуге мүмкіндік береді.

Тәуекелдер тізілімінде климаттық тәуекелдердің екі санаты белгіленген:

- 1) Каспий теңізінің тайыздануы (Порт айлақтарының, кеме жүретін жолдардың, порт акваторияларының, гидротехникалық құрылыстардың және теңізде жүзу қауіпсіздігінің пайдалану мүмкіндіктерінің төмендеуі);
- 2) Климаттың физикалық параметрлерінің өзгеруіне байланысты тәуекелдер:
 - тасқындар, жол төсемінің, жасанды құрылыстардың және басқа инфрақұрылым объектілерінің шайылу қаупі;
 - қатты ыстық/қатты аяз, сондай-ақ аймақтардағы құрғақшылық салдарынан инфрақұрылым объектілерінің зақымдану қаупі;
 - климаттың өзгеруіне байланысты табиғи апаттар салдарынан жүктердің құрылымы мен көлемінің өзгеру қаупі.

Тәуекелдерді басқару мақсатында Компания климаттық тәуекелдердің әсерін азайтуға бағытталған іс-шаралар кешенін жүзеге асыруда.

Тәуекелдер, оның ішінде климаттық тәуекелдер туралы есеп «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті қарайды, бұл ағымдағы жағдайды жедел бағалауға және тәуекелдерді басқару стратегиясына қажетті түзетулер енгізуге мүмкіндік береді.

КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУІНЕ БЕЙІМДЕЛУ БОЙЫНША ҚАБЫЛДАНҒАН ШАРАЛАР

«ҚТЖ» ҰК» АҚ теміржол инфрақұрылымын қорғауға және климаттық тәуекелдердің әсерін азайтуға бағытталған іс-шаралар кешенін жүзеге асырады.

Теміржол желісінің объектілерін қолайсыз ауа райы жағдайларынан қорғау

Магистральдық теміржол желісін ауа райы факторларының жағымсыз әсерінен қорғау

мақсатында Компанияда үш филиал: Астана, Алматы және Ақтөбе қорғаныс екпеағаштар дистанциялары жұмыс істейді.

Қорғаныс екпеағаштардың 8 жалпы ауданы 63 207 гектарды құрайды.

Екпеағаштардың қорғаныс қасиеттері мен төзімділігін сақтау мақсатында филиалдар екпеағаштарды ағымдағы күтіп-баптауды (кесу жұмыстары, қоқырсудан тазарту, егіс арасындағы тың аралықтарды жырту), сондай-ақ өрт қаупі

бар маусымда «ҚТЖ» ҰК» АҚ инфрақұрылым объектілерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін бөлінген алапты және екпеағаштарды жырту жұмыстарын жүргізеді.

Ықтимал су тасқындарының алдын алу мақсатында жыл сайын Мұз айдындары мен тасқын суларының өтуіне жолдар мен жасанды құрылыстарды дайындау жоспары әзірленіп, жүзеге асырылады. Осы жоспар шеңберінде түрлі іс-шаралар, оның ішінде бұрғылау-жару жұмыстары, бөгеттер мен су қоймаларын тексеру, шойтастарды өз күшімен дайындау және платформаларға тиеу, жасанды

құрылыстарды қардан тазарту, сондай-ақ шайып кетуге қарсы пойыздарды қалыптастыру және басқа да іс-шаралар өткізіледі.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның – «Магистральдық желі дирекциясы» филиалында қармен күресудің жедел жоспарын бекітілді, оның аясында 280 бірлік қар жинау, қар тазалау техникасы сынақтан өтіп, бекітілді, станциялық жолдар мен бағыттама бұрмаларын тазалауға тарту үшін 10 мыңнан астам жұмыскер белгіленді. Сондай-ақ 57 км қардан қорғайтын қоршаулар жөнделді, 11 000 бірлік қар қалқаны сатып алынды.

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ТАЯЗДАНУ ҚАУПІ

Каспий теңізінің таяздануы елеулі табиғи-климаттық қауіп болып табылады және Каспий маңы елдерінің порттары арқылы жүзеге асырылатын транзиттік және экспорттық жүк тасымалына теріс әсерін тигізуі мүмкін. Су деңгейінің төмендеуі арналардың тереңдігін шектеп, үлкен кемелердің өтуін қиындатады және тасымалдар көлемін азайтады. Бұл сондай-ақ жүктерді тасымалдау шығындарының өсуіне, соның ішінде қымбатырақ және баяу айналма бағыттарға және тауарларды жеткізу уақытының ұзаруына әкелуі мүмкін.

2024 жылы Каспий теңізінің таяздануы қаупінің салдарын азайту мақсатында Транскаспий халықаралық көлік бағдарын көлік дәлізінің өткізу қабілетін арттыру мақсатында Құрық портының акваториясында түпті тереңдету жұмыстарының бірінші кезеңі жүргізілді.

Сондай-ақ 2024 жылы Ақтау портының акваториясында түпті тереңдетуге жобалық-сметалық құжаттаманы әзірлеу бойынша жұмыстар жүргізілді, оның ішінде батиметриялық зерттеулер, «АТСП» ҰК» АҚ және «АТСТ» ЖШС айлақтарын техникалық тексеру, геологиялық жұмыстар (ұңғымаларды бұрғылау және сынама алу), балық ресурстары мен басқа су жануарларына залал есептеулерін жүргізу үшін теңіз гидробионттары мен түбіндегі шөгінділерді зерттеу, теңіз магнитометриясы, айлақ қабырғаларының орнықтылығын есептеу және т.б. Жобалық-сметалық құжаттама материалдары «Мемсараптама» РМК-ға жолданды және ескертулер жұмыспен өтелді, сондай-ақ жоба бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізілді.

ТӨМЕН КӨМІРТЕКТІ ДАМУ ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ

GRI 305-1, 305-2, 305-5

2020 жылдың желтоқсанында Қазақстан Жаһандық температураның 1,5-2 C градусына өсуін бақылау жөніндегі Париж келісімі аясында өз міндеттемелерін растай отырып, 2060 жылға қарай көміртегі бейтараптығына қол жеткізу мақсатын жариялады.

2023 жылдың ақпанында Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығымен «Қазақстан Республикасының көміртегі бейтараптығына қол жеткізуінің 2060 жылға дейінгі стратегиясы» бекітілді.

«Самұрық-Қазына» АҚ Төмен көміртекті даму тұжырымдамасын және Қордың төмен көміртекті бизнес-үлгісіне көшу жоспарын қабылдады.

Парниктік газдар шығарындыларын азайту жөніндегі күш-жігерге үлес қосу үшін 2022 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ энергия тиімділігін арттыру, жаңартылатын энергия көздерін пайдалану, темір жолдарды электрлендіру және неғұрлым экологиялық таза отынмен жұмыс істейтін локомотивтерді енгізу бойынша шараларды жүзеге асыру арқылы көміртегі жүктемесін азайтуға бағытталған 2060¹⁶ жылға дейінгі өзінің Төмен көміртекті даму тұжырымдамасын қабылдады.

Тұжырымдама негізінде 2023 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен оның еншілес ұйымдарының 2023–2027 жылдарға арналған төмен көміртекті даму жөніндегі іс-шаралар жоспары бекітілді.

2024 жылы Компания мен оның еншілес ұйымдарының сонымен қатар жарықтандыру шамдарын ауыстыру, терезелерге эмиссиялары төмен үлдір орнату, жылу шағылдыратын қалқандарды орнату және жылыту жүйелерін жаңарту сияқты энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру іс-шараларын қамтитын 2023–2027 жылдар кезеңінде төмен көміртекті

даму жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау нәтижесінде 164 мың ГДж көлемінде отын-энергетикалық ресурстар шығыны үнемделді. Осы іс-шаралардың нәтижесінде CO₂-экв шығарындыларының азаюы 27 385,2 тонна құрады, оның ішінде:

- тікелей шығарындылардан парниктік газдар шығарындыларын азайту – 4 524,9 тонна CO₂-экв;
- жанама шығарындылардан парниктік газдар шығарындыларын азайту – 22 860,3 тонна CO₂-экв.

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ ПАРНИКТІК ГАЗДАР ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫН АЗАЙТУ КӨЛЕМІ

Қысқарту бастамалары нәтижесінде азайтылған тікелей парниктік газдар шығарындыларының көлемі (1-қамту), тонна CO ₂ -экв	4 524,9
Қысқарту бастамалары нәтижесінде азайтылған жанама парниктік газдар шығарындыларының көлемі (2-қамту), тонна CO ₂ -экв	22 860,3
Парниктік газдар шығарындыларының жалпы азаюы, тонна CO₂-экв	27 385,2

Компанияның көміртегі ізі тікелей және жанама энергетикалық шығарындыларды қамтиды:

Тікелей парниктік газдар шығарындылары жылжымалы көздердің (тепловоздар, дрезиналар, автомобильдер) және тұрақты тұтынушылардың (қазандар, қазандықтар, пештер) жұмыс істеуі нәтижесінде пайда болады.

Жанама энергетикалық шығарындылар Компания сыртқы жеткізушілерден сатып алатын және өндірістік қажеттіліктерге тұтынатын электр энергиясын пайдаланумен байланысты.

Парниктік газдар шығарындыларының негізгі көздері:

- локомотивтер;
- автокөлік;
- арнайы техника;
- газбен, дизельдік отынмен, көмірмен жұмыс істейтін қазандықтар;
- пешпен жылытылатын ғимараттар.

2024 жылы жалпы шығарындылар көлемі 5 058,3 мың тонна CO₂-экв., оның ішінде тікелей шығарындылар 2 428,3 мың тонна CO₂-экв., жанама шығарындылар 2 630 мың тонна CO₂-экв. Құрады.

Парниктік газдар шығарындылары туралы ақпаратты ашу ауқымына «ҚТЖ» ҰК» АҚ операциялық бақылауындағы Компанияның еншілес ұйымдары кірді.

Толығырақ ақпарат [Ақпарат периметрі](#) бөлімінде берілген.

2024 жылға белгіленген мақсаттарға сәйкес CO₂ нетто-көміртегінің көлемін базалық жыл деңгейінен 2,7%-ға азайту жоспарланған. Іс жүзінде төмендеуге қол жеткізілді: 1-қамту – 6,4%-ға, 2-қамту – 19,1%-ға. 2-қамту бойынша төмендеу парниктік газдар шығарындыларын есептеу әдістерінің өзгеруіне байланысты.

¹⁶ «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасының 2022 жылғы 26 желтоқсандағы шешімімен бекітілген (№ 02/49 хаттама).

ТІКЕЛЕЙ ПАРНИКТІК ГАЗДАР ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫНЫҢ ДИНАМИКАСЫ,
ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША

GRI 305-1

	2022	2023	2024	2023/2022 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %	2024/2023 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %
CO ₂ , мың тонна CO ₂	2 158	2 179	2 214	1,0	1,6
CH ₄ , мың тонна CO ₂ экв	3,07	3,53	3,61	15,1	2,3
N ₂ O, мың тонна CO ₂ экв	227,80	206,57	210,68	-9,3	2
Барлығы (мың т-CO ₂ экв)	2 388,87	2 389,43	2 428,3	0,02	1,6

ТІКЕЛЕЙ ПАРНИКТІК ГАЗДАР ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫНЫҢ ДИНАМИКАСЫ,
ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША

GRI 305-2

	2022	2023	2024	2023/2022 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %	2024/2023 ӨЗГЕРІСТЕРІ, %
CO ₂ , мың тонна CO ₂	3 284	3 119	2 630	-5,0	-15,7
Барлығы (мың т-CO ₂ экв)	3 284	3 119	2 630	-5,0	-15,7

Компанияда биомассаның жануынан немесе ыдырауынан шығарындылар, сондай-ақ ГФҚ, ӘӨС, SF6, NF3 шығарындылары жоқ.

Парниктік газдар шығарындылары қарқындылығының көрсеткіші теміржол көлігімен орындалатын жұмыс көлеміне байланысты тікелей және жанама парниктік газдар шығарындыларының көлемін көрсетеді.

GRI 305-4

2024 жылы тікелей шығарындылардан парниктік газдар шығарындыларының қарқындылығы 50,823 кг CO₂-экв./10 мың тонна км-брутто, жанама энергия шығарындыларынан – 55,058 кг CO₂-экв./10 мың тонна км-брутто құрады.

ЕСЕПТІ КЕЗЕҢДЕГІ ПАРНИКТІК ГАЗДАР ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫНЫҢ
ҚАРҚЫНДЫЛЫҒЫ

Парниктік газдар шығарындыларының жалпы көлемі, кг CO ₂ -экв.	5 058 971 000
Орындалған жұмыс бірлігі, 10 мың тонна км-брутто	47 779 900
Тікелей шығарындылардан парниктік газдар шығарындыларының қарқындылығы, кг CO ₂ -экв./10 мың тонна км-брутто	50,823
Жанама энергетикалық шығарындылардан парниктік газдар шығарындыларының қарқындылығы, кг CO ₂ -экв./10 мың тонна км-брутто	55,058
ПГ шығарындыларының қарқындылығы – Тасымалдау жұмыстарының көлемі, кг CO ₂ -экв./10 мың тонна км-брутто	105,881

2024 жылы тікелей шығарындылардан парниктік газдар шығарындыларының қарқындылығы 0,0000011 млн тонна CO₂-экв/млн теңгені, жанама энергетикалық шығарындылардан – 0,0000012 млн тонна CO₂-экв/млн теңгені құрады.

ЕСЕПТІ КЕЗЕҢДЕГІ ПАРНИКТІК ГАЗДАР ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫНЫҢ
ҚАРҚЫНДЫЛЫҒЫ

Парниктік газдар шығарындыларының жалпы көлемі, кг CO ₂ -экв.	5 165 684 689
Түсім сомасы, млн теңге	2 163 942
Тікелей шығарындылардан парниктік газдар шығарындыларының қарқындылығы, млн т CO ₂ -экв/млн теңге	0,0000011
Жанама энергетикалық шығарындылардан парниктік газдар шығарындыларының қарқындылығы, млн т CO ₂ -экв/млн теңге	0,0000012
ПГ шығарындыларының қарқындылығы – Жалпы (Score 1+Score2), млн т CO ₂ -экв/млн теңге	0,0000023

GRI 305-7

Эмиссия көздерінде (дизельдік отын, сұйытылған газ, мазут, табиғи газ, көмір) отынның жануы нәтижесінде парниктік газдар шығарындыларымен қатар атмосфераға азот (NOx) және күкірт (SO₂) оксидтері шығарылады, бұл да ластануға әкеледі және климаттың өзгеруіне ықпал етеді.

Бұл ретте әр филиалға арналған рұқсат етілген шығарындылар нормативтері шекті рұқсат етілген шығарындылар нормативтерінің жобаларына сәйкес белгіленеді, олар өз кезегінде құзыретті органдар беретін эмиссияларға тиісті рұқсаттарда бекітіледі.

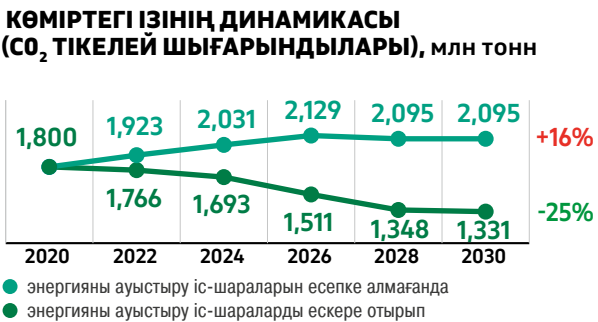
2022–2024 ЖЫЛДАРДАҒЫ СТАЦИОНАРЛЫҚ КӨЗДЕРДЕН SO₂,
NOx ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫ, МЫҢ ТОННА

ЛАСТАУШЫ ЗАТТАРДЫҢ ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫ	2022	2023	2024
NOx	0,34	0,21	0,22
SOx	0,68	0,60	0,53
Қатты бөлшектер	2,37	1,97	2,1
CO	1,42	1,41	1,44
Ұшқыш органикалық қосылыстар (ҰОҚ)	0,25	0,10	0,08
Басқасы	0,05	0,54	0,35

Атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларын шоғырландыру үшін «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасының 6.11.2020 ж. шешімімен бекітілген «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының Экологиялық менеджмент жүйесі жөніндегі нұсқаулықтың есептілік нысандары қолданылады.

2060 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ «ҚТЖ» ҰК» АҚ ТӨМЕН КӨМІРТЕКТІ
ДАМУ ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ ШЕҢБЕРІНДЕГІ ПАРНИКТІК
ГАЗДАР ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫ БОЙЫНША МАҚСАТТАР

Тұжырымдаманың іс-шараларын іске асыру шеңберінде 2030 жылға дейінгі кезеңде тепловоздардан тікелей шығарындыларды 1,8 млн тонна CO₂-ден 1,3 млн тоннаға дейін немесе 2020 жылғы деңгейден 25%-ға азайту жоспарлануда. Сонымен қатар, энергияны ауыстыру іс-шараларын енгізу болмаған жағдайда, пойыздар тартымына арналған дизельдік отын шығынының артуы себебінен ол 16%-ға ұлғаяды.

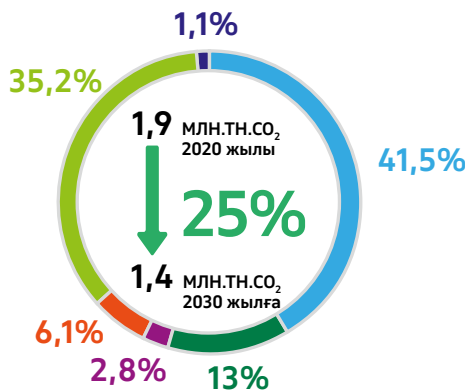

«ҚТЖ» ҰК» АҚ ЖӘНЕ ОНЫҢ ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАРЫНЫҢ 2060 ЖЫЛҒА
ДЕЙІНГІ КЕЗЕҢГЕ ТӨМЕН КӨМІРТЕКТІ ДАМУ ТҰЖЫРЫМДАМАСЫН ІСКЕ
АСЫРУ БОЙЫНША НЕГІЗГІ ІС-ШАРАЛАР

№ Р/С	ІС-ШАРАЛАР	САНЫ, БІР.	КӨМІРТЕГІ ІЗІН (CO ₂) АЗАЙТУ, МЫҢ ТОННА
2030 ЖЫЛҒА ДЕЙІН			
1	Жүк тепловоздары паркін жаңарту	150	194,9
2	Теміржол желілерін электрлендіру*	820	165
3	Жолаушы тепловоздары паркін жаңарту	99	61
4	Сұйылтылған табиғи газбен/аккумулятормен істейтін локомотивтерді енгізу**	77	29
5	Маневрлік тепловоздар паркін жаңарту	50	13,3
6	Көмір қазандықтарды жаңғырту	124	5,1
7	Қазандықтарды дизельдік отыннан газға ауыстыру	25	0,9
Барлығы			469
2030 ЖЫЛДАН КЕЙІН			
8	Аккумуляторлық батареялармен істейтін автокөлікті енгізу (мысалы, Tesla)**	2377	28,9
9	Аккумуляторлық батареялармен істейтін маневрлік тепловоздарды енгізу	420	126,7
			155,6

*электрлендіру іс-шарасы электр энергиясы АЭС-тан өндірілген жағдайда өзекті болады.
** СТГ іс-шарасы пилоттық жобаның нәтижесі мен іске асыру мерзіміне байланысты.

2030 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ КӨМІРТЕГІ ІЗІН АЗАЙТУ
БОЙЫНША НЕГІЗГІ ІС-ШАРАЛАР

2025 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТА МЕРЗІМДІ КЕЛЕШЕККЕ
АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

Өсе түсетін климаттық сын-қатерлер және төмен көміртекті экономикаға жаһандық көшу жағдайында «ҚТЖ» ҰК» АҚ 2025 және орта мерзімді келешекте өз күш-жігерін бизнес-процестерге климаттық тәуекелдерді біріктіруге, көміртегі ізін азайтуға және климаттық есептіліктің ашықтығын арттыруға бағыттайтын болады.

Компанияның негізгі климаттық тәуекелдерге ұшырағыштығын талдауды жүргізу, климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді қаржылық бағалау, 3-қамту бойынша парниктік газдар шығарындыларын есептеу әдістемесін әзірлеу, ISSB стандарттары бойынша ақпаратты ашу және т.б. жөнінде жұмыстар жоспарланып отыр.

ЭНЕРГИЯ ТИІМДІЛІГІ ЖӘНЕ ЭНЕРГИЯНЫ
ҮНЕМДЕУ

GRI 3-3

Энергия тасымалдаушылар бағасының өсуі және тасымал көлемінің ұлғаюы жалпы энергия шығындарын азайтуды қажет етеді. Мұндай жағдайларда энергия тиімділігі, әсіресе энергия ресурстары құнының жыл сайынғы өсуін ескере

отырып, басымдыққа ие болады. «ҚТЖ» ҰК» АҚ Қазақстандағы ең ірі энергия тұтынушыларының бірі бола отырып, өзінің экологиялық әсерін, оның ішінде энергия ресурстарын ұтымды пайдалану арқылы азайту бойынша белсенді жұмыс жүргізуде.

ЭНЕРГЕТИКАЛЫҚ МЕНЕДЖМЕНТ ЖҮЙЕСІ

Энергетикалық менеджменті жүйесі Компанияның біріктірілген менеджмент жүйесінің бөлігі болып табылады және магистральдық теміржол желісін пайдалану, сондай-ақ жүк және жолаушылар тасымалы сияқты процестерде энергия тиімділігін арттыруға бағытталған.

Компанияда энергетикалық менеджмент жүйесін рәсімдеу үшін «ҚТЖ» ҰК» АҚ энергетикалық менеджмент жүйесі жөніндегі нұсқаулық» әзірленіп, бекітілді.

Компания энергетикалық менеджмент жүйесінің ISO 50001:2018 стандартының талаптарына сәйкестігін бағалау үшін жыл сайын сыртқы аудиттен өтеді.

2024 жылы «ТЮФ Тюринген» халықаралық аудиторлық компаниясы сыртқы аудит жүргізді, ол энергетикалық менеджмент жүйесінің ISO 50001:2018 халықаралық стандартының талаптарына сәйкестігін растады.

ЭНЕРГИЯ ТИІМДІЛІГІ ЖӘНЕ ЭНЕРГИЯНЫ ҮНЕМДЕУ

GRI 302-5

«Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру туралы» Қазақстан Республикасы Заңының талаптарына сәйкес, «ҚТЖ» ҰК» АҚ кемінде 5 жылда бір рет міндетті энергия аудитінен өтеді. Аудиттердің нәтижесінде отын-энергетикалық ресурстарға жыл сайынғы шығындарды азайтуға бағытталған энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру шаралары әзірленеді.

2019 жылы өткізілген энергия аудитінің негізінде 2025 жылға дейінгі энергия тиімділігі және энергия үнемдеу жөніндегі іс-шаралар жоспары бекітілді. Жоспар шеңберінде энергия ресурстары шығынын 3 160 тонна шартты отынға азайтуды көзделген, бұл 2018 жылғы деңгеймен салыстырғанда жалпы ОЭР тұтынудың 2,6%-ын құрайды. Ақшалай түрде жалпы үнемдеу шамамен 868 млн теңгені құрайды.

GRI 302-4

2023 жылы аталған Энергия тиімділігі және энергия үнемдеу жөніндегі 2025 жылға дейінгі іс-шаралар жоспарының іс-шаралары «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының 2023–2027 жылдарға арналған төмен көміртекті даму жөніндегі іс-шаралар жоспарына енгізілді, оның қорытындысы бойынша 2024 жылы отын-энергетикалық ресурстар шығыны 164 мың ГДж¹⁷ мөлшерінде үнемделді.

Таза және жасыл энергияны пайдалануға бағытталған жұмыстар аясында «Altyn Dala Energy Ltd.» компаниясынан жаңартылатын энергия көздерінен электр энергиясын сатып алу мәселесі бойынша келіссөздер жүргізілуде.

Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің Бірінші орынбасары 19.01.2024 ж. бекіткен Жол картасына сәйкес, «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының ықтимал қатысуымен ЖЭК 2-кезектегі объектілерінің құрылысына арналған қосымша электрмен жабдықтау жобалары қарастырылуда.

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ ОЭР ТҰТЫНУ, МЫҢ ГДЖ

	2024
Электр және жылу энергиясын жалпы тұтыну, оның ішінде:	41 928
сатып алынатын электр энергиясы	12 485
көмір	1 162
табиғи газ	234
сұйытылған газ	10
бензин	325
дизельдік отыр	27 541
мазут	171

Көрсеткіштерді есептеу үшін «ҚТЖ» ҰК» АҚ-дағы Энергетикалық менеджмент жүйесі жөніндегі нұсқаулық, ISO 50001:2018 халықаралық стандарты, «ҚТЖ» ҰК» АҚ-дағы энергетикалық талдау әдістемесі пайдаланылды.

Қайта есептеу коэффициенттері Қазақстан Республикасының отын-энергетикалық балансын құру бойынша әдістемелік ұсынымдарға, Мемлекеттік энергетикалық тізілімді қалыптастыру және жүргізу қағидаларына сәйкес пайдаланылды.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының әлеуетті тұтынуын талдау аясында «ҚТЖ» – «Жүк тасымалы» ЖШС үшін 45 МВт КЭС (күн электр станциясын) салу мүмкіндігі қарастырылуда. Жобаны жүзеге асыру электр энергиясын тұтыну құрылымын «жасыл» етуге мүмкіндік береді.

Компанияда енгізілген энергия менеджменті жүйесін жетілдіру мақсатында 2016 жылғы 17 наурыздағы № 291-ЦЗ бұйрықпен Энергетикалық талдау әдістемесі бекітілді, оның негізінде отын-энергетикалық ресурстар шығындарына тұрақты талдау жүргізіледі.

GRI 302-1

Компанияның 2024 жылғы жалпы энергия тұтынуы 41 928 мың ГДж құрады, бұл 2023 жылғы деңгейден 1%-ға жоғары. Энергия шығынының артуына жүк-жолаушылар тасымалы көлемінің 1%-ға өсуі себеп болды.

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ ЭНЕРГИЯ ТҮРЛЕРІ БОЙЫНША ОТЫН-ЭНЕРГЕТИКАЛЫҚ РЕСУРСТАР ШЫҒЫНЫН АЗАЙТУ

GRI 302-4

ОТЫН-ЭНЕРГЕТИКАЛЫҚ РЕСУРСТАРДЫҢ ЖАЛПЫ ШЫҒЫНЫ, ОНЫҢ ІШІНДЕ:	ЗАТТАЙ ТҮРДЕ	ГДЖ.
	–	163 931,9
электр энергиясы, мың кВт. сағ.	30 138,1	108 497,1
дизель, тонна	803,1	34 130,1
көмір, тонна	818,6	18 417,8
табиғи газ, мың м³	77,7	2 624,7
бензин, тонна	6,0	262,2

ЭНЕРГИЯ СЫЙЫМДЫЛЫҒЫ

GRI 302-3

Энергия тиімділігінің индикаторы жүк айналымына жатқызылған шартты есептеуде (мың ГДж/млрд тн. км. брутто) отын-энергетикалық ресурстардың (ОЭР) үлестік шығынына негізделген. Машинистің маршрутын интеграцияланған өңдеу автоматтандырылған жүйесінен (ММИӨ АЖ) алынған деректерге сәйкес, жүк айналымының көлемі 478 млрд тонна км брутто құрады. 2024 жылдың қорытындысы бойынша Компанияның энергия сыйымдылығы 88 мың ГДж/млрд тонн км брутто құрады.

Компанияда ОЭР пайдалану тиімділігін бағалау мың ГДж-мен өлшенетін өнім (жұмыс) бірлігіне отын-энергетикалық ресурстардың нақты шығынын өлшеу арқылы жүзеге асырылады. Энергия тиімділігінің көрсеткіші энергия ресурстарының нақты шығынының тасымалданған жүктер көлеміне қатынасы ретінде анықталады.

Энергия тиімділігін есептеу кезінде Компания пайдаланатын барлық ОЭР түрлері есепке алынады: электр энергиясы, дизельдік отын, бензин, мазут, табиғи газ, сұйытылған газ, көмір.

2022–2024 ЖЫЛДАРДАҒЫ ЖҰМЫС БІРЛІГІНЕ ОЭР ҮЛЕСТІК ШЫҒЫНЫНЫҢ ТИІМДІЛІГІ

КӨРСЕТКІШ	2022	2023	2024	2023/2022 ӨЗГЕРІСІ, %	2024/2023 ӨЗГЕРІСІ, %
Шикізатты өндіруге, тасымалдауға және өңдеуге отын-энергетикалық ресурстарды тұтыну, мың ГДж	41 186	41 599	41 928	1,0	0,8
Тасымалдау, млрд тонна км брутто	444	473	478	6,6	1,1
Үлестік энергия сыйымдылығы, мың ГДж/млрд тонна км брутто	93	88	88	–5,3	0

¹⁷ ТЭР шығынын үнемдеуді есептеу кезінде 2016 жылғы 17 наурыздағы № 291-ЦЗ бұйрығымен бекітілген энергетикалық талдау әдістемесі қолданылады.

2025 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТА МЕРЗІМДІ КЕЛЕШЕККЕ АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

2025 жылға Компанияның және оның еншілес ұйымдарының 2023–2027 жылдарға арналған төмен көміртекті даму жөніндегі іс-шаралар жоспарын іске асыру жоспарланған. Бұл жоспар аясында отын-энергетикалық ресурстарды тұтынуды азайту шаралары қарастырылған.

2024 жылы (11 шілдеде) Wabtec, Condor Energies Inc. компаниялары және «ҚТЖ» ҰК» АҚ арасында үшжақты негіздемелік келісімге қол қойылды. Оған сәйкес тараптар ескі локомотивтерді қайта жабдықтау және сұйытылған табиғи газбен (СТГ) істейтін жаңа локомотивтерді шығару бойынша жұмыстарды үйлестіретін болады.

КЛИМАТҚА ҚАТЫСТЫ АҚПАРАТТЫ АШЫП КӨРСЕТУ (TCFD)

TCFD

ҰСЫНЫМ	АҚПАРАТТЫ АШЫП КӨРСЕТУ
Корпоративтік басқару Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқарудағы Директорлар кеңесі мен жоғары басшылықтың рөлі.	
(а) Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқарудағы Директорлар кеңесінің рөлі.	Директорлар кеңесі климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқаруда маңызды рөл атқарады, әсіресе климаттың өзгеруінің күшейіп келе жатқан жаһандық сын-қатері жағдайында. Директорлар кеңесінің климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқарудағы рөлі стратегиялық деңгейде жүзеге асырылады. Осылайша, 2023 жылы Директорлар кеңесінің шешімімен Компанияның көміртегі ізін азайту жөніндегі маңызды бастамасын қамтитын, «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 2032 жылға дейінгі Даму стратегиясы бекітілді. Компанияның жетістігін және климаттың өзгеруінің жаһандық мәселесін шешуге қосқан үлесін бағалау үшін 2032 жылға дейінгі нысаналы көрсеткіштері бар негізгі қызмет көрсеткіштері (НҚК) белгіленді. Қойылған мақсаттарға қол жеткізу үшін Компания «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 2032 жылға дейінгі Даму стратегиясын іске асыру жоспарын қабылдайды, оған Компанияның көміртегі бейтараптығына қол жеткізу жөніндегі іс-шаралар кіреді. Жоспардың орындалуын жыл сайын Директорлар кеңесі қадағалайды. Компания сондай-ақ Стратегияны іске асырудың негізгі құралдарының бірі болып табылатын, Компанияның бес жылдық кезеңге арналған қаржылық жоспарларын белгілейтін және көміртегі бейтараптығына қол жеткізу жөніндегі іс-шараларды қоса алғанда, қоршаған ортаны қорғау іс-шараларын іске асыруға арналған шығыстарды қамтитын бизнес-жоспарды қабылдайды. Сондай-ақ бизнес-жоспар күрделі шығындарды қамтиды, оның ішінде Ақтау және Құрық порттарының акваториясында түпті тереңдету бойынша жобалық-сметалық құжаттамаларды әзірлеу, жаңа локомотивтер сатып алу және т.б. бойынша. Бизнес-жоспарды Директорлар кеңесі бекітеді. Тоқсан сайын іске асырудың ағымдағы жағдайын бағалау үшін Директорлар кеңесіне және Директорлар кеңесінің Стратегия және қаржы комитетіне бизнес-жоспардың орындалуы туралы есеп (CFO есебі) ұсынылады. Сонымен қатар Директорлар кеңесі және оның жанында жұмыс істейтін Аудит жөніндегі комитет тәуекелдерді, соның ішінде ESG тәуекелдерін басқарудың тиімділігін қадағалайды. Жыл сайын Директорлар кеңесінің шешімімен «ҚТЖ» ҰК» АҚ Тізілімі мен Тәуекелдер картасы әзірленіп, бекітіледі. Бұл құралдар тәуекелдерді, соның ішінде климаттың өзгеруіне байланысты тәуекелдерді аның сәйкестендіруге және талдауға көмектеседі. Компания сондай-ақ тоқсан сайын тәуекелдер туралы біріктірілген есепті дайындайды. Бұл Есеп әртүрлі негізгі мүдделі тараптарды ақпараттандыру және олардың шешім қабылдауы үшін маңызды құрал болып табылады. Есептің негізгі пайдаланушыларының қатарында – Директорлар кеңесі, Аудит жөніндегі комитет, Компания Басқармасы және тәуекел иелері. Бұдан басқа, Директорлар кеңесі жанында Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау комитеті жұмыс істейді, оның құзыретіне қоршаған ортаны қорғау және тұрақты даму саласындағы мәселелерді қарау кіреді. Бұл Комитеттің қарауына жыл сайын Компанияның тұрақты даму саласындағы қызмет көрсеткіштерін, оның ішінде экологиялық аспект көрсеткіштерін білдіретін тұрақты даму тиімділігін бағалау нәтижелері ұсынылады.

ҰСЫНЫМ	АҚПАРАТТЫ АШЫП КӨРСЕТУ
(b) Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқарудағы жоғары басшылықтың рөлі Компанияның климаттың өзгеруіне сәтті бейімделуі және тұрақты іс-тәжірибелерді енгізуі үшін өте маңызды. Компанияда климаттық мәселелерді басқару жүйесін енгізу басқарушылық лауазымдарға тиісті міндеттерді жүктеу арқылы жүзеге асырылады.	Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқарудағы жоғары басшылықтың рөлі Компанияның климаттың өзгеруіне сәтті бейімделуі және тұрақты іс-тәжірибелерді енгізуі үшін өте маңызды. Компанияда климаттық мәселелерді басқару жүйесін енгізу басқарушылық лауазымдарға тиісті міндеттерді жүктеу арқылы жүзеге асырылады.
	«ҚТЖ» ҰК» АҚ тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саясатына сәйкес Компания Басқармасы тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін құруды және тиімділігін қолдауды қамтамасыз етеді. Басқарма төмендегі деңгейдегі басшылар және/немесе құрылымдық бөлімшелердің басшылары/бизнес-процесс иелері және/немесе бақылау рәсімдерінің иелері/орындаушылары арасында тәуекелдерді басқарудың және ішкі бақылаудың нақты рәсімдері бойынша өкілеттіктерді, міндеттерді және жауапкершіліктерді бөледі.
	Компаниядағы тәуекелдерді басқару жүйесінің құрылымы Компанияның келесі органдары мен бөлімшелерін тарта отырып, бірнеше басқару деңгейлерінде тәуекелдерді басқарумен ұсынылған: Директорлар кеңесі, Директорлар кеңесінің Комитеттері, Басқарма, Басқарма комитеттері, Ішкі аудит қызметі, ақпараттық қауіпсіздік саласындағы корпоративтік саясатты іске асыруға жауапты құрылымдық бөлімше және басқа да бөлімшелер. Тәуекелдерді басқару құрылымы ақпараттың тігінен және көлденеңінен барабар ағынын қамтамасыз етеді. Бұл ретте төменнен жоғары қарай келетін ақпарат Компанияның Директорлар кеңесі мен Басқармасына келесі мәліметтерді береді: ағымдағы қызмет туралы; қызмет барысында қабылданған тәуекелдер, оларды бағалау, бақылау, оларға ден қою әдістері және басқару деңгейі туралы. Жоғарыдан төменге жіберілетін ақпарат ішкі құжаттар мен тапсырмаларды бекіту арқылы мақсаттардың, стратегияның және қалаған мәдениеттің хабарлануын қамтамасыз етеді. Ақпаратты көлденең беру Компанияның құрылымдық бөлімшелері арасындағы өзара іс-қимылды және Тәуекелдер бөлімшесінің еншілес ұйымдардағы тәуекелдерді басқаруға және ішкі бақылауға жауапты құрылымдық бөлімшелермен өзара іс-қимылды білдіреді. Тізілімге бұрын енгізілмеген елеулі тәуекел анықталған жағдайда, тәуекел иесі бұл туралы Тәуекелдер бөлімшесіне хабарлауға міндетті. Тәуекелдер бөлімшесі алынған ақпаратты талдайды және қажет болған жағдайда жаңа тәуекелді Тәуекелдер тізіліміне енгізеді.
	Бұдан басқа, Басқарма Төрағасы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және қызметінің үздіксіздігін басқару жүйелерін жетілдіру жөніндегі «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның қызметіне жалпы басшылықты жүзеге асырады. Басқарма Төрағасының орынбасары «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның қызметіне келесі бағыттар бойынша басшылықты жүзеге асырады: «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының экологиялық және энергетикалық менеджмент жүйелерін жетілдіру, төмен көміртекті даму бағдарламасын әзірлеу және іске асыру, сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да энергия үнемдеу және энергия тиімділігі жөніндегі кешенді бағдарламаларды әзірлеу, енгізу, жаңарту, олардың іске асырылуына мониторинг жүргізу және т.б. Бас инженер климатпен байланысты бағалау мен басқаруды ашып көрсетіп, Компания басшылығына мерзімді түрде есеп береді: көміртегі ізін азайту стратегияларын әзірлеу, экологиялық таза технологияларды пайдалануды ынталандыру және қоршаған ортаға әсерге мониторинг жүргізу туралы. Сондай-ақ оның жұмысының маңызды бөлігі – бизнесті тұрақты жүргізуге бағытталған тиісті стандарттар мен заңдардың сақталуын қамтамасыз ету. Компанияда директоры басқаратын құрылымдық бөлімше жұмыс істейді, ол тәуекелдерді, оның ішінде климаттық тәуекелдерді басқару үшін және тәуекелдерді басқару жүйесінің жұмыс істеуін ұйымдастыратын, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы жергілікті нормативтік актілерді әзірлеуді және жаңартуды қамтамасыз ететін, тәуекелдерді анықтау және бағалау бөлігінде басқа құрылымдық бөлімшелерге әдістемелік қолдау көрсететін және ұсынымдар беретін ішкі бақылау үшін жауапты.
Стратегия Бұл маңызды болған жағдайларда, Климаттың өзгеруіне байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктердің Компанияның қызметіне, стратегиясына, қаржылық жоспарлауына нақты және ықтимал әсер етуі туралы ақпаратты ашып көрсету.	
(а) Компания қысқа мерзімді, орта мерзімді және ұзақ мерзімді келешекте сәйкестендірілетін физикалық климаттық тәуекелдер «Климаттың өзгеруінің тәуекелдері» бөлімінде сипатталған	Қысқа мерзімді, орта мерзімді және ұзақ мерзімді келешекте сәйкестендірілетін физикалық климаттық тәуекелдер «Климаттың өзгеруінің тәуекелдері» бөлімінде сипатталған
	Біздің компания үшін ең маңызды, Климаттың өзгеруіне байланысты мүмкіндік теміржол жүк тасымалы көлемінің өсуі болуы мүмкін. Климаттың өзгеруі, ауа рай жағдайларының өзгеруін тудырып, жүктерді жеткізудің неғұрлым тұрақты және экологиялық таза тәсілі деп саналатын теміржол көлігімен тасымалға сұраныстың артуына әкелуі мүмкін, бұл кірістердің өсуіне әкеледі.
	Сондай-ақ, климаттың өзгеруіне жауап ретінде баламалы энергия көздерін белсенді дамыту арқылы біз арзанырақ энергияға қол жеткізе аламыз, бұл өз кезегінде операциялық шығындарымызды азайтуы мүмкін екенін атап өткен жөн. Энергия шығындарын азайту Компанияның қаржылық тұрақтылығы мен өсуіне оң әсер етеді.
	Климаттың өзгеруінің Компанияның қаржылық өнімділігіне әсерін толық талдау үшін қосымша зерттеулер мен деректер жинау қажет. Дегенмен, жоғарыда аталған факторлар, мысалы, теміржол көлігімен жүк тасымалы көлемінің өсуі және неғұрлым арзан энергияға қол жеткізу біздің Компания үшін климаттың өзгеруі жағдайында әлеуетті маңызды мүмкіндіктер болып табылады.

ҰСЫНЫМ	АҚПАРАТТЫ АШЫП КӨРСЕТУ
(b) Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктердің Компанияның бизнесіне, стратегиясына және қаржылық жоспарлауына әсері	Климаттың өзгеруі тәуекелдері Компанияға келесі жағдайларда елеулі қаржылық әсер етуі мүмкін: • пайдалану шығындарының өсуі; • тасымалдар көлемінің азаюы нәтижесінде кірістердің төмендеуі; • шығарындылар деңгейі неғұрлым төмен технологияларға көшу шығындары. Климаттың өзгеруіне байланысты тәуекелдер «ҚТЖ» ҰК» АҚ 2032 жылға дейінгі Даму стратегиясын іске асыруға әсер етуі мүмкін, атап айтқанда, Каспий теңізінің тайыздану қаупі «Транзиттік тасымалдарды дамыту» мақсатына әсер етеді, өйткені Каспий теңізінің таяздануы Каспий маңы елдердің порттары арқылы өтетін жүктердің транзиттік және экспорттық тасымалына теріс әсерін тигізуі мүмкін. Су деңгейінің төмендеуі каналдардың тереңдігін шектеп, үлкен кемелердің өтуін қиындатады және тасымалдар көлемін азайтады. Компанияның Каспий теңізінің тайыздану қаупінің салдарын азайту жөніндегі шараларын «Каспий теңізінің таяздануы қаупі» бөлімінен қарауға болады. Магистральдық теміржол желісі объектілерін қолайсыз ауа райы жағдайларынан сенімді қорғауды қамтамасыз ету үшін Компания екпеағаштарды пайдаланады. Екпеағаштардың қорғаныс қасиеттері мен төзімділігін сақтау мақсатында филиалдар екпеағаштарды ағымдағы күтіп-баптауды (кесу жұмыстары, қоқырсудан тазарту, егіс арасындағы тың аралықтарды жырту), сондай-ақ өрт қаупі бар маусымда «ҚТЖ» ҰК» АҚ инфрақұрылым объектілерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін бөлінген алапты және екпеағаштарды жырту жұмыстарын жүргізеді. Физикалық климаттық тәуекелдердің Компания қызметіне әсері туралы ақпаратты «Климаттың өзгеруі тәуекелдері» бөлімінен қарауға болады. Директорлар кеңесі 2023 жылғы 7 желтоқсанда бекіткен (№16 хаттама) Тәуекелдер картасы мен тізілімі экологиялық және климаттық тәуекелдерді (ЭСГ) қамтиды: • Каспий теңізі деңгейінің төмендеуі қаупі; • Климаттың физикалық параметрлерінің өзгеруіне байланысты тәуекелдер; • Экология; • Қоршаған ортаның ластануы; • Экологиялық заңнамадағы өзгерістер; • Жаһандық жылыну салдарынан климаттың өзгеруінің әсері; • Ауа райы жағдайларының әсер ету қаупі.
(c) 2°C немесе одан аз температураның жоғарылауын қарастыратын сценарийді қоса алғанда, стратегия тұрақтылығына сценарийлік талдау	Жауын-шашынның аз болуына және Еділ өзенінің құйылуы көлемінің азаюына байланысты Каспий теңізіндегі су деңгейі төмендеп тұр. 1978-1995 жылдар аралығында Каспий теңізіндегі су деңгейі көтерілетін. Теңіз деңгейінің орташа көтерілу қарқыны жылына 14 см шамасында болса, кей жылдары 36 см-ге жететін. Алайда 1995 жылдан кейін бұл процесс бәсеңдеп, 1999 жылдан бастап Каспий теңізінің деңгейі төмендей бастады. Бір метрден (-2,5 метр) асатын төмендеу Каспий теңізінің жағалау сызығына, әсіресе қазақстандық бөлігіне қатты әсер етті, бұл теңіздің осы аймағында түбі мен оған іргелес жатқан құрлық беткейлерінің шағын болуымен түсіндіріледі, сондықтан теңіз деңгейіндегі кішігірім өзгерістердің өзі жағалаудың қатты су басуына немесе құрғауына әкеледі. Осы кезеңде теңіз су бетінің ауданы 22 мың км²-ден астам қысқарды, оның жартысы Солтүстік Каспийдің қазақстандық бөлігіне келеді. Каспий теңізінің деңгейіндегі бұл өзгерістер негізінен климаттың өзгеруіне байланысты. 1999-2020 жылдар аралығында Каспий теңізінің акваториясына жауын-шашын аз түсті, ал бұлану процестері неғұрлым қарқынды болды. Сондай-ақ, Еділ өзенінен келетін судың азаюына судың аз кезеңдері себеп болды. Су деңгейінің мұндай төмен болуының басты себебі – бүкіл солтүстік жарты шарға әсер еткен жаһандық жылыну. Каспий теңізіндегі су деңгейінің өзгеруі бірнеше күрделі экологиялық проблемаларды тұдырады: • су алу арнасы ауданының қысқаруы, бұл әсіресе Маңғыстау облысында халықтың тіршілігін қамтамасыз ету үшін судың өткір тапшылығына әкелуі мүмкін; • Жайық өзенінің жайылмасының тайыздануы және уылдырық шашатын жерлерінің азаюы, бұл өз кезегінде бекіре тұқымдас балықтардың популяциясына әсер етеді; • жылы Қаракөл көлінің тайыздануы және Қызыл кітаптағы құстарға, оның ішінде аққуларға, қызғылт қоқиқаздарға, бүркіттерге және қыстауға келетін басқа да түрлерге қауіп төнуі; • түпті тереңдету жұмыстарын қажет ететін және теңіз порттары аймағындағы теңіз экожүйелеріне елеулі әсер етуі мүмкін теңіз порттарының акваториясында су деңгейінің төмендеуі. Қазіргі таңда теңіз деңгейі 2022 жылмен салыстырғанда (-1,28 м) 1,65 м-ге төмендеді, айырмашылығы -0,37 м құрайды, «Қазгидромет» РМК жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі деңгейінің жыл сайын 20 см-ге төмендеуі күтілуде.

ҰСЫНЫМ	АҚПАРАТТЫ АШЫП КӨРСЕТУ
Тәуекелдерді басқару Климатқа байланысты тәуекелдерді анықтау, бағалау және басқару процестері.	(a) Компанияның климатқа байланысты тәуекелдерді анықтау және бағалау процестерін сипаттау Климатқа байланысты тәуекелдерді басқару жалпы корпоративтік тәуекелдерді басқару жүйесі шеңберінде жүзеге асырылады және Компания қызметінің тәуекелдеріне байланысты залалдар туындаған жағдайда жағымсыз әсер мен шығындар ықтималдығын азайту немесе қаржылық өтемақы алу бойынша шараларды әзірлеу және іске асыру процесі болып табылады. Компанияда климаттық тәуекелдерді азайту және бақылау белгіленген бизнес-процестерді (Компанияның өзіндік операцияларын) талдау және оларды жетілдіру бойынша тиісті іс-шаралар жоспарларын әзірлеу, ішкі бақылау жүйесін енгізу арқылы жүзеге асырылады. Өндірістегі климаттық тәуекелдер үшін тәуекелдерді азайту және бақылау еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі қағидаларын, экологиялық қауіпсіздік қағидаларын, өндірісте жұмыс істеу қағидаларын сақтау арқылы жүзеге асырылады. Тәуекелдерді азайту және бақылау үшін қолданылатын әдістер шығындармен байланысты болса және бұл шығындар елеулі болса, келесі талдау жүргізіледі: • бұл іс-шаралар қаншалықты қажет және оларды тәуекелдерді ұстап қалу және/немесе қаржыландыру (аудару) арқылы азайтуға болады ма; • тәуекелдерді ұстап қалу/аудару құнымен салыстырғанда іс-шараларға арналғаны шығындардың баламалы құны қандай. Компанияның Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саясатына ESG тәуекелдері бөлігінде толықтырулар енгізілді. Саясатқа сәйкес тұрақты даму шеңберінде Саясатты іске асырудың барлық кезеңдерінде Компания экологиялық, әлеуметтік және басқарушылық тәуекелдерге (ESG тәуекелдері) ерекше көңіл бөледі.
(b) Компанияның климатқа байланысты тәуекелдерді басқару процестерін сипаттау	Компания тәуекелдерге ден қою әдістерін айқындайды және маңызды тәуекелдерді басқару жоспарын әзірлейді. Тәуекелдерге ден қою әдістерін таңдау және қалдық тәуекелдің қолайлы деңгейін қамтамасыз ету үшін тәуекелдерді басқару іс-шараларының жоспарларын әзірлеу келесі ден қою стратегияларын қамтиды: • тәуекелдерді азайту және бақылау – тәуекелдің іске асуы жағдайында алдын алу іс-шараларын пайдалану және іс-әрекеттерді жоспарлау арқылы тәуекелге әсер ету, бұл тәуекелдің іске асуы ықтималдығы дәрежесін төмендеуіне қарай өзгертуді және ықтимал ысыраптар деңгейін төмендету мақсатында тәуекелдің туындау себептерін немесе іске асуының салдарын өзгерту-ді қамтиды; • тәуекелді ұстап қалу/қабылдау, бұл оның деңгейінің қолайлы екендігін және оның біліну мүмкіндігінің қабылданғанын білдіреді; қалдық тәуекелді барынша азайту іс-шараларын қолданғаннан кейін де қабылдауға болады; • тәуекелдерді қаржыландыру – жауапкершілік пен міндеттемелерді бөлуге мүмкіндік беретін әртүрлі механизмдерді (келісімшарттар, сақтандыру келісімдерін жасау, құрылымды анықтау) қолдануды қоса алғанда, тәуекелді басқа тарапқа беру/бөлу немесе ішінара табыстау; • тәуекелдің көзі болып табылатын әрекетті жалғастыруға немесе қабылдауға қарсы шешім қабылдау арқылы тәуекелден кету (бқлтару)/тәуекелді болдырмау; • кейінгі әсер – тәуекел оқиғасы іске асуының салдарына әсер етуді көздейтін стратегия. Әдетте, бұл стратегия басқару мүмкіндігінің төмен деңгейімен және/немесе іске асу ықтималдылығының төмендігімен сипатталатын тәуекелдерге қолданылады. Стратегияның бұл түрі сақтандыруды, тәуекелдерді хеджирлеуді және төтенше жағдайлар жоспарлары мен бизнестің үздіксіздігін қамтамасыз ету жоспарларын әзірлеуді қамтуы мүмкін. • тәуекелдерді басқару стратегияларына, әдістеріне және жоспарларына қатысты ұсыныстарды тәуекел иелері береді және олар тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарына енгізіледі.
(c) Компанияның жалпы тәуекелдерді басқаруына климаттық тәуекелдерді анықтау, бағалау және басқару процестерін біріктірілуін сипаттау.	Компанияның ESG тәуекелдерін, соның ішінде климатқа байланысты тәуекелдерді басқару келесі элементтерден тұрады: 1) тиімді КТБЖ және ІБ үшін қажетті корпоративтік басқаруды қабылдау; 2) Компанияның бизнес-контекстін және стратегиясын түсіну; 3) ESG тәуекелдерін сәйкестендіру; 4) ESG тәуекелдерін бағалау және саралау; 5) ESG тәуекелдеріне ден қою; 6) ESG тәуекелдеріне шолу және қайта қарау; 7) ESG тәуекелдері туралы қатынасу және есеп беру.

ҰСЫНЫМ	АҚПАРАТТЫ АШЫП КӨРСЕТУ
Метрикалар және нысаналы көрсеткіштер	
Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалау және басқару үшін пайдаланылатын көрсеткіштер мен мақсаттар.	
(a) Тәуекелдерді басқару стратегиясы мен процесі шеңберінде климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалау үшін пайдаланылатын көрсеткіштер	Компания климаттық тәуекелдерді бағалау үшін пайдаланатын негізгі көрсеткіштер: - Қоршаған ортаға эмиссиялардың көлемі; - Ластаушы заттардың шығарындылары мен төгінділерінің көлемдері; - Кезеңдегі парниктік газдар шығарындыларының көлемі (1, 2-қамту аймағы); - CO₂ шығарындыларының қарқындылығы; - Стационарлық көздерден SO₂, NOx шығарындыларының көлемі; - Отын-энергетикалық ресурстарды (ОЭР) тұтыну көлемі; - Жұмыс бірлігіне ОЭР үлестік шығынының тиімділігі; - Қайта өңделген қалдықтардың көлемін қоса алғанда, қалдықтардың көлемі. Аталған көрсеткіштердің бірқатары Компания басшылығының корпоративтік және функционалдық қызмет көрсеткіштеріне (НҚК) енгізілген, олардың орындалуы есепті кезеңдегі жұмыс нәтижелері бойынша сыйақыға әсер етеді. 2024 жылға Өндірістік үдерістер жөніндегі басқарушы директордың функционалдық НҚК құрамына «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС-нің пойыздар тартымына дизельдік отын шығынын азайтуға бағытталған «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС бойынша дизельдік отынның үлестік шығыны» НҚК енгізілген. Сондай-ақ Бас инженерге мақсаты Компанияның энергия тиімділігін арттыру болып табылатын «Энергия тиімділігінің деңгейі» НҚК және Компанияның көміртегі бейтараптығына қол жеткізуге үлес қосуын, парниктік газдар шығарындыларын азайтуын және неғұрлым экологиялық тұрақты дамуға өтуін қамтамасыз етуге бағытталған «CO₂ брутто көлемін азайту деңгейі» НҚК белгіленді.
(b) Парниктік газдар шығарындыларының 1, 2-қамтуы және қажет болған жағдайда 3-қамтуы және олармен байланысты тәуекелдер	1- және 2-қамту бойынша шығарындылар көрсеткіштері осы 2024 жылға арналған «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның Біріктірілген жылдық есебінің «Экологиялық жауапкершілік» бөлімінде берілген. Қазіргі уақытта Компания 3-қамту бойынша шығарындылар көлемін есепке алуды жүргізбейді, бірақ 2025 жылға бұл көрсеткішті есептеу бойынша жұмыс жоспарланған.
(c) Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді және және нысаналы көрсеткіштерге қатысты қызмет нәтижелерін басқару үшін ұйым пайдаланатын мақсаттар	«ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 2032 жылға дейінгі Даму стратегиясында климаттың өзгеруіне байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқару саласындағы қысқа мерзімді, орта мерзімді және ұзақ мерзімді мақсаттар – 2032 жылға дейінгі нысаналы көрсеткіштері бар «Көміртегі ізі» НҚК белгіленген: Қысқа мерзімді (2025 жылға дейінгі) – өткен жылмен салыстырғанда (-2,5)%; Орта мерзімді (2027 жылға дейінгі) – өткен жылмен салыстырғанда (-3,2)%; Ұзақ мерзімді (2032 жылға дейінгі) – өткен жылмен салыстырғанда >(-3,5)%. Сонымен қатар, көміртегі ізін азайту жөніндегі стратегиялық мақсатты іске асыру шеңберінде Компанияда «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен оның еншілес ұйымдарының 2060 жылға дейінгі төмен көміртекті даму тұжырымдамасы қабылданды. Тұжырымдамада 2060 жылға қарай көміртегі бейтараптығына ықтимал қол жеткізу бойынша Компанияның негізгі бағыттары мен міндеттері қарастырылған. «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 2060 жылға дейінгі төмен көміртекті даму тұжырымдамасы шеңберінде парниктік газдар шығарындыларының мақсаттары туралы қосымша ақпаратты осы 2024 жылға арналған «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның Біріктірілген жылдық есебінің 102 бетінде қарауға болады.

ӘЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІК

GRI 3-3

				
1-қағидат Іскерлік топтар халықаралық деңгейде жарияланған адам құқықтарын қорғауды қолдауға және құрметтеуге тиіс.				
2-қағидат Іскерлік топтардың адам құқықтары бұзылуына қатысы жоқ болуы тиіс.				
3-қағидат Іскерлік топтар бірлесу бостандығын және ұжымдық шарттар жасау құқығын нақты мойындауды қолдауға тиіс.				
4-қағидат Іскерлік топтар мәжбүрлі және міндетті еңбектің барлық түрлерін жоюды жақтауға тиіс.				
5-қағидат Іскерлік топтар балалар еңбегін толығымен жоюды жақтауға тиіс.				
6-қағидат Іскерлік топтар еңбек пен жұмыспен қамту саласындағы кемсітушілікті жоюды жақтауға тиіс.				

АДАМ КАПИТАЛЫН БАСҚАРУ

Компания Қазақстанның ірі жұмыс берушілерінің бірі болып табылады және адам капиталын дамытуға ерекше мән береді, оны жоғары операциялық тиімділікті қолдау мен тұрақты өсуді қамтамасыз етудің негізгі факторы ретінде қарастырады.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ 2023–2028¹⁸ жылдарға арналған кадр саясаты Компанияның Даму стратегиясын іске асыруға бағытталған «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да адам ресурстарын басқару қағидаттарының, негізгі бағыттарының, тәсілдері мен әдістерінің жүйесін айқындайтын адам ресурстарын басқару жөніндегі негізге алынатын құжат болып табылады.

Кадр саясаты адам капиталының құнын арттыруға, қолайлы жағдайлар жасауға және бәсекеге қабілеттілікті қамтамасыз етуге, адам ресурстарын проактивті жоспарлауға, оларды ұтымды бөлу мен тиімді пайдалануға бағдарланған.

Саясат Компанияның корпоративтік веб-сайтында мына сілтеме бойынша орналастырылған: [«ҚТЖ» ҰК» АҚ 2023–2028 жылдарға арналған кадр саясатын қараңыз.](#)

Персоналды басқару мәселелерінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ Қазақстан Республикасы Еңбек заңнамасының

нормаларын, халықаралық стандарттарды және корпоративтік құжаттар кешенін қолданады:

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының кадр резервін қалыптастыру және дамыту қағидалары;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының қызметкерлерінің қызметін бағалау қағидалары;
- Басшы қызметкерлердің, өз қызметінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесіне тікелей есеп беретін қызметкерлердің және Корпоративтік омбудсмен мен Корпоративтік хатшыға есеп беретін қызметкерлердің қызметін бағалау қағидалары;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ орталық аппарат қызметкерлерін аттестаттаудан өткізу қағидалары;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ филиалдары мен өкілдіктерінің қызметкерлерін аттестаттаудан өткізу қағидалары;
- Өз қызметінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесіне есеп беретін қызметтердің қызметкерлерін аттестаттаудан өткізу қағидалары;
- Кәсіптік даму мен оқытуды ұйымдастыру қағидалары және т.б.

Кадр саясатының іске асырылуын бақылауды «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі мен

¹⁸ «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 7 қыркүйектегі №11 шешімімен бекітілген.

Директорлар кеңесінің Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитет жүзеге асырады. Кадр саясатын іске асыру шеңберінде жыл сайын олардың қарауына HR және әлеуметтік саясат мәселелері бойынша есеп беріледі.

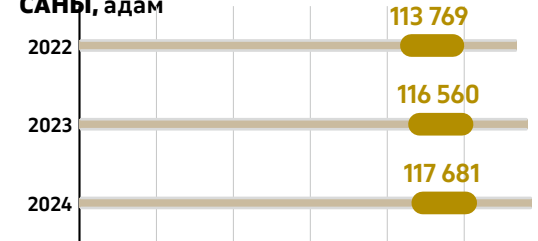
Есеп әлеуметтік тұрақтылық, персоналдың қатыстырылуы, еңбек өнімділігі, корпоративтік мәдениетті дамыту, ESG рейтингін көтеру, марапаттау жүйесін жетілдіру, гендерлік теңдікті қамтамасыз ету, қызметкерлерді бағалау және дамыту аспектілерін, сондай-ақ басқа да негізгі бағыттарды қамтиды.

Кадр саясатын іске асыру үшін Компанияның корпоративтік орталығының, филиалдары мен еншілес ұйымдарының HR-бөлімшелері жауап береді.

ПЕРСОНАЛДЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ елдегі ірі жұмыс берушілердің бірі болып табылады. 2024 жылы Компания қызметкерлерінің тізімдік саны 117 681 адамды құрады (2023 жылы – 116 560 адам). 2023 жылмен салыстырғанда тізімдік саны «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС және «Қазтеміртранс» АҚ штат санының ұлғаюы себебінен 0,96%-ға өсті. Орташа жұмыс өтілі – 13 жыл. Қызметкерлердің орташа жас шамасы – 42 жас.

2022 ЖЫЛДАН 2024 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ КЕЗЕҢДЕГІ «ҚТЖ» ҰК» АҚ ПЕРСОНАЛЫНЫҢ ТІЗІМДІК САНЫ, адам

Персоналдың құрылымына саны 53 адам Басқарма мүшелері, әкімшілік-басқарушылық персонал құрамындағы саны 7 017 адам (6%) және өндірістік персонал – 110 664 адам (94%) кіреді.

Компанияда негізгі жас тобын 31-50 жас аралығындағы, сондай-ақ 50 жастан үлкен қызметкерлер құрайды, олардың үлесі тиісінше 58% және 26% құрайды. 30 жастан кіші жас мамандар азшылықты құрайды, олардың үлесі персоналдың жалпы санының 16%-ына тең.

Кадр саясатын іске асырудың тиімділігі келесі негізгі көрсеткіштермен бағаланады:

- әлеуметтік тұрақтылық және қызметкерлердің қатыстырылуы;
- еңбек өнімділігі;
- кадрлардың тұрақтамау көрсеткіштерін қолдау (14%-дан артық емес);
- атқарушы органдар мен басқару органдарындағы гендерлік теңдік;
- қызметкерлерді оқыту пайызы, оқыту тиімділігін бағалау;
- қызметкерлер тарапынан игілікті басқару бағдарламасын бағалау;
- ішкі клиенттердің HR-функциясына қанағаттануы;
- даярланған менторлар саны, жылына әрбір менторға оқудан өтетіндердің орташа саны және т.б.

Компания қызметкерлерінің басым көпшілігі (99%) ұзақ мерзімді шарттар бойынша жұмыс істейді, ал 1% мерзімді шарттар негізінде жұмысқа орналастырылған.

Толық жұмыспен қамту жағдайында – 99,8%, ішінара – 0,2% жұмысқа орналастырылған.

Шарттардың мерзімі және қызметкерлердің жұмыспен қамтылуы еңбек заңнамасына және Компанияның ішкі жергілікті актілеріне сәйкес айқындалады.

GRI 2-8

2024 жылы жалдамалы қызметкерлер емес қызметкерлердің тізімдік саны 262 адамды құрады, бұл шарттар мерзімінің өтуі және аталған қызметкерлердің бір бөлігін штатқа ауыстыру себебі бойынша 2023 жылғы көрсеткіштен 43% төмен. Аталған қызметкерлермен азаматтық-құқықтық сипаттағы (АҚС) және аутстаффинг шарттары жасалған.

АҚС шарты және аутстаффинг шарты бойынша жалданған қызметкерлер Компанияның және оның еншілес ұйымдарының әкімшілік-басқарушылық персоналының бос лауазымдарына үміткерлерді іздеу және іріктеу, сондай-ақ құжаттарды түзету мен мемлекеттік/ағылшын тілдеріне аудару және басқа да міндеттер үшін тартылады.

ДАРЫНДАРДЫ ТАРТУ ЖӘНЕ САҚТАУ

Адам ресурстарын табысты басқарудың және Компанияның стратегиялық дамуының негізгі аспектілерінің бірі – Компанияның беделі мен бәсекеге қабілеттілігін арттыра отырып, адал және ынталандырылған қызметкерлерді қалыптастыратын ішкі әлеуетті дамыту.

Дарындарды дамыту мен сақтаудағы негізгі тәсілдер:

- өндірістік персоналға бас назар аудара отырып, Негізгі лауазымдар тізбесін және Сабақтастық жоспарларын жыл сайын қайта қарау;
- қызметті кешенді бағалау қорытындысы бойынша жоғары әлеуетті қызметкерлерді айқындау;
- қызметкерлердің құзыреттерін бағалау;
- кәсіби және тұлғалық-іскерлік қасиеттерді дамыту бағдарламалары;
- кері байланыс беру мәдениетін дамыту;
- «ҚТЖ-ның 100 жас есімі» жас қызметкерлерді дамыту бағдарламасы бойынша іріктеу және оқыту;
- «Жас Темір» жас мамандарды дамыту бағдарламасы шеңберінде жас дарындарды тарту.

Дарындарды дамыту мен сақтаудың ажырамас бөлігі – менторлық жүйесі, онда неғұрлым

ЖҰМЫСҚА ҚАБЫЛДАУ

Компанияда бос лауазымдарға конкурстық іріктеу процесі енгізілген. Осы процестің мақсаты – Компания және оның еншілес ұйымдары үшін біліктілік деңгейі, кәсіби және тұлғалық-іскерлік қасиеттері бойынша қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес келетін ең лайықты үміткерлерді тиімді іріктеуді қамтамасыз ету. Іріктеудің негізгі қағидаттраы – айқын іріктеу критерийлері, меритократия қағидаты негізінде шешімдер қабылдау, кемсітушіліктің болмауы, үміткерлерді бағалаудың әртүрлі әдістерін пайдалану.

Компания мүгедектігі бар адамдарды бос орындарға тартуды қоса алғанда, барлық қызметкерлер үшін инклюзивтілікке және тең мүмкіндіктер жасауға ерекше мән береді. «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарына жұмысқа қабылдау және кейбір лауазымдарға ауыстыру қағидаларына сәйкес, жұмысқа қабылдау кезінде негізгі басымдық бос лауазымға қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес келетін кәсіби және тұлғалық-іскерлік қасиеттерінің ең жақсы үйлесімі

тәжірибелі басшылар дағдылар мен құзыреттерді дамыту үшін өз тәжірибелері мен білімдерімен бөліседі.

Бизнес-құзыреттерді дамытуға, қызметкерлердің қатыстырылуын арттыруға және корпоративтік мәдениетті дамытуға бағытталған корпоративтік менторинг бағдарламасы 20 менторлық жұпты қалыптастырды, олар дербес дамушы кездесулер өткізді.

Корпоративтік мәдениеттің құрамдас бөлігі ретінде кері байланысты беру мәдениетін дамыту шеңберінде Компанияның HR-қызметкерлері мен құрылымдық бөлімшелерінің басшылары үшін қызметкерлерге кері байланыс беру әдістері мен құралдары бойынша ақпараттық сессиялар өткізілді.

Есепті жылы «Жас Темір» бағдарламасы шеңберінде конкурстық іріктеуде «ҚТЖ» ҰК» АҚ құрылымдық бөлімшелерінде өндірістік тағылымдамадан өту және тағылымдамадан өту нәтижелері бойынша кейіннен жұмысқа орналастыру үшін бейінді ЖОО-ның 8 (сегіз) жас маман-түлегі іріктеп алынды.

бар үміткерлерге беріледі. Егер белгіленген талаптарға бірнеше үміткер сәйкес келсе, келесі санаттағы адамдарға артықшылық беріледі:

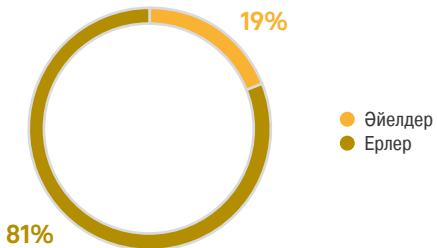
1. орнын басушылар;
2. Компанияның кадр резервіне және Президенттік жастар кадр резервіне енгізілген қызметкерлер;
3. Компанияның босатылатын/босатылған қызметкерлері;
4. Компанияның білім беру гранты бойынша оқыған жас мамандар;
5. орталықтандырылған бөлуге сәйкес бос лауазымдарға орналасуға бағытталған колледждер мен жоғары оқу орындарының түлектері;
6. Компания және «Самұрық-Қазына» АҚ қамқорлығымен іске асырылатын жас мамандарды дамыту, дарындарды басқару жөніндегі бағдарламалардың түлектері, «100 жас есім» бағдарламасының жеңімпаздары;
7. мүгедектігі бар адамдар.

Бос орындарға үміткерлерді тарту мақсатында Компания 14 бос орындар жәрмеңкесіне қатысты:

Назарбаев университеті, Satbayev University, ESIL UNIVERSITY, Жоғары көлік және коммуникация колледжінде 9-11 сынып түлектеріне арналған Ашық есік күні, М. Тынышпаев атындағы ALT университеті, М. Тынышпаев атындағы ҚазККА Ақмола колледжінің түлектері мен студенттеріне арналған кәсіптік бағдар беру жәрмеңкесі, Astana IT University, «AMANAT» партиясы жанындағы «Жастар рухы» жастар қанатының жәрмеңкесі, «Астана әлеуметтік технологиялар» ҚБ базасындағы мүгедектерге арналған жәрмеңке, Халықты жұмыспен қамту орталықтарындағы бос орындар жәрмеңкесі.

ЕСЕПТІ КЕЗЕҢДЕ КОМПАНИЯҒА ҚАБЫЛДАНҒАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР, ГЕНДЕРЛІК БЕЛГІСІ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН, %

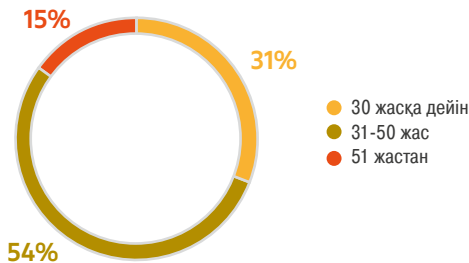

Сондай-ақ, компания жасалған меморандум аясында «М. Тынышпаев атындағы ALT университеті» АҚ түлектерін бөлуге қатысты. Өткізілген іс-шаралардың қорытындысы бойынша бейінді ЖОО/АОО-ның 453 түлегі жұмысқа орналастырылды.

GRI 401-1

2024 жылы қабылданған қызметкерлердің жалпы саны 27 543 адамды құрады, оның ішінде 17 179 адам сырттан тартылса, 10 364 адам – ішкі ауыстыру. Қызметкерлерді санаттар бойынша бөлу 23 топ-менеджерді, 1 546 басшыны, 3 933 маманды, 2 222 қызметшіні және 19 819 жұмысшыны қамтиды.

ЕСЕПТІ КЕЗЕҢДЕ КОМПАНИЯҒА ҚАБЫЛДАНҒАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР, ЖАСЫ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН, %

2020 ЖЫЛДАН 2024 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ КЕЗЕҢДЕ КОМПАНИЯҒА ҚАБЫЛДАНҒАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР САНЫ, АДАМ

	2020	2021	2022	2023	2024
Жаңа қызметкерлердің жалпы саны, адам	16 605	21 426	15 630	18 583	27 543
Ішкі үміткерлермен толтырылған ашық бос орындар пайызы (ішкі қызметкерлер), %	49,65%	49,32%	15,27%	15,78%	37,63%

ЖОО-МЕН ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСУ

Жоғары оқу орындарымен (ЖОО) және орта арнаулы оқу орындарымен (ОАОО) өзара әрекеттесуіміз аясында 2024 жылы келесі жұмыс жүргізілді:

- бейінді ЖОО/ОАОО-мен ынтымақтастық туралы 2 меморандум жасалды;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 2023-2024 жылдарға арналған бейінді оқу орындарымен өзара әрекеттесу жол картасының іс-шаралары іске асырылды.

Жол картасында көзделген іс-шаралар оқытудың білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, қосарлы оқытуды дамытуға, оқу орындарымен ынтымақтастыққа және түлектерді жұмысқа

орналастыруға Компанияның қатысуы арқылы кадрлар даярлау сапасын арттыруға бағытталған.

Теориялық білімді іс жүзінде қолданудың маңыздылығын түсіне отырып, Компания оқытудың қосарлы жүйесін белсенді түрде іске асырады. 2024 жылы сегіз оқу орнының 1 112 студенті теміржол саласының 22 кәсіпорнында осы жүйе бойынша оқудан өтті.

Бұдан басқа, 13 оқу орнының 2 000-ға жуық студенті Компанияның құрылымдық бөлімшелерінде 23 мамандық бойынша кәсіби тәжірибеден өтті.

«Жазғы студенттік жасақтар» жобасы аясында М. Тынышпаев атындағы ҚАЗККА Алматы және Шымкент көлік колледждерінің 100-ге жуық студенті «Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның «Экспресс» филиалында пойыз жолсеріктері болып, Логистика және көлік академиясының 18 студенті «ҚТЖ» ҰК» АҚ – «Магистральдық желі дирекциясы» филиалының Достық, Алматы станцияларындағы жол дистанцияларында жол жөндеуші болып жұмысқа орналастырылды.

ЖОО/АОО студенттері Компанияның корпоративтік волонтерлігіне белсенді қатыстырылады, сала қызметкерлерінің ортасымен таныса отырып, жастар форумдарына, спорттық және зияткерлік іс-шараларға қатысып тұрады.

2024 жылы «Магистраль» бағдарламасы аясында университеттер мен колледждердің 70 студентіне «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасының білім гранттары мен атаулы стипендиялары берілді.

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да бейінді ЖОО/ОАОО-ның 500-ге жуық түлегі жұмысқа орналастырылды.

Темір жол саласындағы жаңа технологиялар мен техникалық шешімдерді ескере отырып, білім беру бағдарламаларын өзектендіру бойынша жұмыс жүргізілуде.

Университеттер мен колледждердің оқытушылары тұрақты негізде Компанияның теміржол пәндері жөніндегі оқу орталықтарында біліктілікті арттыру курстарынан, сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ өндірістік объектілерінде тағылымдамадан өтеді.

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ сарапшылары оқушылар мен студенттер үшін оқу орындарында 100 қонақ дәрісін өткізді, сондай-ақ аттестаттау комиссияларына, бітіруші курс студенттерінің дипломдық жобаларына басшылық жасауға қатысты.

Кәсіби бағдар беру жұмысы шеңберінде Компания дәстүрлі түрде «Ашық есік күндерін», өндірістік нысандарға экскурсияларды, мұражайларға баруды және сала ардагерлерімен кездесулерді ұйымдастырады. Бұл іс-шаралар мектеп түлектеріне теміржолшы мамандығымен жақынырақ танысуға мүмкіндік береді. 2024 жылы бұл мүмкіндікті Қазақстанның түрлі қалаларынан 7 000 жуық оқушы пайдаланды.

Ірі жұмыс берушінің бейінді білім беру ұйымдарымен тиімді өзара әрекеттесуі мақсатында Компания өкілдері жыл сайын Логистика және көлік академиясының базасында орналасқан Республикалық оқу-әдістемелік кеңестің оқу-әдістемелік бірлестігінің (РОӘК ОӘБ) қызметіне қатысады.

ЖАҢА ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ БЕЙІМДЕУ
БАҒДАРЛАМАЛАРЫ

Компанияда ішкі нормативтік актілерге сәйкес іске асырылатын жаңадан қабылданған қызметкерлер үшін персоналды бейімдеу жүйесі жұмыс істейді. Бағдарламаның мақсаты – қызметкерлерді жұмыс процесіне жедел біріктіру, Компанияның корпоративтік мәдениетімен және негізгі талаптарымен таныстыру.

Компанияда Компания, жұмыс процестері, корпоративтік мәдениет және т.б. туралы ақпаратты қамтитын «Жаңа келгенге жол көрсеткіш» анықтамалығы әзірленді. Оған қоса персоналды қашықтықтан оқыту және дамыту жүйесінде орналастырылған, бейімдеу жөніндегі электрондық курс құрылды. Онда келесі бағыттар бойынша мәліметтер ұсынылған:

- Компанияның қызметі,
- еңбекті қорғау және тәуекелдерді басқару бойынша талаптар,
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл негіздері,
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлерінің Әдеп және мінез-құлық кодексі.

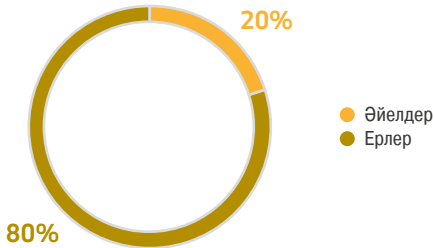
Сондай-ақ бейімдеу процесін жеңілдету мақсатында «Әскерилендірілген темір жол күзеті» ЖШС-де Telegram платформасында чат-боттың пилоттық жобасы іске қосылды, ол ішкі құжаттармен жедел танысуға, анықтамалық ақпарат пен өзекті сұрақтарға жауаптар алуға мүмкіндік береді.

КАДРЛАРДЫҢ ТҰРАҚТАМАУЫ

GRI 401-1

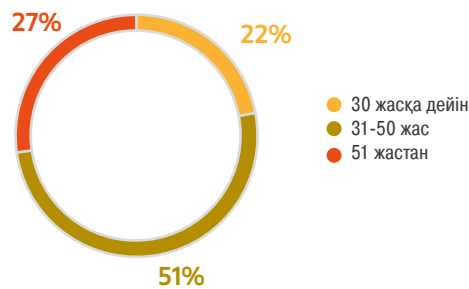
Есепті кезеңде 26 421 қызметкермен еңбек қатынастары тоқтатылды, оның ішінде 16 085 адам Компаниядан кетті, 10 336 адам Компания ішінде ауыстырылды. Өткен жылмен салыстырғанда «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС

ЕСЕПТІ КЕЗЕҢДЕ КОМПАНИЯДАН КЕТКЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР, ГЕНДЕРЛІК БЕЛГІСІ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН, %

өндірістік персоналының тұрақтамауы себебінен көрсеткіш 50%-ға ұлғайды. 2023 жылы барлығы 3 558 жұмыскер, 2024 жылы 12 899 жұмыскер кетті, олардың 7 500-ге жуығы «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС филиалдарын қайта ұйымдастыру және бөлуге байланысты ҚР ЕК 38-бабына сәйкес ауыстырылды.

ЕСЕПТІ КЕЗЕҢДЕ КОМПАНИЯДАН КЕТКЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР, ЖАСЫ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН, %

2021–2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ КАДРЛАРДЫҢ ТҰРАҚТАМАУЫ, %

	2021	2022	2023	2024
Кадрлардың тұрақтамауының жалпы коэффициенті, %	11,1	12,7	13,5	22,45
Кадрлардың ерікті тұрақтамауы, % ¹⁹	10,6	7,2	7,5	8,1

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ ӘЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІКПЕН БОСАТУ

Әлеуметтік шиеленіс тудырмай қызметкерлерді жеңіл босатуды қамтамасыз ету үшін 2020 жылы Компанияда қызметкерлерді әлеуметтік жауапкершілікпен босату жөніндегі бағдарлама енгізілді.

Бағдарламаның мақсаты – Компания қызметінің тиімділігін арттыруға бағытталған іс-шараларды іске асыру шеңберінде қызметкерлер мен Компания үшін неғұрлым қолайлы және экономикалық негізделген құралдар арқылы еңбек ұжымдарында әлеуметтік тұрақтылықты қамтамасыз ету.

Бағдарламаның негізгі құралдарының бірі – Зейнетке ерте шығу қағидалары. Қағидаларға сәйкес, санын немесе штатын оңтайландыру

кезінде зейнеткерлік жасқа жеткенге дейін 5 жыл және одан аз уақыт қалған, «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобында жұмысқа орналасу мүмкіндігі жоқ қызметкерлер жалақысының мөлшеріне және теміржол көлігіндегі жұмыс өтіліне байланысты ай сайынғы жәрдемақылар төленумен ерте зейнетке шығу мүмкіндігін пайдалана алады.

2019–2023 жылдар аралығында Қағидалар аясында 1 283 қызметкер босатылды. 2024 жылы Қағидалардың талаптары бойынша жұмыстан босату жүргізілген жоқ. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 343 қызметкер зейнетке ерте шығу бойынша жәрдемақы алуды жалғастыруда.

¹⁹ Көрсеткіш еңбек шартын бұзудың мынадай себептерін ескереді: тараптардың келісімі бойынша еңбек шартын бұзу (Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 50-бабы); қызметкердің бастамасы бойынша (Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 56-бабы).

2024 жылғы 1 қаңтардан бастап Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес зиянды еңбек жағдайларында жұмыс істейтін (немесе бұрын жұмыс істеген) қызметкерлер үшін арнайы әлеуметтік төлем енгізілді.

Төлемді алу үшін екі критерийге сәйкестік қажет:

- 55 жасқа толғу;
- 84 ай ішінде міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын төлеу фактісінің болуы.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бұл төлемді 2 063 қызметкер алады.

Мемлекеттік бағдарламаның талаптарына жатпайтын зиянды еңбек жағдайларында жұмыс істейтін қызметкерлерді қолдау үшін «ҚТЖ» ҰК» АҚ Аппарат басшысының бұйрығымен зейнеткерлік жасқа жеткенге дейін үш жыл және одан аз уақыт қалған монтерлер мен жол бригадирлеріне салалық жәрдемақы төлеу қағидалары келесі талаптарды сақтай отырып бекітілді:

- Қазақстан Республикасының заңнамалық актісімен бекітілген («Теміржол көлігі» бөлімі) «Өндірістердің, жұмыстардың, пайдасына міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын төлеу жөніндегі агенттер меншікті қаражаты есебінен міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын жүзеге асыратын, еңбек жағдайлары зиянды жұмыстармен айналысатын жұмыскерлер кәсіптерінің тізбесінде» көзделген жұмыстардағы 12,5 жылдан кем емес теміржол саласындағы жұмыс өтілі;
- Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 127-3-бабында көзделген жұмыс берушінің қаражаты есебінен кәсіптік төлем алу құқығының болмауы.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Жасы бойынша салалық жәрдемақы төлеу қағидаларына сәйкес, 1 412 қызметкер осы төлемді алады.

МАТЕРИАЛДЫҚ ҮНТАЛАНДЫРУ

Компания үшін әлеуметтік тұрақтылықты сақтаудың, өмір сүру деңгейін арттырудың және әлеуметтік-экономикалық жағдайын нығайтудың негізгі факторларының бірі болып табылатын қызметкерлерді материалдық ынталандыру мәселесі маңызды мәнге ие.

2024 жылы қызметкерлерді материалдық ынталандыруды жақсарту бойынша бірқатар шаралар іске асырылды, олардың ішінде:

- 1 қаңтардан бастап жалақы 7%-ға көтерілді, бұл ретте негізгі өндірістік персоналдың жалақысы 2024 жылы 11%-ға өсті;
- еңбекке қатысу коэффициентін (ЕҚК) қолдана отырып, өндірістік персоналға ағымдағы сыйлықақы беру жүйесін одан әрі тираждау бойынша жұмыс жүргізілді. Ағымдағы сыйлықақы беру жүйесімен өндірістік персоналдың 100% қамтылды.

- 8 наурыз Халықаралық әйелдер күнін мерекелеу аясында Компанияның әйел қызметкерлеріне бір реттік сыйлықақы төленді;
- Қазақстан Республикасы күніне, Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күніне, Наурыз мейрамына, сондай-ақ Көлік қызметкерлері күніне орай біржолғы сыйлықақылар төленді.

Өткізілген іс-шаралар нәтижесінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобы бойынша орташа айлық жалақының өсуі 2023 жылғы деңгейге қарағанда 10%-ға қамтамасыз етілді.

Бұл ретте штаттық кестеге және еңбекақы төлеу қағидаларына сәйкес лауазымдық қызметтағылар олардың ең төменгі мөлшері заңнамада белгіленгеннен төмен болмайтындай етіп, осы шектен төмен төлемдердің болмауын қамтамасыз ете отырып белгіленеді.

САНАТ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН ОРТАША АЙЛЫҚ ЖАЛАҚЫНЫҢ ДЕҢГЕЙІ, ТЕҢГЕ

	2021	2022	2023	2024
Әкімшілік-басқарушылық персонал,%	417 192	525 578	690 903	745 336
Өткен жылдың деңгейіне қарағанда өсуі, %	20,7	26	31	8
Өндірістік персонал	236 287	329 206	427 367	473 477
Өткен жылдың деңгейіне қарағанда өсуі, %	22,7	39	30	11

СТАНДАРТТЫ БАСТАПҚЫ ЖАЛАҚЫНЫҢ ЖЕРГІЛІКТІ ЕҢ ТӨМЕНГІ ЖАЛАҚЫҒА ЖЫНЫСЫ БОЙЫНША АРА ҚАТЫНАСЫ

GRI 202-1

ЕҢ ТӨМЕНГІ ЖАЛАҚЫ	
әйелдердің, теңге ²⁰	135 454
ерлердің, теңге ²¹	135 454
жергілікті ең төменгі жалақы ²²	85 000
Стандартты бастапқы жалақының жергілікті ең төменгі жалақыға жынысы бойынша ара қатынасы	1,59

Әйелдердің ең төменгі жалақысының ерлердің ең төменгі жалақысына ара қатынасы 100% құрайды.

АДАМ ҚҰҚЫҚТАРЫ

Компания өз қызметінде адам құқықтарын сақтау мен қорғауға жоғары мән береді. БҰҰ Жаһандық шартына қатысушы ретінде біз қағидаттарды қолдаймыз, олардың ішінде: халықаралық деңгейде жарияланған адам құқықтарын қорғауды қолдау және құрметтеу, бірігу бостандығын және ұжымдық шарттар жасасу құқығын нақты мойындауды қолдау, мәжбүрлі және міндетті еңбектің барлық түрлерін жою, балалар еңбегін толығымен жою және т.б.

2024 жылы Компанияда Қазақстан Республикасының Конституциясына, Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне, «ҚТЖ» ҰК» АҚ²³ Әдеп және мінез-құлық кодексіне, сондай-ақ Еңбек және кәсіптер саласындағы кемсітушілік туралы конвенцияға және Халықаралық еңбек ұйымының еңбек саласындағы негізге алынатын қағидаттар мен құқықтар туралы декларациясына сәйкес әзірленген «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның Адам құқықтары саласындағы саясаты қабылданды.

Компания адам құқықтарын сақтаудың келесі қағидаттарын ұстанады:

- физикалық, психологиялық және ауыزشа қысымнан, агрессиядан, құдалау мен қорқытудан азат жұмыс ортасын қолдау;

- қызметкерлердің жиналыстар, бірлестіктер, ұжымдық келіссөздер және пікір білдіру еркіндігіне құқықтарын мойындау;
- жасы, жынысы, этникалық тиесілігі, діні, мүгедектігі, ұлты немесе әлеуметтік мәртебесі бойынша кемсітушіліктің кез келген түрлеріне жол бермеу;
- әйелдер мен ерлер үшін мүмкіндіктердің теңдігі мен еңбекақының тең болуын мойындау;
- балалар, мәжбүрлі және еріксіз еңбекке, сондай-ақ адам саудасына жол бермеу;
- жұмыс орындарында қауіпсіз және салауатты өндірістік ортаны қамтамасыз ету;
- Компания қызметінің өңірлеріндегі жергілікті қоғамдастықтардың құқықтарын, мәдени ерекшеліктері мен әдет-ғұрыптарын құрметтеу;
- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға қатысты мүлдем төзбеушілік көрсету.

Компания жұмыскерлердің, жеткізушілердің және басқа да мүдделі тараптардың өтініштерін талдай отырып, адам құқықтарының сақталуына тұрақты мониторинг жүргізеді. Компанияда кеңсе қызметін, «жедел желіні», E-Otinish ақпараттық жүйесін және басқа да құралдарды қоса алағанда, өтініштерді беру мен қарауға арналған әртүрлі байланыс арналары жұмыс істейді. Әрбір келіп түскен өтініш Компанияның ішкі құжаттарында көзделген тәртіппен мұқият тексерілуге тиіс.

²⁰ «ҚТЖ – Жүк тасымалы» ЖШС курьерінің жалақысының мөлшері (1-разряд).
²¹ «ҚТЖ – Жүк тасымалы» ЖШС курьерінің жалақысының мөлшері (1-разряд).
²² «2023 жылғы 5 желтоқсандағы №43-VIII ҚРЗ 2024–2026 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» заңда белгіленген Қазақстан Республикасы жалақысының ең төменгі мөлшері.
²³ «ҚТЖ» ҰК» АҚ Аппарат Басшысының 14.10.2024 №780-ЦЗ бұйрығымен бекітілген.

ӘРТҮРЛІЛІК ЖӘНЕ ТЕҢ МҮМКІНДІКТЕР

«ҚТЖ» ҰК» АҚ әртүрлілік мықты корпоративтік мәдениетті құрудың негізі болып табылады деп есептейді. Компания гендерлік белгісіне, жасына, дініне, ұлтына, мүгедектігіне және басқа да сипаттамаларына қарамастан барлық қызметкерлер үшін жұмысқа орналасу және кәсіби өсу мүмкіндіктеріне тең қол жеткізуді қамтамасыз етеді.

2024 жылы Компанияда «ҚТЖ²⁴» ҰК» АҚ-да Алымсақтық пен кемсітушілікті болдырмау жөніндегі саясат қабылданды, оның мақсаты – алымсақтықтың, кемсітушіліктің кез келген түрлерінен азат жұмыс ортасын, сондай-ақ Компания қызметкерлерінің кәсіби дағдыларын дамытуға ықпал ететін атмосфераны қамтамасыз ететін мінез-құлық нормалары мен қағидаларын белгілеу.

Саясат келесі қағидаттарға негізделген:

- 1) жұмысқа орналасуға тең мүмкіндіктер беру – Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде немесе Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінде тікелей көзделген жағдайлар мен тәртіптен басқа, ешкімді еңбек саласындағы құқықтарда шектеуге болмайды;
- 2) жұмыс орнындағы, оның ішінде Компанияға тиесілі немесе оның уақытша пайдалануындағы

үй-жайлардағы, жұмыс орнының бөлігі немесе жалғасы ретінде ақылға қонымды қарауға болатын Компания қызметі жүргізілетін аумақтардағы кемсітушіліктің, алымсақтықтың кез келген түрлеріне нөлдік төзімділік.

Компанияда «ҚТЖ» ҰК» АҚ Әдеп және мінез-құлық кодексінде баяндалған қағидаттарға сәйкес кемсітушілікке қатаң тыйым салынған. Кемсітпеушілікті ұстану Әдеп және мінез-құлық кодексі қағидаларының сақталуын бақылауды жүзеге асыратын Компанияның Директорлар кеңесінен басталады.

Сондай-ақ Кадр саясатында кемсітушілікке жол бермеу және персоналдың әртүрлілігін сақтау бойынша негізгі міндеттер айқындалған:

- жеке айырмашылықтар түсінілетін, құрметтелетін және бағаланатын инклюзивті жұмыс ортасын құру;
- еліміздің халқын жұмыспен қамтудың мемлекеттік саясатын іске асыру шеңберінде мүгедектігі бар адамдарға жұмыс орындарын беруу;
- атқарушы органдар мен басқару органдарының құрамындағы гендерлік теңдік.

²⁴ «ҚТЖ» ҰК» АҚ Аппарат Басшысының 14.10.2024 №779-ЦЗ бұйрығымен бекітілген.

ГЕНДЕРЛІК ТЕҢДІК

«ҚТЖ» ҰК» АҚ гендерлік әртүрлілікті Компанияның тиімділігін арттыруға ықпал ететін негізгі факторлардың бірі ретінде қарастырады. Біз ерлер мен әйелдердің Компания қызметінің түрлі аспектілеріне тең қатысуы пікірлер мен тәсілдердің әртүрлілігі арқасында неғұрлым тиімді шешімдер қабылдауға ықпал ететініне сенімдіміз.

Гендерлік теңгерімді орнату жөніндегі бастамалар шеңберінде келесі шаралар іске асырылды:

- Компанияның әйел қызметкерлерін біріктіретін «Railway Ladies Club» әйелдер клубы құрылды;
- Қазақстанның барлық өңірлеріндегі теміржолшы әйелдерге арналған Telegram-арна іске қосылды.

2024 жылғы 20 желтоқсанда Астанада Қазақстан Республикасы Мәжілісінің депутаты Қарақат Әбденнің және «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен «Самұрық-Қазына» АҚ-ның әйел басшыларының қатысуымен

Теміржолшы әйелдер қауымдастығының бірінші әйелдер форумы өтті.

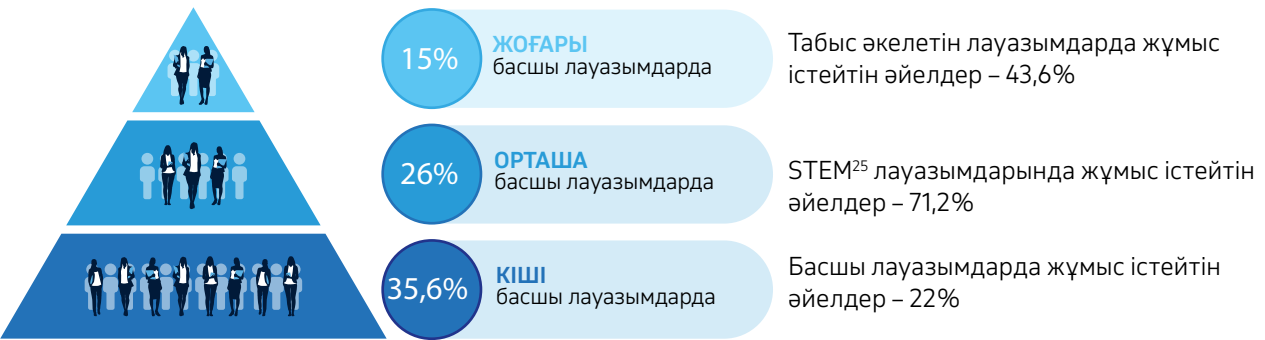
Форум аясында гендерлік теңдік мәселелеріне арналған пленарлық сессия, сондай-ақ келесі тақырыптардағы тренингтер өтті:

- «Мүмкіндіктер дәуіріндегі теңгерім. Заманауи әйелдің жолы»;
- «Жұмыс орнындағы психологиялық денсаулық: шаршауды болдырмау, оң көңілді сақтау және жүктемелерді жеңу».

Компания атқарушы органдарда және басқару органдарында әйелдердің өкілдігін ұлғайту бойынша жұмысты жалғастыруда. Неғұрлым әртүрлі басшылықты қалыптастыруға ұмтылуымызды көрсете отырып, атқарушы және басқару органдарында әйелдердің өкілдігін ұлғайту «ҚТЖ» ҰК» АҚ Аппарат басшысының (Басқарма мүшесінің) 2024 жылғы негізгі қызмет көрсеткіштеріне (НҚК) енгізілді.

ФУНКЦИОНАЛДЫҚ НҚК	2024 ЖЫЛ	
	МАҚСАТ	ДЕРЕК
Атқарушы органдарда және басқару органдарында әйелдер үлесінің болуы	22%	22%
Гендерлік теңгерім қағидаттарын іске асыру және Корпоративтік басқару кодексі нормаларын сақтау шеңберінде еншілес ұйымдардың Директорлар кеңесі (ДК) және Байқау кеңесі (БК) құрамдарының бейінін қалыптастыру бойынша жұмыс жүргізілді.	■ Атқарушы органдар мен басқару органдарында әйелдердің өкілдігін ұлғайту 13%-ды құрады.	Темір жол саласының ерекшелігін ескере отырып, Компания персоналының құрылымы гендерлік белгісі бойынша басым түрде ерлерден тұрады, олар жалпы санның 78%-ын құрайды. Дегенмен, үлесі 22%-ды құрайтын әйелдер маңызды әкімшілік-басқарушылық лауазымдарда қызмет етеді.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-НЫҢ ӘРБІР БАСҚАРУ ДЕҢГЕЙІНДЕГІ ӘЙЕЛДЕРДІҢ ҮЛЕСІ

²⁵ Ғылыми, технологиялық, инженерлік және математикалық білімді қажет ететін лауазымдар.

ЕСЕПТІ КЕЗЕҢДЕГІ ЕРЛЕР МЕН ӘЙЕЛДЕРДІҢ БАЗАЛЫҚ ЖАЛАҚЫСЫНЫҢ МӨЛШЕРІ

GRI 405-2

	ӘКІМШІЛІК ПЕРСОНАЛ ²⁶	ӨНДІРІСТІК ПЕРСОНАЛ ²⁷
Базалық қызметақы мөлшері		
әйелдердің, теңге	180 542	108 363
ерлердің, теңге	180 542	108 363

GRI 202-1

Компанияда гендерлік айырмашылықтарға байланысты базалық қызметақы мен сыйақы төлеу жүйесінде айырмашылықтар жоқ. Жалақы лауазымына сәйкес айқындалады. Бір лауазымда жұмыс істейтін ерлер мен әйелдер Компанияда

еңбекақы төлеу қағидаларына сәйкес бірдей жалақы және өзге де төлемдер алады.

Осылайша, Компанияда гендерлік айырмашылықтар негізінде еңбекақы төлеуді саралау жоқ.

МҮГЕДЕКТІГІ БАР АДАМДАРДЫ ЖҰМЫСҚА ОРНАЛАСТЫРУ

GRI 405-1

«ҚТЖ» ҰК» АҚ БҰҰ Жаһандық шартының мүшесі ретінде адам құқықтарын сақтауды, жұмыспен қамту саласындағы теңдікті, жұмыс күшінің инклюзивтілігі мен әртүрлілігін қамтамасыз ете отырып, Халықаралық еңбек ұйымы конвенцияларының қағидаттарын енгізуді жалғастыруда. Компания мүгедектігі бар адамдарға жұмыс орындарын беруді қоса алғанда, барлық қызметкерлер үшін қолдау ортасын құруға ұмтылады.

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да 264 мүгедектігі бар адам жұмысқа орналастырылды. Оның ішінде мүгедектік тобы бойынша: 1-топтағы – 4 адам, 2-топтағы – 47 адам, 3-топтағы – 213 адам.

Мүгедектігі бар қызметкерлер атқаратын негізгі лауазымдар – электромеханиктер, өткел кезекшілері және т.б.

Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес 1- және 2-топтағы мүгедектігі бар қызметкерлерге аптасына 36 сағаттан аспайтын жұмыс уақытының қысқартылған ұзақтығы белгіленеді. 1-топтағы мүгедектігі бар

қызметкерлер үшін жұмыс уақытын жиынтық есепке алуға жол берілмейді.

Мүгедектігі бар жұмыскерлерді түнгі уақытта жұмысқа тартуға, оларға мұндай жұмысқа медициналық қорытындыға сәйкес денсаулық жағдайына байланысты тыйым салынбаған жағдайда, олардың жазбаша келісімімен ғана жол беріледі.

Бірінші және екінші топтағы мүгедектігі бар жұмыскерлерге ұзақтығы кемінде күнтізбелік алты күн болатын жыл сайынғы ақы төленетін қосымша еңбек демалыстары беріледі.

GRI 401-2

2024–2026 жылдарға арналған Ұжымдық шартқа сәйкес 1- және 2-топтағы мүгедектігі бар адамдарға 6 күндік жұмыс аптасында – 36 сағат, 5 күндік жұмыс аптасында – 35 сағат толық еңбекақыны сақтай отырып, жұмыс уақытының қысқартылған ұзақтығы белгіленген.

²⁶ «Теміржолсу» ЖШС кадрлар жөніндегі маманының базалық жалақысының мөлшері (8-разряд).
²⁷ «ҚТЖ – Жүк тасымалы» ЖШС курьерінің базалық жалақысының мөлшері (1-разряд).

2022 ЖЫЛДАН 2024 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ КЕЗЕҢДЕГІ САНАТ БОЙЫНША
БӨЛІНГЕН МҮГЕДЕКТІГІ БАР ЖҰМЫСКЕРЛЕРДІҢ САНЫ, АДАМ

GRI 405-2

	2022			2023			2024		
	ЖОҒАРЫ БАСШЫЛЫҚ	ӘБП	ӨП	ЖОҒАРЫ БАСШЫЛЫҚ	ӘБП	ӨП	ЖОҒАРЫ БАСШЫЛЫҚ	ӘБП	ӨП
Мүгедектігі бар жұмыскерлердің саны, адам	0	78	968	0	87	1005	0	102	1120

ҰЛТТЫҚ ӘРТҮРЛІЛІК

Компания ұлты бойынша кемсітушілікке жол бермейді. Біздің командада ұлттық және этникалық

тиесілігі әртүрлі, сондай-ақ дінге сену мен сенімі әртүрлі кәсіби мамандар еңбек етеді.

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ ҰЛТЫ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН «ҚТЖ» ҰК» АҚ
ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ ТІЗІМДІК САНЫ, АДАМ

БАРЛЫҒЫ, ОНЫҢ ІШІНДЕ:	ҰЛТЫ					
	ҚАЗАҚ	ОРЫС	УКРАИН	ТАТАР	НЕМІС	БАСҚАСЫ
Әйелдер	21 601	3 091	480	254	181	449
Ерлер	80 812	7 093	1163	588	508	1461
Жалпы сандағы үлесі, %	87%	8,7%	1,4%	0,7%	0,6%	1,6%
Басшы лауа- зым-дарда барлығы, оның ішінде:	10 274	599	123	52	43	154
Әйелдер	2 174	202	33	18	13	50
Ерлер	8 100	397	90	34	30	104
Басшы лауазымдар- дың жалпы санын- дағы үлесі, %	91%	5,3%	1,1%	0,5%	0,4%	1,4%

ПЕРСОНАЛДЫ ҚОЛДАУ

ҰЖЫМДЫҚ ШАРТ

GRI 401-2

2023 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен оның еңбек ұжымы арасында 2024–2026 жылдарға арналған жаңа Ұжымдық шарт қабылданды, онда қызметкерлерді әлеуметтік қолдау шаралары көзделген, оның ішінде:

- материалдық көмек беру:
 - бала туғанда, некені тіркегенде, жерлегенде;
 - күтпеген шығыстарды талап ететін ерекше өмірлік жағдайлар туындаған кезде;

- жұмысқа бөлу бойынша келген жас теміржолшы мамандарға;
- Балаларды қорғау күнін, 1 қыркүйекті, Отбасы күнін, Мүгедектігі бар адамдар күнін және т.б. мерекелеуге орай және т.б.;
- теміржол көлігімен жол жүру шығыстарын өтеу (жылына бір рет);
- шипажайлық-курорттық сауықтыруға жеңілдікті жолдамалар беру;
- тістерді протездеуге ақы төлеу (екі жылда бір рет);

- мерейтойлық күндерге қызметкерлерді көтермелеу (әйелдер – 55 жастағы, ерлер – 60 жастағы);
- Халықаралық әйелдер күніне (8 наурыз) әйелдерге төлемдер;
- жұмыскерлердің балалары үшін жазғы сауықтыру демалысын және жаңа жылдық ертеңгіліктерді ұйымдастыру және т.б.

Жаңа Ұжымдық шартта әлеуметтік жеңілдіктердің мөлшері орташа есеппен 20-50%-ға ұлғайтылды:

- бала туғанда – 30-дан 40 АЕК дейін (4, 5-кластағы станцияларда және айырықтарда – 40-тан 50 АЕК дейін);
- некені тіркеуге – 15-тен 30 АЕК дейін;
- тістерді протездеуге – 15-тен 20 АЕК дейін;
- шағын станцияларға келген жас мамандарға – 25-тен 40 АЕК дейін;
- 1 қыркүйекке орай – 2-ден 4 АЕК дейін;
- Мүгедектер күніне орай – 10-нан 20 АЕК дейін;
- Отбасы күніне орай – 4-тен 5 АЕК дейін;
- Балаларды қорғау күніне орай – 5-тен 6 АЕК дейін;
- жұмыскерді жерлеуге – 100-ден 150 АЕК дейін;
- жұмыскердің ата-анасын, жұбайын/зайыбын, балаларын жерлеуге – 50-ден 70 АЕК-ке дейін.

8 наурызда декреттік демалыстағы әйелдерге сыйақы төлеу жеке қарастырылған.

Төрт мерекеге біржолғы сыйлықақы төлеу (1 АЕК) енгізілген:

- Наурыз;
- Көлік қызметкерлері күні;
- Республика күні;
- Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күні.

Шипажайлық-курорттық сауықтыруды жақсарту:

- С. Сейфуллин атындағы шипажайда жыл сайынғы сауықтыру мүмкіндігі.
- жолдамалар саны және шипажайлық-курорттық емделуге материалдық көмек ұлғайтылды.

Ұжымдық шарт шеңберінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлерге медициналық қызмет көрсетуді қамтамасыз етуге міндеттенеді. Осы мақсатта, бөлінген бюджет шегінде Компания ерікті медициналық сақтандыру (ЕМС) қызметтерін сатып ала отырып, жыл сайын қызметкерлерді сақтандыруды жүзеге асырады.

Әлеуметтік тұрақтылықты және персоналды әлеуметтік қолдаудың бірыңғай саясатын қамтамасыз ету үшін Компанияның барлық тобында бірыңғай сақтандыру бағдарламасы қолданылады.

Қызметкерлерді сақтандыру жұмыскерлер мен олардың отбасы мүшелерінің денсаулығына байланысты мәселелер туындаған жағдайда жоғары білікті медициналық көмекке қол жеткізуін қамтамасыз ете отырып, әлеуметтік пакетті жақсартуға бағытталған.

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлерін әлеуметтік қолдауға арналған шығыстар 18,9 млрд теңгені құрады, соның ішінде:

- 767 млн теңге – зейнетке шығатын жұмыскерлер үшін зейнетақыға үстемеақылар мен біржолғы жәрдемақылар;
- 1 305 млн теңге – зейнеткерлерге денсаулығын жақсарту және қолдау үшін көмек беру;
- 5 078 млн теңге – жұмыскерлерге бала туғанда, жерлеуге, некені тіркеуге, сауықтыруға материалдық көмек беру.

Бұдан басқа, 2024 жылы 10,2 млрд теңге сомасына келесі іс-шаралар іске асырылды:

- 3,6 млрд теңге – мәдени-ағарту, сауықтыру және басқа да іс-шаралар;
- 3,3 млрд теңге – жұмыскерлерді тамақтандырумен қамтамасыз ету немесе ақшалай өтемақы төлеу;
- 3,3 млрд теңге – босатылатын қызметкерлерге Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген мөлшерден артық қосымша өтемақы төлеу.

GRI 402-1

Ұжымдық шарттың ережелеріне сәйкес Компанияның қызметкерлеріне және олардың өкілдеріне персоналдың еңбек жағдайына әсер ететін Компания қызметіндегі елеулі өзгерістер туралы (бос тұруды жариялау туралы – күнтізбелік он бес күннен кешіктірмей, құрылымдық бөлімшені тарату туралы – бір айдан кешіктірмей) хабарламалар жіберу туралы Компанияның міндеттемелері көзделген. Штат ұлғайған кезде штатты қысқарту бойынша жұмыстан босатылған қызметкерлер (соңғы алты айда) бар бос жұмыс орындары туралы хабардар етіледі.

Ұжымдық шарттың талаптарына, берілетін кепілдіктер мен жеңілдіктерге қатысты «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлерінің хабардарлығын арттыруды қамтамасыз ету үшін, сондай-ақ адам ресурстарын басқару мәселелерінде қызметкерлермен неғұрлым ашық және тиімді қатынасулар орнату үшін Компанияда тұрақты негізде қатынасулар жүргізіледі.

Компанияның филиалдары мен еншілес ұйымдарының өңірлік және желілік өндірістік

учаскелерінде HR-стендтер енгізіледі, HR-қызметтермен ақпараттық сессиялар өткізіледі, сондай-ақ көшпелі кадрлық аудиттер мен ұжымдармен кеңестер ұйымдастырылады. Сондай-ақ қызметкерлерге ыңғайлы болу үшін персоналды басқару мәселелеріне арналған жадынамалар мен брошюралар әзірленеді.

GRI 2-30

2024 жылдың қорытындысы бойынша ұжымдық шарттармен қамтылған қызметкерлердің үлесі 100%-ды құрады.

Бұл ретте ұжымдық шарттарға енгізілмеген қызметкерлердің еңбек жағдайлары Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде айқындалады. Жалдау және еңбекақы төлеу жағдайлары жұмыс берушінің жекелеген жергілікті актілерімен реттеледі. Айырмашылықтар жұмыс берушінің жергілікті актілерінде ескерілмеген кейбір әлеуметтік жеңілдіктерге қол жеткізуден тұрады.

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ ҰЖЫМДЫҚ ШАРТТАРМЕН ҚАМТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНЫ

Қызметкерлердің жалпы саны, адам	117 681
Ұжымдық шарттармен қамтылған қызметкерлердің саны, адам	117 681
Ұжымдық шарттармен қамтылған қызметкерлердің үлесі, %	100

Ақылақтық көтермелеу қызметкерлердің қатыстырылуына, еңбек өнімділігін арттыруға және «ҚТЖ» ҰК» АҚ стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге ықпал ете отырып, оларды ынталандырудың негізгі құралдарының бірі болып табылады.

10 қолданыстағы марапаттар ребрендингі жүргізілді.

Ақылақтық көтермелеудің жаңартылған жүйесінің арқасында «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлері теміржол саласын дамытуға қосқан үлестері үшін қосымша ынталандыру мен танылуға ие болады.

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да 23 жаңа марапат түрі енгізілді, сондай-ақ

КӘСІПОДАҚТАР

Компания «Қазақстандық салалық теміржол, автомобиль, әуе және су көлігі қызметкерлерінің кәсіби одағы» қоғамдық бірлестігімен тығыз ынтымақтасуда.

2023 жылы Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі, «ҚТЖ» ҰК» АҚ, теміржол көлігінің басқа да ұйымдары және «Қазақстандық салалық теміржол, автомобиль, әуе және су көлігі қызметкерлерінің кәсіби одағы» қоғамдық бірлестігі арасында 2024–2026 жылдарға арналған әлеуметтік-еңбек мәселелері жөніндегі салалық келісімге қол қойылды.

Салалық келісім ұжымдық шарттарға енгізу үшін міндетті болып табылатын, қызметкерлер, олардың отбасылары мен зейнеткерлер үшін ең төменгі әлеуметтік кепілдіктерді белгілейді. Келісім тараптары жұмыс берушілер мен жұмыскерлердің

осы кепілдіктерді кеңейтудегі құқықтарын шектемейді.

«Қазақстандық салалық теміржол, автомобиль, әуе және су көлігі қызметкерлерінің кәсіби одағы» қоғамдық бірлестігі мен Компания осы Келісімді әлеуметтік әріптестіктің негізгі құжаты деп таниды. Ол теміржол саласы ұйымдары жұмысының тиімділігін арттыруға, жұмыскерлердің өмір сүру деңгейін арттыруға, әлеуметтік-экономикалық және еңбек құқықтарын қорғауды күшейтуге бағытталған келісілген әлеуметтік-еңбек саясатын жүргізудің жалпы қағидаттарын белгілейді.

«Қазақстандық салалық теміржол, автомобиль, әуе және су көлігі қызметкерлерінің кәсіби одағы» қоғамдық бірлестігі қызметінің міндеттері мен кепілдіктері Компанияның Ұжымдық шартында көзделген.

БАЛА КҮТІМІНЕ БАЙЛАНЫСТЫ ДЕМАЛЫС

GRI 401-3

Компания ерлер мен әйелдерге тең мүмкіндіктер береді. Атап айтқанда, іс жүзінде әйелдер бұл мүмкіндікті еркектерге қарағанда жиі

пайдаланатынымен, жынысына қарамастан барлық қызметкерлерге бала күтіміне байланысты демалыс беріледі. 2024 жылы бала күтіміне байланысты демалыс алу мүмкіндігін 348 ер адам және 3437 әйел пайдаланды.

2024 ЖЫЛЫ БАЛА КҮТІМІНЕ БАЙЛАНЫСТЫ ДЕМАЛЫС АЛУ ҚҰҚЫҒЫ БОЛҒАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ САНЫ, АДАМ

	БАРЛЫҒЫ	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР
Бала күтіміне байланысты демалыс алу құқығы болған қызметкер-лердің жалпы саны	117 681	91 625	26 056
Бала күтіміне байланысты демалысты пайдаланған қызметкерлердің жалпы саны	3 785	348	3 437
Бала күтіміне байланысты демалыс аяқталғаннан кейін есепті кезең-де жұмысқа қайтып келген қызметкерлердің жалпы саны	1 922	178	1 744
Бала күтіміне байланысты демалыс аяқталғаннан кейін (2023 жылы) жұмысқа қайтып келген және жұмысқа оралғаннан кейін 12 ай бойы жұмыс істеуді жалғастырып отырған қызметкерлердің жалпы саны	1 068	104	964
2024 жылы бала күтіміне байланысты демалыс аяқталғаннан кейін жұмысқа қайтып келуге тиіс қызметкерлердің саны	1 128	94	1 034
2023 жылы бала күтіміне байланысты демалыс аяқталғаннан кейін жұмысқа қайтып келген қызметкерлердің саны	1 330	98	1 232
Жұмысқа қайтып келу коэффициенті, %	170	189	169
Ұстап қалу коэффициенті, %	80	106	78

ӘЛЕУМЕТТІК ТҰРАҚТЫЛЫҚ

Қызметкерлер арасындағы сауалнамалар әлеуметтік әл-ауқат үрдісін, еңбек жағдайларына қанағаттанушылықты, еңбек ұжымдарындағы психоэмоциялық жағдайды қадағалауға мүмкіндік береді, бұл кәсіпорындардағы әлеуметтік тұрақтылық деңгейін талдауға мүмкіндік береді.

Жалпы, 2024 жылы Компанияда сауалнаманың екі түрі өткізілді:

- «Самұрық-Қазына» АҚ «Samruk Research Services» базасында жүргізетін зерттеулер;
- Компанияның өзі жүргізетін өндірістік қатынастар мониторингі шеңберіндегі сауалнамалар.

«Samruk Research Services» зерттеулері өндірістік персонал арасында жылына екі рет жүргізіледі, оған персоналдың қатыстырылу деңгейіне, олардың әлеуметтік әл-ауқаты мен әлеуметтік тыныштығына байланысты мәселелер тақырыптары кіреді. Сауалнама «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының 17 мыңға жуық

қызметкерін немесе өндірістік персоналдың жалпы санының кемінде 15%-ін қамтиды. Сауалнама нәтижелері бойынша түзетуші іс-әрекеттер жоспарлары, сондай-ақ топ-менеджменттің НҚК қалыптастырылады. Бұдан басқа, «Самұрық-Қазына» АҚ өкілдері жыл сайынғы негізде зерттеу нәтижелерін Компанияның Директорлар кеңесінің мүшелеріне таныстырады.

Өндірістік қатынастар мониторингі шеңберіндегі сауалнама да жылына екі рет жүргізіледі және өндірістік персоналды да, әкімшілік-басқарушылық персоналды да қамтиды.

2024 жылы әрбір сауалнаманың периметріне кемінде 25 мың қызметкер (персоналдың жалпы санының кемінде 25%) кірді. Сауалнамаға келесі блоктар бойынша сұрақтар енгізілді: еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, санитарлық-тұрмыстық жағдайлар және медициналық қызметтердің сапасы, арнайы киім мен жеке қорғаныс құралдары, формалы киім, ішкі

қатынасулар, әлеуметтік пакетпен хабардар етілу, оқыту және корпоративтік мәдениет.

2024 жылы сауалнамаға жаңа блоктар қосылды: «Мақсаттар» (Компанияның миссиясы мен орындалатын мақсаттарын ұғыну) және «Бақыт» (қанағаттану деңгейі және жұмыс орнындағы бақыт сезімі).

Сауалнама нәтижелері Компанияның және еншілес ұйымдардың қатысы бар құрылымдық бөлімшелеріне осал жерлерді анықтауға және

еңбек жағдайларын жақсарту жөніндегі іс-шараларды басымдыққа алуға көмектеседі.

Сауалнама нәтижелерінің негізінде Компания еңбек жағдайларын жақсарту жөніндегі бағдарламаны іске асырады, оның шеңберінде желілік кәсіпорындарда ғимараттар мен санитарлық-тұрмыстық үй-жайларға жөндеу жүргізілді, санитарлық-тұрмыстық модульдік ғимараттар, жиһаздар және тұрмыстық техника сатып алынды.

	ӨЛШЕМ БІРЛІГІ	2021	2021	2022	2023	2024	2025
						МАҚСАТ	МАҚСАТ
Әлеуметтік тұрақтылық деңгейі	%		72	65	66	66	69
Деректерді қамту	сауалнамаға жауап берген қызметкерлердің %		10	10	13	18	10

ӨНДІРІСТІК ҚАТЫНАСТАР

Қызметкерлерге жағдайларды жақсарту шаралары

2022 жылдан бастап «ҚТЖ» ҰК» АҚ желілік кәсіпорындардағы санитарлық-тұрмыстық жағдайларды жақсарту, атап айтқанда, ғимараттарды/үй-жайларды жөндеуді, жиһаздар мен тұрмыстық техниканы жаңартуды жүзеге асыру жөніндегі іс-шараларды жүйелі түрде іске асырады.

2024 жылы industrial relations (өндірістік қатынастар) стандарттарын іске асыру шеңберінде Компания 16,2 млрд теңге (2022 жылы – 3,5 млрд теңге, 2023 жылы – 20 млрд теңге) бөлді:

- 314 ғимаратты және 125 үй-жайды жөндеуге;
- 183 модульдік ғимарат орнатуға;
- 19 бірлік автокөлік сатып алуға;
- 36 бірлік жиһаз, 110 бірлік тұрмыстық техника және 2,6 мың бірлік кеңсе техникасын жеткізуге;
- 1,3 мың бірліктен астам шағын механизацияны жеткізуге.

2025 жылы ғимараттар мен үй-жайларды, локомотив бригадаларының демалыс үйлерін жөндеуді, модульдік ғимараттарды сатып алуды және т.б. қамтитын ұқсас іс-шаралар жоспарланды.

Кері байланыс алу үшін қызметкерлермен өзара әрекеттесу

Компанияда «Нысана» жедел желісі жұмыс істейді, ол Қордың жалпы шағымдар мен өтініштер базасына біріктірілген.

2023 жылдан бастап Компанияда шағымдар мен өтініштер санының тұрақты төмендеуі байқалады. Есепті жылы 2023 жылмен салыстырғанда өтініштердің жалпы саны 38%-ға қысқарды, соның ішінде жеке өтініштердің 41%-ға және ұжымдық өтініштердің 25%-ға азаюы.

Ұжымдағы өзара қарым-қатынастарға байланысты шағымдар саны айтарлықтай азайды. Басшымен өзара іс-қимыл мәселелері бойынша өтініштер 54,6%-ға, ал әріптестерімен өзара қарым-қатынас мәселелері бойынша 45,4%-ға азайды.

Шағымдар мен өтініштердің азаюы ұжымдағы тұрақты ахуал мен корпоративтік қатынасулардың дамуын айғақтайды.

Бұдан басқа, Компанияда «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының өңірлік және желілік деңгейдегі бөлімшелерінде әлеуметтік-еңбек

қатынастары бойынша ішкі қатынасуларды құру қағидалары қолданылады (07.12.2021 ж. № 894-ЦЗ).

Аталған Қағидаларға сәйкес басшылар мен кәсіподақ көшбасшылары еңбек ұжымдары арасында жүйелі түрде кездесулер өткізеді.

ПЕРСОНАЛДЫ ДАМУ

GRI 404-2

Қызметкерлерді оқыту және дамыту – Компанияның табысты жұмысының негізгі элементтері. Олар қызметкерлердің мансаптық өсуіне және кәсіби құндылығын арттыруға ықпал ететін кәсіби дағдыларды, тұлғалық қасиеттер мен көшбасшылық қабілеттерді дамытуды қамтиды.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ оқытуға инвестициялар салуды қызметкерлердің өнімділігі мен адалдығын арттырудың стратегиялық құралы ретінде қарастырады, бұл өз кезегінде Компания жұмысының тиімділігіне оң әсер етеді.

Компания өз қызметкерлерінің кәсіби, тұлғалық-іскерлік және басқарушылық біліктілігін дамыту

GRI 404-2

Компанияда өз салаларында сарапшы болып табылатын 70-тен астам жоғары білікті ішкі жаттықтырушылар жұмыс істейді.

2024 жылы ішкі жаттықтырушылардың күшімен, оның ішінде «Білім экспрессі»

2024 жылы 25 мыңнан астам қызметкерді қамтитын 650-ден астам кездесу өткізілді.

жөнінде үнемі жұмыс істейді. «ҚТЖ» ҰК» АҚ жанында Астана, Павлодар, Тараз, Қарағанды және Ақтөбе қалаларында орналасқан, өндірістік персоналды даярлаудың жекелеген орталықтары бар.

Оқу орталықтарының базасында 2024 жылы 23 105 қызметкер (2023 жылы – 22 034 қызметкер) оқытылды. Есептік кезеңде оқыған қызметкерлердің жалпы саны 50 961 (2023 жылы – 38 918 қызметкер), жалпы сомасы 2,1 млрд теңгені (2023 жылы – 1,9 млрд теңге) құрады.

1 қызметкерді оқытуға және дамытуға жұмсалған орташа сома – 42 мың теңге.

ішкі жаттықтырушылардың жылжымалы мектебі шеңберінде негізгі тұлғалық-іскерлік құзыреттіліктер бойынша 6 991 қызметкер оқытылды: жанжалдарды басқару, стресске төзімділік, көшбасшылық, тиімді қатынасулар, клиентке бағдарлану, цифрлық дағдылар, тиімділікті басқару, ұқыпты өндіріс, эмоциялық интеллект және т.б.

ЕСЕПТІ КЕЗЕҢДЕГІ ЖЫНЫСЫ ЖӘНЕ САНАТЫ БОЙЫНША БІР ҚЫЗМЕТКЕРГЕ АРНАЛҒАН ЖЫЛЫНА ОҚЫТУДЫҢ ОРТАША САҒАТ САНЫ

GRI 404-1

ПЕРСОНАЛДЫ ОҚЫТУ	БАРЛЫҒЫ	ЖОҒАРЫ МЕНЕДЖМЕНТ ЖӘНЕ ӘБП	ӨНДІРІСТІК ПЕРСОНАЛ
Жылына әрбір санат және жынысы бойынша қызметкерлерді оқыту сағаттарының жалпы саны, адам	1 998 946	109 791	1 889 155
Әрбір санаттағы және жынысы бойынша қызметкерлердің жалпы саны, адам	117 681	7 017	110 664
Әр санаттағы және жынысы бойынша бір қызметкерге арналған оқыту сағаттарының орташа саны, сағат	16,99	15,65	17,07

ПЕРСОНАЛДЫ ОҚЫТУ	БАРЛЫҒЫ	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР
Жынысы бойынша жылына қызметкерлерді оқыту сағаттарының жалпы саны, адам	1 998 946	286 457	1 712 489
Жынысы бойынша қызметкерлердің жалпы саны, адам	117 681	26 056	91 625
Жынысы бойынша бір қызметкерге арналған оқыту сағаттарының орташа саны, сағат	17	11	19

КОРПОРАТИВТІК БАҒДАРЛАМАЛАР

2024 жылы қозғалыс қауіпсіздігі деңгейін көтеруге және өндірістік жарақаттануды азайтуға бағытталған кәсіби қоғамдастық құру, кәсіби құзыреттерді дамыту және қызметкерлердің біліктілігін арттыру мақсаттарда «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС вагон шаруашылығының 67 жұмыскері үшін модульдік корпоративтік даму бағдарламалары, электрмен жабдықтау дистанциясының 59 жұмыскері, байланыс дистанциясының 61 жұмыскері, «ҚТЖ» ҰК» АҚ – «Магистральдық желі дирекциясы» филиалының жол дистанциясының 90 жұмыскері үшін «Үздіктер алаңы» даму бағдарламасы іске асырылды.

Білім беру бағдарламалары қызметкерлердің функционалдық құзыреттерін ескере отырып, олардың кәсіби құзыреттерінің матрицасы негізінде әзірленген.

Негізгі әдістер Компанияның сыртқы провайдерлерін, ішкі жаттықтырушылары мен сарапшыларын тартуды, интерактивті сабақтар, іс-тәжірибелік жаттығулар, нетворкинг және бейінді сарапшылардың кері байланысын жүргізуді қамтыды.

Бағдарлама аяқталғаннан кейін қатысушылар біліктілігін арттыру туралы сертификаттар алды.

БАҒДАРЛАМАНЫҢ АТАУЫ	«ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС вагон шаруашылығының жұмыскерлеріне арналған корпоративтік даму бағдарламасы.	«ҚТЖ» ҰК» АҚ – «Магистральдық желі дирекциясы» филиалының жол дистанциясы, электрмен жабдықтау, сигнал беру және байланысы үшін арналған «Үздіктер алаңы» корпоративтік даму бағдарламасы.
БАҒДАРЛАМАНЫҢ МАҚСАТЫ	«ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС өндірістік-техникалық бөлімінің және вагон шаруашылығы учаскелерінің бастықтары қызметінің тиімділігін арттыру. Бағдарламаның міндеттері: пойыздар қозғалысының қауіпсіздігін, еңбекті қорғауды және қауіпсіздік техникасын қамтамасыз ету; жарақаттану жағдайларын азайту, «нөлдік жарақаттану» нәтижесіне жақындау; орындалатын жұмыстардың сапасын арттыру; кәсіби және көшбасшылық құзыреттерді дамыту.	Кәсіби және тұлғалық-іскерлік құзыреттерді дамыту арқылы өндірістік қауіпсіздік деңгейін, жеке және командалық тиімділікті арттыру, сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ – «Магистральдық желі дирекциясы» филиалының желілік деңгейдегі қызметкерлерінің кәсіби қоғамдастығын құру.

БАҒДАРЛАМАНЫҢ БИЗНЕС-АРТЫҚШЫЛЫҚТАРЫ	Компания қызметкерлері үшін оқыту бағдарламаларын іске асыру персоналдың біліктілігін арттырудың арқасында көрсетілетін қызметтер сапасын жақсарту, қызметкерлердің қанағаттанушылығын арттыру және кадрлардың тұрақтамауын төмендету, тәуекелдерді тиімді басқару сияқты едәуір пайда әкеледі, бұл апаттық жағдайлар мен олармен байланысты залалдардың туындау ықтималдығын төмендетеді, сондай-ақ Компанияның бәсекеге қабілеттілігін нығайтатын инновацияларды енгізуге ықпал етеді. Бағдарламалар оқытудың гибридік әдісін (онлайн/оффлайн, модульдік оқыту, Hard/Soft Skill дамыту) қолдана отырып, қарқынды коллаборация, кейстерді талдау, жаңа білімдерді іс-тәжірибелік пысықтау, нетворкинг және бейінді сарапшылардан кері байланыс алу арқылы орта буын басшыларын оқытуды көздейді.	
БАҒДАРЛАМАҒА ҚАТЫСҚАН ШТАТТАҒЫ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ %	«ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС өндірістік-техникалық бөлімінің бастықтары және вагон шаруашылығы учаскелерінің бастықтары – 50 адам (48%)	Байланыс дистанциясы учаскесінің 61 бастығы, ӨТБ бастықтары және электрмен жабдықтау дистанциясының аға энергия диспетчерлері – 59 адам, ӨТБ бастықтары және жол дистанциясы бастықтарының орынбасарлары – 90 адам (56%)

GRI 404-2

Бұдан басқа, Компанияда босатылатын қызметкерлерді қолдау үшін әзірленген «Мүмкіндік» даму бағдарламасы бар. Бағдарлама қашықтықтан оқыту және тестілеу жүйесінде қолжетімді, негізгі құзыреттерді дамытуға және жаңа кәсіптік мүмкіндіктерге бейімделуге бағытталған үш модульді қамтиды. Курс аясында қарастырылатын тақырыптар: «Бизнесті бастау үшін мемлекеттік қолдау құралдары және

электрондық қызметтер порталы», «Мемлекеттік сатып алулар: тіркеуден бастап алғашқы шарттарды жасасуға дейін», «Тұлғалық өсу – өмірдегі жетістіктің себебі ретінде», «Келіссөздер жүргізудің іс-тәжірибелік дағдылары», «Кәсіпкердің құқықтық сауаттылығының негіздері», «Кәсіптік бағдарлау және маманды таңдау», «Жаңа бастаған кәсіпкерлерге арналған салық салу», «Қаржылық сауаттылық: капиталды басқару және көбейту», «Тиімді түйіндеме жасау» және т.б.

ПЕРСОНАЛДЫ БАҒАЛАУ

GRI 404-3

Жыл сайын Компанияда жұмыскерлердің қызметін бағалау күнтізбелік жыл бойы жүзеге асырылады және бірнеше маңызды кезеңді қамтиды: мақсаттар қою, тұрақты мониторинг, нәтижелілікті бағалау, кешенді бағалау және нәтижелілік қорытындысы бойынша жұмыскерлерге тұрақты сындарлы кері байланыс беру.

Бағалау және кері байланыс процестері персоналды басқарудың тұрақты және ажырамас бөліктері болып табылады. Тікелей басшылар нәтижелілікке қатысты уақтылы және мазмұнды кері байланысты қамтамасыз ете отырып және одан әрі даму үшін салаларды анықтай отырып, жыл бойы қызметкерлердің мақсаттарға қол жеткізуіндегі ілгерілеуін үнемі қадағалап отыруға міндетті.

Жұмыскерлердің қызметін рәсімді бағалаудың 3 түрі бар:

- 1) Тұрақты кешенді бағалау – есепті кезеңдегі қойылған мақсаттар/НҚК және құзыреттер шеңберінде жұмыскерлердің жетістіктерін бағалау. Осы бағалаудың нәтижелері персоналды басқару бойынша одан арғы

- қадамдарды айқындайтын дарындар картасын жасау үшін негіз қалыптастырады.
- 2) Мақсаттардың орындалу дәрежесіне тұрақты мониторинг жүргізу – қойылған мақсаттарға қол жеткізудің жүйелі мониторингінің жартыжылдық үдерісі.
- 3) Құзыреттерді/дағдыларды және білімді тұрақты емес бағалау – ішкі ресурстарды пайдалану және/немесе сыртқы жеткізушілерді тарту арқылы жүргізілетін жұмыскерлердің кәсіби құзыреттерін бағалау. Осы бағалау әдісі бизнестің қажеттілігіне байланысты жүргізіледі және бағалау/даму орталықтарын, «360/270/180» әдісі бойынша кері байланысты жинауды, сондай-ақ кәсіби тестілерді қамтиды.

Қызметті кешенді бағалау шеңберінде Компанияның және еншілес ұйымдардың грейдтік еңбекақы төлеу жүйесіне енгізілген қызметкерлер қатысады.

Қызметті кешенді бағалау қорытындысы бойынша тікелей басшы жұмыс тиімділігін, күшті жақтарды, қызметкерді оқыту және дамыту қажеттілігін, сондай-ақ қызметті бағалау қорытындысы бойынша сыйақыны ықтимал қайта қарауды қамтитын кері байланыс береді.

Икемді әңгімелер бағалау үдерісінің маңызды құрамдас бөлігі болып табылады және басшы мен қызметкер арасында терең пікірлермен және идеялармен алмасуға мүмкіндік береді, бұл қызметкердің қажеттіліктерін жақсы түсінуге ықпал етеді, даму үшін қолайлы атмосфера жасайды, оқуға және өсуге ынталандыруды арттырады.

Есепті жылы Компания және оның еншілес ұйымдары қызметкерлерінің қызметін бағалау қағидалары жаңартылды. Негізгі өзгерістер бағаланатын қызметкерлердің санаттарына, бағалау үдерісінің кезеңдеріне, бағаланатын

қызметкерлердің даму құралы және Компанияның корпоративтік мәдениетінің бір бөлігі ретінде бағалаудың бүкіл кезеңі ішінде кері байланыс беруге қатысты болды.

Сонымен қатар, тәуекелдерді басқару жөніндегі критерийлерді HR-үдерістерге біріктіру мақсатында тәуекел-менеджмент бойынша мінез-құлық индикаторлары Құзыреттер үлгісіне енгізілді.

2024 жылы қызметті кешенді бағалаумен 3 439 қызметкер (2023 жылы – 3 385 адам) қамтылды.

2021-2024 ЖЫЛДАР КЕЗЕҢІНДЕ ҚЫЗМЕТІН КЕШЕНДІ БАҒАЛАУМЕН ҚАМТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНЫ, ЖЫНЫСЫ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН, АДАМ

	2021		2022		2023		2024	
	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР
Өнімділігіне және мансаптық дамуына тұрақты баға алатын қызметкерлердің жалпы саны	1730	1416	1456	1665	1819	1566	1815	1624
Жынысы бойынша қызметкерлердің жалпы саны	26 400	86 181	26 350	87 419	26 083	90 477	26 056	91 625
Өнімділігіне және мансаптық дамуына тұрақты баға алатын қызметкерлердің пайызы	7%	2%	6%	2%	7%	2%	7%	1,8%

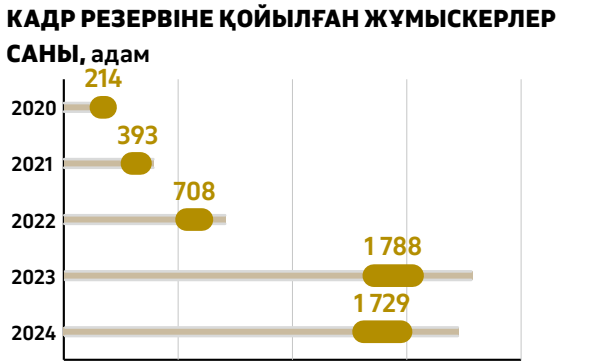
2021-2024 ЖЫЛДАР КЕЗЕҢІНДЕ ҚЫЗМЕТІН КЕШЕНДІ БАҒАЛАУМЕН ҚАМТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНЫ, САНАТЫ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН, АДАМ

	2021			2022			2023			2024		
	ЖОҒАРЫ МЕ- НЕДЖМЕНТ	ӘБП	ӨНДІРІСТІК ПЕРСОНАЛ	ЖОҒАРЫ МЕ- НЕДЖМЕНТ	ӘБП	ӨНДІРІСТІК ПЕРСОНАЛ	ЖОҒАРЫ МЕ- НЕДЖМЕНТ	ӘБП	ӨНДІРІСТІК ПЕРСОНАЛ	ЖОҒАРЫ МЕ- НЕДЖМЕНТ	ӘБП	ӨНДІРІСТІК ПЕРСОНАЛ
Өнімділігіне және ман- саптық дамуына тұрақты баға алатын қызметкер- лердің жалпы саны	45	3 146	0	44	3 121	0	59	3 385	0	65	2 717	722
Әрбір санаттағы қызмет- керлердің жалпы саны	116	7 771	104 694	110	6 998	106 661	108	6 876	109 576	108	7 017	110 664
Өнімділігіне және ман- саптық дамуына тұрақты баға алатын қызметкер- лердің пайызы	39%	40%	0%	40%	45%	0%	55%	49%	0%	60%	39%	0,7%

«ҚТЖ» ҰК» АҚ кадрлық резервін қалыптастыру қағидаларына сәйкес Компанияның, оның филиалдары мен еншілес ұйымдарының 1 007 қызметкері үшін стратегиялық және функционалдық сабақтастық жоспарлары бекітілді.

Сондай-ақ, кадр резервіне 2023 жылдың есепті кезеңіндегі қызметті тұрақты кешенді бағалаудың қорытындысы бойынша 722 жоғары әлеуетті қызметкер (дарындар картасының 8-9 торы) енгізілді.

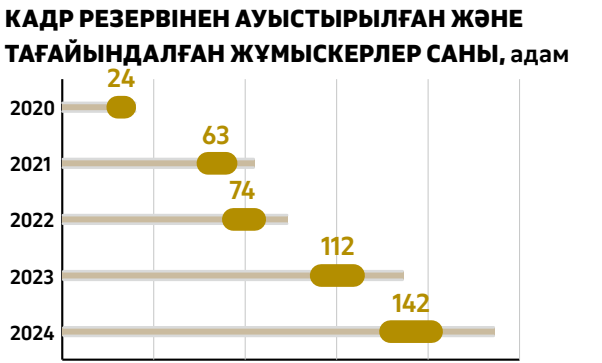
Кадр резервшілерін дамыту шеңберінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ – «Магистральдық желі дирекциясы» филиалының, «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС, «Жолаушылар тасымалы» АҚ өңірлік және желілік деңгейлердегі орнын басушыларын (66 адам) қамтитын «Топжарған-2024» екі модульді көшбасшылық бағдарламасы іске асырылды. Бағдарлама еңбек қауіпсіздігі, ұқыпты өндіріс, стейкхолдерлермен корпоративтік өзара іс-қимыл, тиімді қатынасулар мәдениетіндегі орнын

басушылардың басқарушылық құзыреттерін жетілдіруге бағытталған.

Бұдан басқа, құзыреттердің мақсатты үлгісі негізінде қызметкерлердің бірегей күшті жақтарын анықтауға, ынталандырылуы мен қатыстырылуын арттыруға, корпоративтік мәдениетті жақсартуға бағытталған желілік деңгейдегі функционалдық кадр резервінің орнын басушылары (91 адам) үшін CliftonStrengths 34 by Gallup бағалау саласында «Корпоративтік тиімділікті арттыру үшін басқарушылық ойлау мен көшбасшылықты дамыту» бағдарламасы іске асырылды.

2025 жылға корпоративтік орталықтың құрылымдық бөлімшелерінің басшыларын, сондай-ақ Компанияның стратегиялық дамуы мен операциялық қызметіне әсер ететін өндірістік қызметкерлердің аса маңызды лауазымдарын қоса отырып, Негізгі лауазымдар тізбесін жаңарту жоспарланған.

ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ЖӘНЕ ДЕМЕУШІЛІК ҚЫЗМЕТ

«Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының қайырымдылық көмек көрсету жөніндегі бірыңғай саясатын «Samruk-Kazyna Trust» корпоративтік қоры жүзеге асырады.

Өз кезегінде Компания табысы аз азаматтарға және халықтың қорғалмаған топтарына корпоративтік волонтерлік арқылы көмек көрсету үшін жағдай жасайды, бұл қызметкерлерге қоғам мен қоршаған ортаның дамуына өз үлесін қосуға мүмкіндік береді, сонымен қатар әріптестер арасындағы өзара қарым-қатынастарды нығайтуға ықпал етеді.

2024 жылы корпоративтік волонтерлер бірқатар акциялар мен іс-шараларды іске асыруға жәрдемдесті, олардың ішінде:

- қаражат пен ізгілік көмек жинауға қатысу, сондай-ақ су тасқынынан зардап шеккен жұмыскерлерді қолдау үшін бір күндік жалақыны аудару;
- мемлекеттік, ұлттық мерекелерді және Көлік қызметкерлері күнін мерекелеуді ұйымдастыру;
- Балаларды қорғау күніне, Білім күніне және Қарттар күніне орай мерекелік іс-шаралар өткізу;
- шалғай станциялар мен айырықтарда тұратын көп балалы отбасылар үшін «Балаларды мектепке жинаймыз» акциясын өткізу;
- Астана қаласындағы «ҚТЖ» ҰК» АҚ XIII Республикалық жастар форумы шеңберінде Жаңа жыл қарсаңында ерекше қажеттіліктері бар балалар үшін «Балалар тілектері шыршасы» акциясын өткізу, сондай-ақ оны Ақтөбе, Атырау,

- Шымкент, Қарағанды, Өскемен өңірлерінде жас қызметкерлермен тираждау;
- Қордың компаниялар тобы қызметкерлерінің ерекше балалары үшін «Самұрық-Қазына» АҚ өткізетін «Тілектер шыршасы» акциясына қатысу;
 - саланың жалғыз басты ардагерлері мен зейнеткерлері үшін «Азық-түлік қоржыны» және «Қысқы тұрмыстық көмір» акцияларын өткізу.
 - өңірлерде «Коммуналдық қызмет жұмыскерлеріне көмек көрсету» акцияларын өткізу.

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының 45-тен астам қызметкерінің ауруларға, жазатайым оқиғаларға және басқа да жағдайларға байланысты қаржылық қолдау туралы өтініштеріне жауап ретінде Компанияның басқа қызметкерлерінен ерікті қайыр көрсетуге

шақыра отырып, корпоративтік пошта арқылы хабарлама жіберу және «Қазақстан теміржолшысы» газетінде мақалалар жариялау арқылы қаражат жинау ұйымдастырылды. Бұл шаралар мұқтаж қызметкерлерге көмек көрсету үшін едәуір қаражат жинауға мүмкіндік берді.

Корпоративтік волонтерлікті дамыту үшін 2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік волонтері конкурсы өткізілді, онда конкурстың негізде «Үлкендерге қамқорлық», «Балаларға қамқорлық», «Табиғатқа қамқорлық», «Орта мен қоғамды дамыту», «Спорт және денсаулық» деген бес номинация бойынша сыйлықтар берілді.

Волонтерлер жұмсаған адам/сағаттың жалпы саны 31 мыңнан астам құрады.

ЗЕЙНЕТКЕРЛЕРГЕ ҚАМҚОРЛЫҚ

Компания өзінің еңбек ардагерлерін қолдауға ерекше көңіл бөледі. Құрметті демалыста 45 000-нан астам зейнеткер бар, олардың әрқайсысы Компанияның назары мен қамқорлығына ие. Зейнеткерлерге қамқорлық – бұл тек міндет ғана емес, сонымен қатар көп жылдық еңбегі мен темір жол саласын дамытуға қосқан үлесі үшін алғысын білдіретін Компанияның әлеуметтік саясатының маңызды бағыты.

Компания Қарттар күні, кәсіби мерекелер және басқа да маңызды оқиғалар сияқты маңызды күндерге орайластырылған көмек бағдарламаларын тұрақты түрде іске асырады. Еңбек ардагерлері материалдық қолдау мен бірқатар жеңілдіктер алады, оның ішінде тегін немесе жеңілдікті медициналық тексерулер, дәрі-дәрмектер мен шипажайлық-курорттық емделуге жолдамалар сатып алуға көмек көрсетіледі, бұл олардың жайлы және лайықты өмір сүруін қамтамасыз етуге бағытталған.

Бұдан басқа, жұмыс істемейтін зейнеткерлер жыл сайынғы тегін жол жүруді, шипажайлық-курорттық емдеуді, 70, 80, 90 және 100 жасқа жеткен кезде бір реттік материалдық көмекті, сондай-ақ Әлеуметтік-тұрмыстық мәселелер жөніндегі комиссияның шешімі бойынша және Көлік қызметкерлері күні мен Жеңіс күні сияқты мереке күндері қолдауды қамтитын әлеуметтік пакетпен қамтамасыз етіледі.

Материалдық көмектен басқа «ҚТЖ» ҰК» АҚ ардагерлерді корпоративтік өмірге белсенді тартуда. Ардагерлер түрлі іс-шараларға, кездесулерге және мерейтойлық салтанаттарға қатысады, бұл оларға әріптестерімен байланыста болуға, өздерін Компанияның бір бөлігі ретінде сезінуге және белсенділігін сақтауға мүмкіндік береді.

Компания зейнеткерлердің лайықты және жайлы өмір сүруіне жағдай жасай отырып, оларға қолдау көрсету бағдарламаларын жетілдіруді жалғастыруда.

ЖАС ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ ҚАМҚОРЛЫҚ

Компания жас қызметкерлердің кадрлық әлеуетін дамытуға ерекше көңіл бөледі және осы мақсатта корпоративтік жастар саясатын іске асырады.

2023 жылдың маусымында Компанияның және оның ЕҰ-ның 2023–2026 жылдарға арналған

Жастар саясатының жаңартылған бағдарламасы бекітілді.

Бағдарламаның мақсаты – қызметкерлердің әлеуметтік қалыптасуы мен дамуы, олардың «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы»

акционерлік қоғамының мүддесінде неғұрлым толық өзін-өзі таныту үшін әлеуметтік-экономикалық, ұйымдастырушылық, құқықтық жағдайлар мен кепілдіктер жасау.

Жастар саясаты бағдарламасы кәсіптік дағдыларды жақсартуға, корпоративтік рухты көтеруге, жастарды тарту және бейімдеу жүйесін дамытуға, оларды міндеттерді шешуге тартуға, рухани-адамгершілік тәрбиелеуге және салауатты өмір салты мен спортты ілгерілетуге бағытталған. Жастар саясатын іске асыру шеңберінде келесі жобалар іске асырылады:

- «ҚТЖ-ның 100 жас есімі» жас мамандарды дамыту бағдарламасы
- «Жас үздік маман» кәсіби шеберлік конкурсы
- КВН қозғалысы
- «Теміржол білгірлері» зияткерлік ойындар лигасы
- Корпоративтік волонтерлік мектебі
- Компанияның youtube-арнасында «ГалстукOFF» жобасы басталды.

«ҚТЖ-ның 100 жас есімі» жас мамандарды дамыту бағдарламасы.

Бағдарламаның мақсаты – Компанияның нақты жас қызметкерлері мысалында әдептілік, меритократия, кәсібилік және белсенді адалдық идеяларын ілгерілету.

2023–2024 жылдары «ҚТЖ 100 жас есімі» екінші ағыны тұлғалық және іскерлік құзыреттерді дамыту, жобалық басқаруының бойынша модульдік оқытудан өтті. Қатысушылар ХІІІ Республикалық жастар форумында ұсынылған бизнес-процестерді оңтайландыру бойынша 15 жобаны әзірлеп, ESG-челленджерге қатысты.

2024 жылдың 1 шілдесінен 29 қарашасына дейін бағдарламаның үшінші ағымына іріктеу өтті. 1000-нан астам өтінімнің ішінен үміткерлер бағалаудың 7 кезеңінен, оның ішінде тестілеуден, бизнес-кейстер шешуден, құзыреттері бойынша сұхбаттасудан және сараптамалық іріктеуден өтті.

«Жас үздік маман» кәсіби шеберлік конкурсы.

Конкурстың мақсаты – жұмысшы кәсіптерінің беделін көтеру, еңбек өнімділігін арттыру және жас қызметкерлерді ынталандыру.

Конкурс екі кезеңді – өңірлік және республикалық деңгейлерді көздейді және теміржол саласының бес көпшілік жұмысшы кәсіптері арасында өткізіледі.

2024 жылы конкурстың өңірлік кезеңіне келесі бес кәсіп бойынша 350-ден астам адам қатысты:

- Қалпына келтіру пойызының кран машинисті;
- СОБ электромеханигі;
- Жолаушылар вагонының жолсерігі;
- Тауарлар кассирі;
- Электровоз машинисті.

Өңірлік кезеңнің қорытындысы бойынша 50 жұмыскер Астанадағы республикалық кезеңге өтті. Жеңімпаздар мен жүлдегерлер үшін ұжымдық шартқа сәйкес материалдық көмек қарастырылған.

Корпоративтік волонтерлік мектебі

2023 жылы еліміздің түкпір-түкпірінен волонтерлікпен тұрақты түрде айналысатын Компаниялардың қызметкерлерін жинаған «Корпоративтік волонтерлік мектебі» жобасы басталды.

2024 жылы жоба өз жалғасын тапты, Астана қаласындағы Форум форматында «Корпоративтік волонтерлік мектебі» өткізілді, оған Компанияның 120 тұрақты волонтері қатысты. Форум аясында тұрақты негізде волонтерлік және қайырымдылық қызметімен айналысатын спикерлер, сондай-ақ ұлттық волонтерлік желісінің өкілдері сөз сөйледі.

Сондай-ақ, «ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік волонтері конкурсы басталды, оның қорытындысы бойынша «Үлкендерге қамқорлық», «Балаларға қамқорлық», «Табиғатқа қамқорлық», «Орта мен қоғамды дамыту», «Спорт және денсаулық» деген бес номинация бойынша сыйлықтар берілді.

САЛАУАТТЫ ӨМІР САЛТЫН НАСИХАТТАУ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ 16 елді біріктіретін Халықаралық теміржолшы-спортшылар одағының (USIC) мүшесі болып табылады.

2024 жылы салауатты өмір салтын танымал ету және дене шынықтыруды дамыту мақсатында Компанияда барлық өңірлерде 355 спорттық іс-шара өткізілді, оған 16,6 мыңнан астам адам қатысты.

Бұдан басқа, 3 мың теміржолшы жергілікті атқарушы және бөгде ұйымдар ұйымдастырған 280 спорттық іс-шараға қатысты.

БАЛАЛАРҒА ҚАМҚОРЛЫҚ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдары жұмыскерлердің 1-10 жас аралығындағы балаларына жыл сайын жаңа жылдық ертеңгіліктер ұйымдастырады. Осы бастама аясында 2024 жылы жұмыскерлердің 50 мыңнан астам баласы мерекелік іс-шараларға қатысты.

Спорт секцияларында 22,2 мың қызметкер белсенді шұғылданады. 21,6 мың қызметкер өндірістік гимнастикамен, ал 4,3 мың адам тыныс алу гимнастикасымен қамтылған.

Бұдан басқа, 6-7 жас аралығындағы 13 мыңнан астам бала жазғы демалысын Қазақстанның балалар сауықтыру орталықтарында өткізді.

Компания балалардың темір жол жүру шығындарын жабады, сондай-ақ жол жүру кезінде оларды медицина қызметкерлерінің алып жүруін қамтамасыз етеді.

2025 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТА МЕРЗІМДІ КЕЛЕШЕККЕ АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

2025 жылы персоналды басқару саласындағы Компанияның негізгі басымдықтары қызметкерлердің біліктілігін арттыруға, кадр әлеуетін дамытуға, сондай-ақ Компанияның стратегиялық бағыты шеңберінде еңбек жағдайларын жақсартуға бағдарланатын болады. Қазақстан Республикасы Президентінің Қазақстан халқына Жолдауында жарияланған Жұмысшы кәсіптері жылы шеңберіндегі іс-шараларды іске асыруға ерекше назар аударылатын болады.

Жастар арасында жұмысшы кәсіптерін танымал ету, теміржол мамандықтарының беделін көтеру және Компания қызметкерлерінің кәсіби құзыреттерін жетілдіру мақсатында 2025 жылы келесіні қамтитын іс-шаралар кешені жоспарланды:

- озық тәжірибе мен үздік іс-тәжірибелерге үйретуге бағытталған теміржол саласының тәжірибелі қызметкерлерінің қатысуымен іс-тәжірибелік сабақтар мен тренингтер ұйымдастыру;
- Қазақстан Республикасының теміржол колледждері мен жоғары оқу орындарында студенттерге саланың заманауи үрдістерімен және талаптарымен танысуға мүмкіндік беретін дәріс сабақтарын өткізу үшін Компанияның мамандарын тарту;
- нақты өндірістік үдерістермен және жұмыс жағдайларымен танысуға мүмкіндік беретін студенттер мен жас мамандар үшін экскурсиялар мен танысу кездесулерін ұйымдастыру;

- дамуға ұмтылысты ынталандыру, білім мен тәжірибе алмасу үшін түрлі бөлімшелердің қызметкерлері арасында корпоративтік чемпионаттар өткізу;
- кәсіптің үздік өкілдерін анықтау және көтермелеу үшін түрлі мамандықтар бойынша салалық турнирлер мен жарыстар ұйымдастыру.

Орта мерзімді келешекте Компания теміржол саласы кәсіптерінің тартымдылығын арттыруға, озық білім беру технологияларын енгізуге және кадр резервін дамытуға бағытталған бағдарламаларды іске асыруды жалғастырады.

Негізгі бағыттардың ішінде:

- жоғары білікті мамандар даярлау үшін оқу орындарымен ұзақ мерзімді әріптестікті дамыту;
- өндірістік объектілерде қосарлы білім беру және тағылымдама бағдарламаларын енгізу;
- қызметкерлерді үздіксіз кәсіптік оқыту және сертификаттау жүйесін дамыту;
- медициналық сақтандыру жүйесін одан әрі жетілдіру, шипажайлық-курорттық емделуге қолжетімділікті қамтамасыз ету, қызметкерлерді тұрғын үймен қамтамасыз ету бағдарламаларын қолдау;
- бейімделудің, бағалаудың және қызметкерлерді оқытудың электрондық жүйелерін қоса алғанда, персоналды басқару үдерістерін автоматтандыру үшін заманауи шешімдерді енгізу және т.б.

№6 МАҚСАТ. ПОЙЫЗДАР ҚОЗҒАЛЫСЫНЫҢ ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

Пойыздар қозғалысының қауіпсіздігін, қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз ету және қызметкерлердің денсаулығы мен өмірін сақтау Компанияның негізгі басымдығы болып табылады.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Стратегиясында көзделген стратегиялық бастама тасымал үдерісінің қауіпсіздігін басқаруды жақсартуға және нөлдік жарақаттану мақсатына қол жеткізуге бағытталған.

ҚОЗҒАЛЫС ҚАУІПСІЗДІГІ

Компания бойынша қозғалыс қауіпсіздігін басқару жүйесін жоспарлауға, іске асыруға, мониторингілеуге және ұдайы жақсартуға қойылатын талаптарды айқындайтын қозғалыс қауіпсіздігі саласындағы негіз болатын құжат – Қозғалыс қауіпсіздігін басқару жүйесі жөніндегі нұсқаулық. Нұсқаулық Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің, ISO9001:2015 халықаралық стандартының және қозғалыс қауіпсіздігі саласындағы Компанияның жергілікті актілерінің талаптарына сәйкес әзірленген.

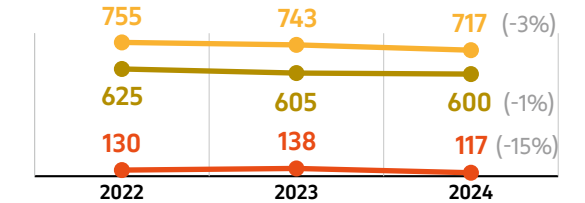
Пойыздар қозғалысының қауіпсіздігі саласындағы басым міндеттер:

- адамдардың өмірі мен денсаулығының сақталуын қамтамасыз ету;
- жүктердің, жылжымалы құрамның, инфрақұрылым объектілерінің сақталуын қамтамасыз ету;
- қозғалыс қауіпсіздігінің орнатылған деңгейін қамтамасыз ету;
- көлік оқиғаларының салдарларын барынша азайту.

2024 жылы тасымалдау процесіне барлық қатысушыларының магистральдық желідегі қозғалыс қауіпсіздігін бұзуы 2023 жылмен салыстырғанда 26 жағдайға төмендеді. Бұзушылықтардың жалпы саны 717 жағдайды құрады (2023 жылы – 743 жағдай²⁸).

«ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының қозғалыс қауіпсіздігін бұзушылықтар саны 2023 жылғы деңгейге қарағанда 15%-ға төмендеді, 117 жағдай (2023 жылы – 138 жағдай) немесе бұзушылықтардың жалпы санының 16% орын алды.

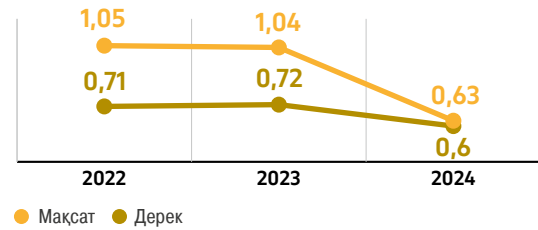
ТАСЫМАЛДАУ ПРОЦЕСІНЕ БАРЛЫҚ ҚАТЫСУШЫЛАРЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫС ҚАУІПСІЗДІГІН БҰЗУЫ, жағдайлар

- барлық бұзушылықтар
- тасымалдау процесінің өзге де қатысушылары
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниясының тобы

«Қозғалыс қауіпсіздігі деңгейі» көрсеткіші 2024 жылдың қорытындысы бойынша жақсартылды, «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі белгілеген нысаналы мәнге қол жеткізілді.

²⁸ 2023 жылғы деректер «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 2023 жылғы интеграцияланған жылдық есебінде көрсетілген деректермен салыстырғанда қозғалыс қауіпсіздігін бұзудың жасырын жағдайлары анықталғандықтан өзгертілді, сондай-ақ қосымша талдаулар жүргізілді, онда «ҚТЖ» ҰК» АҚ кәсіпорындары кінәлі деп танылды.

**ҚОЗҒАЛЫС ҚАУІПСІЗДІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ
НЫСАНАЛЫ КӨРСЕТКІШІ, жағдайлар / млн пойыз-км**

2024 жылы Компания пойыздар қозғалысының қауіпсіздігін арттыруға бағытталған іс-шараларды іске асыруды жалғастырды, бұл қозғалыс қауіпсіздігі көрсеткіштерінің оң динамикасын сақтауға ықпал етті.

Есепті жылы келесі бағыттар бойынша іс-шаралар іске асырылды:

- темір жолдарда адамдардың жарақаттану жағдайларын азайту;
- 166 мыңнан астам адамды қамтитын 12 мыңнан астам жиналыс өткізілді;
- әкімшілік айыппұлдар салумен 3 мыңнан астам рейд жүргізілді;
- БАҚ-та 551 сөз сөйлеу және жарияланым ұйымдастырылды;
- 6 мыңнан астам қызметкер оқытылды;
- үздік қызметкерлерге марапаттар мен ақшалай сыйлықтар берілді;
- 9 мыңнан астам жылжымалы құрам жөнделді және техникалық қызмет көрсетілді;
- 570,6 км жолға күрделі жөндеу жүргізілді.

Компанияның құрылымдық бөлімшелерінде және оның еншілес ұйымдарында қозғалыс қауіпсіздігін басқару жүйесін, кадрлық персоналды жетілдіруге, инфрақұрылым құрылғылары мен жылжымалы құрамның сенімділігін арттыруға бағытталған жүйелі шаралар кешені іске асырылды.

Сонымен қатар, Жол диагностикасы жұмыстарын ұйымдастыру²⁹ қағидаларына сәйкес пойыздар қозғалысы қауіпсіздігінің жоғары деңгейін қамтамасыз ету мақсатында темір жолдарды диагностикалау жүргізіледі.

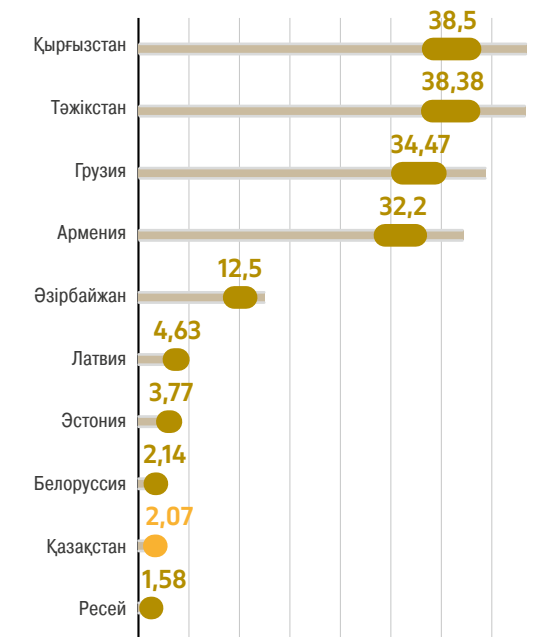
Жол диагностикасы техникалық жай-күйді жаппай бақылауды және қозғалыс қауіпсіздігіне қатер төндіретін, тасымалдау процесінің белгіленген барысын бұзатын немесе шұғыл, сондай-ақ жоспарлы алдын алу жұмыстарды талап ететін істен шығу (ақаулық) орындарын іздестіру мен себептерін айқындауды қамтиды.

²⁹ «ҚТЖ» ҰК» АҚ бас инженерінің 2017 жылғы 29 желтоқсандағы №1125 бұйрығымен бекітілген.

³⁰ Дереккөз: Достастыққа қатысушы мемлекеттердің теміржол көлігі кеңесінің дирекциясы.

Жолға төселген рельстерді, бағыттамалық бұрмалардың дәнекерленген түйістері мен металл бөліктерін бақылау мерзімділігі аталған Қағидаларға сәйкес белгіленеді.

2024 жылы диагностикалық құралдармен 462 955 км жол тексерілді.

**ҚОЗҒАЛЫС ҚАУІПСІЗДІГІН БҰЗУДЫҢ ҮЛЕСТІК
САНЫ, барлығы/млн пойыз-км³⁰**

Достастыққа қатысушы мемлекеттердің халықаралық қатынасындағы теміржол әкімшіліктерінің қауіпсіздік көрсеткіштерін салыстырмалы талдау 2024 жылдың қорытындысы бойынша Компанияның млн пойыз-км қозғалыс қауіпсіздігін бұзудың саны Ресейден басқа қарастырылып отырған теміржол әкімшіліктерінің көрсеткіштерінен төмен екенін көрсетті.

ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ

GRI 3-3, 403-1, 403-8, 403-10

Компания қызметкерлері оның басты құндылығы болып табылады. Сондықтан қызметкерлердің қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз ету және олардың денсаулығын қорғау Компанияның ерекше маңызды міндеттері болып қала береді.

Өндірістік қауіпсіздік процестерін басқару Денсаулық сақтауды басқару және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету жүйесі жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес жүзеге асырылады³¹. Нұсқаулық ISO 45001:2018 және МемСТ 12.0.230 талаптарына сәйкес әзірленген, «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобында еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды басқаруды реттемелеуші негізгі құжат болып табылады.

Өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйесі Компанияның және оның еншілес ұйымдарының қызметіне байланысты қауіптерге ұшырауы мүмкін Компания қызметкерлерінің, мердігерлердің және басқа да мүдделі тараптардың еңбек қауіпсіздігі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз етуге бағытталған.

Нұсқаулық Компанияға және оның еншілес ұйымдарына қолданылады және барлық қызметкерлер үшін міндетті.

Нұсқалық Компанияның корпоративтік веб-сайтында мына сілтеме бойынша орналастырылған: [Денсаулық сақтауды басқару және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету жүйесі жөніндегі нұсқаулық](#) қараңыз.

МЕНЕДЖМЕНТ ЖҮЙЕСІНІҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ СТАНДАРТТАРҒА СӘЙКЕСТІГІ

Компания жыл сайын сыртқы аудиттен өтеді, өнеркәсіптік қауіпсіздік, еңбекті қорғау мен қоршаған орта саласындағы халықаралық және ұлттық стандарттарға сәйкестігін растайды.

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ сыртқы аудиттен сәтті өтті. «TUV Thuringen Kazakhstan» ЖШС компаниясының халықаралық аудиторларынан алынған сертификат ISO 45001:2018 стандартының қағидаттарына сәйкестікті растау болып табылады.

ҚАУІПТЕРДІ АНЫҚТАУ ЖӘНЕ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАҒАЛАУ

GRI 403-2, 403-9

Қауіптерді анықтау, тәуекелдерді бағалау және оқыс оқиғаларды тергеп-тексеру – өндірістік қауіпсіздікті қамтамасыз етудің маңызды аспектілері. Осы мәнәтінде Компания тәуекелдерді жүйелі түрде бағалайды және әлеуетті қауіптерді сәйкестендіреді, аудит пен инспекциялар жүргізеді, сондай-ақ апаттар мен

оқыс оқиғалар туындаған жағдайдағы іс-қимыл жоспарларын әзірлейді.

Оқыс оқиғаларды тергеп-тексеру уақиғалардың негізгі себептерін анықтауда және оларды болашақта болдырмауда негізгі рөл атқарады. Қауіптерді тиімді анықтау және тәуекелдерді бағалау үшін қызметкерлер әрдайым оқытудан өтеді және қауіпсіздік қағидалары, жеке қорғаныс

³¹ «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасының 24.10.2023 жылғы шешімімен бекітілген, №02/29 хаттама.

құралдарын қолдану және қауіпсіз жұмыс әдістері туралы ақпарат алады.

Компанияда «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарында өндірістік қауіпсіздік саласындағы қауіптер мен экологиялық аспектілерді сәйкестендіру, оларды бағалау және тәуекелдерді басқару» стандарты қабылданды³². Стандарттың мақсаты – «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да қауіптер мен экологиялық аспектілерді сәйкестендіру, оларды бағалау, өндірістік қауіпсіздік саласындағы тәуекелдерді басқару бойынша бірыңғай тәртіпті қамтамасыз ету.

2024 жылы тәуекелдерді бағалау және ықтимал қауіптерді анықтау шеңберінде тораптық, өңірлік және желілік басқармалар бөлімшелерінің жұмыс топтарымен қауіптерді жоспарлы сәйкестендіру жүргізілді.

Жазатайым оқиғаларға жол берілген бөлімшелер тәуекелдер мен ықтимал қауіптерге жоспардан тыс бағалау жүргізді.

Қауіптерді сәйкестендіру нәтижесінде Компания тізілімінде 481 тәуекел тіркелді. Оның ішінде өндірістік қауіпсіздік бойынша тәуекелдер картасының қызыл аймағындағы 5 тәуекел маңызды болып саналады, олардың ішінде: локомотивпен және жылжымалы құраммен басып кету, жол-көлік оқиғалары, жұмыскерлердің құлауы, тиеу-түсіру жұмыстары, жұмыскерлердің биіктіктен құлауы.

- Осы тәуекелдерді төмендету үшін Компанияда келесі шараларды қамтитын Іс-шаралар жоспары қабылданды және іске асырылуда:
- Қордың Өндірістік қауіпсіздік жөніндегі жоспарын іске асыру;
 - өліммен аяқталатын жазатайым оқиғаларға қарсы күрес бойынша 2024–2026 жылдарға арналған іс-шаралар жүргізу;
 - электр жарақатын болдырмау жөніндегі 2024–2026 жылдарға арналған шараларды іске асыру;
 - жұмыскерлерді «Қауіпсіз еңбек мәдениеті» бағдарламасы және басқа да халықаралық курстар бойынша оқыту;
 - цифрлық пішімде «Рұқсат наряды» жүйесімен өндірістік процестердің қамтылуын кеңейту.

Өліммен аяқталған жазатайым оқиғаларды тергеп-тексеру нәтижелері бойынша бірқатар іс-шаралар әзірленді, оның ішінде:

- 2024 жылға арналған өндірістік қауіпсіздік жөніндегі, 2024–2026 жылдарға арналған

- өліммен аяқталатын жазатайым оқиғалармен күрес жөніндегі, 2024–2026 жылдарға арналған электрмен жарақаттануды болдырмау жөніндегі іс-шаралар жоспары орындалды;
- «Жұмыс орындарындағы қауіптер мен тәуекелдерді басқару», «Электр қауіпсіздігі негіздері», «Оқиғаларды тергеп-тексеру» оқу курстары, сондай-ақ NEBOSH және IOSH халықаралық курстары бағдарламасы бойынша қызметкерлерді оқыту аяқталды;
 - Компанияның еншілес ұйымдарының, тораптық және өңірлік деңгейдегі филиалдарының бірінші басшыларының, пайдалану қызметіне жетекшілік ететін басшыларының, өндірістік қауіпсіздік қызметтерінің олар атқаратын лауазымына және өндірістік қауіпсіздік саласында орындайтын жұмысына сәйкестігіне кезектен тыс аттестаттау өткізілді;
 - кейіннен тиісті өзгерістер енгізумен, қауіпсіздік талаптарының толықтығы, дәлдігі және есепке алынуы тұрғысынан 809 технологиялық карталар мен процестерге ревизия жүргізілді;
 - «Абайлаңыз, жылжымалы құрам!», «Жарақатсыз жол», «Еңбек тәртібін нығайту – өндірістік жарақаттанудың алдын алу негізі» айлықтарын қамтитын оқыту және ағарту іс-шаралары өткізілді, семинарлар мен озық тәжірибе мектептері ұйымдастырылды және т.б.

Қауіпсіздіктің мінездік диалогын (ҚМД) жүргізу жұмыс орнында жарақат алу қаупінің алдын алу бойынша Компанияның маңызды проактивті шарасы болып табылады, оның барысында жұмыскерлер өндірістік процестерді орындау кезінде қауіпті жағдайлар мен қауіпті әрекеттерді анықтайды.

2024 жылы 83 659 ҚМД жүргізілді, соның ішінде 1 058 жұмыстың тоқтауы, 27 718 қауіпті жағдай және 5 106 Near Miss оқиғасы, нәтижесінде анықталған сәйкессіздіктердің 100% толық көлемде жойылды.

Сондай-ақ, Компания әртүрлі құралдарды пайдалана отырып, жұмыскерлерді қауіпті өндірістік факторлар мен жағдайлар туралы хабардар етеді, олар: лауазымдық нұсқаулықтармен таныстыру, нысаналы және жоспардан тыс нұсқамалықтар, техникалық сабақтар, ақпараттық материалдарды («Қабырға газеті», «Бюллетеньдер», постерлер) ӨҚ ИЖ-дегі «Қауіпсіздік минуты» модулінде орналастыру, сондай-ақ ЭҚА және корпоративтік электрондық пошта арқылы хабар тарату.

VISION ZERO

Safety. Health. Wellbeing.

2019 жылғы қаңтарда «ҚТЖ» ҰК» АҚ «Vision Zero» – «Нөлдік жарақаттану» тұжырымдамасының қағидаттарын қуаттайтын Халықаралық әлеуметтік қамсыздандыру қауымдастығына (ХӘҚК) қосылды.

Бұл тұжырымдаманың негізгі идеясы – өндірістегі жазатайым оқиғалар белгілі бір себеппен болады. Алдын алудың белсенді мәдениетін қалыптастырудың арқасында бұл себептерді жоюға, ал олар туындататын өндірістегі жазатайым оқиғаларға, жарақаттар мен кәсіптік ауруларға жол бермеуге болады.

Енді смартфондағы ӨҚ ИЖ қосымшасы барлық оқиға түрлеріне, оның ішінде жазатайым оқиғаларға, қоршаған ортаға теріс әсер ететін оқиғаларға, салдары жоқ оқиғаларға (Near-Miss), сондай-ақ кәсіби аурулар мен денсаулық жағдайының нашарлауы жағдайларына ден қоюға мүмкіндік береді.

«Vision zero» халықаралық бағдарламасы – Нөлдік жарақаттануға қол жеткізу тұжырымдамасын іске асыру шеңберінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы Н.Е.Сауранбаев – Компанияның әрбір жұмыскеріне өмірі мен денсаулығына тікелей қауіп төндіретін қауіпсіз емес жұмыстарды тоқтату құқығын беретін Жұмыстарды тоқтату құқығы міндеттемесіне қол қойды.

ЖҰМЫСТАРДЫ ТОҚТАТУ

2019 жылдан бастап «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да Қауіпсіздіктің мінез-құлық диалогын ұйымдастыру қағидаларына сәйкес, егер қауіпсіз емес жұмыстарды жалғастыру оның өмірі мен денсаулығына қатер төндіретін болса, әрбір

қызметкерге бұл жұмыстарды орындауды тоқтатуға мүмкіндік енгізілген.

2024 жылы бұл мүмкіндікті 1 058 жұмыскер пайдаланды (2023 жылы – 1 675 жұмыскер).

ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ӨНЕРКӘСІПТІК ҚАУІПСІЗДІК ЖӨНІНДЕГІ ІС-ШАРАЛАР

2024 жылы еңбек жағдайларын жақсартуға, өндірістік жарақаттар мен кәсіптік аурулардан сақтандыруға бағытталған 2 106 іс-шара іске

асырылды. Еңбек жағдайларын жақсарту мен еңбекті қорғауға арналған шығындар сомасы 14 475 млн теңгені құрады.

2024 ЖЫЛЫ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ӨНЕРКӘСІПТІК ҚАУІПСІЗДІК ЖӨНІНДЕГІ ІС-ШАРАЛАРҒА АРНАЛҒАН ШЫҒЫНДАР, МЛН ТЕҢГЕ

	2021	2022	2023	2024
Барлығы	4 417,4	4 685,2	7 854,6	14 475
Еңбекті қорғау	2 927,0	3 317,9	5 026,6	6 885
Өрт қауіпсіздігі	576,6	613,6	512	670
Өнеркәсіптік қауіпсіздік	414,4	523,1	2 067,3	6 616
Оқыту	438,3	227,7	245,5	301
Басқасы	61,1	2,9	3,2	3

2024 жылы еңбек жағдайларын жақсарту және еңбекті қорғау жөніндегі іс-шараларға «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның бір қызметкеріне орташа есеппен 132,1 мың теңге жұмсалды (2023 жылы – 67,4 мың теңге).

³² «ҚТЖ» ҰК» АҚ басқармасының 01.09.2023 жылғы № 614-ЦЗ шешімімен бекітілген.

ӨНДІРІСТІК КЕҢЕСТЕР

GRI 403-4

Компанияда еңбекті қорғауды басқару жүйесінің ажырамас бөлігі болып табылатын 227 Өндірістік кеңес жұмыс істейді. Кеңестер қызметкерлердің еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды басқаруға қатысу нысандарының бірі болып табылады. Олар технологиялық процестерді жетілдіру, техникалық жарақтандыру, қызметкерлердің біліктілігін арттыру және жеке қорғаныс құралдарын уақтылы ұсыну арқылы еңбек жағдайлары мен еңбекті қорғауды ұдайы жақсартуға; персоналды қауіпсіздік және қорғау жөніндегі жұмысқа белсенді қатыстыруға; өндірістік жарақаттану жағдайларының санын азайтуға және өліммен аяқталуды болдырмауға арналған.

2024 жылы еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау мәселелері бойынша 62 семинар өткізілді.

Қауіпті еңбек жағдайларын анықтау үшін Кеңестерге техникалық инспекторлар енгізілді. Компанияда еңбекті қорғау бойынша оқытылған техникалық инспекторлардың жалпы саны 1395 адамды құрайды. Олардың міндеттері еңбек жағдайларына тексеру жүргізуді, еңбек жағдайлары мен еңбек қауіпсіздігін жақсарту жөнінде ұсыныстар әзірлеуді, сондай-ақ жекелеген өндірістік процестердің, цехтардың, учаскелердің, жұмыс орындарының жұмысын және жабдықтар мен механизмдерді пайдалануды тоқтату мүмкіндігін қамтиды.

2024 жылы техникалық инспекторлар 1757 тексеру жүргізді, нәтижесінде 17 616 бұзушылық анықталды.

ӨНДІРІСТІК ЖАРАҚАТТАНУ

GRI 403-9

2024 жылы 88 жағдай орын алды, оның ішінде есепке алынғаны – 20, есепке алынбағаны³³– 68. Зардап шеккен қызметкерлер – 51 (оның ішінде есепке алынғаны – 24, есепке алынбағаны – 27); өліммен аяқталған жағдайлар – 14 зардап шеккен (есепке алынғаны 8, есепке алынбағаны 6), ауыр аяқталған жағдайлар – 19 зардап шеккен (есепке алынғаны 11, есепке алынбағаны 8), еңбек ету қабілетін уақытша жоғалтқан жағдайлар – 18 зардап шеккен (есепке алынғаны 5, есепке алынбағаны 13).

Нысаналы көрсеткіш 0,12 және шекті көрсеткіш 0,13 болған кезде еңбек ету қабілетін жоғалтумен тіркелетін оқиғалардың (есепке алынған жағдайлардың) орташа жиілік коэффициенті

(LTIR³⁴) нақты 0,12 құрады. Материалдық залал 461 983 мың теңгені (2023 жылы – 555 140 мың теңге) құрады.

2024 жылы жұмыс істеген сағаттардың жалпы саны 206 835 446 адам-сағатты құрады, TRIR³⁵– 0,03, FAR³⁶ – 0,03, ал Near MissMiss³⁷ көрсеткіші – 4,9 болды.

Өндірістік жарақаттанудың негізгі түрлері:

- қозғалатын, ұшатын, айналатын заттар мен бөлшектердің әсері;
- темір жол көлік оқиғасы (басып кету);
- зардап шеккеннің биіктіктен құлауы;
- зардап шеккеннің құлауы;
- суға бату;
- заттардың, материалдардың құлауы;
- электр тоғымен зақымдану.

КӨЛІК ҚАУІПСІЗДІГІ

Біздің Компанияда жұмыскерлерді өндірістік учаскелерге тасымалдауға, сондай-ақ басшылардың қызметтік қажеттіліктеріне арналған 2 246 автомобиль пайдаланылады.

2024 жылы 4 ЖКО оқиғасы тіркелді, оның салдарынан 8 қызметкер зардап шекті, соның ішінде 2 қызметкер қайтыс болды.

Апаттық жағдайлар тәуекелдерін барынша азайту мақсатында Компания жүргізушілерді қауіпсіз жүргізу әдістеріне оқытуды жүргізеді. 2024 жылы 50 жүргізуші сертификатталған ұйымда «Defensive driving» бағдарламасы бойынша оқудан өтті.

Бұдан басқа, 2024 жылы Компания 88 бірлік заманауи автокөлік пен 24 бірлік арнайы техника (жол техникасы және жылжымалы құрам) сатып алды.

ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІ

2024 жылы 51 өрт тіркелді, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 36%-ға аз (80 өрт). Оның ішінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобында 2023 жылғы 37-ге қарсы 19 өрт тіркелді (49%-ға төмендеу), 19 жағдайда Төтенше жағдайлар департаментінің (ТЖД) бөлімшелеріне көмек көрсетілді, 13 жағдайда өрт өзге ұйымдардың объектілерінде болды.

Өрттердің пайда болуының негізгі себептері: 68% – өрт қауіпсіздігі нормаларын сақтамау, 14% – қысқа тұйықталу, 10% – өрттің даладан өтуі, 6% – техникалық ақауларықтар, 2% – дала өрттері.

Өрттерді жою үшін елді мекендерде, орман және дала алқаптарында, сондай-ақ ТЖД бөлімшелеріне көмек көрсету үшін бөгде ұйымдардың объектілерінде өрттерді сөндіру үшін күштер мен құралдарды тартудың бекітілген жоспарына сәйкес «ҚТЖ» ҰК» АҚ Мемлекеттік емес өртке қарсы қызметінің өрт сөндіру пойыздары мен автомашиналары тартылды.

2024 жылы Компания өрттердің алдын алу және өрт қауіпсіздігі деңгейін арттыруға бағытталған іс-шаралар кешенін өткізді. Осы жұмыс шеңберінде өрт-техникалық тексерулер жүргізілді, бұзушылықтар анықталды, ескертулер берілді, сондай-ақ оқыту сабақтары мен нұсқамалықтар ұйымдастырылды.

Мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл шеңберінде Компания Төтенше жағдайлар министрлігінің (ТЖМ) өрт қауіпсіздігі мәселелері бойынша отырыстарына, сондай-ақ жергілікті билік органдарымен, ТЖД және шаруа қожалықтарымен кеңестерге қатысты. Өрт қауіпті кезеңге дайындық шеңберінде ішкі оқу-жаттығулар өткізді және республикалық командалық-штабтық оқу-жаттығуларға қатысты.

Ақпараттық-ағарту жұмыстарына ерекше назар аударылды: БАҚ-та алдын алу іс-шаралар кеңінен жария етілді, ақпараттық материалдар дайындалды және таратылды және басқа да іс-шаралар өткізілді.

ӨНДІРІСТІК ЖАРАҚАТТАНУДЫҢ АЛДЫН АЛУ

2024 жылы Компанияда еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау деңгейін арттыруға бағытталған іс-шаралар кешені іске асырылды. 2024 жылға арналған өндірістік қауіпсіздік жөніндегі іс-шаралар жоспары орындалды, NEBOSH және IOSH халықаралық курстарын қоса алғанда, «Жұмыс орындарындағы қауіптер мен тәуекелдерді басқару», «Электр қауіпсіздігі негіздері», «Оқиғаларды тергеп-тексеру» бағдарламалары бойынша оқыту жүргізілді. Компанияның еншілес ұйымдарының, желілік және өңірлік деңгейдегі

филиалдарының пайдалану қызметіне жетекшілік ететін басшыларының, өндірістік қауіпсіздік қызметтерінің олар атқаратын лауазымына және өндірістік қауіпсіздік саласында орындайтын жұмысына сәйкестігіне кезектен тыс аттестаттау өткізілді.

Өндірістік жарақаттануды төмендету үшін жазатайым оқиғалар мен электрмен жарақаттануды болдырмау бағдарламалары іске асырылды, халықаралық сарапшыларды

³³ Еңбек қызметіне байланысты есептік және есепке алынбаған жағдайларды бөлу еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғаларды қызметтік және арнайы тергеп-тексеру актілері негізінде жүзеге асырылады.

³⁴ Ставка жұмыс істеген 1 000 000 сағат негізінде есептеледі.

³⁵ Оқиғалардың жиілігі.

³⁶ Өлімге әкелетін оқиғалардың жиілігі.

³⁷ Салдарсыз оқиғалардың жиілігі.

тартумен оқиғаларға талдау жүргізілді. Қауіпсіздік талаптарын ескере отырып, технологиялық карталар мен процестерге ревизия жүргізілді, осы саладағы тиімділіктің жаңа көрсеткіштері әзірленді.

Еңбек жағдайларын жақсартуға елеулі назар аударылды: сигналдық шамдар мен қауіпсіздік белдіктері сатып алынды, қауіпсіз өту сұлбалары жаңартылды, қызметтік өту жолдары мен

төсемдер жөнделді, автоматты хабарлау жүйелері орнатылды, қауіпсіздік белгілері ауыстырылды.

Бұдан басқа, ықтимал қауіпті жағдайларды болдырмауда бастама білдірген 159 қызметкер ақшалай сыйлықтармен марапатталды. Компания қауіпсіздік мәдениетін нығайту және жарақаттану қаупін азайту бойынша жүйелі жұмысты жалғастыруда.

МЕРДІГЕРЛІК ҰЙЫМДАРДА ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУДЫ БАСҚАРУ

GRI 403-7

Компания мердігерлік ұйымдармен өзара іс-қимыл кезінде еңбекті қорғауға ерекше көңіл бөледі. Тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алу шеңберінде жеткізушілер белгіленген іс-шараларды орындауға және Қазақстан Республикасының қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі, еңбекті қорғау және экология жөніндегі нормативтік құқықтық актілерін сақтауға міндетті.

Қауіпсіздіктің жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарында мердігерлік ұйымдардың жұмыстар орындауы кезінде қауіпсіздікті басқару» корпоративтік стандарты қабылданды. Ол заңнаманы және Компанияның жергілікті актілерін сақтау жөніндегі міндеттемелерді, қауіпсіздік жөніндегі нұсқаушы кеңесулерді және кіріспе нұсқамалықтарды өткізуді, сондай-ақ еңбекті қорғау талаптарының сақталуына тұрақты мониторингті қамтиды.

2024 жылы өндірістік қауіпсіздік саласындағы талаптарға сәйкестікті тексеру бойынша 4 107 аудит жүргізілді, 1 268 сәйкессіздік анықталып, жойылды.

Сондай-ақ 2024 жылы Компанияның ішкі жаттықтырушыларын тарта отырып, мердігерлік ұйымдардың 335 басшысы, инженерлік-техникалық қызметкерлері және аутстаффинг қызметкерлері

үшін «Еңбек қауіпсіздігі мәдениеті» курсы бойынша оқыту ұйымдастырылды.

GRI 403-9

2024 жылы мердігерлік ұйымдарда 6 жұмыскер зардап шеккен 3 жазатайым оқиға тіркелді, 2 зардап шеккен адам қайтыс болды, 1 адамның жағдайы ауыр болды және 3 адам еңбекке жарамдылығын уақытша жоғалтты.

Есепті жылы мердігерлік ұйымдарда жұмыс істеген сағаттардың жалпы саны 14 768 000 адам-сағатты құрады, өндірістік жарақаттану салдарынан болған өліммен аяқталған жағдайлардың коэффициенті (FAR³⁸) – 0,14, ауыр салдары бар өндірістік жарақаттардың коэффициенті (өліммен аяқталған жағдайларды есептемегенде) TRIR³⁹ – 0,07, еңбекке уақытша қабілеттілігін жоғалтқан өндірістік жарақаттардың жиілік коэффициенті LTIR⁴⁰ – 0,41 болды.

Мердігерлік ұйымдардағы өндірістік жарақаттанудың негізгі түрлеріне теміржол көлік оқиғасы (басып кету) және заттар мен материалдардың құлауы жатады.

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ ОҚЫТУ

GRI 403-5

Жұмыс орнындағы жазатайым оқиғалардың санын азайтуға бағытталған еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды басқару жүйесіндегі негізгі алдын алу шараларының бірі – мамандарды, қызметкерлер мен басшыларды Еңбек кодексінің, уәкілетті органдардың және «Самұрық-Қазына» АҚ

мен «ҚТЖ» ҰК» АҚ жергілікті актілерінің талаптарына сәйкес қауіпсіздік қағидаларына оқыту.

Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша оқытылған қызметкерлердің саны 2024 жылы 89 461 адамды құрады.

ҚАУІПСІЗ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚҚА ҮНТАЛАНДЫРУ

2024 жылы проактивті қауіпсіздік құралдарын белсенді қолданғаны үшін 115 қызметкерге 11-ден 22 АЕК дейінгі сыйлықақы берілді.

Дүниежүзілік еңбекті қорғау күніне орай қауіпсіздік шараларын белсенді қолданғаны үшін:

«Адал еңбегі үшін» белгісімен – 2 қызметкер, «Ерлігі үшін» белгісімен – 1 қызметкер, «Кәсібі бойынша үздік» атағымен – 1 қызметкер, грамоталармен және алғыс хаттармен – 5 қызметкер марапатталды.

ӨНДІРІСТІК ҚАУІПСІЗДІК ФОРУМЫ

2024 жылдың 6 желтоқсанында «Самұрық-Қазына» АҚ, Австрия темір жолы, «KEGOC» АҚ, WABTEC өкілдерінің және «ҚТЖ» ҰК» АҚ басшылығының қатысуымен VI Өндірістік қауіпсіздік форумы өтті.

Форумда алдын алу шараларының маңыздылығы және олардың өндірістік жарақаттарды азайтудағы рөлі талқыланды.

Форум еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласында ерекше көзге түскен үздік мамандарды марапаттаумен аяқталды: «Адал еңбегі үшін» – 3 қызметкерге, «Кәсібі бойынша үздік» – 2 қызметкерге, «Құрмет грамотасы» – 2 қызметкерге, «Алғыс хат» – 13 қызметкерге берілді.

ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МЕН ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІНЕН ОЛИМПИАДА

2024 жылдың 23 қазанында 25 маманның қатысуымен Еңбек қауіпсіздігі мен қоршаған ортаны қорғаудан корпоративтік олимпиада өтті. Оның қорытындысы бойынша: «Адал еңбегі үшін» –

4 қызметкерге, «Үздік маман» – 2 қызметкерге берілді. Жеңімпаздарға шипажайлық-курорттық емделуге жолдамалар мен естелік сыйлықтар табыс етілді.

ӨНДІРІСТІК ҚАУІПСІЗДІКТІҢ БІРІКТІРІЛГЕН ЖҮЙЕСІ

Компанияда ішкі бақылауды, қауіпсіздіктің мінездік диалогтарын, оқиғаларды, төтенше жағдайларды басқаруды, қабырға газеті мен бюллетеньдерді, қоршаған ортаны қорғауды, өндірістік объектілерді еңбек жағдайлары бойынша аттестаттауды,

сауалнама жүргізуді және қауіпсіздік минутын қоса алғанда, бірнеше модульдерді біріктіретін «Өндірістік қауіпсіздіктің біріктірілген жүйесі» (ӨҚБЖ) автоматтандырылған жүйесі табысты жұмыс істейді.

³⁸ Өлімге әкелетін оқиғалардың жиілігі.

³⁹ Ауыр зардаптары бар жарақаттардың жиілігі (өлімді есепке алмағанда).

⁴⁰ Тіркелген өндірістік жарақаттардың жиілігі.

100 мыңнан астам қызметкер ӨҚБЖ пайдаланушылары болып табылады. Мобильді қосымша арқылы әрбір қызметкер өзінің

қауіпсіздігіне немесе әріптестерінің қауіпсіздігіне ықтимал қауіп-қатерді байқаса, қауіпсіз емес жұмыстарды тоқтата алады.

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ МӘСЕЛЕЛЕРІН БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІМЕН ЖҰМЫС ОРНЫНДА ҚАМТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНЫ, АДАМ

GRI 403-8

		2024
Барлық қызметкерлер үшін	Жалпы саны	
	Еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелерін басқару жүйесімен жұмыс орнында қамтылған қызметкерлердің саны	117 681
	Еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелерін басқару жүйесімен жұмыс орнында қамтылған қызметкерлердің пайызы	100%
	Ішкі аудиттен өткен еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелерін басқару жүйесімен жұмыс орнында қамтылған қызметкерлердің саны	117 681 ⁴¹
	Ішкі аудиттен өткен еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелерін басқару жүйесімен жұмыс орнында қамтылған қызметкерлердің пайызы	100%
	Сыртқы аудиттен өткен немесе сыртқы тарап сертификаттаған еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелерін басқару жүйесімен жұмыс орнында қамтылған қызметкерлердің саны	5 100
Жалдамалы қызметкерлер емес, бірақ жұмысын және/немесе жұмыс орнын Компания бақылайтын барлық қызметкерлер үшін	Сыртқы аудиттен өткен немесе сыртқы тарап сертификаттаған еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелерін басқару жүйесімен жұмыс орнында қамтылған қызметкерлердің пайызы	4%
	Жалпы саны	262
	Еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелерін басқару жүйесімен жұмыс орнында қамтылған қызметкерлердің саны	262
	Еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелерін басқару жүйесімен жұмыс орнында қамтылған қызметкерлердің пайызы	0%
	Ішкі аудиттен өткен еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелерін басқару жүйесімен жұмыс орнында қамтылған қызметкерлердің саны	0
	Ішкі аудиттен өткен еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелерін басқару жүйесімен жұмыс орнында қамтылған қызметкерлердің пайызы	0%
	Сыртқы аудиттен өткен немесе сыртқы тарап сертификаттаған еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелерін басқару жүйесімен жұмыс орнында қамтылған қызметкерлердің саны	0
	Сыртқы аудиттен өткен немесе сыртқы тараппен сертифицикатталған еңбекті қорғау мен қауіпсіздікті басқару жүйесімен қамтылған қызметкерлердің пайызы	0%

⁴¹Жұмысшылар саны ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 50001 стандарттары бойынша қайта сертифицикаттау аудитінің есебіне сәйкес көрсетілген.

2025 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТА МЕРЗІМДІ КЕЛЕШЕККЕ АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

Келесі есепті кезеңде Компания 2025 жылға арналған Өндірістік қауіпсіздік жөніндегі жоспар шеңберінде шамамен 30 іс-шараны іске асыруды, халықаралық сарапшылардың қатысуымен желілік кәсіпорындардағы оқиғалардың себептері мен алғышарттарына талдау жүргізуді, өліммен аяқталатын жазатайым оқиғалардың алдын алу жөніндегі іс-шараларды орындауды (2024–2026 жж.), электрмен жарақаттануды болдырмау жөніндегі жоспарды іске асыруды (2024–2026 жж.), еңбек қауіпсіздігі жөніндегі

АТ-жобаларды енгізуді (2024–2027 жж.), жүрек-қан тамыры ауруларының алдын алу жөніндегі іс-шараларды орындауды (2024–2025 жж.), қызметкерлердің стрессін төмендету және психикалық денсаулығын жақсарту жөніндегі бағдарламаны іске асыруды (2023–2025 жж.), сондай-ақ форумдар, семинарлар, тренингтер, конкурстар, олимпиадалар және білім беру бағдарламалары арқылы еңбекті қорғауды танымал етуді жалғастыруды жоспарлап отыр.

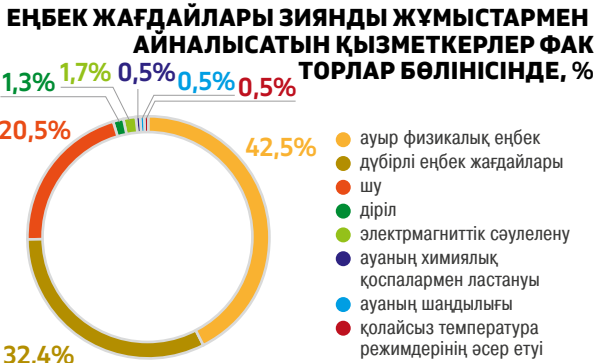
ДЕНСАУЛЫҚТЫ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ МЕДИЦИНАЛЫҚ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

GRI 403-3, 403-10

Темір жол қызметі өндірістік жарақаттар алу қаупінің жоғары болуымен, пойыздар қозғалысының қауіпсіз еместігімен, сондай-ақ қызметкерлердің созылмалы ауруларының ықтимал дамуымен байланысты. Денсаулықты қорғау және медициналық қамтамасыз ету «ҚТЖ» ҰК» АҚ әлеуметтік саясатының маңызды аспектісі болып табылады.

2024 жылы өндірістік объектілерді еңбек жағдайлары бойынша аттестаттау нәтижелері бойынша Компанияда 25 667 жұмыс орны белгіленді, оларда зиянды, ауыр және дүбірлі еңбек жағдайларында 52 253 адам жұмыс істейді.

Негізгі зиянды факторларға шу, дүбірлі және ауыр физикалық еңбек, діріл, электромагниттік сәулелену және т.б. жатады.

ЕҢБЕККЕ ЖАРАМСЫЗДЫҚ ПАРАҒЫ ЖӘНЕ МЕДИЦИНАЛЫҚ САҚТАНДЫРУ

2024 жылы 85 257 қызметкер 5,07 млрд теңге сомаға ерікті медициналық сақтандыру алды.

Ауыруы бойынша еңбекке жарамсыздық күндерінің саны 1 287 136 құрады, бұл 2023 жылғы көрсеткіштен (1 277 560) асып түседі. Қызметкерлердің еңбекке жарамсыздығына себеп болған негізгі аурулар жіті ауамен жұғатын вирустық жұқпалар, тұмау, пневмония және сүйек-бұлшықет жүйесінің аурулары болды.

Психикалық денсаулық мәселелері бойынша сауалдау

2024 жылғы 1-30 сәуір аралығында 19 097 қызметкерге (персоналдың 19,4%) жасырын онлайн-сауалнама жүргізілді. Ең көп қызығушылықты 41-50 жастағы қызметкерлер, ең аз қызығушылықты 18-30 жастағы қызметкерлер (13,5%) танытты

Сұралған адамдардың 24,9%-да стресстің үрей тудыратын белгілері анықталды, олар үрейге түсу, ұйқының және тәбетінің бұзылуы, енжарлық, зейін қоюының нашарлауын көріп жатқанын айтты. Сұхбаткерлердің 30,4% стресс олардың жұмысқа қабілеттілігіне әсер етпейді деп санайды, 8,7% енжарлық пен тез шаршауды байқайды, 2,1% бұрынғы көлемде міндеттерін орындауда қиындық көреді.

45,4%-ға жуығы алдын алу шарасы ретінде корпоративтік іс-шараларды, 13,6%-ы – психологиялық жеңілдену бөлмелерін, 10,4%-ы – стрессті басқару тренингтерін ұсынды.

Жағдайды жақсарту үшін психикалық денсаулық мониторингін жалғастыру, еңбекті автоматтандыру және механикаландыру, еңбек жағдайларын жақсарту жөнінде ұсыныстар беру және қолайлы психологиялық ахуал жасау жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру ұсынылды.

ДЕНСАУЛЫҚТЫҢ КЕНЕТТЕН НАШАРЛАУЫ

GRI 403-6

Жұмыс орнында қызметкердің денсаулығының кенеттен нашарлауы жалпы аурудың әсерінен болған өндірістік жарақаттанудың есепке алынбаған жағдайы болып табылады.

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 42 қызметкері денсаулығының кенеттен нашарлауынан (ДКН) зардап шекті, олардың ішінде 16 қызметкер қайтыс болды.

ДКН-ның 74%-на жүрек-қан тамыры жүйесінің аурулары себеп болды: миокард инфарктімен асқынған жүректің ишемиялық ауруы, өтпелі транзиторлық шабуыл және ми қан айналымының жіті бұзылуы түріндегі асқынұлармен артериялық гипертония. ДКН-ның 2,3%-ы бүйрек ауруларына, 7,4%-ы эндокриндік ауруларға, 2,3%-ы аллергиялық ауруларға, 14%-ы жүйке ауруларына байланысты болды.

Өліммен аяқталған ДКН-ның ең көп үлесі жүрек-қан тамыры жетіспеушілігіне (31,4%) және инфарктке (25%) келеді. Инсульт 18,7%-ды, жіті панкреатит пен гастрит 12,5%-ды құрайды. Бүйрек

ауруы және этиологиясы белгісіз кома 6,2%-дан тұратын бірдей үлеске ие.

ДКН-ды тексеру нәтижелері бойынша Компания келесі іс-шараларды әзірлеп, орындады:

- 2023–2025 жылдарға арналған «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлерінің жұмыстағы стрессін болдырмау және психикалық денсаулығын жақсарту жөніндегі, 2024–2025 жылдарға арналған «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлері арасында жүрек-қан тамыры ауруларын болдырмау жөніндегі іс-шаралар жоспарлары;
- Инфаркт және инсульт кезінде алғашқы көмек көрсету бойынша Қауіпсіздік минуттары әзірленді;
- медициналық қарап-тексерулердің сапасы бойынша қызметкерлерге сауалдау жүргізілді;
- тіркелген ДКН мониторингі және жасырын ауруларды анықтау мақсатында міндетті медициналық қарап-тексерулерді бақылау;
- Сатып алу санаттық стратегиялары шеңберінде Медициналық қарап-тексерулердің автоматтандырылған жүйелеріне арналған техникалық ерекшеліктер қабылданды;
- Дүниежүзілік жүрек күніне арналған диагностикалық акциялар мен кеңес берумен семинар өткізілді.

МЕДИЦИНАЛЫҚ ҚАРАП-ТЕКСЕРУЛЕР

Компания қызметкерлердің жұмысқа жарамдылығын анықтау және олардың денсаулығы үшін қауіптерді уақтылы айқындау үшін міндетті медициналық қарап-тексерулер жүргізеді.

2024 жылы 6,39 млн ауысым алдындағы медициналық куәландыру (АМК) жүргізілді, оның ішінде 1 088 қызметкер (0,01%) денсаулық проблемаларына, негізінен жүрек-қан тамыры ауруларына (45,1%) байланысты жұмыстан шеттетілді.

Мерзімді медициналық қарап-тексеруден қызметкерлердің 98%-ы өтті. Олардың қорытындысы бойынша 3 566 қызметкер (3,7%) диспансерлік бақылауға жіберілді, ал 662 қызметкер (0,7%) медициналық көрсеткіштер бойынша жұмыстан уақытша шеттетілді.

Шеттетудің жиі кездесетін себептері – жүрек-қан тамыры аурулары (54,1%), ЖРВИ (28,2%) және ішек-қарын аурулары (4,7%). Шеттетілгендердің орташа жас шамасы – 50 жастағы.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП

Корпоративтік басқару жүйесі	154
Жалғыз акционер	157
Директорлар кеңесі	157
Басқарма	175
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау	184
Ішкі аудит қызметі	196
Корпоративтік омбудсмен	198
Мүдделер қақтығысын басқару	199

**БЕРІК РЕЛЬСТЕ –
ЕҢБЕК ЖӘНЕ ШЕБЕРЛІК**

«ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік басқарудың тиімділігі Компанияның орнықтылығы мен табысты дамуына тікелей әсер ететінін түсіне отырып, оның мәселелеріне ерекше назар аударады. Акционерлер, басшылық және қызметкерлер арасындағы өзара іс-қимыл қолайлы және ашық корпоративтік мәдениет құруға бағытталған Стратегияның негізгі элементі ретінде қарастырылады.

Компания өз қызметінде ашықтық, жауапкершілік және әділдік қағидаттарының сақталуын

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік басқаруды Компанияның орнықты дамуы мен тұрақты өсуін қамтамасыз ететін өз қызметінің ажырамас бөлігі ретінде қарастырады. Басқарудың тиімді жүйесі ашықтықты арттыруға, сенімді нығайтуға және стратегиялық басымдықтарды іске асыруға ықпал етеді.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ҚҰРЫЛЫМЫ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның екі деңгейлі корпоративтік басқару жүйесі басқарудың екі негізгі деңгейін қамтитын құрылым болып табылады, олар: Директорлар кеңесі және атқарушы орган – Басқарма.

GRI 2-9

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің құрамында 9 мүше бар, оның ішінде 8 атқарушы емес мүше –

қамтамасыз етуге ұмтылады. Бұдан басқа, басқарудың озық іс-тәжірибелерін енгізу қызметпен байланысты тәуекелдерді азайтуға көмектеседі және ресурстарды тиімді пайдалануды қамтамасыз етеді.

Жалпы, «ҚТЖ» ҰК» АҚ үшін корпоративтік басқару – орнықты өсуге ғана емес, инвесторлар, серіктестер мен басқа да мүдделі тараптардың сенімін нығайтуға ықпал ететін стратегиялық құрамдас бөлік.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік басқару кодексі корпоративтік басқару қағидаттарын және Компания қызметін басқару мен бақылауды қамтамасыз ететін процестердің жиынтығын, сондай-ақ атқарушы орган, Директорлар кеңесі, Жалғыз акционер және мүдделі тараптар арасындағы өзара қарым-қатынастар жүйесін айқындайды.

4 тәуелсіз директор, 4 жалғыз акционер мүддесінің өкілі және 1 атқарушы мүше – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасы 10 адамнан тұрады.

	ЖАЛҒЫЗ АКЦИОНЕР			
	Жалғыз акционер – Қор жоғары орган болып табылады. Жалғыз акционердің заңнамада және Жарғыда көзделген құқықтары бар. Жалғыз акционер Компанияның ішкі қызметіне қатысты мәселелер бойынша Компанияның өзге органдарының кез келген шешімінің күшін жоюға құқылы.			
	ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ			
	«Акционерлік қоғамдар туралы» Заңмен және Жарғымен Жалғыз акционердің айрықша құзыретіне жатқызылған мәселелерді шешуді қоспағанда, Компания қызметіне жалпы басшылықты жүзеге асыратын «ҚТЖ» ҰК» АҚ басқару органы.			
	ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ КОМИТЕТТЕРІ			
	Директорлар кеңесі жанындағы Комитеттер жұмысының мақсаты – Директорлар кеңесі жұмысының тиімділігін арттыру және корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру. Директорлар кеңесінің жанында жұмыс істейтіндер:			
	ТАҒАЙЫНДАУЛАР МЕН СЫЯАҚЫЛАР ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТ	СТРАТЕГИЯ ЖӘНЕ ҚАРЖЫ КОМИТЕТІ	ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ КОМИТЕТІ	АУДИТ ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТ
	ІШКІ АУДИТ ҚЫЗМЕТІ	КОМПЛАЕНС ҚЫЗМЕТІ	КОРПОРАТИВТІК ХАТШЫ	КОРПОРАТИВТІК ОМБУДСМЕН
	Ішкі аудит қызметінің мақсаты – ҚТЖ «ҰК» АҚ-ны басқарудың тиімділігін арттыруға, оның қаржы-шаруашылық қызметін жетілдіруге, соның ішінде тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару жүйелерін Компанияның алдына қойылған мақсаттарға қол жеткізуге ақылға қонымды сенімділікті қамтамасыз ету құралдары талдау мен бағалауға жүйелі және дәйекті тәсіл арқылы Директорлар кеңесі мен «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның Атқарушы органына» жәрдемдесу.	Комплаенс қызметінің мақсаты – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша реттеуші талаптардың сақталуын қамтамасыз ету, сондай-ақ Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың үздік халықаралық іс-тәжірибесіне сәйкес сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау тетіктерін енгізу.	Корпоративтік хатшы Компания органдары мен лауазымды адамдарының Жалғыз акционердің құқықтарын және мүдделерін іске асыруға кепілдік беретін корпоративтік басқару қағидалары мен рәсімдерін сақтауын қамтамасыз етеді. Корпоративтік хатшының жанында Корпоративтік хатшының аппараты жұмыс істейді.	Корпоративтік омбудсменнің негізгі функциялары оған жүгінген Компания қызметкерлеріне консультация беруден және еңбек дауларын, жанжалдарды, әлеуметтік-еңбек сипатындағы проблемалық мәселелерді шешуге жәрдемдесуден, сондай-ақ Компания қызметкерлерінің іскерлік әдеп қағидаттарын сақтауынан тұрады.
	БАСҚАРМА			
	«ҚТЖ» ҰК» АҚ алқалы атқарушы органы, оның құзыретіне «Акционерлік қоғамдар туралы» Заңда, Қазақстан Республикасының өзге де заңнамалық актілерінде және Жарғыда Компанияның басқа органдары мен лауазымды адамдарының құзыретіне жатқызылмаған Компания қызметінің мәселелері бойынша шешім қабылдау жатады.			
	БАСҚАРМА КОМИТЕТТЕРІ			
	Басқарма қабылдайтын шешімдердің тиімділігін арттыру мақсатында төрт комитет жұмыс істейді:			
	ДАМУ КОМИТЕТІ	ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ КОМИТЕТ	БЮДЖЕТ КОМИТЕТІ	КРЕДИТ КОМИТЕТІ

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ КОДЕКСІ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік басқару кодексі⁴² Қазақстан Республикасының заңнамасына, «Самұрық-Қазына» АҚ-ның ішкі құжаттарына сәйкес әзірленді. Кодекс Қазақстанда және әлемде қабылданған корпоративтік басқару іс-тәжірибелерін ескереді, Компанияда корпоративтік басқару жүйесі негізделетін қағидаттарды бекітеді.

Кодекс Компанияның корпоративтік веб-сайтында мына сілтеме бойынша орналастырған: [«ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік басқару кодексін](#) қараңыз.

Кодекстің мақсаты – корпоративтік басқаруды жетілдіру, басқарудың ашықтығын қамтамасыз

ету және тиісті корпоративтік басқару стандарттарына бейілділікті растау. Кодекс Компанияда корпоративтік басқару жүйесі негізделетін қағидаттарды бекітеді. Директорлар кеңесі Кодекстің ережелерін Компанияға енгізуді бақылауды жүзеге асырады.

Кодекс корпоративтік басқаруды дамытуға, басқару процестерінің ашықтығын арттыруға және тиісті корпоративтік басқару қағидаттарына бейілділікті көрсетуге бағытталған. Ол Компанияда корпоративтік басқару жүйесінің негізі болатын қағидаттарды айқындайды. Директорлар кеңесі Компанияда Кодекс ережелерінің іске асырылуын қадағалайды.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ КОДЕКСІНІҢ ҚАҒИДАТТАРЫ МЕН ЕРЕЖЕЛЕРІН САҚТАУ

Корпоративтік хатшы жыл сайын «Сәйкес бол немесе түсіндір» (Comply or Explain) әдісін пайдалана отырып, Компанияның Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен талаптарына сәйкестігіне талдау жүргізеді.

Кодекс ережелерінің орындалуын қадағалауды «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі жүзеге асырады.

Директорлар кеңесінің⁴³ шешімімен, бекітілген 2024 жылға арналған «ҚТЖ» ҰК» АҚ Корпоративтік

басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерін сақтау туралы есебіне сәйкес Компания Кодекс ережелерінің 89,8%-ын орындайды, 4,6%-ын ішінара сақтайды, ал 5,6%-ын Компанияға қолдануға болмайды.

2025 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ Корпоративтік басқару кодексінің ережелерін одан әрі енгізу және сақтау жөніндегі жұмысты жалғастырады.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІН ЖЕТІЛДІРУ

Компания корпоративтік басқару жүйесін жетілдірумен белсенді айналысады, мысалы, тәуелсіз консультанттардан, Директорлар кеңесінің мүшелерінен және басқа да мүдделі тараптардан алынған ұсынымдарды ескере отырып, «ҚТЖ» ҰК» АҚ 2024 жылға арналған корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі жоспар әзірленіп, бекітілді.

Корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі іс-шаралар жоспарының іске асырылуын қадағалауды «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі жүзеге асырады.

2024 жылы Корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі жоспарды іске асыру шеңберінде келесі іс-шаралар орындалды:

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің Жаңа Сабақтастық Жоспары қалыптастырылды;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелерінің қатысуымен Стратегиялық сессиялар өткізілді;
- 2023 жылдың қорытындысы бойынша Директорлар кеңесінің қызметіне өзін-өзі бағалау жүргізілді. 2023 жылдың қорытындысы бойынша жүргізілген Директорлар кеңесінің қызметін өзін-өзі бағалау туралы есеп «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы

25 сәуірдегі шешімімен бекітілді (№4 хаттама);

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2024–2025 жылдарға арналған даму жоспары бекітілді;
- қызметкерлердің еңбек қауіпсіздігі мәселелері бойынша хабардарлығын арттыру бойынша іс-шаралар мен оқыту жүргізілді;
- әр түрлі факторларды ескере отырып, тәуекелдерді терең сценарийлік талдау енгізілді;

- 2024 жылдың бірінші жартыжылдығындағы SRS әлеуметтік тұрақтылық индексі 67% (2023 жылғы көрсеткішке + 1%) құрады.

2025 жылы Компания «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да және оның еншілес ұйымдарында корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру бойынша жұмысты жалғастыруды жоспарлап отыр, атап айтқанда, корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі жаңартылған жоспарды бекіту жоспарланған.

ЖАЛҒЫЗ АКЦИОНЕР

Жалғыз акционер – «Самұрық-Қазына» АҚ (бұдан әрі – «Қор») жоғары басқару органы болып табылады. «ҚТЖ» ҰК» АҚ акцияларының 100%-ы Жалғыз акционер – Қорға тиесілі болғандықтан, Заңмен және Жарғымен акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша барлық шешімдерді Жалғыз акционер жеке-дара қабылдайды.

Жалғыз акционер «Акционерлік қоғамдар туралы» және «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» заңдарды қоса алғанда, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, сондай-ақ Компания Жарғысының негізінде Компанияны басқарады. Белгіленген тәртіп шеңберінде акционер стратегиялық дамуға, қаржылық және операциялық жоспарларды бекітуге, пайданы бөлуге, басқару органдарының жұмысын қалыптастыруға және бақылауға, сондай-ақ Директорлар кеңесінің мүшелерін және Басқарма Төрағасын тағайындауға байланысты негізгі шешімдер қабылдайды.

Компанияның жалғыз акционері оны басқаруда басты рөл атқарады. Ол компанияның белгіленген корпоративтік стандарттарды сақтауын қадағалайды, олардың сақталуын қамтамасыз етеді. Сонымен қатар, акционер мемлекеттік органдармен тиімді өзара іс-қимылды қолдауда басты рөл атқарады, Компанияның табысты қызметі үшін маңызды болып табылатын бекітілген стратегия мен саясаттарға сәйкес Компанияның негізгі қызмет көрсеткіштерінің орындалуын бақылайды.

Компания акционерге негізделген басқарушылық шешімдерді қабылдау үшін қажетті ақпаратты уақтылы алуға мүмкіндік беретін есептілік пен есеп берушілік тетіктерін енгізді.

2024 жылы Жалғыз акционер «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің құрамы мәселелерін қарады, «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 2023 жылға арналған жылдық қаржылық есептілігін бекітті.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ

Директорлар кеңесі Компания қызметіне жалпы басшылық ету үшін жауап береді. Директорлар кеңесінің шешімдері Қазақстан Республикасының заңнамасына және Компанияның Жарғысына сәйкес қабылданады. Директорлар кеңесі Компанияның тұрақты, табысты және ұзақ мерзімді дамуын қамтамасыз етуде, сондай-ақ оның акционерлік құнын қалыптастыруда басты рөл атқарады. Директорлар кеңесінің құзыретіне Компанияның даму стратегиясын бекіту, қызметінің басым бағыттарын айқындау, келешекке арналған жоспарлар мен негізгі

бағдарламаларды бекіту, сондай-ақ тәуекелдерді басқару жүйесіне жалпы қағидаттар мен тәсілдерді әзірлеу кіреді.

Компанияның Директорлар кеңесінің жұмысы Жарғы, Корпоративтік басқару кодексі және Директорлар кеңесі туралы ішкі ереже негізінде жүзеге асырылады. Кеңестің қызметі қабылданатын шешімдердің тиімділігі мен негізділігін қамтамасыз ете отырып, жыл сайынғы жұмыс жоспарлары мен бекітілген отырыстар кестесіне сәйкес ұйымдастырылады. Қажет болған

⁴² Жалғыз акционердің 2015 жылғы 27 мамырдағы шешімімен бекітілген (№22/15 хаттама).

⁴³ Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 23 сәуірдегі шешімі (№5 хаттама).

жағдайда жоспардан тыс мәселелер де қарауға шығарылады.

Директорлар кеңесінің және оның комитеттерінің 2024 жылғы қызметінің қорытындылары, Директорлар кеңесінің компанияның ұзақ мерзімді құны мен орнықты дамуы бойынша қабылдаған шаралары, елеулі оқиғалар, қаралған мәселелер,

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫ

GRI 2-10, 2-11

Директорлар кеңесінің мүшелерін және Директорлар кеңесінің Төрағасын сайлау «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, Корпоративтік басқару кодексіне және Компанияның Жарғысына сәйкес жүргізіледі.

Корпоративтік басқару кодексінің ережелеріне сәйкес Директорлар кеңесінің құрамында ESG қағидаттарына сәйкес ұзақ мерзімді құнды арттыру үшін тұлғалық мінездемелер, жасы және гендерлік құрамы бойынша әртүрлілікті қамтамасыз ету ұсынылады. Компания мүддесінде және тұрақты даму қағидаттарын ескере отырып, тәуелсіз, әділ және тиімді шешімдер қабылдауды қамтамасыз ететін дағдылар, тәжірибе мен білім теңгерімін сақтау маңызды.

Директорлар кеңесінің мүшелерін әрбір үміткердің құзыреттерін, дағдыларын, жетістіктерін, іскерлік беделі мен кәсіби тәжірибесін ескере отырып, айқын және ашық рәсімдер негізінде Жеке акционер сайлайды. Директорлар кеңесінің жекелеген мүшелерін немесе оның толық құрамын жаңа мерзімге қайта сайлаған кезде олардың Компанияның Директорлар кеңесі қызметінің тиімділігіне қосқан үлесі назарға алынады.

Директорлар кеңесінің мүшесі жеке тұлға ғана бола алады. Компанияның Басқарма Төрағасын қоспағанда, Басқарма мүшелері Директорлар кеңесіне сайлана алмайды. Компания Басқармасының Төрағасы Директорлар кеңесінің төрағасы болып сайлана алмайды.

Директорлар кеңесінің құрамы теңдестірілген, бұл Директорлар кеңесі мүшелерінің (акционерлер өкілдерінің, тәуелсіз директорлардың, атқарушы орган басшысының) ұйымның мүддесі үшін және акционерге әділ көзқарасты ескере отырып, шешім қабылдауды қамтамасыз ететін үйлесімділігін білдіреді.

отырыстардың саны, отырыстардың нысаны, сабаққа қатысу, сондай-ақ басқа да маңызды ақпарат көрсетілетін Директорлар кеңесінің қызметі туралы есеп Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілді 2025 жылғы 6 ақпан (№1 хаттама). Директорлар кеңесінің қызметі туралы есепте көрсетілген негізгі ақпарат осы есептің құрамына енгізілген.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Директорлар кеңесінің құрамына 9 директор кіреді, оның ішінде:

- төрт тәуелсіз директор (жалпы санының 44,5%-ы) – А. Ширхубер; Дж. (Й.) МакКей; У. Вокурка; Н.Н. Годунова;
- Жалғыз акционердің төрт өкілі (жалпы санының 44,5%-ы) – А.Қ. Рысқұлов; Қ.Қ. Ирубаев; Е.Қ. Бердіғұлов.; Е.М. Отыншиев;
- Басқарма Төрағасы - Н.Е. Сауранбаев.

Директорлар кеңесі мүшелерінің бірі – әйел (жалпы санының 11%-ы).

Жалғыз акционердің өкілі Директорлар кеңесінің төрағасы болып табылады.

Директорлар кеңесі мүшелерінде Компанияның акциялары/үлестес компаниялардың жарғылық капиталындағы қатысу үлестері жоқ, сондай-ақ Компанияның жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары, жарғылық капиталындағы қатысу үлестері жоқ.

«Акционерлік қоғамдар туралы» Заңға сәйкес Директорлар кеңесінің мүшелері лауазымды тұлғалар мен акционерлер деңгейіндегі ықтимал мүдделер қақтығыстарын, оның ішінде қоғам меншігін заңсыз пайдалану мен мүдделілік бар мәмілелерді жасау кезінде теріс пайдалануды қадағалауға және мүмкіндігінше жоюға тиіс.

Директорлар кеңесі 2024 жылы Директорлар кеңесінің үздіксіз қызметін қолдау және үдемелі жаңарту үшін Компанияның Директорлар кеңесінің сабақтастық жоспарын қалыптастыру бойынша жұмыс жүргізді, оның шеңберінде Директорлар кеңесінің ағымдағы құрамын жаңарту, оның ішінде гендерлік әртүрлілікті қамтамасыз ету жөніндегі міндет шешілуде. Қорытындысы 2024 жылдың шілдесінде Жалғыз акционердің қарауына ұсынылды («ҚТЖ» ҰК» АҚ Корпоративтік басқару кодексінің 5-тарауында сипатталған нормаларға сәйкес).

Директорлар кеңесінің мүшелері Директорлар кеңесінің, оның комитеттерінің отырыстарына қатысуға және оларға дайындалуға жеткілікті уақыт бөледі. Корпоративтік басқару кодексінің талаптарына сәйкес, Директорлар кеңесі мүшесіне төрттен астам заңды тұлғада Директорлар кеңесі мүшесінің қызметіне бір мезгілде орналасуға рұқсат етілмейді, Директорлар кеңесі төрағасының қызметіне бір мезгілде екі заңды тұлғада ғана орналасуға рұқсат етіледі, Директорлар кеңесінің мүшесіне өзге заңды тұлғаларда қызметке орналасуға Директорлар кеңесінің мақұлдауын алғаннан кейін рұқсат етіледі.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Директорлар кеңесінің келесі мүшелері Қазақстанда немесе Қазақстаннан тыс жерлерде басқа заңды тұлғалардың Директорлар кеңестеріндегі басқа өкілеттіктерді және/немесе мүшелікті қоса атқарады: 1) А.Қ. Рысқұлов; 2) А. Ширхубер; 3) Дж. (Й.) МакКей; 4) Қ.Қ. Ирубаев; 5) У. Вокурка; 6) Е.Қ. Бердіғұлов; 7) Е.М. Отыншиев. Бұл ретте басқа заңды тұлғаларға қатысу Корпоративтік басқару кодексінің ережелеріне қайшы келмейтінін атап өтеміз.

Директорлар кеңесінің Төрағасы және оның рөлі

GRI 2-11

Директорлар кеңесінің Төрағасы компанияны тиімді басқаруды қамтамасыз етуде басты рөл атқарады.

Директорлар кеңесінің Төрағасы оның негізгі функцияларының орындалуын қамтамасыз ете отырып және Кеңес мүшелері, Жалғыз акционер мен Басқарма арасындағы сындарлы өзара іс-қимылды ретке келтіре отырып, Директорлар кеңесіне басшылықты жүзеге асырады.

Директорлар кеңесі Төрағасының негізгі міндеттері:

- басымдықтарды айқындауды, шешімдердің орындалуын бақылауды және отырыстарды ұйымдастыруды қоса алғанда, Директорлар кеңесінің тиімді жұмысын қамтамасыз ету;
- Кеңес мүшелері арасында ашық диалог пен пікір алмасуға ықпал ете отырып, компанияны басқарудың алқалы және кәсіби тәсілін қалыптастыру;
- акционердің мүдделерін білдіру және Директорлар кеңесінің қызметінде ашықтықты қамтамасыз ету;

- ортақ мақсаттарға қол жеткізу үшін Директорлар кеңесі, Басқарма мен Жалғыз акционер арасындағы өзара іс-қимылды нығайтуға жәрдемдесу;
- компания қызметінде корпоративтік басқару қағидаттарының және әдептілік нормалардың сақталуын бақылау.

Директорлар кеңесінің Төрағасы Компанияның тұрақты дамуын, оның инвестициялық тартымдылығын арттыруды және акционерлер мен басқа да мүдделі тараптардың сенімін нығайтуды қамтамасыз етеді.

Басқарма Төрағасы Директорлар кеңесінің Төрағасы болып сайлана алмайды.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Директорлар кеңесінің Төрағасы – Жалғыз акционер мүдделерінің өкілі А.Қ. Рысқұлов.

Тәуелсіз директорлар және олардың рөлі

Компания Директорлар кеңесінің құрамындағы тәуелсіз директорлар саны бөлігіндегі «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының талаптарына сәйкес келеді, оларға сәйкес тәуелсіз директорлардың саны Директорлар кеңесі мүшелерінің жалпы санының 30%-ын құрайды.

Тәуелсіз директорларды іріктеу кезінде Жалғыз акционер мен Компания тәуелсіз директорлар лауазымына үміткерлерді іздестіру және іріктеу рәсімін айқындайтын Қазақстан Республикасы заңнамасының, Корпоративтік басқару кодексінің, Компания Жарғысының және Жалғыз акционердің жергілікті актілерінің талаптарын басшылыққа алады.

«Акционерлік қоғамдар туралы» Заңның талаптарына сәйкес, қоғамның директорлар кеңесі құрамының кемінде отыз пайызы тәуелсіз директорлар болуы тиіс.

Компанияның Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшесінің тәуелсіздігіне қойылатын талаптар «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңында және Корпоративтік басқару кодексінде белгіленеді.

Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшесінің тәуелсіздігі келесі критерийлермен айқындалады:

- компанияның немесе топтың қызметкері емес немесе соңғы үш жыл ішінде ондай болмаған;

- Компанияның лауазымды және үлестес тұлғасы емес және өзі директорлар кеңесіне сайланар алдындағы үш жыл ішінде ондай болмаған (оның тәуелсіз директор лауазымында болған жағдайын қоспағанда);
- компаниямен тікелей немесе серіктес, акционер, директор не органның бас менеджері ретінде материалдық іскерлік қатынастары жоқ немесе соңғы үш жыл ішінде болмаған немесе компаниямен осындай қатынастарды тоқтатпаған;
- Компанияның үлестес тұлғаларына қатысты үлестес тұлға емес;
- директордың сыйақысынан басқа компаниядан қосымша сыйақы алмаған немесе алмайды;
- осы акционерлік қоғамның немесе осы акционерлік қоғам ұйымдарының – үлестес тұлғаларының лауазымды адамдарымен бағыныстылығы жоқ және өзі директорлар кеңесіне сайланар алдындағы үш жыл ішінде осы тұлғалармен бағынысты болмаған;
- Компанияның аудитіне аудиторлық ұйым құрамында жұмыс істейтін аудитор ретінде қатыспайды және өзі директорлар кеңесіне сайланар алдындағы үш жыл ішінде мұндай аудитке қатыспаған және т.б.

Тәуелсіз директор тәуелсіздік мәртебесінің ықтимал жоғалуын қадағалайды және осындай жағдайлар болған кезде Директорлар кеңесінің төрағасын алдын ала хабардар етеді. Директорлар кеңесі мүшесінің тәуелсіздігіне әсер ететін мән-жайлар болған жағдайда Директорлар кеңесінің төрағасы тиісті шешім қабылдау үшін осы ақпаратты акционерлердің назарына дереу жеткізеді.

Тәуелсіз директорлар Дж. (Й.) МакКей, У. Вокурка, А. Ширхубер және А.Н. Годунова Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәуелсіздік критериилеріне сәйкес келеді. Осылайша, аталған тәуелсіз директорлар қабылдайтын шешімдерге едәуір әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін қандай да бір қатынастар немесе жағдайлар жоқ.

Директорлар кеңесі мүшелерінің құзыреттері

Директорлар кеңесінің мүшелері теміржол көлігі, қаржы, инвестициялар, тәуекелдерді басқару, корпоративтік басқару, кадр саясаты, тұрақты даму, трансформация және цифрландыру саласындағы тәжірибе мен білімді қоса алғанда,

стратегиялық маңызды шешімдер қабылдау үшін барлық қажетті құзыреттерге ие.

Тәжірибе мен құзыреттердің теңдестірілген үйлесімінің арқасында Кеңес Компанияның операциялық тиімділігін арттыруға және қаржылық тұрақтылығын нығайтуға бағытталған шешімдерді қабылдаудың әділ және тиімді процесін қамтамасыз етеді.

Директорлар кеңесінің мүшелерін оқыту және дамыту

GRI 2-17

Корпоративтік басқарудың озық тәжірибесіне сәйкес Директорлар кеңесінің мүшелері біліктілікті арттыру мақсатында жыл сайын оқытудан өтеді. Директорлар кеңесі мүшелерінің біліктілігін арттыру қажеттілігі өзін-өзі бағалау нәтижелері негізінде айқындалады. Сондай-ақ Директорлар кеңесі мүшелерін оқыту бағдарламалары корпоративтік басқару диагностикасы және ESG бағалау қорытындылары бойынша алынған ұсынымдар негізінде қалыптастырылады.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің өзін-өзі бағалау нәтижелері негізінде 2023 жылдың қорытындысы бойынша Директорлар кеңесі мүшелерінің 2024–2025 жылдарға арналған даму жоспары бекітілді. Осы Жоспарды іске асыру шеңберінде 2024 жылғы желтоқсанда Директорлар кеңесінің мүшелері үшін кибершабуылдарды талдау және тергеу орталығының (TSARKA) қатысуымен ақпараттық және киберқауіпсіздік мәселелері бойынша оқыту іс-шарасы өткізілді. Сессия шеңберінде қазіргі заманғы киберқауіптер, корпоративтік АТ-инфрақұрылымының үлгілік осалдықтары қаралды, сондай-ақ стратегиялық басқару деңгейінде киберқауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша ұсыныстар берілді. Сондай – ақ, 2024 жылы Директорлар кеңесі мүшелерінің құзыретін арттыру шеңберінде стратегиялық маркетинг мәселелері бойынша тренинг ұйымдастырылды, оны Ұлыбританияның Корольдік маркетинг институтының мүшесі және халықаралық сараптамасы бар дипломды маркетинг доктор Деклан Бэннон жүргізді. Сессия барысында брендті орналастырудың заманауи тәсілдері, жаһандық бәсекелестік жағдайында маркетингтік стратегияны құрудың негізгі қағидаттары, сондай-ақ компанияның маркетингтік тұрақтылығын қамтамасыз етудегі Директорлар кеңесінің рөлі қарастырылды.

Директорлар кеңесінің қызметін бағалау

GRI 2-18

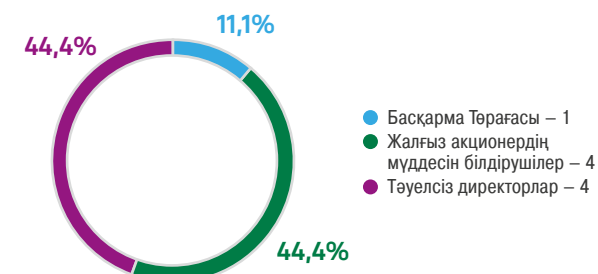
«ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің, оның комитеттерінің және жекелеген мүшелерінің жұмысын бағалау жыл сайын жүргізіледі. Корпоративтік басқару кодексінің талаптарына сәйкес Директорлар кеңесін бағалау да үш жылда кемінде бір рет тәуелсіз ұйымды тарта отырып жүргізіледі.

Бағалау Директорлар кеңесі мен оның мүшелерінің компанияның ұзақ мерзімді құнын құруға және тұрақты дамуына қосқан үлесін айқындауға, сондай-ақ жақсартуға салаларды айқындауға және Директорлар кеңесі жұмысының тиімділігін арттыру жөніндегі шараларды ұсынуға мүмкіндік береді. Бағалау нәтижелері Директорлар кеңесі мүшелерін қайта сайлау немесе өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату туралы шешім қабылдау кезінде ескеріледі.

2024 жылдың бірінші тоқсаны ішінде 2023 жылдың қорытындысы бойынша Директорлар кеңесінің қызметін өзін-өзі бағалау бойынша іс-шаралар жүргізілді, олардың нәтижелері Директорлар кеңесінде қаралды және тиісті есепте көрсетілді. Іс-шаралардың ішінде – Директорлар кеңесі жұмысының негізгі аспектілерін қамтитын Кеңес мүшелерін сауалдау, корпоративтік басқару бойынша қолданыстағы құжаттарды талдау,

GRI 2-9

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ, %

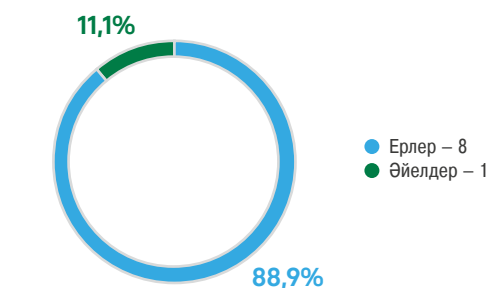

Кеңестің 2023 жылғы қызметін статистикалық талдау, сондай-ақ Кеңес Төрағасының және Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитет Төрағасының Кеңестің әрбір мүшесімен сұхбаттасуы. Сондай-ақ, Директорлар кеңесі мүшелерінің жұмысына өзара бағалау жүргізілді.

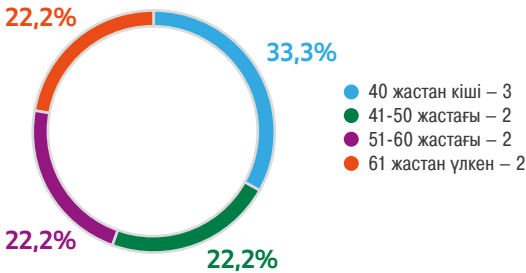
2023 жылдың қорытындысы бойынша Директорлар кеңесінің қызметін өзін-өзі бағалау туралы есеп «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен 2024 жылдың сәуірінде бекітілді. «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің, оның комитеттерінің, Төрағасы мен Корпоративтік хатшысының қызметін өзін-өзі бағалауының қорытынды баллы барлық компоненттері бойынша корпоративтік басқарудың үздік іс-тәжірибелеріне сәйкестігін және жетілудің бірінші деңгейінде болуын көрсетті. Өзін-өзі бағалау қорытындысы Директорлар кеңесі қызметінің корпоративтік басқарудың үздік тәжірибелеріне сәйкестігін көрсетті және бірінші жетілу деңгейінде болуын көрсетті.

2024 жылдың желтоқсанында Директорлар кеңесі «Самұрық-Қазына» АҚ ұйымдарының Директорлар кеңестерінің қызметін бағалау жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға (2024 жылғы 27 желтоқсандағы №18 хаттама) сәйкес сыртқы консультантты тарта отырып, 2024 жылдың қорытындысы бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің қызметіне бағалау жүргізу туралы шешім қабылдады. Аталған бағалауды жүргізу 2025 жылдың 3 тоқсанына жоспарланды.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ МҮШЕЛЕРІНІҢ ГЕНДЕРЛІК ӘРТҮРЛІЛІГІ, %

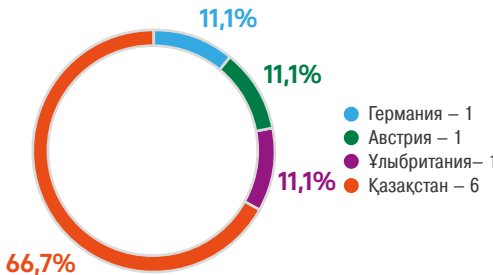
ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ
МҮШЕЛЕРІНІҢ ЖАСЫ, %

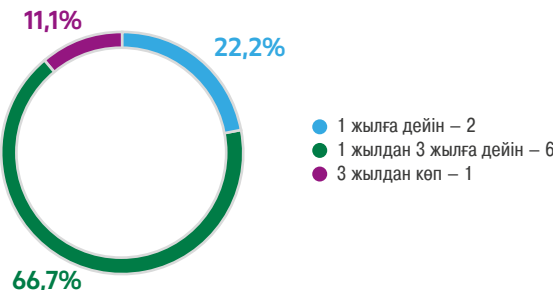
ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ МҮШЕЛЕРІНІҢ ОРТАША
ЖАСЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ
МҮШЕЛЕРІНІҢ АЗАМАТТЫҒЫ, %

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ
МҮШЕЛЕРІНІҢ ӨКІЛЕТТІК МЕРЗІМІ, %

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫНДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР

Есепті кезеңде Директорлар кеңесінің құрамында келесі өзгерістер болды:

- «Самұрық-Қазына» ҰАҚ» АҚ Басқармасының 2024 жылғы 22 ақпандағы №11/24 шешімімен Ғ.Қ. Ауғановтың өкілеттігі тоқтатылып, Е.М. Отыншиев сайланды;
- «Самұрық-Қазына» ҰАҚ» АҚ Басқармасының 2024 жылғы 4 сәуірдегі №19/24 шешімімен Н.Н. Годунова сайланды;

- «Самұрық-Қазына» ҰАҚ» АҚ Басқармасының 2024 жылғы 26 қыркүйектегі №52/24 шешімімен Директорлар кеңесі мүшелерінің өкілеттіктері ұзартылды.

GRI 2-9

2024 жылдың соңында «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі келесі құрамда ұсынылды:

АТЫ-ЖӨНІ	САЙЛАНҒАН КҮНІ	ӨКІЛЕТТІК МЕРЗІМІ
ТӘУЕЛСІЗ ДИРЕКТОРЛАР		
МАККЕЙ Д.Ж. (Й.)	2024 жылдың 26 қыркүйегі	3 жыл
ВОКУРКА У.	2024 жылдың 26 қыркүйегі	3 жыл
ШИРХУБЕР А.	2024 жылдың 26 қыркүйегі	3 жыл
ГОДУНОВА Н.Н.	2024 жылдың 26 қыркүйегі	3 жыл
ЖАЛҒЫЗ АКЦИОНЕР МҮДДЕЛЕРІНІҢ ӨКІЛДЕРІ		
РЫСҚҰЛОВ А.Қ.	2024 жылдың 26 қыркүйегі	3 жыл
ИРУБАЕВ Қ.Қ.	2024 жылдың 26 қыркүйегі	3 жыл
БЕРДІҒҰЛОВ Е.Қ.	2024 жылдың 26 қыркүйегі	3 жыл
ОТЫНШИЕВ Е.М.	2024 жылдың 26 қыркүйегі	3 жыл
БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫ		
САУРАНБАЕВ Н.Е.	2024 жылдың 26 қыркүйегі	3 жыл
Тәуелсіз директорлар (Дж. (Й.) МакКей, У. Вокурка, А. Ширхубер, Н.Н. Годунова) өкілеттіктерінің орташа мерзімі 2 жыл 2 айды құрайды.		
Директорлар кеңесі өкілеттігінің аяқталу күні – 2027 жылдың 26 қыркүйегі.		

РЫСҚҰЛОВ
АЙДАР ҚАЙРАТҰЛЫ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің
Төрағасы, Жалғыз акционер
мүдделерінің өкілі

Директорлар кеңесінің құрамына
2023 жылдан бастап кіреді.

Туған жылы: 1981
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі:

- Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті, «Қаржы және несие» мамандығы;
- Назарбаев Университеті, DUKE University-мен бірлескен «Іскерлік әкімшілендіру магистрі» (Executive MBA) бағдарламасы.

Еңбек қызметі:

- Әр жылдары банк секторында түрлі лауазымдарды атқарды, «ҚазАгро» Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ Инвестициялық жобалар департаменті директорының орынбасары, «Самұрық-Қазына» АҚ қаржы активтерін басқару жөніндегі директоры болды, түрлі ұйымдардың Директорлар кеңестеріне қатысуда үлкен тәжірибесі бар.
- 2019–2023 жылдары – «Самұрық-Энерго» АҚ Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директоры;
- 2023 жылдың тамызынан қазіргі уақытқа дейін – «Самұрық-Қазына» АҚ Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директоры.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.

САУРАНБАЕВ
НҰРЛАН ЕРМЕКҰЛЫ

Директорлар кеңесінің мүшесі,
Басқарма Төрағасы

Директорлар кеңесінің құрамына
2021 жылдан бастап кіреді.

Туған жылы: 1967
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі:

- С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеті, «Экономика» мамандығы.

Еңбек қызметі:

- Әр жылдары «Қазақстан темір жолы» РМҚ-да, «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ-да басшылық қызметтерді, «Самұрық-Қазына» АҚ басқарушы директоры, ҚР Индустрия және жаңа технологиялар вице-министрі, ҚР Қорғаныс министрінің орынбасары, ЭКС-ПО-2017 Халықаралық мамандандырылған көрмесін ұйымдастыру комитетінің басшысы қызметтерін атқарды.
- 2017–2018 жылдары – Оңтүстік Қазақстан облысы, Шымкент қаласының әкімі;
- 2019–2021 жылдары – ҚР Президенті Әкімшілігінің Мемлекеттік бақылау және ұйымдастыру-аумақтық жұмыс бөлімінің меңгерушісі;
- 2021 жылдың сәуірінен қазіргі уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.

ИРУБАЕВ ҚАТ ҚАЙЫРГЕЛДЕНҰЛЫ

Директорлар кеңесінің мүшесі,
Жалғыз акционер мүдделерінің өкілі

Директорлар кеңесінің құрамына
2023 жылдан бастап кіреді.

Туған жылы: 1979

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі:

- М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университеті – Ресей Федерациясы, «Механика. Қолданбалы математика» мамандығы;
- Назарбаев Университеті Жоғары бизнес мектебі, «Іскерлік әкімшілендіру (басқарушылық кадрлар үшін)» мамандығы.

Еңбек қызметі:

- Әр жылдары Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде, «БРК-Лизинг» АҚ-да, «МҰЖҚ» жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ-да түрлі қызметтер атқарды, қызметінің негізгі бағыты әртүрлі салалардағы тәуекелдерді басқару болды.
- 2006–2008 жылдары – «МҰЖҚ» жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ-да Тәуекелдерді басқару бөлімінің бастығы;
- 2008–2015 жылдары – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Тәуекелдерді басқару департаментінің директоры, Тәуекелдер комитетінің мүшесі;
- 2018 жылдан қазіргі уақытқа дейін – «Marsh» компаниясының Астана қаласындағы өкілі.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.

БЕРДИҒҰЛОВ ЕРНАТ ҚҰДАЙБЕРГЕНҰЛЫ

Директорлар кеңесінің мүшесі,
Жалғыз акционер мүдделерінің өкілі

Директорлар кеңесінің құрамына
2022 жылдан бастап кіреді.

Туған жылы: 1987

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі:

- University of Toronto, Канада, «Мемлекеттік саясат және халықаралық қатынастар» мамандығы;
- «Операциялар тиімділігін басқару және бизнес тиімділігін басқару» (CIMA) дипломы,
- University of Warwick, Ұлыбритания. Бизнес әкімшілендіру магистрі, MBA.

Еңбек қызметі:

- 2010–2018 жылдары «Семізбай-У» ЖШС бизнесті әкімшілендіру бөлімінің бас маманы, «Самұрық-Қазына» АҚ Басқарушылық есептілік жүйесін енгізу жөніндегі Жобалық кеңесінің жоба жетекшісі, Басқарма Төрағасының кеңесшісі (қаржылық-экономикалық мәселелер жөнінде), «Самұрық-Энерго» АҚ талдамалық қолдау, стратегиялық даму, жобаларды басқару департаменттерінің директоры қызметтерін атқарды;
- 2018–2019 жылдары – «Самұрық-Қазына» АҚ Активтерді басқару дирекциясының талдаушысы;
- 2019–2021 жылдары – «Whiteshield Partners» халықаралық консалтингтік компаниясының жобалар жетекшісі;
- 2021 жылдан 2022 жылдың ақпанына дейін – «Самұрық-Қазына» АҚ стратегия, тұрақты даму және цифрлық трансформация жөніндегі тең басқарушы директоры;
- 2022 жылдың ақпанынан қазіргі уақытқа дейін – «Самұрық-Қазына» АҚ Стратегия және активтерді басқару жөніндегі басқарушы директоры.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.

ОТЫНШИЕВ ЕЛЖАС МҰРАТҰЛЫ

Директорлар кеңесінің мүшесі,
Жалғыз акционер мүдделерінің өкілі

Директорлар кеңесінің құрамына
2024 жылдан бастап кіреді.

Туған жылы: 1987

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі:

- «Қолданбалы математика және физика» мамандығы бойынша Мәскеу физика-техникалық институты. 2010 жылы сол институтта «Қолданбалы математика және физика» мамандығы бойынша ғылым магистрі дәрежесін алды.

Еңбек қызметі:

- Еңбек қызметін 2007 жылдың қазанында Ernst & Young (Мәскеу қ., Ресей) компаниясында талдаушы болып бастады.
- 2009–2012 жылдары «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ инвестициялық жобалар департаментінің менеджері, содан кейін директоры болып жұмыс істеді.
- 2012–2019 жылдары «Самұрық-Қазына» АҚ Ұлттық әл-ауқат қорының инвестициялық блогында түрлі қызметтерді атқарған.
- 2019–2023 жылдары жеке меншік холдингтік компанияларда, сондай-ақ KIDF тікелей инвестициялар қорының басқарушы компаниясында басшылық қызметтерді атқарған.
- 2023 жылдың сәуірінен бастап «Самұрық-Қазына» АҚ Стратегия және активтерді басқару жөніндегі тең басқарушы директоры қызметін атқарады.
- Қосымша қызмет істеу және басқа Директорлар кеңестеріндегі мүшелік: «QazaqGaz» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің Төрағасы, сондай-ақ «ҚазМұнай-Газ» ҰК» АҚ және «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.

ВОКУРКА УЛЬФ

Директорлар кеңесінің мүшесі,
Тәуелсіз директор

Директорлар кеңесінің құрамына
2021 жылдан бастап кіреді.

Туған жылы: 1962

Азаматтығы: Германия Федеративтік Республикасы

Білімі:

- Мартин Лютер атындағы университет, Германия;
- КСРО Сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік халықаралық қатынастар институты (МГИМО), «Халықаралық қатынастар» факультеті.

Еңбек қызметі:

- «Deutsche Bank AG», «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдинг» АҚ, «Metzler Asset Management GmbH» компанияларында жұмыс істеген. Әр жылдары «Қазпошта» АҚ Директорлар кеңесінің Төрағасы;
- ҚР Президентінің жанындағы Қазақстандық шетелдік инвесторлар кеңесі қауымдастығының Басқарма төрағасы және мүшесі; «Қазкоммерцбанк» АҚ Басқарма Төрағасы және Директорлар кеңесінің мүшесі, «Цеснабанк» АҚ Басқарма Төрағасы қызметтерін атқарды.
- 2019 жылдан қазіргі уақытқа дейін – «Нұрбанк» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, «АХҚО әкімшілігі» АҚ және «KAZAKH INVEST» ҰК» АҚ тәуелсіз директоры.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.

ШИРХУБЕР АЛЕКСАНДЕР АНДРЕАС

**Директорлар кеңесінің мүшесі,
Тәуелсіз директор**

**Директорлар кеңесінің құрамына
2023 жылдан бастап кіреді.**

Туған жылы: 1988
Азаматтығы: Австрия Республикасы

Білімі:

- Венадағы Лаудер бизнес мектебі, Австрия Республикасы, халықаралық менеджмент және басқару магистрі дәрежесі;
- Лондон экономика және саясаттану мектебі, Англия, жаһандық менеджмент саласындағы ғылым магистрі дәрежесі;
- Вена экономика және іскерлік әкімшілендіру университетінде, Көлік және логистика институтында инфрақұрылымды дамыту және логистика саласындағы ғылыми жобалар.

Еңбек қызметі:

- 2017–2018 жылдары – «Группа ГАЗ» компаниясының (Нижний Новгород қ., Ресей) Батыс Африкадағы сату жөніндегі менеджері;
- 2018–2022 жылдары – «ÖBB Infrastruktur AG» (Австрия) компаниясында «Breitspur Planungsgesellschaft mbH (BPG)» басқарушы директоры;
- 2022 жылдың ақпанынан желтоқсанына дейін – «Rail Cargo Logistics» Басқарушы директоры (Ресей); «ÖBB Rail Cargo Austria» Еуразия Аға сарапшысы;
- 2023 жылдан қазіргі уақытқа дейін – Superfund Asset Management Company GmbH Бизнесі дамыту – жаһандық нарықтар жөніндегі директоры және Superfund Japan Co., Ltd. Басқарма мүшесі.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.

МАККЕЙ ДЖОН (ЙАН)

**Директорлар кеңесінің мүшесі,
Тәуелсіз директор**

**Директорлар кеңесінің құрамына
2021 жылдан бастап кіреді.**

Туған жылы: 1955
Азаматтығы: Ұлыбритания

Білімі:

- Стирлинг университеті, білім және ағылшын тілін зерттеу;
- Жанжалдарды реттеу және басқару саласындағы сертификат, Core Solutions, Эдинбург;
- Стирлинг университетінің Менеджмент мектебінің құрметті профессоры.

Еңбек қызметі:

- «Lothian Buses Ltd.», «Critiqom Ltd.» компаниялары, NHS UK Жалақы тексеру органы, Шотландия колледжері, Эдинбург колледжі, Шотландия бойынша Ofcom консультативтік комитеті, Security Industry Authority және т.б. Директорлар кеңестеріндегі (2006 жылдан бастап) үлкен жұмыс тәжірибесі бар.
- 2012 жылдан қазіргі уақытқа дейін «Otherhand Ltd» компаниясының құрылтайшысы-директоры;
- 2015 жылдан қазіргі уақытқа дейін – Стирлинг университеті Менеджмент мектебінің халықаралық кеңесінің Директорлар кеңесінің мүшесі; Police Negotiating Board & SPCF» тәуелсіз төрағасы.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.

ГОДУНОВА НАТАЛЬЯ НИКОЛАЕВНА

**«ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің
мүшесі, Тәуелсіз директор**

**Директорлар кеңесінің құрамына
2024 жылдан бастап кіреді.**

Туған жылы: 1972
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі:

- 1993 ж. – Батыс Қазақстан ауыл шаруашылығы институты;
- 2011 ж. – Ресей Федерациясы Үкіметінің жанындағы Қаржы университеті.

Еңбек қызметі:

- 2015 жылдың желтоқсанынан 2017 жылдың желтоқсанына дейін «Нұр Отан» партиясының хатшысы қызметін атқарды.
- 2017 жылдың желтоқсанынан 2018 жылдың ақпанына дейін Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының мүшесі болды.
- 2018 жылдың ақпанынан 2022 жылдың қарашасына дейін Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитетін басқарды.
- 2022 жылдың қарашасынан 2024 жылдың сәуіріне дейін Қазақстан Республикасы Жоғарғы аудиторлық палатасының төрағасы қызметін атқарды.

Компанияның, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚЫЗМЕТІ

Директорлар кеңесінің отырыстары бекітілген жоспарға сәйкес өткізіледі. Жоспар қаралуға тиіс негізгі мәселелердің тізбесін, сондай-ақ отырыстардың кестесін қамтиды. Стратегиялық маңыздылығы мен мәнділігі бар мәселелер Директорлар кеңесінің бетпе-бет отырыстары барысында ғана қаралады.

2024 жылы жоспар бойынша 7 отырыс болғанымен Директорлар кеңесі 18 отырыс, оның ішінде бетпе-бет нысанда – 15 отырыс, сырттай дауыс беру нысанында – 3 отырыс өткізді.

2024 жылғы Директорлар кеңесінің отырыстарына қатысудың орташа көрсеткіші – 91,3%.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ МҮШЕЛЕРІНІҢ 2024 ЖЫЛҒЫ ҚАТЫСУЫ

	ЕСЕПТІ КЕЗЕҢ	ОТЫРЫСТАРҒА ҚАТЫСУЫ	ПАЙЫЗДЫҚ АРА ҚАТЫНАСТА
Рысқұлов Айдар Қайратұлы	01.01.2024-31.12.2024	18-ден 18	100%
Сауранбаев Нұрлан Ермекұлы	01.01.2024-31.12.2024	18-ден 12 ⁴⁴	66,6%
Бердіғұлов Ернат Құдайбергенұлы	01.01.2024-31.12.2024	18-ден 15	83,3%
Ирубаев Қуат Қайыргелденұлы	01.01.2024-31.12.2024	18-ден 16	88,8%
Отыншиев Елжас Мұратұлы	01.01.2024-31.12.2024	16-дан 15	93,7%
Ширхубер Александер Андреас	01.01.2024-31.12.2024	18-ден 18	100%
Вокурка Ульф	01.01.2024-31.12.2024	18-ден 18	100%
Маккей Джон (Йан)	01.01.2024-31.12.2024	18-ден 18	100%
Годунова Наталья Николаевна	01.01.2024-31.12.2024	14-тен 13	92,8%

2024 жылы өткізілген Директорлар кеңесінің отырыстарында 202 мәселе қаралды, оның ішінде:

2024 жылғы тоқсан сайынғы есептілік шеңберінде Директорлар кеңесімен тыңдалды:

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Ішкі аудит қызметінің қызметі туралы есеп;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ бойынша кешенді еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғаудың жай-күйі туралы есеп;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ тәуекелдері бойынша біріктірілген есеп.

Сондай-ақ Директорлар кеңесімен келесі есептер қаралды:

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасының есебі;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ ірі инвестициялық жобаларының орындалуы туралы есеп;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі жоспарды іске асыру мәртебесі бойынша есеп;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 2032 жылға дейінгі даму стратегиясының іске асырылуының барысы туралы есеп;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Қаржы жөніндегі басқарушы директорының есебі.

Директорлар кеңесі туралы ережеге сәйкес, Директорлар кеңесінің Төрағасы Директорлар кеңесінің жалпы басшылығы үшін жауап береді, Директорлар кеңесінің негізгі функцияларының толық және тиімді іске асырылуын және Директорлар кеңесінің мүшелері, акционер мен Басқарма арасында сындарлы диалог құруды қамтамасыз етеді.

Директорлар кеңесі Төрағасының және атқарушы орган басшысының рөлі мен функциялары Жарғымен, Директорлар кеңесі туралы ережемен және Қоғам Басқармасы туралы ережемен нақты ажыратылған.

- Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитет.

Комитеттердің негізгі міндеті – олардың құзыретіне жатқызылған мәселелерді алдын ала жан-жақты зерделеу, сондай-ақ негізделген және сараланған шешімдер қабылдау мақсатында Директорлар кеңесі үшін ұсынымдар әзірлеу.

⁴⁴ 2024 жылғы барлық 18 отырыс үшін жазбаша пікір ұсынылғанын атап өтеміз.

Комитеттер комитет жұмысына табысты қатысу үшін қажетті кәсіби білімі, құзыреттері мен дағдылары бар Директорлар кеңесінің мүшелерінен құрылған.

Комитеттердің жұмыс тиісті ережелермен қатаң регламенттеледі. Комитеттер туралы ережелерге сәйкес, тәуелсіз директорлар Директорлар кеңесі комитеттерінің төрағалары болып табылады.

«Самұрық-Қазына» АҚ өкілдерінің шақыру бойынша комитеттердің отырыстарына жүйелі түрде қатысуы комитеттер жұмысының тиімділігін қосымша арттыруға ықпал етті, бұл Компанияның барлық мүдделі тараптарының мүдделерін неғұрлым терең түсінуді қамтамасыз етті және саналы әрі теңдестірілген шешімдер қабылдауға көмектесті.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ КОМИТЕТТЕРІНІҢ ФУНКЦИЯЛАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

КОМИТЕТ	МІНДЕТТЕРІ
Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитет	Кадр саясаты, тағайындаулар, қызметті бағалау, сыйақылар және корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік саласындағы мәселелерді қарау
Стратегия және қаржы комитеті	Стратегиялық даму мәселелерін, қаржылық тұрақтылыққа байланысты мәселелерді және инвестициялық стратегия мен активтерді басқару саласындағы мәселелерді қарау
Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитет	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы мәселелерді, Компанияның пайдалану және операциялық қызметіне, қоршаған ортаны қорғауға, қозғалыс қауіпсіздігіне, тұрақты дамуға байланысты мәселелерді қарау
Аудит жөніндегі комитет	Қаржылық есептілік, сыртқы аудит, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесі, корпоративтік басқару, ішкі аудит және комплаенс саласындағы мәселелерді қарау

ТАҒАЙЫНДАУЛАР МЕН СЫАҚЫЛАР ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТ

Комитеттің құзыреттері мен өкілеттіктері Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитет туралы ережеде келтірілген.

Ереже Компанияның корпоративтік веб-сайтында мына сілтеме бойынша орналастырылған: [«ҚТЖ» ҰК» АҚ Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитет туралы ережені](#) қараңыз.

КОМИТЕТТІҢ ҚҰРАМЫ	КОМИТЕТКЕ МҮШЕЛІК КЕЗЕҢІ
Дж. (Й.) Маккей Комитет Төрағасы	01.01.2024-31.12.2024 жж.
У. Вокурка	01.01.2024-31.12.2024 жж.
Отыншиев Е.М.	15.03.2024-31.12.2024 жж.
Годунова Н.Н.	25.04.2024-31.12.2024 жж.
Ауғанов Ф.Қ.	01.01.2024-15.03.2024 жж.

Комитеттің 2024 жылғы қызметі

2024 жылы Комитеттің 11 отырысы өткізілді (жоспар – 7 отырыс), оларда 100 мәселе қаралды.

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ КОМИТЕТ ҚАРАҒАН МӘСЕЛЕЛЕР, %

КАДР
МӘСЕЛЕЛЕРІ

ӨЗГЕ
МӘСЕЛЕЛЕР

ҚЫЗМЕТТІ
БАҒАЛАУ

СЫАҚЫЛАР

2024 жылы Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитет (ТСК) келесі мәселелерді қарап, тиісті ұсынымдар берді:

- Кадр саясатын іске асыру шеңберінде HR мәселелері бойынша есеп қаралды;
- Компанияның орталық аппаратының ұйымдық құрылымына ұсынылатын өзгерістер бірнеше рет қаралып, сыни талданды;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ еншілес ұйымдарының директорлар кеңестерінің, байқау кеңестерінің құрамына өзгерістер енгізілді;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ еншілес ұйымдарының бірінші басшыларын тағайындау мәселелері қаралды;
- 2023 жылға арналған Samruk -Research Services (Әлеуметтік тұрақтылық индексі) зерттеулерінің нәтижелері туралы есеп қаралды.

2024 жыл ішінде ТСК төмендегі құжаттарды қарап, мақұлдады:

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің сабақтастық жоспары;
- Еңбек жағдайларын «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі айқындайтын Басқарма мүшелеріне, қызметкерлерге тәртіптік жаза қолдану қағидалары;

- Өз қызметінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесіне есеп беретін қызметтердің басшылары мен қызметкерлері лауазымдарына, сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының кейбір басшы лауазымдарына персоналды іздеу және іріктеу қағидалары;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Корпоративтік омбудсмен аппаратының, Корпоративтік хатшы аппаратының, Ішкі аудит қызметінің және Комплаенс қызметінің басшы қызметкерлеріне, жұмыскерлеріне еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру қағидаларына өзгерістер мен толықтырулар енгізу;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ басшы қызметкерлерінің 2025 жылға арналған ынталандырушы негізгі қызмет көрсеткіштерінің карталары;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2024–2025 жылдарға арналған даму жоспары;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ орталық аппаратының ұйымдық құрылымы;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Корпоративтік 2023 жылдың қорытындысы бойынша омбудсменінің жұмысы туралы есеп;
- ТСК мен Директорлар кеңесінің 2023 жылдың қорытындысы бойынша жұмысы туралы есеп.

СТРАТЕГИЯ ЖӘНЕ ҚАРЖЫ КОМИТЕТІ

Комитеттің құзыреттері мен өкілеттіктері
Стратегия және қаржы комитеті туралы ережеде келтірілген.

Ереже Компанияның корпоративтік веб-сайтында мына сілтеме бойынша орналастырылған: [«ҚТЖ» ҰК» АҚ Стратегия және қаржы комитеті туралы ережені](#) қараңыз.

КОМИТЕТТІҢ ҚҰРАМЫ:	КОМИТЕТКЕ МҮШЕЛІК КЕЗЕҢІ
Алексадер Андреас Ширхубер Комитет Төрағасы	01.01.2024-31.12.2024 гг.
Рысқұлов Айдар Қайратұлы	01.01.2024-31.12.2024 гг.
Ирубаев Қуат Кайыргелденұлы	01.01.2024-31.12.2024 гг.
Бердіғұлов Ернат Құдайбергелденұлы	01.01.2024-31.12.2024 гг.
Ульф Вокурка	01.01.2024-31.12.2024 гг.
Джон (Йан) Маккей	01.01.2024-31.12.2024 гг.

Комитеттің 2024 жылғы қызметі

2024 жылы Комитеттің 14 отырысы өткізілді (жоспар – 7 отырыс), оларда 92 мәселе қаралды.

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ КОМИТЕТ ҚАРАҒАН МӘСЕЛЕЛЕР, %

СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЖӘНЕ
ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҚ

67%

АКТИВТЕРДІ
БАСҚАРУ

14%

ӨЗГЕ МӘСЕЛЕЛЕР

5%

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ
ЖОБАЛАРДЫ
ІСКЕ АСЫРУ

12%

БИЗНЕС
ТРАНСФОР-
МАЦИЯСЫ

2%

2024 жылы Стратегия және қаржы комитеті
(СҚК) келесі мәселелерді қарап, тиісті
ұсынымдар берді:

- Қаржылық тұрақтылық стратегиялары;
- Компанияның 2023 жылғы және 2024 жылдың 10 айының қорытындысы бойынша қаржылық-экономикалық көрсеткіштерін қамтитын Басқарушы директордың қаржы жөніндегі орынбасарының есептері нақтылап зерделеніп, талқыланды;
- «Жолаушылар тасымалы» АҚ мен «Штадлер Қазақстан» ЖШС арасындағы шарттарға қосымша келісімдерге қол қою арқылы «Жолаушылар тасымалы» АҚ ірі мәмілелерін

- жасау мәселелері қаралып, үнемі талқыланып отырды;
- «2000 вагон-платформа сатып алу» инвестициялық жобасын іске асыру, сондай-ақ жүк және жолаушылар локомотивтерін сатып алу шеңберінде ірі мәмілелер жасау бойынша ұсынымдар нақтылап талқыланып, дайындалды;
 - Еуропалық қайта құру және даму банкімен өзара іс-қимыл нәтижелері қаралды;
 - «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның Deutsche Bahn AG. компаниясымен ынтымақтастық мәселесі тыңдалып, ұсынымдар берілді;
 - Қазақстан Республикасында және шетелде көліктік-логистикалық орталықтар желісін құру тұжырымдамасы қаралды;
 - «KTZ Express Shipping» ЖШС кемелерді пайдалануының және одан әрі корпоративтік дамуының ағымдағы мәртебесі қаралды;
 - PSA компаниясымен жүргізілген жұмыс және одан әрі ынтымақтастық жөніндегі жоспарлар мәселесі нақтылап зерделеніп, талқыланды және ол бойынша ұсынымдар берілді.

ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТ

Комитеттің құзыреттері мен өкілеттіктері
Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау
жөніндегі комитет туралы ережеде келтірілген.

Ереже Компанияның корпоративтік веб-сайтында мына сілтеме бойынша орналастырылған: [«ҚТЖ» ҰК» АҚ Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитет туралы ереже](#) қараңыз.

КОМИТЕТТІҢ ҚҰРАМЫ	КОМИТЕТКЕ МҮШЕЛІК КЕЗЕҢІ
Ширхубер Андреас Комитет Төрағасы	01.01.2024-31.12.2024
Ирубаев Қуат Қайыргелденұлы	01.01.2024-31.12.2024
Вокурка Ульф	24.04.2024-31.12.2024
Ауғанов Ғибрат Қайратұлы	01.01.2024-22.02.2024

Комитеттің 2024 жылғы қызметі

2024 жылы Комитеттің 7 отырысы өткізілді (жоспар – 7 отырыс), оларда 60 мәселе қаралды.

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ КОМИТЕТ ҚАРАҒАН МӘСЕЛЕЛЕР, %

КЕШЕНДІ
ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ
ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ

46%

ӨЗГЕ
МӘСЕЛЕЛЕР

36%

ТҰРАҚТЫ
ДАМУ

8%

ОПЕРАЦИЯЛЫҚ
ҚЫЗМЕТ БОЙЫНША

10%

2024 жылы Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитет (ҚҚОҚК) төмендегі құжаттарды қарап, мақұлдады:

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының 2060 жылға дейінгі Төмен көміртекті даму жол картасын іске асыру мәртебесі туралы ақпарат;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Өндірістік қауіпсіздік жөніндегі 2024 жылға арналған іс-шаралар жоспары;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның ESG рейтингінің нәтижелері және 2024–2025 жылдарға арналған «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның ESG рейтингін жақсарту жөніндегі Жол картасы;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 2023 жылғы есебіндегі тұрақты даму тиімділігін бағалау нәтижелері;
- 2023 жылдың, сондай-ақ 2024 жылдың 1-тоқсанының, 1-жартыжылдығының және 9 айының қорытындысы бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ-дағы пойыздар қозғалысы қауіпсіздігінің жай-күйі туралы, «ҚТЖ» ҰК» АҚ-дағы еңбек қауіпсіздігі мен қоршаған ортаны қорғау жай-

- күйі туралы есептер, сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның өндірістік қауіпсіздігінің ағымдағы жай-күйі туралы ақпарат – Комитеттің және Директорлар кеңесінің әрбір жоспарлы отырысында;
- 2023 жылдың 9 және 12 айының, 2024 жылдың 1-тоқсанының және 1-жартыжылдығының қорытындысы бойынша операциялық көрсеткіштердің орындалуы туралы есептер;
 - өліммен аяқталған жазатайым оқиғалар, пойыздар қозғалысы қауіпсіздігінің бұзылуы туралы есептер;
 - «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің қызметі туралы есеп құрамындағы 2023 жылдың қорытындысы бойынша ҚҚОҚК жұмысы туралы есеп;
 - «Österreichische Bundesbahnen AG (ÖBB)» компаниясында еңбек қауіпсіздігі саласындағы жұмысты ұйымдастыру іс-тәжірибесін зерделеудің аралық нәтижелері туралы ақпарат.

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының аудиторлық ұйымдардың қызметтерін тарту саласындағы саясатына өзгерістер мен толықтыруларды мақұлдады;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның жаңа редакциядағы Корпоративтік басқару кодексін мақұлдады;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Комплаенс қызметі туралы ережеге өзгерістер мен толықтыруларды мақұлдады;

- «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының Комплаенс қызметінің еншілес ұйымдардың комплаенс бақылаушыларымен өзара іс-қимыл тәртібін мақұлдады;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Комплаенс мәдениетін бағалау әдістемесін мақұлдады;
- 2023 жылдың қорытындысы бойынша АҚ жұмысы туралы есепті мақұлдады.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ МҮШЕЛЕРІНІҢ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛЫ

Мүдделі тараптардың мүдделерін сақтау мақсатында «ҚТЖ» ҰК» АҚ өз қызметінің барлық маңызды аспектілері туралы ақпаратты Компанияның корпоративтік сайтында және басқа да ресурстарда уақтылы және анық ашып көрсетеді. Компанияның Директорлар кеңесіне Жалғыз акционердің мүдделерін білдіретін, Директорлар кеңесінің отырыстары шеңберінде

мәселелерді талқылауға қатысатын бірқатар директорлар кіреді.

2024 жылдың ішінде Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелерінің бастамасы бойынша тұрақты негізде, оның ішінде еншілес ұйымдардың басшыларымен, кездесулер мен кеңесулер өткізілді.

АУДИТ ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТ

Комитеттің құзыреттері мен өкілеттіктері Аудит жөніндегі комитет туралы ережеде келтірілген.

Ереже Компанияның корпоративтік веб-сайтында мына сілтеме бойынша орналастырылған: «ҚТЖ» ҰК» АҚ Аудит жөніндегі комитет туралы ереже қараңыз.

КОМИТЕТТІҢ ҚҰРАМЫ:	КОМИТЕТКЕ МҮШЕЛІК КЕЗЕҢІ
Вокүрка Ульф Комитет Төрағасы	01.01.2024–31.12.2024 гг.
Маккей Джон (Йан)	01.01.2024–31.12.2024 гг.
Ширхубер Алексадер Андреас	01.01.2024–31.12.2024 гг.

Комитеттің 2024 жылғы қызметі

2024 жылы Комитеттің 11 отырысы өткізілді (жоспар – 8 отырыс), оларда 121 мәселе қаралды.

ІШКІ АУДИТ ПЕН
КОМПЛАЕНС
ФУНКЦИЯЛАРЫ

51%

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ
БАСҚАРУ ЖӘНЕ
ІШКІ БАҚЫЛАУ

18%

ҚАРЖЫЛЫҚ
ЕСЕПТІЛІК

16%

КОРПОРАТИВТІК
БАСҚАРУ

15%

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ КОМИТЕТ ҚАРАҒАН МӘСЕЛЕЛЕР, %

2024 жылы Аудит жөніндегі комитет (АК) төмендегі құжаттарды қарап, мақұлдады:

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ контрагенттерінің сенімділігін тексеру қағидаларын мақұлдады;

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитет туралы ережеге өзгерістер мен толықтыруларды мақұлдады;

27-28.03.2024 ж. Қор өкілдерін шақыра отырып, Компанияның ДК-нің, жоғары менеджментінің, құрылымдық бөлімшелері мен еншілес ұйымдары басшыларының қатысуымен «Еңбек қауіпсіздігі және жұмыс орындарындағы өлім-жітімге нөлдік төзімділік мәдениетін құру» стратегиялық сессиясы өткізілді.

2024 ж. сәуірінде Компания мамандары ҚҚОҚК Төрағасы А.А. Ширхубердің қолдауымен «Österreichische Bundesbahnen AG (ÖBB)» компаниясында еңбек саласындағы ұйымдастыру іс-тәжірибесін зерделеу мақсатында Орталық аппаратқа (Холдинг), Венадағы Жолаушылар локомотивтері мен вагондарына қызмет көрсету орталығына, Земмеринг базалық тунелінің құрылыс алаңына, Risk Experts Risiko Engineering компаниясына барды. ҚТЖ делегаттары еңбек қауіпсіздігі саласындағы ең үздік басқарушылық қызметтердің бірімен танысты.

14.06.2024 ж. Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелерінің қатысуымен «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның IPO-ға шығуы туралы стратегиялық сессия өткізілді.

0.11.2024 ж. «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшелері Корпоративтік басқару жөніндегі ұлттық форумға, соның ішінде спикерлер ретінде қатысты. Бұл іс-шараның мақсаты директорлар кеңесінің компаниядағы рөлін қайта қарау, корпоративтік басқарудағы өзекті үрдістер мен жаңа сын-қатерлерді талқылау болды.

06.2.2024 ж. «Самұрық-Қазына» АҚ, Австрия темір жолы, «KEGOS» АҚ, WABTEC өкілдері, «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелері еңбек қауіпсіздігінің және өндірістік жарақаттануды болдырмаудың жаңа технологияларын енгізудің өзекті мәселелерін талқылау мақсатында VI Өндірістік қауіпсіздік форумына қатысты. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы соңғы жетістіктер көрмесі өтті.

13.12.2024 ж. Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелерінің қатысуымен «ҚТЖ» ҰК» АҚ цифрландырудың басым бағыттары туралы стратегиялық сессия өткізілді.

СТРАТЕГИЯЛЫҚ СЕССИЯЛАР

2024 жылдың 14 маусымында «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелері қатысқан жыл сайынғы стратегиялық сессия өтті.

Сессия барысында логистика мен транзиттік тасымалды дамыту саласындағы ағымдағы жағдай мен жоспарларға, халықаралық тәжірибені ескере отырып, Қазақстан Республикасының темір жол саласының үлгісін өзгерту нұсқаларын талқылауға, сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ операциялық қызметінің нысаналы сұлбасын талқылауға байланысты мәселелер қаралды.

Сессия барысында келесі мәселелер қаралды:

- халықаралық тәжірибе;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ны IPO-ға шығару жөніндегі негізгі мәселелер;
- IPO-ны сәтті өткізу үшін қажетті іс-шаралар.

Стратегиялық сессияның қорытындысы бойынша Директорлар кеңесінің мүшелері бірқатар өзекті мәселелерді көтеріп, логистика мен транзиттік тасымалды дамыту процесін одан әрі іске асыру, сондай-ақ «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС-ні одан әрі дамыту бойынша тапсырмалар берді.

2024 жылдың 13 желтоқсанында «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелері қатысқан жыл сайынғы стратегиялық сессия өтті.

Сессия барысында «ҚТЖ» ҰК» АҚ цифрландыруға байланысты мәселелер қаралды.

Стратегиялық сессияның қорытындысы бойынша Директорлар кеңесінің мүшелері цифрландырудың барлық белгіленген жобаларын іске асыру бойынша бірқатар өзекті мәселелерді көтерді.

2025 ЖЫЛҒА ЖӘНЕ ОРТА МЕРЗІМДІ КЕЛЕШЕККЕ АРНАЛҒАН КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖӨНІНДЕГІ ЖОСПАРЛАР:

- 2024 жылдың қорытындысы бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің қызметіне бағалау жүргізу;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның жаңа Корпоративтік басқару кодексін енгізу жөніндегі іс-шараларды іске асыру;
- 2025 жылға арналған «ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі жаңа жоспарды әзірлеу;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның ірі еншілес ұйымдарының директорлар кеңестері мен байқау

- кеңестерінің құрамдарын «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның ішкі құжаттарына сәйкес олардың өкілеттік мерзімдеріне және өзге де тапсырмалар бойынша жаңарту;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ еншілес ұйымдарында корпоративтік басқарудың тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шараларды жүргізу;
 - корпоративтік басқарудың үздік іс-тәжірибесіне және «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да қолдану іс-тәжірибесіне сәйкес «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның ішкі құжаттарын жаңарту.

БАСҚАРМА

GRI 202-2

Басқарма алқалы атқарушы орган ретінде ұйымның күнделікті қызметіне басшылықты жүзеге асырады және Компания қызметінің белгіленген стратегиялық мақсаттарға, Даму жоспарына және Жалғыз акционер мен Директорлар кеңесі қабылдаған шешімдерге сәйкестігін қамтамасыз етеді.

Басқарманың негізгі міндеттері Компания стратегиясы бойынша ұсыныстар әзірлеуді,

қаржылық-шаруашылық саясатын іске асыруды, ағымдағы шаруашылық қызметпен байланысты аса маңызды мәселелер бойынша шешімдер әзірлеуді және бөлімшелердің жұмысын үйлестіруді, бақылау жүйесінің және тәуекелдер мониторингі жүйесінің тиімділігін арттыруды, Жалғыз акционердің құқықтары мен заңды мүдделерін қамтамасыз етуді қамтиды.

Басқарма Компанияның ұзақ мерзімді құнының өсуіне және тұрақты дамуына ұмтылады.

БАСҚАРМАНЫҢ ҚҰРАМЫ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Жарғысына сәйкес, Басқарманың сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындау, Басқарма мүшелерін сайлау, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату

мәселелері «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің құзыретіне жатады. Басқарма Төрағасын тағайындау және өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату Жалғыз акционердің құзыретіне кіреді.

БАСҚАРМА ҚҰРАМЫНДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР

2024 жылдың соңында «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасы келесі құрамда ұсынылды:

- Сауранбаев Нұрлан Ермекұлы – Басқарма Төрағасы («Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 10.05.24 ж. шешімі, № 25/24 хаттама).
- Алдыбергенов Талғат Сағиұлы – Басқарма мүшесі («ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 24.06.24 ж. шешімі, № 8 хаттама);
- Ахметжанов Әнуар Мұратұлы – Басқарма мүшесі («ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 15.03.24 ж. шешімі, № 3 хаттама);
- Кеулімжаев Серік Жеткергенұлы – Басқарма мүшесі («ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 15.03.24 ж. шешімі, № 3 хаттама);
- Қойшыбаев Ерлан Хамардинұлы – Басқарма мүшесі («ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 15.03.24 ж. шешімі, № 3 хаттама);
- Көшеров Дайыр Әділбекұлы – Басқарма мүшесі («ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 15.03.24 ж. шешімі, № 3 хаттама);
- Нағаспаев Ерсайын Қайығазыұлы – Басқарма мүшесі («ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 15.03.24 ж. шешімі, № 3 хаттама);
- Орынбасаров Бауыржан Пазылбекұлы – Басқарма мүшесі («ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 15.03.24 ж. шешімі, № 3 хаттама);

- Смолина Александра Александровна – Басқарма мүшесі («ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 15.03.24 ж. шешімі, № 3 хаттама);
- Садырқұлов Рамазан Болатбекұлы – Басқарма мүшесі («ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 17.10.24 ж. шешімі, № 14 хаттама).

2024 жылы Басқарма құрамында келесі өзгерістер жүргізілді:

- Смолина Александра Александровна – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 13.02.2024 ж. шешімімен, № 2 хаттама, «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасы құрамына кіргізілді.
- Әлмағамбетов Қанат Есмұханұлы – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 24.06.24 ж. шешімімен, № 8 хаттама, өкілеттігі тоқтатылды.
- Алдыбергенов Талғат Сағиұлы – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 24.06.2024 ж. шешімімен, № 8 хаттама, «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасы құрамына кіргізілді.
- Садырқұлов Рамазан Болатбекұлы – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 17.10.2024 ж. шешімімен, № 14 хаттама, «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасы құрамына кіргізілді.

САУРАНБАЕВ НҰРЛАН ЕРМЕКҰЛЫ

Директорлар кеңесінің мүшесі,
Басқарма Төрағасы

Басқарма құрамына 2021 жылдан бастап
кіреді.

Туған жылы: 1967

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі:

- С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік универси-теті, «Экономика» мамандығы.

Еңбек қызметі:

- Әр жылдары «Қазақстан темір жолы» РМК-да, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-да басшылық қызметтерді, «Самұрық-Қазына» АҚ басқарушы директоры, ҚР Индустрия және жаңа технологиялар вице-мини-стрі, ҚР Қорғаныс министрінің орынбасары, ЭКС-ПО-2017 халықаралық мамандандырылған көрмесін ұйымдастыру комитетінің басшысы қызметтерін атқарды.
- 2017-2018 жылдары – Оңтүстік Қазақстан облысы, Шымкент қаласының әкімі.
- 2019-2021 жылдары – ҚР Президенті Әкімшілігінің Мемлекеттік бақылау және ұйымдастыру-аумақтық жұмыс бөлімінің меңгерушісі.
- 2021 жылдың сәуірінен қазіргі уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма төрағасы.

АЛДЫБЕРГЕНОВ ТАЛҒАТ САҒИҰЛЫ

Басқарма мүшесі

Басқарма құрамына 2024 жылдан бастап
кіреді.

Туған жылы: 1970

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі:

- Алматы теміржол көлігі инженерлері институты, «Теміржол көлігінде тасымалдауды және басқаруды ұйымдастыру» мамандығы;
- Ресей Федерациясы Президенті жанындағы Ресей халық шаруашылығы және мемлекеттік қызмет академиясы, «Экономика» мамандығы;
- Қазақ көлік және коммуникация академиясы, экономика ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесі берілді.

Еңбек қызметі:

- Кәсіби жолын Батыс Қазақстан темір жолында жүк пен багажды қабылдап-тапсырушы болып бастаған. Әр жылдары «Қазақстан темір жолы» РМК Ақтөбе тасымал бөлімшесі филиалының, «Қазтранссервис» еншілес мемлекеттік кәсіпор-нының директоры, «ҚазМұнайГаз» сауда үйі» АҚ Көлік департаментінің директоры, «Кедентранс-сервис» АҚ президенті, «АвтоГазАлматы» ЖШС, «Kazakhstan Maker» ЖШС Басқарма Төрағасы т.б. қызметтерді атқарған.
- 2024 жылдың маусымынан қазіргі уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасының орынбасары.

АХМЕТЖАНОВ ӘНУАР МҰРАТҰЛЫ

Басқарма мүшесі

Басқарма құрамына 2021 жылдан бастап
кіреді.

Туған жылы: 1975

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі:

- Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті, «Халықаралық экономикалық қаты-настар» мамандығы;
- Джонс Хопкинс университеті, «Халықаралық қаржы» мамандығы.

Еңбек қызметі:

- Әр жылдары «ҚазМұнайТеңіз» ТМК» АҚ-да, «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ-да, «Самұрық-Қазына Хол-дингі» АҚ-да, «ҚазГерМұнай» БК» ЖШС-де басшы қызметтерді атқарды; Қарағанды облысы әкімінің өнеркәсіп, шағын және орта бизнесті дамыту, индустрияландыру және инвестиция мәселелері жөніндегі орынбасары; ҚР Президенті Әкімшілігінің инспекторы; ҚР Қорғаныс және аэроғарыш өнер-кәсібі министрлігінің, ҚР Цифрлық даму, иннов-ациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің жауапты хатшысы қызметтерін атқарды.
- 2020-2021 жылдары – ҚР Цифрлық даму, инно-вациялар және аэроғарыш өнеркәсібінің Бірінші вице-министрі.
- 2021 жылдың шілдесінен 2022 жылдың ақпанына дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Трансформация және цифр-ландыру жөніндегі Басқарма Төрағасының Бірінші орынбасары.
- 2022 жылдың ақпанынан 2023 жылдың қарашасы-на дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасының орынбасары.

КЕУЛІМЖАЕВ СЕРІК ЖЕТКЕРГЕНҰЛЫ

Басқарма мүшесі

Басқарма құрамына 2021 жылдан бастап
кіреді.

Туған жылы: 1966

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі:

- Ростов халықтар достығы ордені медициналық институты, «Медициналық-профилактикалық іс», «Жалпы медициналық қызметті ұйымдастыру» мамандықтары.
- М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемле-кеттік университеті, «Мұнай, газ және көмірдің химиялық технологиясы» мамандығы.
- Ресей Федерациясы Президенті жанындағы Ресей халық шаруашылығы және мемлекеттік қызмет академиясы, Корпоративтік басқарудың жоғары мектебін (DBA).

Еңбек қызметі:

- Әр жылдары «PricewaterhouseCoopers» консал-тингтік компаниясының бас менеджері болып жұмыс істеді, жеке меншік компанияларда, «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ-да басшы қызметтерді атқарды.
- 2021 жылдың сәуірінен 2022 жылдың ақпанына де-йін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасының корпо-ративтік мәселелер және HR жөніндегі орынбасары.
- 2022 жылдың ақпанынан қазіргі уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Аппаратының басшысы.

КӨШЕРОВ ДАЙЫР ӘДІЛБЕКҰЛЫ

Басқарма мүшесі

Басқарма құрамына 2021 жылдан бастап кіреді.

Туған жылы: 1977

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі:

- Индиана университеті, қаржы бакалавры;
- Қазақ мемлекеттік басқару академиясы, «Халықаралық экономика» мамандығы.

Еңбек қызметі:

- Әр жылдары «Интергаз Орталық Азия» АҚ корпоративтік қаржыландыру департаменті директорының орынбасары, директоры, «ҚазТрансОйл» АҚ қаржы директоры, «ҚазТрансГаз» АҚ Корпоративтік қаржыландыру департаментінің директоры, Экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директоры, Бас директорының экономика және қаржы жөніндегі орынбасары қызметтерін атқарған.
- 2018 жылдың желтоқсанынан 2022 жылдың ақпанына дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасының қаржы жөніндегі орынбасары.
- 2022 жылдың ақпанынан қазіргі уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Қаржы жөніндегі басқарушы директоры.

ОРЫНБАСАРОВ БАУЫРЖАН ПАЗЫЛБЕКҰЛЫ

Басқарма мүшесі

Басқарма құрамына 2021 жылдан бастап кіреді.

Туған жылы: 1970

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі:

- Алматы теміржол көлігі инженерлері институты, «Теміржол көлігінде тасымалдауды ұйымдастыру және қозғалысты басқару» мамандығы.

Еңбек қызметі:

- Еңбек қызметін Батыс Қазақстан темір жолының Қызылорда теміржол станциясында жолдар бойынша кезекші болып бастаған. Әр жылдары темір жол саласында түрлі қызметтер атқарды: «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарушы директоры – Бас инженері, «ҚТЖ» ҰК» АҚ Пайдалану жұмысы жөніндегі басқарушы директоры; «Қазтеміртранс» АҚ президентінің м.а., «ҚТЖ» ҰК» АҚ Вице-президенті, Бас инженері.
- 2017–2018 жылдары – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Инфрақұрылымдық жобалар жөніндегі вице-президенті;
- 2018–2020 жылдары – «ҚТЖ» ҰК» АҚ – «Магистральдық желі дирекциясы» филиалының Инфрақұрылым жөніндегі басқарушы директоры – директоры.
- 2020–2021 жылдары – «ҚТЖ» ҰК» АҚ – «Магистральдық желі дирекциясы» филиалының Басқарма Төрағасының инфрақұрылым жөніндегі орынбасары – директоры.
- 2022 жылдан қазіргі уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Өндірістік процестер жөніндегі басқарушы директоры.

ҚОЙШЫБАЕВ ЕРЛАН ХАМАРДИНҰЛЫ

Басқарма мүшесі

Басқарма құрамына 2021 жылдан бастап кіреді.

Туған жылы: 1985

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі:

- American University in Dubai, Бакалавриат, «Қаржы және банк ісі» мамандығы;
- Қазақ көлік және коммуникация академиясы, магистратура, «Логистика» мамандығы;
- Ресей Федерациясы Президенті жанындағы Ресей халық шаруашылығы және мемлекеттік қызмет академиясы, MBA.

Еңбек қызметі:

- Әр жылдары ҚР Қаржы министрінің көмекшісі, «Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС Инвестициялық жобалар департаментінің директоры, «Көлік логистикасын дамыту ұлттық орталығы» АҚ Вице-президенті, «Көлік қызметтері орталығы» АҚ президенті қызметтерін атқарған.
- 2015–2018 жылдары – «KTZ Express» АҚ Логистика жөніндегі вице-президенті.
- 2018–2019 жылдары – «Қазақстандық индустрияны дамыту институты» АҚ Басқарма Төрағасының орынбасары.
- 2019–2021 жылдары – Қостанай облысы әкімінің орынбасары.
- 2021 жылдан 2022 жылдың ақпанына дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасының логистика жөніндегі орынбасары.
- 2022 жылдың ақпанынан 2022 жылдың мамырына дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ логистика жөніндегі басқарушы директоры.
- 2023 жылдың мамырынан қазіргі уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасының логистика жөніндегі орынбасары.

НАҒАСПАЕВ ЕРСАЙЫН ҚАЙЫРҒАЗЫҰЛЫ

Басқарма мүшесі

Басқарма құрамына 2021 жылдан бастап кіреді.

Туған жылы: 1980

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі:

- Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті, «Халықаралық экономикалық қатынастар» мамандығы.

Еңбек қызметі:

- Әр жылдары ҚР Сыртқы істер министрлігі Инвестициялар комитетінің өңірлік халықаралық жобалар департаментінің атташесі, РФ-дағы ҚР Елшілігінің атташесі (Мәскеу қ.); ҚР Көлік және коммуникация министрлігі Көлік саясаты және халықаралық ынтымақтастық департаменті директорының орынбасары; «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» РМҚ аппаратының басшысы, ҚР Премьер-Министрі орынбасарының кеңесшісі; Қарағанды қаласы Қазыбек би атындағы аудан әкімінің орынбасары; Қарағанды облысы Шахтинск қаласының әкімі; Астана қ. әкімінің экономика және қаржы жөніндегі орынбасары.
- 2015 жылы – «Астана» ӘКК» АҚ Басқарма Төрағасы.
- 2016–2020 жылдары – «Новострой Астана» ЖШС директорының стратегиялық даму жөніндегі орынбасары.
- 2021 жылдың сәуірінен 2022 жылдың ақпанына дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Қамтамасыз ету жөніндегі басқарушы директоры.
- 2022 жылдың ақпанынан қазіргі уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Жаңа жобалар жөніндегі басқарушы директоры.

**СМОЛИНА
АЛЕКСАНДРА АЛЕКСАНДРОВНА**

Басқарма мүшесі

Басқарма құрамына 2024 жылдан бастап кіреді.

Туған жылы: 1986

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі:

- Қазақ гуманитарлық-заң университеті, «Халықаралық құқық».
- Қазақстан-Британ техникалық университеті, «Іскерлік әкімшілендіру», «Мұнай және газ» мамандығы.
- И.М. Губкин атындағы Ресей мемлекеттік мұнай және газ университеті, «Мұнай-газ бизнесін басқару».

Еңбек қызметі:

- Әр жылдары «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ-да басшы қызметтерді атқарды, сонымен қатар «Жолаушылар тасымалы» АҚ директоры, атқарушы директоры – заң департаментінің директоры қызметтерін және «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да түрлі басшы қызметтерді атқарды.
- 2022 жылдың сәуірінен қазіргі уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Заң қызметінің басшысы – Құқықтық қамтамасыз ету департаментінің директоры.

**САДЫРҚҰЛОВ
РАМАЗАН БОЛАТБЕКҰЛЫ**

Басқарма мүшесі

Басқарма құрамына 2024 жылдан бастап кіреді.

Туған жылы: 1980

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

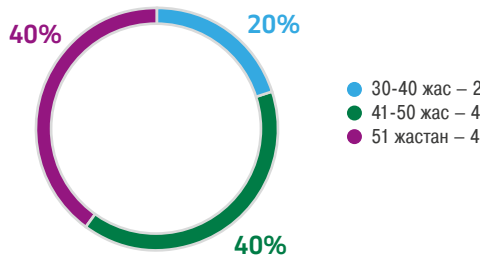
Білімі:

- М. Тынышпаев атындағы Қазақ көлік және коммуникация академиясы, «Теміржол көлігімен тасымалдауды ұйымдастыру» мамандығы.
- Алматы энергетика және байланыс университеті, «Электр энергетикасы» мамандығы.

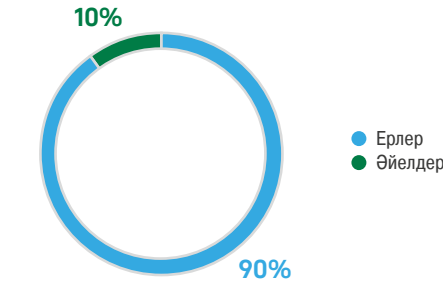
Еңбек қызметі:

- Әр жылдары теміржол саласында түрлі қызметтерді атқарды: «ҚТЖ» ҰК» ЖАҚ – «Атбасар электрмен жабдықтау дистанциясы» филиалының бас инженері, директоры, «ҚТЖ» ҰК» ЖАҚ – «Атбасар электрмен жабдықтау дистанциясы» филиалының дистанция бастығы, «ҚТЖ» ҰК» АҚ – «Алматы магистральдық желі бөлімшесі» филиалының Алматы электрмен жабдықтау дистанциясы бастығы, «ҚТЖ» ҰК» АҚ – «Магистральдық желі дирекциясы» филиалы директорының орынбасары, «ҚТЖ» АҚ филиалы директорының корпоративтік даму жөніндегі орынбасары, директоры.
- 2024 жылдың сәуірінен қазіргі уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Бас инженері.

**БАСҚАРМА МҮШЕЛЕРІНІҢ ЖАСЫ,
%**

**ГЕНДЕРЛІК ӘРТҮРЛІЛІК,
%**

БАСҚАРМА МҮШЕЛЕРІНІҢ ОРТАША ЖАСЫ

БАСҚАРМАНЫҢ 2024 ЖЫЛҒЫ ҚЫЗМЕТІ

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 33 отырысы өткізілді, оларда 249 мәселе бойынша шешім қабылданды.

Есепті кезеңде Компания Басқармасымен Компанияның операциялық қызметі бойынша мәселелер, даму стратегиясын, «ҚТЖ» ҰК» АҚ Жалғыз акционері мен Директорлар кеңесінің шешімдерін жүзеге асыру бойынша мәселелер қаралды.

2024 жылдың ішінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасымен келесі құжаттар бекітілді:

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ 2032 жылға дейінгі Даму стратегиясын іске асыру жөніндегі жоспарын бекіту туралы;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ еншілес ұйымдары үшін шығыстардың жекелеген түрлерінің лимиттерін және тиесілілік нормативтерін бекіту туралы;
- 2024–2025 жылдарға арналған ESG рейтингін жақсарту бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ Жол картасын бекіту туралы;

- «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының Салықтық есепке алу саясатын бекіту туралы;
- еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру шарттарын «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі айқындайтын қызметкерлерді қоспағанда, «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлеріне еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру қағидаларына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлерді іссапарға жіберу қағидаларына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы;
- «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының және оның еншілес ұйымдарының Металл сынықтарын және өтімсіз тауарлық-материалдық қорларды (құндылықтарды) өткізудің бірыңғай қағидаларына өзгерістер мен толықтырулар енгізуі туралы.

**КОМПАНИЯНЫҢ ЛАУАЗЫМДЫ ТҰЛҒАЛАРЫНА
СЫАҚЫ БЕРУ**

GRI 2-19, 2-20

«КТЖ» ҰК» АҚ Басқарма мүшелеріне бір жылғы жұмыс қорытындысы бойынша сыйақы төлеу «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2017 жылғы 12 шілдедегі шешімімен бекітілген (№ 5 хаттама) Корпоративтік омбудсмен аппаратының, Корпоративтік хатшы аппаратының, Ішкі аудит қызметінің және Комплаенс қызметінің басшы

қызметкерлеріне, жұмыскерлеріне еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

Жоғарыда аталған Қағидалар келесі қағидаттарға негізделеді:

- «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның Жалғыз акционерінің мүдделеріне сай келетін міндеттерді орындаумен сыйақының өзара байланысы;

■ сыйақы мөлшерінің «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызмет нәтижелеріне және қызметкерлердің нәтижелілігіне байланыстылығы.

Компания қызметкерінің лауазымдық жалақысының мөлшерін Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитеттің ұсынымы бойынша Директорлар кеңесі лауазымдық қызмөтақылар ауқымы шеңберінде немесе Қағидалардың тәртібі мен шарттарына сәйкес өзге мөлшерде белгілейді.

Жыл сайынғы ақылы еңбек демалысы берілген кезде қызметкерге тиісті үстөмеақы төленеді. Толық емес жұмыс уақыты бар қызметкерлер үшін үстөмеақы пропорционалды төленеді. Басшы қызметкерлерге Компанияның атқарушы органының шешімі негізінде тиянақталған жиынтық мөлшерде мереке күндеріне (Тәуелсіздік күні, Көлік қызметкерлері күні және т.б.) 10 АЕК-тен аспайтын біржолғы сыйлықақылар төленуі мүмкін.

Есепті кезеңдегі жұмыс қорытындысы бойынша сыйақылар қол жеткізілген жетістіктер үшін материалдық көтермелеу және негізгі қызмет көрсеткіштері негізінде жұмыс тиімділігін арттыру мақсатында қызметтің тиімділігін бағалау нәтижелері бойынша төленеді, қызметтің корпоративтік және функционалдык көрсеткіштерін (НҚК) орындаудың қорытынды нәтижелілігінің нақты көрсеткіштері негізінде есептеледі.

ЖАЛҒЫЗ АКЦИОНЕРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ

Бас компанияның кез келген орналастыруға қатысуы туралы ақпарат

2024 жылдың 11 желтоқсанында «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің шешіміне сәйкес (2024 жылғы 3 желтоқсандағы №16 хаттама) Жалғыз акционердің акцияларды басымдықпен сатып алу құқығын іске асыру арқылы бір жай акцияға 13 272 667 (он үш миллион екі жүз жетпіс екі мың алты жүз алпыс жеті) теңге орналастыру

ДИВИДЕНДТЕР

Дивидендтік саясаттың мақсаты – Қор мен Компания арасындағы мүдделер теңгеріміне қол жеткізу, сондай-ақ дивидендтердің мөлшерін айқындауда болжамдық пен ашықтықты

Нақты мәндері бар негізгі қызмет көрсеткіштерінің карталарын және сыйақы мөлшерінің есептерін жауапты бөлімше белгіленген тәртіппен Компанияның Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитетінің және Директорлар кеңесінің қарауына шығарады.

2024 жылы Басқарма Төрағасының корпоративтік НҚК және «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма мүшелерінің функционалдык НҚК ESG көрсеткіштерін қамтыды: өндірістік қауіпсіздік деңгейі, әлеуметтік тұрақтылық рейтингі, CO₂ брутто көлемінің төмендету деңгейі.

Есепті кезеңдегі жұмыс қорытындысы бойынша сыйақылар тұрақты сипатта болмайды және орташа жалақыны есептеу кезінде ескерілмейді.

Басшы қызметкерлерге сыйақы төлеу туралы шешімді «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі қабылдайды.

Компания Жарғысына сәйкес Директорлар кеңесі мүшелерінің сыйақы мөлшері Жалғыз акционердің ішкі құжаттарына сәйкес Жалғыз акционердің шешімімен айқындалады. Директорлар кеңесінің мүшелеріне тиянақталған сыйақы ғана төленеді. «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің комитеттеріне қатысқаны үшін қосымша сыйақы қарастырылмаған.

2024 жылы Басқарма мен Директорлар кеңесінің мүшелеріне жалақыны қоса алғанда, сыйақының жалпы сомасы 816 млн теңгені құрады.

ЖАЛҒЫЗ АКЦИОНЕРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ

бағасымен жарияланған акциялар саны шегінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 1 000 (бір мың) жай акциясы орналастырылған.

2025 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша:

- Жарияланған жай акциялардың саны – 502 040 458;
- Орналастырылған жай акциялардың саны – 496 694 666;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ жарғылық капиталы 1 123 906 534 541 теңгені құрайды.

қамтамасыз ету. Осы саясаттың аса маңызды қағидаттары – Қорға оның акциялар пакеті үшін дивидендтерді кепілдікті төлеу, Қордың өзінің де,

оның тобына кіретін компаниялардың да қаржылық тұрақтылығын сақтау.

Сондай-ақ Қордың қаражаты есебінен іске асырылатын жаңа бағыттар мен инвестициялық жобаларды қолдауды қоса алғанда, оның қызметін қаржыландыруды қамтамасыз ету, сондай-ақ инвестициялық бағдарламаларды қоса алғанда, Компаниялардың дамытуға арналған шығыстарын қаржыландыруды қамтамасыз ету қажет.

КӨРСЕТКІШТЕР	2022	2023	2024
Жай акцияға шаққандағы пайда (теңге)	70	269	318
Бір акцияның теңгерімдік құны (теңге) ⁴⁵	2 853	3 447	3 874

ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

«ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі бірге – «Топ») қаржылық есептілігі Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының (бұдан әрі – ХҚЕС) талаптарына, оның ішінде ХҚЕС (IAS)1 «Қаржылық есептілікті ұсыну» талаптарына сәйкес келеді.

Компания тұрақты негізде Топтың қаржылық есептілігіне әсер ету тұрғысынан ХҚЕС-тегі өзгерістерге шолу, талдау және сәйкестендіру жүргізеді.

Кезеңді, бухгалтерлік кітаптарды жабу процесінің және Топтың есептілігін дайындау уақтылылығын қамтамасыз ету үшін: Кезеңді жабу регламенті, Жедел қаржылық және басқарушылық есептілікті дайындау мен қалыптастыру регламенті, Топтың біріктірілген қаржылық есептілігін біріктіру және дайындау регламенті бекітілген және сақталады.

Компания ХҚЕС бойынша қаржылық есептілікте ашып көрсетілетін ақпараттың бақылау тізбесін әзірлеген. Біріктірілген қаржылық есептілікті дайындау кезінде Топ тиісті қаржылық есептілікте ашылатын ақпаратты құрылымдық бөлімшелермен тексеру және келісу процесін енгізген. Топтың біріктірілген қаржылық есептілігіне әсер ететін оқиғалар мен әдеттегі емес операцияларға талдау жүргізіледі.

Қаржылық есептілікті дайындау және сыртқы аудит жүргізу үшін қажетті ақпаратты ұсыну бойынша Компанияның құрылымдық бөлімшелері мен еншілес ұйымдарының тиімді жұмысын ұйымдастыру үшін «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның Жеке және біріктірілген қаржылық есептілік аудиті шеңберінде Жеке және біріктірілген қаржылық есептілікті

2024 жылдың 30 мамырында Қор Басқармасы «ҚТЖ» ҰК» АҚ қатысты Акционерге 2023 жылға дивидендтер төлемеу туралы шешім қабылдады.

Акцияға арналған базалық пайда есебіндегі акцияға шаққандағы пайда жыл ішінде шығарылған жай акциялардың орташа өлшенген саны негізінде есептеледі. Компанияда сұйылту әсері бар құралдардың болмауына байланысты жай акциялар бойынша және сұйылу әсері бар жай акциялар бойынша сомалар тең. 2023–2024 жылдар ішінде Компанияда да сұйылтуға қарсы әсері бар құралдар болмаған.

дайындау, сыртқы аудиторлармен өзара іс-қимыл жасау регламенті бекітілген.

Топтың біріктірілген қаржылық есептілігін шығаруды басшылық бекітеді, «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті алдын ала мақұлдайды, кейіннен Компанияның Директорлар кеңесі мен Жалғыз акционер бекітуі тиіс.

GRI 2-5

2024 жылға арналған біріктірілген қаржылық есептілік аудитін «Делойт» ЖШС жүргізді.

 Аудиторлық қызметтер үшін сыйақы туралы толығырақ ақпарат Компанияның корпоративтік веб-сайтындағы [«Аудит»](#) бөлімінде берілген.

2024 жылы «Deloitte» ЖШС «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес компанияларына аудиторлық емес қызметтерді көрсеткен жоқ.

Жыл сайын «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті Сыртқы аудитордың объективтілігі мен тәуелсіздігі, сондай-ақ сыртқы аудиторға төленуге тиісті сыйақы туралы мәселені қарайды.

«Делойт» ЖШС аудит жөніндегі комитетті бухгалтерлерге арналған халықаралық Этика стандарттары жөніндегі кеңестің кәсіби бухгалтерлер этикасы Кодексіне және Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі аудитіне қолданылатын этикалық талаптарға сәйкес компаниялар тобына қатысты Тәуелсіздіктің сақталуы туралы хабардар етті.

⁴⁵ Акциялардың баланстық құны KASE талаптарына сәйкес есептеледі.

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ІШКІ БАҚЫЛАУ

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

Тәуекелдерді басқару Компанияның стратегиялық жоспарлау және корпоративтік басқару, сондай-ақ оның қаржылық тұрақтылығын қолдау процесінің ажырамас бөлігі болып табылады.

Компанияның тәуекелдерді басқару жөніндегі негізгі құжаты – «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саясаты⁴⁶.

Компанияда тәуекелдерді басқару процесінің негізгі қағидаттары:

• басшылықтың бейілділігі және ынталандыру	• жүйеленгендік, құрылымдық және уақтылық	• шешім қабылдау бөлігі
• мақсаттарға қол жеткізуге ықпал ету	• жетілдіру және дамыту	• ашықтық және қатыстырылу
• барлық ұйымдастыру процестерінің құрамдас бөлігі		

ТБКЖ Компания құнының өсуі, оның пайдалылығы мен тәуекелдері арасындағы оңтайлы теңгерімге қол жеткізуге бағытталған. ТБКЖ барлық маңызды тәуекелдерді уақтылы сәйкестендіруге, бағалауға және мониторинг жүргізуге, сондай-ақ тәуекелдер деңгейін төмендету бойынша уақтылы және барабар шаралар қабылдауға бағытталған корпоративтік басқару жүйесінің маңызды компоненті болып табылады.

Компанияда тәуекелдерді басқарудың және барлық басқару деңгейлерінде тәуекелдерді басқару жүйесінің жұмыс істеуінің сатылас процесі құрылған. Әрбір лауазымды тұлға шешімдер қабылдау кезінде тәуекелдердің тиісінше қаралуын қамтамасыз етеді. Тәуекелдер тәуекелдің туындау ықтималдығын және бұл ретте оның әсерін ескеретін сапалық пен сандық құралдардың көмегімен бағаланады.

ТБКЖ жұмыс істеуін жеті өзара байланысты процесс қамтамасыз етеді:

- мақсаттар қою;
- тәуекелдерді басқару;
- тәуекелдерді/тәуекел-факторларды сәйкестендіру;
- мониторинг және есептілік;
- тәуекелдерді/тәуекел-факторларды бағалау және талдау;

Саясат Компанияның корпоративтік веб-сайтында мына сілтеме бойынша орналастырылған: [КТЖ» ҰК» АҚ-ның Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саясатын](#) қараңыз.

Компанияда Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін (ТБКЖ) енгізу COSO үлгісіне сәйкес жүзеге асырылады.

- ақпараттандыру және коммуникация;
- ішкі ортаны құру.

Тәуекелдерді басқару процесінің жоғарыда баяндалған компоненттерін іске асыру «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобында тиісті «жоғары деңгейдегі сарынды» белгілеуге, тәуекелдер туралы хабардар болудың және хабардар етудің жоғары деңгейіне, тәуекелдер/тәуекел-факторлары иелерінің жауапкершілігіне, уақтылы есептілік тәуекелдерін белсенді басқаруға негізделген тәуекел-мәдениеттің дамуына ықпал етеді.

ТБКЖ қатысушыларының функциялары мен жауапкершілігі

«КТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқару саласындағы келесі функцияларды орындау арқылы тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылаудың тиімділігін қадағалауды жүзеге асырады:

- Компанияның (қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді) мақсаттарын айқындайды;
- ТБКЖ ұйымдастырудың қағидаттары мен тәсілдерін, ішкі бақылауды ұйымдастыруға және бақылау рәсімдерін жүргізуге қойылатын талаптарды, Компанияның тәуекелдерді

- басқару және ішкі бақылау саласындағы ТБКЖ қатысушыларының рөлдерін бөлуді бекітеді;
- тәуекел-тәбетті, төзімділікті, Негізгі тәуекел көрсеткіштерін, Тәуекелдер тізілімін, Тәуекелдер картасын, Тәуекелдерге ден қою жөніндегі іс-шаралар жоспарын, Компанияның тәуекелдері туралы біріктірілген есептерді бекітеді;
- Компанияның қажеттіліктеріне жауап беретін және тәуекелдерді тиімді басқаруды қамтамасыз ететін ұйымдық құрылымды бекітеді;
- шешімдер қабылдау кезіндегі ілеспе тәуекелдерді ескере отырып, Компанияның Директорлар кеңесінің құзыретіне кіретін мәселелердің тиісінше қаралуын қамтамасыз етеді;
- тәуекелдерді басқарудың және ішкі бақылаудың қолданыстағы жүйесінің Компанияның Директорлар кеңесі айқындаған оны ұйымдастырудың қағидаттары мен тәсілдеріне сәйкес келетіндігіне және тиімді жұмыс істейтіндігіне көз жеткізу үшін тиісті шаралар қабылдайды, оның ішінде (бірақ онымен шектелмей) Ішкі аудит қызметінің ТБКЖ және ішкі бақылаудың тиімділігін бағалау туралы есептерін қарайды, ішкі бақылау мен тәуекелдерді басқаруды жақсарту бойынша сыртқы аудиторлардың қорытындыларын талдайды.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті Компанияның жергілікті актілерінде белгіленген функцияларды орындау арқылы Компанияның Директорлар кеңесіне ТБКЖ және ІБ сенімділігі мен тиімділігін бақылау мәселелері бойынша жәрдемдеседі.

Компания Басқармасы келесі функцияларды орындайды:

- Тәуекелдерді басқару саясатын іске асыруды, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы ішкі құжаттарды әзірлеуді және енгізуді, бизнестің сыртқы және ішкі ортасындағы өзгерістерді ескере отырып, оларды жаңартуды қамтамасыз етеді;
- түрлі деңгейдегі басшылар мен бизнес-процестердің иелері арасында тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау рәсімдері үшін өкілеттіктерді, міндеттер мен жауапкершілікті бөледі;
- Компанияның барлық бизнес-процестеріне тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылауды біріктіруді қамтамасыз етеді;
- Директорлар кеңесінің қарауына тәуекел-тәбетті, төзімділікті, тәуекелдер тізілімін және картасын, НТК, тәуекелдерге ден қою жөніндегі

- іс-шаралар жоспарын, Компанияның тәуекелдері туралы біріктірілген есептерді мақұлдайды;
- Компанияның тәуекел-тәбетін барлық басқару деңгейлерінде үздіксіз қадағалайды, қажет болған жағдайда өзгерістер енгізеді және тәуекел-тәбеттің маңыздылығын баса көрсететін мәдениетті қалыптастырады.

Компанияның ІАҚ ТБКЖ мен ІБ тиімділігін бағалауды жүзеге асырады, Компанияның Басқармасы мен Директорлар кеңесін орын алған кемшіліктер туралы хабардар етеді және орындалып жатқан аудиторлық тапсырмалар шеңберінде Компанияның ТБКЖ мен ІБ жетілдіру жөнінде ұсынымдар әзірлейді.

Бас тәуекел офицері (CRO) Компанияның тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін келесі функцияларды орындау арқылы ұйымдастырады және үйлестіреді:

- Тәуекелдерді басқару саясатын іске асыруды, ішкі құжаттарды әзірлеу мен енгізуді, бизнестің сыртқы және ішкі ортасындағы өзгерістерді ескере отырып, оларды жаңартуды қамтамасыз етеді;
- бірыңғай корпоративтік мәдениетті қалыптастыруды, Компанияның тәуекел үйлестірушілерін хабардар етуді және оқытуды қамтамасыз етеді, Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелері үшін сабақтар/семинарлар ұйымдастырады, сондай-ақ тәуекел үйлестірушілерді оқытудың тиімділігін және олардың білімін растауды бағалайды.
- Компанияның барлық бизнес-процестеріне тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылауды біріктіруді қамтамасыз етеді;
- кейіннен Компанияның Директорлар кеңесінің бекітуімен, Басқарма мен Аудит жөніндегі комитеттің қарауына тәуекел-тәбетті, төзімділікті, тәуекелдер тізілімі мен картасын, НТК қалыптастыруды және бекітуді ұйымдастырады, сондай-ақ тәуекелдерге ден қою және тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесін жақсарту жөніндегі іс-шаралар жоспарларын, тәуекелдер туралы біріктірілген есептерді және іс-шараларды іске асыру туралы есептерді әзірлейді;
- Басқарма мен Комитеттің қарауына және Компанияның Директорлар кеңесінің бекітуіне Тәуекел-тәбетті, төзімділікті, тәуекелдер тізілімі мен картасын, НТК, тәуекелдерге ден қою жөніндегі іс-шаралар жоспарларын, ТБКЖ мен ІБ жетілдіру жөніндегі іс-шаралар жоспарларын, тәуекелдер жөніндегі біріктірілген есептерді және іс-шаралар жоспарларын іске асыру туралы

⁴⁶ «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2022 жылғы 28 қазандағы шешімімен бекітілген (№14 хаттама).

- есептерді уақтылы қалыптастыруды және бекітуді қамтамасыз етеді;
- Компания тәуекелдері мен бақылауларының блок-сұлбаларын, матрицаларын әзірлеу шеңберінде анықталған елеулі кемшіліктерді жою жөніндегі шаралардың іске асырылуына мониторинг жүргізеді;
 - Компания қызметінің үздіксіздігі жоспарларын әзірлеуді қамтамасыз етеді;
 - тәуекелдердің ағымдағы жай-күйі, бақылау ортасындағы өзгерістер және тәуекелдерді басқаруды жақсарту шаралары туралы хабарлайды.

CRO функциялары Компания Басқармасының әрекет етуші мүшелерінің біріне жүктеледі.

Тәуекелдерді басқару департаменті

тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылауға жауапты негізгі құрылымдық бөлімше болып табылады, ол тәуекелдерді басқару жүйесінің жұмыс істеуін ұйымдастырады, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы жергілікті нормативтік актілерді әзірлеуді және жаңартуды қамтамасыз етеді, тәуекелдерді анықтау мен бағалау бөлігінде басқа құрылымдық бөлімшелерге әдістемелік қолдау көрсетеді және ұсынымдар береді.

Тәуекелдерді басқару департаменті тікелей CRO-ға бағынады.

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесі **«үш қорғаныс шебі»** үлгісінде құрылған.

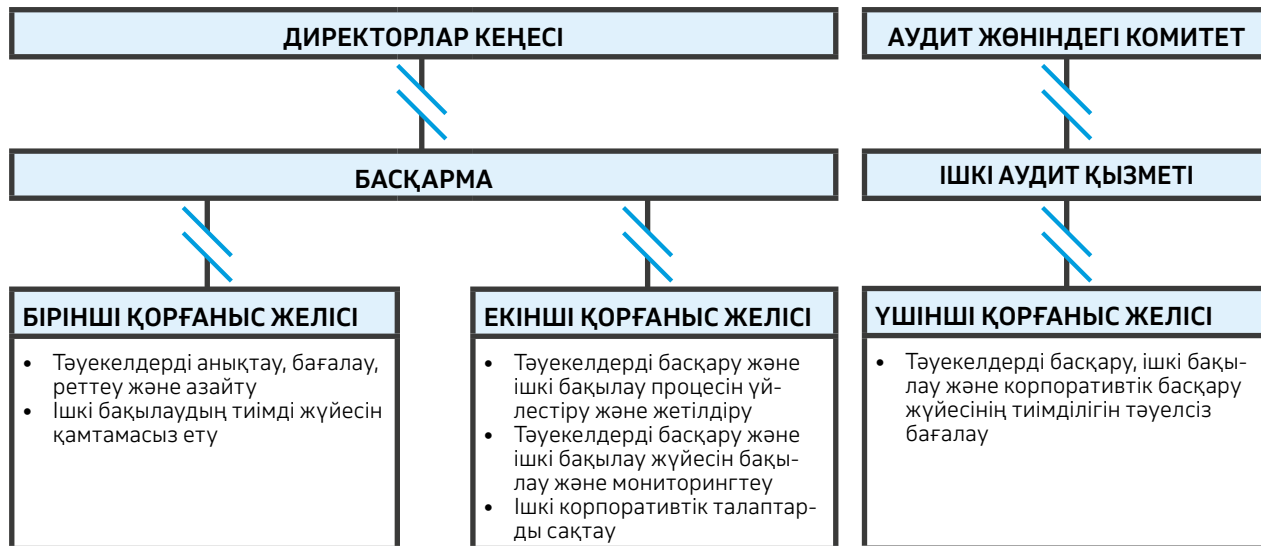
Бірінші қорғаныс шебі (бизнес-функциялар) өз құзыреті шеңберінде әрбір қызметкер тұлғасында құрылымдық бөлімшелермен ұсынылған. Компания қызметкерлері (тәуекел иелері) лауазымдық

міндеттерін орындау кезінде тәуекелдерді тікелей басқарады және өз құзыреті шеңберінде бақылау рәсімдерін орындайды.

Екінші қорғаныс шебі – Компанияның құрылымдық бөлімшелері, оның ішінде Тәуекел бөлімшесі, олар бірінші қорғаныс шебі қызметінің және негізгі тәуекелдердің мониторингі, шолуы, бағалауы, сараптамасы функцияларын жүзеге асырады, Компанияның жергілікті актілерінде белгіленген функцияларды орындау арқылы тәуекелдерді басқарудың, ішкі бақылаудың, қызметтің үздіксіздігінің, заңнаманың, әкімшілік қағидалардың/ішкі регламенттердің сақталуының тиімді тәжірибесін енгізуді және алаяқтық фактілерін тергеп-тексеруді қамтамасыз етеді және қадағалайды.

Үшінші қорғаныс шебі (тәуелсіз кепілдік) Компанияның Ішкі аудит қызметімен ұсынылған, тиімділікке тәуелсіз бағалау жүргізеді және тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылауды жетілдіруге жәрдемдеседі, Компанияның Аудит жөніндегі комитетіне және Директорлар кеңесіне қолдау көрсетеді, оларға тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесінің тиімділігіне тәуелсіз баға береді.

2024 жылы Ішкі аудит қызметі Компанияның тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігіне бағалау жүргізді. Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін бағалау қорытындысы бойынша Компанияға BBB рейтингі берілді, бұл «ҚТЖ» ҰК» АҚ тәуекелдерді басқару жүйесі барлық маңызды аспектілерде белгіленген критерийлердің көпшілігіне сәйкес келеді және жүйенің тиімді жұмыс істейтініне жеткілікті растау бар екенін білдіреді.

Тәуекел-тәбет

Тәуекелдерді басқару бекітілген стратегиялардан, даму жоспарларынан, мүдделі тараптардың күтулерінен, оның ішінде тәуекел-тәбеті мен негізгі тәуекел көрсеткіштерінен туындайтын, Компанияның алдына қойылған белгілі бір мақсаттар, міндеттер тұрғысынан жүзеге асырылады.

Компанияның тәуекел-тәбеті тәуекелді ұстап қалудың өзіндік деңгейін сипаттайды, оның шеңберінде Компания қойылған стратегиялық және операциялық мақсаттарға қол жеткізе алады, сондай-ақ Компания қабылдауға дайын маңызды тәуекелдер/тәуекел-факторлар деңгейінің жоғарғы шегін айқындайды.

Тәуекел-тәбет миссияны, пайымдауды және стратегиялық мақсаттарды ескереді, Компания активтерінің құнын құру, сақтау және сату тұрғысынан инвестициялық, қаржылық және операциялық қызметке қатысты айқындалады.

Тәуекел-тәбетті қарау кезінде қаржылық тұрақтылық қағидаттарын бұзбайтын тәуекел-тәбеттің деңгейі айқындалады. Осылайша, шоғырландырылған деңгейде борыштық жүктеме неғұрлым жоғары болса, тәуекел-тәбет соғұрлым төмен болады. Мұндай тәсіл тәуекелдерден залалдар болған жағдайда шығындарды ақшалай жабу үшін өтімділік қорын қамтамасыз етеді.

Компанияның тәуекелдерді азайту туралы шешімдері тәуекелдердің маңыздылығына байланысты әртүрлі басқару деңгейлерінде қабылданады. Шешімдер қабылдау деңгейін айқындау шекаралары Компанияның тәуекел-тәбеті негізінде белгіленеді.

Тәуекел-тәбет Компанияның тәуекелдерді басқару бойынша одан әрі шешімдер қабылдаудың негізі ретінде қабылданады.

Негізгі тәуекел көрсеткіштері (бұдан әрі – НТК) тәуекелдерді басқару жүйесінде маңызды рөл атқарады және тәуекелді оқиғалардың туындауын ескере отырып, басқарушылық шешімдерді қабылдау көзі болып қызмет етеді. НТК – бұл тәуекел-факторлардың өзгеру үрдістері және Компанияның қызметіне теріс әсер етуі мүмкін тәуекелдерді іске асыру мүмкіндігі туралы белгі беретін индикаторлар.

НТК Компанияның елеулі тәуекелдеріне қатысты ақпаратты басшылыққа уақтылы беру мақсатында әзірленеді.

Тәуекелдерді басқару жүйесін дамыту

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін жетілдіру тәуекелдердің іске асуын болдырмауға және тәуекелдердің іске асуының салдарын азайтуға бағытталған іс-шараларды іске асыру арқылы жүзеге асырылады. Алдын алу іс-шараларының орындалуы туралы есептер тұрақты негізде қалыптастырылады. Компанияның жоғары басшылығы тәуекелдерді басқаруға үнемі және тікелей қатысады.

Компанияның тәуекелдерге ұшырағыштығын мерзімді тексеру тоқсан сайын жүргізіледі, қорытындылар бойынша тәуекелдерді басқару туралы тоқсан сайынғы біріктірілген есептер қалыптастырылады. Есептерде негізгі тәуекелдер, іске асқан тәуекелдер, тәуекелдерді азайту бойынша қабылданған алдын алу және реактивті шаралар туралы, сондай-ақ болжанатын тәуекелдер туралы ақпарат ұсынылған.

Компанияда тәуекелдерге ұшырағыштықты бақылаудың ең жоғары деңгейін Директорлар кеңесі жүзеге асырады.

Компанияның тәуекелдерді басқару жүйесін дамыту мониторингі шеңберінде Директорлар кеңесіне тәуекелдер туралы тоқсан сайынғы есептер ұсынылады.

2024 жылы Тәуекелдерді басқару туралы есептер 2024 жылғы 1, 2, 3-тоқсанның қорытындысы бойынша Директорлар кеңесінің қарауына шығарылды (2024 жылғы 13 маусымдағы №7, 2024 жылғы 17 қыркүйектегі №12, 2024 жылғы 12 желтоқсандағы №17 хаттамалар).

Көрсетілген Есептер Компанияның маңызды тәуекелдерін нақтылап талдауды және болжамдауды қамтиды. Әрбір есепте осындай тәуекелдердің саны 14-ке жетуі мүмкін.

ТБКЖ ДАМУ ТУРАЛЫ ЖӘНЕ ЖЕТІЛДІРУ ЖӨНІНДЕГІ ІС-ШАРАЛАР

Компания ТБКЖ-ні ұдайы жетілдіріп отырады және тәуекелдерді басқару жөніндегі нормативтік-әдістемелік базаны жүйелі түрде жақсартып отырады.

2024 жылы Компанияның жүзеге асырғаны:

- Компанияның хеджирлеу қатынастарын айқындау және олардың тиімділігін бағалау қағидалары жаңа редакциясында бекітілді;

- Директорлар кеңесі тәуекелдер туралы есептерді қарап, бекітті (тоқсан сайынғы негізде);
- Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау департаментінің қызметкерлері еншілес ұйымдардың тәуекел-менеджерлерімен және филиалдар мен құрылымдық бөлімшелердің тәуекел үйлестірушілерімен оқыту семинарларын өткізді.

ТӘУЕКЕЛДЕР

Тәуекелдерді сәйкестендіру Компания шығыстарын оңтайландыру әдісі ретінде маңызды, өйткені тәуекелдерді алдын ала анықтау, оларды барынша азайту және салдарын жою жөніндегі барабар іс-шараларды айқындау осындай іс-шараларды қаржыландыру көздері мен көлемін жоспарлауға мүмкіндік береді, бұл ақыр соңында Компания қызметінің тиімділігіне әсер етеді.

Тәуекелдер жыл сайын Тізілімді қалыптастыру кезінде мерзімді түгендеу барысында да, Компанияның ағымдағы операциялық қызметі барысында да тәуекелдер туралы есептерді дайындау кезінде тоқсан сайын белсенді түрде анықталады.

Бұрын Тізілімге енгізілмеген елеулі тәуекел анықталған кезде тәуекел иесі бұл туралы Тәуекел бөлімшесін хабардар етуге тиіс. Тәуекел бөлімшесі алынған ақпаратты талдайды және қажет болған жағдайда жаңа тәуекелді Тәуекелдер тізіліміне енгізеді. Сондай-ақ түгендеу барысында

тәуекел иелері тәуекелдің туындауының ықтимал жағдайларын, тәуекелдің күшеюін дәлелдейтін, нақты немесе әлеуетті, теріс үрдістерді анықтайды, тәуекелді туғызған факторларға талдауды және болжамды залалдың ауқымына бағалауды жүргізеді.

Жыл сайынғы негізде «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның тәуекелдер тізілімі мен картасы әзірленіп, бекітіледі. Тәуекелдер картасы ықпал ету және ықтималдық аймақтарына бөлінген. Компанияның 2025 жылға бекітілген тәуекелдер тізіліміне сәйкес 29 тәуекел санаты бойынша 69 тәуекел сәйкестендіріліп, бағаланды:

қызыл аймақта – 14 тәуекел;

қызғылт сары аймақта – 32 тәуекел;

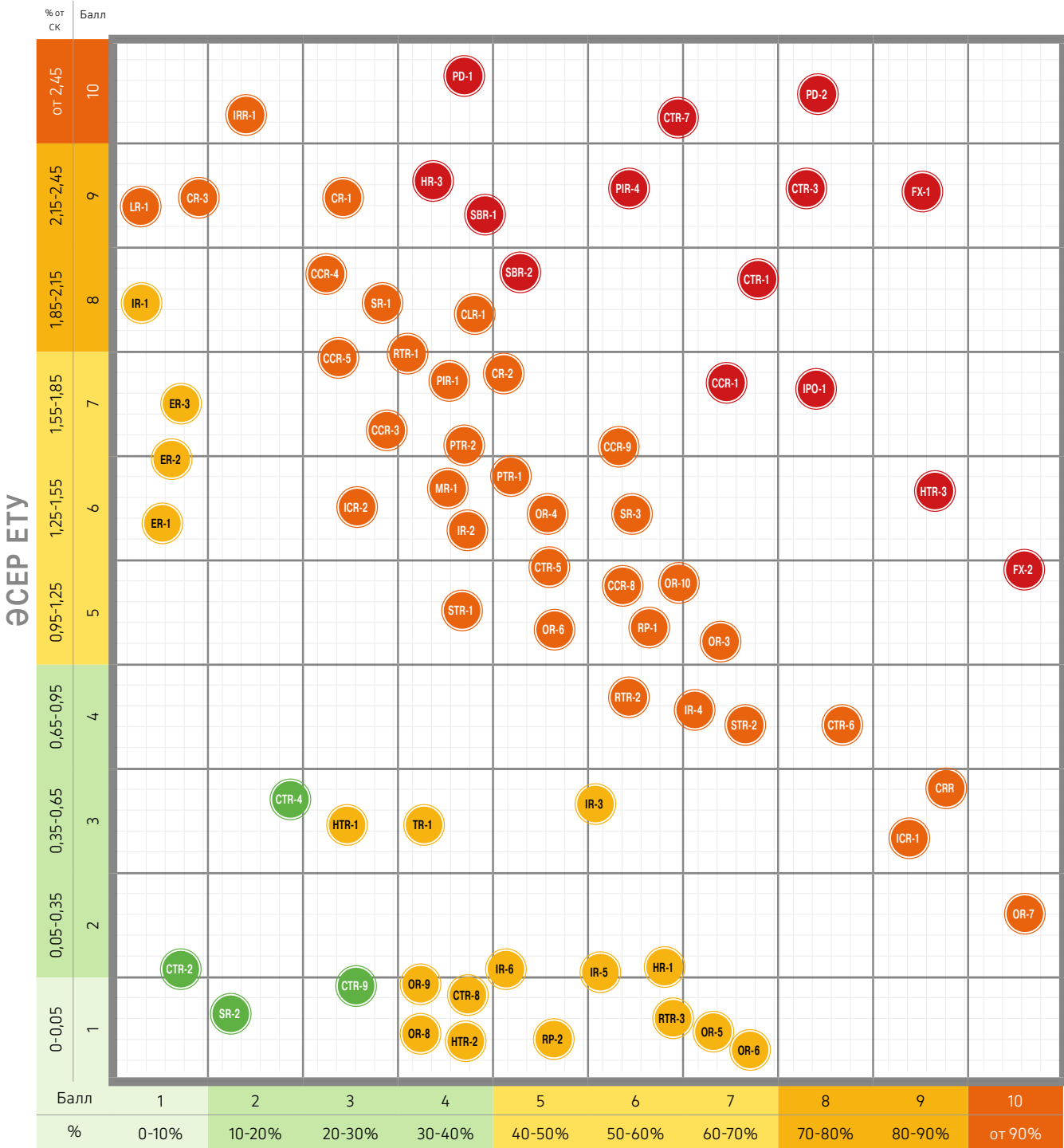
сары аймақта – 19 тәуекел;

жасыл аймақта – 4 тәуекел.

Тәуекелдерді бағалау тәуекелдер картасындағы тәуекелдердің әрқайсысының орнына сәйкес жүзеге асырылады:

	Ең жоғары басымдылыққа ие тәуекелдер, олардың іске асуынан болатын ықтимал залал 90%-дан бастап және 3 млрд теңге және одан көп құрайды;
	Басымдылығы бойынша екінші тәуекелдер, олардың іске асуынан болатын залал 70-90% және 1-3 млрд теңге шегінде қалады;
	Басымдылығы бойынша үшінші тәуекелдер, олардың іске асуынан болатын залал 40-70% және 0,5-1 млрд теңге шегінде қалады;
	0-40% және 0,2-0,5 млрд теңге шегіндегі тәуекелдер.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ 2025 ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ТӘУЕКЕЛДЕР КАРТАСЫ

● ШАҒЫН ТӘУЕКЕЛ ● ОРТАША ТӘУЕКЕЛ ● ЕЛЕУЛІ ТӘУЕКЕЛ ● МАҢЫЗДЫ ТӘУЕКЕЛ

МАҢЫЗДЫ ТӘУЕКЕЛДЕР

ЖҮК АЙНАЛЫМЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІ	
CTR-1	Республикаішілік жүк айналымының көлемі
CTR-3	Экспорттан түсетін жүк айналымының көлемі
CTR-7	Жүк вагондарын пайдалануға байланысты тәуекелдер
ВАЛЮТАЛЫҚ ТӘУЕКЕЛ	
FX-1	Активтер мен міндеттемелер теңгерімі
FX-2	Валюталық келісімшарттар
ІРО ТӘУЕКЕЛДЕРІ	
IPO-1	Компанияның IPO-ға шықпау тәуекелдері
ЖОБАЛЫҚ ЖӘНЕ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕР	
PIR-4	Ірі инвестициялық жобаларды іске асырумен және БК құрумен байланысты тәуекелдер
КЕЛІСІМШАРТТЫҚ ТӘУЕКЕЛ	
CCR-1	Келісімшарттарды мәжбүрлі орындау тәуекелі
СУБСИДИЯЛАР БӨЛІНБЕУ ТӘУЕКЕЛІ	
SBR-1	ҚТЖ-ға % мөлшерлеме бойынша субсидиялар
SBR-2	ЕБ-ге % мөлшерлеме бойынша субсидиялар
ДЕФОЛТ ТӘУЕКЕЛІ	
PD-1	Қаржылық тұрақтылықтың төмендеу тәуекелі (Дефолт тәуекелі)
PD-2	ҚТЖ еншілес ұйымдарының қаржылық тұрақтылығының төмендеу тәуекелі
ҚОЗҒАЛЫС ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ТӘУЕКЕЛІ	
HTR-3	Компания қызметкерлерінің өмірі мен денсаулығына қауіп-қатер
HR-3	Қызметкерлер тарапынан әлеуметтік наразылық

МАҢЫЗДЫ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ ТӨМЕНДЕТУ ШАРАЛАРЫ

ТӘУЕКЕЛ	ТӘУЕКЕЛДІҢ АТАУЫ	ІС-ШАРАЛАР
CTR	Жүк айналымының төмендеу тәуекелдері	Жүктерді контейнерлеу бағдарламасын әзірлеу және іске асыру Баламалы бағыттарды дамыту (ТХКБ) Жүк жөнелтушілер үшін қолайлы тарифтік жағдайларды ұсыну Жүк пойыздарының учаскелік жылдамдығын арттыру Тиеу шептерінен/шептеріне вагондарды жинау/беру уақытын азайту Вагон паркін тиімді пайдалану үшін жүк тасымалының маусымдылығын жоспарлау Жүктерді контейнерлеу бағдарламасын әзірлеу және іске асыру
FX	Валюталық тәуекел	Тұрақты валютадағы борыш үлесін азайту, кредиттік портфельді қайта құрылымдау
OR	Операциялық тәуекел	Инвестициялық жобалардың орындалмау тәуекелін төмендету жөніндегі іс-шараларды орындау Ұсынылатын қызметтерге арналған тарифтерді ағымдағы шығындарды және күрделі салымдардың қажетті көлемін жабуды қамтамасыз ететін деңгейге дейін уақтылы көтеру Күрделі салымдар жоспарына сәйкес локомотив паркін күрделі жөндеу Вагон паркін тиімді пайдалану
MR	Макро тәуекел Инфляция тәуекелдері	Мемлекеттік субсидияларды қажетті көлемде бөлу Локомотив тартымына реттелетін тарифті көтеру туралы өтінішті уақтылы беру
IR	Инфрақұрылымдық тәуекел	Күрделі жөндеу жоспарына сәйкес жолға күрделі жөндеу жүргізу Жолды ағымдағы күтіп-ұстау
CCR-1	Келісімшарттық тәуекел	Кредиттік шарт бойынша қарызға қызмет көрсету үшін кірістер алуға көлемдер тарту Рефконтейнерлерді жүктеу үшін клиенттерді үнемі іздеу жөніндегі іс-шаралар
HTR	Қозғалыс қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау тәуекелі	Қауіпсіздікті қамтамасыз етуді бақылау Қауіпсіздіктің мінездік диалогына үйрету Жұмыстардың қауіпсіз тәсілдеріне үйрету Ақаулы машиналар мен механизмдерді пайдалануға тыйым салу Машиналар мен механизмдерді уақтылы жөндеу, қызмет көрсету, тексеру
HR	HR тәуекелдері	Негізгі өндірістік персоналды ынталандырудың корпоративтік жүйесін енгізу «ҚТЖ» ҰК» АҚ – «Темір жол көлігі персоналын бағалау және дамыту орталығы» филиалы базасында еңбек ресурстарын қайта құрылымдау орталығын құру Зейнетке ерте шығу бағдарламасын іске асыру Рекрутингті орталықтандыру және табиғи кемуі мен сыртқы жалдауды азайту (сыртқы жалдауға мораторий) арқылы босатылатын адамдарды жұмысқа орналастыру жөніндегі жұмыстар
SBR	Субсидиялар бөлінбеу тәуекелі	Шарттардың талаптарын орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін айыппұлдарды төмендетуді қамтамасыз ететін субсидиялау шарт-тарына қосымша келісімдер жасасу бойынша жұмыстар жүргізу
SR	Санкциялар мен шектеулер тәуекелдері	Шарттар жасасу кезінде санкциялық ескертуді қолдану Шарттар жасасу кезінде бейрезидент-контрагенттердің санкциялық тізімдерде бар-жоғын тексеру

ТУЫНДАЙТЫН ТӘУЕКЕЛДЕР

Компания оның қызметіне әсер етуі мүмкін әлеуетті оқиғаларға талдау жүргізеді және олар ықтимал тәуекелдер білдіреді ме екенін бағалайды.

Сондай-ақ Компания бағалау бойынша оның қызметіне ұзақ мерзімді маңызды әсер ететін екі елеулі ұзақ мерзімді (3-5 жыл +) туындайтын тәуекелдерді бөліп көрсетеді.

ТӘУЕКЕЛДІҢ АТАУЫ		ТӘУЕКЕЛДІҢ АТАУЫ
ESG тәуекелі	Каспий теңізі деңгейінің төмендеуі тәуекелі (Саяздану тәуекелі)	Мемлекеттік субсидияларды алмау/толық алмау тәуекелі
Компанияның қызметі тұрғысынан тәуекелді сипаттау	Теңіз деңгейі төмендеуінің негізгі себебі – Орталық Азия өңіріндегі климаттың жылынуы, сондай-ақ Каспийдің негізгі қоректену көзі, Еділ өзені бассейніндегі деңгейдің төмендеуі. Теңіз деңгейінің төмендеуі порт айлақтарының, кеме қатынасы жолдарының, порт акваторияларының, гидротехникалық құрылыстардың пайдалану мүмкіндіктерінің және теңізде жүзу қауіпсіздігінің төмендеуіне апарып соғады.	Облысаралық жолаушылар тасымалы мен инвестициялық жобалардың әлеуметтік маңыздылығына байланысты қаржыландырудың негізгі көзі – республикалық бюджеттен қаражат
Туындайтын тәуекелдің Компанияның бизнесіне ықтимал әсері	Ақтау портына кемелердің қауіпсіз кіруін/шығуын қамтамасыз етпеу (кеменің қайраңға отырғызу тәуекелі); Теңізде жүзу қауіпсіздігіне қатер төнуіне байланысты порт акваториясы тереңдігінің пайдалану сипаттамаларының жобада белгіленгенге сәйкессіздігі негізінде уәкілетті органдардың порт жұмысын тоқтатуы; Каспий теңізі деңгейінің төмендеуі салдарынан Ақтау портындағы өтпелі шөгудің төмендеуі нәтижесінде ауыстырып тиеу көлемінің қысқаруы және соның салдарынан кірістерді жоғалту.	«Жолаушылар тасымалы» АҚ клиенттеріне қызмет көрсету сапасының төмендеуі, клиенттердің автокөлікке ауысуы, инвестициялық жобаларды уақтылы іске асырмау, өз қаражаты есебінен жобаларды іске асыру кезінде Компанияның шығыстарының өсуі және өтімділігінің үзілуі.
Тәуекелді төмендету бойынша іс-әрекеттерді сипаттау	«Құрық порты акваториясындағы түпті тереңдету жұмыстары» жобасын іске асыру	Тапсырыс беруші – ҚР ИИДМ-мен қатынасуды ұйымдастыру Бағыттардың жаңа желісін әзірлеу және енгізу

ТӘУЕКЕЛ МӘДЕНИЕТІ

Тәуекелдерді басқару мәдениеті (тәуекел мәдениеті) тиімді тәуекел-менеджменттің негізі болып табылады. Оған барлық лауазымды тұлғалар мен қызметкерлер өз міндеттерін орындау кезінде қосылатын және қолданатын тәуекелдерді басқару саласындағы сенімдер, түсініктер және білімдер кіреді.

Тәуекел мәдениеті Компанияның корпоративтік мәдениетінің бір бөлігі болып табылады және стратегияны әзірлеуден бастап оны жүзеге асыруға және тиімділігін бақылауға дейінгі тәуекелдерді анықтау, бағалау және басқару процестерінде маңызды рөл атқарады.

Компанияның тәуекел мәдениеті төрт қағидатқа негізделген:

Жоғары деңгейдегі сарын: Компанияның Директорлар кеңесі, Басқармасы және Басшылығы жоғарыдан сарын беріп, шешімдер қабылдау кезінде ұзақ мерзімді құн, пайдалылық және шешімдердің қабылдануына да, қабылданбауына да байланысты тәуекелдер арасындағы оңтайлы теңгерімді негізге алады, басшылық бағынышты

адамдардың тәуекелге бағдарланған мінез-құлқын көтермелейді. Компания органдары отырыстарының күн тәртібіндегі әрбір мәселе тәуекелдерді және белгіленген Тәуекел-тәбетке сәйкестікті талдаумен сүйемелденуі тиіс.

Мәселен, шешімдер қабылдау кезінде тәуекелдерді бағалау Басқарма мен Директорлар кеңесінің қарауына мәселелерді ұсыну процесіндегі маңызды кезең болып табылады. Мәселе бастамашылары материалдардағы (түсіндірме жазбалардағы) әрбір берілген мәселеде ұсынылатын шешімдерді қабылдау кезінде де, оларды қабылдамау кезінде де байланысты тәуекелдерді нақтылап баяндайды.

Маңызды инвестициялық жобаларды іске асырар алдында Компания тәуекелдерге мұқият талдау, ықпал ету мен әлеуетті салдарларға бағалау жүргізеді. Тәуекелдер анықталған жағдайда, сақтық қағидатын басшылыққа ала отырып, жобадан бас тарту туралы шешім қабылдағанға дейін оларды төмендету бойынша тиісті іс-шаралар әзірленеді.

Бас тәуекел-офицер (CRO) Компанияның тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін ұйымдастырады және үйлестіреді, оның ішінде қажет болған жағдайда Компанияның Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелері үшін сабақтар/семинарлар ұйымдастырады.

Корпоративтік басқару: Компанияның қызметі қызметкерлердің Тәуекелдерді басқару жөніндегі саясат пен барлық ішкі құжаттар ұстану үшін міндетті болып табылатынын түсінуді қамтамасыз ететін бақылау ортасын құруға бағытталған. Компанияның барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері өздерінің жауапкершілік аймағын және тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жөніндегі өкілеттіктерін анық түсінеді. Тәуекелдер иелері өз құзыреті шеңберінде тәуекелдерді түсінеді, оларды басқарады және Компанияның ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес тәуекелдер туралы лайықты түрде хабардар етеді.

Шешімдер қабылдау: ішкі орта қатынасулардың ашықтығымен және тәуекелдер туралы ақпараттың айқындылығымен сипатталады, бұл Компанияның қызметкерлері мен лауазымды тұлғалары арасындағы ілеспе тәуекелдер мен ықтимал мүмкіндіктерді ашық және сындарлы талқылауға ықпал етеді, сыртқы сын-қатерлерге жауап ретінде бірлесіп тиімді шешімдер қабылдауға мүмкіндік береді.

Барлық деңгейлерде қолданылатын сыйақы беру жүйесі басқару шешімдерін қабылдау процесінде тәуекелдерге дұрыс көзқарасты ынталандыра отырып, басшылық пен қызметкерлер үшін қаржылық және қаржылық емес ынталандырмаларды пайдаланады. Ынталандыру жүйесі елеулі тәуекелдерді сәйкестендіруге және оларды тиімді басқаруға, тәуекелдерді басқаруда жаңа технологиялар мен тиімді шешімдерді енгізуге негізделген.

Құзырет: Тәуекел бөлімшесі тәуекел мәдениетін тұрақты дамытуға ұмтылысты қолдайды, оның ішінде тестілеумен және кері байланысты

ұсынумен жаңа қызметкерлер үшін бейімдеу курсының тетіктерін пайдалана отырып. Тәуекел бөлімшесі Компанияның тәуекел үйлестірушілерін тұрақты негізде хабардар ету, оқыту процесін ұйымдастыруды қамтамасыз етеді. Сондай-ақ Компанияның Директорлар кеңесі, Басқармасы мүшелерін, т.б. лауазымға енгізу шеңберінде тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жөніндегі құжаттар ұсынылады.

Тәуекел бөлімшесі жүйелі түрде сауалнамалар жүргізеді және Компания процестеріне мәдениеттің әсерін бағалай отырып, нәтижелерді талдайды. Қажет болған жағдайда қызметкерлер арасында тәуекел мәдениеті бойынша жасырын сауалнамаларға бастама жасалады, ал нәтижелер тиісті шаралар қабылдау үшін Директорлар кеңесі мен Басқармаға ұсынылады.

2024 жылы тәуекел мәдениеті деңгейін бағалау мақсатында Компанияда қызметкерлер мен басшылық арасында сауалнама жүргізілді. Тәуекел мәдениеті деңгейін талдау және бағалау нәтижелері Директорлар кеңесіне ұсынылды. Сауалнама тәуекелдерді басқарудағы проблемалық орындарды анықтауға және Компанияның басшылары мен қызметкерлерін оқыту, тәуекелдерді оқыту шеңберінде бірлесіп сәйкестендіру және әдістемені өзектендіру сияқты тәуекел мәдениетін жақсарту жөніндегі іс-шараларды жүргізуге мүмкіндік береді.

Тәуекелдерді басқару жүйесін дамыту жөніндегі 2025 жылға арналған жоспарлар:

- тәуекел мәдениетін одан әрі дамыту;
- тәуекелдерді басқару бойынша ІНҚ-ды өзектендіру;
- тәуекелдерді басқару жөніндегі автоматтандырылған жүйені әзірлеу;
- тәуекел үйлестірушілер, тәуекел менеджерлері үшін оқыту жүргізу.

ТҰРАҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ ТӘУЕКЕЛДЕР

Компанияның Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саясатына ESG тәуекелдері бөлігінде толықтырулар енгізілді.

Саясатқа сәйкес, Тұрақты даму шеңберінде Саясатты іске асырудың барлық кезеңдерінде Компания экологиялық, әлеуметтік және

басқарушылық тәуекелдерге (бұдан әрі – ESG тәуекелдері) ерекше назар аударады.

Компанияның ESG тәуекелдерін басқару келесі элементтерден тұрады:

- тиімді ТБКЖ және ІБ үшін қажетті корпоративтік басқаруды қабылдау;

- Компанияның бизнес-мәнмәтіні мен стратегиясын түсіну;

■ ESG тәуекелдерін сәйкестендіру;

■ ESG тәуекелдерін бағалау және саралау;
- ESG тәуекелдерге жауап реакциясы;

■ ESG тәуекелдеріне шолу және қайта қарау;

■ ESG тәуекелдері туралы қатынасу және есептілік.

ESG ТӘУЕКЕЛДЕРІ ЖӘНЕ ОЛАРДЫ ТӨМЕНДЕТУ ШАРАЛАРЫ

ТӘУЕКЕЛДІҢ АТАУЫ	ІС-ШАРАЛАР
HR ТӘУЕКЕЛДЕРІ	
ҚР Еңбек кодексін бұзу	HR қызметтерінің жұмыскерлерін оқыту бағдарламаларын іске асыру. «ҚТЖ» ҰК» АҚ – «Көпсалалы қызмет көрсету орталығы» филиалы (КҚКО) базасында кадрлық іс жүргізуді орталықтандыру.
Жұмысқа қабылдау кезіндегі сыбайлас жемқорлық	КҚКО филиалы базасында іздеу және іріктеу үдерісін толық орталықтандыру. Бірінші басшылардың оған бағыныштылар жасаған сыбайлас жемқорлық әрекеттері үшін жауапкершілігін белгілеу. Бос лауазымдарға қызметкерлерді жалдау кезіндегі рәсімдерді БАҚ-та және әлеуметтік желілерде жариялау бойынша белсенді ақпараттық жұмыс. Конкурстық рәсімдерді өткізудің айқындығына, оның ішінде сыбайлас жемқорлық құрау-шысының бар-жоғына назар аудара отырып, бос лауазымдарға орналасуға үміткерлерге сауалдау жүргізу. Тоқсан сайынғы негізде Компанияның жаңадан қабылданған қызметкерлері бойынша білім туралы ұсынылған құжаттардың түпнұсқалығын растау үшін білім беру мекемелеріне сұрау салу жіберу. Қызметкерлерді іріктеу және жалдау процесімен айналысатын жауапты қызметкерлер ара-сында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша семинарлар мен өзге де іс-шаралар-ды тұрақты негізде өткізу.
Қызметкерлер та-рапынан әлеуметтік наразылық	Қызметкерлер тарапынан әлеуметтік наразылық – басталу ықтималдығының жоғары болуы: - жалақының төмендігінен Қолданылатын шаралар: 2021–2025 жылдары «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобы бойынша жалақыны көтеру талаптары мен мөлшерлері бойынша шешімдерді әзірлеу жөніндегі комиссия шеңберіндегі жұмыс. ЕҚК бойынша монтерлерге және жол бригадирлеріне, жолсеріктерге сыйлықақы беру, сон-дай-ақ салалық жарыстардың қорытындысы бойынша сыйлықақы беру. Еңбек өнімділігін арттыруға бағытталған Негізгі өндірістік персоналды ынталандырудың корпоративтік жүйесін енгізу. Қызметкерлерге ауыспалы сыйақы төлеу үшін Еңбекақы төлеу қорының резервтерін қалып-тастыру. - санын оңтайландыруға байланысты Қолданылатын шаралар: Зейнетке ерте шығу бағдарламасын іске асыру. Рекрутингті орталықтандыру және табиғи кемуі мен сыртқы жалдауды азайту (сыртқы жалдауға мораторий) арқылы босатылатын адамдарды жұмысқа орналастыру жөніндегі жұ-мыстар. Қызметкерлердің көші-қоны үшін қосымша әлеуметтік шараларды енгізу (ауыс-түйіс, басқа өңірлерге ауыстыру кезінде). Персоналды қайта даярлау және мамандығын өзгерту жөніндегі бағдарлама, оның ішінде жұмыспен қамту орталығының ұсынымы бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ шегінен тыс жерлерде сұра-нысқа ие мамандықтарға. Зейнетке ерте шығу жас шамасынан кіші жұмыстан босатылатын қызметкерлер үшін өте-мақы құралдары. Жалпы қызмет көрсету орталығының қызмет көрсету аймақтарын кеңейту. «ҚТЖ» ҰК» АҚ периметрінде аутстаффингті іске қосу. Босатылатын қызметкерлерді барынша жұмысқа орналастыру. - еңбек жағдайларына және жергілікті жерлердегі басшылар тарапынан қызмет бабын теріс пайдалануына байланысты.

ТӘУЕКЕЛДІҢ АТАУЫ	ІС-ШАРАЛАР
	Қолданылатын шаралар: «Қолайлы еңбек жағдайлары» бағдарламасын іске асыру, атап айтқанда: - желідегі санитарлық-тұрмыстық жағдайларды жақсарту және тұрмыстық техникамен жабдықтау, бірінші кезекте ашық ауада жұмыс істейтін қызметкерлер үшін; - желіні кеңсе құралдарымен уақтылы қамтамасыз ету жөніндегі мәселені шешу; - шипажайлық-курорттық сауықтырудың тиімділігін арттыру; - жазатайым оқиғалар жағдайында қосымша төлемдер бойынша құралдарды енгізу. Кейіннен басшыларға ауыс-түйіс жүргізумен желілік басшыларды аттестаттаудан өткізу. Қызметкерлерден алымдарды жою бойынша қатынасу науқандарын жүргізу.
Экологиялық және климаттық тәуекелдер	
Каспий теңізі деңге-йінің төмендеуі тәуекелі	Түпті тереңдету жөніндегі іс-шараларды жүргізу. Тереңдікті өлшеу (батиметрия).
Климаттың физика-лық параметрлерінің өзгеруіне байланысты тәуекелдер	Қоршаған ортаға эмиссияларды азайту: - атмосфералық ауаны қорғауға, су және жер ресурстарын қорғауға бағытталған жыл сайынғы іс-шараларды іске асыру арқылы. - табиғат қорғау қызметін басқару жүйесінің болуы арқылы. - қоршаған ортаға әсер ету мониторингін қамтамасыз ету арқылы.

ІШКІ БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕСІ

Ішкі бақылау жүйесі (ІБЖ) ТБКЖ-нің ажырамас бөлігі болып табылады. ІБЖ COSO үлгісін пайдаланады және келесі өзара байланысты бес компонентті қамтиды:

- бақылау ортасы;
- тәуекелдерді бағалау;
- бақылау рәсімдері;
- ақпарат және қатынасулар;
- мониторинг.

ІБЖ үш негізгі саладағы Компанияның мақсаттарына қол жеткізуге ақылға қонымды сенімділікті қамтамасыз етуге бағытталған:

- операциялық қызметтің тиімділігін арттыру;
- толық және шынайы қаржылық есептілікті дайындау;
- Қазақстан Республикасы заңнамасының және Компанияның ішкі құжаттарының талаптарын сақтау.

ІБЖ бизнес-процестерді талдауға, Компания қызметіне тән процестік деңгейдегі тәуекелдерді уақтылы анықтауға және талдауға, сондай-ақ осы тәуекелдерді басқару жөніндегі бақылау рәсімдерін айқындауға және талдауға бағытталған.

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ орталық аппараты мен филиалдарының бизнес-процестерді саралау матрицасы, тәуекелдер мен бақылаулардың блок-сұлбалары мен матрицаларын әзірлеу жөніндегі жұмыстардың күнтізбелік жоспар-кестесі бекітілді.

Осы жұмыс шеңберінде бизнес-процестердің иелеріне ішкі бақылау жүйесін енгізу негіздері бойынша оқыту жүргізілді.

Сонымен қатар, «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның «АТСП» ҰК» АҚ, «Кедентранссервис» АҚ, «Жолаушылар тасымалы» АҚ, «Қазтеміртранс» АҚ, «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС, «Құрық порты» ЖШС, «KTZ Express» АҚ, «ҚТЖ-Жолаушылар локомотиві» ЖШС, «Теміржолсу» АҚ еншілес ұйымдарында «Түсім», «Сатып алулар», «Ақпараттық технологиялар», «Бюджеттік басқару», «Жүк аулаларында жүктерді терминалдық өңдеу», «Ауыстырып тиеу процесін ұйымдастыру», «Шаруашылықтар мен кадрларды қысқы кезеңдегі жұмысқа дайындауды ұйымдастыру», «Сот жұмысы», «Электр энергиясы мен дизельдік отын шығынын талдау және мониторингілеу», «Техникалық қызмет көрсету», «Адам ресурстарын басқару» және т.б. процестері бойынша ұқсас құжаттар әзірленді.

Біріктірілген қаржылық есептілікті дайындау процесіне қатысты ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесі

«ҚТЖ» ҰК» АҚ жеке және біріктірілген қаржылық есептілігіне қатысты ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесі «ҚТЖ» ҰК» АҚ филиалдары, құрылымдық бөлімшелері және еншілес ұйымдары жүзеге асыратын барлық басқару деңгейлерін, ішкі процестер мен операцияларды қамтиды.

Қаржылық есептілікті қалыптастыру кезінде ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесінің сенімді және тиімді жұмыс істеуі «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен оның еншілес ұйымдарының барлық деңгейдегі лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің қатыстырылуын және тұрақты өзара іс-қимылын талап етеді.

Компанияның жеке және біріктірілген қаржылық есептілігін қалыптастыруға қатысты ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесінің бірыңғай негізгі сипаттамалары бар:

- кешенділік: ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесі Компанияның филиалдары мен еншілес ұйымдарының қаржылық есептіліктерін қалыптастыру кезінде жұмыс істейді және бақылау рәсімдері қаржылық есептілікті қалыптастыру процестерінің барлық деңгейлерінде орындалады;
- жұмыс істеудің үздіксіздігі: әділдіктен кез келген ауытқуды уақтылы алдын алуға және анықтауға мүмкіндік беретін ақпаратты қалыптастыру кезінде ішкі бақылау жүйесінің тұрақты әрі тиісті жұмыс істеуі;
- жауапкершілік: ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесінің барлық субъектілері Компанияның ішкі және ішкі нормативтік құжаттарында бекітілген өз өкілеттіктері шеңберінде бақылау рәсімдерінің тиісінше орындалуы үшін жауапты болады;
- ішкі бақылау жүйесіне қатысушылардың есеп берушілігі – ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесіне тартылған әрбір тұлғаның тапсырмалары мен міндеттері орындалуының

сапасын және уақтылығын жоғары тұрған қатысушы бақылайды;

- әдістемелік базаның бірлігі – барлық құрылымдық бөлімшелер, еншілес және тәуелді ұйымдар үшін стандарттарды қолданудың бірыңғай тәсілі;
- өзін-өзі бақылау/алдын ала ескерту: ішкі бақылау жүйелері өзін-өзі бақылауды жүзеге асыруы тиіс. Кейбір жүйелер автоматты түрде өзін-өзі бақылауды жүзеге асырады, басқалары мерзімді тексеруді қажет етеді. Бақылау жүйелері тексеруге немесе аудитке тәуелді болмай, автоматты ескертуді қамтамасыз ету үшін орнатылуы тиіс.
- үздіксіз дамыту және жетілдіру – ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару рәсімдері жақсарту үшін кемшіліктер мен салаларды ұдайы анықтауға, сондай-ақ тиісті түзету іс-шараларын қолдануға бағытталуы тиіс

Біріктірілген қаржылық есептілікті қарау кезіндегі ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесі

Қаржылық есептілікті дұрыс емес және уақтылы емес қалыптастыру тәуекелдерін іске асыруды болдырмау мақсатында бизнес-процестердің бақылау рәсімдері әзірленеді.

Бақылау рәсімдері құжатталады және тәуекелдерді барабар жабуды қамтамасыз етеді. Бизнес-процестің елеулі тәуекелдері мен бақылау рәсімдері Тәуекелдер мен бақылаулар матрицасына енгізіледі.

ІШКІ АУДИТ ҚЫЗМЕТІ

Ішкі аудит қызметі – «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының қаржылық-шаруашылық қызметін бақылауды, ішкі бақылауды, тәуекелдерді басқаруды, корпоративтік басқару саласындағы құжаттарды орындауды бағалауды, сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының қызметін жетілдіру бойынша кеңестер беруді жүзеге асыратын «ҚТЖ» ҰК» АҚ бөлімшесі.

Ішкі аудит қызметінің 2024 жылға арналған жылдық аудиторлық жоспары толық көлемде орындалған 24 аудит объектісін қамтитын 15 аудиторлық тапсырманы орындауды қамтыды.

2024 жылы орындалған аудиторлық тапсырмалардың нәтижелері бойынша 311 ұсыным

берілді, оның ішінде аудит объектілері 161 немесе 51,8% орындады, 13 ұсыным орындау сатысында тұр (4,2%), 137 ұсыным бойынша орындау мерзімі басталған жоқ (44%).

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің екінші қорғаныс шебі шеңберінде Компанияның басқару жүйесінің ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018, ISO 50001:2018 сияқты менеджмент жүйелері бойынша халықаралық стандарттардың талаптарына сәйкестігіне ішкі аудит жүргізіледі.

2024 жылы жүргізілген ішкі аудит нәтижесінде халықаралық стандарттардың талаптарына 16 сәйкессіздік анықталып, 26 ұсыным берілді. Халықаралық стандарттарға сәйкес кез

келген сәйкессіздік жақсарту үшін әлеует болып табылады. Әрбір сәйкессіздік бойынша себептерге талдау жүргізілді, сондай-ақ түзету іс-әрекеттерінің жоспары әзірленді және іске асырылды.

2025 жылға арналған жоспарлар

Ішкі аудит қызметінің 2025 жылға⁴⁷ арналған жылдық аудиторлық жоспарына 27 аудит объектісін қамтитын 16 аудиторлық тапсырма кіреді.

ШАҒЫМ БЕРУ ТЕТІКТЕРІ

GRI 2-25, 2-26

Компания барлық мүдделі тараптармен ашық диалог құруға және ынтымақтасуға үлкен көңіл бөледі. Біз өтініштерді қабылдау және қарау үшін тиімді тетіктер әзірледік, олар біздің қызметіміздің кез келген теріс салдарын уақтылы анықтауға және жоюға мүмкіндік береді.

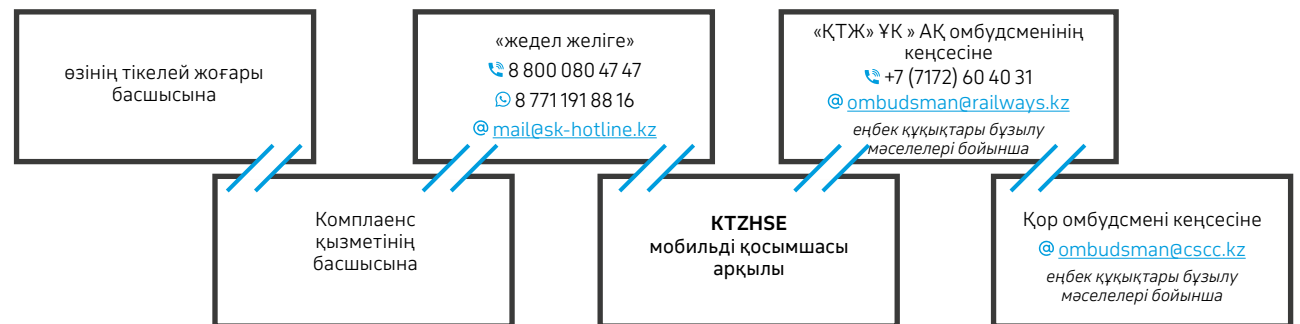
Осы тетіктер шеңберінде қызметкерлер мен басқа да адамдар корпоративтік әдеп жөнінде

2025 жылғы ішкі аудиттің басым бағыттары:

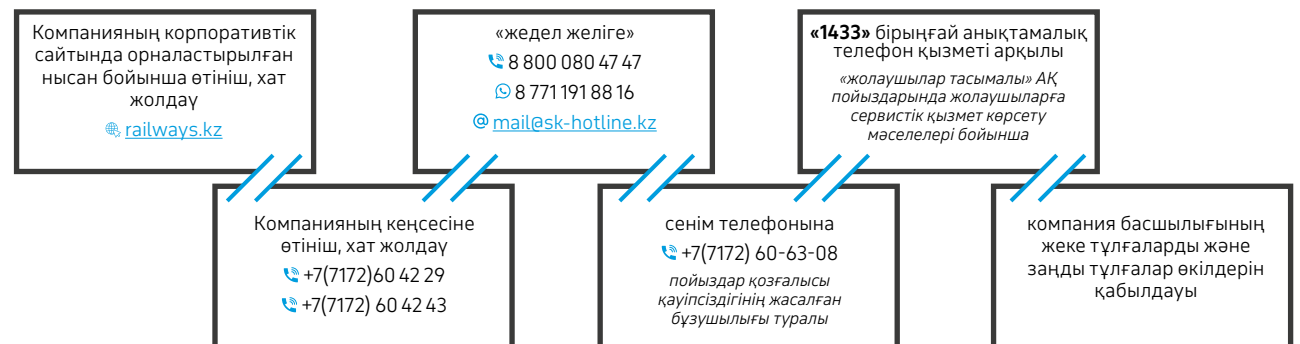
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 2032 жылға дейінгі даму стратегиясын іске асыру жөніндегі жоспарды орындау;
- кірістерді және көрсетілетін қызметтердің құнын қалыптастыру;
- ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау;
- жүк тасымалы процесі;
- АТ-жобаларды іске асыру;
- HR-процестер;
- дебиторлық берешекті басқару.

кеңес алуға өтініш жасай алады және/немесе корпоративтік әдептің, адам құқықтарының нақты және болжамды бұзылуы, жалдау мен еңбек шарттарының теңсіздігі, Компанияның қызметкерлері немесе лауазымды адамдары жасаған ұрлық, сыбайлас жемқорлық бұзушылықтары, денсаулыққа, қауіпсіздікке және қоршаған ортаға төнген қатерлер туралы хабарлай алады.

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ ӨТІНІШТЕРІ МЕН ШАҒЫМДАРЫНА АРНАЛҒАН БАЙЛАНЫС АРНАЛАРЫ:

БАСҚА МҮДДЕЛІ ТҰЛҒАЛАРДЫҢ ӨТІНІШТЕРІ МЕН ШАҒЫМДАРЫНА АРНАЛҒАН БАЙЛАНЫС АРНАЛАРЫ:

⁴⁷ 2024 жылғы 12 желтоқсандағы «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесімен бекітілген (№17 хаттама).

КОРПОРАТИВТІК ОМБУДСМЕН

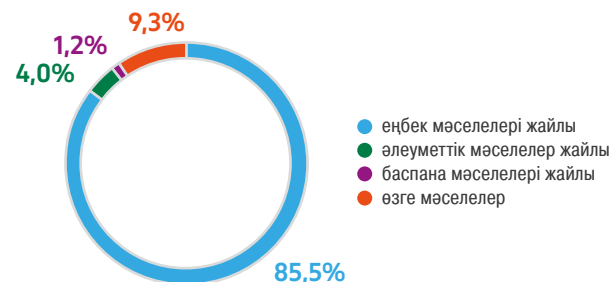
Компанияның омбудсменін Директорлар кеңесі тағайындайды. «ҚТЖ» ҰК» АҚ Корпоративтік омбудсмені туралы ережеге сәйкес оның негізгі функциялары:

- Компанияның және оның еншілес ұйымдарының қызметкерлері, қызметкерлері тобы, жеткізушілері, клиенттері арасындағы жанжалдарды ерте кезеңдерінде алдын алуға және шешуге жәрдемдесу;
- Компанияда және оның еншілес ұйымдарында Іскерлік әдеп кодексінің қағидаттары мен қағидаларын ұстану;
- Компанияның және еншілес ұйымдардың әлеуметтік-еңбек мәселелерін регламенттейтін жергілікті актілерін талдау, оларды әзірлеуге және қайта қарауға қатысу;
- еңбек немесе әлеуметтік жанжалдарға қатысушыларға жанжал жағдайларына байланысты мәселелер бойынша кеңес беру;
- Директорлар кеңесіне және оның комитеттеріне қызметтің нәтижелері, жүйелі және ұйымдастық сипаттағы және тиісті шешімдер қабылдауды қажет ететін анықталған күрделі мәселелер туралы есеп ұсыну;
- еңбек және әлеуметтік жанжалдардың алдын алу мақсатында Компания және оның еншілес ұйымдары қызметкерлерінің, қызметкерлері тобының, жеткізушілерінің, клиенттерінің өтініштерін талдау;
- тиімді қатынасуды қамтамасыз ету және оларды реттеу үшін еңбек дауының, жанжалдың тараптары арасында делдал болу;
- Компания мен еншілес ұйымдарда жүйелі және ұйымдастырылған мәселелерді шешу, әлеуметтік тұрақтылықты арттыру жөніндегі ұсынымдарды, іс-шараларды қалыптастыру;
- корпоративтік омбудсмендер институтының үздік әлемдік іс-тәжірибелерін зерделеу және енгізу, т.б.

Есепті кезеңде «ҚТЖ» ҰК» АҚ Корпоративтік омбудсменінің кеңсесіне

248 адамнан (2023 жылға 326-ға қарсы) ауызша және жазбаша өтініштер келіп түсті, оның ішінде 194 өтініш (279-ға қарсы) «жедел желі» арқылы және 16 өтініш – Омбудсменнің кеңсесіне (47-ге қарсы) келіп түсті.

КОРПОРАТИВТІК ОМБУДСМЕННІҢ КЕҢСЕСІНЕ 2024 ЖЫЛЫ КЕЛІП ТҮСКЕН МӘСЕЛЕЛЕР, %

Келіп түскен 248 (326-ға қарсы) өтініштің 215-і (297-ге қарсы) қаралды, 2-і (8) қаралуда және 31-ін (21) өтініш берушілер кері қайтарып алды.

215 (297-ге қарсы) қаралған өтініштердің нәтижелілігі 86,69% (93,39%) құрады. 62 өтініш (79-ға қарсы) қанағаттандырылды, 106 (151) өтінішке түсініктеме берілді, 41-нен (55) бас тартылды және 6-ы басқа жерге жолданылды.

Жанжал жағдайларының алдын алу және адам мен Компания қызметкерінің құқықтарына сақтық көрсету мақсатында еңбек ұжымдарымен кездесулер, қызметкер – Компания, клиент – Компания қатынастарында қайшылықтарды тудыратын факторларды зерделеу және анықтау, іс-тәжірибелік көмек көрсете отырып, қолданыстағы заңнаманы түсіндіру және кеңес беру бойынша жұмыстар жүргізіледі.

2024 жылы бұл жұмыс тәртіптік іс-тәжірибе бойынша істердің жағдайын, қызметкерлердің арнайы киіммен, арнайы аяқ киіммен қамтамасыз етілуін, қызметтік міндеттерін атқару кезінде денсаулығына зиян келтірген қызметкерлерге зиянды уақтылы және толық өтеуді бақылап зерделеу арқылы, еңбек, әлеуметтік және өзге де заңнама мәселелері бойынша ұсынымдық хаттар жіберу арқылы, оның ішінде қызметкерлердің өтініштері бойынша және Компанияның медиаторлар пулының қатысуымен әлеуметтік және еңбек мәселелерін шешу бойынша еңбек ұжымдарымен кездесу арқылы жүргізілді.

МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫН БАСҚАРУ

GRI 2-15

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-да 2020 жылғы 6 мамырда (№7 хаттама) Директорлар кеңесі бекіткен Лауазымды адамдар мен қызметкерлердің мүдделер қақтығыстарын болдырмау және реттеу саясаты қолданылады.

Бұл Саясат әдеп пен комплаенс мәселелері бойынша заңнаманың және Компанияның ішкі құжаттарының талаптарына негізделген және келесі аспектілерді қамтиды:

- мүдделер қақтығысын басқарудың негізгі қағидаттары;
- мүдделер қақтығысын уақтылы және толық анықтау тетіктері;
- мүдделер қақтығысын реттеу тәртібі мен ықтимал шаралары;
- мүдделер қақтығысын болдырмау жөніндегі міндеттемелерді орындамағаны үшін лауазымды адамдар мен қызметкерлердің жауапкершілігі.

2024 жылғы 18 желтоқсандағы №969-ЦЗ бұйрығымен бекітілген «ҚТЖ» ҰК» АҚ-да

ІСКЕРЛІК МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ

Компанияда «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның лоббистік іс-тәжірибенің ашықтығы мен адалдығын қамтамасыз ету жөніндегі саясаты бекітілді, ол шешімдер қабылдауға ықпал етуге байланысты сыбайлас жемқорлықты, мүдделер қақтығысын және жосықсыз іс-тәжірибелерді болдырмауға, сондай-ақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның мүдделерін ілгерілету

АҚПАРАТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ДЕРЕКТЕРДІ ҚОРҒАУ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-да ақпараттық қауіпсіздікті (АҚ) қамтамасыз ету, ақпараттық жүйелердің, өндірістік процестердің жұмыс істеу сенімділігі мен тиімділігі мәселелеріне ерекше назар аударылады. «ҚТЖ» ҰК» АҚ ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесі ISO 27001:2013 стандарты бойынша сертификатталған.

Ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесін (АҚБЖ) жетілдірудің үздіксіз процесі жүзеге асырылуда, АҚ қатерлерінен қорғаудың ең жаңа құралдары мен тәсілдері қолданылады.

және оның еншілес ұйымдарында жұмысқа қабылдау және кейбір лауазымдарға ауыстыру қағидаларына сәйкес ұйымдық-өкімдік және әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындаумен байланысты бос лауазымдарға кандидаттар міндетті түрде бар-жоғына тексеруден өтеді немесе серіктестік пен мүдделер қақтығысының болмауы.

2024 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының басшы қызметкер лауазымдарына 588 үміткерге қатысты мүдделер қақтығысы бойынша тексеру жүргізілді.

Тексерулердің нәтижесі ретінде, Комплаенс қызметімен 423 үміткерде декларациялауға жататын ықтимал мүдделер қақтығысы анықталды (үміткерлердің немесе жақын туыстарының кәсіпкерлік субъектілерінің қызметіне қатысуы, «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобында жұмыс істеуі). 28 үміткерге қатысты жағымсыз ақпараттық фон анықталды, 23 үміткер қойылған біліктілік талаптарына сәйкес келмеді.

процесінде ашықтық пен әдептілікті қамтамасыз ету қағидаттарын енгізуге бағытталған.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның негізгі қағидаттары деп айқындалған: заңдылық, риясыздық, әдептілік, ашықтық, адалдық, айқындылық.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма Төрағасы ақпараттық қауіпсіздікті (АҚ), ақпараттық жүйелердің, өндірістік процестердің жұмыс істеу сенімділігі мен тиімділігін қамтамасыз етуді бақылауды жүзеге асырады. Компанияның Басқарма Төрағасының қарамағында Ақпараттық қауіпсіздік қызметі бар, оның негізгі міндеті – Компанияның және еншілес ұйымдардың ықтимал залал келтіруден қорғалуын арттыру.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлерін тұрақты түрде оқыту темір жол саласының мәдениетіне киберқауіпсіздік туралы хабардарлықты

арттыруға бағытталған. Есепті жылы Компанияның киберқорғанысының тиісті деңгейін қамтамасыз ету үшін келесі іс-шаралар жүргізілді:

- ақпараттық қауіпсіздікті қорғаудың жаңа құралдары, сондай-ақ киберқауіпсіздік саласындағы үздік іс-тәжірибелерді қолдану енгізілді;
- Технологиялық процестерді басқарудың автоматтандырылған жүйесі деген мобильді құрылғыларды қорғау және желілерді қорғау бойынша пилоттық жобалар сәтті өткізілді;
- Артықшылықты қол жеткізуді басқару және мониторингілеу жүйесі (PAM – Privileged Access Management) енгізілді;
- «КТЖ» ҰК» АҚ инфрақұрылымының бұлтты шешімдерге сәтті көшуі (АТ-блокпен бірлесіп);
- АҚ бойынша хабардар болу порталы арқылы «КТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлерін «Құпия ақпараттың қауіпсіздігі» курсы бойынша оқыту жүргізілді;
- 2023–2026 жылдарға арналған «КТЖ» ҰК» АҚ ақпараттық қауіпсіздік стратегиясын іске асыру бойынша бекітілген Жол картасы шеңберінде бірінші кезектегі іс-шаралар өткізілді;
- Компанияда барлық қызметкерлер үшін АҚ бойынша рәсімдерді регламенттейтін бірқатар құжаттар әзірленіп, жаңартылды;
- АҚБЖ шеңберінде сыртқы сарапшыларды тарта отырып, Компанияның ақпараттық жүйелерінің енуіне тестілеу (penetration testing) өткізілді;
- 2022 жылғы 12 желтоқсандағы № 988-ЦЗ бұйрықпен бекітілген «КТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобы бойынша ақпаратты өңдеу құралдарымен байланысты активтердің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету қағидалары шеңберінде «КТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобы бойынша ақпаратты өңдеу құралдарымен байланысты активтердің жұмыс істеу қабілеттілігін қалпына келтіру және жұмыстың үздіксіздігін тестілеу екі мәрте (шілде, желтоқсан) өткізілді;
- IT-сервисстердің жұмысындағы ақауларға және киберқауіпсіздікпен байланысты оқыс оқиғаларға жедел ден қою ұйымдастырылды.

Түрлі әдеттен тыс жағдайлар туындаған кезде пайдаланушылар қолданатын ақпараттық жүйелердің жұмысқа қабілеттілігін қолдау мақсатында, Компанияда АҚ оқыс оқиғаларына ден қою жөніндегі пайдаланушының іс-әрекеттерінің тәртібі туралы нұсқаулық бар (2022 жылғы 10 қаңтардағы № 5-ЦЗ бұйрығымен бекітілген), онда қызметкер қандай да бір күмәнді нәрсе байқаған жағдайда, күшеюі процесі бойынша іс-әрекеттері сипатталған.

Сондай-ақ, Компанияда Басқарманың 2023 жылғы 17 сәуірдегі № 02/10 шешімімен бекітілген Ақпараттық қауіпсіздік саясаты және 2024 жылғы 04 қазандағы № 758-ЦЗ бұйрығымен бекітілген Деректерді қорғау саясаты әзірленді.

GRI 418-1

2024 жылдың ішінде Компания клиенттерден, сыртқы тараптардан немесе реттеуші органдардан деректердің құпиялылығын бұзу туралы расталған шағымдарды анықтаған және алған жоқ, сондай-ақ ақпараттың жайылып кетуіне байланысты оқыс оқиғаларды тіркеген жоқ.

Ақпараттық қауіпсіздікті дамыту жөніндегі 2025 жылға арналған жоспарлар

2025 жылы «КТЖ» ҰК» АҚ барлық қолданыстағы және дамып жатқан IT-жүйелерде ақпараттық қауіпсіздік саласындағы талаптардың сақталуын бақылауды жүзеге асыруды, сондай-ақ киберқауіпсіздік деңгейін, АҚ мәселелерінде хабардар болуды және құпия ақпаратты қорғауды арттыру жөніндегі іс-шараларды жүргізуді жалғастырады.

Ақпараттық қауіпсіздікті басқару процестерін үздіксіз жақсарту мақсатында Компанияның назары мыналарға бағытталады:

- 2023–2026 жылдарға арналған «КТЖ» ҰК» АҚ ақпараттық қауіпсіздік стратегиясына сәйкес ақпараттық қауіпсіздікті басқарудың кешенді жүйесінің процестерін жетілдіру және тираждау;
- «КТЖ» ҰК» АҚ ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымының аса маңызды объектілерінің ақпараттық қауіпсіздік талаптарына сәйкестігіне сынақтардан өткізу;
- өзінің жедел ақпараттық қауіпсіздік орталығын құру;
- АҚ-не хабардарлығы бойынша Компания қызметкерлерін оқыту және білімін тестілеу;
- кибер оқуларды, оның ішінде фишингтік хабар тарату арқылы өткізу;
- ISO 27001:2022 халықаралық стандартының жаңа нұсқасына көшу;
- АҚ мәселелері бойынша «Мемлекеттік техникалық қызмет» АҚ-мен, Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің Ақпараттық қауіпсіздік комитетімен ынтымақтастықты жалғастыру.

БІРІКТІРІЛГЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

БІРІКТІРІЛГЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК.....	204
Пайда мен шоғындар және өзге жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп.....	211
Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп.....	212
Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп.....	214
Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп.....	216
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер.....	218

БІРІКТІРІЛГЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

GRI 2-3

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның (бұдан әрі – «Компания») басшылығы Компанияның және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі бірлесіп – «Топ» деп аталады) 2024 ж. 31 желтоқсандағы шоғырландырылған қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның аталған күні аяқталған жыл іші шоғырландырылған қызмет нәтижелерін, ақша қаражатының шоғырландырылған қозғалысы мен капиталдағы шоғырландырылған өзгерістерін шынайы көрсететін шоғырландырылған қаржылық есептілігін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі Кеңес жариялаған ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес дайындауға жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындау барысында басшылық:

- есеп саясаты қағидаттарын дұрыс таңдауға және қолданылуын қамтамасыз етуге;
- ақпаратты, соның ішінде есеп саясаты туралы деректерді мұндай ақпараттың орындылығын, нақтылығын, салыстырмалығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда беруге;
- пайдаланушыларға есептілікті түсіну үшін ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттары талаптарының орындалуы жеткіліксіз болғанда, сондай-ақ өзге де оқиғалар немесе шарттар Топ қызметінің шоғырландырылған қаржылық жағдайы мен шоғырландырылған қаржылық нәтижелеріне әсер еткен жағдайларда қосымша ақпаратты ашуға; және
- Топтың өз қызметін келешекте жалғастыру қабілетін бағалауға жауапты.

Басшылық сондай-ақ:

- Топтың барлық кәсіпорындарында ішкі бақылаудың тиімді әрі сенімді жүйесін әзірлеуге, енгізуге және қолдауға;
- Топтың мәмілелерін ашуға және түсіндіруге, сондай-ақ Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайы туралы ақпаратты кез келген уақытта жеткілікті деңгейдегі дәлдікпен ұсынуға және шоғырландырылған қаржылық есептілігінің ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттары талаптарына сәйкес болуын қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін нысан түріндегі есепті жүргізуге;
- бухгалтерлік есепті жергілікті заңнамаға және ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес жүргізуге;
- Топ активтерінің сақталуын қамтамасыз ету бойынша мүмкін болатын барлық орынды шараларды қабылдауға; және
- қаржылық және өзге де асыра пайдалану фактілерін анықтауға және олардың алдын алуға жауапты.

2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші шоғырландырылған қаржылық есептілікті басшылық 2025 ж. 13 наурызда бекітті, Компанияның Директорлар Кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті алдын ала мақұлдады және оны кейіннен Директорлар Кеңесі мен Акционер бекітуі тиіс.

Топ басшылығы атынан:

Д.Ә. Көшеров
Қаржы жөніндегі басқарушы
директор

2025 ж. 13 наурыз

Е.Б. Станкова

Бас бухгалтер

2025 ж. 13 наурыз

Deloitte.

«Делойт» ЖШС
Әл-Фараби даңылы, 36-үй
Алматы, 050059
Қазақстан Республикасы

Тел: +7 (727) 258 13 40
Факс: +7 (727) 258 13 41
deloitte.kz

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының Директорлар кеңесіне және Акционеріне

Пікір

Біз 2024 ж. 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептен, 2024 ж. іші шоғырландырылған пайда мен шығындар және өзге жиынтық кіріс туралы, шоғырландырылған капиталдағы өзгерістер туралы және шоғырландырылған ақша қаражатының қозғалысы туралы есептерінен, сонымен қатар шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулерден, соның ішінде есеп саясаты туралы елеулі ақпараттан тұратын «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның (бұдан әрі – «Компания») және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі бірлесіп – «Топ») шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, қоса берілген шоғырландырылған қаржылық есептілік 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың шоғырландырылған қаржы жағдайын, сондай-ақ Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары бойынша кеңес (ХҚЕСК) шығарған ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес осы күні аяқталған жыл іші шоғырландырылған қаржы нәтижелері мен шоғырландырылған ақшалай қаражатының қозғалысын барлық маңызды аспектілерде шынайы көрсетеді.

Пікір білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына («ХАС») сәйкес жүргіздік. Аталған стандарттарға сәйкес біздің жауапкершілігіміз есебіміздің «Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» бөлімінде көрсетілген. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары бойынша кеңестің (Халықаралық тәуелсіздік стандарттарын қоса алғанда) Кәсіби бухгалтерлердің халықаралық әдеп кодексіне («Кодекс») сәйкес және Қазақстан Республикасында шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудитіне қолданылатын әдеп талаптарына сәйкес Топқа қатысты тәуелсізбіз. Сонымен қатар, біз осы талаптарға және Кодекске сәйкес өзге де әдеп міндеттемелерін орындадық. Біздің пікірімізше, біз алған аудиторлық дәлелдемелер пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті әрі тиісті болып табылады.

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселелері – бұл біздің кәсіптік пайымдамамызға сәйкес, ағымдағы кезең іші шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін ең маңызды болған мәселелер. Бұл мәселелер біздің шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті аясында және де осы есептілік туралы біздің пікіріміздің қалыптасуында жалпы сипатта қаралған және біз осы мәселелер бойынша жеке пікір білдірмейміз.

«Делойт» атауы «Делойт Туш Томасу Лимитед» (бұдан әрі – «ДТТЛ») құрамына кіретін және бірлесіп «Делойт» ұйымы» деп аталатын заңды тұлғалардың (олардың үлестес тұлғаларын қоса алғанда) біреуіне не кез келген санына жатады. «Делойт» халықаралық желісі деп аталатын «ДТТЛ» компаниясы, «ДТТЛ» — ға қатысушы барлық фирмалар және олардың үлестес тұлғаларының әрқайсысы бір-бірінің атынан үшінші тұлғаларға қатысты міндеттемелер қабылдауға құқығы жоқ, дербес және тәуелсіз заңды тұлғалар болып табылады. «ДТТЛ» компаниясы, сондай — ақ «ДТТЛ» әрбір қатысушы-фирмасы және әрбір үлестес тұлға бір-бірінің іс-әрекеттері мен оқиқықтарына қатысты емес, тек өз іс-әрекеттері мен оқиқықтарына қатысты жауапты болады. «ДТТЛ» компаниясы клиенттерге тікелей қызмет көрсетпейді. Толығырақ ақпаратты сайттан білуге болады: www.deloitte.com/about.

© 2025 ТОО «Делойт». Барлық құқықтар қорғалған.

Неге біз мәселені аудит үшін негізгі деп санаймыз?	Аудит барысында не жасалды?
Негізгі құралдардың құнсыздану индикаторларының болуын бағалау	
Топ әрбір есепті күнге активтердің құнсыздану индикаторлардың бар-жоғын бағалайды. Егер мұндай индикаторлар бар болса, Топ активтердің өтелетін құнын бағалайды.	Біз келесі рәсімдерді жүргіздік:
Көбінесе инфрақұрылым объектілері мен жылжымалы құрамнан тұратын Топтың негізгі құралдары Топтың жиынтық активтерінің 80% құрайды. Басшылық бүкіл Топ ақша ағындарын өндіретін бір бірлік болып табылатынын анықтады, бұл басшылықтан маңызды пайымдауларды қолдануды талап етті.	- басшылықтың ақша ағындарын өндіретін бір бірлікті анықтауының негізділігін бағаладық; - негізгі құралдардың құнсыздану индикаторларының бар-жоғына Топтың талдауын мұқияттылығы мен толықтығына, сондай-ақ ХҚЕС (IAS) 36 «<i>Активтердің құнсыздануы</i>» талаптарына сәйкестігін тексердік; - басшылық ұсынған талдаумен ақпараттың бірізділігін бағалау үшін, сондай-ақ құнсыздану индикаторларының болуын бағалауға әлеуетті әсер етуі мүмкін ақпаратты сәйкестендіру үшін Топ басшылығымен талқылаулар өткіздік, басшылықтың ішкі коммуникациясымен және Директорлар кеңесі шешімдерінің хаттамаларымен таныстық; - жүк айналымының өсуіне қатысты басшылықтың пайымдауларының орындылығын бағаладық; - қажет болған жағдайда бағалау бойынша мамандарымызды қатыстырып, көрсеткіштердің қолжетімділігін бағалау кезінде басшылық пайдаланатын факторлардың орындылығы мен толықтығын бағаладық; және - шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашылатын ақпараттың толықтығы мен дұрыстығын тексердік.
Негізгі құралдардың жалпы сомасының маңыздылығына және жоғарыда сипатталған кәсіби пайымдардың мәніне және олардың шоғырландырылған қаржылық есептілікке әлеуетті әсеріне байланысты негізгі құралдардың құнсыздануы аудиттің негізгі мәселесі болып табылады деп айқындадық. 4 және 6-ескертүлерді қараңыз.	

Өтімділік және қызмет үздіксіздігі қағидаты	
2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың ағымдағы міндеттемелері ағымдағы активтерінен 929,438 млн теңгеге асып кетті. Ағымдағы міндеттемелерге есепті күннен кейін он екі ай ішінде өтелуі тиіс 812,965 млн теңге сомасындағы қарыздар кіреді.	Біздің қызмет үздіксіздігі қағидатын қолдануға қатысты аудиторлық рәсімдеріміз көбінесе басшылықтың қолданған жорамалдары мен жасаған тұжырымдарын сыни бағалауға бағытталды және төмендегілерді қамтыды:
14-ескертуде көрсетілгендей, кейбір ұзақ мерзімді несиелердің талаптарында белгілі бір ковенанттар қарастырылған, олардың сақталмауы кредиторларға борышты мерзімінен бұрын өтеуді талап ету құқығын береді.	- активтер мен міндеттемелердің ағымдағы және ұзақ мерзімді ретінде жіктелу дұрыстылығын тексердік; - Топтың қабылданған міндеттемелері мен қолжетімді қаржыландыруын бағалап, басшылық жоспарлары ағымдағы және күтілетін экономикалық ортаны тиісті түрде көрсететініне көз жеткізе отырып, басшылық дайындаған қызмет үздіксіздігі қағидатының, сондай-ақ ағымдағы міндеттемелерді өтеу жоспарларының қолданылуын бағалауға талдау жүргіздік; - қажет болған шамада Топтың өтімділігін және қызмет үздіксіздігі бойынша позицияны жақсарту үшін басшылыққа қолжетімді жеңілдету шараларын бағалады, оның ішінде мұндай әрекеттердің басшылықтың ықпал ету саласында болуын қарастырды; - Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне күмән тудыруы мүмкін қаржылық және операциялық индикаторларды қоса алғанда, ағымдағы және күтілетін оқиғалар мен шарттарға талдау жүргіздік; - Топтың өтімділігіне және міндеттемелерді өтеу қабілетіне, оның ішінде қарыздарға қызмет көрсету және оларды уақтылы өтеу үшін операциялық қызметтен ақша ағындарының жеткілікті деңгейін өндіру қабілетіне, сондай-ақ шетел валюталарының бағамдары өзгерістерінің міндеттемелер мен түсім сомаларына әсеріне ықпал ететін ақша қаражатының қозғалысының ең соңғы болжамына және басшылықтың теріс болжамды сценарийлеріне талдау жүргіздік; - қаржыландырудың қолжетімділігін растайтын құжаттарды, оның ішінде кредиттік келісімдерді, қаржы институттарымен хат алмасуды, Директорлар кеңесі шешімдерінің хаттамаларын және Акционердің қолдау хатын тексердік; - кредиттік шарттардың және тиісті қаржылық және қаржылық емес ковенанттардың талаптарын талдадық; - есепті күнгі жағдай бойынша қаржылық ковенанттарды математикалық дәлдігіне қайта есептедік; - Топтың қызметіне әсер етуі мүмкін жағымсыз жағдайлар мен оқиғаларды көрсететін сыртқы факторларды бағаладық; және - шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашып көрсетілген ақпараттың толықтығы мен дұрыстығын тексердік.
Жоғарыда көрсетілген жағдайларға байланысты, Топтың өтімді активтерінің жеткіліктілігін бағалауға және оның ағымдағы міндеттемелерін уақтылы өтеу қабілетіне қатысты басшылықтың сыни пайымдаулары қажет. Басшылықтың осы мәселеге қатысты жоспарлары 2 және 30-ескертүлерде ашып көрсетілген.	
Қызмет үздіксіздігі туралы жорамалдың жарамдылығы туралы тұжырым шоғырландырылған қаржылық есептілікке тұтастай әсер етуін ескере отырып, осы мәселе біздің аудит үшін негізгі деп айқындалды.	

Өзге ақпарат

Басшылық өзге ақпарат үшін жауапты. Өзге ақпарат жылдық есепте бар ақпаратты қамтиды, бірақ шоғырландырылған қаржылық есептілік пен ол туралы біздің есебімізді қамтымайды. Болжалды түрде, жылдық есеп бізге осы аудитор есебі күнінен кейін ұсынылады.

Шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы біздің пікіріміз өзге ақпаратқа тарамайды және біз осы ақпаратқа қатысты қандай да бір нысанда сенімділікті білдіретін қорытынды ұсынбаймыз.

Біздің шоғырландырылған қаржылық есептілікке аудит жүргізуімізге байланысты міндетіміз – бізге ұсынылған кезде жоғарыда аталған өзге ақпаратпен танысу және өзге ақпарат пен шоғырландырылған қаржылық есептілік немесе аудит барысында алынған біздің біліміміз арасында елеулі сәйкессіздіктің бар-жоқтығы және өзге ақпаратта басқа да ықтимал елеулі бұрмалаушылықтардың болуы туралы мәселені қарастыру болып табылады.

Егер жылдық есеппен танысқан кезде біз онда елеулі бұрмалаушылық бар деген қорытындыға келсек, біз ол туралы корпоративті басқару үшін жауапты тұлғаларды хабардар етуіміз тиіс.

Басшылықтың және корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалардың шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындауға және оның ХҚЕСК шығарған ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес шынайы ұсынылуына, сонымен қатар басшылықтың пікірінше алаяқтық немесе қателесуден болатын айтарлықтай бұрмалаушылықтары болмайтын шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындауға қажет болатын ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау барысында басшылық Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, қызмет үздіксіздігіне байланысты деректерді тиісті жағдайларда ашып көрсетуге және қызмет үздіксіздігі жорамалы негізінде есептілікті дайындауға жауапты, алайда басшылық Топты таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген жағдайларды, немесе оның тарату немесе қызметін тоқтатудан басқа қандай да бір нақты баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда.

Корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалар Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындауын бақылауға жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан шоғырландырылған қаржылық есептілікте елеулі бұрмалаушылықтардың жоқтығына орынды сенімділік алу және біздің пікірімізді қосатын аудиторлық есеп шығару болып табылады. Орынды сенімділік – сенімділіктің жоғары дәрежесі болып табылады, бірақ ол ХАС-қа сәйкес жүргізілген аудит барысында елеулі бұрмалаушылықтар бар болған жағдайда олардың әрдайым анықталуының кепілдігі болып табылмайды. Бұрмалаушылықтар ықылассыз әрекеттердің немесе қателесудің нәтижесінде туындауы мүмкін. Егер бұрмалаушылықтар пайдаланушылардың шоғырландырылған қаржылық есептілік негізінде қабылдайтын экономикалық шешімдеріне жекеше немесе бірлесіп әсер ете алса, елеулі бұрмалаушылықтар болып есептеледі.

ХАС-қа сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдау қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күмәншілдік сақтаймыз. Бұған қоса, біз келесілерді орындаймыз:

- ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіруге негіз болуы үшін жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Ықылассыз әрекеттер салдарынан елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелі қателесу салдарынан болатын елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелінен жоғары, себебі ықылассыз әрекеттерге сөз байласу, жалғандық, әдейі қалдырып кету, ақпаратты бұрмалап ұсыну немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өту арқылы әрекеттер жасау кіруі мүмкін;
- жағдайларға сәйкес аудиторлық рәсімдер әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін зерделейміз, бірақ Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі жайында пікір білдіру мақсатында емес;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- басшылықтың қызмет үздіксіздігі жорамалын қолдануының заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдемелер негізінде – Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыра алатынына елеулі күдік тудырты алатын оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздіктің бар немесе жоқ екендігі жайлы тұжырым жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екені туралы тұжырымға келсек, біз аудиторлық есебімізде шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі тиісті ақпарат ашуға назар аудартуымыз керек, немесе ақпарат тиісті түрде ашылмаған болса, пікірімізде ескертпе жасаймыз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық есебіміздің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, келешек оқиғалар немесе жағдайлар Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылуына әкелуі мүмкін;
- шоғырландырылған қаржылық есептіліктің жалпы ұсынылуын, оның құрылымын және мазмұнын, соның ішінде ақпараттың ашылуын, сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептілікте оның негізі болатын операциялар мен оқиғалардың шынайы көрсетілуінің қамтамасыз етілуін бағалаймыз;

- шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы пікір білдіру үшін негіз ретінде, Топ ішіндегі ұйымдардың немесе бөлімшелердің қаржы ақпаратына қатысты жеткілікті тиісті аудиторлық дәлелдерді алу үшін Топ аудитін жопарлаймыз және жүргіземіз. Біз Топтың аудитін жүргізу мақсатында орындалған аудит бойынша жұмысты басқару, бақылау және тексеру үшін жауап береміз. Біз өз аудиторлық пікірімізге толықтай жауапты болып қаламыз.

Біз корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалармен ақпараттық әрекеттесуді жүзеге асырып, оларды аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері жөнінде, сондай-ақ аудит барысында анықталған елеулі ескертулер, соның ішінде біз аудит барысында анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы хабардар етеміз.

Біз сондай-ақ корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғаларға тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті әдеп талаптарын сақтағанымыз көрсетілетін және бұл тұлғаларға аудитордың тәуелсіздігіне әсер етеді деп негізді санауға болатын барлық өзара қарым-қатынастар мен өзге де мәселелер туралы, ал қажет болған жағдайларда – қауіптерді жою үшін қабылданған іс-әрекеттер немесе қолданылған сақтық шаралары жайлы туралы хабарлағанымыз туралы мәлімдемені ұсынамыз.

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғаларға хабарлаған мәселелерден ағымдағы кезек іші шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін неғұрлым маңызды болған, демек, аудиттің негізгі мәселелері болып табылатын мәселелерді анықтаймыз. Біз бұл мәселелер туралы ақпаратты жария етуге заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынған немесе өте сирек жағдайларда бұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оны хабарлаудан болатын қоғамдық маңызы бар пайдадан асып түсетінін негізді түрде болжауға болатындықтан, қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің есепте хабарланбауы тиіс деген тұжырымға келген жағдайларды қоспағанда, осы мәселелерді есебімізде сипаттаймыз.

Ольга Белоногова
Орындаушы аудитор
Қазақстан Республикасының
білікті аудиторы
2019 ж. 13 тамыздағы
№МФ – 0000865
біліктілік күәлігі

Жангир Жилысбаев
«Делойт» ЖШС
бас директоры

Қазақстан Республикасында
аудиторлық қызметпен айналысуға
№0000015 мемлекеттік лицензия,
сериясы МФЮ – 2, Қазақстан Республикасы
Қаржы министрлігі
2006 ж. 13 қыркүйекте берген

Алматы қаласы, Қазақстан Республикасы
2025 ж. 13 наурыз

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ЖӘНЕ ӨЗГЕ ЖИЙНТЫҚ
КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

	Ескерту- лер	2024 ж.	2023 ж.
Түсім және басқа да кірістер			
Жүк тасымалынан түсім	21	1,875,558	1,682,550
Жолаушылар тасымалынан түсім	21	110,523	101,682
Мемлекеттік субсидиялар	5	41,124	38,912
Басқа да кірістер	22	136,737	110,951
Түсім және басқа да кірістер жиыны		2,163,942	1,934,095
Өткізудің өзіндік құны	23	(1,620,017)	(1,498,583)
Жалпы пайда		543,925	435,512
Жалпы және әкімшілік шығыстар	24	(128,390)	(106,494)
Қаржылық кіріс	25	52,955	32,221
Қаржылық шығындар	25	(184,984)	(208,365)
Бағам айырмасынан шығын	30	(69,620)	(14,124)
Тоқтатылған қызмет құраушы болып табылмайтын еншілес ұйымдарды сатудан пайда		-	6,283
Қауымдастырылған және бірлескен кәсіпорындардың пайдасындағы үлес Қаржылық активтердің және клиенттермен жасалған шарттар бойынша активтердің құнсыздануының қалпына келуі	7	10,772	8,144
Қаржылық емес активтердің құнсыздануының (құнсыздануы)/қалпына келуі		1,601	2,662
Басқа да пайда мен шығындар		(7,336)	1,149
		4,606	4,395
Салық салуға дейінгі пайда		223,529	161,383
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	17	(62,724)	(24,599)
Жыл іші пайда		160,805	136,784
Табыс салығы шегерілгеннен кейінгі өзге жиынтық кіріс/(шығын):			
<i>Кейіннен пайда мен шығындар құрамына қайта жіктеуге жатпайтын баптар:</i>			
Еңбек қызметі аяқталғаннан кейін қызметкерлерге сыйақы төлеу бойынша міндеттемелерді қайта бағалау	16	3,688	(540)
<i>Келесі кезеңдерде кейіннен пайда немесе шығындар құрамына қайта жіктеуге жататын баптар:</i>			
Ақша ағындарын хеджирлеу құралдары бойынша шығын	13	(48,625)	-
Ақша ағындарын хеджирлеу құралдары бойынша шығынды жыл ішіндегі пайда құрамына қайта жіктеу	13, 21	412	-
Келесі кезеңдерде пайда немесе шығындар құрамына қайта жіктеуге жататын баптар бойынша корпоративтік табыс салығы	13, 17	9,643	-
Шетелдік бөлімшені есептілік валютасына қайта есептеуден бағам айырмалары		1,774	(4,918)
Жыл іші өзге жиынтық шығын		(33,108)	(5,458)
Жыл іші жиынтық кіріс жиыны		127,697	131,326
Келесілерге тиесілі жыл іші пайда:			
Акционерге		157,818	133,508
Бақыламайтын үлестерге		2,987	3,276
		160,805	136,784
Келесілерге тиесілі жиынтық кіріс:			
Акционерге		124,699	128,058
Бақыламайтын үлестерге		2,998	3,268
		127,697	131,326
Акцияға шаққандағы пайда, теңгеде	26	318	269

Топ басшылығы атынан:

Д.Ә. Көшербаев
Қаржы жөніндегі басқарушы
директор
2025 ж. 13 наурыз

Е.Б. Станкова
Бас бухгалтер
2025 ж. 13 наурыз

Төмендегі ескертулер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
(млн теңгеде)

	Ескерту- лер	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
АКТИВТЕР			
Ұзақ мерзімді активтер			
Негізгі құралдар	6	4,782,227	3,794,479
Гудвил		15,520	15,520
Материалдық емес активтер		11,250	13,824
Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар	7	1,396	1,579
Қауымдастырылған кәсіпорындарға инвестициялар	7	48,678	38,989
Кейінге қалдырылған салық активтері	17	21	60
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	8	647,483	690,159
Ұзақ мерзімді активтер жиыны		5,506,575	4,554,610
Ағымдағы активтер			
Ақша қаражаты мен оның баламалары	9	198,578	204,614
Тауар-материалдық қорлар	10	57,820	64,362
Өтелетін ҚҚС	4	120,475	49,618
Сауда дебиторлық берешек	11	21,666	16,326
Табыс салығы бойынша алдын-ала төлем		7,899	3,535
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша актив		336	1,153
Басқа да ағымдағы активтер	12	45,407	45,988
Ағымдағы активтер жиыны		452,181	385,596
Активтер жиыны		5,958,756	4,940,206
КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Капитал			
Жарғылық капитал	13	1,123,907	1,110,634
Хеджирлеу резерві	13	(38,570)	-
Шетел валютасын қайта есептеу резерві		8,994	7,220
Бөлінбеген пайда		856,709	623,698
Акционер капиталы		1,951,040	1,741,552
Бақыламайтын үлестер		18,277	17,504
Капитал жиыны		1,969,317	1,759,056

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (ЖАЛҒАСЫ)
(млн теңгеде)

	Ескерту- лер	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар	14	1,840,423	1,763,432
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	17	468,057	411,888
Жалдау бойынша міндеттемелер	15	139,465	54,555
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	16	41,105	37,396
Туынды қаржы құралдары	30	-	35,719
Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелер	20	118,770	69,778
Ұзақ мерзімді міндеттемелер жиыны		2,607,820	2,372,768
Ағымдағы міндеттемелер			
Қарыздар	14	812,965	354,115
Сауда кредиторлық берешек	18	231,351	200,969
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша міндеттемелер	19	133,170	115,868
Жалдау бойынша міндеттемелер	15	35,517	16,951
Туынды қаржы құралдары	30	32,697	-
Төленетін басқа да салықтар		15,694	13,961
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	16	7,598	7,608
Басқа да ағымдағы міндеттемелер	20	112,627	98,910
Ағымдағы міндеттемелер жиыны		1,381,619	808,382
Міндеттемелер жиыны		3,989,439	3,181,150
Капитал мен міндеттемелер жиыны		5,958,756	4,940,206

Топ басшылығы атынан:

Д.Ә. Көшерба
Қаржы жөніндегі
басқарушы директор

2025 ж. 13 наурыз

Е.Б. Станкба
Бас бухгалтер

2025 ж. 13 наурыз

Төмендегі ескертулер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
(млн теңгеде)

	Ескерту- лер	2024 ж.	2023 ж.
Операциялық қызмет:			
Жыл іші пайда		160,805	136,784
Келесілерге түзету:			
Пайда мен шығындарда көрсетілген корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	17	62,724	24,599
Қаржылық шығындар	25	184,984	208,365
Тозу және амортизация	8,23,24	170,516	156,441
Бағам айырмасынан шығын	30	69,620	14,124
Қаржылық кіріс	25	(52,955)	(32,221)
Еңбек қызметі аяқталғаннан кейін қызметкерлерге төленетін сыйақы және қызметкерлерге төленетін басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар бойынша шығыстар	23,24	14,662	6,939
Қауымдастырылған және бірлескен кәсіпорындардың пайдасындағы үлес	7	(10,772)	(8,144)
Қаржылық емес активтердің (құнсыздануының қалпына келуі)/құнсыздануы		7,336	(1,149)
Қаржылық активтердің және клиенттермен жасалған шарттар бойынша активтің құнсыздануының қалпына келуі		(1,601)	(2,662)
Ақша ағындарын хеджирлеу құралдары бойынша шығынды жыл ішіндегі пайда құрамына қайта жіктеу	13, 21	412	-
Тоқтатылған қызмет құраушы болып табылмайтын еншілес ұйымдарды сатудан пайда		-	(6,283)
Басқасы		10,051	10,223
Айналым капиталындағы және баланстың басқа да баптарындағы өзгерістерге дейінгі операциялық кіріс		615,782	507,016
Сауда дебиторлық берешектің өзгеруі		(31,033)	(12,823)
Тауар-материалдық қорлардың өзгеруі		9,617	(16,618)
Басқа да ағымдағы және ұзақ мерзімді активтердің өзгеруі (оның ішінде өтелетін ұзақ мерзімді ҚҚС)		(89,717)	(99,338)
Сауда кредиторлық берешектің өзгеруі		7,213	73,511
Төленуі тиіс басқа да салықтардың өзгеруі		1,890	(7,500)
Басқа да міндеттемелердің және сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша міндеттемелердің өзгеруі		15,543	4,296
Қызметкерлерге төленетін сыйақылар бойынша міндеттемелердің өзгеруі		(7,275)	(6,094)
Пайыздарға және корпоративтік табыс салығын төлеуге дейін операциялық қызметтен алынған ақша қаражаты		522,020	442,450
Төленген пайыздар		(188,409)	(150,226)
Алынған пайыздар		21,001	20,968
Төленген корпоративтік табыс салығы		(18,015)	(6,874)
Операциялық қызметтен түскен таза ақша қаражаты		336,597	306,318
Инвестициялық қызмет:			
Негізгі құралдар үшін төленген аванстарды қоса алғанда негізгі құралдарды сатып алу		(741,695)	(811,830)
Қауымдастырылған кәсіпорындардан алынған дивидендтер		4,419	2,719
Берілген қарыздарды өтеу		3,731	-
Қауымдастырылған және бірлескен кәсіпорындарға инвестицияларды сатып алу	7	(1,578)	(5,201)
Басқа ұзақ мерзімді активтерді сатудан түсім		1,293	1,354
Бірлескен кәсіпорындардың жарғылық капиталына салымдар	7	(243)	(1,111)
Еншілес ұйымдардың шығуынан ақша ағындарының таза түсімі		-	11,948
Басқасы		12	(581)
Инвестициялық қызметте пайдаланылған таза ақша қаражаты		(734,061)	(802,702)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (ЖАЛҒАСЫ)
(млн теңгеде)

	Ескерту- лер	2024 ж.	2023 ж.
Қаржылық қызмет:			
Жарғылық капиталға салым	13	13,273	24,310
Қарыздар алу	14	879,762	808,731
Қарыздарды өтеу	14	(480,532)	(367,320)
Жалдау бойынша міндеттемелерді өтеу	14	(11,358)	(21,690)
Еншілес кәсіпорындардағы бақыламайтын үлестерге төленген дивидендтер		(2,225)	(1,294)
Басқасы		(5,553)	(8,466)
Қаржылық қызметтен алынған таза ақша қаражаты		393,367	434,271
Ақша қаражаты мен оның баламаларының таза азаюы		(4,097)	(62,113)
Жыл басындағы ақша қаражаты мен оның баламалары	9	204,614	267,032
Шетел валютасында деноминацияланған ақша қаражаты мен оның баламаларының баланстарына валюта бағамдары өзгерісінің әсері		(1,945)	(322)
Күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервтің өзгеруінің әсері		6	17
Жыл аяғындағы ақша қаражаты мен оның баламалары	9	198,578	204,614
Ақшалай емес операциялар:			
Банк жеткізушіге тікелей аударған қарыз қаражаты есебінен негізгі құралдарды сатып алу	14	67,738	114,106
Негізгі құралдар үшін төленген аванстар және еншілес кәсіпорынның шығуы нәтижесінде сатып алушылармен шарт бойынша міндеттемелер		-	40,000

Топ басшылығы атынан:

Д.Ә. Көшеров
Қаржы жөніндегі
басқарушы директор

Е.Б. Станкова
Бас бухгалтер

2025 ж. 13 наурыз

2025 ж. 13 наурыз

Төмендегі ескертулер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
(млн теңгеде)

	Жарғылық капитал	Хеджирлеу резерві	Шетел валюталарын қайта есептеуден резерв	Бөлінбеген пайда	Акциянердің капиталы	Бақыламайтын үлестер	Капитал жиыны
2023 ж. 1 қаңтарға	1,086,324	-	12,138	348,377	1,446,839	15,853	1,462,692
Жыл іші пайда	-	-	-	133,508	133,508	3,276	136,784
Жыл іші өзге жиынтық шығын	-	-	(4,918)	(532)	(5,450)	(8)	(5,458)
Жыл іші жиынтық (шығын)/кіріс жиыны	-	-	(4,918)	132,976	128,058	3,268	131,326
Акциялар шығару (13-ескерту)	24,310	-	-	-	24,310	-	24,310
Басқа да салымдар (13-ескерту)	-	-	-	142,345	142,345	-	142,345
Дивидендтер	-	-	-	-	-	(1,617)	(1,617)
2023 ж. 31 желтоқсанға	1,110,634	-	7,220	623,698	1,741,552	17,504	1,759,056
2024 ж. 1 қаңтарға	1,110,634	-	7,220	623,698	1,741,552	17,504	1,759,056
Жыл іші пайда	-	-	-	157,818	157,818	2,987	160,805
Жыл іші өзге жиынтық (шығын)/кіріс	-	(38,570)	1,774	3,677	(33,119)	11	(33,108)
Жыл іші жиынтық (шығын)/кіріс жиыны	-	(38,570)	1,774	161,495	124,699	2,998	127,697
Акциялар шығару (13-ескерту)	13,273	-	-	-	13,273	-	13,273
Басқа да салымдар (13-ескерту)	-	-	-	71,516	71,516	-	71,516
Дивидендтер	-	-	-	-	-	(2,225)	(2,225)
2024 ж. 31 желтоқсанға	1,123,907	(38,570)	8,994	856,709	1,951,040	18,277	1,969,317

Топ басшылығы атынан:

Д.Ә. Көшеров
Қаржы жөніндегі басқарушы
директор

2025 ж. 13 наурыз

Е.Б. Станкова
Бас бухгалтер

2025 ж. 13 наурыз

Төмендегі ескертулер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Компания») Қазақстан Республикасы Үкіметінің (бұдан әрі – «соңғы Акционер») қаулысына сәйкес Қазақстан Республикасында (бұдан әрі – «ҚР») теміржол саласындағы мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі холдингік компанияны ұйымдастыру мақсатында құрылған. Компания 2002 ж. 15 мамырда тіркелген. Шоғырландырылған қаржылық есептілік Компанияның және ол бақылайтын еншілес ұйымдардың (бұдан әрі бірлесіп – «Топ») қызмет нәтижесін көрсетеді. Компанияның тіркелген офісінің мекенжайы: 010000, ҚР, Астана қ-сы, Д. Қонаев көшесі, 6.

«Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ (бұдан әрі – «Акционер») Компанияның жалғыз акционері болып табылады.

Топ ҚР-да мемлекеттік теміржол жүйесін пайдалануды жүк және жолаушылар тасымалы қызметін көрсету арқылы, магистральдық теміржол желісі қызметін көрсету арқылы және теміржол инфрақұрылымын жөндеу мен ұстау, модернизациялау арқылы жүзеге асырады. ҚР-сының теміржол саласын реттеу шеңберінде мемлекет магистральдық теміржол желісі қызметіне, сондай-ақ теміржол көлігімен жүк тасымалы қызметіне және әлеуметтік-маңызды бағдарлар бойынша жолаушылар тасымалына тарифтерді белгілейді (ҚР Кәсіпкерлік Кодексіне сәйкес), жолаушылар тасымалын жүзеге асырудағы шығыстардың бөлігін мемлекет субсидиялайды. Жүк тасымалындағы реттелетін тарифтердің деңгейі тасымалданатын жүктің түріне қарай ерекшеленеді. Халықаралық транзиттік қатынаста жүктерді тасымалдау тарифі, сондай-ақ жүктерді контейнерлерде тасымалдауды мемлекет реттемейді.

ҚР Ұлттық экономика министрлігінің табиғи монополияларды реттеу комитеті (бұдан әрі – «ТМРК») 2021-2025 жж. арналған магистральдық теміржол желілерінің қызметтеріне тарифтерді бекітті. 2024 ж. 1 қаңтардан, 4 маусымнан және 6 желтоқсаннан магистральдық теміржол желісінің қызметтері үшін тарифтер сәйкесінше 4%, 8.8% және 7.8%-ға өсті. 2024 ж. 20 қыркүйекте және 12 желтоқсанда локомотивтік тарту қызметтері үшін тарифтер сәйкесінше 13.3% және 16%-ға өсті. Нәтижесінде, 2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші жүктерді тасымалдауға реттелетін тарифтер деңгейінің орташа жылдық өсуі 24% құрады (2023 ж.: 23.7%).

ҚР Көлік министрлігі тұлғасындағы уәкілетті орган облысаралық бағыттарда жүретін әлеуметтік маңызды бағдарларда жолаушылар тасымалы бойынша тарифтердің 2024 ж. 1 қаңтардан бастап 7% және 2024 ж. 1 қазаннан бастап 19.99% артуын келісті (2023 ж.: 7%).

Операциялық орта

Дамушы елдердің нарықтары, соның ішінде ҚР нарығы, дамыған нарықтардың тәуекелдерінен өзгеше экономикалық, саяси, әлеуметтік, соттық және заңнамалық тәуекелдерге ұшырайды. ҚР-да бизнес жүргізуді реттейтін заңдар мен нормативтік актілер тез өзгеріп, еркін талқылануы мүмкін. ҚР келешек даму бағыты едәуір дәрежеде мемлекеттің салықтық және кредиттік-ақша саясатына, қабылданатын заңдар мен нормативтік актілерге, сондай-ақ елдегі саяси жағдайдың өзгерістеріне байланысты.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

ҚР мұнай мен газды үлкен көлемде өндіріп, экспортқа шығаратынына байланысты, ҚР экономикасы мұнай мен газдың әлемдік бағаларының өзгерістеріне ерекше сезімтал. Әлемдегі геосаяси жағдай жаһандық мұнай мен газ бағасына қысым көрсетуді жалғастыруда. Экономиканың жағдайына сондай-ақ ірі инфрақұрылымдық жобаларға және елдің әлеуметтік-экономикалық дамуына арналған әртүрлі бағдарламаларына мемлекеттік шығыстар да елеулі әсер етеді.

2022 ж. басында Ресей Федерациясы (бұдан әрі – «Ресей») мен Украина арасындағы әскери-саяси шиеленіс ұшыға түсті. Нәтижесінде бірқатар елдер Ресей мен Беларуське қарсы экономикалық санкциялар енгізді, соның ішінде жаңа инвестицияларға тыйым салу, ірі қаржы институттары мен бірқатар мемлекеттік кәсіпорындармен өзара әрекеттесуді оқшаулау шаралары қабылданды.

2024 ж. Brent маркалы мұнайдың орташа бағасы баррель үшін 81 АҚШ долларын құрады (2023 ж.: баррель үшін 83 АҚШ доллары). 2024 ж. қорытындысы бойынша алдын ала бағалауға сәйкес, ҚР-ның жалпы ішкі өнімінің («ЖІӨ») өсімі жылдық мәнде 4.4% құрады (2023 ж.: 5.1%). 2024 ж. желтоқсанда елдегі инфляция баяулап, жылдық есептеуде 8.6% құрады (2023 ж.: 9.8%).

2024 ж. ішінде Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі («ҚРҰБ») базалық мөлшерлемені +/- 1.0 т.т. дәлізбен жылдық 15.75%-дан 15.25%-ға дейін төмендетті. 2024 ж. наурызда базалық мөлшерлеме +/- 1.0 т.т. дәлізбен жылдық 16.5%-ға дейін өсті. Алайда геосаяси тәуекелдердің болашақта өзгеруіне және олардың ҚР-ның экономикасына әсеріне қатысты белгісіздік бар.

Топ басшылығы ҚР-дағы және әлемдегі экономикалық және саяси жағдайдағы ағымдағы өзгерістерді қадағалап, жақын болашақта Топ бизнесінің тұрақтылығы мен дамуын қолдау үшін қажетті деп есептейтін шараларды қабылдайды. Топтың валютада көрсетілген міндеттемелері бар, тиісінше, айырбас бағамының өсуі кезінде бағам айырмашылығынан шығын артады. Жалпы алғанда, Топ оның бизнесі мен операцияларына ағымдағы өзгерістерден елеулі теріс әсер күтпейді, себебі халықаралық (транзиттік) қатынастарды қоса алғандағы жүк теміржол қозғалысы ҚР да, бірқатар басқа елдерде де тоқтатылған жоқ. 2024 ж. ішінде транзиттік және экспорттық бағыттағы жүк айналымының көлемі өткен жылмен салыстырғанда ұлғайды.

Алайда болған оқиғалардың салдары және олармен байланысты болашақ өзгерістер Топтың қызметіне елеулі әсер етуі мүмкін.

Мемлекет Топтың құрылымына бақылау жүргізе отырып, ҚР-сындағы теміржол қызметінің ұзақ мерзімді саясатын айқындайды.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАТТАРЫ

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі кеңес («ХҚЕСК») жариялаған ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес дайындалған.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Қызмет үздіксіздігі қағидаты

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі қызметтің үздіксіздігі жорамалы негізінде дайындалған. Қызметтің үздіксіздігі Топ жақын болашақта өзінің активтерін сату мен міндеттемелерін өтеуді өзінің негізгі шаруашылық қызметі барысында жүзеге асыруын шамалайды. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың ағымдағы міндеттемелері оның ағымдағы активтерінен 929,438 млн теңгеге асып түсті (2023 ж. 31 желтоқсан: 422,786 млн теңге). 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың 812,965 млн теңге сомасындағы қарыздары, соның ішінде 460,805 млн теңге мөлшеріндегі Акционерден алынған қарызы есепті күннен кейінгі он екі ай ішінде төленуі тиіс. Бұл ретте 2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші пайда 160,805 млн теңгені құрады (2023 ж.: 136,784 млн теңге), ал операциялық қызметтен ақша қаражатының түсімі 336,597 млн теңгені құрады (2023 ж.: 306,318 млн теңге).

Топ басшылығы ақша қаражатына деген қажеттілігін, соның ішінде алынған несиелерді өтеу міндеттемелерін және даму жоспарын бағалады. Топ ірі инвестициялық жобаларды операциялық қызметтен түскен ақша қаражатынан басқа ҚР Үкіметінен алынған капитал есебінен және сыртқы несиелер есебінен тарихи қаржыландырды. ҚР-сының транзиттік әлеуетін іске асыру мақсатында Топ транзиттік жүктердің қосымша көлемдерін тарту және мультимодальдық тасымалдар нарығына ықпал ету саласын кеңейту жөнінде шаралар қабылдауды жалғастыруда. Топ басшылығы есепті күннен кейін он екі ай ішінде өтеуге жататын несиелерді қайта қаржыландыру мақсатында инвесторлармен келіссөздер жүргізуде, олардың оң шешімі жоғары ықтимал деп бағаланады.

Қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалды бағалау кезінде басшылық сондай-ақ Топтың қаржылық жағдайын, күтілетін болашақ қаржылық нәтижелерді және қызметтен түсетін ақша ағындарын, несиелерді, қолжетімді кредиттік қаражатты және өзінің инвестициялық сипаттағы міндеттемелерін, тарифтердің күтілетін ұлғаюын, валюта бағамдарын, сондай-ақ Топ тап болатын басқа да тәуекелдерді назарға алды. Бұдан басқа, Топ Акционерден Топқа жақын болашақта ұзақ мерзімді қаржылық және операциялық қолдау көрсету ниеті мен қабілетіне қатысты қолдау хатын алды. Топтың өтімділігін жақсарту үшін басшылыққа қолжетімді жеңілдету шараларын ескере отырып, тиісті талдау жүргізгеннен кейін басшылық Топтың операциялық қызметті жалғастыру және өз міндеттемелерін өтеу үшін жеткілікті ресурстары бар деген (30-ескерту) және осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде қызметтің үздіксіздігі қағидатын қолдану орынды деген қорытындыға келді.

Құнды анықтау негізі

Есепті күнге бағалау немесе әділ құнмен есепке алынатын кейбір қаржылық құралдарды қоспағанда, шоғырландырылған қаржылық есептілік тарихи құн қағидаты негізінде дайындалған.

Шоғырландыру қағидаттары

Шоғырландырылған қаржылық есептілік Компанияның қаржылық есептілігін және Компания мен 28-ескертуде тізімі көрсетілген оның еншілес ұйымдары бақылайтын кәсіпорындардың қаржылық есептілігін қамтиды. Елеулі ықпалы бар Топ инвестициялары үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынады. Топтың компаниялары арасындағы барлық операциялар, сальдо және өткізілмеген пайда мен шығындар шоғырландыру кезінде алынып тасталынады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Функционалдық валюта және ұсыну валютасы

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі Қазақстандық теңгемен (бұдан әрі – «теңге») берілген. Топтың функционалдық валютасы теңге болып табылмайтын шетел кәсіпорындарының активтері мен міндеттемелері есептік күнге бағам бойынша аударылады, егер айырбастау бағамдары жыл ішінде айтарлықтай өзгермеген болса, пайда немесе шығындар жыл іші орташа бағам бойынша аударылады, әйтпеген жағдайда мәмілелер жасалған күнгі айырбас бағамдары қолданылады. Қайта есептеу бойынша туындайтын бағам айырмалары өзге жиынтық кірісте есепке алынады. Шетелдік ұйымдар есептен шығарылған кезде аталған шетелдік ұйымдарға тиесілі барлық жинақталған бағам айырмалары пайда мен шығындарда танылады.

Теңге ҚР-сынан тыс жерде толық айырбасталатын валюта болып табылмайды. Топтың функционалды валютасынан басқа валютадағы (шетелдік валютадағы) операциялар Қазақстандық қор биржасы (бұдан әрі - «ҚҚБ») белгілеген операцияны жасау күніне нарықтық бағам бойынша ескеріледі. ҚҚБ сессиясында сауда-саттық өткізілмеген шетелдік валюталар бойынша валюталардың айырбастау бағамын ҚР-сының Ұлттық Банкі Reuters ақпараттық агенттігінің арналары бойынша алынған баға белгілеуге сәйкес АҚШ долларына кросс-бағамды қолданып есептейді.

Шетелдік валюталарда берілген ақша активтері мен міндеттемелер есептік күндегі бағам бойынша ұйымның функционалды валютасына қайта есептеледі. Операция жасалған күннен кейін айырбастау бағамдарының өзгеруі нәтижесінде туындайтын барлық бағамдық айырмалар пайда мен шығындарда көрсетіледі, өзге жиынтық кірісте есепке алынатын бағамдық айырмашылықтарды және осы активтің өзіндік құнына қосылатын талаптарға сай келетін активті сатып алуға, салуға немесе өндіруге тікелей байланысты қарыздар бойынша бағамдық айырмашылықтарды қоспағанда. Әділ құны бойынша шетелдік валюталарда берілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер әділ құнын белгілеу күніндегі қолданыстағы бағам бойынша теңгеге қайта есептеледі. Шетелдік валютада тарихи құны бойынша берілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер қайта есептелмейді. Пайда мен шығындарға тиесілі бағам айырмашылығынан шығын/кіріс пайда мен шығындар және өзге жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте жеке көрсетілген.

Келесі кестеде шетел валютасының теңгеге айырбастау бағамдары көрсетілген:

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан	2024 ж. іші орташа бағам	2023 ж. іші орташа бағам
АҚШ доллары	525.11	454.56	469.44	456.31
Еуро	546.74	502.24	507.86	493.33
Швейцария франкі	580.68	541.08	533.96	508.16
Ресей рублі	4.88	5.06	5.08	5.40
БАӘ дирхамы	142.99	123.78	127.82	124.25

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ ҚАҒИДАЛАРЫ

Жаңа және қайта қаралған стандарттарды қабылдау

Ағымдағы жылы Топ 2024 ж. 1 қаңтарынан басталатын және одан кейінгі жылдық кезеңдерге қатысты әрекет ететін ХҚЕСК шығарған төменде көрсетілген ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына түзетулерді және түсініктемелерді қолданды. Оларды қолдану осы жеке қаржылық есептілікте көрсетілген ашып көрсетулерге немесе сомаларға елеулі әсер еткен жоқ.

- ХҚЕС (IFRS) 16 «Сату және кері жалға беру мәмілесі шеңберінде жалдау жауапкершілігі» түзетулер;
- ХҚЕС (IAS) 7 және ХҚЕС (IFRS) 7 «Жеткізушілерді қаржыландыру» түзетулер;
- ХҚЕС (IAS) 1 «Қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді міндеттемелердің жіктелуі» түзетулер;
- ХҚЕС (IAS) 1 «Ковенанттармен ұзақ мерзімді міндеттемелер» түзетулер.

ХҚЕС (IAS) 12 «Халықаралық салық реформасы – Pillar Two үлгілік ережелері» түзетулер

Топтың Kazakhstan Temir Zholy Finance B.V. еншілес ұйымы Нидерландыда тіркелген, мұнда Pillar II үлгілік ережелері заңмен бекітілген және 2024 ж. бастап күшіне енді.

Топ кейінге қалдырылған салықтарды есепке алу үшін 2023 ж. мамыр айында күшіне енген ХҚЕС (IAS) 12 уақытша ерекшелікті қолданады, сәйкесінше Топ Pillar II сәйкес табыс салығынан туындайтын кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелерін танымайды немесе ашпайды.

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ қазіргі уақытта анықталмайтын және негізді бағаланбайтын Pillar II үлгілік ережелеріне сәйкес ықтимал табыс салығының тәуекелін бағалау процесінде.

Басшылық бұл бағалау Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне елеулі әсер етеді деп күтпейді.

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген жаңа және қайта қаралған ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттары

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік бекітілген күні Топ шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген келесі жаңа және қайта қаралған ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарын қолданбады:

Стандарттың және түсіндірменің атауы	Төмендегілерден кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қолданылады
ХҚЕС (IFRS) 10 және ХҚЕС (IAS) 28 (түзетулер) – «Инвестор мен оның қауымдастырылған ұйымы немесе бірлескен кәсіпорны арасындағы мәмілелердегі активтерді сату немесе енгізу»	Күнін ХҚЕСК белгілейді
ХҚЕС (IAS) 21 «Өз-ара алмастырудың болмауы» түзетулер	2025 ж. 1 қаңтар
ХҚЕС (IFRS) 7 және ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдарын жіктеу және бағалау» түзетулері	2026 ж. 1 қаңтар
ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарын жыл сайынғы жетілдіру — 11 том: ХҚЕС (IFRS) 1, ХҚЕС (IFRS) 7, ХҚЕС (IFRS) 9, ХҚЕС (IFRS) 10, ХҚЕС (IAS) 7	2026 ж. 1 қаңтар
ХҚЕС (IFRS) 18 «Қаржылық есептілікті ұсыну»	2027 ж. 1 қаңтар
ХҚЕС (IFRS) 19 «Жария есептілігі жоқ еншілес компаниялар: ақпаратты ашу»	2027 ж. 1 қаңтар

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Көрсетілген стандарттар мен түзетулер күшіне енгеннен кейін Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне елеулі әсер етпейтіні күтілуде.

Топ басшылығы ХҚЕС (IFRS) 18 стандартының шоғырландырылған қаржылық есептілікке әсерін талдау процесінде.

Есеп саясатының елеулі қағидалары

Негізгі құралдар

Негізгі құралдар жинақталған тозуды және құнсызданудан болған шығындарды шегергеннен кейінгі нақты шығындар бойынша есепке алу моделі бойынша көрсетіледі. Тозуды есептеу актив пайдалану үшін қолжетімді болған сәттен басталады.

Кейінгі шығыстар

Активті пайдалы қолдану мерзімі ішінде шығындалатын негізгі құралдарға күнделікті техникалық қызмет көрсету шығыстары (активті жақсы қалпында ұстау үшін жүргізілетін техникалық қызмет көрсету бойынша тұрақты жұмыстар) олардың пайда болуына қарай пайда немесе шығын құрамында танылады.

Активті ХҚЕС (IAS) 16 «Негізгі құралдар» сәйкес тану үшін қажетті сипаттамаларды қанағаттандыратын шығындар ғана капиталдандырылады.

Аяқталмаған құрылыс

Аяқталмаған құрылыс негізгі құралдарды сатып алуға және құрылыс кезінде келтірілген тікелей қатысты ауыспалы үстеме шығыстарды тиісті бөлуді қоса алғанда, салуға тікелей байланысты шығындарды қамтиды. Аяқталмаған құрылыстың ағымдағы құны құнсызданудан болған шығындарды тану қажеттілігі тұрғысынан тұрақты түрде қайта қаралып отырады.

Қарыздар бойынша шығындар

Топ квалификацияланатын активтерді сатып алуға, салуға және өндіруге тікелей байланысты қарыздар бойынша шығындарды, сондай-ақ осы актив құнының бір бөлігін капиталдандырады.

Топ жалпы мақсаттарға арналған қарыздар бойынша шығындарды олар квалификацияланатын активті алу үшін тікелей пайдаланылатын көлемде капиталдандырады. Капиталдандыру мөлшерлемесі квалификацияланатын активтерді сатып алуға тікелей байланысты несиелерді қоспағанда, квалификацияланатын активтерді салу мен өндіруді қаржыландыруға Топтың қарыздар бойынша шығындарының орташа алынған мөлшері болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Қарыздар бойынша шығындарға сондай-ақ пайыздық шығыстарды түзету ретінде қарастырылатындай дәрежеде шетел валютасындағы қарыздар бойынша туындайтын бағамдық айырмашылықтар кіреді. Нәтижесінде валюталық бағамдық айырмашылықтарды ескере отырып, шетел валютасында көрсетілген қарыздар бойынша капиталдандырылған шығындар, егер қарыз функционалдық валютада көрсетілген болса, капиталдандырылатын қарыздар бойынша шығындар сомасынан аспауы керек. Бағамдық айырмашылықтардың кез келген асып кетуі пайдада немесе шығында танылады.

Қарыздар бойынша барлық басқа шығындар олар пайда болған кезеңдегі пайда немесе шығын құрамында танылады.

Жалдау шарттары

Топ жалға алушы ретінде

Белгілі бір кезең ішінде өтеу орнына Топқа сәйкестендірілген активтің (оны ХҚЕС (IFRS) 16 «Жалдау» анықтайтындай) пайдаланылуын бақылау құқығы берілетін шарттарға (немесе шарттардың жекелеген компоненттеріне) қатысты Топ пайдалану құқығы нысанындағы активті және тиісті міндеттемені жалдауды бастау күніне таниды. Шарттардың жалданбайтын компоненттері өзге орынды стандарттарға сәйкес есепке алынады.

ХҚЕС (IFRS) 16 «Жалдау» сәйкес Топ жалдауды танудан босатуды жалдаудың басталу күніне көзделген жалдау мерзімі 12 айдан аспайтын және сатып алуға арналған опционды қамтымайтын жалдау шарттарына, индекске немесе мөлшерлемеге байланысты емес ауыспалы жалдау мөлшерлемесімен жалдау шарттарына, сондай-ақ құны төмен (2 млн теңгеден кем) активтерді жалдау шарттарына қолданады. Қысқа мерзімді жалдауды және құны төмен активтерді жалдауды Топ жалдау мерзімі ішінде желілік әдіспен шығыс ретінде таниды.

Жалдау басталған күні Топ осы күні әлі жүзеге асырылмаған жалдау төлемдерінің келтірілген (ағымдағы) құны бойынша жалдау бойынша міндеттемені бағалайды. Дисконттау, егер оларды оңай анықтауға болатын болса, жалдау шарттарында салынған мөлшерлемелерді қоспағанда, Топтың қосымша қарыз қаражатын тартудың пайыздық мөлшерлемесін пайдалана отырып жүзеге асырылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Топ жалдау бойынша міндеттемені төмендегі жағдайларды әр кез қайта бағалайды (және пайдалану құқығы нысанында тиісті активті тиісті түзетулер енгізеді):

- жалдау мерзімі өзгерсе немесе елеулі оқиға, не өзгеріс сатып алу опционын орындалуын бағалауда өзгертуге әкеп соққан жағдайларда өзгеріс болса және бұндай жағдайда жалдау бойынша міндеттеме қайта қаралған дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып, қайта қаралған жалдау төлемдерін дисконттау жолымен қайта бағаланады;
- жалдау төлемдері индекстің немесе мөлшерлеменің өзгеруіне немесе кепілдік берілген тарату құны бойынша күтілетін төлемнің өзгеруіне байланысты өзгерсе және осы жағдайларда жалдау бойынша міндеттеме өзгермеген дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып қайта қаралған жалдау төлемдерін дисконттау жолымен қайта бағаланады (егер жалдау төлемдерінің өзгеруі құбылмалы пайыздық мөлшерлеменің өзгеру салдары болып табылмаса, бұл жағдайда қайта қаралған дисконттау мөлшерлемесі пайдаланылады);
- жалға алу шарты модификацияланса және жалдау шартын өзгерту жеке жалдау шарты ретінде ескерілмесе және бұл жағдайда жалдау бойынша міндеттеме модификацияланған жалдау шартын жалдау мерзімі негізінде қайта қарастырылған қайта қаралған дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып, қайта қаралған жалдау төлемдерін дисконттау жолымен қайта бағаланады.

Жалдау басталған күнге Топ пайдалану құқығы нысанындағы активті жалдау бойынша міндеттемені бастапқы бағалау шамасын, жалдау басталған күнгі немесе жалдау бойынша алынған ынталандырушы төлемдерді шегере отырып, осындай күнге дейінгі жалдау төлемдерін, жалға алушы шеккен кез келген бастапқы тікелей шығындарды қамтитын бастапқы құн бойынша бағалайды. Пайдалану құқығы нысанындағы активтерді кейіннен есепке алуға қатысты меншігінде тұрған активтерге қатысты қолданылатын есеп саясаты қолданылады, оның ішінде тозуды және амортизацияны есептеуге, сондай-ақ құнсыздану мәніне тексеруге қатысты.

Пайдалану құқығы нысанындағы танылған актив мынадай кезеңдердің неғұрлым қысқа мерзімі ішінде желілік әдіспен амортизацияланады: активті пайдалы қолданудың болжамды мерзімі немесе жалдау мерзімі. Егер жалдау шарты базалық активке меншік құқығын берсе немесе пайдалану құқығы нысанындағы активтің құны Топтың сатып алу жөніндегі ниетін көрсетсе, пайдалану құқығы нысанындағы тиісті актив базалық активті пайдалы қолдану мерзімі ішінде амортизацияланады.

Топ жалдау бойынша міндеттемелерді қаржылық жағдай туралы жеке есепте жеке бапта ұсынады (15-ескертү), ал пайдалану құқығы нысанындағы активтер, егер олар меншігінде болса, яғни негізгі құралдар (6-ескертү) және материалдық емес активтер құрамында болғандағы сияқты, тиісті базалық активтер ұсынылатын баптарда ұсынылады.

Топ жалға беруші ретінде

Топ негізгі құралдардың кейбір объектілеріне қатысты жалға беруші ретінде жалдау шарттарын жасайды (6 және 22-ескертүлер).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Топ жалға беруші болып табылатын жалдау қаржылық немесе операциялық жалдау ретінде жіктеледі. Жалдау шарттарына сәйкес жалға алушыға меншік құқығымен байланысты барлық тәуекелдер мен пайдалар іс жүзінде өткен жағдайларда жалдау шарты қаржылық жалдау шарты ретінде жіктеледі. Жалдаудың барлық өзге түрлері операциялық жалдау ретінде жіктеледі. Операциялық жалдаудан түскен кіріс жалдау мерзімі ішінде желілік негізде танылады.

Тауар-материалдық қорлар

Тауар-материалдық қорлар өзіндік құн немесе өткізудің таза құнының ең кіші мәні бойынша бағаланады. Өзіндік құнға қорларды жеткізуге және болжамды пайдалану үшін қажетті жағдайға келтіруге байланысты жұмсалған шығындарды қамтиды. Өткізудің таза құны аяқтауға жұмсалған шығындарды және өткізуге жұмсалатын бағалау шығындарын шегергенде кәдімгі қызмет барысында қорларды өткізу құнын бағалауды білдіреді. Қорларды өндіріске босату кезінде, өткізу және өзге де есептен шығару кезінде оларды бағалау орташа өлшемді құны бойынша жүргізіледі.

Қаржы құралдары

Қаржы активтері мен міндеттемелері Топ тиісті қаржы құралына қатысты шарт бойынша тарап болған кезде Топтың қаржылық жағдайы туралы есепте көрсетіледі.

Қаржы активтері мен қаржы міндеттемелері бастапқыда әділ құны бойынша бағаланады.

Барлық танылған қаржы активтері кейіннен амортизацияланған құны немесе қаржы активтерін басқару жөніндегі Топтың бизнес-моделі және қаржы активтерінің ақша ағындарының шарттық сипаттамалары негізінде әділ құны бойынша бағаланады. Бұл ретте:

- мақсаты шартта көзделген ақша ағындарын алу болып табылатын бизнес-модель шеңберінде ұсталатын борыштық құралдар және мұндай ақша ағындары негізгі соманы және ол бойынша пайыздарды төлеуді ғана қамтиды, әдетте, кейіннен амортизацияланған құны бойынша бағаланады;
- мақсаттары шартта көзделген ақша ағындарын алу және қарыз құралын сату болып табылатын бизнес-модель шеңберінде ұсталатын үлестік құралдар және мұндай ақша ағындары негізгі сома мен ол бойынша пайыздарды төлеуді ғана қамтиды, кейіннен өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланады (ӨЖКАӘҚБ); және
- барлық басқа борыштық инвестициялар мен үлестік инвестициялар кейіннен пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланады (ПШАӘҚБ).

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші Топ ӨЖКАӘҚБ және амортизацияланған құны бойынша бағалау критерийлеріне сәйкес келетін борыштық құралдарға инвестицияларды ПШАӘҚ бойынша жіктеген жоқ.

Кейіннен амортизацияланған құны бойынша немесе ӨЖКАӘҚ бойынша бағаланатын борыштық құралдар құнсыздану мәніне бағаланады.

Бастапқы танудан кейін барлық қаржы міндеттемелері тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып, амортизацияланған құны бойынша немесе ПШАӘҚ бойынша бағаланады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы міндеттемесінің елеусіз модификациясынан туындайтын кіріс немесе шығыс пайданың немесе шығынның құрамында көрсетіледі. Кіріс немесе шығыс модификациялау күніне баланстық құны мен қаржы құралының бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемесін қолданып дисконттай отырып, шартта көзделген жаңа талаптарға сәйкес болашақ ақша ағындарының келтірілген құны арасындағы айырма ретінде есептеледі.

Елеулі модификация есепке алуда бастапқы қаржылық міндеттемені өтеу және жаңа қаржылық міндеттемені тану ретінде көрсетілуі тиіс.

Туынды қаржы құралдары

Топ валюталық тәуекелді басқару үшін туынды қаржы құрал – валюталық свопты қолданады. Бұл туынды қаржы құралдары 2024 ж. 1 қазаннан бастап шоғырландырылған қаржылық есептілікте белгіленген хеджирлеу қатынасының бөлігі болып табылады.

Туынды қаржы құралдар бастапқыда шарт жасалған күнгі әділ құны бойынша бағаланады және кейіннен әрбір есепті күнгі әділ құны бойынша қайта бағаланып отырады. Егер туынды қаржы құралдары белгіленген хеджирлеу қатынасының бөлігі болып табылмаса, нәтижесінде алынған пайда немесе шығындар тікелей пайда мен шығындар құрамында танылады. Таза пайда мен шығын туынды қаржы құралдары бойынша алынған және қаржы кірісіне қосылған пайыздық кірісті қамтиды. Туынды қаржы құралдарының әділ құнындағы өзгерістер қаржылық кіріс немесе қаржылық шығындар ретінде танылады (25-ескерту).

Әділ құны оң туынды қаржы құралдары қаржы активі ретінде танылады, ал әділ құны теріс туынды қаржы құралдары қаржылық міндеттеме ретінде танылады. Туынды қаржы құралдары, егер құралдың қалған қолданылу мерзімі 12 айдан асса және оны сату немесе өтеу алдағы 12 ай ішінде күтілмеген жағдайда ұзақ мерзімді активтерде немесе ұзақ мерзімді міндеттемелерде көрсетіледі. Басқа туынды қаржы құралдары қысқа мерзімді активтерге немесе қысқа мерзімді міндеттемелерге енгізіледі.

Хеджирлеуді есепке алу

Топ әділ құнды хеджирлеу, ақша ағындарын хеджирлеу немесе шетелдік бөлімшелерге таза инвестицияларды хеджирлеу кезінде белгілі бір туынды құралдарды валюталық тәуекел мен пайыздық тәуекелге қатысты хеджирлеу құралдары ретінде жіктейді. Қатаң шарттық міндеттемелер бойынша валюталық тәуекелді хеджирлеу ақша ағындарын хеджирлеу ретінде есепке алынады.

Хеджирлеу қатынастары басталған күнге, Топ тәуекелдерді басқару стратегиясын және хеджирлеу операцияларын жүргізу стратегиясына сәйкес хеджирлеу құралы мен хеджирлеу объектісі арасындағы қатынастарды құжатпен ресімдейді. Бұдан басқа, хеджирлеу басталған күнге және тұрақты негізде Топ хеджирлеу тәуекеліне жататын хеджирлеу объектісінің әділ құнының немесе ақша ағындарының өзгерістерін өтеу тұрғысынан хеджирлеу құралы тиімді болып табылу-табылмауын құжатпен ресімдейді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Бұл хеджирлеу қатынастары хеджирлеу тиімділігіне қойылатын төмендегі барлық талаптарға сәйкес болған кезде орын алады:

- хеджирлеу объектісі мен хеджирлеу құралы арасында экономикалық өзара байланыстың болуы;
- кредиттік тәуекелдің әсері осындай экономикалық өзара байланыстан туындаған құн өзгерістерінен басым болмайды; және
- осы хеджирлеу қатынастары үшін анықталған хеджирлеу коэффициенті, хеджирлеу объектісінің Топ нақты хеджирлейтін сандық көлемі мен хеджирлеу объектісінің көрсетілген сандық көлемін хеджирлеу үшін, Топ нақты пайдаланатын хеджирлеу құралының сандық көлемі арасындағы қатынасты көрсетеді.

Ақша ағындарын хеджирлеу

Ақша ағындарын хеджирлеу құралдары ретінде жіктеу критерийлеріне сәйкес келетін және осындай құралдар ретінде тану критерийлерін қанағаттандыратын туынды құралдар мен өзге де хеджирлеу құралдарының әділ құны өзгерістерінің тиімді үлесі өзге жиынтық кірісте танылады, және ақша ағындарын хеджирлеу резерві бабы бойынша жинақталады. Ақша ағындарын хеджирлеу құралдарының әділ құны өзгерістерінің тиімсіз үлесі есепті кезеңдегі пайда мен шығындарға қосылады және өзге шығындар жолы бойынша көрсетіледі. Ақша ағындарын хеджирлеу резерві хеджирлеу құралы бойынша жинақталған пайда немесе шығынның және хеджирленетін баптың әділ құнының жиынтық өзгерісінің ең азына түзетіледі.

Бұрын өзге жиынтық кірісте танылған және меншікті капиталда жинақталған сомалар хеджирлеу объектісі пайдаға немесе шығынға әсер ететін кезеңдерде танылған хеджирлеу объектісінің жолы бойынша пайда мен шығындар құрамына қайта жіктеледі.

Хеджирлеуді есепке алу келесі күні тоқтатылады:

- а) Топ хеджирлеу қатынастарын тоқтатқанда;
ә) хеджирлеу құралының қолданылу мерзімінің аяқталуы, сатылуы, тоқтатылуы немесе орындалуы; немесе
б) қаржы құралы хеджирлеу есебіне қойылатын талаптарды тоқтатқанда.

Ақша ағындарын хеджирлеуді есепке алу тоқтатылса, өзге жиынтық кірісте жинақталған сома, егер хеджирленетін бап болып табылатын болашақ ақша ағындары әлі де орын алуы күтілсе, өзге жиынтық кірісте қалады. Әйтпесе, сома бірден пайда немесе шығынға қайта жіктеледі.

Топ болжамды түсім операцияларымен байланысты валюталық тәуекелге ұшырауын хеджирлеу үшін валюталық своптарды және шетел валютасындағы қаржылық міндеттемелерді (облигациялар мен қарыздар сияқты) пайдаланады (13-ескерту).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Капитал

Жарғылық капитал

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Жаңа акцияларды шығаруға тікелей қатысты шығындар ұйымдарды біріктіру жағдайларынан басқа капитал түсімінің сомасынан шегеру ретінде көрсетіледі. Жарғылық капиталға барлық ақшалай емес салымдарды тәуелсіз бағалаушы беру күніндегі жағдай бойынша әділ құны бойынша бағалайды.

Топ орналастыруды заңды тіркеуді жүзеге асырмаған орналастырылатын жай акциялар үшін алынған қаражат мұндай түсімдер жарғылық капиталға көшірілетін тіркеу сәтіне дейін қосымша төленген жарғылық капитал ретінде танылады.

Басқа да салымдар

Топ Акционермен активтерді алу, нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлеме бойынша алынған қарыздар бойынша әділ құнға дейін түзету сияқты операцияларды және Топтың жарғылық капиталында қосымша үлес алуға әкелмейтін өзге операцияларды жүргізеді. Топ бұндай операцияларды капитал арқылы бөлінбеген пайда құрамында көрсетеді.

Мемлекеттік субсидиялар

Мемлекеттік субсидиялар субсидияны алу үшін қажетті барлық шарттар орындалатынына және субсидия алынатынына жеткілікті сенім пайда болған кезде танылады.

Қарыздар және қаржылық лизинг бойынша пайыздық мөлшерлемелердің бір бөлігін субсидиялау шеңберіндегі мемлекеттік субсидиялар келесі кезеңдердің кірісі ретінде танылады және Топ тиісті қаржылық шығындарды мойындаған кезеңдер ішінде қаржылық кірістерге жатқызылады.

Бұрыннан шығындалған шығыстарды өтейтін мемлекеттік субсидиялар жүйелі түрде және осы шығындар кіріс немесе шығыс ретінде танылатын кезеңдерде сәйкесінше кіріс немесе шығыс ретінде танылады. Атап айтқанда, Үкімет Топтың ҚР-сындағы әлеуметтік маңызды бағыттар бойынша жолаушыларды тасымалдау шығыстарын ішінара жабу үшін мемлекеттік гранттар түрінде субсидиялар алуға құқығы бар деп қаулы етті. Мемлекеттік субсидиялар осы субсидиялар әлеуметтік маңызы бар қатынастар бойынша тасымалдаушылардың шығыстарын жабуға жатқызылатындай кезеңдер ішінде тұрақты негізде танылады.

Түсім

Түсім сатып алушыларға уәде етілген тауарларды немесе қызметтерді беруді Топ оның күтулері бойынша көрсетілген тауарларға немесе қызметтердің орнына алуға құқығы бар өтеу мөлшерінде көрсету деп танылады. Түсім қосылған құн салығын (бұдан әрі – «ҚҚС») және жеңілдіктерді шегеріп көрсетіледі.

Жүк тасымалдары бойынша қызмет көрсетуден түскен түсімді есепке алу

Жүк тасымалдары бойынша қызмет көрсетуден түсім уақыт ішінде танылады. Есепті күнге қызметтердің орындалу дәрежесін бағалау әлігі ретінде есепті күнге көрсетілген қызметтер

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

көлемінің тасымалдау бойынша қызметтердің жалпы көлеміне пайыздық арақатынасы пайдаланылады.

Қызметтер сатып алушылармен жасалған шарттарда келісілген айлық көлемнің 100% алдын ала төлем шартымен ұсынылады. Әлі көрсетілмеген көлік қызметтері үшін тапсырыс берушілерден алынған алдын ала төлем сомалары қысқа мерзімді болып табылады және ақша қаражаты түскен күні алынған аванстар ретінде сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша міндеттемелер құрамында көрсетіледі.

Республикаішілік, халықаралық экспорттық және транзиттік қатынастарда жүк тасымалдау қызметтері үшін тапсырыс берушілерден алынған аванстар сатып алушылармен шарттар бойынша міндеттемелер құрамында тасымалдау басталған кездегі болашақ кезеңдердің кірістері ретінде көрсетіледі. Қызмет көрсету шамасына қарай болашақ кезеңдердің кірістері есепті кезеңнің кірістері ретінде танылады.

Топтың сатып алушыларымен жасалған шарттарында сатып алушыға уәде етілген қызметтерді беру мен сатып алушының осы қызметтерді төлеу сәті арасындағы уақыт аралығы қысқа болғандықтан қаржыландырудың елеулі компоненті жоқ.

Жүктерді тасымалдау кезінде магистральдық теміржол желісінің реттеліп көрсетілетін қызметтерінің тарифіне уақытша төмендету коэффициентін бекіту туралы ТМРК бұйрық қолданылатын шарттарда тұтынылған қызметтің көлеміне байланысты жеңілдіктер көзделген. Бұл қызметтерден түскен түсім жеңілдіктердің бағалау мөлшерін шегергенде, келісімшартта көрсетілген баға негізінде танылады. Жеңілдіктер сомасын бағалау үшін Топ күтілетін құн әдісін пайдаланады.

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсанға жеңілдік беру бойынша контрагенттерге міндеттеме сомасы жоқ.

Топ жүк тасымалдарынан түскен түсім құрамында операция жасау қызметтерінен түскен түсімді көрсетеді және есепті күнге қызмет көрсету процесінің аяқталуына қарай операция жасау қызметтерінен түскен түсімді таниды, себебі қызмет көрсету жөніндегі міндеттеме уақыт ішінде орындалады, ал сатып алушы бір мезгілде Топтың көрсетілген міндеттерді орындауына байланысты пайданы оның орындалуына қарай алады және тұтынады. Сатып алушыға қызметтің орындалу дәрежесін бағалау әдісі ретінде Топ есепті күнге көрсетілген қызметтер көлемінің тасымалдау жөніндегі қызметтердің жалпы көлеміне пайыздық арақатынасын пайдаланады.

Жылжымалы құраммен операция жасау қызметтері, әдетте, сатып алушылармен шарт бойынша міндеттемелер құрамында алынған аванстар ретінде көрсетілетін алдын ала төлем шарттарында ұсынылады.

Топ тасымалдау процесіне байланысты қосымша алымдар мен жүк тасымалынан түскен басқа да кірістер уақыт ішінде танылады деген тұжырым жасады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Жолаушылар тасымалынан түскен түсімді есепке алу

Жолаушылар тасымалынан түскен түсім сатып алушының есепті күнге сапарының аяқталу дәрежесі бойынша уақыт ішінде танылады. Билеттерді сатудан түскен сомалар сатып алушылармен шарттар бойынша міндеттемелер ретінде ескерілетін болашақ кезеңдер кірістерінің құрамында көрсетіледі, олар жолаушы жөнелтілген кезден бастап кірістерге жатады. Әлі көрсетілмеген көлік қызметтері үшін тапсырыс берушілерден алынған алдын ала төлем сомасы алу сәтіндегі аванстар құрамында көрсетіледі. Жолаушыларды тасымалдауға және билеттерді жазып беруге арналған өтінімдерді алу шамасына қарай күтілетін есептік кіріске шамамен тең аванс сомалары болашақ кезеңдердің кірістеріне көшіріледі. Болашақ кезеңдердің кірістері жолаушы жөнелтілген сәттен бастап кірістерге ұқсас жатқызылады.

Жолаушылар тасымалы қызметтері әдетте бірнеше сағат/күн ішінде аяқталады. Осының алдындағы тәжірибені талдау есепті күнгі ауыспалы түсім елеулі емес екенін көрсетті.

Өзге де кірістер

Өзге кірістерге алынған айыппұлдар, тауарларды, материалдар мен металл сынықтарын сатудан, сондай-ақ жүктерді ауыстырып тиеу және кемелерге қызмет көрсету бойынша өзге де қызметтерді ұсыну кіреді.

Қызмет көрсетуден түскен өзге де кірістер қызмет көрсету шамасына қарай уақыт ішінде танылады. Егер Топ кезең ішінде орындау міндетін орындамаса, демек, орындау міндеті белгілі бір уақыт кезеңінде орындалады (тауарларды, материалдарды және металл сынықтарын және басқалар сатудан түскен кірістер).

Клиентке уәде етілген тауарларды немесе қызметтерді беру мен клиенттің төлеуі арасындағы кезең бір жылдан асатын елеулі келісімшарттарды есепке алу кезінде Топ мәміленің бағасын ақшаның уақытша құнына түзетеді.

Кері жалдаумен сату операциялары

Топ кері жалдаумен сату операцияларында активті беруді, егер беру ХҚЕС (IFRS) 15 «Сатып алушылармен шарттар бойынша түсім» талаптарына сай келсе ғана сату ретінде ескереді.

ХҚЕС (IFRS) 15 сәйкес, егер жалға алушы-сатушы сатуды мойындайтын болса, жалға алынатын активті пайдалану құқығы жалға алушы-сатушы сақтайтын пайдалану құқығымен байланысты активтің алдыңғы баланстық құнының бөлігі ретінде бағаланады. Сатушы-жалға алушы сатып алушы-жалға берушіге берілген құқықтарға жататын пайданың немесе шығынның сомасын ғана таниды.

Егер жалға алушы-сатушының активті табыстауы активті сату ретінде есепке алу үшін ХҚЕС (IFRS) 15 талаптарын қанағаттандырмаса, жалға алушы-сатушы табысталған активті тануды жалғастырады және ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» қолданып, өткізуден түскен түсімдер мөлшеріндегі қаржылық міндеттемені мойындайды.

Салыстырмалы деректер

Қажет болған жағдайда салыстырмалы көрсеткіштер ағымдағы жылдың ұсынуымен сәйкес болу үшін түзетілді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

4. ЕЛЕУЛІ ПАЙЫМДАУЛАР МЕН БАҒАЛАУДАҒЫ БЕЛГІСІЗДІК КӨЗДЕРІ

Топтың 3-ескертуде сипатталған есеп саясатын қолдану кезінде басшылық шоғырландырылған қаржылық есептілікте танылған сомаларға елеулі әсер ететін пайымдаулар (бағалаулармен байланысты пайымдауларға қоса) жасайды және активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына қатысты басқа көздерден анық емес бағалаулар мен жорамалдар жасайды. Бағалаулар мен олардың негізіндегі жорамалдар тәжірибеге және берілген жағдайларда орынды деп саналатын басқа факторларға негізделген. Нақты нәтижелер осы бағалаулардан өзгеше болуы мүмкін.

Бағалаулар мен байланысты жорамалдар жүйелі түрде қаралады. Бағалаудағы өзгерістер, егер қайта қарау тек осы кезеңге әсер ететін болса, бағалау қайта қаралған кезеңде немесе қайта қарау ағымдағы және болашақ кезеңдерге әсер ететін болса, болашақ кезеңдерде танылады.

Есеп саясатын қолданған кезде пайдаланылған елеулі пайымдаулар

Топтың есеп саясатын қолданған кездегі және шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген сомаларға елеулі әсер еткен елеулі пайымдаулардан басқа (төменде бөлек көрсетілген), бағалауда белгісіздік орын алған елеулі пайымдаулар төменде көрсетілген.

Бақылауды анықтау

Топ бақылайтын ұйымдар еншілес ұйымдар болып табылады. Топ еншілес ұйымды инвестиция нысанына қатысуынан өзгермелі кіріске байланысты шығынға ұшырағанда немесе ондай кірісті алуға құқығы болса, сондай-ақ инвестициялар нысанына қатынасты ықпал өзінің билігін жүзеге асырумен кіріске иелік ету мүмкіндігі болса ғана бақылайды. Еншілес ұйымдардың қаржылық көрсеткіштері шоғырландырылған қаржылық есептіліктің құрамына Топ еншілес ұйымға бақылау алған күннен бастап, бақылау тоқтаған күнге дейін енгізіледі. Еншілес ұйымдардың есеп саясаты олардың есеп саясатын Топтың есеп саясатына сәйкестендіру керек болған жағдайда өзгертілетін. Еншілес ұйымдардағы бақыланбайтын үлеске тиесілі шығындар толық көлемде бақыланбайтын үлестер шотына дебеттік сальдоның («дефицит») пайда болуына әкеліп соқтырса да жатқызылады (28-ескерту).

Акционермен сенімгерлік басқару шарты шеңберінде Акционер Компанияға өз меншігіндегі «Ақтау теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ акцияларының 100%-ын басқаруға берді, компанияға қызметті басқару және осы акциялар пакетіне билік ету бойынша кең өкілеттіктер берді. Компания «Ақтау теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ны еншілес ұйым ретінде таныды, өйткені шарт оған осы кәсіпорынның маңызды қызметін жеке дара басқаруға және дивидендтер алуға практикалық мүмкіндік береді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Пайыздық мөлшерлемесі нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен қарыздар

Топ ұқсас қарыздар үшін нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлемемен Акционерден/соңғы Акционерден қарыздар алады. Бұл қарыздар бастапқыда қарыз қаражатын тартумен байланысты шығыстар есебімен алынған ақша қаражатының әділ құны болып табылатын құн бойынша есепке алынады. Топ осы қарыздардың әділ құнын (амортизацияланған құнын) ҚР теміржол саласындағы монополист ретіндегі Топтың мәртебесін және 100%-дық мемлекеттік меншікті ескере отырып, мерзімдері ұқсас ұзақ мерзімді мемлекеттік қазынашылық міндеттемелер бойынша мөлшерлемелерді пайдалана отырып есептейді және капитал құрамындағы қарыздың әділ құнына дейін (тиісті кейінге қалдырылған салықты шегергенде) түзетуді таниды. Ұқсас мерзімдер болмаған жағдайда, Топ көбірек сәйкес келетін нарықтық мөлшерлемені Топ алған қарыз мерзіміне экстраполяциялайды. Бастапқы танудан кейін қарыздар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолданып амортизацияланған құны бойынша есепке алынады.

Топ қарыздарды алу кезінде нарыққа барлық қатысушылар үшін мемлекет белгілеген белгілі бір өлшемдерге сәйкес келетін пайыздық мөлшерлемесі нарықтықтан төмен мемлекеттік қарыздардан пайданы Топ мемлекеттік субсидия ретінде есепке алады. Өзге жағдайларда Топ осы қарыздарды соңғы Акционермен операциялар ретінде қарайды және нарықтық бағадан төмен мөлшерлеме бойынша алынған қарыздар бойынша әділ құнға дейінгі түзетулерді капитал құрамында есепке алады.

Ақша қаражатын өндіретін бірлікті анықтау

Топ барлық сегменттерді ақшы қаражатын өндіретін біртұтас бірлік (бұдан әрі – «АҚӨБ») деп қарастырады, себебі ағымдағы Топтың операциялық моделінде әр сегменттің ақша ағындары жеткілікті дәрежеде тәуелсіз болып табылмайды. Теміржол инфрақұрылымы біртұтас болып табылады және жүк және жолаушылар көлігі қызметіне бөлінбейді, сондықтан да жүк және жолаушылар бағыты бойынша алынған ақша ағындарының инфрақұрылымын жүк және жолаушылар бағытына объективті түрде бөлуге болмайды. Жүктерді тасымалдау тарифтерінің реттеу ерекшеліктерін, сондай-ақ жолаушылар тасымалын кросс-субсидиялау қажеттілігін ескере отырып, теміржол инфрақұрылымы тәуелсіз ақша ағындарын өндіре алмайды, тиісінше Топ бір АҚӨБ ретінде қарастырылады.

ҚР Үкіметі Компанияның соңғы Акционері ретінде Топтың белгілі бір кәсіпорындарын жекешелендіру жоспарын бекітті, оны іске асыру нәтижесінде Топтың бизнес-бірліктері арасында өзара әрекеттесудің жаңа схемалары әзірленеді. Топтың қайта құрылу үдерісінің аяқталмағанына байланысты бұл ықтимал оқиғалар ағымдағы жылы АҚӨБ анықтаған кезде назарға алынған жоқ. АҚӨБ анықтаудағы кейінгі өзгерістер Топ активтерінің баланстық құнына ықпал етуі мүмкін.

Негізгі құралдардың құнсыздануының индикаторларын талдау

Негізгі құралдардың құнсыздану белгілерінің болуын бағалау кезінде Топ сыртқы және ішкі ақпарат көздерін қарастырады. Топ басшылығы қандай да бір оқиғалар немесе мән-жайлардағы өзгерістер активтердің баланстық құны өтелмеуі мүмкін екенін көрсететінін анықтау үшін сыртқы және ішкі ақпарат көздерін қарады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Активтердің құнсыздану индикаторларының болуын айқындау: теміржол индустриясының күтілетін өсіндегі өзгеріс, болжамды ақша ағындары, болашақта қаржыландыру қолжетімділігінің өзгеруі; технологиялық ескіру, қызметтер көрсетуді тоқтату, орын ауыстыруға арналған ағымдағы шығындар және шарттардың басқа да өзгерістері сияқты факторлардың көп санына негізделеді.

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ негізгі құралдардың құнсыздануының жоғарыда көрсетілген сыртқы және ішкі индикаторларының болуын бағалады, атап айтқанда пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруі, жоспарлы көрсеткіштермен салыстырғанда нақты көрсеткіштердің орындалуын талдау, сондай-ақ транзиттік бағыттағы жүк айналымы бойынша көлемдерді және транзиттік бағыттағы тариф Швейцария франкімен белгіленгендіктен, теңгенің Швейцария франкіне бағамының өзгеруіне талдау жүргізді.

Сыртқы және ішкі факторлардың әрқайсысы құнсызданудың индикаторы болып табылуын не табылмауын бағалау басшылықтың елеулі пайымдауын талап етеді. Басшылықтың негізгі пайымдауы геосаяси жағдай және дәстүрлі көлік-логистикалық тізбектер үзілген жағдайда елдің транзиттік әлеуетін дамыту трансконтиненталдық сауданы жандандырудың негізгі факторы болып табылатындығына негізделеді.

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания басшылығы 2024 ж. болған, біртұтас АҚӨБ құнсыздану индикаторы ретінде қарастырылуы мүмкін қандай да бір оқиғаларды анықтаған жоқ.

«Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-мен қаржылық келісімдер шарттарын есепке алу

«Жолаушылар тасымалы» АҚ және «Жолаушылар вагондарын құрастыру зауыты» ЖШС (2023 ж. есептен шығарылды) еншілес ұйымдары тұлғасындағы Топ жолаушылар вагондары паркін жаңарту үшін соңғы Акционердің жалпы бақылауындағы «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-мен сатып алу-сату және қаржылық лизинг туралы бірқатар үш жақты шарттарын жасасты. Осы шарттарға сәйкес, «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ 100% алдын ала төлем негізінде оларды меншікке сатып алу және кейіннен «Жолаушылар тасымалы» АҚ қаржылық жалға беру үшін «Жолаушылар вагондарын құрастыру зауыты» ЖШС жолаушылар вагондарын шығаруды қаржыландырады.

Топ басшылығы «Жолаушылар вагондарын құрастыру зауыты» ЖШС мен «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ арасындағы өзара қарым-қатынас бөлігінде транзакция Топтың деңгейінде активті сату ретінде есепке алу үшін ХҚЕС (IFRS) 15 «Сатып алушылармен шарттар бойынша түсім» талаптарына жауап бермейді, себебі вагондарды бақылау «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-ға ауыспайды, Топта қалады.

«Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ вагондар өндірісін қаржыландырады, бірақ кейіннен пайдалану тәсілін анықтау және активтен қалған барлық пайданы алу қабілетіне шектеу қойылған. Тиісінше, Топ «Жолаушылар вагондарын құрастыру зауыты» ЖШС бақылауынан айырылғанға дейін «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ алдында туындаған міндеттемені ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» сәйкес қаржылық міндеттеме (қарыз) ретінде, ал жолаушылар вагондары мен аяқталмаған өндірісті ХҚЕС (IFRS) 16.103 «Жалдау» сәйкес меншік құқығындағы негізгі құралдар мен аяқталмаған құрылыс объектілері ретінде (3-ескерту) таниды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Бағалаулардағы белгісіздіктің негізгі көздері

Төменде есепті кезеңнің соңына болашаққа қатысты негізгі пайымдау және бағалаудағы белгісіздіктің басқа негізгі көздері көрсетілген. Бұлардың келесі есепті жылы актив мен міндеттемелердің баланстық құнына елеулі әсер етуінің ықтималдылығы жоғары.

Негізгі құралдардың құнсыздануы

Топ әрбір есепті күнге негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің баланстық құнының құнсыздану индикаторларының бар болуына тексеру жүргізеді. Егер мұндай индикаторлар бар болса, активтердің өтелетін құны бағаланады және активтердің баланстық құнымен салыстырылады. Активтердің баланстық құны өтелетін құнынан артық болған жағдайда құнсыздану танылады. Өтелетін құн екі мәннің: өткізу шығынын шегергендегі активтердің әділ құны мен пайдалану құнының ең үлкені ретінде белгіленеді. Пайдалану құнын бағалау кезінде ақша қаражатының есептік келешек ағындары, Топ басшылығының пікірінше, ақшаның уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын және активтерге тән тәуекелдерді көрсететін капиталдың орташа өлшенген құны негізінде есептелген салық салуға дейінгі дисконт мөлшерлемесін (WACC мөлшерлемесі) қолданып олардың ағымдағы құнына дейін дисконтталады. Өтелетін бағалау құнындағы өзгеріс қосымша құнсыздануға немесе оның болашақ кезеңдерде қалпына келуіне әкелуі мүмкін.

ҚҚС өтеу

Әрбір есепті күндегі жағдай бойынша Топ халықаралық тасымалдар бойынша қызметтер көрсетуден туындаған ҚҚС өтелмейтін сомасына қатысты резервті бағалайды. Топ сатып алушыларға ҚҚС қоя алмайды және сәйкесінше бұл соманы салық органдарынан алғаннан кейін ғана іске асыра алады.

ҚР Салық заңнамасына сәйкес есептелген ҚҚС-тың 70%-ға дейінгі бөлігі салық декларациясын тапсырғаннан кейін тоқсан сайын бюджеттен қайтарылуға жатады. Есептелген ҚҚС-тың қалған бөлігі салықтық тексеру нәтижелері бойынша 5 жыл ішінде қайтарылуға жатады. 2024 ж. ішінде Топ ірі жеткізушілерге талдау жүргізді және ҚҚС асып кетуді қайтару ережелерінің критерийлеріне сәйкес сенімсіздік белгілерін анықтаған жоқ. Осы талдаудың негізінде Топ ҚҚС асып кеткен сомаларын растау және қайтаруды алу мақсатында 2020 ж. 1-тоқсаннан 2023 ж. 4-тоқсанға дейінгі кезеңге 142,427 млн теңге сомасына тақырыптық салықтық тексеру жүргізуге өтінім берді. 2025 ж. қаңтарда салық органдарынан ҚР салық заңнамасына сәйкес 2020 ж. 1 қаңтардан бастап 2024 ж. 30 қыркүйекке дейін ҚҚС асып түсу сомасын растау бойынша салықтық тексеру жүргізу туралы ұйғарым алынды.

Топ өзінің салық департаментінен алынған ҚҚС бойынша күтілетін қайтару туралы ақпаратты, мемлекеттік салық органдарымен хат алмасуды, сондай-ақ оны өтеуге қатысты тарихи деректерді қарайды. ҚҚС өтеудің нақты сомасы Топтың бағалау сомасынан өзгешеленуі мүмкін, бұл болашақ операциялық нәтижелерге елеулі әсер етуі мүмкін.

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өтелетін ҚҚС-тың жалпы баланстық құны 315,184 млн теңгені құрады (2023 ж. 31 желтоқсан: 204,656 млн теңге), оның ішінде 120,475 млн теңге ағымдағы активтерге жатқызылды (2023 ж. 31 желтоқсан: 49,618 млн теңге). Топ өтелетін ҚҚС ағымдағы бөлігі 2025 ж. ішінде салық органдарымен қайтарылады немесе ҚҚС бойынша болашақ міндеттеме сомасына қарсы есепке алынады деп күтеді және қайтарылатын жалпы ҚҚС сомасы толығымен өтеледі деп санайды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Негізгі құралдардың тозуы және материалдық емес активтердің амортизациясы

Негізгі құралдардың тозуы және материалдық емес активтердің амортизациясы активтердің пайдалы қызмет ету мерзімі ішінде тура сызықтық әдіс негізінде есептеледі. Пайдалы қызметтің болжамды мерзімдеріне, тарату құнына байланысты бағалар, сондай-ақ тозуды есептеу әдістері әрбір есепті күнге қайта қаралады және қажет болған жағдайда түзетіледі. Кез-келген түзетулер есептік бағалаудағы өзгеріс ретінде перспективалы түрде ескеріледі. Пайдалы қызмет мерзімдеріне және активтердің тарату құнына қатысты бағалар күтіліп отырған пайдалануға, жөндеу және қолдау жөніндегі бағдарламаларға, қызмет көлеміне, технологияларды жетілдіруге және қызметтің өзге де жағдайларына байланысты болады. Осы бағалардың өзгеруі нәтижесінде тозу сомасы өткен жылдары көрсетілген сомалардан айтарлықтай өзгешеленуі мүмкін.

Топ қолданатын пайдалы қызметтің бағалау мерзімдері төменде берілген (жылдарда):

Ғимараттар мен құрылыстар	10-140
Теміржол жолдарының инфрақұрылымы	5-100
Машиналар мен жабдықтар	3-35
Көлік құралдары	4-40
Басқасы	2-50
Материалдық емес активтер	1-10

Салық салу

Әр түрлі қазақстандық заңнамалық актілер мен нормалар әрдайым анық жазылмайды. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдары арасындағы пікірлердің алшақтық жағдайлары болуы мүмкін. Бұл ретте, салық органдары қосымша салықтарды қосымша есептеген жағдайда, айыппұл мен өсімпұлдың қолда бар мөлшері елеулі мөлшерде белгіленген; айыппұл мөлшері қосымша есептелген салық сомасының 80% - ын құрайды және өсімпұл мөлшері қосымша есептелген немесе төленбеген салық сомасының жылдық 18.27% құрайды. Нәтижесінде, айыппұлдар мен өсімпұлдар қосымша есептелген салық сомасынан асып кетуі мүмкін.

Жоғарыда көрсетілген белгісіздікке байланысты салықтардың, айыппұл санкциялары мен өсімпұлдардың әлеуетті сомасы, егер ондайлар қосымша есептелген болса, 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығыстарға жатқызылған сомадан асып кетуі мүмкін. Бағалау мен нақты төленген сомалар арасындағы айырмашылықтар, егер мұндайлар туындайтын болса, келешектегі кезеңдерде операциялық нәтижелерге елеулі әсер етуі мүмкін.

5. СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША АҚПАРАТ

Топтың операциялық сегменттері көрсетілетін қызметтер негізінде анықталады. Топ екі есепті сегментті бөліп көрсетеді: жүк тасымалы және жолаушылар тасымалы бойынша қызметтер. Барлық өзге сегменттер, соның ішінде негізінен коммуналдық қызметтер, жүктерді тиеу мен босату және кемелерге қызмет көрсету қызметтерінен тұратын, бірлесіп сандық шектерден аспайтын сегменттер жеке ашып көрсетілмейді және «Басқаларға» біріктірілген.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Топ басшылығы Топтың операциялық сегменттерінің келесідей көптеген пайда көрсеткіштерін бақылайды: салық салуға дейінгі пайда, жалғасатын қызметтен жыл іші пайда және жалпы пайда. Бұл ретте жалғасатын қызметтен жыл іші пайда ресурстарды бөлу және сегменттер қызметін бағалау үшін басшылық пайдаланатын негізгі көрсеткіш болып табылады. Топта сегментішілік сатулар бойынша белгіленген баға қалыптастыру саясаты жоқ.

	2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші					
	Жүк тасымалы	Жолаушылар тасымалы	Есептік сегменттер	Басқалары	Шоғырлан-дыру	Жиыны
Негізгі операциялық көрсеткіштер						
Түсім және өзге кірістер						
Сыртқы сатып алушылардан тасымалдаудан түсетін түсім	1,875,558	110,523	1,986,081	-	-	1,986,081
Сегменттер арасындағы операциялардан тасымалдаудан түскен түсім	1,702	90,490	92,192	-	(92,192)	-
Мемлекеттік субсидиялар	-	41,124	41,124	-	-	41,124
Сыртқы сатып алушылардан өзге кірістер	114,078	5,454	119,532	17,205	-	136,737
Сегменттер арасындағы операциялар бойынша өзге кірістер	38,943	1,000	39,943	13,640	(53,583)	-
Түсім және өзге кірістер жиыны	2,030,281	248,591	2,278,872	30,845	(145,775)	2,163,942
Өткізудің өзіндік құны	(1,512,468)	(226,168)	(1,738,636)	(26,176)	144,795	(1,620,017)
Жалпы пайда	517,813	22,423	540,236	4,669	(980)	543,925
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(110,625)	(12,574)	(123,199)	(6,442)	1,251	(128,390)
Қаржылық кіріс	55,738	3,870	59,608	737	(7,390)	52,955
Қаржылық шығындар	(158,367)	(29,278)	(187,645)	(247)	2,908	(184,984)
Бағам айырмасынан (шығын)/пайда	(58,551)	(12,226)	(70,777)	435	722	(69,620)
Қауымдастырылған және бірлескен кәсіпорындардың пайдасындағы үлес	10,772	-	10,772	-	-	10,772
Қаржылық активтердің және сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша активтердің құнсыздануын қалпына келтіру/(құнсыздану)	1,730	(226)	1,504	207	(110)	1,601
Қаржылық емес активтердің (құнсыздануы)/құнсыздануын қалпына келтіру	(5,162)	(1,906)	(7,068)	(268)	-	(7,336)
Басқа пайда мен шығындар	3,588	1,712	5,300	258	(952)	4,606
Салық салынғанға дейінгі пайда/(шығын)	256,936	(28,205)	228,731	(651)	(4,551)	223,529
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	(47,986)	(976)	(48,962)	(3,343)	(10,419)	(62,724)
Жыл іші пайда/(шығын)	208,950	(29,181)	179,769	(3,994)	(14,970)	160,805
Сегменттер туралы басқа да негізгі ақпарат						
Негізгі құралдар бойынша күрделі шығындар	1,006,018	110,003	1,116,021	54,217	-	1,170,238
Негізгі құралдардың тозуы (6-ескерту)	150,379	20,489	170,868	2,055	(2)	172,921

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

	2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші					
	Жүк тасымалы	Жолаушы-лар тасымалы	Есептік сегменттер	Басқалары	Шоғырлан-дыру	Жиыны
Негізгі операциялық көрсеткіштер						
Түсім және басқа кірістер						
Сыртқы сатып алушылардан тасымалдаудан түсетін түсім	1,682,550	101,682	1,784,232	-	-	1,784,232
Сегменттер арасындағы операциялардан тасымалдаудан түскен түсім	1,443	67,151	68,594	-	(68,594)	-
Мемлекеттік субсидиялар	-	38,912	38,912	-	-	38,912
Сыртқы сатып алушылардан өзге кірістер	86,988	5,353	92,341	18,610	-	110,951
Сегменттер арасындағы операциялар бойынша өзге кірістер	35,982	798	36,780	9,679	(46,459)	-
Түсім және өзге кірістер жиыны	1,806,963	213,896	2,020,859	28,289	(115,053)	1,934,095
Өткізудің өзіндік құны	(1,389,101)	(201,563)	(1,590,664)	(21,441)	113,522	(1,498,583)
Жалпы пайда	417,862	12,333	430,195	6,848	(1,531)	435,512
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(94,722)	(9,592)	(104,314)	(3,585)	1,405	(106,494)
Қаржылық кіріс	36,847	1,440	38,287	1,122	(7,188)	32,221
Қаржылық шығындар	(188,846)	(22,382)	(211,228)	(396)	3,259	(208,365)
Бағам айырмасынан (шығын)/пайда	(12,324)	(1,732)	(14,056)	(69)	1	(14,124)
Тоқтатылған қызметтің құрауышы болып табылмайтын еншілес кәсіпорындарды сатудан түскен пайда	6,283	-	6,283	-	-	6,283
Қауымдастырылған және бірлескен кәсіпорындардың пайдасындағы үлес	8,144	-	8,144	-	-	8,144
Қаржылық активтердің және сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша активтердің құнсыздануы	2,487	11	2,498	28	136	2,662
Қаржылық емес активтердің құнсыздануын қалпына келтіру/(құнсыздануы)	1,734	(373)	1,361	(212)	-	1,149
Басқа да пайда мен шығындар	3,930	1,078	5,008	17	(630)	4,395
Салық салынғанға дейінгі пайда/(шығын)	181,395	(19,217)	162,178	3,753	(4,548)	161,383
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	(34,229)	5,362	(28,867)	(509)	4,777	(24,599)
Жыл іші пайда/(шығын)	147,166	(13,855)	133,311	3,244	229	136,784
Сегменттер туралы басқа да негізгі ақпарат						
Негізгі құралдар бойынша күрделі шығындар	628,238	76,151	704,389	540	-	704,929
Негізгі құралдардың тозуы (б-ескерту)	139,365	16,172	155,537	1,647	(6)	157,178

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Топтың географиялық ақпараты

Топ әр түрлі географиялық өңірлерде сатып алушылардан кірістер алады. Төмендегі кестеде 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде сатып алушылардың орналасқан жеріне негізделген кірістер туралы ақпарат көрсетілген:

Сатып алушылардың орналасқан жері	2024 ж.	2023 ж.
Қазақстан	2,077,544	1,875,851
Ресей	37,356	28,412
Қытай	28,419	9,329
Германия	8,531	16,708
Басқасы	12,092	3,795
	2,163,942	1,934,095

Негізінен Топтың барлық ұзақ мерзімді активтері ҚР-сында орналасқан.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

6. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР

	Теміржол жолдарының инфрақұры- лымы	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар мен жабдықтар	Көлік құралдары	Жер	Басқалары	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2024 ж. 1 қаңтарына баланстық құн	1,415,744	313,465	247,974	1,607,550	3,871	10,500	195,375	3,794,479
Сатып алулар	365	4,909	20,711	4,162	28	1,526	965,112	996,813
Жалдау бойынша түсімдер	-	6	27,261	144,260	-	-	-	171,527
Жалдау шарттарының өзгеруі	-	117	(383)	(41)	-	-	-	(307)
Есептен шығару	(457)	(1,912)	(38,630)	(2,202)	(7)	(640)	(1,768)	(45,616)
Тозу бойынша шығыстар								
(5-ескерту)	(42,240)	(7,129)	(35,863)	(85,408)	-	(2,281)	-	(172,921)
Есептен шығару бойынша тозу	296	724	36,242	2,168	-	601	-	40,031
(Құнсыздану)/құнсыздануды қалпына келтіру	(59)	(298)	(36)	(23)	-	104	(229)	(541)
Басқа да қозғалыстар, аударулар ¹	162,460	40,402	20,106	453,662	-	1,278	(679,146)	(1,238)
2024 ж. 31 желтоқсанға баланстық құн	1,536,109	350,284	277,382	2,124,128	3,892	11,088	479,344	4,782,227
Бастапқы құны	1,933,491	433,876	605,303	2,857,264	3,892	33,660	490,175	6,357,661
Жинақталған тозу мен құнсыздану	(397,382)	(83,592)	(327,921)	(733,136)	-	(22,572)	(10,831)	(1,575,434)
2024 ж. 31 желтоқсанға баланстық құн	1,536,109	350,284	277,382	2,124,128	3,892	11,088	479,344	4,782,227
Соның ішінде:								
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер:								
Бастапқы құны	-	1,889	44,754	255,797	-	7,955	-	310,395
Жинақталған тозу мен құнсыздану	-	(1,165)	(20,386)	(11,738)	-	(4,815)	-	(38,104)
Баланстық құны	-	724	24,368	244,059	-	3,140	-	272,291
Операциялық жалдау мәні болып табылатын негізгі құралдар (Топ жалға беруші ретінде)	-	397	-	87,188	-	-	-	87,585

¹ Басқа да қозғалыстар, аударулар сондай-ақ тауар-материалдық қорларға немесе одан аударуларды қамтиды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

	Теміржол жолдарының инфрақұрылымы	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар мен жабдықтар	Көлік құралдары	Жер	Басқалары	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2023 ж. 1 қаңтарына баланстық құн	1,291,479	295,342	245,620	1,267,851	3,959	10,937	126,317	3,241,505
Сатып алу	591	653	11,408	39,776	2	1,399	603,471	657,300
Жалдау бойынша түсімдер	-	48	1,073	45,237	-	1	-	46,359
Жалдау шарттарының өзгеруі	-	(76)	5,251	8,092	-	-	-	13,267
Есептен шығару	(73)	(1,019)	(2,975)	(10,582)	(59)	(1,091)	(1,467)	(17,266)
Тозу бойынша шығыстар								
(5-ескерту)	(41,980)	(7,701)	(35,032)	(70,565)	-	(1,900)	-	(157,178)
Есептен шығару бойынша тозу	57	492	2,742	10,528	-	1,089	-	14,908
Құнсыздануды қалпына келтіру/ (құнсыздану)	29	(23)	(80)	254	-	(108)	(1,062)	(990)
Басқа да қозғалыстар, аударулар ²	165,641	25,749	19,967	316,959	(31)	173	(531,884)	(3,426)
2023 ж. 31 желтоқсанға баланстық құн	1,415,744	313,465	247,974	1,607,550	3,871	10,500	195,375	3,794,479
Бастапқы құны	1,779,867	389,889	575,524	2,254,692	3,871	31,315	207,150	5,242,308
Жинақталған тозу мен құнсыздану	(364,123)	(76,424)	(327,550)	(647,142)	-	(20,815)	(11,775)	(1,447,829)
2023 ж. 31 желтоқсанға баланстық құн	1,415,744	313,465	247,974	1,607,550	3,871	10,500	195,375	3,794,479
Соның ішінде:								
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер:								
Бастапқы құны	-	1,843	42,735	111,578	-	7,320	-	163,476
Жинақталған тозу мен құнсыздану	-	(845)	(36,823)	(6,803)	-	(3,900)	-	(48,371)
Баланстық құны	-	998	5,912	104,775	-	3,420	-	115,105
Операциялық жалдау мәні болып табылатын негізгі құралдар (Топ жалға беруші ретінде)	-	239	-	88,774	-	-	-	89,013

² Басқа да қозғалыстар, аударулар сондай-ақ тауар-материалдық қорларға немесе одан аударуларды қамтиды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аяқталмаған құрылыс негізінен «Достық-Мойынты» теміржол көлігі дәлізін жаңғырту жобаларына, «Дарбаза-Мақтаарал», «Жезқазған-Бейнеу» теміржол желілерін салуға, Алматы станциясын айналып өтетін айналма теміржол желісін салуға және басқа да рельстік инфрақұрылым нысандарын қайта құруға жұмсалған шығыстардан тұрады.

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың баланстық құны 95,258 млн теңге және 10,881 млн теңге болатын негізгі құралдары тиісінше белгілі бір қарыздар бойынша кепілдік қамтамасыз ету ретінде әрекет етті. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қамтамасыз ету негізінен Еуразиялық даму банкімен («ЕДБ») несиелік келісім бойынша кепілге 2024 ж. ішінде берілген жүк локомотивтері болып табылады.

2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші Топ 14,156 млн теңге сомасына жалдау шарттары бойынша пайдалану құқығы нысанындағы активтер бойынша тозу шығыстарын есептеді (2023 ж.: 14,181 млн теңге).

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде алынған несиелер бойынша капиталдандырылған шығыстардың сомасы тиісінше 52,177 млн теңгені және 26,591 млн теңгені құрады. Топ бойынша капиталдандырудың орташа мөлшерлемесі 5.29%-дан 14.5%-ға дейін (2023 ж.: 3.25%-ден 19.35%-ге дейін) өзгереді.

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың пайдалануындағы толығымен амортизацияланған негізгі құралдардың бастапқы құны тиісінше 375,511 млн теңгені және 372,174 млн теңгені құрайды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

7. ҚАУЫМДАСТЫРЫЛҒАН ЖӘНЕ БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР

			2024 ж. 31 желтоқсан		2023 ж. 31 желтоқсан	
Қауымдастырылған кәсіпорынның атауы	Негізгі қызметі	Негізгі қызмет жүзеге асырылатын ел/ тіркелген елі	Баланстық құны	Иелену үлесі	Баланстық құны	Иелену үлесі
«Еуразиялық теміржол бірлестігі - Бірлескен транспорттық-логистикалық компаниясы» АҚ («ЕТБ БТЛК» АҚ)	Ішкі және халықаралық қатынаста жүктерді тасымалдау бойынша көлік-экспедиторлық қызмет көрсетуді ұйымдастыру	РФ	16,963	33.33%	15,890	33.33%
«Транстелеком» АҚ	Телекоммуникациялық қызметтер	ҚР	15,607	25%	10,768	25%
Халықаралық Қытай-қазақстандық логистикалық компаниясы, Ляньюнган қ.	Халықаралық мультимодальды тасымалдаулар	ҚХР	8,712	49%	7,195	49%
«Қытай-Қазақстан сауда-логистикалық компаниясы» ЖШС (Сиань қ.)	Халықаралық мультимодальды тасымалдау, терминалдық қызметтер және т.б.	ҚХР	5,818	49%	5,136	49%
Басқалары			1,578	40–49%	-	40–47%
Қауымдастырылған кәсіпорындарға инвестициялар жиыны			48,678		38,989	
Бірлескен кәсіпорындар						
«KPMC Ltd.» жеке компаниясы	Контейнерлік блок пойыздарын ұйымдастыру және құрлық-теңіз жүк бағыттары бойынша жүк тасымалдау қызметін ұйымдастыру	ҚХР /ҚР	876	49%	1,078	49%
«KIF Warehouses (КИФ Веэрхаусис)» ЖШС	Қойма операциялары және қосалқы көлік операциялары	ҚР	277	50%	497	50%
«СиАрКей-Терминал» ЖШҚ	Ішкі және халықаралық қатынаста жүк тасымалдауды ұйымдастыру, мультимодальдық және көліктік-логистикалық қызметтерді көрсету, көліктік-экспедиторлық қызметтер, терминалдық және қоймалық инфрақұрылымды салу, негізгі қорларды қайта құрылымдау және жаңарту	РФ	165	33.3%	-	-
«Middle Corridor Multimodal Ltd.» жеке компаниясы	Ішкі және халықаралық тасымалдарда жүк тасымалдауды ұйымдастыру, Транскаспий халықаралық көлік бағыты бойынша мультимодальды және көліктік-логистикалық қызметтерді көрсету	ҚР	78	33.33%	4	33.33%
Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар жиыны			1,396		1,579	

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Қауымдастырылған және бірлескен кәсіпорындарға инвестициялардағы қозғалыстар төмендегідей берілген:

	2024 ж.	2023 ж.
Қауымдастырылған ұйымдар		
1 қаңтарға	38,989	28,634
Сатып алу	1,578	5,196
Шетел валюталарын қайта есептеу	1,927	(4,588)
Пайдадағы үлес	10,962	8,190
(Құнсыздану)/құнсыздануды қалпына келтіру	(298)	4,697
Алынатын дивидендтер	(4,480)	(3,140)
31 желтоқсанға	48,678	38,989
Бірлескен ұйымдар		
1 қаңтарға	1,579	165
Сатып алу	-	5
Шетел валюталарын қайта есептеу	(5)	-
KPMC Ltd. еншілес компаниясына бақылауды жоғалту нәтижесінде қалған үлестің әділ құны	-	1
Шығындағы үлес	(190)	(46)
Жарғылық капиталға салымдар	243	1,111
(Құнсыздану)/құнсыздануды қалпына келтіру	(231)	343
31 желтоқсанға	1,396	1,579

2024 ж. ішінде Топ, Компания арқылы, «Middle Corridor Multimodal Ltd.» жеке компаниясының жарғылық капиталына меншік үлесін өзгертпей 75 млн теңге көлемінде ақшалай жарна салды.

2024 ж. ішінде Топ, «KTZ Express» АҚ еншілес ұйымы арқылы, «СиАрКей-Терминал» ЖШҚ бірлескен кәсіпорнының жарғылық капиталына 33,303,330 ресей рублі (168 млн теңге) мөлшерінде ақша қаражатымен салым салды. Топтың бірлескен кәсіпорындағы үлесі 33.3% құрады.

2024 ж. Топ, еншілес ұйымы «KTZ Express» АҚ арқылы, «Ақтау халықаралық контейнерлік хаб» ЖШС жарғылық капиталына 1,578 млн теңге көлемінде ақшалай жарна енгізді, ол еншілес ұйымдары «KTZ Express» АҚ, «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ҰК» АҚ және Shanghai (Hong Kong) Investment & Development Co. Ltd. Арасында үйлестірілді. Топтың қауымдасқан ұйымдағы қатысу үлесі 49% құрады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша және сол күнге аяқталатын жылдар іші елеулі қауымдастырылған кәсіпорындарға қатысты жалпы қаржылық жиынтық ақпарат:

	2024 ж.		
	«Қытай-Қазақстан сауда-логистикалық компаниясы» ЖШС (Сиян)	Халықаралық Қытай- қазақстандық логистикалық компания Ляньюнган қ.	«Ақтау Теңіз Солтүстік Терминалы» ЖШС
Қысқа мерзімді активтер	8,781	8,704	1,026
Ұзақ мерзімді активтер	4,698	23,852	33,776
Активтер жиыны	13,479	32,556	34,802
Қысқа мерзімді міндеттемелер	347	1,235	13,217
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	1,259	337	31,073
Міндеттемелер жиыны	1,606	1,572	44,290
Таза активтер/(міндеттемелер) жиыны	11,873	30,984	(9,488)
Иелену үлесі	49%	49%	40%
Топқа тиесілі таза активтер/(міндеттемелер)	5,818	15,182	(3,795)
Жинақталған құнсыздану	-	(6,470)	-
Құнсыздану есебімен Топқа тиесілі таза активтер/(міндеттемелер)	5,818	8,712	(3,795)
Жинақталған танылмаған шығын	-	-	(3,795)
Инвестициялардың баланстық құнын кәсіпорынның таза активтерінің өзгеруіне түзету (басқа акционерден жеңілдікпен алынған қарызды әділ құнына дейін түзету)	-	-	-
Инвестицияның баланстық құны	5,818	8,712	-
Кірістер	216	2,531	3,121
Пайда/(шығын) және жыл іші жиынтық кіріс/(шығын) жиыны	72	266	(7,988)
Пайдадағы Топтың танылған үлесі	36	130	-

2024 ж.		
«Ақтау Теңіз Солтүстік Терминалы» ЖШС	«Транстелеком» АҚ	«Еуразиялық теміржол бірлестігі - Бірлескен транспорттық- логистикалық компаниясы» АҚ
1,026	51,979	53,561
33,776	72,970	51,462
34,802	124,949	105,023
13,217	29,296	19,162
31,073	42,120	34,973
44,290	71,416	54,135
(9,488)	53,533	50,888
40%	25%	33.33%
(3,795)	13,384	16,963
-	-	-
(3,795)	13,384	16,963
(3,795)	-	-
-	2,223	-
-	15,607	16,963
3,121	86,174	378,196
(7,988)	19,358	17,871
-	4,839	5,957

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

	2023 ж.		2023 ж.		
	«Қытай-Қазақстан сауда-логистикалық компаниясы» ЖШС (Сиян)	Халықаралық Қытай- қазақстандық логистикалық компания Ляньюнган қ.	«Ақтау Теңіз Солтүстік Терминалы» ЖШС	«Транстелеком» АҚ	«Еуразиялық теміржол бірлестігі -Бірлескен транспорттық- логистикалық компаниясы» АҚ
Қысқа мерзімді активтер	11,635	6,975	734	43,441	51,595
Ұзақ мерзімді активтер	-	21,998	35,215	146,464	54,398
Активтер жиыны	11,635	28,973	35,949	189,905	105,993
Қысқа мерзімді міндеттемелер	34	1,447	5,347	114,014	20,564
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	1,119	248	32,102	41,713	37,758
Міндеттемелер жиыны	1,153	1,695	37,449	155,727	58,322
Таза активтер/(міндеттемелер) жиыны	10,482	27,278	(1,500)	34,178	47,671
Иелену үлесі	49%	49%	40%	25%	33.33%
Топқа тиесілі таза активтер/(міндеттемелер)	5,136	13,367	(600)	8,545	15,890
Жинақталған құнсыздану	-	(6,172)	-	-	-
Құнсыздану есебімен Топқа тиесілі таза активтер/(міндеттемелер)	5,136	7,195	(600)	8,545	15,890
Жинақталған танылмаған шығын	-	-	(600)	-	-
Инвестициялардың баланстық құнын кәсіпорынның таза активтерінің өзгеруіне түзету (басқа акционерден жеңілдікпен алынған қарызды әділ құнына дейін түзету)	-	-	-	2,223	-
Инвестицияның баланстық құны	5,136	7,195	-	10,768	15,890
Кірістер	153	10,588	3,912	84,186	298,970
(Шығын) /пайда және жыл іші жиынтық (шығын)/кіріс жиыны	(54)	334	6,887	9,063	17,362
Пайдадағы/(шығындағы) Топтың танылған үлесі	(26)	163	-	2,266	5,787

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

8. БАСҚА ДА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Негізгі құралдар үшін төленген аванстар	384,165	463,044
Өтелетін ҚҚС	207,246	167,275
Төлем көзінен ұсталатын корпоративтік табыс салығы	36,441	40,121
Инвестициялық жылжымайтын мүлік	8,765	8,379
Басқалары	6,006	4,290
Шегеру: өтелетін ҚҚС бойынша резерв	(12,537)	(12,237)
Шегеру: төлем көзінен ұсталатын корпоративтік табыс салығы бойынша резерв	(1,028)	-
Шегеру: негізгі құралдар үшін жеткізушілерге аванстар бойынша резерв	(522)	(1,616)
Шегеру: басқа да ұзақ мерзімді қаржылық активтер бойынша резерв	(72)	-
Басқа да қаржылық емес активтер жиыны	628,464	669,256
Пайдаланылуы шектеулі ақша қаражаты	13,932	14,175
Қызметкерлерге несиелер	3,163	3,819
Қазақстандық екінші деңгейдегі банктердің және өзге де кредиттік институттардың облигациялары және өзге де борыштық бағалы қағаздар	654	1,432
Берілген қарыздар	-	3,938
Ұзақ мерзімді сауда дебиторлық берешек (11-ескерту)	-	26
Басқалары	1,757	1,144
Шегеру: берілген қарыздар бойынша күтілетін кредиттік шығындар бойынша резерв	-	(3,092)
Шегеру: басқа да ұзақ мерзімді қаржылық активтер бойынша күтілетін кредиттік шығындарға резерв	(487)	(539)
Басқа да қаржылық активтер жиыны	19,019	20,903
	647,483	690,159

2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші Топ инвестициялық жылжымайтын мүлікке 145 млн теңге сомасында тозу бойынша шығыстарды есептеді (2023 ж.: 150 млн теңге).

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ корпоративтік табыс салығы бойынша жинақталған шығындардың болуын ескере отырып, төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығы бойынша активтерін талдады. Бұл активтер салық салу мақсатында олар пайда болған күннен бастап 10 жыл ішінде аяқталады. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ төлем көзінен ұсталған 35,413 млн теңге сомасындағы корпоративтік табыс салығы бойынша активтерді ұзақ мерзімді деп жіктеді, өйткені Топ оларды ҚР қолданыстағы салық заңнамасына сәйкес алдағы он екі ай ішінде пайдалана алмайды деп күтпейді. Топ 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығына байланысты активтердің жіктелуін қайта қарады және 40,121 млн теңге сомасындағы активтерді өзге қысқа мерзімді активтер құрамынан өзге ұзақ мерзімді активтерге қайта жіктеді (12-ескерту). Бұл қайта жіктеу пайда немесе шығын және өзге жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепке, меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепке және ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есепке әсер еткен жоқ.

Қолданылуы шектелген ақша қаражаты, негізінен, HSBC Continental Europe-таң алынған қарыздар бойынша қамтамасыз ету ретінде кепілге салынған еуроғағы сомаларды білдіреді. Ақша қаражатын пайдалануға қойылған шектеу осы қарыздарды өтегеннен кейін алынады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі құралдар үшін төленген аванстар мыналарды қамтыды:

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Жүк вагондарын жеткізу	163,047	163,034
Темір жолдардың құрылысы	128,984	133,923
Электровоздарды жеткізу	82,510	90,447
Жолға бұру тетігі өнімдерін жеткізу	4,991	9,981
Тепловоздарды жеткізу	2,017	61,262
Басқалары	2,616	4,397
	384,165	463,044

9. АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Қысқа мерзімді банктік салымдар, теңгеде	61,779	60,761
Қысқа мерзімді банктік салымдар, АҚШ долларында	2,339	6,365
Қысқа мерзімді банктік салымдар, басқа валюталарда	-	165
Цифрлық шоттардағы ақша, теңгеде	116,635	-
Банктерде ағымдағы шоттардағы ақша, теңгеде	7,326	120,497
Банктерде ағымдағы шоттардағы ақша, АҚШ долларында	4,763	13,075
Банктерде ағымдағы шоттардағы ақша, Ресей рублінде	2,484	1,245
Банктерде ағымдағы шоттардағы ақша, еуроға	1,182	782
Банктерде ағымдағы шоттардағы ақша, басқа валюталарда	2,070	1,731
Кассадағы қолма-қол ақша	10	9
Шегеру: ақша қаражаты мен оның баламалары бойынша күтілетін кредиттік шығындарға резерв	(10)	(16)
	198,578	204,614

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша цифрлық шоттардағы қаражат тек «Достық-Мойынты» теміржол көлік дәлізін жаңғыртуға арналған және Қазақстан қор биржасында Акционер пайдасына облигациялар шығару шеңберінде алынған бағдарламаланатын цифрлық теңгені білдіреді (14-ескерту).

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ағымдағы шоттардағы ақша қаражаты бойынша орташа өлшемді пайыздық мөлшерлеме теңгемен 8.19% және басқа валюталарда 0.16% құрады (2023 ж. 31 желтоқсан: теңгемен 0.68% және басқа валюталарда 1.5%).

Теңгедегі және валютадағы қысқа мерзімді банктік депозиттер Топтың ақша қаражатына қажеттілігіне байланысты үш айға және одан аз мерзімге әртүрлі мерзімге орналастырылады. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қысқа мерзімді банктік салымдар бойынша орташа алынған пайыздық мөлшерлеме теңгеде 14.9% және АҚШ долларында 3% құрады (2023 ж. 31 желтоқсан: теңгеде 15.26%, АҚШ долларында 3% және басқа валюталарда 12%).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ оның байланысты тараптары болып табылатын «Қазпошта» АҚ ағымдағы шоттарында және ҚР Ұлттық банкінің цифрлық шоттарында орналастырған ақша қаражаты сәйкесінше 1 млн теңгені (2023 ж. 31 желтоқсан: 112,141 млн теңге) және 116,631 млн теңгені (2023 ж. 31 желтоқсан: нөл теңге) құрады (30-ескерту). Топ ақша қаражаты мен оның баламаларының көп бөлігін банктерде және «А+»-дан «В+»-ке дейінгі рейтингісі бар басқа да қаржы институттарында орналастырады. Осының негізінде Топ 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаты мен олардың баламаларының кредиттік тәуекелі төмен деп санайды.

Ақша қаражаты мен оның баламалары бойынша күтілетін кредиттік шығындарға арналған резерв 12 айлық күтілетін кредиттік шығындар негізінде есептелген, бұл олардың өтеу мерзіміне сәйкес келеді.

10. ТАУАР-МАТЕРИАЛДЫҚ ҚОРЛАР

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Жолдың үстіңгі құрылысы материалдары	15,648	18,786
Шикізат пен материалдар	15,454	13,452
Отын және жанар-жағармай материалдары	13,553	20,028
Қосалқы бөлшектер	8,743	8,421
Құрылыс материалдары	1,453	1,559
Басқалары	4,409	4,135
	59,260	66,381
Шегеру: тауар-материалдық қорлар бойынша резерв	(1,440)	(2,019)
	57,820	64,362

11. САУДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Сауда дебиторлық берешек	25,173	20,316
Шегеру: күтілетін кредиттік шығындар бойынша резерв	(3,507)	(3,964)
	21,666	16,352
Сауда дебиторлық берешектің ағымдағы бөлігі	21,666	16,326
Сауда дебиторлық берешектің ұзақ мерзімді бөлігі (8-ескерту)	-	26
	21,666	16,352

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сатып алушылармен жасалған шарттар салдарынан туындаған сауда дебиторлық берешек 24,288 млн теңгені (2023 ж. 31 желтоқсан: 19,369 млн теңге) құрады, осындай сауда дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік шығындар 2,842 млн теңгені (2023 ж. 31 желтоқсан: 3,574 млн теңге) құрады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

12. БАСҚА ДА АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Берілген аванстар	20,183	25,736
Басқа да салықтар бойынша алдын ала төлем	6,190	4,207
Болашақ кезеңдер шығыстары	2,690	2,448
Басқалары	5,670	5,494
Шегеру: басқа салықтар бойынша алдын ала төлемге резерв	(4,229)	-
Шегеру: берілген аванстардың құнсыздануына резерв	(2,665)	(1,761)
Шегеру: берілген аванстардың және басқа да ағымдағы қаржылық емес активтердің құнсыздануына резерв	(5,086)	(4,635)
Басқа да қаржылық емес активтер жиыны	22,753	31,489
Пайдаланылуы шектелген ақша қаражаты	16,235	6,789
Талап-тілектер, өсімпұлдар және айыппұлдар	2,409	3,974
Қызметкерлердің берешегі	1,416	1,665
Басқалары	5,766	5,191
Шегеру: басқа да ағымдағы қаржылық активтер бойынша күтілетін кредиттік шығындар бойынша резерв	(3,172)	(3,120)
Басқа да қаржылық активтер жиыны	22,654	14,499
	45,407	45,988

2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ 40,121 млн теңге сомасындағы басқа салықтар бойынша алдын ала төлемнің бір бөлігін басқа ұзақ мерзімді активтерге қайта жіктеді (8-ескерту).

Пайдаланылуы шектелген ақша қаражаты, негізінен, Citibank-тен алынған несиелердің ағымдағы бөлігі үшін кепілге қойылған АҚШ доллары сомаларын білдіреді. Бұл несиелер өтелгеннен кейін қаражатты пайдалануға шектеу алынып тасталады.

13. КАПИТАЛ

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жарғылық капитал келесі түрде көрсетілген:

	Шығаруға рұқсат етілген шығарылған акциялардың саны	Шығарылған және төленген акциялардың саны	Жарғылық капитал, млн теңге
2023 ж. 1 қаңтарға	502,040,458	496,692,666	1,086,324
Орналастырылған акциялар	-	1,000	24,310
2023 ж. 31 желтоқсанға	502,040,458	496,693,666	1,110,634
Орналастырылған акциялар	-	1,000	13,273
2024 ж. 31 желтоқсанға	502,040,458	496,694,666	1,123,907

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Компанияның жарғылық капиталы ақша қаражатына, негізгі құралдар нысандарына немесе акциялар үлесіне айырбастап, акциялар шығарылымдарының сериялары арқылы қалыптастырылған. Акционер дивидендтер алуға құқылы, Компанияны таратқан жағдайда Компания мүлігінің бөлігіне құқылы және Компанияның акцияларына айырбасталған Компанияның акцияларын немесе басқа да бағалы қағаздарын сатып алу артықшылығына құқылы.

Салымдар

Акцияларды шығару

2024 ж. ішінде Топ 1,000 акция шығарды, оның төлеміне Акционерден 13,273 млн теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынды (2023 ж.: 24,310 млн теңге).

Басқа да салымдар

2024 ж. ішінде Топ нарықтық мөлшерлемеден төмен алынған қарыздар бойынша 17,879 млн теңге сомасындағы (2023 ж.: 35,587 млн теңге) кейінге қалдырылған салықтың әсерін шегергендегі 89,395 млн теңге (2023: 177,932 млн теңге) сомаға әділ құнына дейін түзетуді таныды (14 және 17-ескертүлер).

Хеджирлеу резерві

2024 ж. ішінде Топ екі стратегия аясында швейцария франктегі жүк транзиттік тасымалдаудан түсетін кірістің теңгелік баламасының өзгеру тәуекелін азайту үшін ақша ағындарын хеджирлеуді жүзеге асырды. Ықтималдығы жоғары транзакцияларды қолдау үшін Топ швейцария франктегі жүк транзиттік операцияларынан ақша ағындарының болуын, жеткілікті инфрақұрылымды және жүк транзиттік операциялары үшін қолайлы географиялық орынды пайдаланды. Топ магистральдық теміржол желісіне шығуға монополияға ие және жүк тасымалдауда басым.

1-стратегия (2024 ж. 1 қазаннан бастап қолданылады)

Қазақстан қор биржасында 2022 ж. қазанда Акционердің пайдасына шығарылған және 2025 ж. 28 қазанда өтелуі тиіс 882,978,000 АҚШ долл. сомасындағы еурооблигациялар, сондай-ақ 2025 ж. 25 қазанда өтелуі тиіс 881,881,000 швейцария франкі сомасындағы кросс-валюталық своптар бөлек анықталады және сенімді түрде бағалана алады. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша еурооблигациялардың баланстық құны 448,785 млн теңгені құрады. Осыған байланысты хеджирленген бап 2025 ж. 1 қаңтардан бастап 2025 ж. 22 қазанға дейінгі кезеңдегі 875,066,510 швейцария франкі сомасындағы жүк транзитін тасымалдаудан түсетін жоғары ықтимал кіріс болып табылады.

Хеджирлеу қатынастарының басталу күні кросс-валюталық своптың әділ құнының шамамен 3%-ын құрайтын нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне байланысты құрамдас бөлікті қоспағанда, хеджирлеудің тиімділігі 100% деңгейінде танылды. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша хеджирлеу тиімділігі 88.57%-ға дейін төмендеді, бұл 2-стратегияны енгізгеннен кейін жүк транзитін тасымалдаудан түсетін жоғары ықтимал кірістің күтілетін көлемдерінің төмендеуіне байланысты, соның нәтижесінде бастапқы болжамды кірістің бір бөлігі 2-стратегияға қайта жіктелді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 28,226 млн теңге сомасындағы тиімді бөлігі ақша ағындарын хеджирлеу құралдары бойынша шығын ретінде өзге жиынтық шығындағы хеджирлеу резервіне бөлінді. Кейінге қалдырылған табыс салығының әсері 5,645 млн теңгені құрады (17-ескертү). 3,609 млн теңге сомасындағы тиімсіз бөлігі қаржылық шығындарға жатқызылды (25-ескертү).

2-стратегия (2024 ж. 21 қарашадан бастап қолданылады)

Швейцария франкінде көрсетілген жүк транзиттік операцияларынан түсетін болжамды кіріс ағындарына толығымен сәйкес келетін тіркелген өтеу кестесі бар қарыздардағы Топтың 1,070,208,399 швейцария франкі негізгі сомалары бөлек анықталған және сенімді түрде бағаланатын хеджирлеу құралдары болып табылады. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелердің баланстық құны 598,982 млн теңгені құрады. Бұл қатынастағы хеджирленген баптар 2024 ж. 21 қарашасы мен 2034 ж. 15 қарашасы аралығындағы кезең үшін 1,070,208,399 швейцария франкі сомасындағы жүк транзиттік тасымалдауынан түсетін жоғары ықтимал кіріс ағындары болып табылады, оның ішінде 139,167,166 швейцария франкі 2025 ж. төленуі тиіс.

Хеджирлеу қатынастарының басталу күні хеджирлеудің тиімділігі 100% деңгейінде расталады, бұл құралдар мен хеджирленетін баптардың шарттарының толық сәйкестігін көрсетеді.

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 20,399 млн теңге сомасындағы тиімді бөлігі ақша ағындарын хеджирлеу құралдары бойынша таза шығын ретінде өзге жиынтық шығындағы хеджирлеу резервіне бөлінді. Кейінге қалдырылған табыс салығының әсері 4,080 млн теңгені құрады (17-ескертү).

2024 ж. 31 желтоқсанда ақша ағындарын хеджирлеу объектісі болып табылатын халықаралық (транзиттік) қатынаста жүк тасымалынан түсім алуға байланысты хеджирлеу есебі тоқтатылды, тиісінше осы хеджирлеу құралына жататын 412 млн теңге мөлшеріндегі жиынтық кейінге қалдырылған шығын өзге жиынтық шығыннан жүк тасымалынан түскен түсімге қайта жіктелді (21-ескертү). Кейінге қалдырылған табыс салығының әсері 82 млн теңгені құрады (17-ескертү).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

14. ҚАРЫЗДАР

Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын есептелген пайыздарды қоса алғанда, қарыздар:

	2024 ж. 31 желтоқсан		2023 ж. 31 желтоқсан	
	Сомасы	Орташа өлшемді тиімді пайыз мөлшерлемесі (%)	Сомасы	Орташа өлшемді тиімді пайыз мөлшерлемесі (%)
<i>Пайыздық мөлшерлемесі тұрақты қарыздар</i>				
Алынған қарыздар	475,243		333,852	
- теңгеде	285,231	10.88	223,035	8.69
- еуроға	51,253	5.85	59,611	5.31
- Швейцария франкінде	59,483	3.40	-	-
- Ресей рублінде	79,276	9.02	51,206	5.94
<i>Шығарылған борыштық бағалы қағаздар</i>				
- теңгеде	1,207,802		1,079,764	
- АҚШ долларында	759,017	11.78	707,590	11.41
	448,785	6.42	372,174	6.43
<i>Пайыздық мөлшерлемесі құбылмалы қарыздар</i>				
Алынған қарыздар	886,253		518,138	
- теңгеде	40,232	19.24	122,925	18.83
- еуроға	217,682	7.34	139,143	5.32
- Швейцария франкінде	628,339	3.04	256,070	3.55
<i>Шығарылған борыштық бағалы қағаздар</i>				
- теңгеде	84,090		185,793	
	84,090	14.78	185,793	19.02
	2,653,388		2,117,547	
Қарыздардың ағымдағы бөлігі	812,965		354,115	
Қарыздардың ұзақ мерзімді бөлігі	1,840,423		1,763,432	
	2,653,388		2,117,547	

Борыштық бағалы қағаздарды қоспағанда, дисконтты негізде берілген келесі қарыздардың өтелу мерзімі төмендегідей:

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
1 жыл ішінде	341,413	122,037
1 жылдан 2 жылға дейін	134,519	78,270
2 жылдан 3 жылға дейін	129,197	79,637
3 жылдан 4 жылға дейін	127,409	75,027
4 жылдан 5 жылға дейін	115,433	73,445
5 жылдан астам	513,525	423,574
	1,361,496	851,990

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Алынған қарыздар

Акционер

2024 ж. қаңтарында Топ, Компания арқылы, Акционермен 2010 ж. 21 қазанда жасалған «Қорғас-Жетіген» және «Өзен-Түркіменстан шекарасы» темір жол магистралінің құрылысын қаржыландыруға жалпы сомасы 30,000 млн теңгеге несиелік келісім шеңберінде өтеу мерзімін 2024 жылдан 2044 жылға дейін ұзарту және сыйақы мөлшерлемесі 2%-дан 9.25%-ға дейін өзгерту туралы қосымша келісім-шартқа қол қойды. Несие бойынша пайыздар жарты жылдық төлемдермен өтеледі. Несие шарттарындағы елеулі өзгерістерге байланысты Компания операцияны бастапқы қаржылық міндеттемені тануды тоқтату және жаңа қаржылық міндеттемені тану ретінде есепке алды. Жаңа несиенің әділ құны 12.25% нарықтық мөлшерлеме бойынша есептелді. Компания бөлінбеген пайдадағы меншікті капитал арқылы кейінге қалдырылған табыс салығының 1,200 млн теңге сомасындағы әсерін шегергендегі 6,003 млн теңге сомасындағы несиені әділ құнға түзетуді басқа жарналар ретінде таныды (13-ескертү).

«Қазақстан Ситибанк» АҚ

2024 ж. шілдеде Топ, еншілес ұйымы «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС тұлғасында, «Қазақстан Ситибанк» АҚ-мен 2009 ж. 30 қарашада жасалған Қысқа мерзімді кредиттер туралы бас келісім шеңберінде 15% пайыздық мөлшерлеменен 14,000 млн теңге жалпы сомаға қарыз қаражатын игерді. 2024 ж. желтоқсанда Топ өтеу мерзімін 2025 ж. шілдеге дейін ұзарту және пайыздық мөлшерлемені 15%-дан 16.5%-ға дейін өзгерту туралы қосымша келісімге қол қойды.

«Forte Bank» АҚ

2024 ж. ішінде Топ, Компания және еншілес ұйымы «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС арқылы, «Forte Bank» АҚ-мен 2022 ж. 13 маусымда жасалған кредиттік желіні ұсыну туралы келісім шеңберінде 15.75%-дан 16.75%-ға дейін сыйақы мөлшерлемесімен және алты ай аралығындағы өтеу мерзімімен 97,000 млн теңге жалпы сомаға қарыз қаражатын игерді. Топ алынған қарыздарды 55,000 млн теңге мөлшерінде мерзімінен бұрын/ішінара мерзімінен бұрын өтеді.

Societe Generale және Natixis

2024 ж. ішінде Топ, еншілес ұйымдары «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС және «ҚТЖ-Жолаушылар локомотивтері» ЖШС арқылы, BPIfrance экспорттық несиелік агенттігінің кепілдігімен Societe Generale және Natixis компанияларымен жүк және жолаушылар локомотивтерін сатып алуды қаржыландыру үшін 2023 ж. 23 ақпанда 627,110,893 еуро жалпы сомасына жасалған несиелік келісім бойынша 134,375,973 еуро (67,738 млн теңге) (BPIfrance премиясын қосқанда) жалпы сомаға қарыз қаражатын алды. Несие бойынша пайыздар Euribor 6m + 1.15% пайыздық мөлшерлеменен жарты жылдық төлемдермен өтеледі. Негізгі қарыз 2035 ж. толық өтелгенге дейін жартыжылдық төлемдермен өтеледі.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

«Қазақстан Халық Банкі» АҚ

2024 ж. ішінде Топ, Компания мен еншілес ұйым «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС тұлғасында, «Қазақстан Халық банкі» АҚ-мен 2015 ж. 26 ақпанда жасалған кредиттік желі ұсыну туралы келісім шеңберінде 15.75%-дан 17.25%-ға дейін сыйақы мөлшерлемесімен және бір жылға дейін өтеу мерзімімен 97,000 млн теңге жалпы сомаға қарыз қаражатын игерді. Топ алынған қарыздарды 78,000 млн теңге жалпы сомаға толық/жартылай мерзімінен бұрын өтеу жүргізді.

Еуразиялық даму банкі («ЕАДБ»)

2024 ж. ішінде Топ, еншілес ұйымы «ҚТЖ– «Жүк тасымалы» ЖШС арқылы ЕАДБ-мен 2023 ж. 11 мамырда жасалған несиелік келісім бойынша 17,685,350,000 ресей рублі жалпы сомасына жүк тепловоздарын сатып алуды қаржыландыруға 7,640,071,200 ресей рублі (37,956 млн теңге) жалпы сомасына қарыз қаражатын игерді. Несие бойынша сыйақы жарты жылдық төлемдермен 7.8% пайыздық мөлшерлемесімен өтеледі. Негізгі қарыз 2034 ж. толық өтелгенге дейін жартыжылдық төлемдермен өтеледі.

Citibank

2024 ж. ішінде Топ Компания арқылы Citibank банкімен 2024 ж. 4 сәуірде жасалған несие желісін ұсыну туралы шартқа сәйкес 3.21%-дан 3.4%-ға дейін және бір жылға дейінгі өтеу мерзіміне дейінгі сыйақы мөлшерлемесімен 150,000,000 швейцария франкі (77,828 млн теңге) жалпы сомасындағы қарыз қаражатын игерді.

2024 ж. ішінде Топ еншілес ұйымдары «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС және «ҚТЖ-Жолаушылар локомотивтері» ЖШС арқылы АҚШ Экспорт-импорт банкінің (US EXIM Bank) кепілдігімен Citibank-тен жүк және жолаушы локомотивтерін сатып алуды қаржыландыруға алған жалпы сомасы 593,952,912 швейцариялық франк құрайтын несиелері бойынша 443,076,513 швейцариялық франк (234,670 млн теңге) сомасын (US EXIM Bank премиясын қоса алғанда) игерді. Несие бойынша сыйақы тоқсан сайынғы төлемдермен SARON 3m + 0.75% пайыздық мөлшерлемесімен өтеледі. Негізгі қарыз 2034 ж. толық өтелгенге дейін тоқсан сайынғы төлемдермен өтеледі.

Еуропалық қайта құру және даму банкі (ЕҚДБ)

2024 ж. шілдеде Топ Компания арқылы ЕҚДБ-мен 2024 ж. 4 шілдеде жасалған несиелік келісім бойынша жалпы сомасы 200,000,000 швейцария франкі (107,986 млн теңге) сомаға қарыз қаражатын игерді. Несие бойынша сыйақы SARON 6m + 1.80% мөлшерлемесі бойынша жарты жылдық төлемдермен өтеледі. Негізгі қарыз 2029 ж. толық өтелгенге дейін жартыжылдық төлемдермен өтеледі.

Ұзақ мерзімді қарыздарды мерзімінен бұрын өтеу

2024 ж. ішінде Топ «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС еншілес ұйымы арқылы 2022 ж. 22 қазанда жасалған «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-мен несие желісін ұсыну туралы шарт аясында алынған несиелерді 60,540 млн теңге сомасында мерзімінен бұрын өтеуді жүзеге асырды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

2024 ж. ішінде Топ өзінің еншілес ұйымы «ҚТЖ-Жолаушылар локомотивтері» ЖШС арқылы 2022 ж. 20 қазанда жасалған «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-мен несие желісін ұсыну туралы шарт аясында 9,198 млн теңге сомасында алынған несиелерді мерзімінен бұрын ішінара өтеуді жүзеге асырды.

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар

31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығарылған борыштық бағалы қағаздар мынаны қамтыды:

	Өтеу күні	Биржалар	2024 ж.	2023 ж.
Бағасы бойынша орналастырылған борыштық бағалы қағаздар³				
АҚШ долл. 2%-дық еурооблигациялар (100%)	2025 ж. 28 қазан	KASE	448,785	372,174
Теңгедегі 11.5%-дық облигациялар (100%)	2034 ж. 3 қазан	KASE	308,433	308,433
Теңгедегі 8.74%-дық облигациялар (100%)	2043 ж. 12 маусым	KASE	136,717	136,146
Теңгедегі 9.25%-дық облигациялар (100%)	2044 ж. 24 маусым	KASE	114,750	-
Теңгедегі 7.37%-дық облигациялар (100%)	2042 ж. 30 желтоқсан	KASE	101,717	100,855
Теңгедегі инфляция мөлшерлемесі +2.52% (12.03%) облигациялар (100%)	2026 ж. 25 сәуір	KASE	54,090	56,302
Теңгедегі 11.5%-дық облигациялар (100%)	2034 ж. 12 қыркүйек	KASE	41,380	41,380
Ұлттық банктің базалық мөлшерлемесі+0.75% (16%) теңгедегі облигациялар (100%)	2026 ж. 30 қаңтар	AIX	30,000	-
Теңгедегі 11%-дық облигациялар (100%)	2027 ж. 23 шілде	KASE	26,184	26,184
Теңгедегі 2%-дық облигациялар (100%)	2034 ж. 20 тамыз	KASE	18,947	17,761
Теңгедегі 1.8%-дық облигациялар (100%)	2044 ж. 10 шілде	AIX	10,889	-
TONIA Compounded 6M + 3% маржа				
Теңгедегі 17.43%-дық облигациялар (100%)	2024 ж. 22 шілде	KASE	-	129,491
Теңгедегі 9.25%-дық облигациялар (100%)	2024 ж. 15 қараша	KASE	-	76,831
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар жиыны			1,291,892	1,265,557
Шығарылған борыштық бағалы қағаздардың ағымдағы бөлігі			471,552	232,078
Шығарылған борыштық бағалы қағаздардың ұзақ мерзімді бөлігі			820,340	1,033,479
			1,291,892	1,265,557

³ Жақша ішіндегі пайыз номиналдан облигацияларды/еурооблигацияларды орналастыру құнын білдіреді (сыйақымен / дисконтпен немесе номиналы бойынша)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

2024 ж. маусым және желтоқсан айларында Топ Компания арқылы «Достық-Мойынты» теміржол көлігі дәлізін жаңғырту мақсатында Қазақстан қор биржасында Акционердің пайдасына сәйкесінше 20,316 млн теңге және 143,653 млн теңге сомасында облигациялар шығарды, купондық мөлшерлеме жылдық 9.25% құрайды және өтеу мерзімі 2044 жылға дейін. Купон жылына екі рет төленеді. Бұл шығарылымда цифрлық теңге пайдаланылды (8-ескерту). Облигациялар нарықтық мөлшерлемеден төмен купондық мөлшерлеменен шығарылды, ал әділ құны сәйкесінше 12.34% және 14.50% нарықтық мөлшерлемелер негізінде есептелді. Компания облигациялардың әділ құнына түзетуді 9,900 млн теңге сомасындағы кейінге қалдырылған табыс салығын шегергенде 49,499 млн теңге жалпы сомасына бөлінбеген пайда құрамында өзге салымдар ретінде таныды (13-ескерту).

2024 ж. шілде айында Компания «Дарбаза-Мақтаарал теміржол желісінің құрылысы» жобасын іске асыру мақсатында Astana International Exchange (AIX) биржасында Акционердің пайдасына жылдық 1.8% купондық мөлшерлеменен және 2044 ж. өтеу мерзімімен 44,200 млн теңге көлемінде облигациялар шығарды. Купон жылына екі рет төленеді. Облигациялар нарықтық мөлшерлемеден төмен купондық мөлшерлеменен шығарылды және әділ құны 12.34% нарықтық мөлшерлеме негізінде есептелді. Компания облигациялардың әділ құнына түзетуді 6,779 млн теңге сомасындағы кейінге қалдырылған табыс салығын шегергенде 33,893 млн теңге жалпы сомасына капиал арқылы бөлінбеген пайда құрамында өзге салымдар ретінде таныды (13-ескерту).

2024 ж. желтоқсанда Компания өз міндеттемелерін қайта қаржыландыру мақсатында Astana International Exchange (AIX) биржасында Акционердің пайдасына «ҚР Ұлттық Банкінің базалық мөлшерлемесі + 0.75% маржасы» купондық мөлшерлемесі бар 2026 ж. өтеу мерзімімен 30,000 млн теңге сомасында облигациялар шығарды. Купон жылына екі рет төленеді.

Пайыздық мөлшерлемелерді мемлекеттік субсидиялау

2020 ж. мамыр айында Топ Компания арқылы ҚР Өнеркәсіп және құрылыс министрлігімен 2019 ж. жылдық 11.5% купондық мөлшерлемесімен 307,194 млн теңге сомасында шығарылған облигациялар бойынша купондық мөлшерлеменің бір бөлігін субсидиялау туралы келісім жасасты, ал бұл облигациялар өз кезегінде инфрақұрылымды жаңғыртуға, локомотивтер мен жүк вагондары паркін жаңартуға тартылып, жұмсалған 2017 ж. 780,000,000 АҚШ доллары көлемінде шығарылған Еурооблигацияларды мерзімінен бұрын өтеу үшін пайдаланылды. Келісім субсидиялау сомасын «Темір жол көлігінің магистральдық желісін және жылжымалы құрамын дамыту мақсатында шығарылған тасымалдаушы облигациялар бойынша купондық мөлшерлемені субсидиялау» республикалық бюджеттік бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) шеңберінде міндетті түрде қарастыру шартын көздейді. Бюджеттік бағдарлама «Темір жол көлігі туралы» Заңға сәйкес «тасымалдаушы» мәртебесіне ие барлық көлік компанияларына қолжетімді болғандықтан, Топ басшылығы қаржылық кірістер құрамында мемлекеттік субсидия ретінде осы Бағдарлама бойынша қаржыландыруды есепке алады.

2024 ж. ішінде Топ Бағдарламада көзделген 22,300 млн теңге сомасындағы мемлекеттік субсидиялар бойынша кірістерді қаржылық кірістердің құрамында таныды (25-ескерту).

Несиелер мен борыштық бағалы қағаздардың әділ құны 30-ескертуде көрсетілген.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Кредиттік келісімдер және оларды бұзу

HSBC Continental Europe-пен қаржылық және қаржылық емес жағдайларға қатысты келісімдердің бөлігі ретінде Топ мынадай шартты орындауы керек: Компанияның үш корпоративтік рейтингінің кез келген екеуі (S&P, Fitch, Moody's) BB-ден төмен емес деңгейде.

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бұл шарт орындалды. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиенің баланстық құны 51,253 млн теңге құрады (2023 ж. 31 желтоқсан: 59,611 млн теңге).

Societe Generale және Natixis-тен алынған несиелер талаптары Топтың жылдық шоғырландырылған деректері негізінде есептелген «Таза қарыздың капиталға қатынасы» (акционердің жеңілдетілген несиелері жалпы қарыздың 50%-дан аспайтын) қаржылық коэффициентінің (ковенанты) сақталуын көздейді. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бұл шарт орындалды. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиенің баланстық құны 217,682 млн теңге құрады (2023 ж. 31 желтоқсан: 139,143 млн теңге).

ЕАДБ-дан алынған несие шарттары белгілі бір қаржылық коэффициенттердің (ковенанттар) сақталуын көздейді, мысалы, «EBITDA-ға қарыздың қатынасы» және Топтың жартыжылдық шоғырландырылған деректері негізінде есептелген «пайызды өтеу коэффициенті», сондай-ақ Компанияның үш корпоративтік рейтингінің кез келген екеуінің (S&P, Fitch, Moody's) BB-ден төмен емес деңгейде болуы шартының сақталуы. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бұл шарттар орындалды. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиенің баланстық құны 79,276 млн теңге құрады (2023 ж. 31 желтоқсан: 51,207 млн теңге).

Citibank және Santander MIGA кепілдігімен несие шарттары Топтың жылдық шоғырландырылған деректері негізінде есептелетін «EBITDA пайыздық шығындарға қатынасы» және «жалпы қарыздың EBITDA қатынасы» (еншілес ұйымдардың үшінші тұлғалар алдындағы қарызының жалпы сомасының 35%-дан аспайтын үлесі) сияқты белгілі бір қаржылық коэффициенттердің (ковенанттар) сақталуын талап етеді. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бұл шарттар орындалды. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиенің баланстық құны 274,190 млн теңге құрады (2023 ж. 31 желтоқсан: 256,069 млн теңге).

ЕҚДБ-дан алынған қарыз талаптары Топтың жылдық шоғырландырылған деректері негізінде есептелген «Борыш пен EBITDA» қаржылық коэффициентінің (ковенанты) сақталуын қамтамасыз етеді. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бұл шарт орындалды. Несиенің баланстық құны 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 103,881 млн теңгені құрады (2023 ж. 31 желтоқсан: нөл теңге).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

АҚШ Экспорт-импорт банкінің (US EXIM Bank) кепілдігімен Citibank-тен алған жалпы сомасы 248,630,443 мың теңгені құрайтын несиелері бойынша, Компанияның, «Қазтеміртранс» АҚ-ның, «ҚТЖ-Жолаушылар локомотивтері» ЖШС-нің және «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС-нің әр қаржы жылының қорытындысы бойынша жиынтық жалпы активтері және жалпы түсімі Топтың жылдық шоғырландырылған деректері негізінде есептелген, тиісінше, Топтың жалпы активтері мен жиынтық түсімінің 75%-ына тең немесе одан асуы тиіс.

2024 ж. 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша бұл шарттар орындалды.

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бұл шарт орындалды. Несиенің баланстық құны

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 220,910 млн теңгені құрады

(2023 ж. 31 желтоқсан: нөл теңге).

Шығарылған борыштық бағалы қағаздармен байланысты талаптар бизнесті өзгертумен және мүлікті иеліктен алумен; басқа да заңды тұлғалармен қосылу және қауымдасумен байланысты талаптардан тұрады, алайда осы талаптармен шектелмейді. Борыштық бағалы қағаздар шығару шарттарында белгіленген дефолт оқиғасы болған жағдайда инвесторлар шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша берешекті өтеуді талап етуге құқылы.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Қаржылық қызметтен болған ақша ағындары мен міндеттемелерінің өзгеруін салыстыру

	2024 ж.		
	Қарыздар мен шығарылған борыштық бағалы қағаздар	Жалдау бойынша міндеттемелер (15-ескерту)	Жиыны
1 қаңтарға	2,117,547	71,506	2,189,053
Қаржылық қызметтен ақша ағындарына байланысты өзгерістер			
Қарыздар бойынша негізгі борышты төлеу	(480,532)	-	(480,532)
Алынған қарыздар бойынша түсімдер	879,762	-	879,762
Жалдау міндеттемелері бойынша төлемдер	-	(11,358)	(11,358)
Қаржылық қызметтен ақша ағындарына байланысты өзгерістер жиыны	399,230	(11,358)	387,872
Басқа да өзгерістер			
Шетел валютасы айырбас бағамдары өзгеруінің әсері	68,605	34	68,639
Ақша ағындарын хеджирлеу	62,215	-	62,215
Банк жеткізушіге тікелей аударған қарыз қаражат есебінен негізгі құралдарды сатып алу	67,738	-	67,738
Жаңа жалдау шарттары	-	107,742	107,742
Нарықтық бағадан төмен мөлшерлемелер бойынша Акционерден алынған қарыздардың әділ құнына дейін түзету (13-ескерту)	(89,395)	-	(89,395)
Капиталдандырылатындарды қоса алғанда, пайыздар бойынша шығындар және дисконт амортизациясы	204,960	19,502	224,462
Төленген пайыздар	(171,648)	(12,050)	(183,698)
Басқа да өзгерістер	(5,864)	(394)	(6,258)
Міндеттемелерге байланысты басқа да өзгерістер жиыны	136,611	114,834	251,445
31 желтоқсанға	2,653,388	174,982	2,828,370

	2023 ж.		
	Қарыздар мен шығарылған борыштық бағалы қағаздар	Жалдау бойынша міндеттемелер (15-ескерту)	Жиыны
1 қаңтарға	1,687,331	53,082	1,740,413
Қаржылық қызметтен ақша ағындарына байланысты өзгерістер			
Қарыздар бойынша негізгі борышты төлеу	(367,320)	-	(367,320)
Алынған қарыздар бойынша түсімдер	808,731	-	808,731
Жалдау міндеттемелері бойынша төлемдер	-	(21,690)	(21,690)
Қаржылық қызметтен ақша ағындарына байланысты өзгерістер жиыны	441,411	(21,690)	419,721
Басқа да өзгерістер			
Шетел валютасы айырбас бағамдары өзгеруінің әсері	13,862	43	13,905
Ақша ағындарын хеджирлеу	-	-	-
Банк жеткізушіге тікелей аударған қарыз қаражат есебінен негізгі құралдарды сатып алу	114,106	-	114,106
Жаңа жалдау шарттары	-	24,334	24,334
Нарықтық бағадан төмен мөлшерлемелер бойынша Акционерден алынған қарыздардың әділ құнына дейін түзету (13-ескерту)	(177,932)	-	(177,932)
Капиталдандырылатындарды қоса алғанда, пайыздар бойынша шығындар және дисконт амортизациясы	188,583	8,995	197,578
Төленген пайыздар	(144,301)	(6,252)	(150,553)
Басқа да өзгерістер	(5,513)	12,994	7,481
Міндеттемелерге байланысты басқа да өзгерістер жиыны	(11,195)	40,114	28,919
31 желтоқсанға	2,117,547	71,506	2,189,053

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

15. ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың жалдау бойынша міндеттемелері келесідей:

	2024 ж.		2023 ж.	
	Жалдау төлемдері	Жалдау төлемдерінің ағымдағы құны	Жалдау төлемдері	Жалдау төлемдерінің ағымдағы құны
Бір жыл ішінде	38,423	35,517	18,461	16,951
Екі жылдан бес жылды қоса алғанға дейін	141,989	83,387	47,066	26,930
Бес жылдан астам	232,330	56,078	100,304	27,625
Жиыны	412,742	174,982	165,831	71,506
Болашақ қаржылық шығындарды шегергенде	(237,760)	-	(94,325)	-
Жалдау міндеттемелерінің ағымдағы құны	174,982	174,982	71,506	71,506
12 ай ішінде өтелуі тиіс міндеттемелер сомасын шегергенде		(35,517)		(16,951)
12 айдан кейін төленуге тиісті сома		139,465		54,555

2024 және 2023 жж.31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайыздарды есептеу 2.5%-дан 21.69%-ға дейінгі тиімді сыйақы мөлшерлемелеріне негізделеді.

Жабдықты жалдау бойынша АҚШ долларында көрсетілген басқа міндеттемелерді қоспағанда, барлық жалдау міндеттемелері негізінен теңгеде көрсетілген.

«Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-мен қаржылық лизинг шарттары (бұдан әрі – «жалдау шарттары»)

Платформа вагондар

2020 ж. қарашада Топ «KTZ Express» АҚ еншілес ұйымы тұлғасында жалпы құны 47,391 млн теңге (2023 ж. 29 қыркүйектегі қосымша келісімді ескергенде) және пайыздық мөлшерлемесі жылдық 15%, оның ішінде жылдық 10% мемлекет субсидиялайтын, 2,000 бірлік мөлшерінде платформа вагондарды жалдау шартын жасасты. Негізгі борышты төлеу бойынша жеңілдікті кезең 2 жылды құрайды. Топ жалға алушы ретінде әрекет етеді.

2024 ж. ішінде осы шарт аясында Топ 193 бірлік мөлшерінде платформа вагондарды алды және 32 жыл мерзімге 5,077 млн теңге мөлшерінде пайдалану құқығы нысанындағы активтерді және 15 жыл мерзімге 2,734 млн теңге мөлшерінде жалдау бойынша міндеттемені таныды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

2024 ж. шілдеде Топ «KTZ Express» АҚ еншілес ұйымы тұлғасында жалпы құны 63,356 млн теңге және пайыздық мөлшерлемесі жылдық 13.75%, оның ішінде жылдық 7% мемлекет субсидиялайтын, 2,000 бірлік мөлшерінде платформа вагондарды жалдау шартын жасасты. Негізгі борышты төлеу бойынша жеңілдікті кезең 5 жылды құрайды. Топ жалға алушы ретінде әрекет етеді. 2024 ж. ішінде осы шарт аясында Топ 373 бірлік мөлшерінде платформа вагондарды алды және 32 жыл мерзімге 12,108 млн теңге мөлшерінде пайдалану құқығы нысанындағы активтерді және 15 жыл мерзімге 7,583 млн теңге мөлшерінде жалдау бойынша міндеттемені таныды.

Жолаушылар вагондары

2023 ж. қыркүйегінде Топ өзінің еншілес ұйымы «Жолаушылар тасымалы» АҚ атынан жалпы құны 65,796 млн теңге және жылдық 13.15% пайыздық мөлшерлеменен 100 бірлік көлемінде жолаушылар вагондарын жалға беру шартын жасады, оны жылына 10% мемлекет субсидиялайды. Негізгі қарызды өтеу бойынша жеңілдік кезеңі 5 жылды құрайды. Топ жалға алушы ретінде әрекет етеді.

2024 ж. ішінде осы шартқа сәйкес Топ 62 жолаушы вагонын алды және 40 жыл мерзімге 41,244 млн теңге сомасына пайдалану құқығы активтерін және 15 жыл мерзімге 19,581 млн теңге сомасындағы жалдау міндеттемесін таныды.

2024 ж. мамырда Топ өзінің еншілес ұйымы «Жолаушылар тасымалы» АҚ атынан жалпы құны 103,432 млн теңге және жылдық 13.75% пайыздық мөлшерлеменен 157 бірлік көлемінде жолаушылар вагондарын жалға беру шартын жасады, оны жылына 10% мемлекет субсидиялайды. Негізгі қарызды өтеу бойынша жеңілдік кезеңі 5 жылды құрайды. Топ жалға алушы ретінде әрекет етеді.

2024 ж. ішінде осы шартқа сәйкес Топ 50 жолаушы вагонын алды және 40 жыл мерзімге 32,830 млн теңге сомасына пайдалану құқығы активтерін және 15 жыл мерзімге 15,235 млн теңге сомасындағы жалдау міндеттемесін таныды.

2024 ж. тамызда Топ өзінің еншілес ұйымы «Жолаушылар тасымалы» АҚ атынан жалпы құны 11,802 млн теңге (2024 ж. 29 тамыздағы қосымша келісімді ескере отырып) және жылдық 14.5% пайыздық мөлшерлеменен 3 бірлік көлемінде жолаушылар вагондарын жалға беру шартын жасады, оны жылына 10% мемлекет субсидиялайды. Негізгі қарызды өтеу бойынша жеңілдік кезеңі 5 жылды құрайды. Топ жалға алушы ретінде әрекет етеді.

2024 ж. ішінде осы шартқа сәйкес Топ 1 электропойыз алды және 40 жыл мерзімге 3,911 млн теңге сомасына пайдалану құқығы активтерін және 15 жыл мерзімге 1,817 млн теңге сомасындағы жалдау міндеттемесін таныды.

Жүк жартылай вагондары

2023 ж. шілдесінде Топ өзінің еншілес ұйымы «Қазтеміртранс» АҚ атынан жалпы құны 88,125 млн теңгені құрайтын және жылдық сыйақы мөлшерлемесі 13.15% болатын 3,000 дана көлеміндегі жартылай вагондарды жалға беру шартын жасады, оның ішінде жылына 6% мемлекет субсидиялайды. Негізгі қарызды өтеу бойынша жеңілдік кезеңі 2 жыл. Топ жалға алушы ретінде әрекет етеді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

2024 ж. ішінде осы шартқа сәйкес Топ 1,689 жартылай вагонды алды және 22 жыл мерзімге 49,090 млн теңге сомасына пайдалану құқығы активтерін және 14 жыл мерзімге 33,524 млн теңге сомасындағы жалдау міндеттемесін таныды.

«KTZ Express» АҚ, «Жолаушылар тасымалы» АҚ және «Қазтеміртранс» АҚ еншілес ұйымдары тұлғасындағы Топтың «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-мен жалдау шарттарының талаптары Топтың жылдық шоғырландырылған деректері негізінде есептелген «Қарыз төлемдерін ақша ағындарымен жабу коэффициенті» қаржылық коэффициентін (ковенантты) орындауды көздейді. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бұл шарт орындалды.

Сонымен қатар, «KTZ Express» АҚ, «Жолаушылар тасымалы» АҚ және «Қазтеміртранс» АҚ еншілес ұйымдары тұлғасындағы Топтың «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-мен жалдау шарттарына байланысты талаптар ерікті түрде таратуды жүзеге асыру жолымен құқықтық мәртебесін өзгерту; сомасы активтердің баланстық құнының 10-25%-ынан асатын мәмілені немесе бірнеше мәмілені жасасу; лизинг нысаналарын немесе олардың бір бөлігін қосалқы лизингке беру бойынша шектеулерге байланысты талаптарды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді. Жалдау шарттарының талаптарында айқындалған дефолт оқиғалары басталған жағдайда лизинг беруші лизинг нысаналарын даусыз сұратуды талап етуге құқылы.

«Транстелеком» АҚ-мен жалға алу шарттары

2024 ж. ішінде Компания атынан Топ қауымдастырылған ұйымы «Транстелеком» АҚ-мен байланыс арналарын жалға алу шартын жасасты және пайдалану құқығы нысаныдағы активтерді танып, 5 жыл мерзімге 27,261 млн теңге сомасына жалға беру міндеттемесін таныды.

16. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫЛАР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Еңбек қызметі аяқталуына байланысты төленетін сыйақылар жоспары мен қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар

ҚР заңнамасына сәйкес зейнетақылық аударымдар қызметкерлердің міндеттемесі болып табылады және Топтың көзделген міндеттемелерден басқа, қызметкерлердің алдында олар зейнеткерлікке шыққаннан кейін төлемдер бойынша не ағымдағы, не болашақ міндеттемелері жоқ.

2019 ж. Топ еңбек шарты өзара келісім бойынша мерзімінен бұрын бұзылған зейнеткерлік жастағы адамдарға өтемақы төлеу тәртібін айқындайтын Ерте зейнеткерлікке шығу ережелерін (бұдан әрі – «1-ереже») бекітті.

2021 ж. ішінде Топ Компанияның және оның еншілес ұйымдарының босатылатын қызметкерлеріне өтемақы төлеу Ережелерін (бұдан әрі – «2-ереже») бекітті. 2-ереже лауазымдары оңтайландырудың әсеріне ұшырайтын және тараптардың келісімі бойынша еңбек шарттары бұзылған қызметкерлерге өтемақы төлеу тәртібін айқындайды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

2024 ж. Компания белгілі бір лауазымдарды атқаратын және зейнеткерлік жасқа жеткенге дейін үш және одан аз жыл қалған Компания қызметкерлеріне жасына қарай салалық төлемдерді төлеу тәртібін айқындайтын салалық қарттық бойынша жәрдемақыларды төлеу ережелерін (бұдан әрі – 3-ереже) бекітілді. Темір жол көлігінде қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз ету, еңбек жағдайлары зиянды және ауыр жұмыстарда өндірістік жарақат алу қаупін азайту, Компания қызметкерлеріне берілген әлеуметтік-экономикалық және құқықтық кепілдіктерді сақтау мақсатында 3-ереже қабылданды.

Қызметкерлерге еңбек қызметі аяқталғаннан кейінгі сыйақылар және өзге де ұзақ мерзімді сыйақылар 1-ережеге, 2-ережеге, 3-ережеге, Компания мен оның еңбек ұжымы арасында жасалған 2024-2026 жж. арналған Ұжымдық шартқа және өзге құжаттарға сәйкес төленеді.

Осы құжаттарға сәйкес Топ келесідей негізгі төлемдер мен жеңілдіктерді қорға айналдырылмаған жоспар шегінде жүзеге асырады:

Еңбек қызметі аяқталғаннан кейінгі сыйақылар:

- зейнетке шығу кезіндегі бір жолғы жәрдем;
- 1-ережеге сәйкес саладағы жұмыс өтіліне байланысты еңбек шартын мерзімінен бұрын бұзу кезіндегі біржолғы төлем;
- қызметкер зейнеткерлік жасқа жеткенге дейін кемінде 70 мың теңге және айына 200 мың теңгеден аспайтын мөлшерде біржолғы тәртіппен қызметкер зейнеткерлік жасқа жеткенге дейінгі барлық кезеңде немесе 1-ережеге сәйкес ай сайынғы негізде төленетін жәрдемақы;
- 2-ережеге сәйкес еңбек шарты бұзылған күннен бастап алты – жиырма төрт ай ішінде айына кемінде 70 мың теңге және 200 мың теңгеден аспайтын мөлшерде жәрдемақы;
- 3-ережеге сәйкес тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 32 еселенген мөлшерінде ай сайынғы жасы бойынша салалық жәрдемақы;
- зейнеткерлерге мереке күндері материалдық көмек;
- зейнеткерлерге санаторлық-курорттық сауықтыруға жолдамалар ұсыну;
- зейнеткерлердің салттық қызметтеріне ақы төлеуге материалдық көмек;
- зейнеткерлерге мерейтойлық күндерге бір жолғы материалдық көмек;
- зейнеткерлерге тіс протездеу үшін шығыстарды өтеу;
- зейнеткерлерге теміржол көлігімен жол жүру ақысын төлеуге шығындарды өтеу.

Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелер:

- қызметкерлерге санаторлық-курорттық емделуге материалдық көмек;
- қызметкерлерге тіс протездеу ақысының шығыстарын өтеу;
- мерейтойлық күндерге қызметкерлерді бір жолғы көтермелеу;
- қызметкерлерге теміржол көлігімен жол жүру ақысының шығындарын өтеу.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Бұл бағдарламалар қаржыландырылмайды. Топтың осы бағдарламаларға қатысты саясаты міндеттемелерді жабу үшін активтерді жинақтауды көздемейді, бағдарлама қызметкерлер тарапынан қосымша жарналарды талап етпейді.

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Қызметкерлерге сыйақылар жөніндегі міндеттемелердің ұзақ мерзімді бөлігі	41,105	37,396
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелердің ағымдағы бөлігі	7,598	7,608
Жыл соңына міндеттемелердің жалпы сомасы	48,703	45,004

Төменде 31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші міндеттемелердің келтірілген құнының қозғалысы келесі түрде көрсетілген:

	2024 ж.	2023 ж.
Жыл басындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	45,004	43,619
Есепті кезең қызметтерінің құны	2,254	1,888
Өткен жылдар қызметтерінің құны	9,694	-
Пайыздық шығыстар	5,108	4,624
Қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар бойынша актуарлық (шығын)/пайда	(2,394)	427
Пайда мен шығындарда танылған шығыстардың жиыны	14,662	6,939
Өзге жиынтық кірісте танылған актуарлық қайта бағалау:	(3,688)	540
- қаржылық жорамалдардың өзгеруі	856	(330)
- тәжірибеге негізделген түзетулер	(1,850)	(922)
- демографиялық жорамалдардың өзгеруі	(2,694)	1,792
Жыл ішінде жасалған төлемдер	(7,275)	(6,094)
Жыл соңындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	48,703	45,004

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде пайда мен шығындарда танылған, еңбек қызметін аяқтау және қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар жөніндегі міндеттемелер сомаларының жиыны былайша берілген:

	2024 ж.	2023 ж.
Өткізудің өзіндік құны (23-ескерту)	14,150	6,611
Жалпы және әкімшілік шығыстар (24-ескерту)	512	328
Жыл іші пайда мен шығындарда танылған жиыны	14,662	6,939

Топ міндеттемелерін есептеу Топ қызметкерлерінің және зейнеткерлерінің саны, жасы, жынысы мен өтіл жылдары мен қызметкерлер санының өзгеруі бойынша нақты деректер, сонымен бірге өлім деңгейі бойынша жарияланып отыратын статистика деректерінің негізінде дайындалған, 1-ережені, 2-ережені және 3-ережені пайдалану мүмкіндігі берілетін барлық қызметкерлер оларды ең төменгі қажетті жасқа жеткен кезде, яғни заңнамамен белгіленген зейнеткерлік жасқа дейін кемінде 5 жыл бұрын пайдаланады деп күтілуде. Зейнетке шыққаннан кейін жұмыс істейтін және зейнеткерлікке шыққан бұрынғы қызметкерлер үшін орташа өмір сүру ұзақтығы ерлер үшін 15.6 жасты және әйелдер үшін 19.6 жасты құрайды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепті жасау күніндегі өзге негізгі жорамалдар төменде келтірілген:

	2024 ж.	2023 ж.
Дисконт мөлшерлемесі	12.4%	11.9%
Болашақта материалдық көмектің күтілетін жылдық өсуі	5.3%	5.2%
Болашақта ең төмен еңбекақының күтілетін жылдық өсуі	(орташа) 6.6%	(орташа) 6.6%
Болашақта теміржол билеттері құнының күтілетін жылдық өсуі	(орташа) 7.6%	(орташа) 5.9%

Актуарийдің сезімталдық талдауы көрсеткендей, егер инфляция деңгейі 1%-ға өссе, қызметкерлерге сыйақы төлеу жауапкершілігінің максималды өсуі 8.5%-ды, ал дисконттау мөлшерлемесі 1%-ға төмендесе, 7.9%-ды құрайды.

Жоғарыда келтірілген сезімталдықты талдау еңбек қызметінің аяқталуы бойынша міндеттемелердің нақты өзгерістерін көрсетпеуі мүмкін, себебі жорамалдардың бір-бірінен бөлек өзгеруі екіталай (кейбір жорамалдар өзара байланысты).

Сонымен қатар, сезімталдықты талдау кезінде еңбек қызметінің аяқталуы бойынша міндеттемелердің келтірілген құны есепті күнге болжанатын шартты бірлік әдісі бойынша есептелді. Дәл осындай әдіс қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген еңбек қызметінің аяқталуы бойынша міндеттемелерді есептеу кезінде қолданылды.

Сезімталдықты талдау кезінде пайдаланылған әдістер мен жорамалдар алдыңғы жылдары пайдаланылғаннан ерекшеленбейді.

17. КОРПОРАТИВТІК ТАБЫС САЛЫҒЫ

31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші табыс салығы бойынша шығыстар мыналарды қамтыды

	2024 ж.	2023 ж.
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар	14,969	6,013
Өткен жылдардың табыс салығын түзету	(217)	(227)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша шығыстар	37,811	17,450
Танылмаған кейінге қалдырылған салық активтерінің өзгеруі, оның ішінде ауыстырылған салық шығындары бойынша	10,161	1,363
	62,724	24,599

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Төменде 31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші табыс салығы бойынша шығыстармен ресми белгіленген мөлшерлеме бойынша салық салынғанға дейінгі бухгалтерлік пайдадан есептелген корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстарды салыстыру көрсетілген:

	2024 ж.	2023 ж.
Салық салуға дейінгі пайда	223,529	161,383
Ресми салық мөлшерлемесі	20%	20%
Ресми мөлшерлеме бойынша корпоративтік табыс салығы бойынша теориялық шығыс	44,706	32,277
Салық салу мақсаты үшін шегеруге жатпайтын шығыстардың/(салық салынбайтын кірістердің) салықтық әсері және басқа да әсерлер:		
Өткен жылдардағы табыс салығын түзету	(217)	(227)
Шегерілмейтін шығыстар/(салық салынбайтын кірістер)	8,074	(8,814)
Танылмаған кейінге қалдырылған салық активтерінің өзгеруі, оның ішінде көшірілген салық шығындары бойынша	10,161	1,363
Пайда мен шығындарда көрсетілген табыс салығы бойынша шығыстар	62,724	24,599

Активтер мен міндеттемелердің салық базасы мен шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген сомалар арасындағы уақытша айырмаларға шоғырландырылған қаржылық жағдай туралы тиісті есептердің күніне қолданылатын ресми белгіленген салық мөлшерлемелерін қолдану арқылы есептелген кейінге қалдырылған салық сомалары мыналарды қамтыды:

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан.
Кейінге қалдырылған салық активтері:		
Көшірілген салық шығындары	128,414	125,893
Қызметкерлерге қатысты есептелген міндеттемелер	7,912	7,135
Жалдау бойынша міндеттемелер	7,010	2,640
Туынды қаржы құралдары	6,432	7,036
Қаржылық кепілдік шарттары бойынша міндеттеме	5,490	5,707
Дебиторлық берешектегі айырма	3,889	3,959
Басқалары	2,692	2,634
	161,839	155,004
Шегеру: кейінге қалдырылған салық міндеттемелерімен есепке жатқызылған кейінге қалдырылған салық активтері	(161,818)	(154,944)
Кейінге қалдырылған салық активтері	21	60
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері:		
Негізгі құралдар және басқа да ұзақ мерзімді активтер	(507,804)	(457,336)
Нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлемелер бойынша Акционерден алынған қарыздарды әділ құнға дейін түзету	(122,066)	(109,488)
Басқалар	(5)	(8)
	(629,875)	(566,832)
Шегерулер: кейінге қалдырылған салық міндеттемелерімен есепке жатқызылған кейінге қалдырылған салық активтері	161,818	154,944
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	(468,057)	(411,888)
Кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелерінің жиыны	(468,036)	(411,828)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

	2024 ж.	2023 ж.
Жыл басындағы кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелері	(411,828)	(357,428)
Пайда және шығында көрсетілген	(47,972)	(18,813)
Капиталда көрсетілген (13-ескерту)	(17,879)	(35,587)
Өзге жиынтық кірісте көрсетілген (13-ескерту)	9,643	-
Жыл соңындағы кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелері	(468,036)	(411,828)

Топ ауыстырылған салық шығындарына жатқызылатын кейінге қалдырылған салық активтерін таныған жоқ. Басшылықтың пікірінше, болашақта осы кейінге қалдырылған салық активтеріне қарсы есепке алынатын салық салынатын пайданың жеткілікті болуы екіталай. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша танылмаған ауыстырылған салық шығындарының жалпы салық әсері 9,470 млн теңгені құрады (2023 ж. 31 желтоқсан: 420 млн теңге). Осы ауыстырылған салық шығындары салық салу мақсаттары үшін олар туындаған күннен бастап 10 жыл ішінде аяқталады.

18. САУДА КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Негізгі құралдарды жеткізгені үшін кредиторлық берешек	86,906	46,789
Көрсетілген қызметтер үшін кредиторлық берешек	84,619	92,628
Алынған тауар-материалдық қорлар үшін кредиторлық берешек	52,106	56,961
Басқа да кредиторлық берешек	7,720	4,591
	231,351	200,969

31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда кредиторлық берешек мына валюталарда берілген:

	2024 ж.	2023 ж.
Теңге	203,015	174,516
Еуро	13,414	9,542
АҚШ доллары	13,000	10,018
БАӘ дирхамы	-	5,899
Басқа валюталарда	1,922	994
	231,351	200,969

Кредиторлық берешек бойынша айналымның орташа мерзімі 48 күнді құрайды (2023 ж.: 38 күн).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

19. САТЫП АЛУШЫЛАРМЕН ЖАСАЛҒАН ШАРТТАР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Сатып алұшылармен жасалған шарттар бойынша алынған аванстар	117,973	105,103
Болашақ кезеңдердің кірістері	15,197	10,765
	133,170	115,868

Есептік кезеңде танылған және жыл басына алынған аванстар мен болашақ кезеңдер кірістерінің құрамына қосылған түсім 95,811 млн теңгені құрады (2023 ж.: 100,494 млн теңге).

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сатып алұшылармен жасалған шарттар бойынша міндеттемелер есепті күннен кейінгі келесі 12 ай ішінде түсім ретінде танылатын болады.

20. БАСҚА МІНДЕТТЕМЕЛЕР

	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Болашақ кезеңдердің кірістері (мемлекеттік субсидиялар)	99,999	44,804
Міндетті зейнетақы жарналары, әлеуметтік сақтандыруға аударымдар және міндетті медициналық сақтандыру бойынша аударымдар	14,302	12,530
Алынған аванстар	9,700	10,015
Бағалау міндеттемелері	748	2,611
Басқалары	2,331	3,397
Басқа да қаржылық емес міндеттемелер жиыны	127,080	73,357
Пайдаланылмаған демалыстар және өзге сыйақылар бойынша резервтер	40,069	36,225
Қаржылық кепілдік шарттары бойынша міндеттемелер	27,449	28,536
Еңбекақы бойынша берешек	18,966	15,511
Басқалары	17,833	15,059
Басқа да қаржылық міндеттемелер жиыны	104,317	95,331
	231,397	168,688
Басқа да міндеттемелердің ағымдағы бөлігі	112,627	98,910
Басқа да міндеттемелердің ұзақ мерзімді бөлігі	118,770	69,778
	231,397	168,688

27-ескертуде көрсетілгендей, Топ ««Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы» АҚ және «Ақтөбе рельс-арқалық зауыты» ЖШС ұйымдары алған қарыздар бойынша банктерге қаржылық кепілдік ұсынған және қаржылық кепілдік шарттары бойынша міндеттемелер таныды. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық кепілдік шарттары бойынша міндеттемелер «Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы» АҚ бойынша 14,896,620 мың теңгені, «Ақтөбе рельс-арқалық зауыты» ЖШС бойынша 12,552,694 мың теңгені құрады (2023 ж. 31 желтоқсан: «Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы» АҚ бойынша 15,314,459 мың теңге, «Ақтөбе рельс-арқалық зауыты» ЖШС бойынша 13,202,435 мың теңге және «Транстелеком» АҚ бойынша 19,015 мың теңге).

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа да қаржылық міндеттемелер негізінен теңгемен көрсетілген.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

21. ТҮСІМ

2024 және 2023 жж. аралығында жүк тасымалынан түсім келесілерден тұрады:

	2024 ж.	2023 ж.
Сатып алұшыларымен жасалған шарттар бойынша түсім:		
Халықаралық (транзиттік) қатынаста	698,797	655,888
Республикаішілік бағыттар бойынша	507,501	439,857
Халықаралық (экспорттық) қатынаста	322,631	274,069
Халықаралық (импорттық) қатынаста	194,279	185,758
Тасымалдау процесімен байланысты қосымша алымдар	67,769	60,675
Жүк тасымалынан басқа да түсім	84,581	66,303
	1,875,558	1,682,550

2024 ж. ішінде ақша ағындарын хеджирлеу объектісі болып табылатын халықаралық (транзиттік) қатынастағы жүк тасымалынан түсім алынды, тиісінше, хеджирлеу құралына келетін 412 млн теңге мөлшеріндегі жинақталған шығын өзге жиынтық шығыннан жүк тасымалдарынан түсімге қайта жіктелді (13-ескерту).

Жүк тасымалдарынан түскен түсім уақыт ішінде танылды.

2024 және 2023 жж. ішінде жолаушылар тасымалынан түсім келесілерден тұрды:

	2024 ж.	2023 ж.
Сатып алұшыларымен жасалған шарттар бойынша түсім:		
Жолаушылар тасымалы бойынша	94,003	89,866
Жолаушылар тасымалынан басқа да түсім	16,520	11,816
	110,523	101,682

Жолаушылар тасымалынан түскен басқа да түсімнің бөлігіне қатысты 1,763 млн теңге мөлшеріндегі жолаушылар тасымалынан түскен түсім белгілі бір уақыт кезеңінде (2023 ж.: 1,449 млн теңге), 108,760 млн теңге мөлшерінде – уақыт ішінде (2023 ж.: 100,233 млн теңге) танылды.

22. БАСҚА ДА КІРІСТЕР

	2024 ж.	2023 ж.
Вагондарды жалға беруден түскен кіріс	63,368	45,953
Тауарларды сатудан және басқа да қызметтер көрсетуден түскен кірістер	61,172	49,615
Айыппұлдардан кіріс	6,382	10,475
Басқа да негізгі құралдарды жалға беруден түскен кірістер	5,815	4,908
	136,737	110,951

Тауарларды сатудан және басқа да қызметтерді ұсынудан түскен кірістер, негізінен, жүктерді ауыстырып тиеу, кемелерге қызмет көрсету, материалдар мен металл сынықтарын сатудан түскен кірістер болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Топ операциялық жалдау шарттары бойынша вагондар мен өзге де негізгі құралдарды жалға береді. Операциялық жалдау шарттары бойынша дебиторлық берешек бір жыл ішінде төленуі тиіс. Операциялық жалдау шарттарында ұзарту немесе мерзімінен бұрын тоқтату опциясы қарастыралмаған. Топ операциялық жалдау шарттарының нәтижесінде валюталық тәуекелге ұшырамайды, өйткені барлық жалдау шарттары теңгемен көрсетілген. Жалға алушының жалдау мерзімі аяқталғаннан кейін вагондар мен өзге де негізгі құралдарды сатып алуға мүмкіндігі жоқ.

Айыппұлдардан түскен кірістер, негізінен, тағайындалған станциялардан жүктерді уақтылы әкетпеуге байланысты және шаруашылық шарттарының талаптарын бұзғаны үшін өсімпұлдан түскен кірістер болып табылады.

18,544 млн теңге мөлшеріндегі түсім белгілі бір уақыт сәтінде (2023 ж.: 21,479 млн теңге), 49,010 млн теңге мөлшерінде – кезең ішінде (2023 ж.: 38,611 млн теңге) танылды.

23. ӨТКІЗУДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

	2024 ж.	2023 ж.
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтерді, аударымдар мен салықтарды қоса алғанда қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	702,500	616,248
Жөндеу және қызмет көрсету	234,961	229,398
Отын және жанар-жағармай материалдары	195,945	219,739
Тозу және амортизация	165,925	151,593
Электр энергиясы	90,967	64,980
Өндірістік сипаттағы жұмыстар мен қызметтер	71,246	77,113
Материалдар мен қорлар	62,300	58,190
Әлеуметтік салық пен әлеуметтік аударымдарды қоспағанда, мүлік салығы және өзге де салықтар	29,816	27,655
Еңбек қызметі аяқталуы бойынша сыйақы шығыстары және қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар (16-ескерту)	14,150	6,611
Коммуналдық шығыстар және ғимараттарды ұстау	7,730	5,891
Байланыс қызметтері	3,125	2,631
Басқа да шығыстар	41,352	38,534
	1,620,017	1,498,583

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

24. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

	2024 ж.	2023 ж.
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтерді, аударымдар мен салықтарды қоса алғанда қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	78,473	67,433
Әлеуметтік салық пен әлеуметтік аударымдарды қоспағанда, мүлік салығы және өзге де салықтар	17,942	7,853
Тозу және амортизация	4,446	4,698
Бөгде ұйымдардың басқа да қызметтері	3,809	4,299
Мерекелік және мәдени-бұқаралық іс-шараларды өткізуге арналған шығыстар	3,273	2,717
Консультациялық, аудиторлық және заң қызметтері	2,873	1,561
Иссапар шығыстары	2,590	1,945
Қайырымдылық	2,000	-
Мүшелік жарналары	1,299	855
Жөндеу және қызмет көрсету	1,216	1,310
Коммуналдық шығыстар және ғимараттарды ұстау	1,170	752
Жалдау шығыстары	1,133	936
Байланыс қызметтері	653	659
Сақтандыру	636	583
Еңбек қызметі аяқталуы бойынша сыйақы шығыстары және қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар (16-ескерту)	512	328
Банк қызметтері	442	431
Әлеуметтік сала объектілерін ұстау шығыстары	431	405
Басқа да шығыстар	5,492	9,729
	128,390	106,494

25. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР ЖӘНЕ ШЫҒЫНДАР

Қаржылық кірістер	2024 ж.	2023 ж.
Қаржылық міндеттемелер бойынша пайыздық мөлшерлемені субсидиялаудан түскен кірістер	28,019	2,220
Ақша қаражаты мен оның баламалары бойынша пайыздар түріндегі кіріс	11,517	12,209
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын туынды қаржы құралдарының әділ құнының өзгеруі	10,010	10,491
Берілген кепілдіктер бойынша кірістер	1,322	1,427
Басқа қаржылық кірістер	2,087	5,874
	52,955	32,221
Қаржылық шығындар	2024 ж.	2023 ж.
Пайыздар бойынша шығындар және қарыздар бойынша дисконт амортизациясы	152,777	161,945
Жалдау бойынша пайыздық шығыстар	19,502	8,995
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын туынды қаржы құралдарының әділ құнының өзгеруі	6,363	35,182
Хеджирлеу құралдарының тиімсіз бөлігінен шығын (13-ескерту)	3,609	-
Басқа да қаржылық шығындар	2,733	2,243
	184,984	208,365

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

26. АКЦИЯҒА ШАҚҚАНДАҒЫ ПАЙДА

Акцияға шаққандағы базалық пайда ретінде акцияға шаққандағы пайда жыл ішіндегі шығарылған жай акциялардың орташа өлшемді саны негізінде саналады. Жай акциялар бойынша сома мен көбейту әсеріндегі жай акциялардың сомасы тең, өйткені Компанияның көбейту әсерін жасаушы құралдары жоқ. 2024 және 2023 жж. ішінде Компанияда көбейтуге қарсы әсері бар құралдар болған жоқ.

	2024 ж.	2023 ж.
Жай акциялардың орташа өлшемді саны	496,693,715	496,692,677
Акционерге жататын жыл іші пайда (млн теңге)	157,818	133,508
Жай акцияға шаққандағы пайда, теңгеде	318	269
Материалдық емес активтерді, гудвил және бақыламайтын үлестерді қоспағандағы таза активтер	1,924,270	1,712,208
Айналымдағы жай акциялардың саны (тіркелген)	496,694,666	496,693,666
Бір акцияның баланстық құны, теңгеде ⁴	3,874	3,447

27. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Инвестициялық сипаттағы міндеттемелер

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың міндеттемелері, оның ішінде «Достық-Мойынты» теміржол көлік дәлізін жаңғырту бойынша, «Дарбаза-Мақтаарал» теміржол желісін салу бойынша, «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-мен жалдау шарттары бойынша, теміржол жолдарын және вагондарды күрделі жөндеу бойынша, жүк және жолаушылар электровоздарын, жүк және жолаушылар тепловоздарын және жолаушылар вагондарын сатып алу бойынша 2,427,217 млн теңге (2023 ж. 31 желтоқсан: 1,867,649 млн теңге) жалпы сомаға міндеттемелері болды.

Басқа да шарттық міндеттемелер

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топта еншілес ұйым «КТЗ Express» АҚ тұлғасында жүк тиеу-түсіру қызметтерін және жүктерді болашақта сақтау жөніндегі қызметтерді көрсету туралы келісім бар. Келісімнің талаптарында Топтың 10 жылға арналған қызметтердің ең төменгі көлемдерін сатып алу және осындай көлемдер үшін елеулі төлемдер төлеу жөніндегі міндеттемесі көзделген.

Топ басшылығы «Ақтау Теңіз Солтүстік Терминалы» ЖШС-мен Келісім бойынша қызмет көрсету кезеңінің басталу күні басталмаған, өйткені Топ объектіні коммерциялық пайдаланудың басталу күні және қызмет көрсету кезеңінің басталу күні туралы хабарлама алмаған және тараптар Келісім бойынша міндеттемелерді орындауға қатысты өзара іс-қимылды ұйымдастырмаған. Топ басшылығы 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша экономикалық пайданы қамтитын ресурстардың есептен шығып кету ықтималдығы жоғары емес деп есептейді.

4 Акциялардың баланстық құны KASE талаптарын

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Шартты міндеттемелер

Сот талаптары

Топ мүліктік залалды қайтару бойынша талаптар сияқты өзінің шаруашылық қызметіне қатысты түрлі сот қарауларына қатысады. Топ осыған ұқсас, қарастыру кезеңіндегі немесе әлеуетті талап арыздар жекеше немесе жиынтығында оның шоғырландырылған қаржылық жағдайына, қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижесіне немесе ақша қаражатының қозғалысына елеулі теріс әсер етпейді деп есептейді.

Қазақстандық салық жүйесімен байланысты шартты міндеттемелер

Қазақстандық салық салу жүйесіне тән белгісіздікке байланысты салықтардың, айыппұл санкциялары мен өсімпұлдардың әлеуетті сомасы 2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығыстарға жатқызылған сомадан асып кетуі мүмкін. Кез келген мәлімделмеген талаптың сомасын немесе қолайсыз нәтиженің ықтималдылық дәрежесін анықтау іс жүзінде мүмкін емес.

Топ басшылығы ҚР тиісті заңнамасын Топтың түсіндіруі дұрыс және салық позициясы расталады деп санайды. Алайда, салық органдары ҚР қолданыстағы салық заңнамасы бойынша басқа позицияны ұстануы, бұл Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне елеулі әсер етуі мүмкін.

Сақтандыру

ҚР-да сақтандыру саласы дамудың бастапқы сатысында, сондықтан басқа да мемлекеттік кәсіпорындар сияқты, жолаушыларды дене жарақатынан, жолаушылардың өлімі мен мүлкіне шығын немесе залалды міндетті сақтандырудан басқа, Топтың өзінің меншігіне, активтер мен жабдығына (инфрақұрылымды, жылжымалы құрам мен станцияларды қоса алғанда) зиян келтіру тәуекелін, және қаржы-шаруашылық қызметінің тоқтау тәуекелі мен Топ объектілеріндегі авариялардың нәтижесінде немесе оның қызметіне байланысты үшінші тараптардың мүлкіне немесе қоршаған ортаға шығын келтіргені үшін жауапкершіліктің сақтандыру өтелімі жоқ. Топтың ҚР-ның коммерциялық сақтандыру компанияларынан сатып алған сақтандыру полистеріне сәйкес міндетті сақтандыру өтелімі бар.

Қоршаған ортаны қорғау

ҚР-да қоршаған ортаны қорғау жөніндегі заңнама даму процесінде, сондықтан тұрақты өзгерістерге ұшырайды. 2021 ж. 1 шілдеден бастап ҚР Экологиялық кодексіне (бұдан әрі – «Кодекс») түзетулер заңды күшіне енді. Бұл Кодексте кәсіпорындар қызметінен келтірілген экологиялық зиян салдарын барынша азайтуға және/немесе қоршаған ортаны бастапқы қалпына дейін келтіруге бағытталған бірқатар қағидаттар бар. Қоршаған ортаға теріс әсер ету деңгейі мен тәуекеліне байланысты объектілер төрт санатқа жіктеледі, мұнда қоршаған ортаға елеулі теріс әсер ететін объектілер бірінші санатқа жатады. Кодекске сәйкес, Топ басшылығы талдау жүргізіп, негізінен теміржол инфрақұрылымы объектілері болып табылатын Топ объектілерін екінші санатқа жіктеді. Екінші санатқа Ақтау қ-ғы теңіз портының объектілері де жатқызылды. Топтың қалған нысандары үшінші және төртінші санаттарға жіктелді. Топ басшылығы ҚР тиісті заңнамасын түсіндірілуі дұрыс деп есептейді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте тиісті резервтер көрсетілмеген, себебі Топ басшылығы Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайына, қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижелеріне немесе ақша қаражатының қозғалысына елеулі әсер етуі мүмкін активтердің шығуына және жерді қалпына келтіруге байланысты әлеуетті міндеттемелер жоқ деп бағалайды.

Кепілдіктер

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кепілдіктер келесі түрде көрсетілген:

Кредитор	Кепілдік мақсаты	Кепілдіктің берілген күні	Кепілдік мерзімі	Кепілдік сомасы
«Қазақстан Даму Банкі» АҚ	«Ақтөбе рельс-арқалық зауыты» ЖШС-нің Ақтөбе қ-ғы рельс-арқалық зауытының құрылысын қаржыландыру бойынша міндеттемелерін орындау	2013 ж. 4 шілде	2033 ж. дейін	15,907
	«Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы» АҚ Нұр-Сұлтан қ-ғы халықаралық әуежайды жаңартуды қаржыландыруға міндеттемелерін орындау	2018 ж. 28 наурыз	2033 ж. дейін	21,940

20-ескертуде осы кепілдіктердің баланстық құны көрсетілген.

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жоғарыда аталған қаржылық кепілдіктерді пайдалану жағдайлары болған жоқ.

«Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-мен жасалған қаржылық кепілдік шарты шарттарында Компанияның EBITDA борышы және жылдық негізде пайыздарды жабу коэффициенті сияқты белгілі бір қаржылық коэффициенттерді (ковенанттарды) сақтауын, сонымен қатар Компанияда үш корпоративтік рейтингтің (S&P, Fitch, Moody’s) BB-ден төмен емес деңгейде кез келген екеуі болуы көзделген. 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бұл талаптар орындалған.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

28. ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАР

Топ құрамы туралы ақпарат төменде көрсетілген:

Еншілес ұйым ⁵	Қызмет сипаты	Орналасқан елі	Қатысу үлесі, %	
			2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
1. «Қазтеміртранс» АҚ	Жүк вагондарын пайдалану	ҚР	100	100
2. «Жолаушылар тасымалы» АҚ	Жолаушыларды тасымалдау	ҚР	100	100
3. «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС	Жүк тасымалдау және локомотив тартымы қызметтерін көрсету	ҚР	100	100
4. «КТЗ Express» АҚ	Көлік-экспедиторлық қызметтер, мультимодалды тасымалдау	ҚР	100	100
5. «Кедентранссервис» АҚ	Көлік-экспедиторлық қызметтер, жылжымалы құраммен операция жасау, терминалдық қызмет көрсету	ҚР	100	100
6. «Теміржолсу» АҚ	Коммуналдық қызметтер	ҚР	100	100
7. «Әскерилендірілген теміржол күзеті» ЖШС	Күзет қызметтері	ҚР	100	100
8. «Ақтау теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ ⁶	Жүк тиеу-түсіру жұмыстары, кемелерге қызмет көрсету	ҚР	100	100
9. «Құрық-Порты» ЖШС	Жүктерді ауыстырып тиеу және кемелерге қызмет көрсету	ҚР	100	100
10. «ҚТЖ-Жолаушылар локомотивтері» ЖШС	Тартқыш жылжымалы құрам қызметін ұсыну	ҚР	100	100

2022 ж. 13 желтоқсанда Топ еншілес ұйымы «Қазтеміртранс» АҚ арқылы үшінші тараппен «Жолаушылар вагондарының құрастыру зауыты» АҚ жарғылық капиталындағы 100% қатысу үлесін сатып алу-сату шартын жасасты. 2023 ж. 27 қаңтарда Топ өз үлесін сатуды аяқтады және нәтижесінде осы еншілес ұйымға бақылауды жоғалтты.

⁵ Бірінші деңгейдегі еншілес ұйымдар, олардың кейбіреулері бақыламайтын қатысу үлестері бар еншілес ұйымдарды қамтиды.

⁶ 2013 ж. қарашасында Акционер «Ақтау теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның 100% акциясын Топтың сенімді басқаруына берді. «Ақтау теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ Топтың еншілес ұйымы болып табылады, бірақ заңды түрде акцияларын иеленбейді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

29. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР

Осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің мақсаттары үшін Тараптар, егер бір Тарап екінші Тарапты бақылауға немесе ол қаржылық немесе операциялық шешімдерді қабылдаған кезде екінші Тарапқа елеулі ықпал етуді жүзеге асыру мүмкіндігі болса, байланысты ретінде қаралады. Топпен жалпы бақылаудағы тараптар да байланысты деп есептеледі. Байланысты тараптардың ықтимал қатынастарын қарау кезінде әрбір жағдайда құқықтық нысанға ғана емес, қатынастардың мәніне назар аударылады.

Байланысты тараптар байланысты емес тараптар жасаса алмайтын мәмілелер жасай алады, және байланысты тараптардың арасындағы мәмілелер байланысты емес тараптардың мәмілесі сияқты талаптар, ережелер мен сома негізінде жүзеге аспауы мүмкін.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ байланысты тараптарымен елеулі мәмілелер жүргізген немесе төленбеген сальдосы болған байланысты тараптармен қарым-қатынастар сипаты төменде көрсетілген.

		Акциянер	Қауымдасты- рылған компаниялар	Акциянер тобына кіретін компаниялар	Басқа байланысты тараптар ⁷
Байланысты тараптардың тауарлар, қызмет және ұзақ мерзімді активтер үшін берешегі, соның ішінде берілген аванстар	2024 ж.	-	2,162	211	5,202
соның ішінде күтілетін кредиттік шығындарға және берілген аванстардың құнсыздануына резерв	2023 ж.	-	3,374	146	3,214
	2024 ж.	-	(30)	(4)	(150)
Байланысты тараптарға тауарлар, қызмет және ұзақ мерзімді активтер үшін берешек, соның ішінде алынған аванстар	2024 ж.	-	14,857	29,487	14,622
	2023 ж.	-	14,217	38,903	13,399
Ағымдағы шоттар	2024 ж.	-	-	1	-
	2023 ж.	-	-	112,141	-
Цифрлық шоттардағы ақша (30-ескерту)	2024 ж.	-	-	-	116,631
	2023 ж.	-	-	-	-
Пайдаланылуы шектеулі ақша қаражаты	2024 ж.	-	-	-	197
	2023 ж.	-	-	-	202
Алынған қарыздар	2024 ж.	1,002,575	-	-	154,299
	2023 ж.	768,615	-	-	125,449
Жалдау бойынша міндеттемелер	2024 ж.	-	31,296	-	140,393
	2023 ж.	-	9,831	-	58,445
Қаржылық кепілдік шарттары бойынша міндеттемелер	2024 ж.	-	-	-	14,897
	2023 ж.	-	19	-	15,315

⁷ Басқа да байланысты тараптар соңғы Акционердің жалпы бақылауындағы басқа да коммерциялық кәсіпорындарды қамтиды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші байланысты тараптармен мәмілелер төмендегідей ұсынылған:

		Акциянер	Қауымдасты- рылған компаниялар	Бірлескен кәсіпорындар	Акциянер тобына кіретін компаниялар	Басқа байланысты тараптар ⁷
Тауарларды, қызметтерді және ұзақ мерзімді активтерді сату	2024 ж.	-	110,476	-	29,434	103,418
	2023 ж.	-	72,316	-	22,635	83,862
Күтілетін кредиттік шығындарға және берілген аванстардың қалпына келтірілген құнсыздануына/ (есептелген) резервтер	2024 ж.	-	394	-	96	(70)
	2023 ж.	-	1,233	-	(4)	(12)
Тауар, қызмет және ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	2024 ж.	-	26,623	-	93,221	75,278
	2023 ж.	-	33,215	-	124,842	33,999
Қарыздар алу	2024 ж.	238,169	-	-	-	37,956
	2023 ж.	336,309	-	-	-	50,345
Алынған қарыздарды өтеу	2024 ж.	1,175	-	-	-	11,160
	2023 ж.	1,175	-	-	-	4,629
Жаңа жалдау шарттары (Топ жалдаушы ретінде)	2024 ж.	-	27,261	-	-	80,475
	2023 ж.	-	1,121	-	-	23,213
Жалдау міндеттемелері бойынша төлемдер	2024 ж.	-	11,188	-	-	16,904
	2023 ж.	-	20,944	-	-	3,675
Қаржылық кірістер	2024 ж.	-	19	-	-	418
	2023 ж.	-	362	-	-	234
Қаржылық шығыстар	2024 ж.	36,853	5,755	-	-	26,047
	2023 ж.	34,564	2,523	-	-	14,482
Алынатын дивидендтер	2024 ж.	-	4,480	-	-	-
	2023 ж.	-	2,891	-	-	-
Жарғылық капиталға салым	2024 ж.	13,273	1,578	243	-	-
	2023 ж.	24,310	5,196	1,116	-	-

2024 ж. Топ Акционерден 238,169 млн теңге мөлшерінде қарыз алды (14-ескерту) (2023 ж.: 173,709 млн теңге).

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топта «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-дан, «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-дан және ЕАДБ-ден жалпы сомасы 154,299 млн теңгеге алынған қарыздар бар (2023 ж. 31 желтоқсанда: 125,449 млн теңге).

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың Акционерден алған қарыздары негізінен өтеу мерзімі 13 жылдан 50 жылға дейінгі нарықтық мөлшерлемелерден 0.075%-дан 9.25%-ға (2023 ж. 31 желтоқсан: 0.075%-дан 8.74%-ға) дейінгі мөлшерлемелер бойынша алынды және бастапқы тану кезінде әділ құн бойынша 6.53% - дан 14.5%-ға (2023 ж. 31 желтоқсан: 5.4% - дан 13.99%-ға) дейінгі мөлшерлемелер бойынша көрсетілді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Акционер тобына кіретін компаниялармен, қауымдастырылған және бірлескен кәсіпорындармен және басқа да байланысты тараптармен операциялар, негізінен, Топтың «ҚазМұнайГаз» Ұлттық Компаниясы» АҚ (дизель отыны және бензин), «Транстелеком» АҚ (байланыс қызметі), «Қазақтелеком» АҚ (байланыс қызметі), «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ (электр қуаты), «КЕГОК» АҚ (электр қуаты), «Қазпошта» АҚ (почта қызметтері, ақшаны орналастыру қызметтері), «Қазақстан Инжиниринг» Ұлттық Компаниясы» АҚ (машина жасау өнімі) және «Самұрық-Энерго» АҚ (электр қуаты) операцияларымен ұсынылған. Сондай-ақ, Топ Акционердің тобына кіретін компанияларға, қауымдастырылған және бірлескен кәсіпорындарға теміржол тасымалы және жылжымалы мүлікті жалға беру қызметтерін ұсынады.

Топтың негізгі басқарушы қызметкерлеріне сыйақы

Негізгі басқарушы персонал 2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде 18 адамнан тұратын Басқарма мен Директорлар кеңесінің мүшелерін қамтиды (2023 ж. 31 желтоқсанда: 16 адам). Қоса берілген пайда мен шығындар және өзге жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте еңбекақы бойынша шығыстарға енгізілген негізгі басқарушы персоналға сыйақылардың жалпы сомасы 2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші 816 млн теңгені құрады (2023 ж.: 790 млн теңге). Негізгі басқарушы персоналға төленген сыйақы негізінен келісімшартта белгіленген жалақы, әлеуметтік салық, пайдаланылмаған демалыстар бойынша резерв және операциялық нәтижелерге жетуге негізделген сыйлықақылар бойынша шығыстардан тұрады.

30. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ

Топтың негізгі қаржы құралдарына несиелер, шығарылған борыштық бағалы қағаздар (облигациялар), жалдау бойынша міндеттемелер, ақша қаражаты мен оның баламалары, сонымен қатар сауда дебиторлық, сауда кредиторлық берешектер және басқа қаржы активтері мен міндеттемелері жатады. Пайыздық мөлшерлемелермен байланысты тәуекелдер, шетелдік валюта бағамының өзгеруі мен кредиттік тәуекелдер Топтың қаржы құралдары бойынша негізгі тәуекелдері болып табылады. Топ барлық қаржы құралдары бойынша пайда болатын өтімділік пен нарық тәуекелдерін бақылап отырады.

Капиталдың жеткіліксіздік тәуекелін басқару

Топ капиталдың жеткіліксіздік тәуекелін басқарып отырады, себебі Топ Акционер үшін пайданы барынша арттырғанда кәсіпорын үздіксіз қызметін капитал мен қарыз балансын оңтайлау арқылы жалғастыра алатынына сенімді болуы керек. Топтың жалпы стратегиясы 2023 ж. салыстырғанда өзгерген жоқ.

Топта капиталдың минималды көлеміне қатысты талаптары жоқ.

Топтың капитал құрылымы таза қарыз қаражатынан (ақша қаражаты мен оның баламаларын шегергеннен кейінгі несиелер, борыштық бағалы қағаздар мен жалдау бойынша міндеттемелер) және Топ капиталынан (ол жарғылық капитал, шетелдік валютаны қайта есептеуден резерв, бөлінбеген пайда мен бақыламайтын үлесті қамтиды) тұрады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Қаржы тәуекелдерін басқару мақсаттары

Тәуекелді басқару – Топ қызметінің маңызды элементі. Компания Топтың операцияларына қатысты қаржы тәуекелдерін бақылау мен басқаруды тәуекелдер бойынша ішкі есептер арқылы жүзеге асырады. Бұл есептерде тәуекелге ұшырағыштық тәуекелдің дәрежесі мен мөлшері арқылы талданады. Бұл тәуекелдер нарық тәуекелін (валюта тәуекелін, баға тәуекелін және әділ құнға қатысты пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі), өтімділік тәуекелін және ақша ағындарына қатысты пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелін қамтиды. Төменде Топтың тәуекелді басқару саясатына сипаттама беріледі.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел нарық бағаларының өзгеруі нәтижесінде қаржы құралы құнының ықтимал ауытқуынан тұрады. Топ нарықтық конъюнктураның теріс өзгерістерінен туындауы мүмкін ықтимал шығындарды мерзімді бағалау арқылы нарықтық тәуекелді басқарады.

Пайыздық мөлшерлемеге байланысты тәуекел

Топ үшін пайыздық мөлшерлемелерге байланысты тәуекел нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруі тәуекелін білдіреді. Пайыздық мөлшерлеменің өзгеруі Топтың инвестицияларынан жалпы пайдасының азаюына және/немесе Топтың несиелері мен борыштық бағалы қағаздары бойынша ақша ағынының ұлғаюына әкелуі мүмкін. Топ пайыздық мөлшерлемеге байланысты тәуекелді валюталардағы қаржылық құралдардың пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруін бақылау арқылы және тұрақты және құбылмалы пайыздық мөлшерлемедегі қарыздар арасындағы қолайлы қатынасты қолдау арқылы шектейді.

Топтың пайыздық мөлшерлемелерге байланысты тәуекелге шалдыққыштығы негізінен Топтың пайыздық мөлшерлемесі құбылмалы несиелер мен шығарылған борыштық бағалы қағаздарына байланысты.

Келесі кесте Топтың салық салуға дейінгі пайдасы мен капиталының кредиттер бойынша пайыздық мөлшерлемелерінің болуы мүмкін орынды өзгерістеріне (пайыздық мөлшерлемесі құбылмалы кредиттер бойынша пайыздарға әсері арқылы) сезімталдығын басқа айнымалы шамалар тұрақты болған кезде көрсетеді.

	2024 ж. 31 желтоқсан		2023 ж. 31 желтоқсан	
	Базистік пункттердегі пайыздық мөлшерлемелердің ұлғаюы/(азаюы) ⁸	Салық салынғанға дейінгі пайдаға/ капиталға әсері	Базистік пункттердегі пайыздық мөлшерлемелердің ұлғаюы/(азаюы) ⁸	Салық салынғанға дейінгі пайдаға/ капиталға әсері
Теңгедегі қарыздар	397/(397)	(3,791)/3,791	397/(397)	(9,186)/9,186
Еуродағы қарыздар	397/(397)	(6,797)/6,797	397/(397)	(4,369)/4,369
Швейцария франкіндегі қарыздар	397/(397)	(19,862)/19,862	397/(397)	(8,099)/8,099

⁸ 1 базистік пункт – 0.01%

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Валюталық тәуекел

Топ шетелдік валютада мәмілелерді жүзеге асырады, демек валюталық бағам ауытқуларына ұшырау тәуекелі пайда болады .

Топтың қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді берешегінің елеулі бөлігі АҚШ долларында, Швейцария франкінде және еуроға көрсетілген. Берешек көрсетілген АҚШ долларына және басқа шетелдік валюталарға қатысты теңге бағамының өзгеруінің нәтижесінде айырбас бағамынан кіріс немесе шығын туындайды. 2024 ж. ішінде Топтың бағам айырмасынан 69,620 млн теңге мөлшерінде шығынға ұшырады, оның айтарлықтай бөлігі 14-ескертуде көрсетілгендей, қарыздарға қатысты (2023 ж.: 14,124 млн теңге).

Келесі кестеде Топтың салық салынғанға дейінгі пайдасының АҚШ доллары, еуро, Ресей рублі, Швейцария франкі және басқа да валюталардың болуы мүмкін өзгерістеріне сезімталдығы басқа айнымалы шамалар тұрақты болған кезде көрсетілген.

	2024 ж. 31 желтоқсан			2023 ж. 31 желтоқсан		
	Айырбас бағамындағы ұлғаюу/ (азаяуы)	Пайдаға әсері	Тікелей капиталға әсері	Айырбас бағамындағы ұлғаюу/ (азаяуы)	Пайдаға әсері	Тікелей капиталға әсері
АҚШ доллары	9%/(7%)	1,372/(1,108)	(32,621)/26,355	14%/(14%)	(40,334)/40,334	-
Еуро	9%/(6%)	(19,263)/12,736	-	13%/(13%)	(20,080)/20,080	-
Ресей рублі	2%/(23%)	(1,236)/14,186	-	29%/(29%)	(11,449)/11,449	-
Швейцария франкі	12%/(4%)	(8,581)/2,804	(58,553)/19,136	17%/(17%)	(34,438)/34,438	-
Басқа валютада	9%/(13%)	139/(214)	-	17%/(17%)	(455)/455	-

2022 ж. қазан-қараша айларында Топ АҚШ долларында деноминацияланған қарыздардың валюталық тәуекелге ұшырауын ішінара хеджирлеу мақсатында Societe Generale SA (Франция), Citibank London және J.P. Morgan Securities plc. (Ұлыбритания) кросс-валюталық своп мәмілелерін жасасты. Хеджирленген қарыздар АҚШ долларында деноминацияланған, 882,978,000 АҚШ доллары сомасына, жылдық пайызбен 2% мөлшерлемемен және 2025 ж. қазанда өтеу мерзімімен еурооблигациялар бойынша сыйақы мен негізгі борыш төлемдерін білдіреді.

Топ АҚШ долларының белгіленген сомасына айырбастау үшін Швейцария франкінің белгіленген сомасын төлейді. Швейцария франктеріндегі осы тіркелген сомаларды төлеу қарыз алудың валюталық тәуекелін заттай хеджирлеу болып табылады, себебі Топтың Швейцария франктерінде деноминацияланған түсім үлесі бар. Бұл туынды қаржы құралдары белгілі бір хеджирлеу қатынастарының бөлігі болып табылмайды.

2024 ж. кросс-валюталық своп операцияларының бөлігі ретінде Топ J.P. Morgan Securities plc. (Ұлыбритания), Societe Generale SA (Франция) және Citibank London банктерінен 17,674,778 АҚШ доллары (8,221 млн теңге) және 4,540,916 швейцраия франкі (2,385 млн теңге) сомасында ақша қаражатын алды (2023: 17,478,556 АҚШ доллары (8,146 млн теңге) және 4,485,525 швейцраия франкі (2,345 млн теңге)).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Societe Generale SA (Франция), Citibank London және J.P. Morgan Securities plc. (Ұлыбритания) банктерімен келісім-шарттары бойынша туынды қаржы құралдарының 62,267,864 АҚШ доллары (32,697 млн теңге) сомасындағы әділ құны ұзақ мерзімді міндеттемелердің бөлігі ретінде танылды (2023 ж. 31 желтоқсан: 78,578,766 АҚШ доллары (35,719 млн теңге) сомасында ұзақ мерзімді міндеттемелер бөлігі ретінде).

2024 ж. ішінде Топ екі стратегия аясында швейцария франктегі жүк транзиттік тасымалдаудан түскен кірістің теңгелік баламасының өзгеру тәуекелін азайту үшін ақша ағындарын хеджирлеуді жүзеге асырды (13-ескертү). 1-стратегия және 2-стратегияға ортақ тиімсіздіктің ықтимал көздері хеджирленетін баптар мен хеджирлеу құралдары бойынша ақша ағындарының уақытындағы айырмашылықтарды, сондай-ақ жүк тасымалдау транзитінен түсетін түсімдердің болжамды көлемдеріндегі өзгерістерді қамтиды. 1-стратегия бойынша тиімсіздіктің қосымша көзі швейцария франкі мен АҚШ долларындағы нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне байланысты кросс-валюталық своптың әділ құнының өзгеруі болып табылады. Топ хеджирлеудің тиімсіздігі таңдалған кезеңде швейцария франкі бойынша жүк транзитінен түсетін ақша ағындарының жоғары ықтималдығына байланысты төмен ықтималдыққа ие деп санайды.

Кредиттік тәуекел

Топтың қаржы құралдарымен контрагенттердің шарттар талаптарын орындамау нәтижесінде пайда болатын кредиттік тәуекел әдетте осы контрагенттердің алдында контрагент міндеттемелерінің шамасы Топтың міндеттемелерінен асып түсетін сомалармен (мұндайлар болған кезде) шектеледі. Топтың саясаты бірқатар кредитке қабілетті контрагенттермен қаржы құралдарымен операциялар жасауды қарастырады. Кредиттік тәуекелге ұшырағыштықтың максималды шамасы әрбір қаржы активінің баланстық құнына тең.

Кредиттік тәуекел концентрациясы экономикалық жағдайлары немесе басқа да оқиғалары олардың өз міндеттемелерін орындау қабілетіне бірдей әсер етуі мүмкін деген болжамға қатысты қызмет сипаттары ұқсас қарыз алушы топтары немесе бір қарыз алушыдан бірнеше берешек сомасы болғанда туындауы мүмкін.

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ баланстық құны 116,631 млн теңгені құрайтын ақша қаражатын Топтың байланысты тарабы болып табылатын ҚР Ұлттық банкіндегі цифрлық шоттарда орналастырды (ақша қаражаты мен оның баламаларының 58.73%) (29-ескертү). Сонымен қатар, Топ негізінен ақша қаражаты мен оның баламаларын кредиттік рейтингі BBB- «Қазақстан Халық банкі» АҚ-ға орналастырады (ақша қаражаты мен оның баламаларының 29.45%).

Топта берілген кредит лимиттерінен асып кетпейтін, және барабар кредит тарихы бар тапсырыс берушілермен мәмілелер жасалатындай үнемді бақылауды қарастырып отыратын саясат әрекет етеді. Топ өз клиенттерінің көпшілігімен алдын ала төлем негізінде жұмыс істейтіндігінің арқасында кредиттік тәуекел төмендейді.

Сонымен қатар, Топ банктерге берілген қаржылық кепілдіктер бойынша кредиттік тәуекелге ұшырайды. Осыған байланысты Топтың ең жоғары тәуекелі 27-ескертуде көрсетілген кепілдіктер бойынша талаптар қойылған жағдайда Топ төлеуге міндетті болатын ең жоғары сомаға тең.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Өтімділік тәуекелі

Топ Акционердің талаптарына сай қысқа мерзімді, ұзақ мерзімді және орта мерзімді қаржыландырудың өтімділік тәуекелін бақылап отырады. Топ барабар резервтерді, банктік несиелерді және қолжетімді кредит желілерін қолдау, қаржы активтері мен міндеттемелерін өтеу мерзімдерін салыстыру мен ақша қаражатының болжанған және нақты қозғалысын үнемі мониторинг жасау арқылы өтімділік тәуекелін басқарады.

2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың келесі кредиттік мекемелерде: «Қазақстан Халық банкі» АҚ және «Forte Bank» АҚ, игерілмеген қалдық 128,068 млн теңге жалпы сомаға қолжетімді кредиттік желілері бар (2023 ж. 31 желтоқсан: «Қазақстан Халық банкі» АҚ және «Forte Bank» АҚ 131,000 млн теңге жалпы сомаға).

Топ тұрақты негізде Акционер белгілеген және кредиттік келісімдерде/кепілдік шарттарында көзделген қаржылық коэффициенттердің шекті мәндерінің орындалуын бақылауды және мониторингті жүзеге асырады.

Келесі кестелерде Топтың қаржы міндеттемелері бойынша келісімшарттық мерзімдері көрсетілген. Кесте Топтан төлем талап етуі мүмкін ең бастапқы мерзім негізінде қаржы міндеттемелері бойынша ақша ағынының дисконтты емес қозғалысы негізінде құрылған. Кесте пайыздар бойынша да, сондай-ақ борыштың негізгі сомасы бойынша да ақша ағындарын қамтиды.

	1 айға дейін	1-3 ай	3 ай - 1 жыл	1-5 жыл	5 жылдан астам	Жиыны
2024 ж.						
Пайызсыз:						
Кредиторлық берешек	223,237	7,725	389	-	-	231,351
Басқа да міндеттемелер	18,966	40,069	17,833	-	-	76,868
Пайыздық:						
Қарыздар	5,267	53,609	891,823	1,132,753	2,608,153	4,691,605
Жалдау	7,371	3,898	27,154	141,989	232,330	412,742
Туынды қаржы құралы	-	-	34,312	-	-	34,312
Қаржылық кепілдіктер	-	3,340	4,893	36,232	27,950	72,415
	254,841	108,641	976,404	1,310,974	2,868,433	5,519,293
2023 ж.						
Пайызсыз:						
Кредиторлық берешек	190,389	195	10,385	-	-	200,969
Басқа да міндеттемелер	15,511	36,225	15,059	-	-	66,795
Пайыздық:						
Қарыздар	44,504	14,034	412,197	1,258,817	2,257,050	3,986,602
Жалдау	3,250	1,310	13,901	47,066	100,304	165,831
Туынды қаржы құралы	-	-	(10,364)	49,442	-	39,078
Қаржылық кепілдіктер	-	3,064	3,783	35,314	36,728	78,889
	253,654	54,828	444,961	1,390,639	2,394,082	4,538,164

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Қаржылық кепілдік шарттары бойынша кестеде келтірілген сомалар контрагент кепілдік шарты бойынша талаптарды ұсынған кезде Топ өтеуге тиіс болатын ең жоғары сомаларды көрсетеді. Есепті күнге Топ 50%-дан астам ықтималдықпен осы шарттар бойынша ешқандай төлемдер талап етілмейді деп есептейді. Сонымен бірге, бұл бағалау контрагенттің кепілдік талаптарын ұсыну ықтималдығы өзгерген кезде өзгеруі мүмкін. Бұл ықтималдық контрагенттің кепілдендірілген дебиторлық берешегі бойынша дефолт ықтималдығына байланысты.

Келесі кестеде Топтың қаржы активтері бойынша күтілетін өтеу мерзімдері көрсетілген. Кесте Топтың ақша қозғалысы басқа кезеңде болады деп күтетін жағдайларды қоспағанда, осы активтер бойынша алынатын пайыздарды қосқанда, қаржы активтері бойынша дисконтталмаған келісімшарттық ақша ағындарының негізінде құрылған.

	1 айға дейін	1 - 3 ай	3 ай - 1 жыл	1 жылдан астам	Өтеу мерзімі белгісіз ⁹	Жиыны
2024 ж.						
Пайыздық:						
Қысқа мерзімді салымдар	63,652	435	-	-	5	64,092
Қысқа мерзімді салымдар бойынша пайыздар	27	-	-	-	-	27
Ақша қаражаты мен оның баламалары	3,703	-	-	-	5	3,708
Берілген қарыздар	1,124	-	1,796	-	1,363	4,283
Пайдаланылуы шектелген ақша қаражаты ¹⁰	-	6,019	8,443	15,156	-	29,618
Пайызсыз:						
Ақша қаражаты мен оның баламалары	130,762	-	-	-	-	130,762
Пайдалануы шектелген ақша қаражаты	-	430	1,972	2	-	2,404
Сауда дебиторлық берешек	20,421	1,185	60	-	3,507	25,173
	219,689	8,069	12,271	15,158	4,880	260,067
2023 ж.						
Пайыздық:						
Қысқа мерзімді салымдар	67,233	-	-	-	7	67,240
Қысқа мерзімді салымдар бойынша пайыздар	106	-	-	-	-	106
Ақша қаражаты мен оның баламалары	1,110	-	-	-	9	1,119
Берілген қарыздар	777	-	3,615	1,191	3,092	8,675
Пайызсыз:						
Ақша қаражаты мен оның баламалары	136,220	-	-	-	-	136,220
Пайдалануы шектелген ақша қаражаты	-	-	6,788	14,175	1	20,964
Сауда дебиторлық берешек	15,107	1,184	35	26	3,964	20,316
	220,553	1,184	10,438	15,392	7,073	254,640

⁹ Өтеу мерзімі белгісіз сомалар күтілетін кредиттік шығындар есептелген сомаларды білдіреді.

¹⁰ 2024 ж. 29 тамызда HSBC Continental Europe-пен 2012 ж. 31 мамырдағы несиелік келісімге қосымша келісім жасау нәтижесінде «ЕОБ – 0.2%» мөлшерлемесі бойынша кепілге берілген шектеулі қаражаттар бойынша сыйақы ай сайын есептеледі. 2024 ж. 7 мамырдағы несиелік келісім бойынша Ситибанктен алынған несиелер бойынша кепілге қойылған шектеулі қолма-қол ақша тоқсан сайын «Overnight SOFR – 0.75%» мөлшерлемесі бойынша сыйақы алады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Қаржы құралдарының әділ құны

Әділ құн тарату кезінде сату немесе еріксіз сату жағдайларын есепке алмағанда коммерциялық шарттармен хабардар болған тараптардың арасында құрал ауыстырылуы мүмкін сома ретінде анықталады. Топтың қаржы құралдарының көбісі үшін әділ құнын анықтауға арналған нарық механизмдері жоқ болғандықтан, әділ құнын бағалау кезінде құралға қатысты нақты тәуекелдер мен ағымдағы экономикалық жағдайлардың негізіндегі жорамалдарды қолдану керек.

Топ қаржы құралдарының әділ құнын есептеу үшін келесі әдістер мен жорамалдарды қолданылады:

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламаларының баланстық құны осы қаржы құралдарының қысқа мерзімді өтелу сипатына байланысты олардың әділ құнына шамамен тең келеді.

Қаржы активтері мен міндеттемелері

Өтеу мерзімі он екі айдан кем активтер мен міндеттемелердің баланстық құны шамамен олардың әділ құнына тең, себебі осы қаржы құралдар қысқа мерзімде өтеледі.

Өтеу мерзімі он екі айдан астам активтер мен міндеттемелер үшін есепті жылдың соңына бар нарық мөлшерлемесін қолданып дисконтталған ақша қаражатының есепті болашақ қозғалысының келтірілген құнын білдіреді.

Туынды қаржы құралы

Туынды қаржы құралының әділ құнын есептеу форвардтық айырбас бағамдары (есепті күні байқалатын) және Топтың, сондай-ақ оның контрагенттерінің кредиттік тәуекелдерін көрсететін мөлшерлемелер бойынша дисконтталған шарттық форвардтық бағамдар негізінде бағаланатын күтілетін болашақ ақша ағындарын дисконттау әдісімен жүргізілді.

Қарыздар

Банктік қарыздардың әділ құнын есептеу осындай өтеу мерзімдері мен кредиттік рейтинг параметрлері бар қарыздар бойынша тиісті жылдың соңында басым болатын нарықтық мөлшерлемелерді пайдалана отырып, өтеудің есепті кезеңі ішінде жекелеген қарыздар бойынша ақша қаражатының күтілетін болашақ ағындарын дисконттау арқылы жасалды. Банктік қарыздардың көп бөлігін Топқа халықаралық қаржы институттары мен шетелдік банктер берген. Нәтижесінде осы қарыздар бойынша пайыздық мөлшерлемелер ҚР жеке коммерциялық кредиттік ұйымдарының пайыздық мөлшерлемесінен төмен болса да, кредиторлардың осы санаты үшін нарықтық пайыздық мөлшерлемелер ретінде қарастырылады. Шығарылған борыштық бағалы қағаздардың (облигациялардың) әділ құны есептік күнгі нарықтық баға негізінде анықталған.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Тұрақты түрде әділ құны бойынша бағаланбайтын (бірақ әділ құны міндетті түрде көрсетілетін) Топтың қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны

2024 және 2023 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелер мен шығарылған борыштық бағалы қағаздарды есепке алмағанда, қаржы активтері мен міндеттемелердің әділ құны олардың баланстық құнынан айтарлықтай айырмашылығы болған жоқ. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелер мен шығарылған борыштық бағалы қағаздардың (облигациялардың) баланстық және әділ құны төмендегідей түрде көрсетілген:

	2024 ж.		2023 ж.	
	Баланстық құны	Әділ құны	Баланстық құны	Әділ құны
Берілген қарыздар	2,692	2,516	4,577	4,257
Басқа да қаржы активтері	31,218	30,069	22,037	20,320
Қарыздар	1,361,496	1,337,391	851,990	821,326
Борыштық бағалы қағаздар	1,291,892	1,208,326	1,265,557	1,182,596

Әділ құнды бағалау иерархиясы

Топ әділ құнды бағалауды төменде көрсетілген әділ құнды бағалау иерархиясын қолдану арқылы бағалайды. Ол аталған бағалауды қалыптастыруда қолданылатын деректердің маңыздылығын есепке алады:

- 1-ші деңгей: ұқсас қаржылық құралдарға қатысты белсенді нарықтағы баға белгілеулер (түзетілмеген);
- 2-ші деңгей: тікелей қолжетімді (баға белгілеулер) немесе тікелей емес қолжетімді (яғни баға белгілеуден туындайтын деректер) 1-ші деңгейге жататын баға белгілеуден өзгеше деректер. Бұл санат құрамына келесілерді қолданып бағаланатын құралдар енеді: ұқсас құралдар үшін белсенді нарықтардағы нарықтық баға белгілеулер, белсенді ретінде қарастырылмайтын нарықтарда ұқсас құралдар үшін нарықтық баға белгілеулер немесе жорамалдардың пайдалану талап етілетін ұқсас құжаттар үшін баға белгілеу негізінде бағаланатын құралдардан тұрады;
- 3-ші деңгей: қолжетімді болып табылмайтын деректер. Бұл санат байқалатын бастапқы деректерге негізделмейтін ақпаратты қолданып бағаланатын құралдардан тұрады. Алайда бұндай бақыланбайтын деректер құралдың бағалануына елеулі ықпал етеді. Бұл санат оларға қатысты құралдар арасындағы айырмашылықты көрсету үшін маңызды бақыланбайтын түзетулерді немесе жорамалдарды пайдалану талап етілетін ұқсас құжаттар үшін баға белгілеу негізінде бағаланатын құралдардан тұрады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

Төмендегі кестеде 2024 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құнының иерархиясы негізіндегі қаржылық құралдардың талдауы көрсетілген.

	1 деңгей	2 деңгей	3 деңгей	Жиыны
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері:				
- берілген қарыздар	-	2,516	-	2,516
- басқа да қаржы активтері	-	29,437	-	29,437
Пайда мен шығындар арқылы әділ құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері:				
- басқа да қаржы активтері	-	-	632	632
Жиыны	-	31,953	632	32,585
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы міндеттемелері:				
- борыштық бағалы қағаздар	-	347,515	-	347,515
- Акционерден борыштық бағалы қағаздар	-	860,811	-	860,811
- банктік кредиттер	-	1,268,631	-	1,268,631
- Акционерден қарыздар	-	68,760	-	68,760
Пайда мен шығындар арқылы әділ құны бойынша көрсетілетін қаржы міндеттемелері:				
- туынды қаржы құралдары	-	32,697	-	32,697
Жиыны	-	2,578,414	-	2,578,414

Төмендегі кестеде 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құнының иерархиясы негізіндегі қаржылық құралдардың талдауы көрсетілген.

	1 деңгей	2 деңгей	3 деңгей	Жиыны
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері:				
- берілген қарыздар	-	4,257	-	4,257
- басқа да қаржы активтері	-	20,247	-	20,247
Пайда мен шығындар арқылы әділ құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері:				
- басқа да қаржы активтері	-	-	73	73
Жиыны	-	24,504	73	24,577
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы міндеттемелері:				
- борыштық бағалы қағаздар	-	564,075	-	564,075
- Акционерден борыштық бағалы қағаздар	-	618,521	-	618,521
- банктік кредиттер	-	752,077	-	752,077
- Акционерден қарыздар	-	69,249	-	69,249
Пайда мен шығындар арқылы әділ құны бойынша көрсетілетін қаржы міндеттемелері:				
- туынды қаржы құралдары	-	35,719	-	35,719
Жиыны	-	2,039,641	-	2,039,641

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2024 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, млн теңгеде)

2 және 3-ші деңгейлі қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны, көпшілік мойындаған бағалау модельдері бойынша ақша қаражатының дисконтталған ағымын талдау негізінде есептелген. Бұл ретте контрагенттердің кредиттік тәуекелдерін көрсететін дисконттау мөлшерлемесі елеулі бастапқы дерек болып табылды.

2024 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші әділ құн иерархиясының деңгейлері арасында аударымдар болған жоқ.

31. ЕСЕПТІК КҮННЕН КЕЙІН БОЛҒАН ОҚИҒАЛАР

Citibank

2025 ж. қаңтар-ақпан айларында Топ еншілес ұйымы «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС арқылы 2024 ж. 7 мамырда жасалған АҚШ Экспорт-импорт банкінің (US EXIM Bank) кепілдігімен Citibank-тен жүк және жолаушы локомотивтерін сатып алуды қаржыландыруға алған жалпы сомасы 593,952,912 швейцариял франкі құрайтын кредиттік шарты бойынша 86,498,042 швейцария франкі (49,328 млн теңге) сомасын (US EXIM Bank премиясын қоса алғанда) игерді. Несие бойынша сыйақы тоқсан сайынғы төлемдермен SARON 3m + 0.75% пайыздық мөлшерлеменен өтеледі. Негізгі қарыз 2034 ж. толық өтелгенге дейін тоқсан сайынғы төлемдермен өтеледі.

Societe Generale және Natixis

2025 ж. қаңтар-ақпан айларында Топ, еншілес ұйымдары «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС және «ҚТЖ-Жолаушылар локомотивтері» ЖШС арқылы, BPIfrance экспорттық несие агенттігінің кепілдігімен Societe Generale және Natixis компанияларымен жүк және жолаушылар локомотивтерін сатып алуды қаржыландыру үшін 2023 ж. 23 ақпанда 627,110,893 еуро жалпы сомасына жасалған несиелік келісім бойынша 108,256,091 еуро (57,077 млн теңге) (BPIfrance премиясын қосқанда) жалпы сомаға қарыз қаражатын игерді. Несие бойынша пайыздар Euribor 6m + 1.15% пайыздық мөлшерлеменен жарты жылдық төлемдермен өтеледі. Негізгі қарыз 2035 ж. толық өтелгенге дейін жартыжылдық төлемдермен өтеледі.

«Қазақстан Халық Банкі» АҚ

2025 ж. ақпанда Топ, еншілес ұйымы «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС тұлғасында, «Қазақстан Халық банкі» АҚ-мен 2015 ж. 26 ақпанда жасалған кредиттік желі ұсыну туралы келісім шеңберінде 16.75% сыйақы мөлшерлемесімен және бір жылға дейін өтеу мерзімімен 30,000 млн теңге жалпы сомаға қарыз қаражатын игерді.

ҚОСЫМША АҚПАРАТ

ЕСЕП ТУРАЛЫ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 2024 жылға арналған біріктірілген жылдық есебі Компания қызметінің қаржылық және қаржылық емес көрсеткіштерін қамтитын құжат болып табылады және Тұрақты даму саласындағы есепті қамтиды.

Есеп барлық еншілес ұйымдарды қамтиды, Global Reporting Initiative (GRI) және Sustainability Accounting Standards Board (SASB) халықаралық стандарттарына, сондай-ақ Қаржылық тұрақтылық жөніндегі кеңес жанындағы Климаттың өзгеруіне байланысты қаржылық ақпаратты ашып көрсету жөніндегі жұмыс тобының (The Task Force on Climate-related Financial Disclosures, TCFD) ұсынымдарына сәйкес дайындалды.

GRI 2-3

Онда көрсеткіштердің өзгеру динамикасын көрсету мақсатында алдыңғы кезеңдермен және болжамды мәндермен салыстыра отырып, 2024 жылдың 1 қаңтарынан бастап 31 желтоқсанын қоса алғандағы кезеңдегі Компанияның жұмыс нәтижелері көрсетілген.

Мұндай кешенді тәсіл мүдделі тараптарға Компания жұмысының нәтижелері, оның қоршаған ортаға және әлеуметтік салаға әсері туралы толық түсінік алуға мүмкіндік береді.

GRI 2-3, 2-4

Алдыңғы кезеңдерге арналған есептер Компанияның веб-сайтында танысу үшін қолжетімді (<https://railways.kz/ru/investoram/godovye-otchety/>).

2023 жылға арналған есеп 2024 жылдың 29 мамырында бекітілген және веб-сайте орналастырылған.

Осы Есеп «ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 30 мамырында шешімімен бекітілген.

Компанияның 2023 жылға арналған Біріктірілген жылдық есебімен салыстырғанда Есепте жекелеген көрсеткіштерге қатысты өзгерістер болды, өзгерістердің толық түсіндірмелері Есептің мәтінінде берілген.

компаниясы, «Dosjan temir joly» АҚ, «Біріккен көліктік-логистикалық компания – Еуразиялық темір жол альянсы» АҚ, «Middle Corridor Multimodal Ltd» жеке меншік компаниясы, «Транстелеком» АҚ, «СиАрКей-Терминал» ЖШҚ, «Ақтау халықаралық контейнерлік хабы» ЖШС.

Тұрақты даму саласындағы көрсеткіштерді ашып көрсету шеңберінде экологиялық және әлеуметтік аспектілерге елеулі әсер ететін 51%-дан астам қатысу үлесі бар ұйымдар талданады, олардың ішінде: «Жолаушылар тасымалы» АҚ, «Вагонсервис» АҚ, «Кедентранссервис» АҚ, «ҚАЗАҚСТАННЫҢ КӨЛІК ХОЛДИНГІ» ЖШС, «KTZ Express» АҚ, «KTZ EXPRESS SHIPPING» ЖШС, «Xinjiang KTZ International Logistics Co. Ltd» компаниясы (ҚХР), «KTZ Express Hong Kong» ЖШҚ (ҚХР), «KTZE – Khorgos Gateway» ЖШС, «Қазтеміртранс», «Қазақстан вагон жасау компаниясы» ЖШС, «Тұлпар» вагон құрастыру зауыты» ЖШС, «Теміржолсу» АҚ, «Теміржолсу-Ақтөбе» ЖШС, «Теміржолсу-Маңғыстау» ЖШС, «Теміржолсу-Қызылорда» ЖШС, «Теміржолсу-Көкшетау» ЖШС, «Теміржолсу-Қарағанды» ЖШС, «Теміржолсу-Павлодар» ЖШС, «Теміржолсу-Алматы» ЖШС, «Теміржолсу-Арыс» ЖШС, «Теміржолсу-Қостанай» ЖШС, «Теміржолсу-

Аягөз» ЖШС, «ҚТЖ-Жүк тасымалдары» ЖШС, «ҚТЖ-Жолаушылар локомотивтері» ЖШС, «Әскерилендірілген темір жол күзеті» ЖШС, «Құрық порты» ЖШС, «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» АҚ.

Бұдан басқа, тұрақты даму саласындағы көрсеткіштер «ҚТЖ» ҰК» АҚ Орталық аппаратын және оның филиалдарын қамтиды.

Экологиялық және әлеуметтік көрсеткіштер мыналарды қамтымайды: «Қытай-Қазақстан (Сиань) сауда-логистикалық компаниясы» ЖШҚ, «Xinjiang KTZ International Logistics Co. Ltd» компаниясы (ҚХР), «Қытай-Қазақстан халықаралық логистикалық компаниясы Ляньюньган» ЖШҚ (ҚХР), «Ақтау Теңіз Солтүстік Терминалы» ЖШС, «KIF Warehouses (КИФ Везрхаусис)» ЖШС, «КРМС Ltd» Жеке компаниясы, «Kazakhstan Temir Zholy Finance B.V» жауапкершілігі шектеулі компаниясы (Нидерланд Корольдігі), «Біріккен көліктік-логистикалық компания – Еуразиялық темір жол альянсы» АҚ, «Middle Corridor Multimodal Ltd» жеке меншік компаниясы, «Транстелеком» АҚ, «СиАрКей-Терминал» ЖШҚ, «Ақтау халықаралық контейнерлік хаб» ЖШС.

АҚПАРАТ ПЕРИМЕТРІ

GRI 2-3, 2-2

Есептің шегаралары Компанияның жылдық есептілік цикліне сәйкес келеді. «ҚТЖ» ҰК» АҚ біріктірілген есептілігіне енгізілген ұйымдардың тізбесінде келесі ұйымдар көрсетілген:

«Жолаушылар тасымалы» АҚ, «Вагонсервис» АҚ, «Кедентранссервис» АҚ, «ҚАЗАҚСТАННЫҢ КӨЛІК ХОЛДИНГІ» ЖШС, «KTZ Express» АҚ, «KTZ EXPRESS SHIPPING» ЖШС, «Xinjiang KTZ International Logistics Co. Ltd» компаниясы (ҚХР), «KTZ Express Hong Kong» ЖШҚ (ҚХР), «KTZE – Khorgos Gateway» ЖШС, «Қазтеміртранс» АҚ, «Kazakhstan Temir Zholy Finance B.V» жауапкершілігі шектеулі компаниясы (Нидерланд Корольдігі), «Қазақстан вагон жасау компаниясы» ЖШС, «Тұлпар» вагон құрастыру зауыты» ЖШС, «Теміржолсу» АҚ,

«Теміржолсу-Ақтөбе» ЖШС, «Теміржолсу-Маңғыстау» ЖШС, «Теміржолсу-Қызылорда» ЖШС, «Теміржолсу-Көкшетау» ЖШС, «Теміржолсу-Қарағанды» ЖШС, «Теміржолсу-Павлодар» ЖШС, «Теміржолсу-Алматы» ЖШС, «Теміржолсу-Арыс» ЖШС, «Теміржолсу-Қостанай» ЖШС, «Теміржолсу-Аягөз» ЖШС, «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС, «ҚТЖ-Жолаушылар локомотивтері» ЖШС, «Әскерилендірілген темір жол күзеті» ЖШС, «Құрық порты» ЖШС, «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» АҚ, сондай-ақ қауымдастырылған және бірлескен кәсіпорындар үлестік әдіспен енгізілген: «Қытай-Қазақстан (Сиань) сауда-логистикалық компаниясы» ЖШҚ, «Қытай-Қазақстан халықаралық логистикалық компаниясы Ляньюньган» ЖШҚ (ҚХР), «Ақтау Теңіз Солтүстік Терминалы» ЖШС, «KIF Warehouses (КИФ Везрхаусис)» ЖШС, «КРМС Ltd» жеке меншік

ҰЙЫМДАРДАҢ АТАУЫ	302-1	302-3	302-4	303-1	303-2	303-3	303-4	303-5	304-1	304-2	304-4	305-1	305-2	305-4	305-5	305-7	306-1	306-2	306-3
«Жолаушылар тасымалы» АҚ	+	+	+									+	+	+		+	+	+	+
«Вагонсервис» АҚ												+	+	+		+	+	+	+
«Кедентранссервис» АҚ	+	+										+	+	+		+	+	+	+
«ҚАЗАҚСТАННЫҢ КӨЛІК ХОЛДИНГІ» ЖШС																			
«KTZ Express» АҚ	+	+										+	+	+		+	+	+	+
«KTZ EXPRESS SHIPPING» ЖШС																			+
«Xinjiang KTZ International Logistics Co. Ltd» компаниясы (ҚХР)																			
«KTZ Express Hong Kong» ЖШҚ (ҚХР)																			
«KTZE – Khorgos Gateway» ЖШС	+	+										+	+	+		+	+	+	+
«Қазтеміртранс» АҚ												+	+	+		+	+	+	+
«Қазақстан вагон жасау компаниясы» ЖШС																			
«Тұлпар» Вагон құрастыру зауыты» ЖШС																			
«Теміржолсу» АҚ	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Ақтөбе» ЖШС	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+		+	+	+	+
«Теміржолсу-Маңғыстау» ЖШС	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+		+	+	+	+
«Теміржолсу-Қызылорда» ЖШС	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+		+	+	+	+
«Теміржолсу-Көкшетау» ЖШС	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+		+	+	+	+
«Теміржолсу-Қарағанды» ЖШС	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+		+	+	+	+
«Теміржолсу-Павлодар» ЖШС	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+		+	+	+	+
«Теміржолсу-Алматы» ЖШС	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+		+	+	+	+
«Теміржолсу-Арыс» ЖШС	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+		+	+	+	+
«Теміржолсу-Қостанай» ЖШС	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+		+	+	+	+
«Теміржолсу-Аягөз» ЖШС	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+		+	+	+	+
«ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС	+	+	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«ҚТЖ-Жолаушылар локомотивтері» ЖШС	+	+	+									+	+	+	+	+	+	+	+
«Әскерилендірілген темір жол күзеті» ЖШС	+	+										+	+	+		+	+	+	+
«Құрық порты» ЖШС	+	+										+	+	+		+	+	+	+
«Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» АҚ	+	+										+	+	+		+	+	+	+

ҰЙЫМДАРДАҢ АТАУЫ	2-7	2-8	2-30	202-1	202-2	401-1	401-2	401-3	404-1	404-3	405-1	402-1	403-5	404-2	406-1
«Жолаушылар тасымалы» АҚ	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«Вагонсервис» АҚ	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«Кедентранссервис» АҚ	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«ҚАЗАҚСТАННЫҢ КӨЛІК ХОЛДИНГІ» ЖШС	+					+	+	+				+	+	+	+
«KTZ Express» АҚ	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«KTZ EXPRESS SHIPPING» ЖШС	+		+			+	+	+				+	+	+	+
«Xinjiang KTZ International Logistics Co. Ltd» компаниясы (ҚХР)	+		+			+	+	+				+	+	+	+
«KTZ Express Hong Kong» ЖШҚ (ҚХР)	+		+			+	+	+				+	+	+	+
«KTZE – Khorgos Gateway» ЖШС	+		+			+	+	+		+		+	+	+	+
«Қазтеміртранс» АҚ	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«Қазақстан вагон жасау компаниясы» ЖШС	+		+			+	+	+				+	+	+	+
«Тұлпар» Вагон құрастыру зауыты» ЖШС	+		+			+	+	+				+	+	+	+
«Теміржолсу» АҚ	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Ақтөбе» ЖШС	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Маңғыстау» ЖШС	+		+			+	+	+	+		+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Қызылорда» ЖШС	+		+			+	+	+	+		+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Көкшетау» ЖШС	+		+			+	+	+	+		+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Қарағанды» ЖШС	+		+			+	+	+	+		+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Павлодар» ЖШС	+		+			+	+	+	+		+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Алматы» ЖШС	+		+			+	+	+	+		+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Арыс» ЖШС	+		+			+	+	+	+		+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Қостанай» ЖШС	+		+			+	+	+	+		+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Аягөз» ЖШС	+		+			+	+	+	+		+	+	+	+	+
«ҚТЖ-Жүк тасымалдау» ЖШС	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«ҚТЖ-Жолаушылар локомотивтері» ЖШС	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«Әскерилендірілген темір жол күзеті» ЖШС	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«Құрық Порты» ЖШС	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» АҚ	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

ҰЙЫМДАРДАҢ АТАУЫ	2-1	2-2	2-3	2-5	2-9	2-11	2-18	2-26	2-27	3-1	3-2	201-1	201-4	203-1	203-2	204-1	205-1	205-2	205-3	403-8	403-9	418-1
«Жолаушылар тасыма-лы» АҚ	+			+				+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«Вагонсервис» АҚ	+			+				+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«Кедентранссервис» АҚ	+			+				+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«ҚАЗАҚСТАННЫҢ КӨЛІК ХОЛДИНГІ» ЖШС	+			+				+				+	+			+				+	+	
«KTZ Express» АҚ	+			+				+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«KTZ EXPRESS SHIPPING» ЖШС	+			+				+				+	+			+	+	+	+	+	+	
«Xinjiang KTZ International Logistics Co. Ltd» компани-ясы (ҚХР)	+			+				+				+	+				+	+	+	+	+	
«KTZ Express Hong Kong» ЖШҚ (ҚХР)	+			+				+				+	+				+	+	+	+	+	
«KTZE – Khorgos Gateway» ЖШС	+			+				+				+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
«Қазтеміртранс» АҚ	+			+				+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«Қазақстан вагон жасау компаниясы» ЖШС	+			+				+				+	+				+	+	+	+	+	
«Тұлпар» Вагон құрастыру зауыты» ЖШС	+			+				+	+			+	+			+		+	+	+	+	
«Теміржолсу» АҚ	+			+				+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Ақтөбе» ЖШС	+			+				+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Маңғыстау» ЖШС	+			+				+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Қызылорда» ЖШС	+			+				+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Көкшетау» ЖШС	+			+				+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Қарағанды» ЖШС	+			+				+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Павлодар» ЖШС	+			+				+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Алматы» ЖШС	+			+				+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Арыс» ЖШС	+			+				+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Қостанай» ЖШС	+			+				+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
«Теміржолсу-Аягөз» ЖШС	+			+				+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
«ҚТЖ-Жүк тасымалдау» ЖШС	+			+				+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«ҚТЖ-Жолаушылар локо-мотивтері» ЖШС	+			+				+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
«Әскерилендірілген темір жол күзеті» ЖШС	+			+				+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«Құрық Порты» ЖШС	+			+				+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
«Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» АҚ	+			+				+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

МАҢЫЗДЫ ТАҚЫРЫПТАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫ АЙҚЫНДАУ ТӘРТІБІ

GRI 3-1, 3-2, 2-14

Жыл сайын, Біріктірілген жылдық есепті дайындау кезінде Компания өз қызметінің экологиялық, экономикалық және әлеуметтік аспектілерін қарайды. Маңызды тақырыптарды айқындау тиісті мүдделі тараптардың қатысуымен әсерді тұрақты мониторингілеу және бағалау арқылы жүргізіледі.

2024 жылға арналған есепті дайындау шеңберінде Компания GRI 2021 стандарттарында көзделген барлық тақырыптарға мұқият талдау жүргізді, негізгі мүдделі тараптарды анықтады және неғұрлым маңызды тақырыптарды анықтау үшін олардың арасында сауалнама жүргізді.

Маңызды тақырыптарды айқындау барысында 2024 жылға арналған Есепте «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлерінің, «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобы қызметкерлерінің, Кәсіподақ өкілдерінің, сондай-ақ Компанияның клиенттері мен жеткізушілерінің пікірлері ескерілді.

Компания маңызды тақырыптарды айқындау үшін GRI стандарттарында көзделген 30 тақырып, сондай-ақ Компания қызметінің ерекшелігіне сәйкес маңызды болып табылатын 8 қосымша тақырып ұсынды.

Мүдделі тараптар үшін басым тақырыптарды айқындау үшін Google Forms платформасы арқылы сауалнама жүргізілді. Жиналған деректер талдауға негіз болды, оның нәтижесі неғұрлым маңызды мәселелерді көрсететін қос маңыздылық матрицасы болды.

Матрицаны құру кезінде көлденең және тік өстер бойынша бөлінген ішкі мен сыртқы көрсеткіштер ескерілді. Компания үшін де, мүдделі тараптар үшін де ең маңызды деп танылған тақырыптар матрицаның жоғарғы бөлігін алып, Есепке енгізілді.

Әрбір тақырып Компания қызметінің әсерін ескере отырып, экономикалық, экологиялық және әлеуметтік салалардағы, сондай-ақ адам құқықтары саласындағы оң да, теріс де аспектілерді қоса алғанда, нақтылап талданды.

2024 ЖЫЛДЫҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ БОЙЫНША ҚОС МАҢЫЗДЫЛЫҚ МАТРИЦАСЫ

2025 жылдың наурызында ұсынылған маңызды тақырыптар тізбесін Компания басшылығы қарап,

мақұлдады (2025 жылғы 11 наурыздағы № 226-ЦЗ бұйрығы).

ТАҚЫРЫПТАР МАҢЫЗДЫЛЫҒЫНЫҢ ӨЗГЕРУІ

Сауалнама нәтижелері өткен жылдағыдай 14 маңызды мәселенің өзектілігін растады, бұл мүдделі тараптардың бұрын белгіленген басым мәселелерге деген тұрақты қызығушылығын көрсетеді.

2023 ТАҚЫРЫПТАРЫ		2024 ТАҚЫРЫПТАРЫ	
ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТАҚЫРЫПТАР			
201	Экономикалық нәтижелілік	201	Экономикалық нәтижелілік
204	Сатып алу іс-тәжірибелері	204	Сатып алу іс-тәжірибелері
205	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	205	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл
ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ТАҚЫРЫПТАР			
302	Энергия	302	Энергия
305	Шығарындылар	305	Шығарындылар
306	Қалдықтар	306	Қалдықтар
ӘЛЕУМЕТТІК ТАҚЫРЫПТАР			
401	Жұмыспен қамту	401	Жұмыспен қамту
402	Еңбек және еңбек қатынастары	402	Еңбек және еңбек қатынастары
403	Жұмыс орнындағы қауіпсіздік пен денсаулық	403	Жұмыс орнындағы қауіпсіздік пен денсаулық
404	Оқыту және білім беру	404	Оқыту және білім беру
406	Кемсітпеушілік	406	Кемсітпеушілік
«ҚТЖ» ҰК» АҚ ҚОСЫМША ТАҚЫРЫПТАРЫ			
–	Пойыздар қозғалысының қауіпсіздігі	–	Пойыздар қозғалысының қауіпсіздігі
–	Клиенттердің қанағаттануын арттыру	–	Клиенттердің қанағаттануын арттыру
–	Қызметкерлердің амандық үрдісі	–	Қызметкерлердің амандық үрдісі

МАҢЫЗДЫЛЫҚТЫ ТАЛДАУ

Компанияның табысты қызметі үшін маңызды негізгі мәселелерді анықтауды талдау бірнеше әдістерге сүйенеді. Біріншіден, қаржылық көрсеткіштерді, зиянды заттар шығарындылары туралы деректерді және қызметкерлер мен клиенттердің қанағаттану деңгейі сияқты әлеуметтік индикаторларды қоса алғанда, жұмыстың экономикалық, экологиялық және әлеуметтік аспектілеріне байланысты деректер мен көрсеткіштерді бағалау жүргізіледі. Содан кейін бизнестің ұзақ мерзімді құндылығын қалыптастыруға әсерін бағалау, сондай-ақ сыртқы мүдделі тараптарға әсерін талдау жүргізіледі. Одан кейін корпоративтік тәуекелдерді талдау және ең маңызды әсерлерге басымдық беру жүзеге асырылады. Және, ең соңында, бизнестің қаржылық нәтижелері мен ұзақ мерзімді құндылығы тұрғысынан маңыздылығын, сондай-ақ мүдделі тараптардың мүдделерін ескере

отырып, «қос маңыздылық» негізінде іріктеу жүзеге асырылады.

Маңыздылықты талдау жыл сайынғы негізде жүргізіледі.

Компания өз қызметінің барысында әртүрлі жақтарға әсер етеді: жүктер мен жолаушыларды тасымалдау экономикалық даму мен сауданың дамуына ықпал етеді, ал темір жолдар құрылысы жұмыс орындарын жасайды және экономиканың өсуіне ықпал етеді. Қоғамға оң әсер етуден басқа, бұл қоршаған ортаға зиянды заттар төгінділері мен шу сияқты теріс әсер етеді.

Компания экономикалық, экологиялық және әлеуметтік аспектілерді қоса алғанда, түрлі факторларды ескере отырып, өз қызметінің әсерін талдайды. Бұл қоғам мен қоршаған орта

үшін жағымды да, жағымсыз да салдарларды анықтауға мүмкіндік береді. Бағалау нәтижелерін Директорлар кеңесінің комитеті қарайды, одан кейін қызметтің тиімділігін арттыруға және бизнестің ұзақ мерзімді құндылығын ұлғайтуға ықпал ететін көрсеткіштерді жақсарту бойынша шаралар қолданылды.

Кез келген басқа бизнестегі сияқты теміржол компаниясы үшін де оның бизнесінің тиімділігі мен тұрақтылығына ұзақ мерзімді болашақта елеулі әсер ететін бірқатар негізгі көрсеткіштер бар. «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның Даму стратегиясы Компанияның ұзақ мерзімді келешектерін айқындайды. Оның ұзақ мерзімді пайдалылығымен тығыз байланысты дамудың негізгі бағыттары мыналарды қамтиды:

- Қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету: қаржылық нәтижелердің тұрақтылығы, өтімді активтердің қолжетімділігі және тұрақты қаржылық көрсеткіштерді қолдау инвесторларды тартуда және кәсіпорынның ұзақ мерзімді табысына қол жеткізуде маңызды рөл атқарады.
- Операциялық тиімділікті арттыру: Компанияның бәсекеге қабілеттілігі оның тартымды қызметтерді, тарифтер мен инновациялық шешімдерді ұсыну қабілетіне байланысты, бұл оның ұзақ мерзімді жағдайы мен құнына тікелей әсер етеді.

ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ДАМУҒА ЖӘНЕ ҚҰНҒА ЕЛЕУЛІ ӘСЕР ЕТУГЕ ҚАБІЛЕТТІ ФАКТОРЛАР:

ФАКТОРЛАР	САЛДАРЫ	ІС-ШАРАЛАР
Қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету		
Тарифтік тәуекел	- түсімнің төмендеуі - Компанияның қаржылық тұрақтылығының нашарлауы	тарифтік саясатты жетілдіру
Валюталық тәуекел	- бағам айырмасы бойынша залал-дар шығыстарының өсуі - Компания өтімділігінің төмендеуі	тұрақты валютадағы борыш үлесін азайту-ды жалғастыру, кредиттік портфельді қайта құрылымдау
Компанияның тиімділігін арттыру		
Жүк айналымының төмендеуі	- түсімнің төмендеуі - Компанияның қаржылық тұрақтылығының нашарлауы	- жүктерді контейнерлеу бағдарламасын әзірлеу және іске асыру - баламалы бағыттарды дамыту (ТХКБ) - жүк жөнелтушілер үшін қолайлы тарифтік талап-тарды ұсыну - жүк пойыздарының учаскелік жылдамдығын арттыру - тиеу шептерінен/шептеріне вагондарды жинау/беру уақытын азайту - вагон паркін тиімді пайдалану үшін жүк тасымалының маусымдылығын жоспарлау
Жолаушылар айналымының төмендеуі	- жолаушыларды тасымалынан түсімнің төмендеуі - жоспарлы көрсеткіштердің орындалмауы	- бағыттардың жаңа желісін әзірлеу және енгізу, оның ішінде тиімді бағыттарды ұйымдастыру - пойыздар кідірісін барынша азайту - жолаушыларға қызмет көрсету сапасын арттыру

- Клиенттердің қанағаттану деңгейін жақсарту: клиенттердің қанағаттануы компания үшін негізгі стратегиялық фактор болып табылады, өйткені бұл оның нарықтағы орнын нығайтуға, клиенттердің адалдығын арттыруға және тұрақты өсуді қамтамасыз етуге ықпал етеді.
- Тасымалдау қауіпсіздігін қамтамасыз ету: қауіпсіздіктің жоғары деңгейі және тәуекелдерді бақылаудың заманауи жүйелерін пайдалану апаттардың алдын алуға және жолаушылар мен жүктердің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге көмектеседі, бұл Компанияның жағымды беделін қолдауға және оның ұзақ мерзімді құндылығын сақтауға ықпал етеді.
- Тұрақты дамуға жәрдемдесу: әлеуметтік тұрақтылықты арттыру және кадрлық әлеуетті дамыту Компанияның табысты қызметі үшін маңызды аспектілер болып табылады, сондай-ақ экологиялық стандарттарды сақтау және төмен көміртекті даму тұжырымдамасын енгізу Компанияның ұзақ мерзімді беделі мен құнын қолдауға ықпал етеді. Сонымен қатар, корпоративтік басқару Компанияның тұрақты дамуын және табысты жұмыс істеуін қамтамасыз етуде іргелі рөл атқарады, басқарудағы айқындылықты, жауапкершілік пен тиімділікті қамтамасыз етеді және оның құны мен барлық мүдделі тараптар үшін тартымдылығын арттыруға ықпал етеді.

ФАКТОРЛАР	САЛДАРЫ	ІС-ШАРАЛАР
Клиенттердің қанағаттануын арттыру		
Көрсетілетін қызметтер сапасының төмендеуі	• теміржол тасымалынан түсімнің төмендеуі • Компания беделінің нашарлауы	• клиенттердің қанағаттану деңгейің бағалау • клиенттердің қанағаттануын арттыру жөніндегі шаралар кешенін іске асыру
Пойыздар қозғалысының қауіпсіздігін қамтамасыз ету		
Қозғалыс қауіпсіздігін бұзу	• Компания қызметкерлерінің ден-саулығы мен өміріне қауіп төнуі • төлемдерге байланысты матери-алдық зиян • Компания беделінің нашарлауы	• қауіпсіздікті қамтамасыз етуді бақылау • қауіпсіздіктің мінездік диалогына үйрету • жұмыстың қауіпсіз тәсілдерін үйрету • ақаулы машиналар мен механизмдерді пайдала-нуға тыйым салу • машиналар мен механизмдерді уақтылы жөндеу, қызмет көрсету, тексеру
Адамдардың денсау-лығына қауіп төндіру	• Компания қызметкерлерінің ден-саулығы мен өміріне қауіп төнуі • төлемдерге байланысты матери-алдық залал • Компания беделінің нашарлауы	• өндірістік қауіпсіздік үдерістерінің автоматтан-дырылған жүйесін енгізу (модульдер: Оқыту, ҚМД, Қауіпсіздік минуты) • қауіпсіздіктің мінез-құлық диалогын, жұмыстың қауіпсіз тәсілдерін үйрету
ESG қағидаттарын енгізу		
HR тәуекелдері (Қа-зақстан Республика-сының Еңбек кодексін бұзу; жұмысқа қабыл-дау кезіндегі сыбайлас жемқорлық; қызметкер-лер тарапынан әлеумет-тік наразылық)	• қызметкерлердің шағымдары мен наразылықтары • кадрлардың кетуі • Компания беделінің нашарлауы	• әлеуметтік тұрақтылықты арттыру • негізгі өндірістік персоналды ынталандырудың корпоративтік жүйесін енгізу • зейнетке ерте шығу бағдарламасын іске асыру • рекрутингті орталықтандыру және табиғи кемуі мен сыртқы жалдауды азайту (сыртқы жалдауға мораторий) арқылы босатылатын адамдарды жұмысқа орналастыру жөніндегі жұмыстар
Экологиялық және климаттық тәуекелдер (Каспий теңізі деңгейінің төмендеуі, климаттың физикалық параметр-лерінің өзгеруі)	• түсімнің төмендеуі • Компания беделінің нашарлауы	• түпті тереңдету жөніндегі іс-шараларды жүргізу • тереңдікті өлшеу (батиметрия) • қоршаған ортаға эмиссияларды төмендету • көміртегі ізін азайту жөніндегі іс-шараларды іске асыру

2024 ЖЫЛЫ КОМПАНИЯНЫҢ СЫРТҚЫ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРҒА ӘСЕР ЕТУ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ҚЫЗМЕТ ТҮРІ	АКЦИОНЕР	КЛИЕНТТЕР	ХАЛЫҚ	МЕМЛЕКЕТТІК ОРГАНДАР	ЖЕТКІЗУШІЛЕР ЖӘНЕ МЕРДІГЕРЛЕР
Жүк тасымалы	Жалғыз Акционерге қатысты таза пайда – 157 818 млн теңге	Жүк айналымы – 261,7 млрд т-км Тасымалданған жүктер – 303,2 млн тонна Контейнерлердегі транзит – 1 395,0 мың ЖФБ			Сатып алулар – 942 млн теңге
Жолаушылар тасымалы		Жолаушылар айналымы – 11,7 млрд ж-км Жөнелтілген жолаушылар – 13 796 мың жолаушы			
		Клиенттердің қанағаттану деңгейі – 73,75%	Салық аударымдары – 210 579,4 млн теңге		
		Қозғалыс қауіпсіздігінің деңгейі – 0,60 оқиға/млн пойыз-км			
Темір жолдар құрылысы		Учаскелік жылдамдық – 38,81км/сағ.	Жұмыс орындары – 1473 адам	Ел ішіндегі құндылықтың үлесі: тауарларда – 64%, жұмыстар мен қызметтерде – 95%.	
		Парниктік газдар шығарындыларының көлемі CO ₂ -экв (1, 2-қамту) – 5 165 мың тонна			

Оң әсер ету

Теріс әсер ету

ESG ҚЫЗМЕТІНІҢ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

2022–2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ «ҚТЖ» ҰК» АҚ АЙМАҚТАР БОЙЫНША САТЫП АЛУЛАРЫ, МЛН ТЕҢГЕ

	2023	2024
Жалпы нәтиже, млн теңге	736 153	1 090 503
Қазақстан Республикасы	730 401	940 916
Астана қ.	541 118	718 789
Алматы қ.	40 177	51 193
Шымкент қ.	17 309	15 807
Ақмола облысы	58 560	11 869
Ақтөбе облысы	5 183	7 571
Алматы облысы	7 282	4 572
Атырау облысы	2 351	1 983
Шығыс Қазақстан облысы	3 956	2 492
Жамбыл облысы	9 223	8 830
Батыс Қазақстан облысы	852	20 071
Қарағанды облысы	15 533	20 507
Қостанай облысы	3 750	4 409
Қызылорда облысы	2 455	3 561
Маңғыстау облысы	3 719	5 459
Павлодар облысы	12 709	12 372
Солтүстік Қазақстан облысы	1 475	40 673
Түркістан облысы	4 577	5 672
Абай облысы	130	4 304
Жетісу облысы	34	718
Ұлытау облысы	8	62
Бейрезиденттер	5 752	149 587

2024 ЖЫЛҒЫ «ҚТЖ» ҰК» АҚ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ ОТБАСЫ МҮШЕЛЕРІНІҢ САНЫ, АДАМ

АЙМАҚТАР	ОТБАСЫ МҮШЕЛЕРІ, АДАМ	СОНЫҢ ІШІНДЕ
		КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН БАЛАЛАР, АДАМ
ЖИЫНЫ	283 600	176 619
Астана қ.	21 741	12 525
Алматы қ.	11 172	6 641
Шымкент қ.	6 140	3 889
Ақмола облысы	17 041	9 395
Ақтөбе облысы	31 397	19 063
Алматы облысы	6 009	3 595
Қарағанды облысы	23 434	14 448
Жамбыл облысы	23 966	16 203
Батыс Қазақстан облысы	4 043	2 075
Шығыс Қазақстан облысы	5 297	3 272
Солтүстік Қазақстан облысы	3 368	1 800
Атырау облысы	14 968	8 721
Павлодар облысы	10 753	7 820
Қызылорда облысы	20 057	12 168
Түркістан облысы	19 959	15 308
Маңғыстау облысы	17 079	11 369
Қостанай облысы	12 969	7 500
Абай облысы	13 117	8 434
Жетісу облысы	17 059	9 453
Ұлытау облысы	4 031	2 940

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ САЯСАТ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША БАСҚАРУ ОРГАНДАРЫНЫҢ МҮШЕЛЕРІН ХАБАРДАР ЕТУ

GRI 205-2

Басқару органдары мүшелерінің жалпы саны, адам	53
Ұйымның сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты мен рәсімдері туралы хабар-дар етілген басқару органдары мүшелерінің жалпы саны, адам	53
Ұйымның сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты мен рәсімдері туралы хабар-дар болған басқару органдары мүшелерінің пайызы, %	100

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ САЯСАТ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ ХАБАРДАР ЕТУ

Қызметкерлердің жалпы саны, адам	117 681
Ұйымның сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты мен рәсімдері туралы хабардар етілген қызметкерлердің жалпы саны	117 681
Ұйымның сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты мен рәсімдері туралы хабардар болған қызметкерлердің пайызы, %	100

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ АЙМАҚТАР БӨЛІНІСІНДЕГІ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ МЕН РӘСІМДЕРІ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША ӘКІМШІЛІК-БАСҚАРУШЫЛЫҚ ПЕРСОНАЛДЫ ОҚЫТУ, АДАМ

АЙМАҚТАР	ҰЙЫМНЫҢ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ САЯСАТЫ МЕН РӘСІМДЕРІ БОЙЫНША ОҚЫТУДАН ӨТКЕН ӘКІМШІЛІК-БАСҚАРУШЫЛЫҚ ПЕРСОНАЛДЫҢ ЖАЛПЫ САНЫ
Астана қ.	1 261
Алматы қ.	30
Шымкент қ.	21
Павлодар облысы	102
Алматы облысы	270
Қызылорда облысы	84
Ақтөбе облысы	169
Атырау облысы	86
Маңғыстау облысы	61
Ақмола облысы	155
Шығыс Қазақстан облысы	0
Жамбыл облысы	97
Батыс Қазақстан облысы	0
Қарағанды облысы	128
Қостанай облысы	101
Солтүстік Қазақстан облысы	0
Түркістан облысы	0
Ұлытау облысы	0
Жетісу облысы	0
Абай облысы	120
Оңтүстік Қазақстан облысы	61
Қазақстан Республикасынан тыс жерлер	34
ЖИЫНЫ	2 780

ЕСЕПТІ ЖЫЛЫ АЙМАҚТАР БӨЛІНІСІНДЕГІ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ МЕН РӘСІМДЕРІ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША ӨНДІРІСТІК ПЕРСОНАЛДЫ ОҚЫТУ, АДАМ

ҰЙЫМНЫҢ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ САЯСАТЫ МЕН РӘСІМДЕРІ БОЙЫНША ОҚЫТУДАН ӨТКЕН ӨНДІРІСТІК ПЕРСОНАЛДЫҢ ЖАЛПЫ САНЫ			
АЙМАҚТАР			
Астана қ.		640	
Алматы қ.		69	
Шымкент қ.		132	
Павлодар облысы		4 987	
Алматы облысы		5 122	
Қызылорда облысы		3 684	
Ақтөбе облысы		7 856	
Атырау облысы		2 023	
Маңғыстау облысы		2 326	
Ақмола облысы		9 205	
Шығыс Қазақстан облысы		0	
Жамбыл облысы		4 598	
Батыс Қазақстан облысы		0	
Қарағанды облысы		4 479	
Қостанай облысы		2 566	
Солтүстік Қазақстан облысы		0	
Түркістан облысы		0	
Ұлытау облысы		0	
Жетісу облысы		0	
Абай облысы		3 693	
Оңтүстік Қазақстан облысы		2 305	
Қазақстан Республикасынан тыс жерлер		635	
ЖИЫНЫ		54 320	
САНАТЫ	ҚЫЗМЕТКЕР- ЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ САНЫ	ҰЙЫМНЫҢ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОР- ЛЫҚҚА ҚАРСЫ САЯСАТЫ МЕН РӘСІМДЕРІ БОЙЫНША ОҚЫТУДАН ӨТКЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ САНЫ	СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ САЯСАТЫ МЕН РӘСІМДЕРІ БОЙЫНША ОҚЫ- ТУДАН ӨТКЕН ҚЫЗМЕТКЕР- ЛЕРДІҢ ПАЙЫЗЫ
Әкімшілік-басқарушылық персонал	7 017	2 780	39,6%
өндірістік персонал	110 664	54 320	49,1%

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

GRI 303-3

ЕСЕПТІ ЖЫЛДАҒЫ СУ АЛУ, МЕГАЛИТРЛЕР⁴⁸

КӨЗДЕРІ БОЙЫНША ЖАЛПЫ СУ АЛУ	БАРЛЫҚ АЙМАҚТАРДАН	СУ ТАПШЫЛЫҒЫ БАР АЙМАҚТАРДАН		
Жер үсті сулар	824,51	302,12		
Тұщы су	516,28	0		
Басқа су	308,23	302,12		
Жер асты сулар	3 672,26	824,96		
Тұщы су	1951,66	683,29		
Басқа су	1 720,6	141,67		
Бөгде тараптардың суы	756,26	141,67		
Тұщы су	347,88	0		
Басқа су	408,38	30,94		
Жалпы су алу	5 253,03	1 158,02		
Көздері бойынша бөгде тараптардың суы				
Жер асты сулар	756,26	0		
	2021	2022	2023	2024
Су алу(ащы судан басқа), мың м³	7 673,60	7 588,30	6 556,65	5 253,03
Су төгіндісі (ащы судан басқа), мың м³	7 673,60	1 705,14	1 422,11	975,72
Тұщы судың жалпы таза тұтынұы, мың м³	5 919,41	5 883,16	5 134,54	4 277,31

GRI 303-4

ЕСЕПТІ ЖЫЛДАҒЫ СУ ТARTУ, МЕГАЛИТРЛЕР

МАҚСАТЫ БОЙЫНША ЖАЛПЫ СУ TARTУ	БАРЛЫҚ АЙМАҚТАРДАН	СУ ТАПШЫЛЫҒЫ БАР АЙМАҚТАРДАН
Жер үсті сулар	0	0
Жер асты сулар	738,80	179,42
Бөгде тараптардың суы (жалпы)	236,92	0
Түрі бойынша жалпы су тарту	975,72	179,42
Тұщы су	263,41	0
Басқа су	712,31	179,42

⁴⁸ Компанияның су тұтынуы мен су бұруын есепке алу «ҚТЖ» ҰК» АҚ Ішкі жергілікті актілеріне сәйкес жүзеге асырылады. Суды тұтыну туралы ақпарат су өлшегіштердің көрсеткіштеріне сәйкес есепті әдіспен қалыптастырылады.

ЕСЕПТІ ЖЫЛДАҒЫ СУ ТҰТЫНУ, МЕГАЛИТРЛЕР

GRI 303-5

СУ ТҰТЫНУ	БАРЛЫҚ АЙМАҚТАРДАН	СУ ТАПШЫЛЫҒЫ БАР АЙМАҚТАРДАН
Жалпы су алу	5 253,03	1 158,02
Жалпы су тарту	975,72	179,42
Жалпы су тұтыну	4 277,31	978,60

2021–2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ҚАЛДЫҚТАРДЫҢ КӨЛЕМІ, ТОННА

	2021	2022	2023	2024
Қайта өңделген/қайта пайдаланылған қалдықтардың жалпы көлемі, тонна	107,5	89,1	155,4	102,3
Кәдеге жаратылған қалдықтардың жалпы көлемі, тонна	60 921	58 954,7	58 793,4	50 676,8

2021–2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ОЭР ТҰТЫНУ

GRI 302-1

КӨРСЕТ-КІШ	2022				2023				2024	
	БАР-ЛЫҒЫ	ПАЙДА-ЛАНУ-ӨН-ДІРІСТІК (ТАРТЫМ-ДЫ ЕМЕС) ҚАЖЕТ-ТІЛІКТЕР	ТАРТЫМ ҚАЖЕТ-ТІЛІКТЕРІ-НЕ (ЖЫЛУ ТАРТЫМЫ ЖӘНЕ ЭЛЕКТР ТАРТЫМЫ)	БАРЛЫҒЫ	ПАЙДА-ЛАНУ-ӨН-ДІРІСТІК (ТАРТЫМ-ДЫ ЕМЕС) ҚАЖЕТ-ТІЛІКТЕР	ТАРТЫМ ҚАЖЕТ-ТІЛІКТЕРІ-НЕ (ЖЫЛУ ТАРТЫМЫ ЖӘНЕ ЭЛЕКТР ТАРТЫМЫ)	БАР-ЛЫҒЫ	ПАЙ-ДАЛА-НУ-ӨН-ДІРІСТІК (ТАР-ТЫМДЫ ЕМЕС) ҚАЖЕТ-ТІЛІКТЕР	ТАРТЫМ ҚАЖЕТ-ТІЛІКТЕРІ-НЕ (ЖЫЛУ ТАРТЫМЫ ЖӘНЕ ЭЛЕКТР ТАРТЫ-МЫ)	
электр энергиясы, мың кВт	3 336 365,29	395 064,99	2 941 300,30	3 507 292,69	456 764,11	3 050 528,58	3 468 154,07	445 664,43	3 022 489,64	
дизельдік отын, тонна	621 162,22	35 055,88	586 106,34	635 990,17	37 058,86	598 931,32	648 029,44	34 612,87	613 416,57	
көмір, тонна	69 654,00	69 654,00	–	54 738,01	54 738,01	–	51 654,58	51 654,58	–	
мазут, тонна	4 390,72	4 390,72	–	4 273,84	4 273,84	–	4 253,47	4 253,47	–	
табиғи газ, мың м³	6 664,18	6 664,18	–	6 464,49	6 464,49	–	6 916,17	6 916,17	–	
бензин, тонна	6 593,74	6 593,74	–	7 354,42	7 354,42	–	7 434,35	7 434,35	–	
сұйытылған мұнай газы, тонна	38,31	38,31	–	7,29	7,29	–	213,56	213,56	–	
ОЭР барлық түрлерінің жиыны, мың т.ш.о.	1 378,40	166,76	1 211,63	1 412,23	168,6	1 243,7	1 423,6	162,3	1 261,2	
ОЭР барлық түрлерінің жиыны, мың ГДж	41 185,74	5 687,54	35 498,20	41 599	5 149,00	36 436,50	41 928,3	5 013,2	36 951,2	

ӘЛЕУМЕТТІК КӨРСЕТКІШТЕР

GRI 202-2, 405-1

2022–2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ САНАТТАР БОЙЫНША БӨЛІНГЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ТІЗІМДІК САНЫ, АДАМ

	2022	2023	2024
БАРЛЫҒЫ, СОНЫҢ ІШІНДЕ:	113 769	116 560	117 681
Басқарма мүшелері	50	52	53
Әйелдер	6	5	8
30 жастан кіші	0	0	0
31-50 жастағы	3	1	5
51 жастан үлкен	3	4	3
Ерлер	44	47	45
30 жастан кіші	0	0	1
31-50 жастағы	26	29	28
51 жастан үлкен	18	18	16
Әкімшілік-басқарушылық персонал	7 058	6 932	7 017
Әйелдер	4 101	4 034	4 079
30 жастан кіші	364	360	334
31-50 жастағы	2 746	2 730	2 797
51 жастан үлкен	991	944	948
Ерлер	2 957	2 898	2 938
30 жастан кіші	278	292	252
31-50 жастағы	1 929	1 883	2 008
51 жастан үлкен	750	723	678
Өндірістік персонал	106 661	109 576	110 664
Әйелдер	22 243	22 044	21 977
30 жастан кіші	2 560	2 706	2 564
31-50 жастағы	12 636	12 475	12 472
51 жастан үлкен	7 047	6 863	6 941
Ерлер	84 418	87 532	88 687
30 жастан кіші	14 031	16 133	15 997
31-50 жастағы	46 524	48 657	50 755
51 жастан үлкен	23 863	22 742	21 935

2024 жылы жергілікті қоғамдастық өкілдері⁴⁹ арасынан жұмысқа қабылданған Басқарма мүшелерінің үлесі 53 адамды немесе жалпы санның 100%-ын құрайды.

⁴⁹ «Жергілікті қоғамдастықтар» ұғымы деп Қазақстан Республикасының резиденттері түсініледі.

	2022			2023			2024		
	БАСҚАР- МА	ӘБП	ӨНДІРІСТІК ПЕРСОНАЛ	БАСҚАР- МА	ӘБП	ӨНДІРІСТІК ПЕРСОНАЛ	БАСҚАР- МА	ӘБП	ӨНДІРІСТІК ПЕРСОНАЛ
Ерлер үлесі	88%	42%	79%	90%	42%	80%	85%	42%	80%
Әйелдер үлесі	12%	58%	21%	10%	58%	20%	15%	58%	20%
30 жастан кіші қызметкерлер үлесі	0%	9%	16%	0%	9%	32%	2%	8%	17%
31-50 жастағы қызметкерлер үлесі	58%	66%	55%	58%	67%	54%	62%	69%	57%
51 жастан үлкен қызметкерлер үлесі	42%	25%	29%	42%	24%	14%	36%	23%	26%

2022–2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ЖАС ШАМАСЫ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ТІЗІМДІК САНЫ, АДАМ

	2022	2023	2024
БАРЛЫҒЫ, СОНЫҢ ІШІНДЕ:	113 769	116 560	117 681
30 жастан кіші	17 233	19 491	19 147
Әйелдер	2 924	3 066	2 898
Ерлер	14 309	16 425	16 249
31-50 жастағы	63 864	65 775	68 032
Әйелдер	15 385	15 206	15 269
Ерлер	48 479	50 569	52 763
51 жастан үлкен	32 672	31 294	30 502
Әйелдер	8 041	7 811	7 889
Ерлер	24 631	23 483	22 613

2022–2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ АЙМАҚТАРЫ МЕН ЖЫНЫСЫ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ТІЗІМДІК САНЫ, АДАМ⁵⁰

АЙМАҚТАР	ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНЫ					
	2022		2023		2024	
	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР
Астана қ.	6 749	4 031	6 015	4 028	6 901	4 207
Алматы қ.	4 724	1 682	5 010	1 554	3 877	1 681
Шымкент қ.	1 940	479	1 804	428	1 834	429
Павлодар облысы	5 467	2 160	5 893	2 161	5 487	2 096
Алматы облысы	6 948	1 777	2 486	762	1 662	427

⁵⁰ Есепті кезеңнің соңындағы жұмыскерлердің тізімдік саны – есепті кезеңнің соңғы күніндегі, осы есепті кезеңде қабылданған және кеткен жұмыскерлерді қоспағанда, жұмыскерлер санының көрсеткіші. Қызметкерді тізімдік санға қосу оның жұмысы басталған күннен бастап (Еңбек міндеттерін атқару басталған күннен бастап) жасалған еңбек шарты мен оны жұмысқа қабылдау туралы бұйрық негізінде жүргізіледі. Қызметкерлердің тізімдік санын есептеу қызметкерлерді қабылдау, оларды басқа жұмысқа ауыстыру және олармен еңбек шарттарын тоқтату туралы бұйрықтармен расталатын қызметкерлердің тізімдік санын күнделікті есепке алу негізінде жүргізіледі.

АЙМАҚТАР	ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНЫ					
	2022		2023		2024	
	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР
Қызылорда облысы	5 434	923	5 709	879	5 995	856
Ақтөбе облысы	8 268	2 429	8 772	2 480	8 635	2 477
Атырау облысы	3 607	1 247	3 805	1 336	3 951	1 324
Маңғыстау облысы	4 229	1 064	4 314	1 024	4 641	1 021
Ақмола облысы	5 795	1 644	6 028	1 362	6 786	1 505
Шығыс Қазақстан облысы	5 770	1 579	2 470	747	2 279	642
Жамбыл облысы	6 678	1 204	6 546	1 165	6 709	1 089
Батыс Қазақстан облысы	1 177	427	1 239	419	1 323	425
Қарағанды облысы	9 543	2 927	9 222	2 608	8 916	2 564
Қостанай облысы	5 440	1 731	5 607	1 713	5 051	1 586
Солтүстік Қазақстан облысы	860	88	1 332	274	1 345	268
Түркістан облысы	3 690	514	4 135	577	4 033	463
Абай облысы	0	0	3 838	883	4 167	986
Жетісу облысы	0	0	4 123	971	5 451	1 217
Ұлытау облысы	0	0	992	228	1 410	269
Қазақстан Республи- касынан тыс жерлер	1 100	444	1 137	484	1 172	524
ЖИЫНЫ	87 419	26 350	90 477	26 083	91 625	26 056

2022–2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛУ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ТІЗІМДІК САНЫ, АДАМ

GRI 2-7

	2022	2023	2024
БАРЛЫҒЫ, СОНЫҢ ІШІНДЕ:	113 769	116 560	117 681
Тұрақты қызметкерлер	99 408	105 705	116 048
Әйелдер	23 837	23 988	25 095
Ерлер	75 571	81 717	90 953
Уақытша қызметкерлер	14 361	10 855	1 633
Әйелдер	2 513	2 095	961
Ерлер	11 848	8 760	672
Жұмыспен толық қамтылған қызметкерлер	113 451	116 465	117 548
Әйелдер	26 154	26 026	26 000
Ерлер	87 297	90 439	91 548
Жұмыспен жартылай қамтылған қызметкер-лер	318	95	133
Әйелдер	196	57	56
Ерлер	122	38	77

ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛУ ТҮРІ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ
ТІЗІМДІК САНЫ, АДАМ

АЙМАҚТАР	ТҰРАҚТЫ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР		УАҚЫТША ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР		ТОЛЫҚ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛҒАН ҚЫЗ- МЕТКЕРЛЕР		ЖҰМЫСПЕН ЖАРТЫЛАЙ ҚАМТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР	
	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР
Астана қ.	6 808	3 985	93	222	6 900	4 206	1	1
Алматы қ.	3 853	1 607	24	74	3 877	1 681	0	0
Шымкент қ.	1 830	408	4	21	1 834	429	0	0
Павлодар облысы	5 471	2 035	16	61	5 487	2 089	0	7
Алматы облысы	1 631	405	31	22	1 662	427	0	0
Қызылорда облысы	5 933	821	62	35	5 981	854	14	2
Ақтөбе облысы	8 553	2 337	82	140	8 631	2 469	4	8
Атырау облысы	3 908	1 252	43	72	3 950	1 324	1	0
Маңғыстау облысы	4 626	974	15	47	4 640	1 019	1	2
Ақмола облысы	6 757	1 447	29	58	6 783	1 503	3	2
Шығыс Қазақстан облысы	2 274	634	5	8	2 279	642	0	0
Жамбыл облысы	6 664	1 041	45	48	6 709	1 089	0	0
Батыс Қазақстан облысы	1 308	416	15	9	1 321	424	2	1
Қарағанды облысы	8 873	2 525	43	39	8 916	2 564	0	0
Қостанай облысы	5 012	1 553	39	33	5 050	1 584	1	2
Солтүстік Қазақстан облысы	1 342	266	3	2	1 345	265	0	3
Түркістан облысы	4 005	442	28	21	4 033	463	0	0
Ұлытау облысы	1 400	267	10	2	1 410	268	0	1
Жетісу облысы	5 417	1 192	34	25	5 451	1 217	0	0
Абай облысы	4 137	971	30	15	4 167	986	0	0
Қазақстан Республика- сынан тыс жерлер	1 151	517	21	7	1 122	497	50	27
БАРЛЫҒЫ	90 953	25 095	672	961	91 548	26 000	77	56

2022–2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ АЙМАҚТАРЫ, САНАТТАРЫ
МЕН ЖЫНЫСЫ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН МҮМКІНДІГІ ШЕКТЕУЛІ
ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ТІЗІМДІК САНЫ, АДАМ

GRI 405-1

АЙМАҚТАР	2023				2024			
	ӘБП		ӨП		ӘБП		ӨП	
	ЕР.	ӘЙЕЛ.	ЕР.	ӘЙЕЛ.	ЕР.	ӘЙЕЛ.	ЕР.	ӘЙЕЛ.
Астана қ.	14	16	48	24	17	18	61	27
Алматы қ.	4	6	52	14	4	5	41	9
Шымкент қ.	4	2	18	12	3	2	21	13
Павлодар облысы	0	1	52	17	0	1	50	14
Алматы облысы	2	0	11	2	1	1	20	5
Қызылорда облысы	0	0	54	11	1	0	55	14
Ақтөбе облысы	5	5	60	18	5	4	77	18
Атырау облысы	3	0	43	15	4	1	57	8
Маңғыстау облысы	1	0	50	15	1	0	73	19
Ақмола облысы	4	4	60	17	2	4	66	19
Шығыс Қазақстан облысы	1	0	11	6	1	0	14	6
Жамбыл облысы	0	1	35	8	0	2	46	8
Батыс Қазақстан облысы	0	0	13	1	0	0	13	3
Қарағанды облысы	2	4	123	46	2	5	115	47
Қостанай облысы	1	0	27	5	2	2	29	4
Солтүстік Қазақстан облысы	0	0	4	3	0	0	5	2
Түркістан облысы	0	0	37	8	1	1	44	12
Ұлытау облысы	0	0	21	2	0	0	26	1
Жетісу облысы	1	2	30	1	2	4	36	4
Абай облысы	1	2	17	8	1	3	22	8
Қазақстан Республикасынан тыс жерлер	1	0	2	4	2	0	2	6
БАРЛЫҒЫ	44	43	768	237	49	53	873	247

2022–2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ЖАСЫ МЕН ЖЫНЫСЫ БОЙЫНША
БӨЛІНГЕН МҮМКІНДІГІ ШЕКТЕУЛІ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ТІЗІМДІК САНЫ,
АДАМ

GRI 405-1

	2023	2024
БАРЛЫҒЫ, СОНЫҢ ІШІНДЕ:	1 092	1 222
30 жастан кіші	58	67
Әйелдер	10	13
Ерлер	48	54
31-50 жастағы	461	511
Әйелдер	123	131
Ерлер	338	380
51 жастан үлкен	573	644
Әйелдер	147	156
Ерлер	426	488

2022–2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ЖАЛДАНҒАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР
БОЛЫП ТАБЫЛМАЙТЫН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ТІЗІМДІК САНЫ, АДАМ

GRI 2-8

	ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНЫ		
ШАРТТЫҢ ТҮРІ	2022	2023	2024
Қызметтер көрсету шарты	3 667	227	86
Аутстаффинг келісімшарты	23	385	176

Ескертпе: Қызметкерлердің санын есептеудің қолданыстағы әдістемесіне сәйкес, қызметтер көрсету шарты және аутстаффинг келісімшарты бойынша қабылданған персонал қызметкерлердің санына енгізілмейді және Компания бойынша еңбек өнімділігін есептеуге енгізілмейді. Бұл санаттағы персонал негізгі қызметке тартылмайды және қосалқы функцияларды/қызметтерді орындайды.

2022–2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ЖЫНЫСЫ МЕН ЖАСЫ БОЙЫНША
БӨЛІНГЕН ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫ, АДАМ

GRI 405-1

	2022		2023		2024	
ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ	ЕР.	ӘЙЕЛ.	ЕР.	ӘЙЕЛ.	ЕР.	ӘЙЕЛ.
«ҚТЖ» ҰК» АҚ	8	1	8	0	8	1
30 жастан кіші	0	0	0	0	0	0
31-50 жастағы	2	1	5	0	5	0
51 жастан үлкен	6	0	3	0	3	1

	2022		2023		2024	
ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ	ЕР.	ӘЙЕЛ.	ЕР.	ӘЙЕЛ.	ЕР.	ӘЙЕЛ.
Еншілес ұйымдар	40	12	34	14	31	16
30 жастан кіші	0	0	0	1	1	0
31-50 жастағы	24	9	19	11	17	13
51 жастан үлкен	16	3	15	2	13	3
ЖИЫНЫ	48	13	42	14	39	17

	2023	2024
Ерлер үлесі	79%	75%
Әйелдер үлесі	21%	25%
30 жастан кіші Директорлар кеңесі мүшелерінің үлесі	0%	2%
31-50 жастағы Директорлар кеңесі мүшелерінің үлесі	59%	63%
51 жастан үлкен Директорлар кеңесі мүшелерінің үлесі	41%	36%

2022–2024 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ЖЫНЫСЫ МЕН ЖАСЫ БОЙЫНША
БӨЛІНГЕН БАСҚАРМА ҚҰРАМЫ, АДАМ

	2022		2023		2024	
БАСҚАРМА	ЕР.	ӘЙЕЛ.	ЕР.	ӘЙЕЛ.	ЕР.	ӘЙЕЛ.
«ҚТЖ» ҰК» АҚ	9	0	8	0	9	1
30 жастан кіші	0	0	0	0	0	0
31-50 жастағы	4	0	4	0	4	1
51 жастан үлкен	5	0	4	0	5	0
Еншілес ұйымдар	35	6	39	5	36	7
30 жастан кіші	0	0	0	0	1	0
31-50 жастағы	22	3	25	1	24	4
51 жастан үлкен	13	3	14	4	11	3
ЖИЫНЫ	44	6	47	5	45	8

	2023	2024
Ерлер үлесі	88%	90%
Әйелдер үлесі	12%	10%
30 жастан кіші Басқарма мүшелерінің үлесі	0%	0%
31-50 жастағы Басқарма мүшелерінің үлесі	58%	58%
51 жастан үлкен Басқарма мүшелерінің үлесі	42%	36%

2024 ЖЫЛЫ КОМПАНИЯҒА ҚАБЫЛДАНҒАН, ЖЫНЫСЫ, ЖАСЫ МЕН
АЙМАҚТАРЫ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНЫ, АДАМ

GRI 401-1

АЙМАҚТАР	30 ЖАСТАН КІШІ		31-50 ЖАСТАҒЫ		51 ЖАСТАН ҮЛКЕН	
	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР
Барлығы	7 159	1 317	11 906	2 958	3 242	961
Астана қ.	517	143	882	445	205	144
Алматы қ.	244	62	312	149	159	34
Шымкент қ.	134	9	253	31	71	6
Павлодар облысы	428	55	731	205	233	36
Алматы облысы	165	30	288	44	66	9
Қызылорда облысы	1 005	132	1 387	176	385	98
Ақтөбе облысы	480	48	644	131	137	50
Атырау облысы	673	251	1 252	407	285	132
Маңғыстау облысы	377	28	1 335	325	320	123
Ақмола облысы	446	48	708	134	185	32
Шығыс Қазақстан облысы	119	26	296	41	100	8
Жамбыл облысы	361	17	601	54	141	16
Батыс Қазақстан облысы	55	8	112	22	42	4
Қарағанды облысы	566	81	737	160	232	39
Қостанай облысы	385	70	498	113	126	35
Солтүстік Қазақстан облысы	101	10	135	12	26	4
Түркістан облысы	156	6	234	12	61	2
Ұлытау облысы	121	20	153	32	34	5
Жетісу облысы	499	225	782	350	235	157
Абай облысы	281	40	436	82,5	130	15
Қазақстан Республикасынан тыс жерлер	46	8	130	32	69	12

2024 ЖЫЛЫ КОМПАНИЯДАН КЕТКЕН, САНАТЫ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН
ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНЫ, АДАМ

АЙМАҚТАР	30 ЖАСТАН КІШІ		31-50 ЖАСТАҒЫ		51 ЖАСТАН ҮЛКЕН	
	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР
Барлығы	4 920	1 027	10 414	2 963	5 824	1 273
Астана қ.	586	212	705	429	272	131
Алматы қ.	206	80	453	160	151	56
Шымкент қ.	77	14	230	28	160	18
Павлодар облысы	355	25	675	154	388	94
Алматы облысы	134	37	357	134	124	38
Қызылорда облысы	360	20	1 317	234	797	168

АЙМАҚТАР	30 ЖАСТАН КІШІ		31-50 ЖАСТАҒЫ		51 ЖАСТАН ҮЛКЕН	
	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР
Ақтөбе облысы	303	47	472	107	378	84
Атырау облысы	543	140	1 099	515	502	135
Маңғыстау облысы	258	29	1 204	329	341	137
Ақмола облысы	315	47	527	102	429	63
Шығыс Қазақстан облысы	106	16	264	42	187	25
Жамбыл облысы	165	6	386	42	420	44
Батыс Қазақстан облысы	45	7	102	21	87	11
Қарағанды облысы	398	51	730	128	448	95
Қостанай облысы	287	39	480	101	332	65
Солтүстік Қазақстан облысы	48	12	124	15	78	10
Түркістан облысы	63	2	116	10	158	10
Ұлытау облысы	39	6	72	16	34	3
Жетісу облысы	412	206	637	322	245	50
Абай облысы	190	25	343	44	209	22
Қазақстан Республикасынан тыс жерлер	30	6	121	30	84	14

«ҚТЖ» ҰК АҚ-ДАҒЫ ЖЫНЫСЫ, ӨҢІРЛЕРІ, ЖАРАҚАТТАНУ ДЕҢГЕЙІ
БОЙЫНША БӨЛІНГЕН ӨНДІРІСТІК ЖАРАҚАТТАНУ

GRI 403-9

АЙМАҚТАР	ЖАЛПЫ САНЫ (ЗАРДАП ШЕККЕНДЕР)	ОНЫҢ ІШІНДЕ					
		ЖЫНЫСЫ БОЙЫНША		ЖАСЫ БОЙЫНША			
		ЕР.	ӘЙЕЛ.	35 ЖАСҚА ДЕЙІН	36-45 ЖАС	46-50 ЖАС	51 ЖАСТАН ҮЛКЕН
Барлығы (есепке алынған және алынбаған)	51	48	3	14	13	9	15
Жарақаттану деңгейі: уақытша еңбекке жарамсыздық							
Барлығы (есепке алынған)	5	4	1	3	2	0	0
Абай облысы	1	0	1	0	1	0	0
Қостанай облысы	3	3	0	3	0	0	0
ҚР-дан тыс жерде	1	1	0	0	1	0	0
Барлығы (есепке алынбаған)	13	12	1	1	2	1	9
Алматы қ.	1	1	0	0	0	0	1
Абай облысы	1	1	0	0	0	0	1
Ақмола облысы	1	0	1	0	0	0	1
Алматы облысы	2	2	0	0	1	0	1
Жамбыл облысы	4	4	0	1	0	1	2
Қарағанды облысы	1	1	0	0	0	0	1

МЕРДІГЕРДІК ҰЙЫМДАРДАҒЫ ЖЫНЫСЫ, АЙМАҚТАРЫ, ЖАРАҚАТТАНУ
ДЕҢГЕЙІ БОЙЫНША БӨЛІНГЕН ӨНДІРІСТІК ЖАРАҚАТТАНУ

АЙМАҚТАР	ЖАЛПЫ САНЫ (ЗАРДАП ШЕККЕНДЕР)	ОНЫҢ ІШІНДЕ					
		ЖЫНЫСЫ БОЙЫНША		ЖАСЫ БОЙЫНША			
		ЕР.	ӘЙЕЛ.	35 ЖАСҚА ДЕЙІН	36-45 ЖАС	46-50 ЖАС	51 ЖАСТАН ҮЛКЕН
Қызылорда облысы	1	1	0	0	1	0	0
Маңғыстау облысы	1	1	0	0	0	0	1
Павлодар облысы	1	1	0	0	0	0	1
Жарақаттану деңгейі: ауыр							
Барлығы (есепке алынған)	11	11	0	3	3	2	3
Астана қ.	1	1	0	1	0	0	0
Абай облысы	1	1	0	0	1	0	0
Ақмола облысы	2	2	0	0	1	0	1
Атырау облысы	1	1	0	1	0	0	0
Жетісу облысы	1	1	0	0	0	0	1
Қостанай облысы	2	2	0	1	0	1	0
Маңғыстау облысы	1	1	0	0	0	0	1
Павлодар облысы	1	1	0	0	0	1	0
ҚР-дан тыс жерде	1	1	0	0	1	0	0
Барлығы (есепке алынбаған)	8	7	1	3	1	3	1
Ақтөбе облысы	1	1	0	0	0	1	0
Шығыс Қазақстан облысы	2	2	0	2	0	0	0
Жамбыл облысы	1	1	0	0	0	0	1
Қарағанды облысы	2	2	0	0	0	2	0
Қостанай облысы	1	1	0	1	0	0	0
Қызылорда облысы	1	0	1	0	1	0	0
Жарақаттану деңгейі: өліммен аяқталған							
Барлығы (есепке алынған)	8	8	0	2	2	3	1
Ақтөбе облысы	1	1	0	0	0	1	0
Алматы облысы	1	1	0	0	0	0	1
Жамбыл облысы	2	2	0	0	0	2	0
Қызылорда облысы	1	1	0	0	1	0	0
Маңғыстау облысы	2	2	0	1	1	0	0
Түркістан облысы	1	1	0	1	0	0	0
Барлығы (есепке алынбаған)	6	6	0	2	3	0	1
Ақмола облысы	2	2	0	0	1	0	1
Шығыс Қазақстан облысы	1	1	0	1	0	0	0
Қарағанды облысы	1	1	0	1	0	0	0
Павлодар облысы	1	1	0	0	1	0	0
Солтүстік Қазақстан облысы	1	1	0	0	1	0	0

АЙМАҚТАР	ЖАЛПЫ САНЫ (ЗАРДАП ШЕККЕН- ДЕРДІҢ)	СОНЫҢ ІШІНДЕ					
		ЖЫНЫСЫ БОЙЫНША		ЖАСЫ БОЙЫНША			
		ЕР.	ӘЙЕЛ.	35 ЖАСТАН КІШІ	36-45 ЖАС- ТАҒЫ	46-50 ЖАС- ТАҒЫ	51 ЖАСТАН ҮЛКЕН
БАРЛЫҒЫ	6	6	0	3	1	0	2
Жарақаттану деңгейі: уақытша еңбекке жарамсыздық							
Барлығы	3	3	0	2	0	0	1
Ақмола облысы	1	1	0	0	0	0	1
Маңғыстау облысы	2	2	0	2	0	0	0
Жарақаттану деңгейі: ауыр							
Барлығы	1	1	0	0	1	0	0
Маңғыстау облысы	1	1	0	0	1	0	0
Жарақаттану деңгейі: өліммен аяқталған							
Барлығы	2	2	0	1	0	0	1
Маңғыстау облысы	1	1	0	1	0	0	0
Абай облысы	1	1	0	0	0	0	1

2024 ЖЫЛЫ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ӨНЕРКӘСІПТІК ҚАУІПСІЗДІК
БОЙЫНША ОҚЫТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР САНЫ, АДАМ

GRI 403-5

ОҚЫТУ ТАҚЫРЫПТАРЫ	ОҚЫТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР САНЫ
ҚР заңнамасының талаптары шеңберінде	18 090
еңбекті қорғау бойынша	4 630
өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша:	8 889
Өнеркәсіптік қауіпсіздік (40 сағат)	1 224
Өнеркәсіптік қауіпсіздік (10 сағат)	7 665
өрт қауіпсіздігі бойынша	2 492
Электр қауіпсіздігі	1 675
Экология	404
ҚР заңнамасының талаптарынан тыс	71 328
Қауіпсіз еңбек мәдениеті	69 984
«Биіктікте жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік негіздері» курсы	550
«Жұмыс орнындағы қауіптер мен тәуекелдерді басқару» курсы	87
«Электр қауіпсіздігі негіздері» курсы	87
«Тұйық кеңістікте жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік негіздері» курсы	219
«Қол қауіпсіздігі» курсы;	180
«Оқиғаларды тергеп-тексеру» курсы	76
Nebosh (Халықаралық сертификат)	22
IOSH Managing Safely (Жұмыстарды қауіпсіз ұйымдастырудың халық-аралық сертификаты)	73
Қауіпсіз жүргізу	50
Барлығы	89 418

ҚОСЫМША

GRI 305-1, 305-2, 305-5

Шығарындыларды есептеу әдістемесі

Парниктік газдардың тікелей шығарындыларын есептеу және 1-қамту бойынша шығарындыларды азайту GHG Protocol нұсқаулығында көрсетілген тәсілге сәйкес және Климаттың өзгеруі жөніндегі үкіметаралық сарапшылар тобының (КӨУСТ), 2006, Парниктік газдарды ұлттық түгендеудің басшылық қағидаттарын пайдалана отырып жүргізілді. Метан мен азот тотығының мәндерін CO2 баламасы тоннасына ауыстыру кезінде Жаһандық жылыну әлеуетінің ағымдағы мәндері (метан – 28, азот тотығы – 265) пайдаланылды, олар Климаттың өзгеруі жөніндегі үкіметаралық сарапшылар тобының Бесінші бағалау баяндамасы, 2022 жылғы 17 қарашада 6/CP.27 Тараптар Конференциясы Шешімінің 4-тармағына сәйкес қабылданған. 1-қамту және тікелей шығарындылардан ПГ шығарындыларын азайту аймағына көміртегі диоксидінен, метаннан және азот тотығынан шығарындылар енгізілді. 2-қамту және жанама шығарындылардан ПГ шығарындыларын азайту аймағына көміртегі диоксидінен шығарындылар енгізілді.

ПГ жанама шығарындыларын есептеу және 2-қамту бойынша шығарындыларды азайту үшін 2-қамту жөніндегі 2 GHG Protocol Scope 2 Guidance нұсқаулықта көрсетілген тәсіл қолданылады, ал ПГ шығарындыларының үлестік коэффициенттері Қазақстан Республикасының Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің м.а. 2021 жылғы 19 шілдедегі №260 бұйрығымен бекітілген «Экономиканың реттелетін секторларындағы бенчмарктердің тізбесіне» сәйкес қабылданды.

2023 жылғы 1 шілдеден бастап Қазақстанда Бірыңғай сатып алушы арқылы электр энергиясын сатып алудың жаңа жүйесі енгізілді (Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 212 жылғы 01 шілдедегі №212 бұйрығы, «Жаңартылатын энергия көздерін қолдау жөніндегі қаржы-есеп айырысу орталығы» ЖШС). Бұл парниктік газдар шығарындыларын есептеу әдістерінде өзгерістерге әкеп соғады.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ 2060 жылға дейінгі Төмен көміртекті даму тұжырымдамасына сәйкес ПГ шығарындылары үшін (1- және 2-қамту) 2021 жыл базалық жыл болып табылады, ПГ шығарындыларын қысқарту үшін (1- және 2-қамту) 2023 жыл базалық жыл болып табылады.

Ластаушы заттарды есептеу әдістемесі

Ластаушы заттарды есептеу келесі әдістемелерге сәйкес жүргізілді:

1. Түрлі өндірістердің атмосфераға зиянды заттардың шығарындыларын есептеу бойынша әдістемелер жинағы. Алматы, ҚазЭКОЭКСО, 1996, 2-бет. Бү өнімділігі 30 т/сағ. дейінгі қазандықтарда отынды жағу кезінде зиянды заттардың шығарындыларын есептеу.
2. Мұнай өнімдерін (мұнай базалары, АҚС) және басқа да сұйықтықтар мен газдарды сақтауды және өткізуді жүзеге асыратын кәсіпорындардың шығарындыларын есептеудің әдістемелік нұсқаулары (ҚР Қоршаған орта министрінің 2011 жылғы 29 шілдедегі №196-б бұйрығы).
3. Дәнекерлеу жұмыстары кезіндегі атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларын есептеу әдістемесі (салыстырмалы шығарындылар шамасы бойынша). РНҚ 211.2.02.03-2004. Астана, 2005.
4. Металдарды механикалық өңдеу кезіндегі атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларын есептеу әдістемесі (салыстырмалы шығарындылар шамасы бойынша). РНҚ 211.2.02.06-2004. Астана, 2005.
5. Теміржол көлігі кәсіпорындарында атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларын есептеу әдістемесі (Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрінің 2008 жылғы 18 сәуірдегі №100-б бұйрығына №21 қосымшаның 5.2-т.).
6. Автокөлік кәсіпорындарынан ластаушы заттардың шығарындыларын есептеу әдістемесі (3-бөлім) (Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрінің 18.04.2008 №100-б бұйрығына №3 қосымша).
7. Лак-бояу материалдарын жағу кезіндегі атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларын есептеу әдістемесі (салыстырмалы шығарындылар шамасы бойынша)». РНҚ 211.2.02.05-2004. Астана 2005.
8. Ұйымдастырылмаған көздерден шығарындылардың нормативтерін есептеу әдістемесі (Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау және су ресурстары министрінің 12.06.2014 жылғы №221-Г бұйрығына №8 қосымша).

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

GRI 2-5

Шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін, тәуелсіз тексеру нәтижелері туралы есеп

«Қазақстан Темір Жолы» Ұлттық компаниясы» Акционерлік қоғамының Директорлар кеңесіне

Шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін қорытынды

Біз 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және осы жыл бойынша, «Самұрық Энерго» АҚ және оның сұрыптаулы еншілес ұйымдарының (бұдан әрі – «Компания») тұрақты даму туралы таңдаулы ақпараты бойынша шектеулі кепілдік келісімін жүргіздік, ол Біріктірілген Жылдық есептің 113-359 бөлімінде және осы есептің 1-қосымшасында жинақталған (бұдан әрі – «Жылдық есеп»).

Таңдалған ақпарат Жылдық Есептің GRI 2-2 «Ақпаратты ашу периметріне» сәйкес Компанияға және оның таңдалған еншілес ұйымдарына қатысты ақпаратты ашады.

Біздің рәсімдеріміздің көлемі тек 2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін Таңдалған ақпаратпен шектеледі. Біз алдыңғы кезеңдерге немесе Жылдық Есепке енгізілген кез-келген басқа компоненттерге қатысты қандай да бір рәсімдерді орындамадық, соған орай, оларға қатысты қандай да бір қорытынды жасамаймыз.

Орындалған іш-шаралар мен алынған дәлелдерге сүйене отырып, таңдалған Тұрақты даму ақпараты Жаһандық есеп беру бастамасы (GRI) (бұдан әрі – «GRI стандарттары») жариялаған GRI тұрақты даму туралы есеп беру стандарттарына сәйкес барлық маңызды аспектілерде дайындалмаған деп ойлайтын ештеңе біздің назарымызға түскен жоқ.

Қорытынды үшін негіз

Біз Аудит және ақпараттың дұрыстығын растау жөніндегі халықаралық кеңес шығарған Аудиттен немесе тарихи қаржылық ақпаратты шолудан бастау жөніндегі халықаралық кеңестің (БХЭСК келісімдер 3000 (Қайта қаралған) халықаралық стандартына сәйкес шектеулі кепілдік келісімін орындадық.

Біздің ойымызша, алынған дәлелдер біздің қорытындыға негіз болу үшін жеткілікті және орынды. Осы стандарт бойынша біздің жауапкершіліктеріміз әрі қарай есептің Тәжірибеші маманның жауапкершілігі бөлімінде сипатталған.

Біздің тәуелсіздігіміз және сапаны басқару

Біз адалдық, объективтілік, кәсіби құзыреттілік пен адалдық, құпиялылық және т. б. қағидаттарына негізделген бухгалтерлерге арналған Халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңестің (БХЭСК кодексі) кәсіби бухгалтерлердің кәсіби этикасы кодексінің (Тәуелсіздіктің халықаралық стандарттарын қоса алғанда) тәуелсіздік және өзге де этикалық талаптарына сай болдық.

Біз этикалық талаптарға, кәсіптік стандарттарға және қолданылатын құқықтық және заңнамалық талаптарға сәйкестікке қатысты саясаттар мен рәсімдерді қоса алғанда, сапаны бақылау жүйесін әзірлеуді, енгізуді және оның жұмыс істеуін ұйымдастыруды талап ететін 1-Сапаны басқару жөніндегі халықаралық стандартты қолданамыз.

«ПрайсуотерхаусКуперс» ЖШС
Q2 Бизнес-центрі, 4 қабат, Қабанбай батыр даңғылы 15/1, «Есіл» районы, Астана, Қазақстан, Zо5M6H9
T: +7 (7172) 55 0707, Ф: +7 (7172) 55 07 08, www.pwc.kz

Сотрапу Компания басшылығының жауапкершілігі

Компания басшылығы жауапты:

- GRI стандарттарына сәйкес таңдалған тұрақты даму ақпаратын дайындау;
- Компания басшылығы анықтайтындай ішкі бақылауды жобалау, енгізу және қолдау GRI стандарттарына сәйкес таңдалған тұрақтылық туралы ақпаратты дайындауды қамтамасыз ету үшін қажет, ол алаяқтық немесе қате салдарынан елеулі бұрмалануларсыз; және
- Тұрақтылық туралы есеп берудің сәйкес әдістерін таңдау және қолдану, сондай-ақ жағдайларға негізделген болжамдар мен бағалаулар жасау.

Директорлар кеңесі Компанияның тұрақты даму туралы есеп беру процесін қадағалауға жауапты.

Таңдалған тұрақтылық ақпаратын дайындауға тән шектеулер

GRI стандарттары бойынша әртүрлі, бірақ қолайлы өлшеу және есеп беру әдістерінің ауқымы бар. Әдістер басқа ұйымдармен салыстыруға әсер етуі мүмкін айтарлықтай әртүрлі есеп беру нәтижелеріне әкелуі мүмкін. Сондықтан Таңдалған ақпаратты Жылдық есепте сипатталғандай Компания басшылығы қолданатын әдістемемен бірге оқу керек және ол үшін Компания Басшылығы ғана жауапты.

Біздің жауапкершілігіміз

Біздің жауапкершілігіміз – таңдалған тұрақтылық ақпаратында алаяқтық немесе қателік салдарынан елеулі бұрмаланулардың жоқтығына шектеулі сенімділік алу үшін ақпараттың дұрыстығын растау жөніндегі келісімді жоспарлау және орындау және біздің қорытындыны қамтитын шектеулі кепілдік есебін шығару. Бұрмалаулар алаяқтықтан немесе қателіктен туындауы мүмкін және егер олар жеке немесе жиынтықта таңдалған тұрақтылық ақпараты негізінде қабылданған пайдаланушылардың шешімдеріне әсер етеді деп күтілсе, маңызды болып саналады.

ISAE 3000 (Қайта қаралған) сәйкес шектеулі кепілдік келісімінің бөлігі ретінде біз кәсіби пайымдаулар жасаймыз және келісім барысында кәсіби скептицизмді сақтаймыз. Біз сондай-ақ:

- Таңдалған тұрақтылық туралы ақпаратты дайындау үшін негіз ретінде Компанияның GRI стандарттарын пайдалану жағдайларында жарамдылығын анықтау.
- Компанияның ішкі бақылауының тиімділігі туралы қорытындыны беру мақсатында емес, алаяқтық немесе қате салдарынан елеулі бұрмаланулардың қай жерде туындауы мүмкін екендігін анықтау үшін келісімге қатысты ішкі бақылау туралы түсінік алуды қоса алғанда, тәуекелді бағалау рәсімдерін орындау.
- Таңдалған тұрақтылық ақпаратында елеулі бұрмаланулар орын алуы мүмкін жағдайға жауап беретін процедураларды құрастырыңыз және орындаңыз. Алаяқтықтан туындайтын елеулі бұрмалануларды анықтамау тәуекелі қатеден туындағанға қарағанда жоғары, өйткені алаяқтық сөз байласуды, жалғандықты, қасақана әрекетсіздікті, бұрмалауды немесе ішкі бақылауды болдырмауды қамтуы мүмкін.

Орындалған жұмыстың қысқаша сипаттамасы

Шектеулі кепілдік келісімі таңдалған тұрақтылық ақпараты туралы дәлелдерді алу үшін процедураларды орындауды қамтиды. Шектеулі ақпараттың дұрыстығын растау жөніндегі

келісімдегі процедуралар табиғаты мен уақыты бойынша өзгереді және ақылға қонымды ақпараттың дұрыстығын растау жөніндегі келісімге қарағанда азырақ. Демек, шектеулі кепілдік бойынша келісімде алынған сенімділік деңгейі негізді кепілдік келісімі орындалғанда алынатын сенімділіктен айтарлықтай төмен.

Шектеулі кепілдік Таңдалған процедуралардың сипаты, уақыты және көлемі, алаяқтық немесе қате салдарынан таңдалған тұрақтылық ақпаратында елеулі бұрмаланулардың қай жерде туындауы мүмкін екендігін анықтауды қоса, кәсіби пайымдауға байланысты.

Шектеулі сенімділік бойынша келісімімізді жүзеге асыра отырып, біз:

- Таңдалған тұрақтылық ақпаратын дайындауға қатысты Компанияның есеп беру процестері туралы түсінік алды;
- Таңдалған тұрақтылық ақпараты бойынша тиісті қызметкерлердің сұраулары орындалды;
- Таңдалған тұрақтылық ақпаратын қаржылық есеп берудегі сәйкес ашып көрсетулермен салыстырды;
- Деректердің дұрыс есептелгенін, жазылғанын, салыстырылғанын және ашылғанын тексеру үшін Таңдалған тұрақтылық ақпараты негізінде үлгілік негізде шектеулі мазмұнды тестілеу жүргізілді.

Пайдалану және тарату шектеулері

Біздің есеп біздің арамыздағы келісімге сәйкес Компания басшылығына Компанияның тұрақты даму көрсеткіштері мен қызметі туралы есеп беруге және таңдалған тұрақтылық ақпаратына байланысты тәуелсіз шектеулі кепілдік есебін алу арқылы олардың басқару міндеттеріне жауап беруге көмектесу үшін тек Қоғамның Директорлар кеңесі үшін дайындалған. Таңдалған тұрақтылық туралы ақпарат сәйкес келмеуі мүмкін және оны басқа мақсатта қолдануға болмайды.

Біз бұл есепті Қоғамның веб-сайтында жарияланатын Жылдық есепте ашуға рұқсат етеміз.

Қоғамның веб-сайтының сақталуы мен тұтастығына Қоғам басшылығы жауапты; біз жүргізіп жатқан жұмыс осы мәселелерді қарастырмайды және сәйкесінше, Компанияның веб-сайтында ұсынылған таңдалған тұрақтылық туралы ақпаратқа енгізілген өзгерістер үшін жауапкершілікті қабылдамаймыз.

Тиісті шарттар жазбаша түрде тікелей келісілген және жазбаша түрде біздің алдын ала келісіміміз алынған жағдайларды қоспағанда, біз заңмен рұқсат етілген толық көлемде біздің жұмысымыз немесе осы есеп үшін Компаниядан басқа ешкімнің алдында жауапкершілікті қабылдамаймыз немесе өзімізге алмаймыз.

8 сәуір 2025

Алматы, Қазақстан

Аударма жазбасы

Баяндамамыздың бұл нұсқасы орыс тілінде дайындалған түпнұсқадан аударма болып табылады. Аударманың түпнұсқаны дәл көрсетуі үшін барлық ықтимал қамқорлық жасалды. Дегенмен, ақпаратты, көзқарастарды немесе пікірлерді түсіндірудің барлық мәселелерінде біздің баяндамамыздың орыс тіліндегі нұсқасы осы аудармаға қарағанда басым болады.

2025 жылғы 8 сәуірдегі шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тәуелсіз тексеру нәтижелері туралы есепке 1-қосымша

2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған, жылға арналған, жылдық есептің 4-13 және 113-359 беттерінде және «Қазақстан Темір Жолы» Ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «Компания») әзірлеген GRI стандарттарына, әдіснамаға және басшылыққа сәйкес дайындалған және шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін рәсімдердің нысанасы болған жыл үшін іріктемелі ақпарат төменде келтірілген:

GRI стандарты	Жарияларған орындалу (Таңдалған ақпарат)
2-1	Ұйымдастырушылық мәліметтер
2-2	Ұйымның тұрақты даму есебіне енгізілген субъектілер
2-3	Есеп беру кезеңі, жиілігі және байланыс нүктесі
2-5	Сыртқы кепілдік
2-7	Қызметкерлер
2-8	Қызметкер болып табылмайтын жұмысшылар
2-9	Басқару органдарының құрылымы мен құрамы
2-11	Жоғары басқару органының төрағасы
2-18	Жоғары басқару органының қызметін бағалау
2-26	Кеңес алу және алаңдаушылық білдіру тетіктері
2-27	Заңдар мен ережелерді сақтау
2-30	Ұжымдық шарттар
201-1	Тікелей экономикалық құндылық, құрылған және бөлінген
201-4	Мемлекеттен алынған қаржылай көмек
202-1	Жергілікті ең төменгі жалақымен салыстырғанда жынысы бойынша стандартты кіріс деңгейінің жалақысының арақатынасы
202-2	Жергілікті қоғамдастықтан жалданған жоғары басшылық құрамының үлесі
203-1	Инфрақұрылымдық инвестициялардың дамуы мен әсері және көрсетілетін қызметтер
203-2	Маңызды жанама экономикалық әсерлер
204-1	Жергілікті жеткізушілердің сатып алу үлесі
205-1	Сыбайлас жемқорлыққа байланысты тәуекелдер бойынша транзакцияларды бағалау

205-2	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат пен рәсімдер бойынша ақпараттандыру және оқыту
205-3	Сыбайлас жемқорлықтың расталған жағдайлары және қабылданған шаралар
302-1	Ұйым ішіндегі энергияны тұтыну
302-3	Энергия қарқындылығы
302-4	Энергия тұтынуды қысқарту
303-1	Ортақ ресурс ретінде сумен өзара әрекеттесу
303-2	Суды ағызуға байланысты әсерлерді басқару
303-3	Қабылданған су
303-4	Ағызылған су
303-5	Тұтынылған су
304-1	Ерекше қорғалатын аумақтарда және ерекше қорғалатын аумақтардан тыс жоғары биоәртүрлілік құндылығы бар аумақтарда меншігіндегі, жалға алынған, басқарылатын немесе оларға іргелес жатқан операциялық учаскелер
304-2	Операциялық қызметтің, өнімдердің және қызметтердің биоәртүрлілікке елеулі әсері
304-4	Операциялар әсер еткен аумақтардағы мекендеу ортасы бар IUCN Қызыл тізіміне енгізілген түрлер және ұлттық қорғау тізіміндегі түрлер
305-1	Тікелей парниктік газдар шығарындылары (1-аумақ)
305-2	Жанама парниктік газдар шығарындылары (2-аумақ)
305-4	Парниктік газдар шығарындыларының қарқындылығы
305-5	Парниктік газдардың шығарылуын қысқарту
305-7	NOx, SOx және басқа да маңызды ластаушы заттардың ауаға шығарындылары
306-1	Қалдықтардың пайда болуы және әсері
306-2	Қалдықпен байланысты елеулі әсерлерді басқару
306-3	Пайда болатын қалдықтар
401-1	Жалдамалы жұмысшылар мен қызметкерлердің айналымы
401-2	Уақытша немесе толық емес қызметкерлерге берілмейтін, толық жұмыс істейтін қызметкерлерге берілетін жеңілдіктер
401-3	Балаға күтім жасауға берілетін демалыс

403-5	Жұмысшыларды еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша оқыту
403-8	Жұмыс орнындағы қауіпсіздік және еңбекті қорғау басқару жүйесімен қамтылған жұмысшылар
403-9	Жұмыс орнындағы жарақаттар
404-1	Бір қызметкерге жұмсалған оқу сағаттарының орташа жылдық саны
404-2	Қызметкерлердің біліктілігін арттыруға арналған бағдарламалар және өтпелі кезеңге көмек көрсету бағдарламалары
404-3	Тұрақты нәтижелер мен мансаптық өсу туралы шолуларды қамтитын қызметкерлердің пайызы
405-1	Корпоративтік басқару органдары мен қызметкерлердің алуан түрлілігі
406-1	Кемсітушілік оқиғалары және қабылданған түзету шаралары
418-1	Құпиялықты бұзу немесе деректердің жоғалуы туралы негізделген шағымдар
3-1	Маңызды тақырыптарды анықтау процесі
3-2	Маңызды тақырыптар тізімі

GRI, SASB СТАНДАРТТАРЫН АШУ КӨРСЕТКІШІ

ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕР

GRI СТАН- ДАРТЫ	АШУ	ЕСЕПТЕГІ БЕТІ	ЕСЕПТІҢ БӨЛІМДЕРІ	АҚПАРАТТЫ АШПАУДЫҢ СЕБЕПТЕРІ	СЫРТҚЫ РАСТАУ
GRI 1: Herizgi 2021					
GRI 2: Ашудың жалпы элементтері					
Ұйым және оның есептілік іс-тәжірибесі					
2-1	Ұйым туралы мәліметтер	10, 11, 343	Компания туралы, «ҚТЖ» ҰК» АҚ қатысуының географиясы, Байланыс ақпараты		V
2-2	Ұйымның тұрақты даму сала-сындағы есептілігіне енгізіл-ген субъектілер	298	Ақпарат периметрі		V
2-3	Есептілік кезеңі, жиілігі және байланыс тұлғасы	204, 298, 343	Директорлар кеңесінің құрамындағы өзгерістер, Есеп туралы, Байланыс ақпарат, Біріктірілген қаржылық есептілік		V
2-4	Ақпаратты қайта қарау	298	Есеп туралы		
2-5	Сыртқы растау	183, 325	Қаржылық есептілік, Тәуел-сіз аудитордың қорытын-дысы		V
Қызмет түрлері және қызметкерлер					
2-6	Қызмет, құнды құру тізбегі және басқа да іскерлік қаты-настар	10, 12, 35, 36, 40, 41, 84	Компания туралы Компания тарихы Өндірістік нәтижелер Транзиттік тасымалдар Активтер құрылымы Негізгі бизнес-бірліктер Сатып алу іс тәжірибесі		
2-7	Қызметкерлер	315	ESG қызметінің негізгі көрсеткіштері, Персонал-дың құрылымы Түсініктеме: 31.12.2024 ж. жағдайдағы персоналдың тізімдік саны	b.iii: Компанияда кепілдік беріл-меген жұмыс уақыты бар қыз-меткерлер жоқ	V
2-8	Ұйымның қызметкерлері емес жұмыскерлер	116, 318	Персоналдың құрылымы, ESG қызметінің негізгі көрсеткіштері		V
Басқару					
2-9	Басқару органдарының құрылымы мен құрамы	77, 154, 161, 162	Тұрақты дамуды басқару құрылымы, Корпоративтік басқару жүйесі, Дирек-торлар кеңесінің құрамы, Директорлар кеңесінің құрамындағы өзгерістер	c.vi: Басқару органдарының құрамында жеткіліксіз ұсы-нылған әлеумет-тік топтар жоқ	V
2-10	Жоғары басшы органға үміт-керлерді ұсыну және іріктеу процесі	158	Директорлар кеңесінің құрамы		
2-11	Жоғары басшы органның төрағасы	158, 159	Директорлар кеңесінің құрамы	b: Директор-лар кеңесінің Төрағасы жоғары лауазымды тұлға емес	V

GRI СТАН- ДАРТЫ	АШУ	ЕСЕПТЕГІ БЕТІ	ЕСЕПТІҢ БӨЛІМДЕРІ	АҚПАРАТТЫ АШПАУДЫҢ СЕБЕПТЕРІ	СЫРТҚЫ РАСТАУ
2-12	Әсерлерді басқаруды қа-дағалаудағы жоғары басшы органның рөлі	77, 78	Тұрақты дамуды басқару құрылымы		
2-13	Әсерлерді басқару үшін жа-уапкершілікті табыстау	77	Тұрақты дамуды басқару құрылымы		
2-14	Тұрақты даму туралы есептіліктегі жоғары басшы органның рөлі	303	Маңызды тақырыптар және оларды айқындау тәртібі		
2-15	Мүдделер қақтығыстары	199	Мүдделер қақтығысын басқару		
2-16	Жоғары басшы органды маңызды мәселелер туралы хабардар ету	77	Тұрақты дамуды басқару құрылымы		
2-17	Жоғары басшы органның ұжымдық хабардарлығы	160	Директорлар кеңесінің мүшелерін оқыту және дамыту		
2-18	Жоғары басшы органның қызметін бағалау	161	Директорлар кеңесінің қызметін бағалау		V
2-19	Сыйақы беру саясаты	181	Компанияның лауазымды тұлғаларына сыйақы беру		
2-20	Сыйақы мөлшерін айқындау процесі	181	Компанияның лауазымды тұлғаларына сыйақы беру		
2-21	Жылдық жалпы сыйақы коэф-фициенті	–	-	Құпия ақпарат	
2-22	Тұрақты даму стратегиясы туралы мәлімдеме	4, 6	Директорлар кеңесі Төрағасының үндеуі, Басқарма Төрағасының үндеуі		
2-23	Саясаттарға берілгендік	22, 23	Халықаралық ұйымдарға, қауымдастықтарға қатысу және халықаралық қағи-даттарды ұстану		
2-24	Қабылданған міндеттеме-лерді орындау	23	Халықаралық ұйымдарға, қауымдастықтарға қатысу және халықаралық қағи-даттарды ұстану		
2-25	Теріс әсерлерді жою про-цестері	197	Шағым беру тетіктері		
2-26	Кеңес сұрау және алаң-даушылық білдіру тетіктері	197	Шағым беру тетіктері		V
2-27	Заңдар мен нормативтік актілерді сақтау	91	Заңдар мен қағидаларды сақтау		V
2-28	Қауымдастықтарға мүшелік	22	Халықаралық ұйымдарға, қауымдастықтарға қатысу және халықаралық қағи-даттарды ұстану		
Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл					
2-29	Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл тәсілі	71	Мүдделі тараптармен өза-ра іс-қимыл		
2-30	Ұжымдық шарттар	126	Ұжымдық шарт	b: Ұжымдық шарт штаттан тыс қызметкерлерге қолданылмайды	V

GRI СТАН-ДАРТЫ	АШУ	ЕСЕПТЕГІ БЕТІ	ЕСЕПТІҢ БӨЛІМДЕРІ	АҚПАРАТТЫ АШПАУДЫҢ СЕБЕПТЕРІ	СЫРТҚЫ РАСТАУ
GRI 3: Маңызды тақырыптары					
3-1	Маңызды тақырыптарды айқындау тәртібі	303	Маңызды тақырыптар және оларды айқындау тәртібі		V
3-2	Маңызды тақырыптар тізімі	303	Маңызды тақырыптар және оларды айқындау тәртібі		V

МАҢЫЗДЫ ТАҚЫРЫПТАРДЫ АШЫП КӨРСЕТУ

GRI СТАН-ДАРТЫ	АШЫП КӨРСЕТУ	ЕСЕПТЕГІ БЕТІ	ЕСЕПТІҢ БӨЛІМДЕРІ	АШУДЫ ӨТКІЗІП ЖІБЕРУДІҢ СЕБЕПТЕРІ	SASB	СЫРТҚЫ РАСТАУ
ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТАҚЫРЫПТАР						
GRI 201 (2016): ЭКОНОМИКАЛЫҚ НӘТИЖЕЛІЛІК						
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	80	Экономикалық әсер			
201-1	Құрылған және бөлінген тікелей экономикалық құн	80	Экономикалық әсер, Құрылған және бөлінген тікелей экономикалық құн	b: EVG&D қолданылмайды		V
201-2	Климаттың өзгеруіне байланысты қаржылық салдарлар және басқа да тәуекелдер мен мүмкіндіктер	101	Климаттық жауапкершілік			
201-4	Үкіметтен алынған қаржылай көмек	10, 32, 82	Компания туралы, Борыштық жүктеме, Мемлекеттен алынған қаржылай көмек			V
GRI 202 (2016): НАРЫҚТАРДА БОЛУ						
202-1	Жынысы әртүрлі қызметкерлердің бастапқы деңгейдегі стандартты жалақысының маңызды қызмет аймақтарындағы белгіленген ең төменгі жалақыға қатынасы	122, 125				V
202-2	Жергілікті қоғамдастықтан жұмысқа қабылданған жоғары басшылықтың үлесі	175, 313	Басқарма, ESG қызметінің негізгі көрсеткіштері	b: штаттан тыс қызметкерлерге орындалған жұмыс көлемі үшін төлем белгіленеді		V
GRI 203 (2016): ЖАНАМА ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӘСЕРЛЕР						
203-1	Инфрақұрылымға және ақысыз қызметтерге инвестициялардың дамуы мен әсер етуі	52	Инвестициялық қызмет			V
203-2	Елеулі жанама экономикалық әсерлер	83	Жанама экономикалық әсер ету			V
GRI 204 (2016): САТЫП АЛУ ІС-ТӘЖІРИБЕЛЕРІ						
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	84	Сатып алу іс-тәжірибесі			
204-1	Жергілікті жеткізушілерге арналған шығындар үлесі	84, 85	Сатып алу іс-тәжірибес			V

GRI СТАН-ДАРТЫ	АШЫП КӨРСЕТУ	ЕСЕПТЕГІ БЕТІ	ЕСЕПТІҢ БӨЛІМДЕРІ	АШУДЫ ӨТКІЗІП ЖІБЕРУДІҢ СЕБЕПТЕРІ	SASB	СЫРТҚЫ РАСТАУ
GRI 205 (2016): СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ТӘЖІРИБЕ						
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	87	Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл			
205-1	Сыбайлас жемқорлықпен байланысты тәуекелдер бойынша бағаланған өндірістік бөлімшелер	90	Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл			V
205-2	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мен әдістер туралы хабарлау және оларға оқыту	312	ESG қызметінің негізгі көрсеткіштері	c: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат туралы хабарланған іскерлік серіктестердің санын есепке алу жүргізілмейді.		V
205-3	Сыбайлас жемқорлықтың расталған жағдайлары және қабылданған шаралар	89	Комплаенс және өтініштермен жұмыс жасау	c: Есепті жылы сыбайлас жемқорлыққа қатысты заң бұзушылықтарға байланысты іскерлік серіктестермен шарттарды бұзу немесе ұзартпау жағдайлары тіркелген жоқ. Сыбайлас жемқорлыққа қатысты заң бұзушылықтарға байланысты іскерлік серіктестермен шарттарды бұзу немесе ұзартпау жағдайларының санын есепке алу жүргізілмейді.		V
ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ТАҚЫРЫПТАР						
GRI 302 (2016): ЭНЕРГИЯ						
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	107				
302-1	Ұйым ішінде энергия тұтыну	108, 316	Энергия тиімділігі және энергияны үнемдеу, ESG қызметінің негізгі көрсеткіштері	b: Компания жаңартылатын көздерден отын тұтынбайды. d.i: Компания энергияны үшінші тараптарға қайта сатпайды. b.iii, b.iv, d.iii, d.iv: Компания салқын-дату энергиясын және бу энергиясын тұтынбайды және үшінші тараптарға қайта сатпайды. b.ii: Компания тұтынылған энергия көлемінің есебіне материалдық емес көлемдерге байланысты тұтынылған жылу энергиясының көлемін қоспайды		V

GRI СТАН- ДАРТЫ	АШЫП КӨРСЕТУ	ЕСЕПТЕГІ БЕТІ	ЕСЕПТІҢ БӨЛІМДЕРІ	АШУДЫ ӨТКІЗІП ЖІБЕРУДІҢ СЕБЕПТЕРІ	SASB	СЫРТҚЫ РАСТАУ
302-2	Ұйымнан тыс жерде энер- гия тұтыну	–	–	Ұйымнан тыс жерде энергетикалық ресурстар тұты- нуды есепке алу жүргізілмейді		
302-3	Энергия сыйымдылығы	109	Энергия сыйымдылығы			V
302-4	Энергия тұтынуды азайту	108, 109	Энергия тиімділігі және энергияны үнемдеу			V
302-5	Өнімдер мен қызметтердің энергия тұтынуын азайту	107	Энергия тиімділігі және энергияны үнемдеу			
GRI 303 (2018): СУ ЖӘНЕ ТӨГІНДІЛЕР						
303-1	Көздері бойынша бөлінген жалпы су алу көлемі	96	Су ресурстарын басқа- ру			V
303-2	Су төгіндісіне қатысты әсерлерді басқару	96	Су ресурстарын басқа- ру	a.i: Төгуге қойы- латын жергілікті талаптары жоқ жер- лерде жұмыс істей- тін объектілердің стандарттары жергілікті атқа- рушы органдардың талаптарына сәйкес реттеледі		V
303-3	Су алу	96, 311	Су ресурстарын басқа- ру, ESG қызметінің негізгі көрсеткіштері	a.iii, a.iv, b.iii, b.iv: Теңіз және қабат суларын алу жүр- гізілмейді		V
303-4	Су тарту	96, 311	Су ресурстарын басқа- ру, ESG қызметінің негізгі көрсеткіштері	a.i, a.iii, c.i, c.ii: Жер үсті және теңіз суларына су төгізу жүргізілмейді		V
303-5	Су тұтыну	96, 312	Су ресурстарын басқа- ру, ESG қызметінің негізгі көрсеткіштері			V
GRI 304 (2016): БИОАЛУАНТҮРЛІЛІК						
304-1	Жеке меншікті, жалға алынған жұмыс алаңдары, әкімшілік етілетін немесе оларға жақын орналасқан қорғалатын аумақтар немесе қорғалатын аумақтардан тыс биоалу- антүрлілік деңгейі жоғары аумақтар	99	Биологиялық алу- антүрлілікті сақтау	Компания ерекше қорғалатын табиғи аумақтарда жұмыс істемейді		V
304-2	Іс-әрекеттің, өнімдер мен қызметтердің биоалу- антүрлілікке елеулі әсер етуін сипаттау	99	Биологиялық алу- антүрлілікті сақтау	Есепті жылы Ком- панияның биоалу- антүрлілікке елеулі тікелей немесе жанама әсер еткені тіркелген жоқ		V
304-3	Сақталған немесе қалпына келтірілген мекендеу орындары	99	Биологиялық алу- антүрлілікті сақтау			
304-4	Өндірістік қызмет әсеріне ұшыраған және жойылу қаупі бар аумақтардағы мекендеу орындары бар, ХТҚО Қызыл кітабына және ұлттық табиғатты қорғау тізіміне енгізілген түрлердің жалпы саны	99	Биологиялық алу- антүрлілікті сақтау	Компанияның қызметі жойылып кету қаупі деңгейі жоғары аудандарда мекендейтін, ХТҚО Қызыл кітабы- на және ұлттық табиғатты қорғау тізіміне енгізілген түрлерге әсер етпейді		V

GRI СТАН- ДАРТЫ	АШЫП КӨРСЕТУ	ЕСЕПТЕГІ БЕТІ	ЕСЕПТІҢ БӨЛІМДЕРІ	АШУДЫ ӨТКІЗІП ЖІБЕРУДІҢ СЕБЕПТЕРІ	SASB	СЫРТҚЫ РАСТАУ
GRI 305 (2016): ШЫҒАРЫНДЫЛАР						
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	92	Экологиялық жауап- кершілік			
305-1	Тікелей парниктік газдар шығарындылары (score 1)	102, 104, 324	Төмен көміртекті даму тұжырымдамасы, Қосымша	c: Компания био- генді шығарынды- ларды жасамайды		V
305-2	Энергетикадағы жанама парниктік газдар шыға- рындылары (score 2)	102, 104, 324	Төмен көміртекті даму тұжырымдамасы, Қосымша	b: Жанама пар- никтік газдар шығарындылары аумақтық есептеу әдісімен анықта- лады		V
305-3	Басқа да жанама парниктік газдар шығарындылары (score 3)	–	–	b: парниктік газ- дардың жанама шығарындылары аумақтық есептеу әдісімен анықта- лады		
305-4	Парниктік газдар шыға- рындыларының қарқын- дылығы	104	Төмен көміртекті даму тұжырымдамасы			V
305-5	Парниктік газдар шыға- рындыларын азайту	102, 324	Төмен көміртекті даму тұжырымдамасы, Қосымша			V
305-6	Озонды бұзатын заттар- дың (обз) шығарындылары	–	–			
305-7	Азот оксидтері (nox), күкірт оксидтері (sox) және ат- мосфераға басқа да елеулі шығарындылар	105	Төмен көміртекті даму тұжырымдамасы	a.iii, a.v: Компания тұрақты органика- лық ластағыштар- ды (ТОЛ) және ауаны қауіпті лас- тағыштарды (АҚЛ) жасамайды.		V
GRI 306 (2016): ТӨГІНДІЛЕР МЕН ҚАЛДЫҚТАР						
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	92	Экологиялық жауап- кершілік			
306-1	Қалдықтардың пайда болуы және қалдықтар- мен байланысты елеулі әсерлер	97	Қалдықтарды басқару			V
306-2	Қалдықпен байланысты елеулі әсерлерді жою	98	Қалдықтарды басқару			V
306-3	Пайда болатын қалдықтар	97	Қалдықтарды басқару			V
306-4	Қайта өңдеуге қабылдан- баған қалдықтар	–	–			
306-5	Кәдеге жаратуға жіберіл- ген қалдықтар	98	Қалдықтарды басқару			
GRI 308 (2016): ЖЕТКІЗУШІНІ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БАҒАЛАУ						
308-1	Экологиялық критерий- лерді қолдана отырып тексерілген жаңа жет- кізушілер	100	Жеткізушіні экология- лық бағалау			
308-2	Жеткізу тізбегіндегі қор- шаған ортаға жағымсыз әсерлер және қабыл- данған шаралар	100	Жеткізушіні экология- лық бағалау			

GRI СТАН- ДАРТЫ	АШЫП КӨРСЕТУ	ЕСЕПТЕГІ БЕТІ	ЕСЕПТІҢ БӨЛІМДЕРІ	АШУДЫ ӨТКІЗІП ЖІБЕРУДІҢ СЕБЕПТЕРІ	SASB	СЫРТҚЫ РАСТАУ
ӘЛЕУМЕТТІК ТАҚЫРЫПТАР						
GRI 401 (2016): ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ						
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	115	Әлеуметтік жауапкер-шілік			
401-1	Жаңадан қабылданған қызметкерлер және кадр-лардың тұрақтамауы	118, 120, 320	Дарындарды тарту және сақтау, ESG қыз-метінің негізгі көрсет-кіштері			V
401-2	Уақытша немесе толық емес жұмыспен қамтылған қызметкерлерге беріл-мейтін, толық жұмыспен қамтылған қызметкерлер-ге берілетін жеңілдіктер	125, 126	Мүгедектігі бар адамдарды жұмысқа орналастыру	vi: в Компания ак-ция иелену жеңіл-діктерін бермейді.		V
401-3	Ана болуға/әке болуға байланысты демалыс	129	Бала күтіміне байланы-сты демалыс			V
GRI 402 (2016): ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР МЕН БАСШЫЛЫҚТЫҢ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТАРЫ						
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	115	Әлеуметтік жауапкер-шілік			
402-1	Операциялық өзгерістер туралы хабарлаудың ең аз мерзімі	127	Ұжымдық шарт			V
GRI 403 (2018): ЖҰМЫС ОРНЫНДАҒЫ ДЕНСАУЛЫҚ ПЕН ҚАУІПСІЗДІК						
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	141	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау			
403-1	Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау мен қауіпсіздік мәселелерін басқару жүйесі	141	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау			
403-2	Қауіпті сәйкестендіру, тәуекелдерді бағалау, жазатайым оқиғаларды тергептексеру	141	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау			
403-3	Денсаулық сақтау қыз-меттері	149	Денсаулықты қорғау және медициналық қамтамасыз ету			
403-4	Еңбекті қорғау және қауіпсіздік мәселелері бойынша қызметкерлердің қатысуы, кеңес беру және қатынасулар	78, 144	Тұрақты дамуды басқару құрылымы, Өндірістік кеңестер			
403-5	Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау мен қауіпсіздік мәселелері бойынша кәсі-би даярлау	147, 323	Қызметкерлерді оқыту, ESG қызметінің негізгі көрсеткіштері			V
403-6	Қызметкерлердің денсау-лығын нығайту	150	Денсаулықтың кенет-тен нашарлауы			
403-7	Іскерлік қарым-қаты-настарға тікелей байла-нысты денсаулық пен еңбек қауіпсіздігіне сал-дардың алдын алу және оны жұмсарту	146	Мердігерлік ұйымдар-да еңбекті қорғауды басқару			
403-8	Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау мен қауіпсіздік мәселелерін басқару жүй-есімен қамтылған қызмет-керлер	141, 148	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, Өн-дірістік қауіпсіздіктің біріктірілген жүйесі			V

GRI СТАН- ДАРТЫ	АШЫП КӨРСЕТУ	ЕСЕПТЕГІ БЕТІ	ЕСЕПТІҢ БӨЛІМДЕРІ	АШУДЫ ӨТКІЗІП ЖІБЕРУДІҢ СЕБЕПТЕРІ	SASB	СЫРТҚЫ РАСТАУ
403-9	Өндірістік жарақаттар	141, 144, 146, 321	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, Өндірістік жарақат-тану, мердігерлік ұйымдарда еңбекті қорғауды басқару, ESG қызметінің негізгі көрсеткіштері			V
403-10	Жұмысқа байланысты аурулар	141, 149	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, Ден-саулықты қорғау және медициналық қамтама-сыз ету			
GRI 404 (2016): ДАЯРЛАУ ЖӘНЕ БІЛІМ БЕРУ						
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	115	Әлеуметтік жауапкер-шілік			
404-1	Бір қызметкерге шаққан-дағы орташа жылдық оқу сағаты	132	Персоналды дамыту			V
404-2	Дағдыларды дамыту және білім беру бағдарлама-лары, сондайақ мансапты аяқтау кезіндегі қолдау бағдарламалары	131, 133	Персоналды дамыту			V
404-3	Нәтижелілігіне және мансабының дамуына мерзімді бағалаулар жүр-гізілетін қызметкерлердің үлесі	133	Персоналды дамыту			V
GRI 405 (2016): ӘРТҮРЛІЛІК ЖӘНЕ ТЕҢ МҮМКІНДІКТЕР						
405-1	Корпоративтік басқару органдары мен қызмет-керлердің әртүрлілігі	125, 313, 317, 318	Мүгедектігі бар адамдарды жұмысқа орналастыру, ESG қыз-метінің негізгі көрсет-кіштері			V
405-2	Ерлер мен әйелдердің базалық қызметақысының қатынасы	125, 126	Гендерлік теңдік, Мүге-дектігі бар адамдарды жұмысқа орналастыру			
GRI 406 (2016): КЕМСІТПЕУШІЛІК						
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	87	Іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл			
406-1	Кемсіту жағдайлары және қабылданған түзету ша-ралары	90	Кемсітушілік жағдайла-ры және қабылданған түзету шаралары			V
GRI 418 (2016): КЕМСІТПЕУШІЛІК						
418-1	Құпиялылықты бұзу неме-се деректердің жоғалуы туралы орынды шағымдар	200	Ақпараттық қауіпсіздік және деректерді қорғау			V
SASB	Апаттар мен оқыс оқиға-лардың саны	94	Қоршаған ортаға эмис-сиялар		TERRA-540A.2.	
SASB	Тексерулер нәтиже-сінде анықталған бұзушылықтардың ұсы-ным берілген ақаулар саны	139, 149	Қозғалыс қауіпсіздігі, Денсаулықты қорғау және медициналық қамтамасыз ету		TERRA-540A.3.	
SASB	Темір жолдар тұтастығына ішкі тексерулер жүргізу жиілігі	139	Қозғалыс қауіпсіздігі		TERRA-540A.4.	

ГЛОССАРИЙ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ	«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы
ЕАЭО	Еуразиялық экономикалық одақ
Қор	«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ
ЖІӨ	жалпы ішкі өнім – өндірістің пайдаланылған факторларының ұлттық тиесілігіне қарамастан, мемлекет аумағындағы экономиканың барлық салаларында тұтыну, экспорт және жинақтау үшін бір жылда өндірілген барлық түпкілікті тауарлар мен қызметтердің (яғни тікелей қолдануға, пайдалануға немесе жұмсауға арналған) нарықтық құнын көрсететін макроэкономикалық көрсеткіш
Жүк айналымы	белгілі бір уақытта тасымалданатын жүктің массасын тасымалдау қашықтығына көбейтуге тең көлік жұмысының экономикалық көрсеткіші (жүктерді тасымалдау көлемінің көрсеткіші). Жүк айналымы тонна-километрмен өлшенеді
Жұмыс уақытын жоғалтумен тіркелетін оқиғалардың жиілік коэффициенті	бір жыл ішінде бөлімшеде немесе кәсіпорында жұмыс істеген жиынтық жұмыс уақытына жатқызылған және 1 млн адам/сағ. деп нормаланған жұмыс уақытын жоғалту жағдайларының санын анықтайды
МТЖ	Магистральдық теміржол желісі
ЛТ	локомотив тартымы
Операциялық пайда	нетто-түсім (өзіндік құнды шегергендегі түсім) мен негізгі қызмет бойынша шығыстар (соңғысына тікелей және операциялық шығыстар қосылады) ара-сындағы немесе сол сияқты жалпы пайда мен операциялық шығыстар ара-сындағы айыр-машылыққа тең кәсіпорынның негізгі қызметтен түсетін пай-дасы
Жолаушылар тасымалы	жолаушылар тасымалдарының көлемін жолаушы-километрде көрсететін көрсеткіш, жолаушылар санының тасымалдау қашықтығына көбейтіндісі ретінде есептеледі
Басты жолдардың кеңейтілген ұзындығы	барлық басты жолдардың (бірінші, екінші, үшінші және т.б.) ұзындығының сомасы
БАҚ	бұқаралық ақпарат құралдары
ОЭР	отын-энергетикалық ресурстар
Энергия сыйымдылығы	өнім (жұмыс) бірлігіне шаққанда отын-энергетикалық ресурстардың үлестік шығындарының төмендеу көрсеткіші
Пайдалану ұзындығы	екінші басты, станциялық және т.б. сияқты жолдарды есептемегенде, стан-циялар арасындағы теміржол желілерінің ұзындығы
EBITDA	пайыздар, салықтар төлеу, тозу және есептелген амортизация бойынша шығыстарды шегергенге дейінгі пайданың көлеміне тең талдамалық көрсеткіш
EBITDA margin	компанияның пайдалылық өлшемі, EBITDA мен түсімнің қатынасы ретінде есептеледі
ЖФБ	жиырма футтық балама
GRI	Global Reporting Initiative (жаһандық есептілік бастамасы)
ТЖЫҰ	Темір жолдар ынтымақтастығы ұйымы
ХТЖО	Халықаралық темір жолдар одағы
ЕАЭО	Еуразиялық экономикалық одақ
ESG	environmental, social, and corporate governance (экологиялық, әлеуметтік және корпоративтік басқару)
БҰҰ ЕЭК	Біріккен Ұлттар Ұйымының Еуропалық экономикалық комиссиясы

БҰҰ АТМЭЭК	Біріккен Ұлттар Ұйымының Азия мен Тынық мұхитқа арналған экономика-лық және әлеуметтік комиссиясы
УАК ТРАСЕКА	«Еуропа – Кавказ – Азия» көлік дәлізі үкіметаралық комиссиясы
ТМҰ	Түркі мемлекеттері ұйымы
ЭЫҰ	Экономикалық ынтымақтастық ұйымы
ҚР ИИДМ	Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму ми-нистрлігі
ШЫҰ	Шанхай ынтымақтастық ұйымы
LCL	Less Than Container Load (контейнерді ішінара тиеу)
ТТҰК	Трансеуразиялық тасымалдау жөніндегі халықаралық үйлестіру кеңесі
НҚК	негізгі қызмет көрсеткіштері
ХТТ	халық тұтынатын тауарлар
БКЛК-ЕТА	«Біріккен көліктік-логистикалық компания – Еуразиялық темір жол қауымдастығы» акционерлік қоғамы
ТХКБ	Транскаспий халықаралық көлік бағдары
АЕК	айлық есептік көрсеткіш
ЖЕТМ	жалақының ең төменгі мөлшері
КТС	корпоративтік табыс салығы
ТМҚ	тауар-материалдық қорлар
БП	бөлінбеген пайда
ХҚЕС	Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары
ҚҚС	қосылған құн салығы
ЖӘШ	жалпы және әкімшілік шығыстары
ROACE	іске қосылған капиталдың орташа табыстылығы
NORAT	салықтан кейінгі операциялық пайда
ACE	іске қосылған капиталдың орташа мәні
CE	іске қосылған капиталдың орташа мәнінің табыстылығы
FCF	еркін ақша ағыны
NAV	активтердің таза құны
АҚ	ақпараттық қауіпсіздік
БЖЖ	біріктірілген жоспарлау жүйесі
АТ	ақпараттық технологиялар
БҚКО	бірыңғай қызмет көрсету орталығы
ЖҚҚ	жеке қорғаныс құралдары
ӨҚИЖ	«Өндірістік қауіпсіздік» біріктірілген жүйесі
ҚМД	қауіпсіздіктің мінездік диалогы
ЭҚА	электрондық құжат айналымы
TRIR	оқыс оқиғалардың жиілігі
FAR	өліммен аяқталатын оқыс оқиғалардың жиілігі
Near Miss	салдары жоқ оқыс оқиғалардың жиілігі

ЖЕТМ	жалақының ең төменгі мөлшері
USIC	Халықаралық теміржолшы-спортшылар одағы
ДКН	денсаулықтың кенеттен нашарлауы
TCFD	Task force on climate-related financial disclosures (климатқа байланысты қаржылық ақпаратты ашу жөніндегі нысаналы топ)
SASB	Тұрақты даму саласындағы есепке алу стандарттары жөніндегі кеңес
ҚОӘБ	қоршаған ортаға әсерді бағалау
ҚТҚ	қатты тұрмыстық қалдықтар
ПГ	парниктік газдар
АХҚО	«Астана» халықаралық қаржы орталығы
ТСК	Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитет
СҚК	Стратегия және қаржы комитеті
ҚҚОҚК	Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі комитет
АК	Аудит жөніндегі комитет
ТБКЖ	тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі

БАЙЛАНЫС АҚПАРАТЫ

GRI 2-1

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» Акционерлік қоғамы
010000, Қазақстан Республикасы, Астана қ., Д. Қонаев к-сі, 6
Анықтамалық қызмет: +7 (7172) 93 01 13
Баспасөз қызметі: +7 (7172) 60 42 87
www.railways.kz
kense@railways.kz

Инвесторлармен өзара әрекеттесу мәселелері бойынша

Шахманов Бақытжан Көшербайұлы
Тел.: +7 (7172) 60 35 89
Электрондық пошта: Shakhmanov_B@railways.kz

2024 жылға арналған қаржылық есептілікке аудит жүргізген сыртқы аудитор

«Делойт» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Әл-Фараби даңғ., 36
Тел.: +7 (727) 258 13 40
Электрондық пошта: almaty@deloitte.kz

Тіркеуші

«Қазақстан қор биржасы» АҚ
Қазақстан Республикасы, Алматы қ.
Байзақов к-сі, 280, «Almaty Towers» көпфункционалық кешенінің солтүстік мұнарасы, 8-қабат
Тел.: +7 (727) 237 53 00

Біз барлық мүдделі тараптарды маңызды тақырыптарды айқындау үшін онлайн сауалнамаға қатысуға және осы Біріктірілген жылдық есеп туралы пікір қалдыруға шақырамыз, сілтемесі: https://www.railways.kz/articles/sustainable-development/otchet_v_oblasti_ustoichivogo_razvitiya

GRI 2-3

Төмендегі байланыс мәліметтері бойынша бізге хабарласып, Есеп туралы пікіріңізді бөлісе және Есепке қатысты кез келген сұрақтарыңызды қоя аласыз:
Бисембаева Әсел Серікқызы

Тел.: +7 (7172) 60 59 39
Электрондық пошта: Sustainability@Railways.kz

